

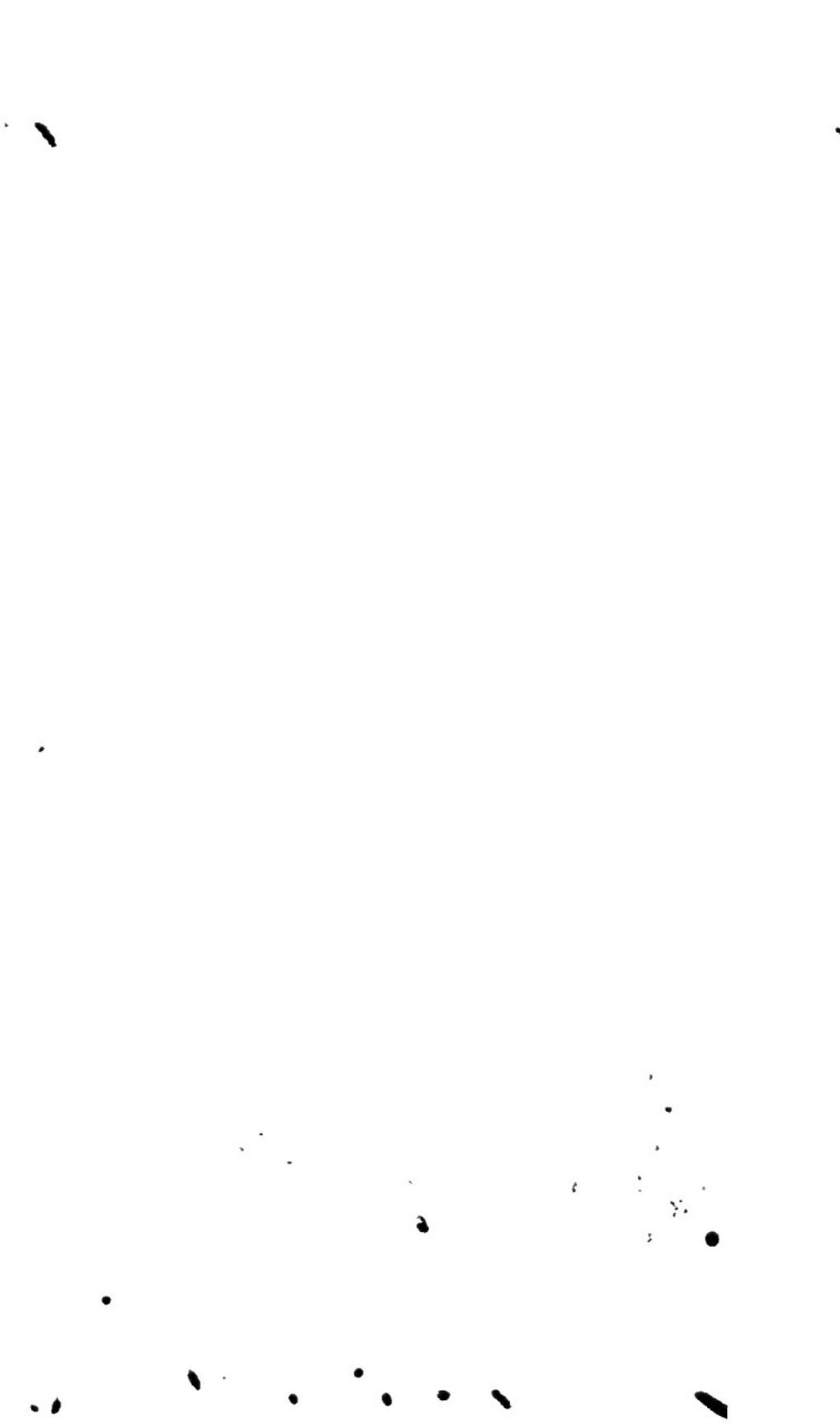
GOVERNMENT OF INDIA
ARCHÆOLOGICAL SURVEY OF INDIA
ARCHÆOLOGICAL
LIBRARY

ACCESSION NO. 13469

CALL No. 909/Dio

D.G.A. 79

NOT TO BE ISSUED

ΔΙΟΔΩΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ.

DIODORI.

BIBLIOTHECA HISTORICA.

EDITIONEM PRIMAM CURAVIT IMM. BEKKER
ALTERAM LUDOVICUS DINDORF

RECOGNOVIT

FRIDERICUS VOGEL.

VOL. III.

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY, NEW DELHI.

Acc. No. 13469

Date..... 14.7.1960

Call No..... 909 Vol.(3)
- Dio

UNIVERSITATI ERLANGENSI
ANTE HOS CL ANNOS CONDITAE

DIEM FESTUM.

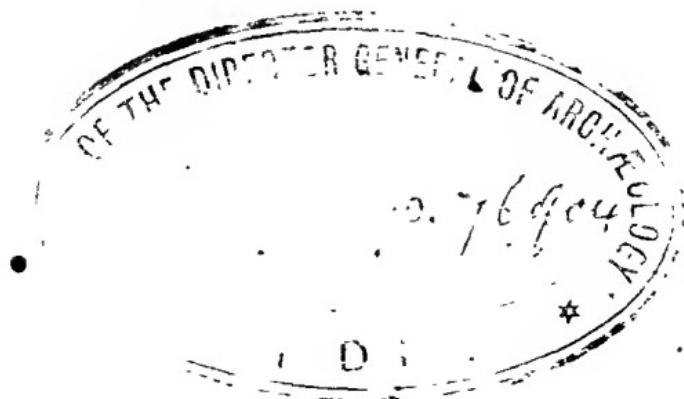
GRATULATUR ANIMO GRATO LAETOQUE

FRIDERICUS VOGEL

ALMAE MATRIS FRIDERICO-ALEXANDRINAЕ

QUONDAM ALUMNUS.

NÜRNBERG, 1. AUGUST 1893.

quae in praefatione priorum voluminum disserui. Primum enim maximi momenti est, quod codices et librorum I—V et XI—XV in duas partes dirempti sunt idque discrimen usque ab temporibus codicium nostrorum aetate multo antiquioribus repeti potest (I p. XX.. II p. XXXII). Deinde, ut Suidae et Peiresci libros hic praeteream, Stephanus atque interpretes latini*) codicibus utebantur, qui a nostris non numquam diversi, numquam tamen eis se praestant potiores.

Georgius Schneider, qui multum studii ac doctrinae in codicibus Diodori recensendis consumpsit, hanc tulit sententiam (Wochenschrift f. klass. Philologie 1891 p. 677): 'Vogel hält die mühevolle Durchforschung dieser vielen Schreibereien für zwecklos; leider nur zu sehr mit Recht. Die Aufstellung eines vollständigen Stemma der Handschriften entbehrt der praktischen Bedeutung.' Itemque E. Bethe, qui sinistris meis auguriis (II p. XXVII) diffisus multas Italiae bibliothecas perscrutatus est, quod attinet ad Diodorum, inanis inde rediit. Unum codicem ex omnibus quos novimus plus valere dixi Venetum 375 (II p. XI et XX); quem codicem mihi nescio quo pacto olim denegatum nemo adhuc ex bibliothecae tenebris extraxit.**) Iterum igitur eius ope destituti ad codicum quaestionem aggredimur.

*) Duae exstant librorum XI—XIII interpretationes latinae, altera a Cocchlio et Rutilio ante annum 1538 perfecta, altera Arnoldi Arlenii, quam ignoravit Dindorf (edit. 1828 vol. I part. II pag. IX), edita est Basileae anno 1548: utraque ergo, quia editione principe antiquior est, sumpta est ex libro manu scripto.

**) Ex hoc codice haustum esse codicem F, qui ipse esset fons codicis M, per litteras mecum communicavit E. Bethe; refutat ergo vir doctissimus, quae dixit II p. XX.

Diodori libri XIII—XV quamquam eisdem codicibus quibus libri XI et XII continentur, eisque de codicibus iam in praefatione voluminis alterius actum est, tamen paucis verbis illuc est redeundum; ibi enim in medio reliquimus, utrum eidem codices in his atque in illis libris eiusdem generis eiusdemque auctoritatis essent necne. Diodori quidem libros ita distributos fuisse, ut singula quaeque volumina quinos libros complexa sint, ea ipsa ex re efficitur, quod libri VI—X et XXI—XL i. e. quinques quini libri interierunt. Atqui libri XI—XV tertiam effecerunt pentadem; ergo horum quinque librorum codices eiusdem stirpis esse veri simillimum est. Neque tamen neglegendum est, cum quod codex Venetus M in extremo tertio decimo libro (XIII 111) desinit*), tum quod optimus ipse P sex libros (XI—XVI), non pentadem, complectitur. Porro quoniam in codice A loci quidam pleniores inveniuntur quam in P et in F, denuo quaerendum videtur, num recte dixerimus: 1. codicem P singulari virtute omnibus ceteris libris praestare (II p. XV), 2. ubicumque cum P sive AHL sive FJKM consentiant, hanc lectionem ex archetypo profectam, diversam ex coniectura, nonnumquam ingeniosa et vera, ortam esse (II p. XXVIII).

1. P haud paucis quidem locis, qui in ceteris omnibus codicibus integri exstant, corruptus est et mutilatus**), saepius tamen unus servavit genuinas

*) In libro decimo quinto alter codex Venetus R adhibitus est ab Wesselingio. Codex R longe abhorret a codice M; ille enim codici A, hic codici F est simillimus.

**) Multis locis singuli versus desunt, ac totus fere quaternio, in extremo libro XIV intercidit (p. 332, 20—p. 350, 1). In universum autem librarium codicis P parum

lectiones, quas aliquotiens iam conjectura assecuti erant viri docti, atque unus supplevit Diodori orationem, idque mea quidem sententia rectissime, his locis: XIII 85, 4 αὐτόν — 94, 5 ἐτέρος — 97, 1 τούτων πραττομένων μέν — 104, 2 οὗσας — XIV 9, 5 εἰς Αἴτνην — 12, 3 καὶ — 12, 8 ὅν — 36, 3 ἡκεν — 80, 6 ὑπελάμβανε καὶ — 84, 2 ὑποσπόνδους — 91, 2 ἐν Κορίνθῳ — XV 29, 2 καὶ φρονήσει.

At ne codici P aequo plus studere ac fidere videar, ipse eum fraudis arguam pravam omnium codicium lectionem XIV 5, 6 ἐν ἀπασιν λαμβανούσης τῆς ἀπονότας etiam magis depravantem fallaci additamento τὴν αὕξησιν. Neque minus falsum est, quod codex Peirescianus interpolavit: ἐπείδοσιν i. e. ἐπίδοσιν. Bene accedit, quod Rhodomannus, qui neque Patmum neque Peirescianum librum noverat, ἐπίδοσιν aut αὔξησιν scribendum esse coniecit. Verum autem agnovit Reiske ἐπίτασιν ex ineptis vocabulis ἐν ἀπασιν restituens, etiamsi Dindorfio scriptura ἐπίδοσιν praestare videbatur (edit. Paris. II p. IV): primum enim Diodorus πολλὴν ἐπίδοσιν λαμβάνειν scribere solet XI 50, 3. 68, 6. 72, 1. XIV 16, 3, idque significat augmentum fortunatum, quare plerunque additur πρὸς εὐδαιμονίαν, deinde simillimum mendum invenitur XIII 84, 4, ubi pro ἐπίτασιν λαμβανούσης in P scriptum est ἐπὶ πᾶσιν λαμβανούσης.

diligentiae adhibuisse, praeter sescenta vocabula levitate deformata maxime ei docent loci, ubi librarius nescio quo errore vel languore captus eadem verba bis scripsit, veluti XIII 18, 5, ubi postquam primum recte exaravit ποιῆσαι et οὖσης et οὐ μικρῶς, secundum idem ille scripsit ποιῆσαι τῶν et οὖσης et οἱ μικρῶς; itemque XIII 88, 4 primum τολμησάντων, secundum ὄρμησάντων; XV 87, 4 primum ἔγχωρεῖν, secundum ἔκχωρεῖν.

Peiresciani libri auctoritatem ceteris quoque locis minimam esse apparet ex eis quae dixi II p. XXXII (cf. XIV 105, 4). Neque Suidam ex melioribus Diodori codicibus sua hausisse satis docet unus locus XIII 67, 2 (cf. 35, 4. XIV 10, 2. 20, 3. 23, 1. XV 84, 2).

2. Quoniam ergo comprobatum est ab altera parte stare unum codicem P, ab altera ceteros omnes, nunc eligam locos paucos e multis, quibus ceteros libros ipsos in duas partes seiungendos esse demonstretur:

a	P	f
XIII 7, 4 πεντακοσίους a	οντακοσίους Pf	
8, 4 Σικελοί a	Αθηναῖοι Pf	
46, 3 μετὰ σπουδῆς aP	om. f	
94, 2 πλείω a	πλῆθος FJK πλείω in marg. FJK πολλούς M	
XIV 12, 3 Βοιωτούς a	Βυζαντίους Pf	
48, 5 λειχατήσας aP	έλεηλάτησε καὶ f	
79, 1 Άσιας AHP	Εὐρώπης f (L?)	
82, 10 ίδιας aP	οικείας f	
XV 40, 4 σφαλέντες] σταλέντες aP	γνωσθέντες f	
53, 1 ἐγένετο aP	γενόμενος παρ- ῆλθε f	
58, 3 χιλίων καὶ δια- κοσίων a	χιλίων P χιλίων καὶ εξα- κοσίων f*)	
64, 2 ὑπῆρχον aP	ῆσαν f	

*) Quantum codicum auctoritas ad lectiones ponderandas valeat, maxime sentimus in numeris ambigue traditis. Simili difficultate atque hic haeremus XIII 86, 5, ubi ἐπτακισχιλίων est in P, in ceteris πεντακισχιλίων.

Denique testimonium locupletissimum atque idoneum, quo uno tota quaestio profligetur, capimus ex nominibus magistratum Romanorum. Qua de re eum praeter alias nuperrime Mommsen denuo egerit, ipse satis habeo exempla ad codicem classes distinguendas apta afferre, neque ea omnia sed per pauca ex magna copia delecta:

XIII 2 χιλίαρχους τρεῖς, Λεύκιον Σέργιον, Μάρκον Σερονίλιον Ρ
 " " Σέργιον Λεύκιον, Μάρκον Παπτέριον, Μάρκον Σερονίλιον α
 " " Λεύκιον Σέργιον, Μάρκον Σερονίλιον καὶ Μάρκον Παπτέριον f

XIV 19 χιλίαρχοι ἔξι, Πόπλιος Κορνήλιος. Καίσων Φάβιος, Σπόριος Ναύτιος, Γάιος Οὐαλέριος, Μάνιος Σέργιος PAL
 χιλίαρχοι ἔξι Μάνιος Σέργιος καὶ Ιούνιος Λούκουντλος ceteri

44 χιλίαρχοι πέντε, Λεύκιος Ιούλιος, Μάρκος Φούριος, Μάρκος Αἰμίλιος, Γάιος Κορνήλιος, Καίσων Φάβιος P

χιλίαρχοι ἔξι, Λεύκιος Ιούλιος Μάρκος Φούριος Αἰμίλιος Γναῖος AH

χιλίαρχοι ἔξι, Λεύκιος Ιούλιος, Μάρκος Φούριος, Αἰμίλιος Μάρκος, Γάιος Κορνήλιος, Καίσων Φάβιος καὶ Παῦλος Σέξτος ceteri

47 χιλίαρχοι ἔξι, Πόπλιος Μάλλιος. Πούπλιος Μάνιος. Σπόριος Φούριος, Λεύκιος Πούπλιος P

- XIV 47 χιλίαρχοι ἔξ, Πόπλιος Μάλλιος Μάννιος Σπόριος Φούριος Λεύκιος Α
 " " Πόπλιος Μάλλιος, Μάννιος Σπόριος, Φούριος Λεύκιος καὶ ἔτεροι τρεῖς ceteri
- XV 23 χιλίαρχοι ἔξ, Τίτος Κοίντιος, Λεύκιος Σερουίλιος, Λεύκιος Ἰούλιος, Ἀκύλλιος, Λεύκιος Λουκογήτιος, Σερουίλιος Σουλπίκιος Ρ
 " " Τίτος Κοίντιος Σερουίλιος Λεύκιος Λουκογήτιος Σουλπίκιος Α
 " " Τίτος Κοίντιος, Λεύκιος Σερουίλιος, Λεύκιος Ἰούλιος, Ἀκύλλιος Δέκιος, Λουκογήτιος Ἀγκος καὶ Σερουίλιος Σουλπίκιος ceteri.

Hinc omnes credo artis criticae intellegentes, quas in classes codices distribuendi sint et quantum quaeque classis valeat, sibi persuadebunt; neque in eo offendentur, quod contra ea quae diximus interdum vel classis a, codice P cum f consentiente, vel classis f, codice P cum a consentiente, emendatam praebet lectionem. Nimirum ipse codex L, in quo multos locos ab homine impudentissimo suo arbitrio permutatos esse iam Dindorf sensit (edit. 1826, IV p. 259), plus semel praebet lectionem omnibus editoribus probatam. Itemque codex M, qui libidine verba detorquendi codiei L minime cedit, lacunas quasdam scite explevit (XIII 46, 6. 84, 2. 85, 1). Inveniuntur tamen loci quidam captiosi, quibus animi paulo infirmiores nimis sollicitentur atque editores adhuc omnes decepti sunt. Horum locorum qui sunt graviores, accuratius examinemus.

Libri tertii decimi ineuntis verba (XIII 1, 2): *γράψειν, ἀλλὰ καὶ περιλήψεσθαι χρόνον πλείονα τῶν* in codice F deesse quamquam Dindorf adnotavit, tamen nequaquam suspecta ei fuisse videntur. Postquam ipse ex Bergmanni collatione cognovi eadem verba in codice P quoque desiderari, iam pro certo habui etiam plures codices hoc loco mutilatos esse. Atque G. Schneider pro sua liberalitate et doctrina me certiorem fecit illa septem verba in codice Claromontano margini esse adscripta, in codice Veneto VII 8 prorsus omissa. Quibus verbis sublatis orationem biare appetet; sed ne illis quidem insertis eam planam esse contendeo. Nonne absona est sententia ‘non solum res gestas scribere sed etiam spatium mille centum annorum amplecti’? Quod unus sensisse videtur Reiske, qui inter τὰς et πράξεις interposuit ζωνάς (cf. I 1, 1. 3. 3, 2. 4, 6). Itaque et codicum auctoritate et verborum sententia efficitur hunc locum corruptum esse. Mihi mendum inesse videtur in vocabulis μὴ μόνον, pro quibus fortasse scribendum est μνημονεύειν. Quamquam enim non ignoro verbo μνημονεύειν in genere activo Diодorum uti solere ad sententiam reminiscendi vel recordandi exprimendam (I 21, 8. XIII 32, 3. XIV 46, 3. XIX 1, 4), tamen conjecturam meam adiuvant loci hi: I 2, 3 αἱ πράξεις ἄπεινται τὸν αἰῶνα μνημονεύονται, XI 61, 7 οὐδέπω μνημονεύονται τουταῖαι πράξεις γενέσθαι, cf. V 21, 2. XIII 98, 5. XIV 1, 3. XV 57, 3.

XIII 19, 2 ἀπέκτειναν μὲν μυρίους ὀπτακισχυλίους, ἐξώγοησαν δὲ ἐπτακισχυλίους, ἐν οἷς καὶ τοὺς στρατηγοὺς Δημοσθένην καὶ Νικίαν (scil. Syracusani victoria de Atheniensibus reportata). Verba ἐξώγοησαν δὲ ἐπτακισχυλίους, quae non solum in PF desunt, sed etiam in Veneto desiderantur (teste Schneidero, quam-

quam nihil adnotavit Wesseling), toti loco tam apte accomodata sunt (cf. XV 14, 2), ut ea inde movere nolim, etsi nullus dubito quin ad lacunam archetypi explendam coniectura docti cuiusdam interpolatoris nata sint. Videntur autem deprompta ex Thucyd. VII 87, 4: ἐλίγοθησαν δὲ οἱ ξύμπαντες, ἀκριβέστερα μὲν γαλεπὸν ἔξειπεῖν, ὅμως δὲ οὐκ ἐλάσσονς ἐπτακισχιλίων. Numerum vero eorum, qui caesi sunt, apud Thucydidem frustra quaeres, quamquam ille, id quod Diodorus neglexit, Atheniensium qui ab Syracusis re male gesta profecti sunt, non minus quadraginta milia fuisse tradidit (Thuc. VII 75, 5). Idem numerus postea quidem in oratione, quam Diodorus Nicolaum habentem fecit, invenitur XIII 21, 3, sed ita ut Thucydidi verba cum verbis Diodori minime convenient. Thucydides enim τοῦ ὄχλου ξύμπαντος ab Syracusis proficiscentis quadraginta milia fuisse prodit, Diodorus totidem τοὺς ἀγωνισομένους ἄνδρας ab Atheniensibus Syracusas missos esse memorat. Ceterum hi a Diodoro traditi numeri iam Wesselingio in suspicione erant, qui non tam verba ἔξωγοησαν δὲ ἐπτακισχιλίους quam quae antecedunt addubitans, haec adnotavit: ‘At amplior caesorum fuit multitudo, si numerum quadraginta milium aequarint, qui Nicia et Demosthenē ducibus post infelix navale proelium iter sunt ingressi. Sint sane plures fuga elapsi: de quindecim tamen milibus, cum Syracusani obsaepsis itineribus fugientes urgerent undique, haud iniuria dubites.’ — Cf. Diod. XIII 2, 5. 11, 2. 3. 33, 1.

XIII 64, 5 Λακεδαιμόνιοι ἐστράτευσαν ἐπὶ Πύλον... πατὰ μὲν θάλατταν ἔνδεκα ναυσίν, ὡν ἦσαν αἱ μὲν ἀπὸ Σικελίας ἐκ τῶν πολιτῶν πεπληρωμέναι, πεζῇ δὲ παρήγαγον ἵκανὴν δύναμιν. Hic locus multo ignobilior ea

tamen in re superiori est similis, quod hic quoque de vocabulo numerali in libris PF omissa disceptatur. Addunt enim ceteri codices (non omnes puto, sed codices tantum classis a) post Σικελίας verbum πέντε, quod omnes editores receperunt, capti Wesselingi speciosa coniectura, qui orationem ita restituendam esse censuit: ὃν ἡσαν αἱ μὲν ἀπὸ Σικελίας πέντε, ἐξ δὲ ἐκ τῶν πολιτῶν πεπληρωμέναι. Suo iure huic loco contulerunt ea, quae scripta sunt apud Xenoph. Hell. I 2, 8: ἐβοήθησαν Συρακόσιοι οἵ τ' ἀπὸ τῶν προτέρων εἴκοσι νεῶν καὶ ἀπὸ ἑτέρων πέντε, ἀλλ ἔτυχον τότε παραγενόμεναι.... καὶ Σελινούσιαι δύο. Quorum locorum discrepantiam quamquam nemo non videt, tamen hic verbum πέντε ex Xenophonte, ut c. 19, 2 ἔξωγησαν δὲ ἐπτακισχυλίους ex Thucydide, interpolatum esse haud incredibile videtur. At si Diodorus sententiam exprimere voluisse, quam editores ex eius verbis elicere conantur, hunc fere in modum scripsisset: ὃν ἡσαν πέντε μὲν ἀπὸ Σικελίας παραγεγενημέναι vel ὑπῆρχον Σικελιναὶ, ἐξ δὲ In errorem inducti sunt editores, ut alibi, etiam hic particula μέν, qua Diodorus liberius usus saepius sine insequenti δὲ hiatum tantum evitandi causa inseruit, veluti XIII 48, 2 δοκοῦσι γὰρ οἱ μὲν ἀναιρεθέντες. XIII 104, 8 μέγα μὲν οὐδὲν ἐπράξε, ubi Reiske μὲν deleri iussit. — XIV 58, 2 τούτων δ' ὀλίγαι μὲν ἡσαν τριήρεις, ubi Stephanus adnotavit: 'aut μὲν hic expungendum, aut aliquot verba deesse dicendum est.' — XV 42, 2 διὰ τὸ κεῖσθαι μὲν αὐτῷ, ubi τε pro μὲν scripsit Dindorf.

XIII 47, 5 ἐνταῦθα γὰρ δι μεταξὺ τόπος ἦν στενάτας. Cum codices AH pro τόπος ἦν praebeant προσῆν, iam Wesseling adnotavit, non deterius quam vulgatum esse δι μεταξὺ πόρος, atque editores posteri-

ores hanc coniecturam receperunt. Res non tanti esse videtur, ut multis verbis disputetur (cf. XIII 78, 7 τὸν μεταξὺ τόπον, XIV 49, 3 et 57, 5 τὸν μεταξὺ πόρον): id unum addere iuvat, in omnibus Diodori codicibus vocabulum τόπος saepe confundi aliis similibus verbis λόφος, στόλος, ὅπλον, ποταμός, Γελῆς.

XV 52; 3 περὶ γὰρ τὰς πύλας ἀπήντησε τοῖς περὶ Ἐπαμεινῶνδαν κῆρυξ τυφλὸν ἀνδρα ἀποδεδρακότα κομίζων, καὶ· καθάπερ ἦν εἰδισμένον, ἀνηγόρευε κηρύττων μήτ' ἔξαγειν Θύβηθεν μήτ' ἀφανίζειν. Ut superioribus locis consensu codicum P et F nisi vulgarem lectionem adulterinis verbis auctam esse censuimus, ita hic ex consensu codicūm P et A concludimus, verba κομίζων καὶ, quae desunt in PA, esse damnanda, utpote olim inserta, ut enuntiatum antiquitus corruptum sanetur. Acrius quam ille interpolator loci corruptelam perspexerunt Reiske Wurm Madvig, quorum ex variis coniecturis primum sumo pro ἀνδρα ἀποδεδρακότα (iisdem quattuor litteris απὸ duplicatis) scribendum esse ἀνδράποδ' ἀποδεδρακότα. Verbis hic ita mutatis atque κομίζων· καὶ abolitis duo resident scrupuli, alter in coniunctione verborum ἀπήντησε et ἀνηγόρευε, alter in vocabulo τυφλόν: qui ita evelli poterunt, ut aut ἀπαντήσας, aut τυφλός, ὅς, aut cum Wurmino τὸ τυχὸν pro τυφλόν, aut deleto verbo ἀπήντησε scribatur ἐντυχῶν pro τυφλόν. Maxime offendimur in vocabulo τυφλόν, cum difficile sit iudicatu, utrum caeci servi fugitivi an caecus praeco maiori sint offensioni. Dixerit sane quispiam praecōnēm eam ob rem caecum fingi, ut coram Epaminondae agmine verba tam abominanda pronuntiata esse minus incredibile fiat. At quamvis incertum sit, qua ratione verba corrigenda sint, certo certius est, id quod unum hic

mea refert demonstrare, verba *ζομιζων και* inepta, neque cum Reiskeio in *όνομάζων* vel *κράζων και* neque cum Madvigio in *γνωρίζων και* mutanda, sed optimis codicibus P et A testibus damnanda esse. Praeterea moneo, verba quae sequuntur *ἔξαγειν — ἀφανίζειν — ἀπάγοντα ἀνασώζειν*, quae docti quidam suspecta reddebant, de industria ita delecta esse, ut non minus in servos fugitivos quadrent quam in milites domo ad bellum periculosum proficiscentes.

XIV 28, 5 Verbum *ἔγκαταβαίνοντι*, quod deest in PAL, recentiores editores perperam receperunt, postquam iam Rhodomannus, et is codicum ignarus, atque Wesseling illud verbum parasiticum exturbaverunt.

Gravissimos tantum, non omnes tractavi locos, qui cum lege a me de codicibus iudicandis lata pugnare videntur. Invenientur ab aliis alia, in primis in libro quinto decimo, quibus sententia mea, quam quidem dixi de recentioribus codicibus, aliquatenus labefactetur: fundamenta ipsa opus Diodori ex codicibus construendi ne non recte a me posita sint, non habeo cur timeam.

DE REBUS ORTHOGRAPHICIS.

Diodorum severas quasdam leges orthographiae sibi scripsisse, id quod affirmavit Dindorf, numquam credidi (I p. XXVIII). Tamen in prioribus libris edendis Dindorfium ut iniquae mentis asellus sequebar; hoc tandem in tertio volumine illam servitutem repellere coepi. Primum enim, ut statim dicam quod sentio, illas quaestiu[n]cas, utram δνοῖν an δνεῖν, πλέον an πλεῖον, οὐδὲις. an οὐθεὶς, εἴλετο an εἴλατο, εἰώθεσαν an εἰώθεισαν scribatur, tanti esse nego, quanti mystae quidam ἀrtis philologicae faciunt. An quotusquisque est, cuius multum intersit, utrum nostrates historici scribant Ereignis an Ereigniss, Turni an Thurm, ungefähr an ohngefähr, mehre an mehrere, stand an stund? Atque, ne dicam de Goethei aliorumque poetarum operibus, nonne omnes academiae Berolinensi assentimur et gratiam habemus, quod in operibus Friderici Magni .edendis orthographiam regis maxime variam et inconstantem reddere supersedit?

Tum Diodori opera minime ita comparata sunt, ut res per se tam mobiles ad unam certamque regulam dirigantur. Nam primum aetas illa, qua fuit Diodorus, licet certis legibus orthographicis usa sit, a nobis certe haud facile certis legibus constringi potest. Deinde Diodorus ipse triginta annos in bibliotheca sua componenda consumpsit: nobis forte accidit, ut eodem die in eodem verbo scribendo nobis non constemus. Tum bibliothecam ex auctoribus variis concessit; itaque mirae quaedam et illis omnia aequandi cupidis molestae formae non numquam ad fontem Diodori exquirendum aliquantum conferre possunt. Denique codices nostri praeter P recentiores

et deteriores sunt, quam ut eis fidem habeamus atque ex eis scripturas codicis P saepius leviter factas exigamus et corrigamus.

Quae cum ita sint, gloriola constantiae nihil motus, sed codicem P potissimum secutus tacite recepi modo ἀεί, πλέον, κλάω, δυοῖν, βίβλος, εὐθύς, οὗτω, θάλαττα, εἶλετο, κεκλειμένος, ἐνιαύσιος — modo αἰεί, πλεῖον, κλαίω, δυεῖν, βύβλος, εὐθύ, οὗτως (ante consonantem)*), θάλασσα, εἴλατο, κεκλεισμένος, ἐνιαυσιαῖος**): quae formae etsi rarius quam in P, tamen disperse etiam in ceteris codicibus inveniuntur, in primis Bezzelio teste in A. Eo libentius recepi quamvis invito Dindorfio formas in omnibus codicibus omnibus fere locis usitatas: ναῦς pro νῆες, ἑώρακα pro ἑόρακα, ἥεσαν pro ἥσαν, -εισαν (in plusquamperfecto) pro -εσαν, Αἴγεστα pro Ἔγεστα, Μιτιλήνη pro Μυτιλήνη. Itemque sāepe ex P addidi ν ἐφελκυστικόν (II p. XXXV) et elisiones.

Eadem de causa, ne apparatus criticum onerem, singulis quibusque locis adnotare omisi formam Συράκουσαι, quae in his tribus libris (17 + 29 + 5) 51 locis invenitur, atque contrariam formam Μεσήνη et Μεσήνιοι, quae invenitur (8 + 12 + 3) 23 locis. Semper scripsi Κόρκυρα, quamquam etiam in codice P aliquotiens invenitur Κέρκυρα et id iuxta alteram formam Κόρκυρα.

*) οὗτως etiam ante consonantem admissum esse testantur loci, ubi pro οὗτως scriptum est οὗτος XIII 84, 5 et invicem XV 60, 5.

**) Similiter atque his pusillis curis editor perpetuo vexatur variantibus formis: ἐπιχειρεῖν — ἐγχειρεῖν, ἐπικεισθαι — ἐγκεισθαι, ἀπολείπεσθαι — ὑπολείπεσθαι, ἐνίστασθαι — συνίστασθαι, ἐπιστρέφω — ὑποστρέφω, πορθεῖν — πολιορκεῖν, — ασθαι — εσθαι, de quibus aliisque commutationibus multa afferre possum, sed vereor, ut multum proficiatu..

Simili libertate in augmentatione verborum versatus ad codices potius quam ad Dindorfium me applicavi. Admisi ἡτοιμασμένος et ἐτοιμασμένος, ηὔξατο et εὔξατο, ἡδυνήθη et ἐδυνήθη, admisi etiam formas προετέρουν et προετέρησα, derivatas a προτερεῖν, quod verbum adamat Diodorus. Has barbaricas formas ne Wesseling quidem, tenacissimus ille codicum editor, ferendas esse censuit; tamen eas ferendas atque genuinas esse et consensu omnium codicum et, id quod vel Kälkeri (Leipziger Studien III p. 307) acutum ingenium fugit, lege hiatus confirmatur: XI 12, 6 ἐπάτεροι προετέρησαν (non ἐπροτέρησαν); XI 53, 5 μάχῃ προετέρησαν (= XX 44, 8); XV 15, 3 Κάβαλα προετέρησε, cf. XV 35, 2. 53, 3; XI 73, 3 ξένοι προετέρουν (non ἐπροτέρουν); XIII 68, 6 ἀγωνιζομένου προετέρουν. Neque minus pro his formis loquitur mendosa scriptura, quae est in P XV 17, 2 προσετέρει, scilicet ex προετέρει non ex ἐπροτέρει orta. Fortasse etiam ἀπεκατέστησεν recipiendum erat, quod in P multo cerebrius est quam ἀποκατέστησεν.

Ad postremum pauca afferam de nominibus numeralibus. Si meo magis quam legentium commodo consuluissesem, simplicissima et maxime expedita ratio fuit litteras pro numeris scribendi, ita ut legentium arbitrio permitteretur, utrum exempli causa $\iota\beta$ explicandum esset δώδεκα an δυοκαίδεκα. Nam non solum in codicibus, qui ad hanc aetatem servati sunt, sed in ipso archetypo numeros plerumque compendiose scriptos fuisse concludimus ex variis lectionibus, veluti: δύκτῳ pro πεντήκοντα (i. e. *H* pro *N*) XIII 7, 4. 72, 6; δ pro τριάκοντα (*A* pro *A*) XIII 47, 6. 86, 5. 106, 1 (cf. XIII 42, 5!); ἄ et πρῶτον V 71, 3; τοῖς et τὰ pro τριακοσίονς XIII 7, 3. 83, 3; τριακοσίων δέκα pro

δύδοικοντα (*TI* pro *II*) XIII 11, 2. Eodem modo explicanda sunt etiam haec: ἐβδομήκοντα καὶ τέσσαρας XIII 13, 1 et ἐβδομήκοντα τέσσαρας XIII 14, 4, pro quibus verbis P utroque loco praebet οδ (cf. XIII 38, 6. 45, 2); δ πρὸς ταῖς π PA, τεσσάρων καὶ δύδοικοντα ceteri XIII 45, 6; τρία σὺν τοῖς τετταράκοντα P, τρία πρὸς τοῖς τετταράκοντα vulg. XV 93, 1.

Cave tamen praepropere hinc conicias numeros semper compendiosis litteris exaratos fuisse; cui sententiae obstant alteri loci: XV 71, 1 omnes codices praebent ἔτη τριάκοντα. κατά, quae verba a Rhodomanno iure correcta sunt in ἔτη τρία. κατά. XV 78, 4 δέκα ναῦς iam restituit secunda manus in codice L pro communi omnium codicum scriptura δὲ καὶ. Idemque mendum latere puto XV 53, 1: ἐν παρόδῳ δέ τινα τῶν πολισματίων χειρωσάμενος καὶ τριήρων ἐγκρατής ἐγένετο. Cum enim coniunctioni καὶ hic locus non sit, in optimis autem codicibus PA scriptum sit τε καὶ, deinde cum Xenophon Hell. VI 4, 3 eadem de re agens tradiderit τριήρεις δώδεκα λαμβάνει, ipse pro τε καὶ scripsi δέκα. Similem conjecturam feci XIV 30, 5.

Neque tamen amplius tecum luctabor de his quaestiunculis. Ut per nos cuivis licet siebzehn sive siebenzehn, achtzehnhundert sive ein tausend achthundert dicere, ita Diodoro quoque vel mihi duplices formas veluti δώδεκα et δυοκαίδεκα hand scio an condonaveris. VALE.

NOTARUM EXPLICATIO.

- A = Coislinianus codex saeculi XV
 F = Laurentianus codex saeculi XIV
 H = Vaticanus codex saeculi XVI
 J = Parisinus codex saeculi XVI
 K = Claromontanus codex saeculi XVI
 L = Parisinus codex saeculi XV
 M = Venetus VII 8 codex saeculi XV
 P = Patmius codex saeculi X vel XI
 P¹ = manus primae scriptura
 P^a = manus primae prior scriptura
 a = AHL *)
 f = FJK(M)
 c = ceteri codices
 o = omnes codices (o-PA = omnes codices praeter PA)
 v = vulgaris lectio omnium codicum praeter P.
-

*) Ea quae ipse de codicibus disserui, pretiosissimis indicis auxit G. Schneider (Wochenschrift f. klass. Philologie 1891 p. 677): 'Diesen AHL füge ich als zur selben Klasse gehörig noch einen Ricciardinus (Florenz) hinzu und den Claromontanus 1631, der einst im Gewahrsam von Cheltenham, jetzt in Berlin zugänglich ist. Er ist nach der dritten Gruppe korrigiert. Zu dieser rechnet Vogel FJKM. Mir war gestattet, die Claromontani zu benutzen. Ich will hier bemerken, dass Dindorf [immo Wesseling!] durch die Bezeichnung mit K diese an sich wertlosen Codices heillos durcheinander geworfen hat. Es gehören in diese Klasse die mit den Nummern 1629 und 1632 bezeichneten. Der erste ist eine direkte Abschrift aus dem Venetus VII 8, der wieder aus F abgeschrieben ist.' Codicem F autem ipsum ex Veneto 375 pendere E. Bethe arbitratur (cf. p. IV).

ARGUMENTA LIBRORUM.

LIB. XIII.

Cap.

1. Diodorus prooemii ambages in tanta rerum copia sibi mittendas esse praefatus, cum totius operis rationem, tum huius libri terminos describit.

Ol. 91, 2 : 415 a. Chr.

2. Ab Atheniensibus contra Syracusanos magna classe comparata accedit, ut Athenis omnes hermae deicerentur. Cuius flagitii Alcibiades accusatus, tum quidem absolutus est. Navium militumque numerus. Athenienses deliberant, quid de Sicilia capta faciant.
3. Sacris in Piraeo factis Atheniensium classis iter ingreditur. Quo itinere Rhegium pervenerit, describitur.
4. Syracusani circum Siciliae civitates legatosmittunt auxilium petitum. Aliae cum Syracusanis, aliae cum Atheniensibus, aliae cum neutrīs se facturas respondent. Athenienses Naxum et Catinam adeunt.
5. Alcibiades ab inimicis insimulatus ad causam dicendam domum revocatur, aufugit Lacedaemonem.
6. Athenienses exacto ab Segestanis tributo per insidias magnum Syracusanorum portum, Olympium vicinaque loca occupant. — Diagoras ἀθεος Athenis aufugit.
Romani cum Aequis bella gerunt.

Ol. 91, 3 : 414 a. Chr.

7. Syracusani a Lacedaemoniis et Corinthiis auxilia impletant Nicias et Lamachus Epipolis potiti Syracusas terra marique obsident. Gylippus Lacedaemoniorum dux Syracusanis auxilio venit.

Cap.

8. Athenienses proelio commisso, in quo perit Lamachus, superiores discesserunt, paulo post Epipolas relinquere coacti sunt. Gylippus et ex Sicilia et ex Graecia nova auxilia arcessivit. Itemque Niciae ab Atheniensibus subsidium mittitur. Lacedaemonii industias cum Atheniensibus factas (XII 74, 5) Alcibiade auctore ruperunt.

Ol. 91, 4 : 413 a. Chr.

9. Lacedaemonii ducibus Agide et Alcibiade Atticam invadunt Deceleamque castello muniunt. Vicissim Athenienses classem in Laconiam expedient. In Sicilia terra marique pugnatur: terra Syracusani, mari Athenienses vincunt.
10. Syracusani cum Demosthenem Athenis nova classe brevi adventurum comperissent, priusquam adveniret, Athenienses ad proelium lacescant novoque usi navium genere magnam reportant victoriam.
11. Demosthenes et Eurymedon cum octoginta navibus et quinque milibus militum Atheniensibus auxilio venerunt. Qui Epipolas adorti magna cum clade a Syracusanis repulsi sunt.
12. Ingruente pestilentiae morbo et Syracusanorum exercitu multis auxiliis aucto Athenienses de reditu deliberant. Profectionis dies iam constituta propter lunae defectum differtur.
13. Denuo pugna navalii commissa occidit Eurymedon, Athenienses funduntur.
14. Syracusani viatores hostem ad internectionem persequi et copiis navibusque dispositis undique constrictum tenere statuant.
15. Nicias et pedestres et navales copias ab hoste circumventas ad summum periculum et certamen de salute subeundum exhortatur. Pugnam navalem ineunt.
16. Pugna atrocissima describitur.
17. Atheniensium tota classis fusa et attrita.
18. Athenienses pedestri itinere in sociorum urbes se recipere constituunt. Sed ab Hermocrate decepti rem propositam differunt.
19. Omnibus itineribus interceptis Atheniensium milites

Cap.

- undique clausi maximam partem caeduntur; reliqui cum Nicia et Demosthene capiuntur. De captivis quid faciendum sit, agunt Syracusani. Diocles immanissima suadet, Hermocrates ad clementiam adhortatur.
- 20—27. Nicolai oratio pro captivis, humanissimi ingenii specimen.
- 28—32. Gylippi Laconis adversaria oratio, summae crudelitatis exemplum.
33. Gylippi oratione incitati Syracusani Atheniensium duces trucidant, reliquos in lautumias detrudunt. Finito bello Diocles Syracusanis leges scripsit, severitatisque exemplum in semetipsum edidit.
- Ol 92, 1 : 412 a. Chr.
34. Re in Sicilia male gesta ab Atheniensibus multi socii deficiunt; ipsi abrogata democracia rempublicam quadringentis viris permittunt Classis Atheniensium recens coacta ad Oropum a Lacedaemoniis superatur. Syracusani Lacedaemoniis auxilia partemque praedae mittunt.
35. Dioclis, sapientissimi Syracusanorum legislatoris, elogium.
36. Re in Sicilia male gesta Athenienses tamen de principatu certare non destiterunt. Quorum classis recens coacta ad Oropum a Lacedaemoniis superatur (= c. 34). Lacedaemonii a Persis adiuvantur.
37. Alcibiades Pharnabazum dehortatus, ne Lacedaemoniis ampliora auxilia conciliaret, gratiam civium suorum et redeundi veniau consequitur.
- Ol 92, 2 : 411 a. Chr.
38. Athenis auctore Theramene democracia restituitur. Thrasyllus et Thrasybulus copias Atheniensium apud Samum congregant et instruunt. Lacedaemoniorum classi praeest Mindarus, qui Dorieo Rhodum misso a Mileto in Hellespontum profectus est.
39. Classes Atheniensium et Lacedaemoniorum inter Abydum et Sestum pugnam navalem committunt.
40. Atheniensium victoria.
41. Lacedaemoniorum classis fusa atque tempestate oppressa ad internacionem venit.
42. Hoc tempore Alcibiades Theramene adhortante in

Cap.

patriam receptus et iterum imperator factus est.
Antandrii libertatem vindicant.

Thucydidis historiam hinc excipiunt Xenophon et
Theopompus.

Romani in Aequos bellum gerunt.

Ol. 92, 3 : 410 a. Chr.

43. Segestani de agro cum Selinuntiis certantes Carthaginenses in auxilium vocant.
44. Selinuntii a Segestanis victi Syracusanorum auxilium implorant: exoritur in Sicilia bellum Carthaginense, gestum ab Hannibale.
45. Dorieus Abydum petens ab Atheniensibus oppressus Dardanum fugit. Subveniunt Mindarus et Pharnabazus.
46. Quibus acerrime pugnantibus supervenit Alcibiades. Lacedaemonii ad copias Persarum in litore constitutas configiunt, Athenienses Sestum se recipiunt.
47. Euboea, quae ab Atheniensibus defecerat, aggere cum Boeotia coniungitur. Quod opus cum Theramenes impedire non posset, insulas hostium exspoliat.
48. Bellum intestinum in insula Corcyra atrocissimum.
49. Archelaus rex Macedonum Pydnaeos rebelles subigit Theramene adiutore. Hieme exacta et Lacedaemonii et Athenienses naves quam plurimas cogunt. Mindarus Cyzicum aggressus est, cui subveniunt Athenienses.
50. Pugna ad Cyzicum commissa. Lacedaemoniorum naves fugantur.
51. Terrestres quoque copiae Lacedaemoniorum et Persarum Mindaro occiso fugae se mandant
52. A Lacedaemoniis Endius legatus de pace Athenas mittitur.
53. Athenienses pacem recusant.

Ol. 92, 4 : 409 a. Chr.

54. Hannibal ingenti exercitu Lilybaeum triaecto Selinuntiem oppugnat.
- 55—56. Selinuntis urbis oppugnatio.
- 57—58. Urbe capta et incensa barbari crudelissime saeviunt in Selinuntios.

Cap.

59. Empedione deprecatore Hannibal paucis qui effugerant facultatem urbis restituendae concessit. Inde Himeram profectus, hanc quoque urbem oppugnat.
60. Himeraei eorumque socii victoram paene partam perdunt.
61. Syracusanorum auxilia atque plurimi incolae Himeram deserunt.
62. Tandem vi expugnata Himera, barbari immani caede grassantur totamque urbem vastant. Hannibal praeda onustus Carthaginem reddit.
63. Hermocrates Syracusanorum olim praetor, per factio- nem in exilium eiectus, tum a Pharnabazo pecunia adiutus in Siciliam redit et agros Carthaginiensibus subiectos depopulatus gratiam popularium recuperavit.
64. Thrasybulus (vel potius Thrasyllus) Atheniensium dux Epheso repulsus Lesbum petit; Theramenes Chalcedonem et Byzantium obsidet; Alcibiades pecuniae vim e Pharnabazi provincia exigit. Pylus, quam Messenii tenebant, a Lacedaemoniis recuperatur.
65. Megarenses Nisaeam capiunt, Lacedaemonii Chium.
66. Lacedaemonii ad Chalcedonem proelio victi sunt. Alcibiades ex Chersoneso et ab Thracibus magnas opes multosque socios assecutus cum Theramene Byzantium obsidet
67. Byzantium proditione in Atheniensium potestatem reductum est.

Ol. 93. 1 : 408 a. Chr.

68. Relicto Byzantii praesidio subactisque Hellesponti urbibus, Atheniensium imperatores cum classe spoliis referta Athenas contendunt. Accepti sunt maximo plausu, in primis Alcibiades.
69. Alcibiades in integrum restitutus et summo terra matrique imperio affectus Andrum, Con, Rhodum subigit.
70. Lysander Lacedaemoniorum imperator in locum Mindari substitutus novam classem instruit; a rege Persarum pecunia adiuvatur.
71. Atheniensium classis ad Notium fusa est a Lysandro, quem Antiochus absente et iuvito Alcibiade ad proelium provocarat

Cap.

72. Thrasybulus Thasum et Abdera ad partes Atheniensium adigit. Agis Lacedaemoniorum rex Athenas subito invadit. Repulsus et Atticam populatus in Peloponnesum reddit.
73. Alcibiades qui Cumam sociam urbem iniuste vexaverat, domi accusatur.
74. Athenienses creant decem duces. Alcibiades Pactyen in Thraciam exsulatum abit.
75. Synoris ludis Olympieis adiecta est. Plistonax rex Lacedaemoniorum moritur. Hermocrates caesorum ossa Himera Syracusas transportanda curavit; cum autem vi Syracusas redire tentaret, ipse cum magna amicorum manu in foro obtruncatur.

Ol. 93, 2 : 407 a. Chr.

76. Apud Lacedaemonios Callieratidas in imperio Lysandro succedit. Is tota recepta classe in Chio, apud Teios, ad Lesbum rem prospere contra Athenienses gerit
77. Conon classe hosti ad Lesbum instat Ad Mytilenen proelium commissum
78. Atheniensem classis triginta navibus perditis in portum Mytilenes se recipit: urbem ipsam oppugnat Callieratidas
79. Athenienses acerrime resistentes vincuntur, Mytilene circumsedetur.

Thermae urbs in Sicilia a Carthaginiensibus condita.

Ol. 93, 3 : 406 a. Chr.

80. Carthaginienses novam expeditionem in Siciliam parant Hannibale et Imilcone ducibus. Praemissae quadraginta naves proelio apud Erycem a Syracusanis funduntur; Hannibal sequitur eum quinquaginta navibus.
81. Syracusani exterorum auxilia appetunt. Agrigentini moenibus sua tutantur. Excurrit historicus iu descriptionem urbis et agri Agrigentini tum fertilitate et opulentia florentissimi.
82. Aedium Agrimenti magnificentia.
83. Gellias sive Tellias Agrigentinus, singulare divitiarum et summae liberalitatis exemplum.

Cap.

84. Antisthenes Agrigentinus, alterum affluentiae et magnificentiae exemplum. Incolarum Agrigenti numerus et vita luxuriosa.
85. In Agrigentinorum urbem Carthaginenses totam vim convertunt. A Dexippo adiuti Agrigentini fortissime repugnant.
86. Pestis Carthaginensium castra corripit, qua Hannibal extinguitur. Syracusani duce Daphnaeo urbi obsesae auxilio veniunt.
87. Pugna commissa Poeni in fugam coniciuntur. Duces Agrigentinorum graves poenas dederunt, quod milites ab eruptione prohibuerant.
88. Sero Daphnaeus castra Poenorum obsidere conatur. Hamilcar per insidias magnam frumenti vim a Syracusanis advectam rapit. Agrigentini ingenti penuria premuntur, a sociis deseruntur.
89. Fame coacti Agrigentini, relictis in urbe senibus et infirmis, Gelam, deinde in Leontinorum urbem migrant.
90. Agrigentum urbs capta a Poenis et incolae superstites caesi. Praedae pars praecipua, praesertim artis opera, in his Phalaridis taurus, Carthaginem missa. Obiter reprehenditur Timaeus, qui taurum illum umquam exstitisse negaverat.
91. Carthaginenses hiemabant Agrigenti. Sieuli perterriti alii Syracusas, alii in Italiam migrant. Syracusorum duces prodigionis accusantur, in primis a Dionysio.
92. Creantur alii duces, in eis etiam Dionysius; qui plebis gratiam affectans et collegas in suspicionem adduxit et exules in patriam revocavit.
93. Gelam missus Dionysius huius quoque urbem plebem sibi conciliavit.
94. Fallaciis decepti Syracusani ad Dionysium unum summum imperium detulerunt.
95. Dionysius simili modo ac Pisistratus satellites sibi comparavit.
96. Dionysius tyrannum se declaravit, Hermocratis filiam uxorem duxit, adversarios expulit. — Carthaginenses hiemabant Agrigenti.
97. Athenienses receptis in civitatem peregrinis augent militum numerum et novam classem comparant. Huic

Cap.

ad insulas Arginusas obviam facti Lacedaemonii de ineunda pugna deliberant, quam vates utrinque dissuadent.

98. Hortante Callicratida res ad proelium venit. Pugna navalis apud Arginusas commissa, maxima omnium, quibus Graeci cum Graecis conflixerunt.
 99. Callicratidas fortissime dimicans occiditur; quo facto Lacedaemonii et paulo post etiam Boeoti fusi sunt.
 100. Corpora caesorum ne colligerentur, magna tempestate impeditur. Athenienses depopulantur Samum. Lacedaemoniorum dux factus est nomine Aracus, re Lysander.
 101. Duces Atheniensium in iudicium vocati sunt, quod corpora eorum, qui ad Arginusas ceciderant, non sepelivissent.
 102. Duces Atheniensium cum summa crudelitate ad supplicium dati.
 103. Athenienses facti paulo post paenituit. — Philistus historiae suae priorem partem hic finit. Mors Sophoclis et Euripidis.
- Ol. 93, 4 : 405 a. Chr.
104. Philocles et Conon Atheniensium duces relicto in insula. Samo praesidio in Hellespontum navigant. Lacedaemonii duce Lysandro novam instruunt classem. Is accepta a Persis pecunia Ephesum petit, unde excursiones facit in socios Atheniensium, ipsam Atticam infestat, Lampsacum expugnat.
 105. Attica classis e regione ad Aegos flumen subsistit. Alcibiadis consilia repudiantur.
 106. Attica classis subito impetu oppressa et ad interencionem caesa. Lacedaemonii victores spolia et argenti magnam vim Lacedaemonem mittunt. Gylli furtum in spoliis factum commemoratur.
 107. Lacedaemonii Athenas terra marique adoruntur. Obsessa urbe, intercluso commeatu, Athenienses undique pressi pacem a Lacedaemoniis petunt et impetrant. Pacis condiciones durae. Belli Peloponnesiaci finis.
 108. In Persia Dario successit Artaxerxes. Viguit tum Antimachus poeta.

Cap.

- Agrigento urbe eversa Hamilcar Gelam petit.
 Apollinis statua inde rapta et Tyrum transportata.
 Geloī fortiter se defendunt.
109. Dionysius Syracusanorum tyrannus acceptis a Graecis ex Italia auxiliis Geloī subsidio venit. Viginti dies moratus hostem tripartito aggreditur.
 110. Dionysius pulsus intra moenia confugit.
 111. Gela capta et direpta est, postquam Dionysius incolas secum abduxit; etiam Camarinaei auctore Dionysio Syracusas migrant.
 112. Propter acceptam cladem, desertam a tyranno urbem subactasque Siciliae civitates omnium animi in Dionysium exacerbati. Syracusani equites, celeriter Syracusas reversi, eius regiam exspoliant.
 113. Dionysius citato cursu Syracusas advectus equites et cives ulciscitur. Plurimi equites effugiunt et Aetnam oppidum condunt. Geloī et Camarinaei ad Leontinos abeunt.
 114. Poeni victores peste vexati pacem ultro offerunt, quam Dionysius laetus accipit. Pacis condiciones. Sic in Graecia Peloponnesiacum, in Sicilia Punicum bellum hoc anno finitum est.

LIB. XIV.

1. Prooemium: Qui aetatem in excenso agunt, eis in primis historiae iudicium timendum est.
2. Id triginta tyrannorum, Lacedaemoniorum, Dionysii exemplis in hoc libro obviis illustratur. Additur cum priorum librorum, tum huius libri circumscriptio.

Ol. 94, 1 : 404 a. Chr.

3. Pace inter Graecos facta inter Athenienses de constituta reipublicae forma discordiae ortae. Lysander triginta virorum imperium instituit, quamvis Theramene aliisque adversantibus.
4. Theramenes vir iustissimus in triginta virorum numerum sufficitur. Magistratus ab his creantur. Lacedaemoniorum praesidium advocatur; quo freti triginta viri immanem exercent tyrannidem.

Cap.

5. Triginta viri Theramenem adversantem aliosque opibus et auctoritate insignes cives crudelissime trucidant.
6. Lacedaemonii tyrannorum iniurias adiuvant, ipsosque exsules insectantur. Argivi et Thebani profugos tutantur.
7. In Sicilia Dionysius munita urbe et tyrannide multis modis firmata Syracusanos contra Siculos, qui ab ipso defecerant, dicit. Sed illi arma vertunt in tyrannum.
8. Dionysius Syracusis inclusus de imperio tuendo desperat. Impetrata exeundi venia clam Campanorum auxilia sollicitat.
9. Campanorum adventu et libertatem et tyrannidem recuperat Dionysius. Pars rebellium in gratiam reddit, pars Aetnam oppidum petit novum minitans bellum. Campani dum multis cum muneribus revertuntur, per fraudem Entellam occupant.
10. Lacedaemonii terra marique imperium consecuti constitutis per Lysandrum ubique harmostis impositisque tributis Aristum Syracusas mittunt, qui Dionysii tyrannidem confirmet. Syracusanis cunctis arma adempta.
11. Alcibiades a Pharnabazo per insidias occiditur. Democritus philosophus moritur.
Romanorum cum Volscis bellum.

Ol. 94, 2 : 403 a. Chr.

12. Byzantii seditionibus et bello a Thracibus illato afficti a Lacedaemoniis imperatorem expetunt. Mittitur Clearchus, qui Byzantios dira tyrannide opprimit. Vi coercitus a Lacedaemoniis, in Asiam ad Cyrus fugit, qui eum copiis suis praeficit.
13. Apud Lacedaemonios Lysander Heraclidas regno pri- vare conatur. Sed adversantur oracula, largitionibus nequiquam sollicitata. Ambitus accusatus absolvitur, post mortem demum convictus.
14. In Sicilia Dionysius pacata Syracusarum urbe finitimas civitates subigere parat. Aetnam capit. Leontinos frustra aggressus, inde in Siculos castra movet. Aimnestum Ennae tyrannum, ubi se elusum ab eo videt, comprehensum ad supplicium ducit.

Cap.

15. Dionysius reicta Herbitensium oppugnatione Catinam capit et Naxum. Etiam Leontini Syracusas migrare coacti sunt.
16. Halaesa nova urbs ab Archonide, Herbitensium principe, conditur.
Romani bellum Veientibus inferunt; annum stipendum militibus tum primum decretum.

Ol. 94, 3 : 402 a. Chr.

17. In Graecia seditio inter cives Oropi orta a Thebanis sedatur. Lacedaemonii Eleis bellum inferunt eorumque agrum quamvis sacrum vastant.
18. In Sicilia Dionysius satis firmato imperio consilia agitabat de bello Carthaginiensibus inferendo. Quare Epipolas male munitas novo muro firmavit idque opus mira celeritate absolvit.

Ol. 94, 4 : 401 a. Chr.

19. Cyrus maritimarum regionum satrapa aliam expeditiōnem simulans bellum in fratrem Artaxerxem instruit. Lacedaemonii Cyro naves et milites auxilio mittunt. Omnium copiarum numerus earumque duces.
20. Progressus usque ad Tarsum Cyrus cum Syenesi Ciliciae regulo init societatem; at is per filium clam missum Artaxerxem de bello certiorem facit. Divulgato per exercitum rumore de bello in regem suscepto tumultus fit, aegre sedatus.
21. Cyrus iter in Syriam continuat. Superatis pylis Syriae classem Ephesum remittit, ipse cum pedestri exercitu ad Babyloniae fines pervenit.
22. In Babyloniae campis Artaxerxes a Pharnabazo praemonitus obviam venit. Acies ab utraque parte instructa describitur.
23. Proelium inter Cyrum et Artaxerxem commissum. Graeci vincunt. Cyrus Artaxerxem vulnerat, in cuius locum Tissaphernes succedit. Cyrus a quodam Persa occiditur.
24. Aridaei copiae se recipiunt, barbari victores a Graecis fugantur. Numerus caesorum.
25. Artaxerxes ob Cyri mortem victoriam iactan̄, per Pha-

Cap.

- linum Graecos arma tradere iubet. Recusant Graeci, et duce Clearcho redditum parant.
26. Rex Graecos tardius progredientes assequitur. Initis induitiis pacatum per terras regias transitum imperant Graeci, rex Babylonem regreditur. Tissaphernes, cui rex filiam collocavit, denuo insequitur Graecos, eorumque duces turpi fraude capit, multos milites obtruncat.
27. Accepto cladis nuntio Graeci Chirisophum imperatorem creant et hostium incursum ferocissime repellunt. Clearchus ceterique duces capti ad regem missi trucidantur. Graecorum iter per montes Carduchorum usque in Armeniam.
28. In Armeniae montibus abducti a via atque fame et frigore gravissime afflitti, amissis multis suorum aegre tandem vicos inveniunt, qui omni victus genere eos recreant.
29. Graeci Phasin fluvium transgressi per Chaorum, Phasianorum, Chaldaeorum, Scutinorum regiones in Chênum montem evadunt, unde ingenti gaudio mare prospiciunt. Macronum regionem emensi ad Colchos perveniunt.
30. Gustato eius regionis melle multi Graecorum in insaniam incident. Trapezunte benigno hospitio excepti triginta dies subsistunt. Chirisophus Byzantium missus ad comparandas naves cum diutius remoraretur, Cerasuntem petunt. Hinc profecti gentem Mossynoeorum adeunt, pugna atrocissima subigendam.
31. Graeci Cotyora assecuti ab Heracleensibus et Sinopensibus naviis adiuvantur. Rediit Chirisophus sine navibus. Heracleam, et inde in peninsulam Acherusiam navibus vecti, tandem Chrysopolin pervenerunt.
32. Athenis triginta tyranni exilio et caede in cives grasantur. Thrasybulus Phylam occupat. Tyranni in eum educunt exercitum civesque Piraeo conclusos tenent. Thrasybulum frustra sibi conciliare conati Lacedaemonios in auxilium vocant.
33. Thrasybulus tyrannis proelio victis Piraeo potitur. Athenienses tyrannos urbe expellunt et Pausaniae opero pristinam libertatem recuperant.

Cap.

34. Elei in gratiam redeunt cum Lacedaemoniis, qui pacatis circa civitatibus Messeniis bellum inferunt, eosque Graecia excedere cogunt. Pars eorum Cyrenen transvecta ibi discordiis intestinis interit.

Romanorum tunc colonia Velitras deducta.

Ol. 95, 1 : 400 a. Chr.

35. Artaxerxes Tissaphernem in oram Asiae mittit ad coercendos rebelles. Tamos Ioniae praefectus ad Psammetichum in Aegyptum aufigit, qui transfugam occidit eiusque opibus potitur. Tissaphernes fines Cumaeorum vastat.
36. Lacedaemonii pro Graecis in Asia bellum suscipiunt duce Thibrone.
37. Thibronis exercitui adiungunt se Graeci ab expeditione Cyri reduces.

Dionysius Hadranum condidit. Archelaus rex Macedoniae moritur. Succedit Orestes, mox Aeropus. Athenis Socrates supplicio afficitur.

Ol. 95, 2 : 399 a. Chr.

38. Lacedaemonii in Thibronis locum Dercylidam substituunt. Hic multa loca Troadis occupat; factis cum Pharnabazo octo mensium indutiis Thraces in Bithynia infestat. Lacedaemonii seditionem Heracleae in Trachinia exortam compescunt. Chersonesum a Thracibus vexatam liberat et munit Dercylidas.
39. Classis Persarum, cui praefuit Conon, in Ciliciam proficiscitur, Pharnabazus et Tissaphernes Ephesum contendunt, ubi ante ineundam pugnam indutiae fiunt.
40. Rhegini crescentem Dionysii potentiam veriti, cum Syracusanis exsulibus et Messeniis bellum in tyrannum excitant; sed orto sociorum dissensu ultro pacem offerunt.
41. Dionysius opportunum ratus, bellum inferre Carthaginensibus tum pestilentia afflictis, in apparando eo acerrimus est. Undique fabros convocat ad arma conficienda struendasque naves.
42. Catapulta inventa. Artificum industriam praemiis Dionysius excitat Tetreres et penteres inventores.

Cap

43. Telorum armorumque et machinarum multitudo. Postea Dionysius conducit copias. — Hoc tempore Astydamas tragoediarum scriptor floruit.
Romani, qui Veios obsident, fugantur.
Ol. 95, 3 : 398 a. Chr.
44. Dionysius conscribendis militibus operam dat. Reginos et Messenios beneficiis et oblata amicitia socios conciliare sibi studet. A Reginis coniugem petens repulsam fert. Dicit deinde Locrensem, eodemque tempore Aristomachen, Syracusanam nobilem.
45. Nuptiarum dies Dionysius et militibus et civibus laetos facit. Tum proposito bello in Carthaginenses, eiusque rationibus oratione expositis, Syracusanorum omnium assensum consecutus est.
46. Direptis subito Poenorum in Sicilia navibus et bonis, ipsisque crudelissime a Dionysio vexatis, legati Carthaginem mittuntur, qui bellum indicant.
Ctesias ad hunc annum historiam deduxit. Floruerunt eo tempore Philoxenus, Timotheus, Telestes, Polyidus.
Ol. 95, 4 : 397 a. Chr.
47. Carthaginenses pavore capti mittunt in Europam, qui milites conducant. Dionysius Motyam Carthaginensium coloniam occupare festinat. Graecae urbes cunctae auxilia mittunt.
48. Erycini Dionysio se adiungunt: Motya ad resistendum se parat. Urbis situs. Dionysius Leptini obsidionis curam permittit; pedestrem exercitum ipse in Punicas urbes ducit.
49. Poeni naves, quae erant in portu Syracusano, subita incursione diruunt. Motyam Dionysius oppugnat.
50. Imilco Dionysii naves Motyam obsidentes denuo invadit.
51. Oppugnatio Motyae omnisque apparatus describitur.
Parte muri disiecta miles in urbem irruit.
52. Atrocissime intra moenia Motyae urbis pugnatur.
53. Urbs Motya expugnata et expoliata. Incolae crudelissime caesi aut sub hasta venditi. Leptines cum classe Carthaginenses observat.
- Sophocles minor fabulas docere incipit.

Cap. Ol. 96, 1 : 396 a. Chr.

54. Dionysius hostium urbes oppugnare et agros vastare pergit. Halicyaei ad Syracusanos deficiunt; Egestani obsidentium catra incendunt. Interea Carthaginenses quam maximas copias cogunt, Imilconi summum imperium tradunt. Militum et navium numerus.
55. Recto cursu Panormum petit Imilco, expositisque ibi copiis Erycem per proditionem, Motyam vi, Halicyaeos ultro fidem offerentes recipit. Dionysius Syracusas recedit.
56. Imilco, Himera et Cephaloedio in amicitiam allectis, Lipara potitus, Messanam versus progreditur. Messenii mulieres et pueros in vicinas urbes abducunt.
57. Imilco Messanam expugnat.
58. Siculi omnes deficiunt ad Poenos. Dionysius servitia armat, mercennarios conductit a Lacedaemoniis, castella munit. Castra habet iuxta Taurum. Messanam penitus devastant Carthaginienses.
59. Imilco Magonem cum classe Catinam tendere iubet; ipse cum pedestribus copiis eodem proficiscitur. Dionysius Leptinem Magoni obviam mittit.
60. Proelium navale, quo Syracusani funduntur; Mago Catinam occupat.
61. Dionysius primo cum Imilcone pugnam inire parat; mox mutato consilio Syracusas tutari festinat. Discessum graviter ferentes Siciliotae Dionysii castra relinquunt. Campani, quamvis ab Imilcone sollicitati, in Dionysii societate permanent.
62. Dionysius nova ex Graecia et Italia auxilia requirit. Imilco magna classe portum Syracusanorum occupat, simulque pedestrem aciem ante moenia instruit, agros vastat.
63. Imilco templa Syracusanorum expilat; hinc fortuna eius in peius mutatur Dionysio ex Peloponneso et ex Italia auxilia subveniunt.
64. Absente Dionysio Syracusani navibus victoriam reportant; qua elati de abroganda Dionysii tyrannide cogitant. Redit Dionysius.
- 65—69. Theodori Syracusani pro libertate recuperanda gravissima oratio.

Cap.

70. Adversatus Theodori consiliis Pharacidas Lacedaemonius cum milite mercennario seditionem cohibet. In Poenos dira lues ingruit.
71. Morbi pestilentis in castris Poenorum atrocitas describitur.
72. Tanta clade afflictos Poenos subito terra marique adoritur Dionysius, et mercennariis, qui ipsi maxime infensi erant, caedi obiectis hostium castella expugnat navesque conquassat.
73. Poenorum classis incendium, quo naves hominesque conflagrarent.
74. Ad classem hostium delendam Syracusis pueri et senes pontonibus advehuntur. Syracusaui laetitia exsultant.
75. Imilco clam a Dionysio, magna pecunia corrupto, impetrat veniam cum civibus Carthaginiensibus in patriam redeundi; reliquus exercitus captus et caesus est.
76. Hanc fortunae subitam mutationem convertit historicus ad demonstrandam superbiae et impietatis divinam ultiōnem. Imilco summa ignominia et miseria afflicitus vitam inedia finiit.
77. Finito cum Syracusanis bello in Libya ipsa a sociis exitiosum in Carthaginienses bellum movetur. Carthaginienses deorum numina placanda curant novaque sacra Graecorum ritu instituunt. Tandem rebelles, vel commeatus penuria pressi vel pecunia corrupti, in patrias terras dilabuntur.
78. Dionysius suos mercennarios Leontinorum urbe remuneratus novos dominationis suae custodes conductit; Messanam ducit aliunde incolas; Messeniis, qui e Graecia effugerant, concedit agrum, ubi Tyndaridem condunt; multas Siciliae urbes aut in deditioñem aut in amicitiam accipit.
79. Agesilaus trajectis Ephesum copiis Persarum provincias poplatur; impetrat a rege Aegyptiorum navalis belli auxilia et frumentum. Pharax classi Lacedaemoniorum, Conon Persicae classi praefecti. Rhodii deficiunt ad Persas, missumque ab Aegyptiis frumentum intercipiunt.
80. Agesilaus proelio in campis ad Caystrum commisso Tissaphernem fundit Rex Artaxerxes Tissaphernem

Cap.

- tolli iubet et Tithraustem belli ducem constituit, qui cum Agesilao semestres indutias facit.
81. Bellum Boeoticum inter Phocenses et Boeotos gestum. Lysander a Lacedaemoniis subsidio missus Phocensi- bus, ad Haliartum occiditur. Pausanias, qui postea advenit, indutiis factis domum redit. Artaxerxes Cononi bellum mari gerendum tradit.

Ol. 96, 2 : 395 a. Chr.

82. Boeoti, Athenienses, Corinthii, Argivi, foedus in Lacedaemonios ineunt, socios eorum in suas partes trahunt, Lacedaemonios ipsos ubique premunt et proelio prope Narycem fundunt.
83. Agesilaus ex Asia revocatus per Thraciam et Macedoniam Thermopylas transit. Conon et Pharnabazus Pisandrum Lacedaemonium ad Cnidum vincunt atque occidunt.
84. Lacedaemonii et Boeoti ad Coroneam ancipiti proelio pugnant. Pharnabazus et Conon Lacedaemoniorum sociis ad defectionem compulsi in Asiam redeunt. Inde maris imperium Lacedaemonii amiserunt.

In Macedonia Aeropus rex moritur, succedit Pausanias. Theopompus Chius usque ad hunc annum et ad proelium apud Cnidum factum res prosecutus est.

Ol. 96, 3 : 394 a. Chr.

85. Conon, qui dirutos a Lacedaemoniis Piraei muros regiis impensis restituit, a Tiribazo apud regem Persarum accusatus et in vincula coniectus est.
86. Bellum Corinthiacum oritur, per octo annos gestum, unde superiores discedunt Lacedaemonii.
87. Regini in Dionysium tyrannum exacerbati oppugnant Messanam, sed repelluntur. Iam Dionysius Reginis bellum inferre instituit. Prius vero Siculos, qui Tauromenium occupaverant, aggredi ei placuit.
88. Dionysius proelio vulneratus a Siculis magnam accepit cladem. Agrigentini et Messenii a Dionysio deficiunt.
89. Pausanias rex Lacedaemoniorum in exilium mittitur. Pausaniam Macedonum regem Amyntas occidit et regno potitur.

Cap. Ol. 96, 4 : 393 a. Chr.

90. Mago Carthaginiensium dux collecto novo exercitu renovat bellum; sed vincitur a Dionysio. Dionysii subitam in Rheginos irruptionem frustratur Heloris.
91. Graeci, qui incolunt Italiam, foedere icto sua et a Dionysio et a Lucanis defendere constituunt. In Graecia Iphicrates exsules qui Lechaeum tenebant, ipsosque deinde Lacedaemonios et Sicyonios profligat.
92. Argivi Corinthiorum arcem urbem agrumque occupant. Iphicrates imperio se abdicat; cui sufficitur Chabrias. In Macedonia Amyntas regno expulsus, mox a Thessalica restituitur.
93. Satyrus Bospori rex moritur; succedit Leucon.
Romani Veios expugnant; Apollini cratera aureum Delphis consecrant. Eius doni, cum in via a prae-donibus raptum esset, vindex exstitit Timasitheus, dux Liparensium.

Ol. 97, 1 : 392 a. Chr.

94. Atheniensium classis Thrasybulo duce expeditionem suscepit in Ioniam, Chersonesum, Lesbum, Rhodum.
95. Carthaginienses denuo magnas copias Magone duce in Siciliam traiciunt et progrediuntur usque ad Agyrium. Cuius oppidi tyrannus una cum Dionysio hosti resistit.
96. Mago summa rerum penuria coactus pacem petit, qua impetrata e Sicilia discedit. Dionysius hac pace sibi vindicavit Siculos et Tauromenium.
Romani expugnant Falerios.

Ol. 97, 2 : 391 a. Chr.

97. Et Rhodii Atheniensium praesidium expellunt, et Samii ad Lacedaemonios deficiunt. Lacedaemonii maris imperium denuo affectant Agesilaus agros Argivorum depopulatur.
98. Euagoras totam Cyprum subigere conatur. Contra eum Artaxerxes arma parat.
Romani pace cum Faliscis facta Aequis bellum intulere.

Cap.

Ol. 97, 3 : 390 a. Chr.

99. Artaxerxes Lacedaemonii infert bellum, misso Strutha,
qui Thibronem Lacedaemoniorum ducem victum in-
terimit. — Thrasybulus Atheniensium dux apud
Aspendum per insidias occiditur. Atheniensium
classis Rhodum aggreditur. In locum Thrasybuli
sufficitur Agyrius.
100. Dionysii bellum in Rheginos. Pugna fusus et tempe-
state iactatus aegre ipse in portum Messanae refugit.
Iuncto cum Lucanis foedere Syracusas reddit.
101. Contra Lucanos, qui in Thuriorum agros incursionem
faciunt, universi Italiae Graeci bellum parant. Graeci
Lucaniam ingressi montibus et hostium copiis cincti
in maximum incurruunt discrimen.
102. Proelio fusi Graeci cum Lucanis pacem faciunt, inter-
posita Leptinis fide, quem Dionysius Lucanis auxilio
miserat. Leptini imperium abrogatur.

Romani agrum Veientanum dividunt, et in Aequos
Veliternosque bellum gerunt. Deficit Satricum, Cir-
ceios colonia deducitur.

Ol. 97, 4 : 389 a. Chr.

103. Dionysii in Italiam expeditio. Reginorum navibus
captis Caulonia oppugnatur. Graeci, qui Italiam in-
colunt, Helorim a Dionysio electum ducem creant.
104. Heloris cum Dionysio pugnam init, qua ipse cadit
cum plurimis.
105. Reliquos Graecos ex fuga collectos et tumulum occu-
pantes Dionysius ad ditionem cogit. His per sin-
gularem clementiam dimissis, et civitatibus pace
atque libertate concessa, Dionysius omnium gratiam
sibi comparavit.
106. Regini pacem a Dionysio redimunt. Caulonia deva-
statur; cives Syracusas migrant.
- Romani Aequis vietiis Iovi edunt ludos.

Ol. 98, 1 : 388 a. Chr.

107. Dionysius agrum Hipponiensem Locris donat; contra
Rheginos ultum it.
108. Quaesita nova inimicitarum causa Dionysius Rhegium

Cap.

- oppugnat. Rhegini duce Phytone fortissime pugnant, ipse Dionysius lancea vulneratur.
109. Inter ipsum belli tempus Dionysius rhapsodos cum maximo apparatu ad ludos Olympicos mittit, qui carmina sua recitent. Tyranni carmina irridentur, quadrigae franguntur, ipsi legati violati et naufragi redeunt.

Romani cum Volsiniensibus feliciter dimicant.

Ol. 98, 2 : 387 a. Chr.

110. Lacedaemonii bello attriti missio Antalcida cum Persis pacem faciunt invitis Atheniensibus et Thebanis. Artaxerxes bellum parat contra Euagoram.
111. Rhegini fame coacti in fidem Dionysii se dedunt; qui captivis ut mina se quisque redimeret concessit, ceteros sub corona vendidit.
112. Phytonem Reginorum ducem Dionysius crudelissimo supplicio afficit.
113. Galli Transalpini eiectis Tyrrhenis regionem inter Apenninum et Alpes occuparant. Ex his Senones novas sedes quaerentes in Clusinorum agros irruptionem fecerunt. Quam ad rem cognoscendam Romani miserunt legatos; qui cum ipsi pugnae contra Gallos interfuerint, Galli eos ad poenam exposcunt. Populus Romanus invitis patribus id facere recusavit.
114. Quare infensi Galli Romam petunt. Conserta trans Tiberim pugna Romani fugantur, plurimi ferro aut flumine pereunt.
115. Romanorum, qui effugerant, plurimi occupant Veios, pauci Romam fugiunt. Ibi cives cibaria et res pretiosissimas conferunt in Capitolium. Galli quarto post pugnam die urbem ingressi omnia diruunt arcemque frustra impetu facto obsident.
116. Tuscis agrum Romanum populantibus superveniunt Romani qui Veios confugerant, eorumque armis suos armant. Pontius Cominius ad obsessos nuntius missus in arcem escendit. Cuius vestigia secuti Galli ad summam arcem pervenient. Hostem anseres produnt. Mille libris auri solutis Galli abeunt. Urbs incondite restituitur. Matronarum virtus et honos.

Cap.

117. Romanis Gallorum incursione admodum afflictis Volsci bellum inferunt. Hos M. Furius dictatōr domat, qui mox etiam Aequos Tuscosque vincit, et a Gallis aurum cum reliqua praeda recuperat. Galli in Iapygiam profecti redeunt et a Ceris occiduntur.

Callisthenes ab hoc anno historiam scribere exorsus est.

LIB. XV.

1. Lacedaemoniorum exemplo docetur, quam graves poenas dent superbi et iniusti. Tum huius libri termini constituuntur.

Ol. 98, 3 : 386 a. Chr.

2. Artaxerxes Euagorae, regi Cypri, bellum infert magnis copiis ab utraque parte comparatis.
3. Propter commeatus penuriam in Persarum castris sedatio orta aegre restinguitur. Euagoras acceptis ex Aegypto pluribus navibus proelium navale committere parat, sed superatur ad Citium.
4. Persae Salaminem oppugnant. Euagoras in Aegyptum confugit, nova anxia petens.
5. Lacedaemoniis pacis pertaesи, in civitatibus seditiones excitant. Mantinenses ab eis oppugnati Atheniensium implorant auxilium. Quo facto novum in Graecia bellum commovetur.
6. In Sicilia Dionysius otium nactus poetarum studia sectatur. Philoxenus semel atque iterum tyranni carmina cavillatus in lautumias damnatur.
7. Dionysius Platonem ut servum venum dat. Carmina sua Olympiae recitari iubet; sed risu sunt excepta. Quare dolore et insania captus tyrannus saevit in ipsos amicos.

Ol. 98, 4 : 385 a. Chr.

8. Euagoras ex Aegypto redux pacis expetit condiciones. Iniquissimas proponit Tiribazus. Interea Tiribazus falsa criminatione ab Oronte accusatus in vincula conicitur. Iudicium de eo rex Persarum, tum bello Cadusiano occupatus, differt.

Cap.

9. Orontes summo imperio praefectus aequioribus conditionibus pacem concedit et Cyprico bello finem imponit. Gaos sive Glos, Tiribazi gener, ad regem Aegyptiorum deficit, et hunc atque Lacedaemonios ad bellum contra Artaxerxem sollicitat.
10. Tiribazus causa cognita criminibus absolvitur.
11. Tiribazus a rege Persarum summo honore, Orontes omni ignominia afficitur.
12. Lacedaemonii Mantinea capta et deleta incolas rursus in plures vicos distribuunt.
13. Dionysius multa molitus cum Illyriis foedus iniit eosque bello contra Molossos adiuvit. Ab eodem adiuti Parri coloniam in insulam Pharum deducunt. Dionysius navalia, gymnasia, templa exstruit.

Ol. 99, 1 : 384 a. Chr.

14. Illyrii Pharum adorti opprimuntur a Dionysii nauarcho. Dionysius templum in ora Etruriae situm ditissimum expoliat. Quibus opibus auctus novum in Carthaginenses bellum molitur.

Ol. 99, 2 : 383 a. Chr.

15. Urbes Siciliae, quae a Carthaginensisibus ad Dionysium defecerant, Carthaginenses repetunt: duobus proeliis fusi de pace legatos mittunt.
16. Carthaginenses per dolum novas vires colligunt et circa Cronium Dionysium superant.
17. Dionysii ingens clades describitur. Poeni Dionysio pacem haud iniquam concedunt.
18. Glos et Tachos, qui bellum contra regem Persarum moverant, obeunt. De Leuca, quam urbem Tachos condiderat, certant Clazomenii et Cumaei.
19. Lacedaemonii Amyntae regi Macedonum contra Olynthios Phoebidam auxilio mittunt. Agesipolis, alter Lacedaemoniorum rex, pacem servare mavult, Agesilaus principatum recuperare studet.

Ol. 99, 3 : 382 a. Chr.

20. Phoebidas in Olynthios profectus ex itinere Thebarum arcem capit. Eius fratri Eudamidae bellum Olynthium committitur.

Cap.

21. Lacedaemonii, quamquam novis copiis aucti sunt, vincuntur.

Ol. 99, 4 : 381 a. Chr.

22. Agesipolis rex Lacedaemoniorum bello Olynthiaco praesse iubetur.

Ol. 100, 1 : 380 a. Chr.

23. Mortuo Agesipolide Polybiadas copiis praeficitur et Olynthios subigit. Lacedaemoniorum potentia tum erat maxima.

Ol. 100, 2 : 379 a. Chr.

24. Carthaginienses Hipponiatibus patriam restituunt. Quamvis pestilentia aliisque malis, internis etiam bellis oppressi, tamen Africam et insulam Sardiniam recuperant.

Ol. 100, 3 : 378 a. Chr.

25. Thebani exules Cadmeam a Lacedaemoniis captam liberare student. Advocant Atheniensium auxilia.

26. Athenienses magnum submittunt exercitum, aliisque ex oppidis permulti Thebanis auxilio veniunt.

27. Lacedaemonii inopia coacti arcem tradunt et incolumes domum redeunt, quorum duces graves poenas dant.
Romani coloniam in Sardiniam deducunt.

Ol. 100, 4 : 377 a. Chr.

28. Lacedaemoniorum superbia exacerbati Chii, Byzantii, Rhodii, Mytilenaei; alii ad Athenienses deficiunt. Communis sociorum senatus Athenis instituitur. Lacedaemonii benignitatem prae se ferunt simulque bellum parant.

29. Acoris rex Aegyptiorum bellum infert Persis, eiusque ducem Chabriam Athenensem facit. Athenienses domum redire iubent Chabriam, Persis Iphicratem mittunt. Lacedaemoniis propter impetum in Piraeum factum bellum indicunt. Thebanos in senatum cooptant. Sociis agros reddunt.

30. Hestiae inter Euboeae urbes una in Lacedaemoniorum amicitia perseverat. Septuaginta civitates •Athenien-

Cap.

sium foederi adiunguntur. Chabrias in Hestiaeos et Cyclades insulas mittitur.

31. Lacedaemoniorum sociorumque copiis in decem partes divisis preeest Agesilaus, vir fortissimus.
32. In Boeotiam movet Agesilaus: Thebani in campum descendere recusant, Chabrias Atheniensium dux novo pugnae genere hostem excipit.
33. Agesilai responsum, cur impetum non fecerit. Chabriae honores. Post redditum Agesilai Thebani Thespia adoriuntur. Phoebidas Lacedaemoniorum dux cadit.
34. Facta nova in Boeotiam expeditione ab Agesilao proelium committitur. Agesilaus primo vicit mox cedere cogitur. Inter Naxum et Parum Pollis et Chabrias pugna navaliter decessit.
35. Reportata victoria Chabrias cum classe reddit in Piraeum.
Romae M. Manlius capititis damnatur.

Ol. 101, 1 : 376 a. Chr.

36. Triballi Abderitarum agros compilant. Abderitis paene oppressis auxilio venit Chabrias, mox tamen dolo peremptus. Successit Timotheus, qui novos conciliat socios et Lacedaemonios ad Leucadem proelio fundit.
37. Thebani Lacedaemonios Orchomenum tenentes vincunt. Hermeas res Siciliae usque ad hunc annum descripsit.

Ol. 101, 2 : 375 a. Chr.

38. Artaxerxes pacem inter Graecos componere studet, ut belli Aegyptiis inferendi fiant socii. Soli Thebani recusant; reliqui ineunt pacem, qua singulis civitatibus suo iure uti conceditur.
39. Thebani viribus et ducum virtute freti altiores spiritus sumunt.
40. Pleraeque civitates libertate insolentius usi incident in seditiones, in primis Phialenses, Corinthii, Megarenses, Phliasii.

Ol. 101, 3 : 374 a. Chr.

41. Persae Aegyptum adoriuntur, Pharnabazo et Iphicrate ducibus. Copiarum naviumque numerus. Tardius, ut solent Persarum duces, rem gerunt.

Cap.

42. Nili ostia describuntur, quae ipsa hostium aditum difficilem reddunt. Persae praetervecti ostium Pelusium ad Mendesium appellunt, ubi expositis copiis Aegyptios in fugam agunt et castellum occupant.
43. Iphicratibus consilium usque ad Memphin penetrandi impedit Pharnabazus. Amissa occasione Persae infecta re domum redire coguntur. Iphicrates Pharnabazi insidias metuens clam Athenas aufugit.
44. Iphicratibus ingenium et de re militari merita describuntur.
45. In Graecis civitatibus multae seditiones oriuntur. Zacynthii in partes duas divulsi, alteri ab Atheniensibus, alteri ab Lacedaemoniis auxilium impetrant.
46. Corcyraei seditione laborantes idem faciunt. Plataeae urbs Atheniensibus amica a Thebanis diruitur. Thespiae ab iisdem devastantur.
47. Classes Lacedaemoniorum et Atheniensium de occupanda Coreyra certant. — In Cypro Nicocles regno potitus est. Romani Praenestinos vincunt.

Ol. 101, 4 : 373 a. Chr.

48. Ingentes terrae motus et inundationes Peloponnesum vastant, praesertim Helicen et Buram. Cuius rei quae sint causae, quaeritur.
49. Helices incolae impiè fecerant in Neptunum. Praeterea Peloponnesus ingentes habet cavernas et subterranea flumina.

Ol. 102, 1 : 372 a. Chr.

50. Fax ingens in caelo visa portendit Lacedaemoniorum cladem. Chaldaei vero rationes astronomicas afferunt. Artaxerxes iterum pacem inter Graecos firmat. Thebani soli obstant; quorum superbiam Lacedaemonii frangere constituunt.

Ol. 102, 2 : 371 a. Chr.

51. Thebani a sociis deserti, tamen postulata Lacedaemoniorum recusant. Itaque eis bellum infertur duce Cleombroto.
52. Cleombrotus ad Coroneam castra ponit. Thebani belli

Cap.

- summam Epaminondae permittunt. Prodigia mala Epaminondae iter ingredienti obveniunt. His non deterritus fauces ad Coroneam occupat.
53. Cleombrotus exercitum per Phocidem Leuctra ducit. Boeotarchae aliquamdiu haesitantes pugnam committere decernunt. Militum animos Epaminondas fictis rumoribus confirmat.
54. Faustis quibusdam oraculis Thebani ad pugnandum inflammantur. Iasone Thessalo auctore induitiae fuit, sed Lacedaemonii novis copiis aucti aciem instruunt.
55. Lacedaemoniorum et Thebanorum acies describitur. Victoria dubia, quoad rex Cleombrotus occiditur.
56. Lacedaemonii ad postremum terga vertunt. Epaminondae maxime opera Thebani ad Leuctra clarissimam victoriam pariunt.

Ol. 102, 3 : 370 a. Chr.

57. Thebani Orchomenios Phocenses Aetolos Locros in societatem recipiunt. Iason Pheraeorum tyrannus Locridem petit, Heracleam vastat, Perrhaebiam ingreditur. Argis seditio, quae dicitur scytalismos, oritur.
58. Argis primo mille (et ducenti) optimates frucidantur, deinde ipsi populares, qui optimates accusaverant.
59. Turbae et caedes inter Arcades excitantur a Lycomedes Tegeata.
60. Thessali auctore Iasone Pheraeo principatum Graeciae appetunt.

Hoc anno morteni obeunt tres reges, Amyntas Macedo, Agesipolis Lacedaemonius, Iason Pheraeus.

Duris Samius historiae Graecae ab hoc anno initium fecit.

Ol. 102, 4 : 369 a. Chr.

61. Iasoni succedit Polydorus, huic paulo post interempto Alexander; contra eum Aleuadae advocant regem Macedonum.
62. Lacedaemonii ab Arcadibus proelio funduntur. Arcades Thebanos in Peloponnesum arcessunt.
63. Lacedaemonii Atheniensium auxilium implorant: qui

Cap.

- priorum iniuriarum oblii subveniunt. Epaminondas in Laconicam impetum facit quadripartito agmine.
64. Quattuor Thebanorum agmina qua in Laconicam iruperint describitur. Ischolas tertio agmini oppositus ut alter Leonidas celebratur.
65. Epaminondas totum exercitum ad oppugnandam Spartam convertit. Re male gesta Epaminondas terram depopulatus cum magna praeda in Arcadiam se recipit. Lacedaemonii copias augent et exercent.
66. Epaminondas Messeneⁿ diu desolatam summo studio instaurat. Messeniorum fata breviter percensentur.
67. Lacedaemonii et Athenienses de communi terrae marrisque imperio paciscuntur. Arcades duce Lycomede Pallenem expugnant. Pelopidas Thessalis contra Alexandrum Pheraeum auxilio missus Larisam occupat. Idem regem Macedonum foedere sibi conciliat eiusque filium Philippum obsidem Thebas mittit.
68. Arcades, Argivi, Elei Boeotos sollicitant, ut novo impetu Peloponnesum occupent. Athenienses Chabria duce Corinthi cum Lacedaemoniis se coniungunt. Isthmum vallo fossaque intercludunt. Epaminondas et vallum et oppositam Lacedaemoniorum aciem perrumpit.
69. Troezene et Epidaurus Epaminondae resistunt, Sicyon et Phlius se tradunt. Corinthum felicissime defendit Chabrias.
70. Succurrunt Lacedaemoniis milites Galli et Hiberi, a Dionysio missi. Artaxerxes Graecos per Philiscum denuo ad pacem adhortatur. Cuncti obsequuntur praeter Thebanos. — Euphron Sicyonios tyrannide oppressit.

Ol. 103, 1 : 368 a. Chr.

71. In Macedonia in locum Alexandri Ptolemaeus Alorites rex succedit. — Pelopidas cum Ismenia ab Alexander Pheraeo comprehenditur. Thebani auxilio missi includuntur. Tum Epaminondas, qui privatus expeditioni interfuit, exercitum servavit.
72. Epaminondae imperium abrogatum erat, quod invidi eum proditionis accusaverant. Arcades ab Lacedae-

Cap.

moniis victi et novos impetus veriti Megalopolim condunt.

73. Dionysius bellum in Carthaginienses redintegrat eorumque agros invadit. Sed hi celeriter missa classe plurimas eius naves capiunt. Hieme insequenti Dionysius moritur: sequitur Dionysius filius.
74. Dionysius mortuus esse dicitur nimio gaudio victoriae, quam Athenis fabulam docendo reportaverat.

Ol. 103, 2 : 367 a. Chr.

75. Alexandri Pheraei in Scotussaeos facinus immane. Epaminondas in Peloponnesum incurrit. Pelopidas liberatur. Chares dux Atheniensium Phliasios contra Argivos defendit, duobus proeliis victor.

Ol. 103, 3 : 366 a. Chr.

76. Oropum, qua de urbe Themison Eretriae tyrannus et Athenienses certant, Thebani occupant. Urbs Cos florescit. Bellum inter Lacedaemonios et Boeotos componitur.

Fuerunt tum Isocrates, Aristoteles, Anaximenes, Platon, Xenophon, Aristippus, Antisthenes, Aeschines.

Ol. 103, 4 : 365 a. Chr.

77. Arcades et Elei de Triphylia certantes novum bellum concitant. Arcaduni socii fuent Athenienses. In Macedonia Perdiccas rex succedit Ptolemaeo Aloritae.

Ol. 104, 1 : 364 a. Chr.

78. De ludis Olympicis Pisatae cum Eleis disceptant. Ab Arcadibus adiuti Pisatae vincunt et Olympia instaurant. Epaminondas exhortatur Thebanos, ut maris imperium capesserent.
79. Thebani naves exstruunt. Epaminondas Lachetem classi Atheniensium praefectum cedere cogit. Orchomenios, qui cum exilibus nonnullis seditionem moverant, Thebani gravissimis suppliciis afficiunt.
80. Thessalis bello ab Alexandro Pheraeo pressis Pelopidas auxilium fert, solis defectione non deterritus. Vincit, sed ipse interficitur. Alexander omnia reddere cogitur.

Cap.

81. Pelopidae singulares virtutes resque gestae enumerantur. — Clearchus tyrannidem Heracleae occupavit. Timotheus Atheniensium imperator Toronen et Potidaeum cepit.

Ol. 104, 2 : 363 a. Chr.

82. Dissidiis inter Pisaeos et Eleos ortis Arcades in duas partes discedunt: alteris praesunt Tegeatae, pro quibus pugnant Boeoti duc Epaminonda; alteris Mantinenses, quorum socii sunt Athenienses et Lacedaemonii. In Arcadiam Lacedaemonii, in urbem Spartam Epaminondas incursionem facit.
83. Sparta fortiter defenditur contra Epaminondae acerrimos impetus.
84. Epaminondas dum subito impetu Mantineam opprimere parat, occurrit Atheniensibus; statim adveniunt etiam Lacedaemonii et Mantinenses. Utriusque partis copiae recensentur.
85. Pugna ad Mantineam commissa. Instructae acies describuntur. Proelium equestre initium facit. Boeotorum ac Thessalorum equites vincunt.
86. Proelium pedestre ad Mantineam diu stat anceps. Tandem ad dirimendam pugnam Epaminondas ipse invehitur. Quo facto Lacedaemoniorum acies inclinatur.
87. Epaminondas graviter vulneratur. Thebani vincunt. Epaminondae morientis verba.
88. Encomium Epaminondae.
89. Pax convenit inter Graecos et societas. Ab hac societate Lacedaemonii se seiungunt propter Messenios. Xenophon et Anaximenes et Philistus hoc anno historias concludunt.

Ol. 104, 3 : 362 a. Chr.

90. Bellum gravissimum in Artaxerxem movent Graeci qui Asiam incolunt, satrapae rebelles, Tachos rex Aegyptiorum.
91. Orontes ab eis, qui a rege Persarum defecerant, dux creatus hos regi prodit. Item Mithrobarzanes Datamem, qui a rege defecerat, prodit, sed ipse suis insidiis captus occiditur.

Cap.

92. Rheomithres, et ipse proditor, proditione cum rege in gratiam redit. Tachos mercennariis praefecit Agesilaum, classi Chabriam. Ipse in Phoenices profectus proditur a duce, cui Aegyptum commiserat. Itaque ad Artaxerxem confugit, a quo ipse bello contra Aegyptios gerendo praeficitur.
93. Artaxerxes moritur, succedit Ochos. Tachos Agesilai virtute et Victoria Aegyptum recuperat. Agesilaus in patriam reversurus moritur.
94. Arcades, qui olim Megalopolim congregati erant, pace facta in pristinas patrias discedunt, sed a Pammene Thebanorum duce Megalopolim redire coguntur.
Athanas res a Dione gestas hinc scribere incipit.

Ol. 104, 4 : 361 a. Chr.

95. Alexander Pheraeus aggreditur Cycladas, obsidet Peparethum. Leosthenes obsessis ab Atheniensibus auxilio missus et re male gesta capitis damnatus est. Chares in eius locum suffectus patrat multa facinora.
Dionysodorus et Auaxis res usque ad hunc annum scripsérunt.

39 Τάδ' ἔνεστιν ἐν τῇ τρισκαιδεκάτῃ τῶν Διοδώρου
βύβλων.

Στρατεία Ἀθηναίων ἐπὶ Συρακοσίους μεγάλαις δυνά-
μεσι πεζικαῖς τε καὶ ναυτικαῖς.

Κατάπλους Ἀθηναίων εἰς Σικελίαν.

Κατάκλησις Ἀλιβιάδου τοῦ στρατηγοῦ καὶ φυγὴ εἰς
5 Λακεδαιμονα.

Ὥς Ἀθηναῖοι διαπλεύσατες εἰς τὸν μέραν λιμένα τῶν
Συρακοσίων κατελάβοντο τοὺς περὶ τὸ Ὀλύμπιον τόπους.

Ὥς Ἀθηναῖοι τὰς Ἐπιπολὰς καταλαβόμενοι καὶ μάχῃ
νικήσαντες ἔξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ἐποιεύρησαν τὰς Συρα-
10 κούσας.

Ὥς Λακεδαιμονίων καὶ Κορινθίων πεμψάντων βοήθειαν
ἔθάρρησαν οἱ Συρακόσιοι.

Μάχη Συρακοσίων καὶ Ἀθηναίων καὶ νίκη Ἀθηναίων
μεγάλη.

15 Μάχη τοῖς αὐτοῖς καὶ νίκη Συρακοσίων.

Ὥς Συρακόσιοι τῶν Ἐπιπολῶν κρατήσαντες ἡνάγνασαν
τοὺς Ἀθηναίους εἰς μίαν ἐλθεῖν παρεμβολὴν τὴν πρὸς τῷ
Ὀλυμπίῳ.

Ὥς ναυτικὴν δύναμιν οἱ Συρακόσιοι κατασκευάσαντες
20 ναυμαχεῖν διέγνωσαν.

Huius argumenti variae lectiones quas novimus omnes
redeunt ad PAL. — Διοδώρου Σικελιωτον ἴστοριῶν: Ταδ
ἔνεστιν ἐν τῇ ΙΓ τῶν Διοδώρου βύβλων P, om. AL 4 μετά-
κλησις Eich., cf. p. 2, 2 9 συρακούσσας P ut solet
12 ἀνεθάρησαν Dind. (cf. c. 7, 6) 17 προστα δὲ μητίω P

Ως Ἀθηναῖοι Λαμάχον τοῦ στρατηγοῦ τελευτήσαντος καὶ Ἀλκιβιάδον μετακληθέντος, ἀντὶ τούτων στρατηγὸνς ἐπεμψαν Εὐρυμέδοντα καὶ Δημοσθένην ἔχοντας δύναμιν καὶ χρήματα.

Διάλυσις σπουδῶν ὑπὸ Λακεδαιμονίων καὶ πόλεμος πρὸς 5 Ἀθηναίους δὲ Πελοποννησιακὸς λεγόμενος.

Ναυμαχία Συρακοσίων καὶ Ἀθηναίων καὶ νίκη Ἀθηναίων, καὶ ἄλλωσις φροντίων ὑπὸ Συρακοσίων καὶ κατὰ γῆν νίκη.

Ναυμαχία πάσαις ταῖς ναυσὶν ἐν τῷ μεγάλῳ λιμένι καὶ νίκη Συρακοσίων. 10

Κατάπλους ἐξ Ἀθηνῶν Δημοσθένεος καὶ Εὐρυμέδοντος μετὰ δυνάμεως ἀξιολόγουν.

Μάχη μεγάλη περὶ τὰς Ἐπιπολὰς καὶ νίκη Συρακοσίων. 540

Ιρασμὸς τῶν Ἀθηναίων καὶ ἄλλωσις τῆς πάσης δυνάμεως.

Ως Συρακόσιοι συνελθόντες εἰς ἐκκλησίαν προέθηκαν 15 βούλην, πᾶς χρηστέον τοῖς αἰχμαλώτοις.

Οἱ δῆμοις λόγοι πρὸς ἐκάτερον μέρος τῆς ὑποθέσεως.

Τὰ ψηφισθέντα τοῖς Συρακοσίοις περὶ τῶν αἰχμαλώτων.

Ως Ἀθηναίων πταισάντων περὶ Σικελίαν πολλοὶ τῶν συμάχων ἀπέστησαν. 20

Ως ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἀθυμήσας παρεχώρησε τῆς δημοκρατίας καὶ τετρακοσίοις ἀνδράσι τὴν πολιτείαν ἐπέτρεψαν.

Ως Λακεδαιμόνιοι ταῖς ναυμαχίαις τὸν Ἀθηναίους ἐνίκησαν. 25

Ως Συρακόσιοι τὸν ἀνδραγαθήσαντας κατὰ τὸν πόλεμον ἀξιολόγοις δωρεαῖς ἐτίμησαν.

Ως Διοκλῆς νομοθέτης αἰρεθεὶς ἔγραψε τὸν νόμον τοὺς Συρακοσίοις.

Ως Συρακόσιοι τοῖς Λακεδαιμονίοις δύναμιν ἀξιόλογον 30 ἐπεμψαν.

1 τὸν ομ. P 6 Πελοποννησιακὸς] Δεκελεικὸς Wess.
ex c. 9, 2 17 μέρος ομ. L 22 ἐπέτρεψε c. 34, 2 27
ἀξιολόγοις δωρεαῖς] δωρεαῖς μεγάλαις L 28 Διοκλῆς]
ό add. P

‘Ως Ἀθηναῖοι τὸν τῶν Λακεδαιμονίων ναύαρχον κατανυμαχήσαντες Κύζικον ἔξεπολιβροκηραν.

‘Ως Λακεδαιμονίων ἔξι Εὑβοίας πεντήκοντα ναῦς ἀποστειλάντων ἐπὶ βοήθειαν τοῖς ἡττημένοις, ἀπασαι περὶ τὸν Ἀθώ 5 μετὰ τῶν ἀνδρῶν διεφθάρησαν ὑπὸ τοῦ χειμῶνος.

‘Αλκιβιάδου κάθοδος καὶ στρατηγία.

Πόλεμος Αἰγασταίοις καὶ Σελινονντίοις περὶ τῆς ἀμφιβρητονυμένης χώρας.

Ναυμαχία Ἀθηναίων καὶ Λακεδαιμονίων περὶ τὸ Σίγειον 10 καὶ νίκη Ἀθηναίων.

‘Ως Λακεδαιμόνιοι τὸν Εὐριπον χώσαντες τὴν Εὑβοιαν ἥπειρον ἐποίησαν.

Περὶ τῆς ἐν Κορκύρᾳ γενομένης στάσεως καὶ σφαγῆς.

‘Ως Ἀλκιβιάδης καὶ Θηραμέντῃς ἐνίκησαν Λακεδαιμονίους 15 ἄμα πεξῆ καὶ κατὰ θάλατταν ἐπιφανέστατα.

‘Ως Καρχηδόνιοι μεγάλας δυνάμεις διαβιβάσαντες ἐν Σικελίᾳ Σελινοῦντα καὶ Ἰμέραν κατὰ ιράτος εἶλον.

‘Ως εἰς τὸν Πειραιέα καταπλεύσας μετὰ πολλῶν λαφύρων μεγάλης ἔτυχεν ἀποδοχῆς Ἀλκιβιάδης.

20 ‘Ως Ἄγις ὁ βασιλεὺς μεγάλη δυνάμει τὰς Ἀθήνας πολιορκεῖν ἐπιβαλόμενος ἔξεπεσεν.

‘Αλκιβιάδου φυγή, καὶ πτίσις Θέρμων ἐν Σικελίᾳ.

Ναυμαχία Συρακοσίων πρὸς Καρχηδονίους καὶ νίκη Συρακοσίων.

25 Περὶ τῆς ἐν Ἀιράγαντι εὐδαιμονίας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ κατασκευασμάτων.

‘Ως Καρχηδόνιοι τριάκοντα μυριάσι στρατεύσαντες εἰς Σικελίαν ἐπολιόρκησαν Ἀιράγαντα.

‘Ως Συρακόσιοι παραλαβόντες τὸν συμμάχον μυρίοις 30 στρατιώτας ἐβοήθουν τοῖς Ἀιραγαντίνοις.

1 ὡς P, καὶ ὡς AL μόνιοι] Βοιωτοὶ c. 47, 3	9 σίγιον P χώσαντες om. L	11 Λακεδαι-
φανεστάτοις P	16 Καρχηδόνιοι]	15 ἐπὶ
σκευασμένων PQ	ἀθηναῖοι P	26 κατα-
ερίοις] cf. c. 86, 5	27 τριάκοντα] cf. c. 80, 5	29 μυ-

‘Ως τετρακισμυρίων Καρχηδονίων ἀπαντησάντων ἐνί-
κησαν οἱ Συρακόσιοι καὶ πλείους τῶν ἔξαισχιλίων κατέ-
κοψαν.

‘Ως Καρχηδονίων τὰς ἀγορὰς παραιρουμένων οἱ Ἀιραγαν-
τῖνοι διὰ τὴν σπάνιν τῆς τροφῆς ἡναγκάσθησαν ἐκλιπεῖν τὴν 5
πατρίδα.

‘Ως Διονύσιος στρατηγὸς αἰρεθεὶς ἐτυράννησε τῶν Συρα-
κοσίων.

‘Ως Ἀθηναῖοι ἐν Ἀργινούσαις ἐπιφανεστάτῃ ναυμαχίᾳ
νικήσαντες τοὺς στρατηγοὺς ἀδίκως ἐθανάτωσαν. 10

‘Ως Ἀθηναῖοι μεγάλῃ ναυμαχίᾳ λειψθέντες ἡναγκάσθη-
σαν ἐφ’ οὓς δυνατὸν ἦν συνθέσθαι τὴν εἰρήνην, καὶ οὕτως
ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος κατελύθη.

‘Ως Καρχηδόνιοι λοιμικῇ νόσῳ περιπεσόντες ἡναγκάσθη-
σαν συνθέσθαι τὴν εἰρήνην πρὸς Διονύσιον τὸν τύραννον. 15

5 σπάνην P 9 αργιννούσαις P 11 ναυμαχίᾳ P,
μάχῃ AL

ΔΙΟΔΩΡΟΥ
ΣΙΚΕΛΙΩΤΟΥ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ
ΒΙΒΔΟΣ ΤΡΙΣΚΑΙΔΕΚΑΤΗ.

Εἰ μὲν ὅμοια τοῖς ἄλλοις ἴστορίαιν ἐπραγματευό- 1
μεθα, σχεδὸν ἦν ἐν τῷ προοιμίῳ περὶ τινῶν δια-
λεχθέντας ἐφ' ὅσον ἦν εὔκαιρον, οὕτως ἐπὶ τὰς
συνεχεῖς πράξεις μεταβιβάζειν τὸν λόγον· ὀλίγον
5 γὰρ χρόνου ἀπολαβόντες τῇ γραφῇ, τὴν ἀναστροφὴν
ἄν εἴχομεν τὸν ἀπὸ τῶν προοιμίων καρπὸν προσ-
λαμβάνεσθαι· ἐπεὶ δὲ ἐν δλίγαις βίβλοις ἐπηγγει- 2
λάμεθα μὴ μόνον τὰς πράξεις ἐφ' ὅσον ἄν δυνώ-
μεθα γράψειν, ἀλλὰ καὶ περιλήψεις χρόνον πλεί-
10 ονα τῶν χιλίων καὶ ἑκατὸν ἑτῶν, ἀναγκαῖον ἔστι
τὸν πολὺν λόγον τῶν προοιμίων παραπέμψαντας
ἐπ' αὐτὰς ἐρχεσθαι τὰς πράξεις, τοῦτο μόνον προ-
ειπόντας, ὅτι κατὰ μὲν τὰς προηγουμένας ἐξ βίβλους
ἀνεγράψαμεν τὰς ἀπὸ τῶν Τρωικῶν πράξεις ἔως

1 ὅμοια PAJL, ὅμοίαν c 2 ἦν] ἀν Wurm διαλε-
χθέντες PKL 4 μεταβιβάζομεν L, μετεβιβάζομεν Wurm
7 δλίγοις PKL 8 πράξεις] κοινὰς πράξεις Reiske δυνά-
μεθα PF 9 γράψειν — πλείονα τῶν om. PFKM 13 *προ-
ηγουμένας] προειρημένας o βίβλοις P

εἰς τὸν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ψηφισθέντα πόλεμον
ἐπὶ Συρακοσίους, εἰς δὲ ἀπὸ Τροίας ἀλώσεως ἐστὶν
3 ἡ ἐπτακόσια ἔξηκοντα δόκτω· ἐν ταύτῃ δὲ προσ-
αναπληροῦντες τὸν συνεχῆ χρόνον, ἀρξόμεθα μὲν
ἀπὸ τῆς ἐπὶ Συρακοσίους στρατείας, καταλήξομεν
δὲ ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ δευτέρου πολέμου Καρχηδο-
νίους πρὸς Διονύσιον τὸν Συρακοσίων τύραννον.
2 Ἐπ' ἄρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Χαβρίου Ρωμαῖοι
μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων κατέστησαν χιλιάρχους τρεῖς,
Λεύκιον Σέργιον, Μάρκον Παπίριον, Μάρκον Σε-¹⁰
ρονίλιον. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθηναῖοι ψηφισάμενοι
τὸν πρὸς Συρακοσίους πόλεμον τάς τε ναῦς ἐπε-
σκεύασαν καὶ χρήματα συναγαγόντες μετὰ πολλῆς
σπουδῆς ἅπαντα τὰ πρὸς τὴν στρατείαν παρεσκευά-
ζοντο. ἥρημένοι δὲ τρεῖς στρατηγούς, Ἀλκιβιάδην,¹⁵
Νικίαν, Λάμαχον, αὐτοκράτορας αὐτοὺς κατέστησαν
2 ἀπάντων τῶν κατὰ τὸν πόλεμον. τῶν δὲ ἰδιωτῶν
οἱ ταῖς οὐδίαις εὐποροῦντες τῇ προθυμίᾳ τοῦ
δήμου χαρίζεσθαι βούλόμενοι τινὲς μὲν ἴδιας
τριήρεις κατεσκεύασαν, τινὲς δὲ χρήματα δώσειν
εἰς τὰς τροφὰς τῆς δυνάμεως ἐπηγγέλλοντο· πολλοὶ
δὲ καὶ τῶν δημοτικῶν πολιτῶν καὶ ξένων, ἔτι δὲ
συμμάχων, ἐκουσίως προσιδόντες τοῖς στρατηγοῖς
διεκελεύοντο καταγράφειν ἑαυτοὺς εἰς τοὺς στρα-
τιώτας. οὕτως ἅπαντες μεμετεωρισμένοι ταῖς ἐλπί-²⁵

1 εἰς om. F 3 δόκτω add. Wess. 4 χρόνον] πόλε-
μον Α 7 τὸν] τῶν P, τὸν τῶν fort. 10 Σέργιον Λεύκιον α
Μάρκον Παπίριον om. P Μάρκον Σερονίλιον καὶ Μάρ-
κον Παπύριον f (cf. Liv. IV 45) 12 κατεσκεύασαν L
16 Λάμ.] καὶ Λάμ. v 17 κατὰ] πρὸς FJM 18 τῷ δήμῳ
Wurm 19 ἴδιᾳ Dind. 21 ἐπηγγέλλοντο JL •

σιν ἔξ ἐτοίμου κατακληρουχεῖν ἥλπιξον τὴν Σικελίαν.
 ἥδη δὲ τοῦ στόλου παρεσκευασμένου, τοὺς ἑρμᾶς 3
 τοὺς κατὰ τὴν πόλιν παμπληθεῖς ὅντας συνέβη ἐν
 μιᾷ νυκτὶ περικοπῆναι. δ μὲν οὖν δῆμος, οὐχ ὑπὸ⁵
 τῶν τυχόντων νομίσας γεγενῆσθαι τὴν πρᾶξιν, ἀλλ᾽
 ὑπὸ τῶν προεχόντων ταῖς δόξαις ἐπὶ τῇ καταλύσει
 τῆς δημοκρατίας, ἐμισοπονήρει καὶ τοὺς πράξαντας
 ἔξητει μεγάλας δωρεὰς προθεὶς τῷ μηνύσαντι. προσ- 4
 ελθὼν δέ τις τῇ βουλῇ τῶν ἰδιωτῶν ἔφησεν εἰς οἱ-¹⁰
 κίαν μετοίκουν τινὰς ἐωρακέναι τῇ νομηνίᾳ περὶ¹⁵
 μέσας νύκτας εἰσιδυτας, ἐν οἷς καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην.
 ἀνακρινόμενος δὲ ὑπὸ τῆς βουλῆς, πῶς νυκτὸς οὕ-
 σης ἐπεγίνωσκε τὰς ὄψεις, ἔφησε πρὸς τὸ τῆς σε-
 λήνης φῶς ἐωρακέναι. οὗτος μὲν οὖν αὐτὸν ἔξε-
 λέγξας κατεψευσμένος ἡπιστήθη, τῶν δὲ ἄλλων οὐδ'
 ἔχνος οὐδεὶς τῆς πρᾶξεως εὑρεῖν ἡδυνήθη.

Τριήρων μὲν ἐκατὸν τεσσαράκοντα ἐτοιμασμένων, 5
 δικάδων δὲ καὶ τῶν ἵππαγωγῶν, ἔτι δὲ τῶν τὸν
 σῖτον καὶ τὴν ἄλλην παρασκευὴν κομιζόντων πολὺς²⁰
 τις ἀριθμὸς ἦν· διπλῖται δὲ καὶ σφενδονῆται, πρὸς
 δὲ τούτοις ἵππεῖς καὶ τῶν συμμάχων πλείους τῶν
 ἐπτακισχιλίων ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς πληρώμασι. τότε 6

1 κατακληροῦν ο, κατακληρουχῆσειν Wess. (c. 30, 1),
 κατακληρουχεῖν Cobet 3 ἐν fort. del. 6 ὑπὸ Schäfer,
 ἀπὸ ο ταῖς om. PF 8 προσθεὶς PAL 9 τῶν ἰδιωτῶν
 τῇ βουλῇ o-PA 10 τινὸς JKM 11 καὶ om. AJ 14 οὖν
 αὐτὸν om. A αὐτὸν P 15 κατεψευσμένον Α ἡπι-
 στήθη Dind., ἐπιστεύθη PAF², εὑρέθη c 16 τῆς πρᾶξεως
 οὐδεὶς o-PA 17 μὲν] μὲν οὖν Eich. σαράκοντα P;
 cf. XII 84, 2 ἐτοιμασμένων om. AL 18 ἔτι δὲ PA,
 ἔτι δὲ καὶ c 21 καὶ τῶν συμμάχων] καὶ σύμμαχοι aut
 τῶν τε πολιτῶν καὶ τῶν συμμάχων Dind.

μὲν οὖν οἱ στρατηγοὶ μετὰ τῆς βουλῆς ἐν ἀποφ-
ρήτῳ συνεδρεύοντες ἔβοι�εύοντο, πᾶς χρὴ διοικῆσαι
τὰ κατὰ τὴν Σικελίαν, ἐὰν τῆς νήσου κρατήσωσιν.
ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς Σελινουντίους μὲν καὶ Συρακο-
σίους ἀνδραποδίσασθαι, τοῖς δὲ ἄλλοις ἀπλῶς τάξαι⁵
φόρους, οὓς κατ’ ἐνιαυτὸν οἴσουσιν Ἀθηναίοις.
 3 τῇ δὲ ὑστεραίᾳ κατέβαινον οἱ στρατηγοὶ μετὰ τῶν
στρατιωτῶν εἰς τὸν Πειραιέα, καὶ συνηκολούθει πᾶς
δὲ κατὰ τὴν πόλιν ὅχλος ἀναμίξῃ ἀστῶν τε καὶ ξέ-
νων, ἐκάστου τοὺς ἰδίους συγγενεῖς τε καὶ φίλους¹⁰
 2 προπέμποντος. αἱ μὲν οὖν τριήρεις παρ’ ὅλον τὸν
λιμένα παρώρμουν κεκοσμημέναι τοῖς ἐπὶ ταῖς πρώ-
ραις ἐπισήμασι καὶ τῇ λαμπρότητι τῶν ὅπλων· ὁ⁵⁴⁴
δὲ κύκλος ἀπας τοῦ λιμένος ἔγεμε θυμιατηρίων καὶ
κρατήρων ἀργυρῶν, ἐξ ὧν ἐκπώμασι χρυσοῖς ἔσπεν-¹⁵
δον οἱ τιμῶντες τὸ θεῖον καὶ προσευχόμενοι κατα-
 3 τυχεῖν τῆς στρατείας. ἀναχθέντες οὖν ἐκ τοῦ Πει-
ραιέως περιέπλευσαν τὴν Πελοπόννησον καὶ κατη-
νέχθησαν εἰς Κόρκυραν· ἐνταῦθα γὰρ παραμένειν
παρήγγελτο καὶ προσαναλαμβάνειν τοὺς παροίκους²⁰
τῶν συμμάχων. ἐπεὶ δὲ ἀπαντεῖς ἥθροίσθησαν, δια-
πλεύσαντες τὸν Ἰόνιον πόδον πρὸς ἄκραν Ἰαπυγίαν
κατηνέχθησαν, κάκεῖθεν ἥδη παρελέγοντο τὴν Ἰα-
 4 λίαν. ὑπὸ μὲν οὖν Ταραντίνων οὐ προσεδέχθησαν,
Μεταποντίνους δὲ καὶ Ἡρακλειώτας παρέπλευσαν·²⁵
εἰς δὲ Θουρίους κατενεχθέντες πάντων ἔτυχον τῶν
φιλανθρώπων. ἐκεῖθεν δὲ καταπλεύσαντες εἰς Κρό-

6 φόρον δν (F)KM 13 ἐπιστήμασι ο, corr. Hert.
 18 κατήχθησαν Cobet 19 Κέρκυραν ν 20 παρηγέλλετο
 PAFK 25 ἡρακλειότας P

τωνα, καὶ λαβόντες ἀγορὰν παρὰ τῶν Κροτωνια-
τῶν, τῆς τε Λακωνίας Ἡρας τὸ ιερὸν παρέπλευσαν
καὶ τὴν Διοσκουριάδα καλούμενην ἄκραν ὑπερέ-
θεντο. μετὰ δὲ ταῦτα τὸ καλούμενόν τε Σκυλή- 5
5 τιον καὶ Λοκροὺς παρήλλαξαν, καὶ τοῦ Ρηγίου καθ-
ορμισθέντες ἐγγὺς ἔπειθον τοὺς Ρηγίνους συμ-
μαχεῖν· οἱ δὲ ἀπεκρίναντο βουλεύεσθαι μετὰ τῶν
ἄλλων Ἰταλιωτῶν.

Συρακούσιοι δ' ἀκούσαντες ἐπὶ τοῦ πορθμοῦ τὰς 4
10 δυνάμεις εἶναι τῶν Ἀθηναίων, στρατηγοὺς κατέ-
στησαν αὐτοκράτορας τρεῖς, Ἐρμοκράτην, Σικανόν,
Ἡρακλείδην, οἱ τοὺς στρατιώτας κατέγραφον καὶ
πρέσβεις ἐπὶ τὰς κατὰ Σικελίαν πόλεις ἀπέστελλον,
δεόμενοι τῆς κοινῆς σωτηρίας ἀντιλαμβάνεσθαι·
15 τοὺς γὰρ Ἀθηναίους τῷ μὲν λόγῳ πρὸς Συρακο-
σίους ἐνίστασθαι τὸν πόλεμον, τῇ δὲ ἀληθείᾳ
καταστρέψασθαι βουλομένους· δῆλην τὴν νῆσον.
Ἀκραγαντῖνοι μὲν οὖν καὶ Νάξιοι συμμαχήσειν 2
ἔφησαν Ἀθηναίοις, Καμαριναῖοι δὲ καὶ Μεσσήνιοι
20 τὴν μὲν εἰρήνην ἀξεῖν ώμολόγησαν, τὰς δὲ ὑπὲρ
τῆς συμμαχίας ἀποκρίσεις ἀνεβάλοντο· Ἰμεραῖοι δὲ
καὶ Σελινούντιοι, πρὸς δὲ τούτοις Γελᾷοι καὶ Κα-
ταναῖοι, συναγωνεῖσθαι τοῖς Συρακούσιοις ἐπηγγεί-
λαντο. αἱ δὲ τῶν Σικελῶν πόλεις τῇ μὲν εὐνοίᾳ
25 πρὸς Συρακούσιους ἔρρεπον, δῆμος δὲ ἐν ἡσυχίᾳ μέ-
νουσαι τὸ συμβησόμενον ἐκαραδόκουν. τῶν δὲ Αἴγε- 3

4 Σκυλλήτιον ο-ΡΑ 6 ἔπειθον Schäfer, ἔπεισαν ο
7 βουλεύεσθαι A, βούλεύεσθαι FJ 11 Σικανόν] Σικάλιον a
12 Ἡρ.] καὶ Ἡρ. v 13 κατὰ PAF, κατὰ τὴν c 18 Ἀκρα-
γαντῖνοι] Ἐγεσταῖοι Dobraeus 20 ἔξειν A 25 δὲ add.
Eich. 26 Ἐγεσταῖον L

σταίων οὐχ διμολογούντων δώσειν πλέον τῶν τριάκοντα ταλάντων, οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων ἐρημαλέσαντες αὐτοῖς ἀνήχθησαν ἐκ Ρηγίου μετὰ τῆς δυνάμεως, καὶ κατέπλευσαν τῆς Σικελίας εἰς Νάξον. δεξαμένων δὲ αὐτὸὺς τῶν ἐν τῇ πόλει φιλο-

⁵ φρόνως, παρέπλευσαν ἐκεῖθεν εἰς Κατάνην. τῶν δὲ Καταναίων εἰς μὲν τὴν πόλιν οὐ δεχομένων τοὺς στρατιώτας, τοὺς δὲ στρατηγοὺς ἑασάντων εἰσελθεῖν καὶ παρασχομένων ἐκκλησίαν, οἱ στρατηγοὶ ¹⁰ τῶν Ἀθηναίων περὶ συμμαχίας διελέγοντο. δημη-⁵⁴⁵ γοδοῦντος δὲ τοῦ Ἀλκιβιάδου τῶν στρατιωτῶν τινες διελόντες πυλίδα παρεισέπεσον εἰς τὴν πόλιν· δι’ ἣν αἴτιαν ἡραγνάσθησαν οἱ Καταναῖοι κοινωνεῖν τοῦ κατὰ τῶν Συρακοσίων πολέμου.

¹⁵ 5 Τούτων δὲ πραττομένων οἱ κατὰ τὴν ἴδιαν ἔχοφαν μισοῦντες τὸν Ἀλκιβιάδην ἐν Ἀθήναις, προφασιν ἔχοντες τὴν τῶν ἀγαλμάτων περικοπήν, διέβαλον αὐτὸν ἐν ταῖς δημηγορίαις ὡς συνωμοσίαν κατὰ τοῦ δῆμου πεποιημένον. συνελάβετο δὲ αὐτῶν ταῖς διαβολαῖς τὸ πραχθὲν παρὰ τοῖς Ἀργείοις· οἱ γάρ ἴδιοξενοι συνθέμενοι καταλῦσαι τὴν ἐν Ἀργείοις δημοκρατίαν πάντες ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἀνηρέθησαν. πιστεύσας οὖν δὲ δῆμος ταῖς κατηγορίαις, καὶ δεινῶς ὑπὸ τῶν δημαγωγῶν παροξυνθείς, ἀπέστειλε τὴν Σαλαμινίαν ναῦν εἰς Σικελίαν, κελεύων τὴν ταχίστην ἥκειν Ἀλκιβιάδην ἐπὶ τὴν ορίσιν. παραγενομένης οὖν τῆς νεὼς εἰς τὴν Κατάνην, Ἀλκιβιάδης, ἀκούσας τῶν πρέσβεων τὰ δόξαντα τῷ δῆμῳ,

7 κατανέων P 13 ἀναγνάσθεισαν P 19 συνεβάλετο
conicio

τοὺς συνδιαβεβλημένους ἀναλαβῶν εἰς τὴν ιδίαν
τριήρη μετὰ τῆς Σαλαμινίας ἔξεπλευσεν. ἐπεὶ δὲ ³
εἰς Θουρίους κατέπλευσεν, εἴτε καὶ συνειδὼς αὐτῷ
τὴν ἀσέβειαν δὲ Ἀλκιβιάδης εἴτε καὶ φοβηθεὶς τὸ
5 μέγεθος τοῦ κινδύνου, μετὰ τῶν συνδιαβεβλημέ-
νων διαδρὰς ἐκποδῶν ἔχωρίσθη. οἱ δὲ ἐν τῇ Σα-
λαμινίᾳ νηὶ παραγενόμενοι τὸ μὲν πρῶτον ἔξήτουν
τοὺς περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην· ὡς δὲ οὐχ εὔρισκον,
ἀποπλεύσαντες εἰς Ἀθήνας ἀπήγγειλαν τῷ δῆμῳ τὰ
10 πεπραγμένα. οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι παραδόντες δι- ⁴
καστηρίω τοῦ τε Ἀλκιβιάδου καὶ τῶν ἄλλων τῶν
συμφυγόντων τὰ δύναματα δίκην ἐρήμην κατεδίκα-
σαν θανάτου. δὲ Ἀλκιβιάδης ἐκ τῆς Ἰταλίας δια-
πλεύσας ἐπὶ Πελοπόννησον ἔφυγεν εἰς Σπάρτην,
15 καὶ τοὺς Αἰακεδαιμονίους παρώξυνεν ἐπιθέσθαι τοῖς
Ἀθηναίοις.

Οἱ δὲ ἐν Σικελίᾳ στρατηγοὶ μετὰ τῆς τῶν Ἀθη- ⁶
ναίων δυνάμεως παραπλεύσαντες εἰς Αἴγεσταν, "Τχιαρα
μὲν Σικελικὸν πολισμάτιον ἐλόντες ἐκ τῶν λαφύ-
20 ρων συνήγαγον ἐκατὸν τάλαντα· κομισάμενοι δὲ
καὶ τριάκοντα τάλαντα παρὰ τῶν Αἴγεσταίων κατέ-
πλευσαν εἰς Κατάνην. βουλόμενοι δὲ τὸν πρὸς τῷ ²
μεγάλῳ λιμένι τόπον Συρακοσίων ἀκινδύνως κατα-
λαβέσθαι, πέμπουσιν ἄνδρα Καταναῖον, ἕαντοις μὲν
25 πιστόν, τοῖς δὲ Συρακοσίων στρατηγοῖς πιθανόν,

3 Θορίους P αὐτῷ PAL, ἕαντῷ c 18 ὥναρα FJ, μύκ-
καρα PF², μύκαρα ΗΠ, μήκαρα A 19 Σικελικόν] Σικανι-
κὸν Thuc. VI 62, 3 23 τόπον Συρακοσίων] τῶν Συρακο-
σίων τόπον Hert. (ex p. 12, 15), τόπον Συρακουσῶν Dind
25 τοῖς δὲ τῶν Συρακουσίων στρατηγοῖς M (= Thuc. VI 64, 2),
τοῖς δὲ Συρακοσίοις στρατηγοῖς Pa; στρατηγοῖς fort. del.

διακελευσάμενοι λέγειν τοῖς ἡγεμόσι τῶν Συρακο-
σίων, ὅτι τινὲς Καταναίων συστάντες βούλονται
συγχροὺς τῶν Ἀθηναίων αὐλιξομένους ἀπὸ τῶν ὄπλων
ἐν τῇ πόλει υπκτὸς ἄφνω συλλαβόντες τὰς ἐν τῷ
λιμένι ναῦς ἐμπρῆσαι· πρὸς δὲ τὴν τούτων συντέ- 5
λειαν ἀξιοῦν τοὺς στρατηγοὺς ἐπιφανῆναι μετὰ δυ-
3 νάμεως, μήποτε τῆς ἐπιβολῆς ἀποτύχωσιν. ἐλθόν-
τος δὲ τοῦ Καταναίου πρὸς τοὺς ἡγεμόνας τῶν Συ- 546
ρακοσίων καὶ δηλώσαντος τὰ προειρημένα, πιστεύ-
σαντες περὶ τούτων οἱ στρατηγοὶ συνετάξαντο νύκτα 10
καθ' ἥν ἔξαξοντι τὴν δύναμιν, καὶ τὸν ἄνθρωπον
4 ἔξαπέστειλαν εἰς τὴν Κατάνην. οἱ μὲν οὖν Συρά-
κόσιοι κατὰ τὴν τεταγμένην νύκτα ἥγον τὸ στρατό-
πεδον ἐπὶ τὴν Κατάνην, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι παραπλεύ-
σαντες εἰς τὸν μέγαν λιμένα τῶν Συρακοσίων μετὰ 15
πολλῆς ἡσυχίας τοῦ τε Ὁλυμπίου κύριοι κατέστη-
σαν καὶ πάντα τὸν περικείμενον τόπον καταλαβό-
5 μενοι παρεμβολὴν ἐποιήσαντο. οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν
Συρακοσίων ὡς ἥσθοντο τὴν ἀπάτην, ταχέως ἀνα-
στρέψαντες προσέβαλον τῇ παρεμβολῇ τῶν Ἀθη- 20
ναίων. ἐπεξελθόντων οὖν τῶν πολεμίων συνέστη
μάχη, καθ' ἥν οἱ Ἀθηναῖοι τετρακοσίους τῶν ἐναν-
τίων ἀνελόντες φυγεῖν ἤναγκασαν τοὺς Συρακο-
6 σίους. οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ θεωροῦντες
τοὺς πολεμίους ἵπποκρατοῦντας, καὶ βούλόμενοι 25
βέλτιον τὰ πρὸς τὴν πολιορκίαν κατασκευάσασθαι,
πάλιν ἀπέπλευσαν εἰς τὴν Κατάνην. πέμψαντες δ'

4 τὰς ἐν om. P.
τάξοντι o, corr. Hert.

6 ἥξειν o, corr. Wurm
26 πολιορκίαν] δημοκρατίαν A

11 ἐκ-

εἰς Ἀθήνας τινὰς ἔγραψεν πρὸς τὸν δῆμον ἐπιστολάς, ἐν αἷς ἡξίουν ἵππεῖς ἀποστεῖλαι καὶ χρήματα· πολυχρόνιον γὰρ ἔσεσθαι τὴν πολιορκίαν ὑπελάμβανον. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τριακόσια τάλαντα καὶ τῶν 5 ἵππων τινὰς ἐψηφίσαντο πέμπειν εἰς τὴν Σικελίαν.

Τούτων δὲ πραττομένων Διαγόρας ὁ κληθεὶς ἄθεος, 7 διαβολῆς τυχὼν ἐπ' ἀσεβείᾳ καὶ φοβηθεὶς τὸν δῆμον, ἔφυγεν ἐκ τῆς Ἀττικῆς· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τῷ ἀνελόντι Διαγόραν ἀργυρίου τάλαντον ἐπεκήρυξαν.

10 Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πρὸς Αἴκους 8 πόλεμον ἔχοντες Λαβύκους ἔξεπολιόρκησαν. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν.

15 'Ἐπ' ἄρχοντος δὲ Ἀθηνῆσι Τισάνδρου Ῥωμαῖοι 7 μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους κατέστησαν τέταρας, Πόπλιον Λοκρήτιον, Γάιον Σερουλίον, 20 'Αγρίππαν Μενίνιον, Σπούριον Οὐετούριον. ἐπὶ δὲ τούτων Συρακόσιοι πρέσβεις ἀποστείλαντες εἰς τε Κόρινθον καὶ Λακεδαιμονα παρεκάλουν βοηθῆσαι καὶ μὴ περιορᾶν αὐτοὺς περὶ τῶν ὅλων κινδυνεύοντας. συνηγορήσαντος δὲ αὐτοῖς Ἀλκιβιάδου 25 Λακεδαιμόνιοι μὲν ψηφισάμενοι βοηθεῖν τοῖς Συρακόσιοις στρατηγὸν εἶλοντο Γύλιππον, Κορίνθιοι δὲ πλείονας μὲν τριήρεις παρεσκευάζοντο πέμπειν, τότε δὲ μετὰ Γυλίππου Πύθην μετὰ δύο τριήρων προαπέστειλαν εἰς Σικελίαν. ἐν δὲ τῇ Κατάνῃ Ni-

1 πρὸς] ἐπὶ Pf 3 ὑπελάμβανον om. AL (cf. XIV 41, 2) 5 Σικελίαν] Ἰταλίαν AH 7 ἐπ'] εἰ P 8 τῷ] μὴ add. A 10 αἰκοὺς P 11 Λαβύρονς o, corr. Pighius 13 Πισάνδρου P, Πεισάνδρον v, corr. Dind. 15 Λονυρήτιον o - PA 16 Οὐετούριον] δοντῖλιον add. P; Sp. Rutilius Crassus Liv. IV 47 24 Πύθη P δύο] δό P 25 εἰς Σικελίαν L, εἰν Σικελίᾳ c

κίας καὶ Λάμαχος οἱ τῶν Αθηναίων στρατηγοί, παραγενομένων αὐτοῖς ἐξ Ἀθηνῶν ἵππεων μὲν διακοσίων πεντήκοντα, ἀργυρίου δὲ ταλάντων τριακοσίων, ἀναλαβόντες τὴν δύναμιν ἐπλευσαν εἰς Συρακούσας. καὶ προσενεχθέντες τῇ πόλει νυκτὸς 5 ἔλαθον τοὺς Συρακοσίους καταλαβόμενοι τὰς Ἐπιπολάς. αἱσθόμενοι δ' οἱ Συρακοσίοι κατὰ τάχος 547 ἐβοήθουν, καὶ ἀποβαλόντες τῶν στρατιωτῶν τριακοσίους εἰς τὴν πόλιν συνεδιώχθησαν. μετὰ δὲ ταῦτα παραγενομένων τοῖς Αθηναίοις ἐξ Αἰγέστης 10 τριακοσίων μὲν ἵππεων, παρὰ δὲ τῶν Σικελῶν ἵππεων διακοσίων πεντήκοντα, συνήγαγον ἵππεῖς τοὺς πάντας δικτακοσίους. κατασκευάσαντες δὲ περὶ τὸ Λάβδαλον δχύρωμα, τὴν πόλιν τῶν Συρακοσίων ἀπετείχιζον καὶ πολὺν φόβον τοῖς Συρακοσίοις ἐπέ- 15 στησαν. διόπερ ἐπεξελθόντες ἐκ τῆς πόλεως ἐπεχείρησαν διακαλύειν τοὺς οἰκοδομοῦντας τὸ τείχος· γενομένης δ' ἵππομαχίας συχνοὺς ἀποβαλόντες ἐτράπησαν. οἱ δ' Αθηναῖοι τῷ μέρει τῆς δυνάμεως τὸν ὑπερκείμενον τοῦ λιμένος τόπον κατελάβοντο, καὶ 20 τὴν καλουμένην Πολίχνην τειχίσαντες τό τε τοῦ Λιὸς ἱερὸν περιεβάλοντο καὶ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν τὰς Συρακούσας ἐποιλόρκουν. τοιούτων δὲ ἐλαττωμάτων περὶ τοὺς Συρακοσίους γενομένων ἥθυμουν οἱ κατὰ τὴν πόλιν ὡς δ' ἦκουσαν Γύ- 25 λιπον εἰς Ἰμέραν καταπεπλευκέναι καὶ στρατιώτας ἀδροῖξεν, πάλιν ἐθάρρησαν. ὁ γὰρ Γύλιππος μετὰ

8 τριακοσίους] τοῖς P 11 τριακ. μὲν] μὲν τριακ.
Hert. 12 διακοσίων πεντήκοντα] ἕη A 13 δικτακο-
σίους] πεντακοσίους a 26 Ἰμέραν] μεραν P.

τεττάρων τριήρων καταπλεύσας εἰς Ἰμέραν τὰς μὲν ναῦς ἐνεώλκησε, τοὺς δὲ Ἰμεραίους πείσας συμμαχεῖν τοῖς Συρακοσίοις, παρά τε τούτων καὶ Γελφών, ἔτι δὲ Σελινούντιών καὶ Σικανῶν ἥθροιξε στρατιώτας. συναγαγὼν δὲ τοὺς ἀπαντας τρισχιλίους μὲν πεζούς, διακοσίους δὲ ἵππεῖς, διὰ τῆς μεσογείου παρῆγεν εἰς Συρακούσας. καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας 8 μετὰ τῶν Συρακοσίων ἔξηγαγε τὴν δύναμιν ἐπὶ τοὺς Ἀθηναίους. γενομένης δὲ μάχης ἴσχυρας Λά-
10 μαχος δ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς μαχόμενος ἐτελεύτησε· πολλῶν δὲ παρ' ἀμφοτέρων ἀναιρεθέντων ἐνίκησαν Ἀθηναῖοι. μετὰ δὲ τὴν μάχην παρα- 2 γενομένων τρισκαίδεκα τριήρων ἐκ Κορίνθου, τοὺς ἐκ τῶν πληρωμάτων ἀναλαβὼν δ Γύλιππος μετὰ
15 τῶν Συρακοσίων προσέβαλε τῇ παρεμβολῇ τῶν πολεμίων, καὶ τὰς Ἐπιπολὰς ἐπολιόρκει. ἔξελθόντων δὲ τῶν Ἀθηναίων συνῆψαν μάχην οἱ Συρακοσίοι, καὶ πολλοὺς τῶν Ἀθηναίων ἀποκτείναντες ἐνίκησαν, καὶ δι' ὅλης τῆς Ἐπιπολῆς τὸ τεῖχος
20 κατέσκαψαν· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι καταλιπόντες τὸν πρὸς ταῖς Ἐπιπολαῖς τόπον πᾶσαν τὴν δύναμιν εἰς τὴν ἄλλην παρεμβολὴν μετήγαγον. τούτων δὲ πραχθέντων οἱ Συρακόσιοι μὲν πρέσβεις ἀπέστειλαν εἰς Κόρινθον καὶ Λακεδαιμονα περὶ βοηθείας· οἵς ἀπέ-
25 στειλαν Κορίνθιοι μετὰ Βοιωτῶν μὲν καὶ Σικυοίων χιλίους, Σπαρτιάται δὲ ἔξακοσίους· Γύλιπ-

4

1 τεττέρων P 2 ἀνεώλκησε P (ἀνείλκυσαν Thuc. VII 1, 3) 11 ἀμφοτέροις praestat 12 Ἀθ.] οἱ Ἀθ. A 13 τριήρων τρισκαίδεκα ο-PAF 16 ἐπεξελθόντων malim 25 Κορίνθιοι μὲν μετὰ Βοιωτῶν καὶ Reiske

πος δὲ περιπορευόμενος τὰς κατὰ Σικελίαν πόλεις πολλοὺς προετρέπετο συμμαχεῖν, καὶ λαβὼν στρατιώτας παρά τε τὸν Ἰμεραίων καὶ Σικανῶν τρισχιλίους ἦγε διὰ τῆς μεσογείου. πυθόμενοι δὲ οἱ Αθηναῖοι τὴν παρουσίαν αὐτῶν, ἐπιθέμενοι τοὺς 5 ἡμίσεις ἀνεῖλον· οἱ δὲ περιλειφθέντες διεσώθησαν 548 εἰς Συρακούσας. ἐλθόντων δὲ τῶν συμμάχων οἱ Συρακόσιοι βουλόμενοι καὶ τῶν κατὰ θάλατταν ἄγωνων ἀντιποιεῖσθαι, τάς τε προϋπαρχούσας ναῦς καθείλκυσαν καὶ ἄλλας προσκατασκευάσαντες ἐν 10 τῷ μικρῷ λιμένι τὰς ἀναπείρας ἐποιοῦντο. Νικίας δὲ διὰ τῶν Αθηναίων στρατηγὸς ἀπέστειλεν εἰς Αθήνας ἐπιστολάς, ἐν αἷς ἐδήλου ὅτι πολλοὶ πάρεισι σύμμαχοι τοῖς Συρακοσίοις, καὶ διότι ναῦς οὐκ ὀλίγας πληρώσαντες ναυμαχεῖν διέγνωσαν· κατὰ τάχος 15 οὖν ἡξίουν τριήρεις τε πέμπειν καὶ χρήματα καὶ στρατηγοὺς τοὺς συνδιοικήσοντας τὸν πόλεμον. Ἀλκιβιάδον μὲν γὰρ πεφευγότος, Λαμάχου δὲ τετελευτήτος αὐτὸν μόνον ἀπολελεῖφθαι, καὶ ταῦτ' ἡ ἀσθενῶς διακείμενον. οἱ δὲ Αθηναῖοι μετ' Εὔρου- 20 μέδοντος μὲν τοῦ στρατηγοῦ δέκα ναῦς ἀπέστειλαν εἰς Σικελίαν καὶ ἀφγυρίουν τάλαντα ἑκατὸν τεσσαράκοντα περὶ τὰς χειμερινὰς τροπάς· περὶ δὲ τὴν ἔαριν ὥραν παρεσκευάζοντο μέγαν στόλον ἀποστέλλειν. διόπερ στρατιώτας τε πανταχόθεν παρὰ 25 τῶν συμμάχων κατέγραφον καὶ χρήματα συνήθροι-

1 κατὰ PA, κατὰ τὴν c 5 [Αθηναῖοι] Σικελοὶ a 10 παραπατασσενάσαντες A, προσπαραπατασκ. L, προσπαρασκ. c 11 τὰς ἀναπείρους ALF², τὰς δ' ἀναπείρους P, τὰς δ' ἀναπήρους c 23 χειμερινὰς Wess. ex Thuc. VII 16, 2, θερινὰς o 24 ἔξαποστέλλειν M

ζον. κατὰ δὲ τὴν Πελοπόννησον οἱ Λακεδαιμόνιοι 8 παροξυνθέντες ὑπὸ Ἀλκιβιάδου τὰς σπονδὰς ἔλυσαν τὰς πρὸς Ἀθηναίους, καὶ δὲ πόλεμος οὗτος διέμεινεν ἔτη δώδεκα.

5 Τοῦ δὲ ἔτους τούτου διελθόντος Κλεόκριτος 9 μὲν ἄρχων Ἀθηναίων ἦν, ἐν Ρώμῃ δὲ ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλίαρχοι τέτταφες ὑπῆρχον, Αὐλος Σεμπρώνιος καὶ Μάρκος Παπίριος, Κόιντος Φάβριος, Σπόριος Ναύτιος. ἐπὶ δὲ τούτων Λακεδαιμόνιοι 2 μετὰ τῶν συμμάχων ἐνέβαλον εἰς τὴν Ἀττικήν, 10 "Ἀγιδός τε ἡγουμένου καὶ Ἀλκιβιάδου τοῦ Ἀθηναίου. καταλαβόμενοι δὲ χωρίον δχυρὸν Δεκέλειαν φρούριον ἐποίησαν κατὰ τῆς Ἀττικῆς· διὸ καὶ συνέβη — τὸν πόλεμον τούτον Δεκέλεικὸν προσαγορευθῆναι. 15 Ἀθηναῖοι δὲ περὶ μὲν τὴν Λακωνικὴν τριάκοντα τριήρεις ἀπέστειλαν καὶ Χαριτλέα στρατηγόν, εἰς δὲ τὴν Σικελίαν ἐψηφίσαντο πέμπειν δυδοήκοντα μὲν τριήρεις, δύλιτας δὲ πεντακισχιλίους. οἱ δὲ 20 Συρακόσιοι κρίναντες ναυμαχεῖν, καὶ πληρώσαντες δύδοήκοντα τριήρεις, ἐπέπλεον τοῖς πολεμίοις. τῶν δὲ Ἀθηναίων ἔξηκοντα ναυσὶν ἀνταναχθέντων, καὶ τῆς ναυμαχίας ἐνεργοῦ γενομένης ἥδη, πάντες οἱ ἀπὸ τῶν φρουρίων Ἀθηναῖοι κατέβησαν ἐπὶ τὴν θάλατταν· οἱ μὲν γὰρ θεάσασθαι τὴν μάχην ἐπε- 25 19 θύμουν, οἱ δ', εἴ τι πταισειαν ἐν τῇ ναυμαχίᾳ, βοηθήσειν τοῖς φεύγοντιν ἥλπιξον. οἱ δὲ τῶν 4 Συρακοσίων στρατηγοὶ προϊδόμενοι τὸ γινόμενον

8 Παπέριος P, Παπέριος τοῦ Κόιντος] Κόιντος τε f

9 Σπόριος PA, καὶ Σπόριος εἰς τοῦτον τοῦτον τε] δε P, om. cet.

12 δεκέλειαν Π 14 δεκέλεικὸν P 15 μὲν ιων. P

ἀπεστάλκεισαν τοὺς κατὰ τὴν πόλιν ἐπὶ τὰ τῶν Ἀθηναίων ὀχυρώματα, χρημάτων καὶ ναυτικῶν σκευῶν, ἕπι δὲ τῆς ἄλλης παρασκευῆς ὑπάρχοντα πλήρη· ἂ δὴ καταλαμβάνοντες οἱ Συρακόσιοι παντελῶς ὑπὸλίγων τηρούμενα . . . καὶ τῶν ἀπὸ τῆς θαλάσσης ⁵ προσβοηθούντων πολλοὺς ἀπέκτειναν. κραυγῆς δὲ πολλῆς γενομένης περὶ τὰ φρούρια καὶ τὴν παρεμβολήν, οἱ ναυμαχοῦντες Ἀθηναῖοι καταπλαγέντες ἐτράπησαν καὶ πρὸς τὸ λειπόμενον τῶν φρουρίων ἔφυγον. τῶν δὲ Συρακόσιων ἀτάκτως διωκόντων ¹⁰ οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τὴν γῆν καταφεύγειν οὐ δύναμενοι διὰ τὸ τοὺς Συρακόσιους δυεῖν φρουρίων κυριεύειν, ἥναγκάσθησαν ἐξ ὑποστροφῆς πάλιν ναυμαχῆσαι. τῶν δὲ Συρακόσιων λελικότων τὰς τάξεις ¹⁵ καὶ κατὰ τὸν διωγμὸν διερριμμένων, ἀθρόως τὰς ναυσὶν ἐπιπλεύσαντες ἔνδεκα μὲν κατέδυσαν, τὰς δὲ λοιπὰς ἔως τῆς Νήσου κατεδίωξαν. διαλυθείσης δὲ τῆς μάχης ἐκάτεροι τρόπαιον ἔστησαν, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι τῆς ναυμαχίας, οἱ δὲ Συρακόσιοι τῶν ἐπὶ τῆς γῆς κατωρθωμένων. ²⁰

10 Τῆς δὲ ναυμαχίας τοιοῦτο τέλος λαβούσης, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι πυνθανόμενοι τὸν μετὰ Δημοσθένους στόλον ἐν δλίγαις ἡμέραις ἦξειν, ἐκριναν μηκέτι διακινδυνεύειν, ἔως ἂν ἡ δύναμις ἐκείνη παραγένηται, οἱ δὲ Συρακόσιοι τούναντίον βουλόμενοι ²⁵ πρὸν ἐλθεῖν τὴν μετὰ Δημοσθένους στρατιὰν περὶ τῶν ὅλων διακριθῆναι, καθ' ἡμέραν ἐπιπλέοντες

⁴ καταλαμβάνοντες PAJL, καταλαβόντες c. ⁵ τηρούμενα] διήρπασαν add. Dind. ¹⁵ διερριμμένων Reiske, έρριμμένων o (cf. I 3, 4) ²⁷ εἰσπλέοντες o, com. Wess.

ταῖς τῶν Ἀθηναίων ναυσὶν ἔξήπτοντο τῆς μάχης.
 συμβουλεύσαντος δ' αὐτοῖς Ἀρίστωνος τοῦ Κοριν- 2
 θίου κυβερνήτου τὰς πρώτας τῶν νεῶν ποιῆσαι
 βραχυτέρας καὶ ταπεινοτέρας, πεισθέντες οἱ Συρα-
 5 κόσιοι πολλὰ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἐν τοῖς μετὰ
 ταῦτα κινδύνοις ἐπλεονέκτησαν. αἱ μὲν γὰρ Ἀττι- 3
 καὶ τριήρεις ἥσαν ἀσθενεστέρας ἔχουσαι τὰς πρώ-
 τας καὶ μετεώρους· διὸ συνέβαινεν αὐτῶν τὰς ἐμ-
 βολὰς τιτρώσκειν τοὺς ὑπερέχοντας τῆς θαλάττης
 10 τόπους, ὥστε τοὺς πολεμίους μὴ μεγάλοις ἐλαττώ-
 μασι περιπίπτειν· αἱ δὲ τῶν Συρακοσίων τὸν περὶ
 τὴν πρώταν τόπουν ἴσχυρὸν ἔχουσαι καὶ ταπεινόν,
 κατὰ τὰς τῶν ἐμβολῶν δόσεις μᾶζα πολλάκις πληρῇ
 κατέδυνον τὰς τῶν Ἀθηναίων τριήρεις. ἐπὶ μὲν οὖν 4
 15 συχνὰς ἡμέρας οἱ Συρακόσιοι τῇ παρεμβολῇ τῶν
 πολεμίων καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν προσ-
 20 βάλλοντες οὐδὲν ἤνυνον, τῶν Ἀθηναίων ἀγόντων
 ἡσυχίαν· ἐπειδὴ δέ τινες τῶν τριηράρχων οὐκέτι
 δυνάμενοι καρτερεῖν τὴν τῶν Συρακοσίων κατα-
 25 φρόνησιν ἀντανήχθησαν τοῖς πολεμίοις ἐν τῷ με-
 γάλῳ λιμένι, [καὶ] συνέστη πασῶν τῶν τριήρων
 ναυμαχία. οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι ταχυναυτούσας 5
 ἔχοντες τριήρεις, καὶ ταῖς κατὰ θάλατταν ἐμπει-
 ρίαις, ἔτι δὲ ταῖς τῶν κυβερνητῶν τέχναις προτε-
 30 ροῦντες, ἅπρακτον εἶχον τὴν ἐν τούτοις ὑπεροχήν,
 τῆς ναυμαχίας ἐν στενῷ τόπῳ γινομένης· οἱ δὲ

9 τοὺς] μόνον τοὺς Reiske 17 ἀγόντων ἡσυχίαν
 PAFJL, ἡσυχίαν ἀγόντων c 18 ἐπειδὴ cf. c. 66, 6. 99, 6] ἐπειτα
 Steph. (cf. Thuc. VII 40, 4) 21 καὶ del. Wess. 22 οὖν
 del. Dind. 24 δὲ PA, δὲ καὶ c 25 ἐν τούτοις] ἐν
 νόναυτοις P * 26 ἐν στενῷ τόπῳ τῆς ναυμαχίας o - PAL

Συρακόσιοι συμπλεκόμενοι καὶ τοῖς πολεμίοις οὐδεμίαν διδόντες ἀναστροφήν, τούς τε ἐπὶ τῶν καταστρωμάτων ἡκόντιξον καὶ λιθοβολοῦντες λιπεῖν ἥναγκαζον τὰς πρώρας, ἀπλῶς δὲ πολλαῖς τῶν ἔμπιπτουσῶν νεῶν ἐμβολαῖς διδόντες καὶ εἰς τὰς ⁵ τῶν ἐναντίων ναῦς εἰσαλλόμενοι πεζομαχίαν ἐν ταῖς ⁶ ναυσὶ συνίσταντο. Θλιβόμενοι δὲ πανταχόθεν οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς φυγὴν ἄρμησαν· οἱ δὲ Συρακόσιοι διώξαντες ἐπτὰ μὲν τριήρεις κατέδυσαν, πολλὰς δὲ ἀχρήστους ἐποίησαν. ¹⁰

11 Τῶν δὲ Συρακοσίων ἐπηρμένων ταῖς ἐλπίσι διὰ τὸ καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν τὸν πολεμίοντας νευκηκέναι, παρῆν Εὐρυμέδων καὶ Δημοσθένης, καταπεπλευκότες μὲν ἐξ Ἀθηνῶν μετὰ δυνάμεως πολλῆς, ἐν δὲ τῷ παράπλεῳ παρὰ Θουρίων ¹⁵ καὶ Μεσσαπίων προσειληφότες συμμαχίαν. ἦγον δὲ τριήρεις πλείους τῶν ὁγδοήκοντα, στρατιωτῶν δὲ χωρὶς τῶν ἐν τοῖς πληρώμασι πεντακισχιλίους· ὅπλα δὲ καὶ χρήματα, πρὸς δὲ τούτοις τὰ πρὸς πολιορκίαν ὅργανα καὶ τὴν ἄλλην παρασκευὴν ἐν στρογγύλοις πλοίοις ἐκόμιζον. δι' ἣν αἰτίαν οἱ Συρακόσιοι πάλιν ἐταπεινοῦντο ταῖς ἐλπίσι, νομίζοντες μηκέτι ὁρδίως ἐξισωθῆναι τοῖς πολεμίοις δυνήσεσθαι. ²⁰
3 Δημοσθένης δὲ πείσας τὸν συνάρχοντας ἐπιθέσθαι ταῖς Ἐπιπολαῖς — ἄλλως γὰρ οὐ δυνατὸν ἦν ἀποτελεῖ-²⁵ χίσαι τὴν πόλιν —, ἀναλαβὼν μυρίους μὲν ὀπλίτας, ἄλλους δὲ τοσούτους ψιλούς, νυκτὸς ἐπέθετο τοῖς

1 καὶ τοῖς π.] τοῖς π. καὶ Dind.

14 Ἀθηναίων PFK 17 ὁγδοήκοντα (= π.) Stroth, τι P, τριακοσίων HL, τριακοσίων δέκα c 19 δὲ καὶ PFJ, τε καὶ c

5 ἐμβολαῖς PAHFK

Συρακοσίοις. ἀπροσδοκήτου δὲ γενομένης τῆς ἐφόδου φρουρίων τέ τινων ἐκράτησαν καὶ παρεισπεσόντες ἐντὸς τοῦ τειχίσματος τῆς Ἐπιπολῆς μέρος τι τοῦ τείχους κατέβαλον. τῶν δὲ Συρακοσίων 4 πανταχόθεν συνδραμόντων ἐπὶ τὸν τόπον, ἔτι δὲ Ἐρμοκράτους μετὰ τῶν ἐπιλέκτων ἐπιβοηθήσαντος, ἔξεωσθησαν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ υπέτος οὕτης διὰ τὴν ἀπειρίαν τῶν τόπων ἄλλοι κατ' ἄλλους τόπους ἐσκεδάσθησαν. οἱ δὲ Συρακόσιοι μετὰ τῶν συμμάχων 5 10 καταδιώξαντες, δισχιλίους μὲν καὶ πεντακοσίους τῶν πολεμίων ἀποκτείναντες, οὐκ ὀλίγους δὲ τραυματίας ποιήσαντες, πολλῶν ὅπλων ἐκνοίευσαν. μετὰ 6 δὲ τὴν μάχην Συρακόσιοι μὲν Σικανὸν ἔνα τῶν στρατηγῶν μετὰ δώδεκα τριήρων ἀπέστειλαν εἰς τὰς 15 ἄλλας πόλεις, τίν τε νίκην ἀπαγγελοῦντα τοῖς συμ- 551 μάχοις καὶ βοηθεῖν αξιοῦντα. Ἀθηναῖοι δέ, τῶν 12 πραγμάτων αὐτοῖς ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐκβάντων καὶ διὰ τὸ τὸν περικείμενον τόπον ὑπάρχειν ἐλώδη λοιμικῆς καταστάσεως εἰς τὸ στρατόπεδον ἐμπεσούσης, ἐβού- 20 λεύοντο, πῶς δεῖ χρῆσθαι τοῖς πράγμασιν. Δημοσθέ- 2 νης μὲν οὖν ὡςετο δεῖν ἀποκλεῖν τὴν ταχίστην εἰς Ἀθήνας φάσκων αἰρετώτερον εἶναι πρὸς Λακεδαιμονίους ὑπὲρ τῆς πατρίδος κινδυνεύειν ἢ καθημένους εἰς Σικελίαν μηδὲν τῶν χρησίμων ἐπιτελεῖν. 25 ὁ δὲ Νικίας οὐκ ἔφη δεῖν αἰσχρῶς οὔτως ἐγκαταλιπεῖν τὴν πολιορκίαν, καὶ τριήρων καὶ στρατιωτῶν, ἔτι δὲ χρημάτων εὐποροῦντας· πρὸς δὲ τούτοις, ἐὰν ἀνευ τῆς τοῦ δήμου γνώμης εἰρήνην ποιησά-

6 βοηθήσαντος α 14 δώδεκα] πεντεκαίδεκα Thuc.
VII 46 17* ἐπὶ τὸ χ. αὐτοῖς o - PAL 24 ἐν Σικελίᾳ Rhod.

μενοι πρὸς τοὺς Συρακοσίους ἀποπλεύσωσιν εἰς τὴν πατρίδα, κύνδυνον αὐτοῖς ἐπακολουθήσειν ἀπὸ τῶν 3 εἰλαθότων τοὺς στρατηγοὺς συκοφαντεῖν. τῶν δὲ εἰς τὸ συμβούλιον παρειλημμένων οἱ μὲν τῷ Δημοσθένει συγκατέθεντο περὶ τῆς ἀναγωγῆς, οἱ δὲ 5 τῷ Νικίᾳ τὴν αὐτὴν γνώμην ἀπεφαίνοντο· διόπερ 4 οὐδὲν σαφὲς ἐπιχρίναντες ἐφ' ἡσυχίας ἔμενον. τοῖς δὲ Συρακοσίοις παραγενομένης συμμεχίας παρά τε Σικελῶν καὶ Σελινούντιών, ἔτι δὲ Γελών, πρὸς δὲ τούτοις Ἰμεραίων καὶ Καμαριναίων, οἱ μὲν Συρα- 10 κόδιοι μᾶλλον ἐθάρρουν, οἱ δ' Ἀθηναῖοι περιδεῖς ἐγίνοντο. τῆς δὲ υόσου μεγάλην ἐπίτασιν λαμβανούσης πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν ἀπέθνησκον, καὶ πάντες μετεμέλοντο διὰ τὸ μὴ πάλαι τὸν ἀπότλονν 15 πεποιησθαι. διὸ καὶ τοῦ πλήθους θορυβοῦντος, 20 καὶ τῶν ἄλλων πάντων ἐπὶ τὰς ναῦς δρμώντων, δ Νικίας ἡναγκάσθη συγχωρῆσαι περὶ τῆς εἰς οἴκου ἀναγωγῆς. διογνωμόνων δὲ ὅντων τῶν στρατηγῶν, οἱ στρατιῶται τὰ σκεύη ἐνετίθεντο καὶ τὰς τριήρεις πληρώσαντες ἥδον τὰς κεραίας· καὶ παρήγγειλαν οἱ 25 στρατηγοὶ τοῖς πλήθεσιν, ὅταν σημήνῃ, μηδένα τῶν κατὰ τὸ στρατόπεδον ὑστερεῖν, ὡς ἀπολειφθησόμε- 30 νον τὸν βραδύνοντα. μελλόντων δ' αὐτῶν τῇ ὑστερούσῃ πλεῖν, ἔξελιπεν ἡ σελήνη τῆς ἐπιούσης νυκτός. διόπερ ὁ Νικίας, καὶ φύσει δεισιδαίμων ὑπάρχων 25 καὶ διὰ τὴν ἐν τῷ στρατόπεδῳ υόσον εὐλαβῶς δια- πειμενος, συνεκάλεσε τοὺς μάντεις. τούτων δ' ἀπο-

5 συγκατετίθεντο malim
τῶν ο 12 ἐγένοντο ο, corr Dind.

9 Σικελῶν Eich., Σικελιώ-
τῶν 24 ἔξελιπεν PA

φηναμένων ἀναγκαῖον εἶναι τὰς εἰδισμένας τρεῖς
ἡμέρας ἀναβαλέσθαι τὸν ἔκπλουν, ἡναγκάσθησαν
καὶ οἱ περὶ τὸν Δημοσθένην συγκαταθέσθαι διὰ
τὴν πρὸς τὸ θεῖον εὐλάβειαν.

5 Οἱ δὲ Συρακόσιοι παρὰ τινῶν αὐτομόλων πν-
— θόμενοι τὴν αἰτίαν τοῦ ὑπερτεθεῖσθαι τὸν ἀπό-
— πλουν, τὰς τε τριήρεις πάσας ἐπλήρωσαν, οὖσας
— ἔβδομήκοντα καὶ τέσσαρας, καὶ τὰς πεζὰς δυνάμεις
— ἔξαγαγόντες προσέβαλον τοῖς πολεμίοις καὶ κατὰ
10 γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τριήρεις 2
πληρώσαντες ἔξ πρὸς ταῖς ὄγδοικονται, τὸ μὲν δεξιὸν
κέρας παρέδωκαν Εὔρυμέδοντι τῷ στρατηγῷ, καθ'
ὅτι ἐτάχθη ὁ τῶν Συρακοσίων στρατηγὸς Ἀγάθαρ-
552 χος.¹ ἐπὶ δὲ θατέρου μέρους Εύθυδημος ἐτέτακτο,
15 καθ' ὃν ἀντετάξατο Σικανὸς τῶν Συρακοσίων ἡγού-
μενος· τῆς δὲ μέσης τάξεως εἶχε τὴν ἡγεμονίαν
παρὰ μὲν τοῖς Ἀθηναίοις Μένανδρος, παρὰ δὲ τοῖς
Συρακοσίοις Πύθης ὁ Κορίνθιος. ὑπερτεινούσης 3
δὲ τῆς τῶν Ἀθηναίων φάλαγγος διὰ τὸ πλείστιν
20 αὐτοὺς ἀγωνίζεσθαι τριήρεσιν, οὐχ ἡκιντα καθ' ὃ
πλεονεκτεῖν ἐδόκουν κατὰ τοῦτο ἥλαττωθησαν. ὁ
γὰρ Εύρυμέδων ἐπιχειρήσας περιπλεῖν τὸ κέρας τῶν
ἐναντίων, ὡς ἀπεσπάσθη τῆς τάξεως, ἐπιστρεψάν-
των ἐπ' αὐτὸν τῶν Συρακοσίων ἀπελήφθη πρὸς
25 τὸν κόλπον τὸν Δάσκαλον μὲν καλούμενον, ὑπὸ δὲ
τῶν Συρακοσίων κατεχόμενον. κατακλεισθεὶς δ' εἰς 4

1 τρεῖς] τρὶς ἐννέα Thuc. VII 50, 4 2 ἀναβαλέσθαι A,
ἀναβάλεσθαι P, ἀναβάλλεσθαι c 7 οὖσας PAFK, οὖσας
τὸν ἀριθμὸν c 8 ἐβδομήκοντα καὶ τέσσαρας] οὐδὲ P (= c.
14, 4) 13 δὲ] ὁ P, οὗ M, ὅν fort. 21 ἔλαττωθῆσαν P
24 ἀπελείφθη P

στενὸν τόπον καὶ βιασθεὶς εἰς τὴν γῆν ἐκπεσεῖν,
αὐτὸς μὲν ὑπὸ τινος τρωθεὶς καιρίᾳ πληγῇ τὸν βίον
μετήλλαξεν, ἐπτὰ δὲ ναῦς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ διε-
5 φθάρησαν. τῆς δὲ ναυμαχίας ἥδη γινομένης ὅλοις
τοῖς στόλοις, ὡς διεδόθη λόγος τὸν τε στρατηγὸν 5
ἀνηρῆσθαι καὶ τινας ναῦς ἀπολωλέναι, τὸ μὲν πρῶ-
τον αἱ μάλιστα συνεγγίζουσαι ταῖς διεφθαρμέναις
ναυσὶν ἐνέκλιναν, μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Συρακοσίων
ἐπικειμένων καὶ διὰ τὸ γεγονὸς εὐημέρημα θρα-
σέως ἀγωνιζομένων, βιασθέντες οἱ Ἀθηναῖοι πάν- 10
6 τες φυγεῖν ἡναγκάσθησαν. γενομένου δὲ τοῦ δι-
ωγμοῦ πρὸς τὸ τεναγῶδες μέρος τοῦ λιμένος, οὐκ
δλίγαι τῶν τριήρων ἐν τοῖς βράχεσιν ἐπώκειλαν.
ἄν συμβαινόντων Σικανὸς δ τῶν Συρακοσίων
στρατηγὸς ταχέως δλκάδα υληματίδων καὶ δάδων, 15
ἔτι δὲ πίττης πληρώσας, ἐνέπρησε τὰς ἐν τοῖς βρά-
7 χεσι ναῦς κυλινδούμενας. ἄν ταχέως τὴν τε φλόγα κατέσβεσαν καὶ ἀπὸ
τῶν νεῶν ἐρρωμένως ἡμύνναντο τοὺς ἐπιφερομένους,
ἄλλην οὐδεμίαν εὑρίσκοντες σωτηρίαν· τὰ δὲ πεξὰ 20
στρατόπεδα παρεβοϊθεὶ παρὰ τὸν αἰγιαλόν, ἐφ' δν
8 αἱ ναῦς ἔξεπεπτώκεισαν. ἀπάντων δὲ καρτερῶς
ὑπομενόντων τὸν κίνδυνον, ἐπὶ μὲν τῆς γῆς ἐτρά-
πησαν οἱ Συρακοσίοι, κατὰ θάλατταν δὲ προτερή-
σαντες ἀπέπλευσαν εἰς τὴν πόλιν. ἀπώλοντο δὲ 25
τῶν μὲν Συρακοσίων δλίγοι, τῶν δ' Ἀθηναίων
ἄνδρες μὲν οὐκ ἐλάττους δισχιλίων, τριήρεις δ'
δικτωκαΐδεκα.

2 καιρίῳ AL 4 γνομένης P, γιγνομένης FL 19 ἡμύ-
ναντο AL, ἡμύνναν P, ἡμύνναντο c 27 δισχιλίων] τῶν

Οἱ δὲ Συρακόσιοι νομίζοντες μηκέτι τὸν κίνδυνον εἶναι περὶ τῆς πόλεως, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐνεστηκέναι τὸν ἀγῶνα περὶ τοῦ λαβεῖν τὸ στρατόπεδον μετὰ τῶν πολεμίων αἰχμάλωτον, ἀπέφραστον τὸ στόμα τοῦ λιμένος ξεῦγμα κατασκευάζοντες. ἀκάτους τε γὰρ καὶ τριήρεις, ἔτι δὲ στρογγύλας 2 ναῦς ἐπ' ἀγκυρῶν δρυίσαντες, καὶ σιδηραῖς ἀλύσεσι διαλαμβάνοντες, ἐπὶ τὰ σκάφη γεφύρας ἐκ σανίδων κατεσκεύασαν καὶ πέρας ἐν ἡμέραις τρισὶ 10 τοῖς ἔργοις ἐπέθηκαν [συντέλειαν]. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι 3 θεωροῦντες αὐτοῖς πάντοθεν τὴν σωτηρίαν ἀποκε-
553 κλεισμένην, ἔκριναν ἀπάσας τὰς τριήρεις πληροῦν καὶ τῶν πεξῶν τοὺς κρατίστους ἐμβιβάσαι, τῷ τε πλήθει τῶν νεῶν καὶ τῇ τῶν ἀγωνιζομένων ὑπὲρ 15 τῆς σωτηρίας ἀπονοίᾳ καταπλήξειν τοὺς Συρακοσίους. διόπερ τοὺς ἐπὶ ταῖς ἡγεμονίαις τεταγμέ- 4 νους καὶ τοὺς ἀρίστους ἐξ ὅλου τοῦ στρατεύματος ἐμβιβάσαντες τριήρεις μὲν ἐπλήρωσαν πέντε λειπούσας τῶν ἑκατὸν εἴκοσι, τοὺς δὲ λοιποὺς ἐπὶ τῆς 20 γῆς ἔταξαν παρὰ τὸν αἰγιαλόν. οἱ δὲ Συρακόσιοι τὸ μὲν πεξὸν στρατευμα πρὸ τῆς πόλεως ἔστησαν, τριήρεις δὲ συνεπλήρωσαν ἔβδομήκοντα τέσσαρας. συμπαρείποντό τε τὰς ὑπηρετικὰς ἔχοντες ναῦς πατέρες ἐλεύθεροι, τοῖς τε ἔτεσιν δυτεροῦ ὑπὸ τὴν τῶν 25 νεανίσκων ἥλικιαν καὶ συναγωνιζόμενοι μετὰ τῶν πατέρων. τὰ δὲ περὶ τὸν λιμένα τείχη καὶ πᾶς δ 5

δισχιλίων L 4 μετὰ τῶν πολεμίων] τῶν πολεμίων aut μετὰ τῶν πλοίων conicio 10 συντέλειαν om. LM 11 αὐτοῖς PJ 13 τε] τε γὰρ Bek. 15 καταπλήξειν] ἐπλήξοντες add. Dind. 16 τῆς ἡγεμονίας Wess. 19 ἐπὶ τῆς γῆς om. ALM

τῆς πόλεως ὑπεροκείμενος τόπος ἔγεμε σωμάτων· γυναῖκές τε γὰρ καὶ παρθένοι καὶ οἱ [ἐν] ταῖς ἡλικίαις τὴν ἐν τῷ πολέμῳ χρείαν παρέχεσθαι μὴ δυνάμενοι, τοῦ παντὸς πολέμου τὴν κρίσιν λαμβάνοντος, μετὰ πολλῆς ἀγωνίας ἐπεθεώρουν τὴν μά-

15 χῆν. καθ' ὃν δὴ χρόνον Νικίας ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς ἐπιβλέψας τὰς ναῦς καὶ τὸ μέγεθος τοῦ κινδύνου λογισάμενος, οὐκ ἐπέμεινεν ἐπὶ τῆς ἐν τῇ γῇ τάξεως, ἀλλὰ καταλιπὼν τοὺς πεζοὺς ἐπί τινα ναῦν ἀνέβη καὶ παρέπλει τὰς τριήρεις τῶν Ἀθη- 10 ναίων. ἔκαστον δὲ τῶν τριηράρχων ἐξ δινόματος προσφωνῶν καὶ τὰς χεῖρας ἐκτείνων ἐδεῖτο πάντων, εἰ καὶ πρότερον, [ἢ] τὸ νῦν ἀντιλαβέσθαι τῆς μόνης καταλειπμένης ἐλπίδος· ἐν γὰρ ταῖς τῶν ναυμαχεῖν μελλόντων ἀρεταῖς καὶ ἑαυτῶν ἀπάντων καὶ 15

2 τῆς πατρίδος κεῖσθαι τὴν σωτηρίαν. καὶ τοὺς μὲν τέκνων ὄντας πατέρας τῶν υἱῶν ὑπομιμνήσκων, τοὺς δ' ἐνδόξων γεγονότας πατέρων παρακαλῶν τὰς τῶν προγόνων ἀρετὰς μὴ καταισχῦναι, τοὺς δ' ὑπὸ τοῦ δήμου τετιμημένους προτρεπόμενος ἀξίους 20 φανῆναι τῶν στεφάνων, ἀπαντας δ' ἀναμνησθέντας τῶν ἐν Σαλαμῖνι τροπαίων ἡξίου μὴ καταρρίψαι τῆς πατρίδος τὴν περιβόητον δόξαν, μηδὲ αὐτοὺς ἀνδραπόδων τρόπον παραδοῦναι τοῖς Συρακοσίοις.

3 ὁ μὲν οὖν Νικίας τοιούτοις χρησάμενος λόγοις πά- 25 λιν ἐπὶ τὴν ἰδίαν τάξιν ἐπανῆλθεν· οἱ δ' ἐν ταῖς

2 ἐν del. Hert.

4 λαμβάνοντες οἱ, corr. Reiske

13 εἰ καὶ Dind. (cf. Thuc. VII 64, 2 et 70, 7), εἶναι οἱ ἢ τὸ οἱ, ποτε Dind. 17 ὑπεμίανησκε f 21 ἀπαντας PL,
πάντας c 22 καταρρίψαι P, κατερρίψαι Cobet (c. 22, 5)
23 μηδ' ἑαυτοὺς malim

ναυσὶ παιανίσαντες ἔπλεον, καὶ φθάσαντες τὸν
 πολεμίους διέλυον τὸ ξεῦγμα. οἱ δὲ Συρακόσιοι
 ταχέως ἐπαναχθέντες συνετάττοντο ταῖς τριήρεσι,
 καὶ συμπλεκόμενοι τοῖς ἐναντίοις ἡνάγκασαν αὐτὸὺς
⁵ ἐπιστρέφειν ἀπὸ τοῦ ξεύγματος καὶ διαμάχεσθαι.
 ποιουμένων δὲ τὰς ἀνακρούσεις τῶν μὲν ἐπὶ τὸν +
 αἰγιαλόν, τῶν δ' εἰς μέσον τὸν λιμένα, τινῶν δὲ
 πρὸς τὰ τείχη, ταχέως ἀπ' ἀλλήλων διεσπάσθησαν
 αἱ τριήρεις ἄπασαι, καὶ χωρισθέντων ἀπὸ τῶν κλεί-
¹⁰ 554 θρῶν πλήρης ἦν ὁ λιμὴν τῶν κατ' ὀλίγους ναυμα-
 χούντων. ἔνθα δὴ παραβόλως ἀμφοτέρων περὶ τῆς 5
 νίκης ἀγωνιζούμενων, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι τῷ τε πλή-
 θει τῶν νεῶν θαρροῦντες καὶ σωτηρίαν ἀλλην οὐχ
 δρῶντες θρασέως ἐκινδύνευον καὶ τὸν ἐν τῇ μάχῃ
¹⁵ 15 θάνατον εὐγενῶς ὑπέμενον· οἱ δὲ Συρακόσιοι θεα-
 τὰς τῶν ἀγώνων ἔχοντες γονεῖς καὶ παῖδας ἐφιλο-
 τιμοῦντο πρὸς ἀλλήλους, ἐκάστον βουλομένου δι'
 ἐαυτοῦ τὴν νίκην περιγενέσθαι τῇ πατρίδι. διδ¹⁶
 καὶ πολλοὶ ταῖς τῶν ἐναντίων πρώθωντος ἐπιβάντες,
²⁰ τῆς οἰκείας νεώς ὑφ' ἑτέρας τρωθείσης, ἐν μέσοις
 τοῖς πολεμίοις ἀπελαμβάνοντο. ἔνιοι δὲ σιδηρᾶς
 χεῖρας ἐπιβάλλοντες ἡνάγκαξον τὸν ἀντιτατομέ-
 νους ἐπὶ τῶν νεῶν πεξομαχεῖν. πολλάκις δὲ τὰς 2
 ἴδιας ἔχοντες ναῦς συντετριμμένας, εἰς τὰς τῶν
²⁵ 25 ἐναντίων μεθαλλόμενοι, καὶ τὸν μὲν ἀποκτείνον-
 τες, τὸν δ' εἰς τὴν θάλατταν προωθοῦντες, ἐκν-
 φίενον τῶν τριήρων. ἀπλῶς δὲ καθ' ὅλον τὸν λι-

7 τὸν λιμένα PaF, τοῦ λιμένος ε [τὸν] 14 καὶ τὸν] τὸν
 Wess. 15 ὑπέμενον Dind., ὑπομένοντες ο 22 ἀντιτε-
 ταγμένονς f 27 *ἀπλῶς] ὅλως ο

μένα τῶν τ' ἐμβολῶν ψόφοις ἐγίνετο καὶ βοὴ τῶν
 3 ἀγωνιζομένων ἐναλλάξ ἀπολλυμένων. ὅτε γὰρ ἀπο-
 ληφθείη ναῦς ὑπὸ πλειόνων τριήρων, πανταχόθεν
 τυπτομένη τοῖς χαλκώμασι, τοῦ δεύματος εἰπίπτον-
 τος αὗτανδρος ὑπὸ τῆς θαλάττης κατεπίνετο. ἔνιοι 5
 δὲ καταδυομένων τῶν νεῶν ἀποκολυμβᾶντες τοῖς
 τε τόξοις κατεπιτρόσκοντο καὶ τοῖς δόρασι τυπτό-
 4 μενοι διεφθείροντο. οἱ δὲ κυβερνῆται θεωροῦντες
 τεταργμένην τὴν μάχην, καὶ πάντα τόπον ὄντα
 πλήρη θορύβου, καὶ πολλάκις ἐπὶ μίαν ναῦν πλείους 10
 ἐπιφερομένας, οὕτ' ὅτι σημαίνοιεν εἶχον, μὴ τῶν
 αὐτῶν πρὸς ἄπαντα συμφερόντων, οὔτε πρὸς τοὺς
 κελεύοντας τοὺς ἐτέρους ἐνεδέχετο βλέπειν διὰ τὸ
 5 πλῆθος τῶν βελῶν. ἀπλῶς δὲ τῶν παραγγελλομέ-
 νων οὐδεὶς οὐδὲν ἤκουε, τῶν σκαφῶν θραυσμένων 15
 καὶ παρασυρομένων τῶν ταρσῶν, ἅμα δὲ καὶ τῇ
 κραυγῇ τῶν ναυμαχούντων καὶ τῶν ἀπὸ τῆς γῆς
 6 συμφιλοτιμούμενων. τοῦ γὰρ αἰγιαλοῦ παντὸς τὸ
 μὲν ὑπὸ τῶν πεζῶν τῶν Ἀθηναίων κατείχετο, τὸ
 δ' ὑπὸ τῶν Συρακοσίων, ὥστ' ἐνίστε τοὺς παρὰ 20
 τὴν γῆν ναυμαχοῦντας συμμάχους ἔχειν τοὺς ἐπὶ
 7 τῆς κέρδους στρατοπεδεύοντας. οἱ δ' ἐπὶ τῶν τει-
 χῶν ὅτε μὲν ἴδοιεν τοὺς ἴδιους εὐημεροῦντας, ἐπαιά-
 νίζον, ὅτε δ' ἐλαττουμένους, ἔστενον καὶ μετὰ
 δακρύων τοῖς θεοῖς προσηγόρισαν. ἐνίστε γάρ, εἰ 25
 τύχοι, τῶν Συρακοσίων τριήρων παρὰ τὰ τείχη

2 ἀπολειφθείη PAL 7 τε om. P 12 ἀπαντα AH,
 ἀπαντας c 13 ἐτέρους] ἐφέτας malim 16 τῇ
 κραυγῇ Wess., τῆς κραυγῆς o 19 πεζῶν τῶν] πεζῶν P
 26 τύχη f

διαφθείρεσθαι τινας συνέβαινε, καὶ τοὺς ἰδίους ἐν
δρθαλμοῖς τῶν συγγενῶν ἀναιρεῖσθαι, καὶ θεωρεῖν
γονεῖς μὲν τέκνων ἀπώλειαν, ἀδελφὰς δὲ καὶ γυ-
ναικας ἀνδρῶν καὶ ἀδελφῶν οἰκτρὰν καταστροφὴν.
5 ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον πολλῶν ἀπολλυμένων ἡ μάχη 17
τέλος οὐκ ἐλάμβανεν· οὐδὲ γὰρ οἱ θλιβόμενοι πρὸς
τὴν γῆν φεύγειν ἐτόλμων. οἱ μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι
τοὺς ἀφισταμένους τῆς μάχης καὶ τῇ γῇ προσπλέον-
τας ἥρωτων, εἰ διὰ τῆς γῆς εἰς Ἀθήνας πλεῦσαι
10 νομίζουσιν, οἱ δὲ πεζοὶ τῶν Συρακοσίων τοὺς προσ-
πλέοντας ἀνέκρινον, διὰ τί βουλομένων αὐτῶν εἰς
τὰς τριήρεις ἐμβαίνειν κωλύσαντες αὐτοὺς μάχε-
σθαι νῦν προδιδόσι τὴν πατρίδα, καὶ εἰ διὰ τοῦτο
ἐφραξαν τὸ στόμα τοῦ λιμένος, ὅπως κωλύσαντες
25 τοὺς πολεμίους αὐτοὶ φεύγωσιν ἐπὶ τὸν αἴγιαλόν,
καὶ τοῦ τελευτᾶν δφειλομένου πᾶσιν ἀνθρώποις
ποῖον ζητοῦσι καλλίω θάνατον ἢ τὸν ὑπὲρ τῆς
πατρίδος, ἣν ἔχοντες μάρτυρα τῶν ἀγώνων αἰσχρῶς
ἔγκαταλείπουσιν. τοιαῦτα δὲ τῶν ἀπὸ τῆς γῆς στρα- 2
τιωτῶν δνειδιξόντων τοῖς προσπλέονσιν, οἱ πρὸς
τοὺς αἴγιαλοὺς ἀποφεύγοντες πάλιν ἀνέστρεφον,
καίπερ συντετριψμένας ἔχοντες τὰς ναῦς καὶ ὑπὸ³
τῶν τραυμάτων καταβαρούμενοι. τῶν δὲ παρὰ τὴν
πόλιν κινδυνευόντων Ἀθηναίων ἐκβιασθέντων καὶ
25 πρὸς φυγὴν δρμησάντων, οἱ προσεχεῖς ἀεὶ τῶν Ἀθη-
ναίων ἐνέκλινον, καὶ κατ' ὀλίγον ἄπαντες ἐτράπη-
σαν. οἱ μὲν οὖν Συρακόσιοι μετὰ πολλῆς κραυγῆς 4

13 προδιδόουσι P τοῦτ' ἀπέφραξαν fort 15 φεύ-
γονσιν PF 18 ἀγώνων] αν P 24 Ἀθηναίων om t
25 τῶν Ἀθηναίων del. Wess. et Eich.

κατεδίωκον τὰς ναῦς ἐπὶ τὴν γῆν τῶν δὲ Ἀθηναίων ὅσοι μὴ μετέωροι διεφθάρησαν, ἐπεὶ πρὸς τὰ βράχη προσηγέγοντες ἐκπηδῶντες ἐκ τῶν νεῶν 5 εἰς τὸ πεζὸν στρατόπεδον ἔφευγον. ὁ δὲ λιμὴν πλήρης ἦν ὅπλων τε καὶ ναυαγίων, ὡς ἂν Ἀττικῶν 5 μὲν νεῶν ἀπολομένων ἔξηκονται, παρὰ δὲ τῶν Συρακοσίων ὅπτῷ μὲν τελέως διεφθαρμένων, ἐκκαίδεκα δὲ συντετριψμένων. οἱ δὲ Συρακόσιοι τῶν τε τριήρων ὅσας δυνατὸν ἦν εἶλκον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τοὺς τετελευτηκότας πολίτας τε καὶ συμμάχους 10 ἀνελόμενοι δημοσίας ταφῆς ἤξισαν.

18 Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι συνδραμόντες ἐπὶ τὰς τῶν ἡγεμόνων σκηνὰς ἐδέοντο τῶν στρατηγῶν μὴ τῶν νεῶν, ἀλλὰ τῆς ἑαυτῶν φροντίζειν σωτηρίας. Λημοσθένης μὲν οὖν ἔφη δεῖν, λελυμένου τοῦ ζεύγματος, 15 κατὰ τάχος πληροῦν τὰς τριήρεις, καὶ ἀπροσδοκήτως ἐπιθεμένους ἐπηγγέλλετο ὅψδιας κρατήσειν τῆς 2 ἐπιβολῆς· Νικίας δὲ συνεβούλευε καταλιπόντας τὰς ναῦς διὰ τῆς μεσογείου [χώρας] πρὸς τὰς συμμαχίας πόλεις ἀναχωρεῖν. ὃ πάντες ὅμογνώμονες 20 γενόμενοι τῶν νεῶν τινας ἐνέπρησαν καὶ τὰ πρὸς 3 τὴν ἀπαλλαγὴν παρεσκευάζοντο. φανεροῦ δ' ὅντος ὅτι τῆς νυκτὸς ἀναζεύξουσιν, Ἐρμοκράτης συνεβούλευε τοῖς Συρακοσίοις ἔξαγειν τῆς νυκτὸς ἅπαν τὸ στρατόπεδον καὶ τὰς ὄδοις ἀπάσις προκαταλαβέ- 25 4 σθαι. οὐ πειθομένων δὲ τῶν στρατηγῶν διὰ τὸ

1 ἐδίωκον τ 3 νεῶν] ἀπολομέρων add. o (ex v. 6),
del. Dind. 4 ἔφυγον PFK 7 ἔξκαίδεκα PAF 13 στρα-
τηγῶν Dind., στρατιώτῶν 9 15 δεῖν om A 17 ἐπι-
θεμένοις PFK 19 χώρας deleui

πολλοὺς μὲν τραυματίας εἶναι τῶν στρατιωτῶν,
πάντας δ' ὑπὸ τῆς μάχης κατακόπους ὑπάρχειν τοῖς
σώμασιν, ἀπέστειλέ τινας τῶν ἵππεων ἐπὶ τὴν
παρεμβολὴν τῶν Ἀθηναίων τοὺς ἔροῦντας, ὅτι
5 προαπεστάλκασιν οἱ Συρακόσιοι τοὺς τὰς ὁδοὺς καὶ
τοὺς ἐπικαιροτάτους τόπους προκαταληφομένους.
ποιησάντων δὲ τῶν ἵππεων τὸ προσταχθὲν ἥδη 5
νυκτὸς οὖσης, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι νομίσαντες τῶν
Λεοντίνων τινὰς εἶναι τοὺς δι' εὗνοιαν ἀπηγγελ-
· ικότας, διεταράχθησαν οὐ μικρῶς καὶ τὴν ἀπαλλαγὴν
· ἐνπερέθεντο· ὅπερ εἰ μὴ παρεκρούσθησαν, ἀσφαλῶς
· ἀν ἔχωρίσθησαν. οἱ μὲν οὖν Συρακόσιοι τῆς ἡμέ-
· ρας ὑποφωσκούσῃς ἀπέστειλαν τοὺς προκαταληφο-
· μένους τὰ στενόπορα τῶν ὁδῶν· οἱ δὲ τῶν Ἀθη-
· ναίων στρατηγοὶ διελόμενοι τοὺς στρατιώτας εἰς
· δύο μέρη, καὶ τὰ μὲν σκενοφόρους καὶ τοὺς ἀρρώ-
· στους εἰς μέσον λαβόντες, τοὺς δὲ δυναμένους μά-
· χεσθαι προηγεῖσθαι καὶ οὐραγεῖν τάξαντες, προή-
· σαν ἐπὶ Κατάνης, ὃν μὲν Δημοσθένεος, ὃν δὲ
· Νικίου καθηγουμένουν. οἱ δὲ Συρακόσιοι πεντή-
· κοντα μὲν τὰς καταλειφθείσας ναῦς ἀνανάμενοι
κατήγαγον εἰς τὴν πόλιν, ἐκβιβάσαντες δ' ἐκ τῶν
τριήρων ἀπαντας καὶ καθοπλίσαντες, μετὰ πάσης
τῆς δυνάμεως ἡκολούθουν τοῖς Ἀθηναίοις, ἔχαπτό-
25 μενοι καὶ βαδίζειν εἰς τοῦμπροσθεν διακωλύοντες.
ἐπὶ τρεῖς δ' ἡμέρας ἐπακολούθουντες καὶ παντα-
χύθεν περιλαμβάνοντες ἀπειρογονούσιν πρὸς

5 προαπεστάλκεισαν Ρf 10 ἐταράχθησαν ο - PAL
11 ὅπερ ο, corr. Wess 13 ἐπιφωσκούσης PL ἡ 111, 2;
προκαταληφομένους] ποιησάντων δὲ ν 7; — παρεκρούσθησαν
(v. 11) repetit P 19 Κατάνην f 21 καταληφθείσας τ 27 προ-

τὴν σύμμαχον Κατάνην, παλινοδίαν δὲ καταναγκάσαντες ποιήσασθαι διὰ τοῦ Ἐλωρίου πεδίου, πρὸς τῷ Ἀσινάρῳ ποταμῷ περικυκλώσαντες ἀπέκτειναν μὲν μυρίους ὄκτακιςχιλίους, ἐζώγρησαν δὲ ἐπτακισχιλίους, ἐν οἷς καὶ τοὺς στρατηγοὺς Δημοσθένην καὶ ⁵ Νικίαν· οἱ δὲ λοιποὶ διηρπάσθησαν ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν. οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι πάντοθεν ἀποκλειομένης τῆς σωτηρίας ἡναγκάσθησαν τὰ δπλα καὶ ἔαυτοὺς παραδοῦναι τοῖς πολεμίοις. τούτων δὲ πραχθέντων οἱ Συρακόσιοι στήσαντες δύο τρόπαια, καὶ τὰ τῶν ¹⁰ στρατηγῶν δπλα πρὸς ἐκάτερον προσηλώσαντες, ἀνέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν.

4 Τότε μὲν οὖν τοῖς θεοῖς ἔθυσαν πανδημεί, τῇ δ' ὑστεραίᾳ συναχθείσης ἐκκλησίας ἐβουλεύοντο, πῶς χρήσονται τοῖς αἰχμαλώτοις. Διοκλῆς δέ τις, ¹⁵ τῶν δημαργῶν ἐνδοξότατος ὁν, ἀπεφήνατο γυώμην ὡς δέοι τοὺς μὲν στρατηγοὺς τῶν Ἀθηναίων μετ' αἰκίας ἀνελεῖν, τοὺς δ' ἄλλους αἰχμαλώτους ἐν μὲν τῷ παρόντι τεθῆναι πάντας εἰς τὰς λατομίας, μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς μὲν συμμαχήσαντας τοῖς ²⁰ Ἀθηναίοις λαφυροπολῆσα, τοὺς δ' Ἀθηναίους ἐργαζομένους ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ λαμβάνειν ἀλφίτων δύο κοτύλας. ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ψηφίσματος ⁵ Ἐρμοκράτης παρελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐνεχείρει λέγειν, ὡς κáλλιόν ἐστι τοῦ νικᾶν τὸ τὴν νίκην ²⁵ ἐνεγκεῖν ἀνθρωπίνως. θορυβοῦντος δὲ τοῦ δῆμου καὶ τὴν δημηγορίαν οὐχ ὑπομένοντος, Νικόλαός τις, λαμβάνοντες οἱ corr. Madvig ἀπειρογον — 3 περικυκλώσαντες om. AL ² Ἐλωρίου v ⁴ ὄκτακιςχιλίους, ἐξώγρησαν δὲ om PF; cf. praef. 19 τεθῆναι] καταθεῖναι Cobet 23 κοτύλας Thuc. VII 87, 2, χοίνικας ο

έστερημένος ἐν τῷ πολέμῳ δυεῖν υἶῶν, ἀνέβαινεν
ἐπὶ τὸ βῆμα κατεχόμενος ὑπὸ τῶν οἰκετῶν διὰ τὸ
γῆρας· ὃν ὡς εἶδεν δὲ δῆμος, ἔληξε τοῦ θιρύβου,
557 νομίζων κατηγορήσειν τῶν αἰχμαλώτων. γενομένης
5 οὖν σιωπῆς δὲ πρεσβύτερος ἐντεῦθεν ἥρξατο τῶν
λόγων.

Τῶν κατὰ τὸν πόλεμον ἀτυχημάτων, ἄνδρες 20
Συρακόσιοι, μέρος οὐκ ἐλάχιστον ἐγὼ μετέσχημα·
δυεῖν γὰρ υἶῶν γενόμενος πατὴρ ἐξέπεμψα μὲν
10 αὐτοὺς εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος κύνδυνον, ὑπε-
δεξάμην δ' ἀντ' αὐτῶν ἀγγελίαν, ἢ τὸν ἐκείνων
θάνατον ἐμήνυνεν. διὸ καὶ καθ' ἡμέραν ἐπιξητῶν τὴν 2
συμβίωσιν, καὶ τὴν τελευτὴν ἀναλογιζόμενος, ἐκεί-
νους μὲν μακαρίζω, τὸν ἐμαυτοῦ δὲ βίον ἐλεῶ, πάν-
25 τῶν ἡγούμενος εἶναι δυστυχέστατος. ἐκεῖνοι μὲν 3
γὰρ τὸν δφειλόμενον τῇ φύσει θάνατον εἰς πατρί-
δος σωτηρίαν ἀναλώσαντες ἀθάνατον ἑαυτῶν δόξαν
καταλελοίπασιν, ἐγὼ δ' ἐπὶ τῆς ἐσχάτης ἡλικίας
ἔρημος ὥν τῶν θεραπευσόντων τὸ γῆρας διπλοῦν
20 ἔχω τὸ πένθος, τὴν συγγένειαν ἄμα καὶ ἀφετὴν
ἐπιξητῶν· ὅσῳ γὰρ εὐγενέστερον ἐτελεύτησαν, το- 4
σούτῳ ποθεινοτέραν τὴν ὑπὲρ αὐτῶν μνήμην κατα-
λελοίπασιν. εἰκότως οὖν μισῶ τοὺς Ἀθηναίους,
δι' ἐκείνους οὐχ ὑπὸ τῶν τέκνων, ἀλλ' ὑπὸ οἰκε-
25 τῶν, ὡς δρᾶτε, χειραγωγούμενος. εἰ μὲν οὖν 5
έώρων, ὡς ἄνδρες Συρακόσιοι, τὴν παροῦσαν ἐνε-
στηκέναι βουλὴν ὑπὲρ Ἀθηναίων, εἰκότως ἀν καὶ
διὰ τὰς κοινὰς τῆς πατρίδος συμφορὰς καὶ διὰ τὰς

5 πρεσβύτης Cobet 11 ἀντ' add. Reiske 21 το-
σοῦτο PA 22 αὐτῶν ο-PA 24 οἰκετῶν PF, τῶν οἰκετῶν c

ιδίας ἀτυχίας πικρῶς ἀν αὐτοῖς προσηνέχθην· ἐπεὶ
 δ' ἄμα τῷ πρὸς τοὺς ἡτυχηότας ἐλέω κρίνεται τό⁵
 τε κοινῇ συμφέρον καὶ ἡ πρὸς ἀπαντας ἀνθρώπους
 ὑπὲρ τοῦ δῆμου τῶν Συρακοσίων ἔξενεχθησομένη
 δόξα, ἀκέραιον ποιήσομαι τὴν τοῦ συμφέροντος
 21 συμβουλίαν. ὁ μὲν οὖν δῆμος τῶν Ἀθηναίων τῆς
 ιδίας ἀνοίας ἀξίαν κεκριμένην πρῶτον
 μὲν παρὰ θεῶν, μετὰ δὲ ταῦτα παρ' ἡμῶν τῶν
 2 ἀδικηθέντων. ἀγαθὸν γάρ ἐστι τὸ θεῖον τοὺς ἀδί-
 κου πολέμου καταρχομένους καὶ τὴν αὐτῶν ὑπερ-¹⁰
 οχὴν οὐκ ἐνεγκόντας ἀνθρωπίνως ἀνελπίστοις περι-
 3 βαλεῖν συμφοραῖς. τίς γάρ ἀν ἡλπισεν Ἀθηναίους,
 μύρια μὲν εἰληφότας ἐκ Δήλου τάλαντα, τριήρεις
 δὲ διακοσίας εἰς Σικελίαν ἀπεσταλκότας καὶ τοὺς
 ἀγωνισομένους ἄνδρας πλείους τῶν τετρακισμ-¹⁵
 ρίων, οὗτως μεγάλαις συμφοραῖς περιπετεῖσθαι; ἀπὸ
 γάρ τῆς τηλικαύτης παρασκευῆς οὕτε ναῦς οὕτ'
 ἀνὴρ οὐθεὶς ἐπανῆλθεν, ὃστε μηδὲ τὸν ἀγγελοῦντα
 4 αὐτοῖς τὴν συμφορὰν περιλειφθῆναι. εἰδότες οὖν,
 ἄνδρες Συρακόσιοι, τοὺς ὑπερηφανοῦντας [καὶ] παρὰ²⁰
 θεοῖς καὶ παρ' ἀνθρώποις μισοῦμένους, προσκυ-
 νοῦντες τὴν τύχην μηδὲν ὑπὲρ ἀνθρωπον πρόληπτε.⁵⁵⁸
 τί γάρ σεμνὸν φονεῦσαι τὸν ὑποπεπτωκότα; τί δ'
 ἔνδοξον τιμωρίᾳ περιβαλεῖν; ὁ γάρ ἀμετάθετον
 ἔχων τὴν περὶ τῶν ἀτυχημάτων ὀμότητα συναδικεῖ²⁵
 5 τὴν κοινὴν ἀνθρώπων ἀσθένειαν. οὐθεὶς γάρ ἐστιν
 οὗτος φρόνιμος, ὃστε μεῖζον ἴσχυσαι τῆς τύχης, ἢ
 φύσει ταῖς ἀνθρωπίναις ἥδομένη συμφοραῖς δξείας

10 αὐτῶν Steph., αὐτὴν οἱ πισταμένους aJ 13 μυρία P 15 ἀγω-

20 καὶ om. PA

25 ἡτυχηότων fort.

τῆς εὐδαιμονίας ποιεῖ τὰς μεταβολάς. ἐροῦσί τινες
 ἵσως, ηδίκησαν, καὶ τῆς κατ' αὐτῶν τιμωρίας ἔχο-
 μεν τὴν ἔξουσίαν. οὐκοῦν παρὰ μὲν τοῦ δήμου 6
 πολλαπλασίαν εἰλήφατε τιμωρίαν, παρὰ δὲ τῶν αἰχ-
 5 μαλώτων ἴκανην ἔχετε κόλασιν; παρέδωκαν γὰρ
 ἑαυτοὺς μετὰ τῶν ὅπλων πιστεύσαντες τῇ τῶν ιρα-
 τούντων εὐγνωμοσύνῃ· διόπερ οὐκ ἄξιον αὐτοὺς
 τῆς ἡμετέρας ψευσθῆναι φιλανθρωπίας. οἱ μὲν 7
 οὖν ἀμετάθετον τὴν ἔχθραν φυλάττοντες μαχόμενοι
 10 τετελευτήκασιν, οἱ δ' ἑαυτοὺς ἥμιν ἐγχειρίσαντες
 ἀντὶ πολεμίων γεγόνασιν ἴκέται. οἱ γὰρ ἐν ταῖς
 μάχαις τοῖς ἐναντίοις τὰ σώματα ἐγχειρίζοντες, ἐπ
 ἐκπίδι σωτηρίας τοῦτο πράττουσιν· εἰ δὲ πιστεύ-
 σαντες τιμωρίας τεύξονται τηλικαύτης, οἱ μὲν
 15 παθόντες ἀναδέξονται τὴν συμφοράν, οἱ δὲ πρά-
 ἔξαντες ἀγνώμονες ἀν κληθεῖν. δεῖ δὲ τοὺς τῆς 8
 ἡγεμονίας ἀντιποιουμένους, ὡς ἄνδρες Συρακόσιοι,
 μὴ οὕτως τοῖς ὅπλοις ἑαυτοὺς ἰσχυροὺς κατασκευ-
 ἁξειν, ὡς τοῖς τρόποις ἐπιεικεῖς παρέχεσθαι. οἱ 22
 20 γὰρ ὑποτεταγμένοι τοὺς μὲν φόβῳ κατισχύοντας
 καροτηρήσαντες ἀμύνονται διὰ τὸ μῆσος, τοὺς δὲ
 φιλανθρώπως ἀφηγουμένους βεβαίως ἀγαπῶντες ἀεὶ
 συναύξουσι τὴν ἡγεμονίαν. τί καθεῖλε τὴν Μήδων
 ἀρχήν; ἡ πρὸς τοὺς ταπεινοτέρους ὠμότης. ἀπο- 2
 25 στάντων γὰρ Περσῶν καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἔθνῶν
 συνεπέθετο. πᾶς γὰρ Κῦρος ἐξ ἴδιώτου τῆς Ἀσίας
 ὅλης ἐβασίλευσε; τῇ πρὸς τοὺς κρατηθέντας εὐγνω-

1 ποιεῖ PL, ποιεῖται c (XIV 76, 1) 6 μετὰ τῶν]
 μετὰ PA 10 * δ' ἑαυτοὺς] δὲ αὐτοὺς PJL, δὲ αὐτοὺς c
 ὥμιν A 12 ἐπ' om. A 26 γὰρ] δὲ fort.

μοσύνη. Κροῖσον γὰρ τὸν βασιλέα λαβὼν αἰχμάλωτον οὐχ ὅπως ἡδίκησεν, ἀλλὰ καὶ προσενηργέτησεν· παραπλησίως δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις βασιλεῦσί τε καὶ 3 δῆμοις προσηνέχθη. τοιγαροῦν διαδοθείσης εἰς πάντα τόπον τῆς ἡμερότητος ἀπαντες οἱ κατὰ τὴν 5 Ἀσίαν ἀλλήλους φθάνοντες εἰς τὴν τοῦ βασιλέως 4 συμμαχίαν παρεγίνοντο. τι λέγω τὰ μακρὰν καὶ τιποις καὶ χρόνοις ἀφεστηκότα; κατὰ γὰρ τὴν ἡμετέραν πόλιν οὐ πάλαι Γέλων ἐξ ἴδιωτου τῆς Σικελίας ὅλης ἡγεμών ἐγένετο, τῶν πόλεων ἔκουσίων 10 εἰς τὴν ἔξουσίαν ἐκείνου παραγενομένων· προσ-⁵⁵⁹ εκαλεῖτο γὰρ ἡ τάνδρος ἐπιείκεια πάντας ἀνθρώπους, τὴν εἰς τοὺς ἡτυχηκότας συγγνώμην προσ-⁵ λαβοῦσα. ἀπ' ἐκείνων οὖν τῶν χρόνων τῆς κατὰ Σικελίαν ἡγεμονίας ἀντιποιούμενης τῆς πόλεως, μὴ 15 καταρρίψωμεν τὸν ὑπὲρ τῶν προγόνων ἐπαινον, μηδ' ἔαυτοὺς θηριώδεις καὶ ἀπαραιτήτους πρὸς ἀνθρωπίνην ἀτυχίαν παράσχωμεν. οὐ γὰρ προσήκει δοῦναι τῷ φθόνῳ καθ' ἡμῶν ἀφορμὴν εἰπεῖν, ὡς ἀναξίως εὐτυχοῦμεν· καλὸν γὰρ καὶ τὸ τῆς τύχης 20 ἀντιπραττούσης ἔχειν τοὺς συναλγήσοντας καὶ πάλιν ἐν τοῖς κατορθώμασι τοὺς ἥδομένους. τὰ μὲν οὖν ἐν τοῖς ὅπλοις πλεονεκτήματα τύχῃ καὶ καιρῷ κρίνεται πολλάκις, ἡ δ' ἐν ταῖς εὐπραξίαις ἡμερότητος ἴδιόν ἐστι σημεῖον τῆς τῶν εὐτυχούντων ἀρε-²⁵ τῆς. διὸ μὴ φθονήσητε τῇ πατρίδι περιβόητον γε-

¹ γὰρ PFJ, γοῦν c προσβαλοῦσα o, corr. Wess. οείψωμεν Cobet (c. 15, 2) συνησθησομένους Schenkl

13 γνώμην o, corr. Reiske
16 καταρρίψωμεν PF, πατε-
22 συνηδομένους Valckenar.

νέσθαι παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, δτι τοὺς Ἀθηναίους
 ἐνίκησεν οὐ μόνον τοῖς ὅπλοις, ἀλλὰ καὶ τῇ φιλαν-
 θρωπίᾳ. φανήσονται γὰρ οἱ τῶν ἄλλων ὑπερέχειν 7
 ἡμερότητι σεμνυνόμενοι τῇ παρ' ἡμῶν εὐγνωμοσύνῃ
 πολυωρούμενοι, καὶ οἱ πρῶτοι βαμὸν ἐλέου καθι-
 δρυσάμενοι τοῦτον ἐν τῇ πόλει τῶν Συρακοσίων
 εὐφήσουσιν. ἐξ ὧν πᾶσιν ἔσται φανερόν, ώς ἐκεῖ- 8
 νοι μὲν δικαίως ἐσφάλησαν, ἡμεῖς δ' ἀξίως ηὐτυ-
 χήσαμεν, εἴπερ οἱ μὲν τοιούτους ἀδικεῖν ἐπεχείρη-
 σαν οὖ καὶ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς εὐγνωμόνησαν, ἡμεῖς
 δὲ τοιούτους ἐνικήσαμεν οὖ καὶ τοῖς πολεμιστάτοις
 μερίζουσι τὸν ἔλεον ἐτόλμησαν ἐπιβουλεῦσαι· ὥστε
 μὴ μόνον ὑπὸ τῶν ἄλλων κατηγορίας τυγχάνειν
 τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς ἑαυτῶν καταγι-
 νώσκειν, εἰ τοιούτους ἀνδρας ἀδικεῖν ἐνεχείρησαν
 καλόν, ὡς ἀνδρες Συρακόσιοι, κατάρξασθαι φιλίας,²³
 καὶ τῷ τῶν ηὐτυχηκότων ἐλέῳ σπείσασθαι τὴν δια-
 φοράν. δεῖ γὰρ τὴν μὲν πρὸς τοὺς φίλους εὔνοιαν
 ἀδάνατον φυλάττειν, τὴν δὲ πρὸς τοὺς ἑναυτίους
 ἐχθραν θυητήν· οὕτω γὰρ συμβῆσεται τοὺς μὲν
 συμμάχους γίνεσθαι πλείους, τοὺς δὲ πολεμίους
 ἐλάττους. τὴν δὲ διαφορὰν αἰώνιον διαφυλάττον- 2
 τας παραδιδόναι παισὶ παιδῶν οὕτ' εὐγνωμον οὕτε
 ἀσφαλές· ἐνίοτε γὰρ οἱ δοκοῦντες ὑπερέχειν ἐν φοτῇ
 καιροῦ τῶν πρότερον ὑποπεπτωκότων ἀσθενέστεροι
 γίνονται. μαρτυρεῖ δ' ὁ ὕπη γενόμενος πόλεμος.³
 οἱ γὰρ ἐπὶ πολιορκίᾳ παραγενόμενοι καὶ διὰ τὴν
 560 ὑπεροχὴν ἀποτειχίσαντες τὴν πόλιν ἐκ μεταβολῆς

3 οἱ add. Rhod.
 14 καὶ αὐτοὺς ἀλλὰ PA

4 ὑμῶν A
 23 οὕτε PA, οὕτ' e

7 εὐφήσωσιν Pf

αλγμάλωτοι γεγόνασιν, ὡς ὑρᾶτε. καλὸν οὖν ἐν ταῖς τῶν ἄλλων ἀτυχίαις ἡμέρους φανέντας ἔτοιμον ἔχειν τὸν παρὰ πάντων ἔλεον, εἴναν τι συμβαίνη τῶν ἀνθρωπίνων. πολλὰ γὰρ δὲ βίοις ἔχει παράδοξα, στάσεις πολιτικάς, ληστείας, πολέμους, ἐν οἷς οὐδὲ ὁφέλιον διαφεύγειν τὸν κίνδυνον ἀνθρωπον ὅντα.
 4 διόπερ εἰ τὸν πρὸς τοὺς ὑποπεπτωκότας ἔλεον ἀποκόψομεν, πικρὸν καθ' ἑαυτῶν ιόμον θήσομεν εἰς ἄπαντα τὸν αἰῶνα. οὐ γὰρ δυνατὸν τοὺς ἄλλοις ἀνημέρως χρησαμένους αὐτοὺς παρ' ἐτέρων τυχεῖν ποτε φιλανθρωπίας, ἀλλὰ πράξαντας δεινὰ παθεῖν εὐγνώμονα, καὶ παρὰ τοὺς τῶν Ἑλλήνων ἐθισμοὺς τοσούτους ἀνδρας φονεύσαντας ἐν ταῖς τοῦ βίου μεταβολαῖς ἐπιβοᾶσθαι τὰ κοινὰ πάντων νόμιμα.
 5 τίς γὰρ Ἑλλήνων τοὺς παραδόντας ἑαυτοὺς καὶ τῇ τῶν κρατούντων εὐγνωμοσύνῃ πιστεύσαντας ἀπαραίτητον τιμωρίας ἡξίωκεν, η̄ τίς ἥττον τοῦ μὲν ὡμοῦ τὸν ἔλεον, τῆς δὲ προπετείας τὴν εὐλάβειαν
 24 ἔσχηκεν; πάντες δὲ ἀνατείνονται μὲν πρὸς τοὺς ἀντιταπομένους, εἰκονούσι δὲ τοῖς ὑποπεπτωκόσιν, 20 ὃν μὲν τὴν τόλμαν καταπονοῦντες, ὃν δὲ τὴν ἀτυχίαν οἰκτείοντες. θραύσει γὰρ ἡμῶν δὲ θυμός, ὅταν ὁ πρότερον ἔχθρος ὃν ἐκ μεταβολῆς ἵκετης γενόμενος ὑπομένῃ παθεῖν δέ, τι ἀν δοκῇ τοῖς πρα-
 2 τοῦσιν. ἀλίσκονται δέ, οἵμαι, τῶν ἡμέρων ἀνδρῶν 25

3 συμβαίην v 9 τοὺς PA, τοῖς c ἄλλους P
 11 ἄλλὰ o, ἄλλους τε Wess., οὐδὲ Rhod., καὶ Dind.; fort. πά-
 λιν vel πολλά τε vel πράξαντας δὲ δεινά 13 φονεύσαντες
 PAK 17 ἡξίωσεν o, corr. Hert. τίς] τῆς P ἥττονα
 Dind. τοῦ] τὸ P 23 πρότερος P 24 ὑπομενεῖ P,
 ὑπομένει AFJL 25 ἡμετέρων PK, δμοεθνῶν Wurm

αὶ ψυχαὶ μάλιστά πως ἐλέω διὰ τὴν κοινὴν τῆς φύσεως δόμοιαί την οὐκέτι πόλεμον εἰς τὴν Σφακτηρίαν νῆδον πολλοὺς τῶν Λακεδαιμονίων κατακλείσαντες καὶ 5 λαβόντες αἰχμαλώτους ἀπελύτρωσαν τοῖς Σπαρτιάταις. πάλιν Λακεδαιμόνιοι πολλοὺς τῶν Ἀθηναίων 3 καὶ τῶν συμμάχων αἰχμαλωτισάμενοι παραπλησίως ἐχρήσαντο. καὶ καλῶς ἀμφότεροι ταῦτ' ἔπραξαν. δεῖ γὰρ τοῖς Ἑλλησι τὴν ἐχθραν εἶναι μέχρι τῆς 10 νίκης, καὶ κολάξειν μέχρι τοῦ κρατῆσαι τῶν ἐναντίων. δ δὲ περαιτέρῳ τὸν ὑποπεσόντα καὶ πρὸς 4 τὴν τοῦ κρατοῦντος εὐγνωμοσύνην προσφεύγοντα τιμωρούμενος οὐκέτι τὸν ἐχθρὸν κολάξει, πολὺ δὲ μᾶλλον ἀδικεῖ τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν. εἴποι 5 γὰρ ἂν τις πρὸς τὴν τοῦ τοιούτου σκληρότητα τὰς τῶν πάλαι σοφῶν ἀποφάσεις, ἀνθρωπε, μὴ μέγα φρόνει, γνῶθι σαυτόν, ἵδε τὴν τύχην ἀπάντων οὖσαν κυρίαν. τίνος γὰρ χάριν· οἱ πρόγονοι πάντων τῶν Ἑλλήνων ἐν ταῖς κατὰ πόλεμον νίκαις 20 κατέδειξαν οὐ διὰ λίθων, διὰ δὲ τῶν τυχόντων 561 ξύλων ἴστάναι τὰ τρόπαια; ἀρ' οὐχ ὅπως δλίγον 6 χρόνον διαμένοντα ταχέως ἀφανίζηται τὰ τῆς ἐχθρας ὑπομνήματα; καθόλου δ' εἰ μὲν αἰώνιον ἴστασθαι τὴν διαφορὰν βούλεσθε, μάθετε τὴν ἀνθρωπίνην 25 ἀσθένειαν ὑπερφρονοῦντες· εἰς γὰρ καιρὸς καὶ βραχεῖα φοπὴ τύχης ταπεινοῦ πολλάκις τοὺς ὑπερη-

2 δόμοιο πάθειαν τοὺς 5 λαβόντες] τοὺς add PA 6 πολλοὺς] τοὺς πολλοὺς A 11 πρὸς om. A 14 εἴποι Hert., εἴπεν P, εἴπε v 15 τοῦ τοιούτου PA, τούτου c 17 ἵδε] εἰ δὲ P¹F, ἵδε c 18 γὰρ om. F, del. P² 20 οὐ] οἱ P 23 ἴστασθαι] κτᾶσθαι Cobet

25 φάνους. εἰ δ', ὅπερ εἰκός ἔστι, παύσεσθε πολεμοῦντες, τίνα καλλίω καιρὸν εὐρήσετε τοῦ νῦν ὑπάρχοντος, ἐν ᾧ τὴν πρὸς τοὺς ἐπταικότας φιλανθρωπίαν ἀφορμὴν τῆς φιλίας ποιήσεσθε; μὴ γὰρ οἰεσθε τὸν τῶν Ἀθηναίων δῆμον τελέως ἔξησθεντη⁵ κέναι διὰ τὴν ἐν Σικελίᾳ συμφοράν, ὃς κρατεῖ σχεδὸν τῶν τε κατὰ τὴν Ἑλλάδα νήσων ἀπασῶν, καὶ τῆς παραλίου τῆς τε κατὰ τὴν Εὐφράπην καὶ τὴν⁶ 2 Ἀσίαν ἔχει τὴν ἡγεμονίαν. καὶ γὰρ πρότερον περὶ τὴν Αἴγυπτον τριακοσίας τριήρεις αὐτάνδρους ἀπο-¹⁰ λέσας τὸν δοκοῦντα κρατεῖν βασιλέα συνθήκας ἀσκήμονας ποιεῖν ἥνδηκασε, καὶ πάλιν ὑπὸ θέρξου τῆς πόλεως κατασκαφείσης μετ' διλγον κάκεινον ἐνίκησε⁷ 3 καὶ τῆς Ἑλλάδος τὴν ἡγεμονίαν ἐκτήσατο. ἀγαθὴ γὰρ ἡ πόλις ἐν τοῖς μεγίστοις ἀτυχήμασι μεγίστην ἐπί-¹⁵ δοσιν λαβεῖν καὶ μηδέποτε ταπεινὸν μηδὲν βουλεύεσθαι. καλὸν οὖν ἀντὶ τοῦ τὴν ἔχθραν ἐπαύξειν συμμάχους αὐτοὺς ἔχειν φεισαμένους τῶν αἰχμαλώτων.⁸ 4 ἀνελόντες μὲν γὰρ αὐτοὺς τῷ θυμῷ μόνον χαριούμενα, τὴν ἄκαρπον ἐπιθυμίαν ἐκπληροῦντες, φυ-²⁰ λάξαντες δὲ παρὰ μὲν τῶν εὗ παθόντων τὴν χάριν ἔξομεν, παρὰ δὲ τῶν ἄλλων ἀπάντων τὴν εὐδοξίαν.⁹ 26 ναί, ἀλλά τινες τῶν Ἑλλήνων ἀπέσφαξαν τοὺς αἰχμαλώτους. τί οὖν; εἰ μὲν αὐτοῖς ἐκ ταύτης τῆς πράξεως ἐπαινοὶ τυγχάνουσι, μιμησώμεθα¹⁰ τοὺς τῆς δόξης πεφροντικότας· εἰ δὲ παρὰ πρώτων

1 παύεσθε f, παύσεσθαι P¹ 2 εὐρήσεται P 4 ποιήσασθαι PAFJKL 10 τριακοσίας] cf. XI 71, 5. 74, 3 ἀπώλεσαν PF 21 μὲν om. P 22 τῶν ἄλλων] ἀλεφ P 23 ναί] εἰναι PFK

ἡμῶν τυγχάνουσι κατηγορίας, μηδὲ αὐτοὶ πράξω-
μεν τὰ αὐτὰ τοῖς διαιρούμενος ἡμαρτηκόσι. μέχρι 2
μὲν γὰρ τοῦ μηδὲν ἀνήκεστον πεπονθέναι τοὺς εἰς
τὴν ἡμετέραν πίστιν ἐαυτοὺς παραδόντας, ἀπαντες
5 καταμέμψονται δικαίως τὸν τῶν Ἀθηναίων δῆμον·
ἐὰν δὲ ἀκούσωσι παρὰ τὰ κοινὰ νόμιμα τοὺς αἰχμα-
λώτους παρεσπονδημένους, ἐφ' ἡμᾶς μετοίσουσι τὴν
κατηγορίαν. καὶ γὰρ εἰ τινων ἄλλων, Ἀθηναίων
ἀξιόν ἔστιν ἐντοραπῆναι μὲν τὸ τῆς πόλεως ἀξιώμα,
10 χάριν δ' αὐτοῖς ἀπομερίσαι τῶν εἰς ἀνθρώπουν
εὐεργετημάτων. οὗτοι γάρ εἰσιν οἱ πρῶτοι τροφῆς 3
ἡμέρου τοῖς "Ελλησι μεταδόντες, ἷν ἴδιᾳ παρὰ θεῶν
λαβόντες τῇ χρείᾳ κοινὴν ἐποίησαν· οὗτοι νόμους
εὑρον, δι' οὓς δὲ κοινὸς βίος ἐκ τῆς ἀγρίας καὶ
15 562 ἀδίκου ξωῆς εἰς ἡμερον καὶ δικαίαν ἐλήλυθε συμ-
βίωσιν· οὗτοι πρῶτοι τοὺς καταφυγόντας διασώ-
σαντες τοὺς περὶ τῶν ἵκετῶν νόμους παρὰ πᾶσιν
ἀνθρώποις ἴσχυσαι παρεσκεύασαν· ὃν ἀρχηγοὺς
γενομένους οὐκ ἄξιον αὐτοὺς ἀποστερῆσαι. καὶ
20 ταῦτα μὲν πρὸς ἀπαντας ἴδιᾳ δ' ἐνίους ὑπομήσω
τῶν φιλανθρώπων. ὅσοι μὲν γὰρ λόγου καὶ παι-27
δείας ἐν τῇ πόλει μετεβρήκατε, δότε τὸν ἔλεον τοῖς
τὴν πατρίδα κοινὸν παδευτήριον παρεχομένοις πᾶ-
σιν ἀνθρώποις· ὅσοι δὲ τῶν ἀγνοτάτων μυστηρίων
25 μετειλήφατε, σώσατε τοὺς μυήσαντας, οἱ μὲν ἥδη
μετεβρήκότες τῶν φιλανθρωπιῶν τὴν χάριν διδόν-

1 πράξωμεν] παρέξωμεν PAJKL, παρεξώμενα F; παρέ-
ξωμεν — διαιρούμενως bis P 5 * τὸν τῶν] τῶν P, τὸν v
7 ἡμᾶς A 10 ἀνθρώπους Reiske 12 ἡμέρας P 26 φι-
λανθρώπων Dind.

τες τῆς εὐεργεσίας, οἱ δὲ μέλλοντες μεταλήψεσθαι
 2 μὴ παραιρούμενοι τῷ θυμῷ τὴν ἐλπίδα. ποῖος γὰρ
 τόπος τοῖς ἔνοισι βάσιμος εἰς παιδείαν ἐλευθέριον
 τῆς Ἀθηναίων πόλεως ἀνηρημένης; βραχὺ τὸ διὰ
 τὴν ἀμαρτίαν μῆδος, μεγάλα δὲ καὶ πολλὰ τὰ πρὸς 5
 εῦνοιαν αὐτοῖς εἰργασμένα. χωρὶς δὲ τῆς περὶ τὴν
 πόλιν ἐντροπῆς καὶ κατ' ίδίαν ἄν τις τοὺς αἰχμα-
 λώτους ἔξετάξων εῦροι δικαίως ἐλέουν τυγχάνοντας.
 οἱ μὲν γὰρ σύμμαχοι τῇ τῶν κρατούντων ὑπεροχῇ
 3 βιασθέντες ἡναγκάσθησαν συστρατεύειν. διόπερ εἰ 10
 τοὺς ἔξ ἐπιβολῆς ἀδικήσαντας δίκαιον ἔστι τιμω-
 ρεῖσθαι, τοὺς ἀκουσίως ἔξαμαρτάνοντας προσῆκον
 ἄν εἴη συγγνώμης ἀξιοῦν. τί λέγω Νικίαν, δς ἀπ'
 ἀρχῆς τὴν πολιτείαν ὑπὲρ Συρακοσίων ἐνστησάμε-
 νος μόνος ἀντεῖπεν ὑπὲρ τῆς εἰς Σικελίαν στρα- 15
 τείας, ἀεὶ δὲ τῶν παρεπιδημούντων Συρακοσίων
 4 φροντίζων καὶ πρόξενος ὃν διατετέλεκεν; ἀτοπον
 οὖν Νικίαν κολάξεσθαι τὸν ὑπὲρ ἡμῶν Ἀθήνησι
 πεπολιτευμένον, καὶ διὰ μὲν τὴν εἰς ἡμᾶς εῦνοιαν
 μὴ τυχεῖν φιλανθρωπίας, διὰ δὲ τὴν ἐν τοῖς κοι- 20
 νοῖς ὑπηρεσίαν ἀπαραιτήτῳ περιπεσεῖν τιμωρίᾳ, καὶ
 τὸν μὲν ἐπαγαγόντα τὸν πόλεμον ἐπὶ Συρακοσίους
 Ἀλκιβιάδην ἄμα καὶ παρ' ἡμῶν καὶ παρ' Ἀθηναίων
 ἐκφυγεῖν τὴν τιμωρίαν, τὸν δ' διμολογούμενως φι-
 λανθρωπότατον Ἀθηναίων γεγενημένον μηδὲ τοῦ 25
 5 κοινοῦ τυχεῖν ἐλέουν. διόπερ ἔγωγε τὴν τοῦ βίου

6 ἔνοιαν P 7 ἀν] ἔὰν PFK 11 ἐπιβούλης JK
 12 ἀμαρτάνοντας o - PAL 13 Νικίας PFK 22 ἐπά-
 γοντα o, corr. Dind. 23 Ἀλκιβιάδη P 26 τοῦ] τοῦ
 τούτον Eich, at cf. e 23, 4. 58, 1

μεταβολὴν θεωρῶν ἐλεῶ τὴν τύχην. πρότερον μὲν γὰρ ἐν τοῖς ἐπισημοτάτοις τῶν Ἑλλήνων ὑπάρχων καὶ διὰ τὴν καλοκάγαθίαν ἐπαινούμενος μακαριστὸς ἦν καὶ περίβλεπτος κατὰ πᾶσαν πόλιν· νῦν δὲ 6 5 ἔξηγκωνισμένος καὶ ἐν ἀσχήμονί τινι προσόψει τῶν τῆς αἰχμαλωσίας οἴκτρῶν πεπείραται, καθαπέρει τῆς 563 τύχης ἐν τῷ τούτου βίῳ τὴν ἑαυτῆς δύναμιν ἐπιδεῖξασθαι βουλομένης. ἡς τὴν εὐημερίαν ἀνθρώπίνως ἡμᾶς ὑπενεγκεῖν προσήκει καὶ μὴ βάρβαρον 10 ὡμότητα πρὸς δικοεθνεῖς ἀνθρώπους ἐνδείξασθαι.

Νικόλαος μὲν οὖν πρὸς τοὺς Συρακοσίους τοι-28 ούτοις χρησάμενος λόγοις κατέπιασε τὴν δημηγορίαν, συμπαθεῖς ποιήσας τοὺς ἀκούοντας. Γύλιππος δ' ὁ Λάκων ἀπαραιτητον τὸ πρὸς Ἀθηναίους μῆσος 15 διαφυλάττων, ἀναβὰς ἐπὶ τὸ βῆμα τῶν λόγων τὴν ἀρχὴν ἐντεῦθεν ἐποιήσατο. Θαυμάζω μεράλως, 2 ἀνδρες Συρακόσιοι, θεωρῶν ὑμᾶς οὗτως ταχέως, περὶ ὃν ἔογχος κακῶς πεπόνθατε, περὶ τούτων τῷ λόγῳ μεταδιδασκομένους. εἰ γὰρ ὑμεῖς ὑπὲρ ἀνα-20 στάσεως κινδυνεύσαντες πρὸς τοὺς ἐπὶ κατασκαφῇ τῆς πατρίδος ὑμῶν παραγενημένους ἀνεῖσθε τοῖς θυμοῖς, τί χρὴ νῦν ἡμᾶς διατείνεσθαι τοὺς μηδὲν ἡδικημένους; δότε δέ μοι πρὸς θεῶν, ἀνδρες 3 Συρακόσιοι, συγγνώμην τὴν συμβουλίαν ἐκτιθεμένῳ 25 μετὰ παρρησίας· Σπαρτιάτης γὰρ ὃν καὶ τὸν λό-

1 μὲν οπ. PK 4 πᾶσαν] τὴν add. Dind. 5 * καὶ ἐν ἀσχήμονι] ἐν ἀσχήμονι καὶ ο τινι] δεινῇ Reiske, ταπεινῇ Eich. τῶν τῆς Rhod., τῆς τῶν ο 6 αἰχμαλωσίας] ἐν αἰχμαλωσίᾳς P οἴκτων a 8 εὐημερίαν Madvig (cf. XV 17, 5), ἐλευθερίαν ο, εὑροισαν Bezzel 18 ἔργων PFL 19 ὑμεῖς addidi 23 θεόν P

γον ἔχω Σπαρτιάτην. καὶ πρῶτον ἀν τις ἐπιξητήσειε, πῶς Νικόλαος ἐλεῆσαι φησι τὸν Ἀθηναίους, οἳ τὸ γῆρας αὐτοῦ διὰ τὴν ἀπαιδίαν ἐλεεινὸν πεποιήκασι, καὶ παριὼν εἰς ἐκκλησίαν ἐν ἐσθῆτι πενθίμῃ δακρύει καὶ λέγει δεῖν οἴκτείσειν τὸν φονεῖς ⁵
 4 τῶν ιδίων τέκνων. οὐκέτι γὰρ ἐπιεικής ἐστιν ὁ τῶν συγγενεστάτων μετὰ τὴν τελευτὴν ἀμυημονῶν, τὸν δὲ πολεμιωτάτους σῶσαι προαιρούμενος. ἐπεὶ πόσοι τῶν ἐκκλησιαζόντων υἱοὺς ἀνηρημένους κατὰ τὸν πόλεμον ἐπενθήσατε; πολλοὶ [οὖν] τῶν καθημέ-
 5 νων ἐθορύβησαν. ὁ δ' ἐπιβαλών, Ὁρᾶς, φησί, τὸν τῷ θιορύῳ τὴν συμφορὰν ἐμφανίζοντας; πόσοι δὲ ἀδελφοὺς ἢ συγγενεῖς ἢ φίλους ἀπολωλεκτες ἐπι-
 6 ξητεῖτε; [καὶ] πολλῷ πλείους ἐπεσημήναντο. καὶ δὲ Γύλιππος, Θεωρεῖς, ἔφη, τὸ πλῆθος τῶν δι' Ἀθη-
 15 ναίους δυστυχούντων; οὗτοι πάντες οὐδὲν εἰς ἐκείνους ἀμαρτάνοντες τῶν ἀναγκαιοτάτων σωμάτων ἐστερηθῆσαν, καὶ τοσοῦτο μισεῖν τὸν φονεῖς Αθηναίους
 29 διφείλουσιν, δισον τὸν ιδίους ἡγαπήκασι. πῶς οὖν
 οὐκ ἄτοπον, ἀνδρες Συρακόσιοι, τὸν μὲν τετελευ-
 20 τηκότας ἐκούσιον ὑπὲρ ὑμῶν ἐλέσθαι θάνατον, ὑμᾶς δὲ ὑπὲρ ἐκείνων μηδὲ παρὰ τῶν πολεμιωτάτων λα-
 βεῖν τιμωρίαν, καὶ ἐπαινεῖν μὲν τὸν ὑπὲρ τῆς κοι-
 νῆς ἐλευθερίας τὸν ιδίους ἀναλώσαντας βίους,
 περὶ πλείους δὲ τὴν τῶν φονέων ποιεῖσθαι σωτη-
 25 2 φίαν τῆς ἐκείνων τιμῆς; κοδμεῖν ἐψηφίσασθε δημο-

2 φησι Dind., φήσει ο 4 παριὼν P², παρὼν ε 9 ἀν-
 αριστομένους P 10 οὖν om. P 11 ὁρᾶς Dind., ὁρῶ ο
 14 καὶ om. P 15 τῶν om. ο - M (et P?) 16 δυστυχοῦν
 ο - AHM 21 ἡμῶν PFKL ἡμᾶς KL 24 ιδίους] περὶ¹
 πλείους add. ο, del Rhod., προστύμως Wurm

σίᾳ τοὺς τάφους τῶν μετηλλαχότων· καὶ τίνα καλ-
 564 λίονα κόσμον εὐρήσετε τοῦ κολάσαι τοὺς ἔκεινων
 αὐτόχειρας; εἰ μὴ νὴ Λία πολιτογραφήσαντες αὐ-
 τοὺς βούλεσθε καταλιπεῖν ἐμψυχα τρόπαια τῶν μετ-
 5 ηλλαχότων. ἀλλὰ μεταβαλόντες τὴν τῶν πολεμίων 3
 προσηγορίαν γεγόνασιν ἴκεται· πόθεν αὐτοῖς ταύ-
 της τῆς φιλανθρωπίας συγκεχωρημένης; οἱ γὰρ ἀπ’
 ἀρχῆς τὰ περὶ τούτων νόμιμα διατάξαντες τοῖς μὲν
 δυστυχοῦσι τὸν ἔλεον, τοῖς δὲ διὰ πονηρίαν ἀδι-
 10 κοῦσιν ἔταξαν τιμωρίαν. ἐν ποτέρᾳ δὴ τάξει θῶ- 4
 μεν τοὺς αἰχμαλώτους; ἐν τῇ τῶν ἡτυχηρότων; καὶ
 τίς αὐτοὺς τύχη μὴ προαδικηθέντας ἐβιάσατο πο-
 λεμεῖν Συρακοσίοις καὶ τὴν παρὰ πᾶσιν ἐπαινου-
 μένην εἰρήνην ἀφέντας ἐπὶ κατασκαφῇ παρεῖναι τῆς
 15 ὑμετέρας πόλεως; διόπερ ἐκουσίως ἐλόμενοι πόλε- 5
 μον ἀδικον εὐψύχως ὑπομενόντων τὰ τούτου δεινά,
 καὶ μὴ, κρατοῦντες μέν, ἀπαραιτητον ἔχοντων τὴν
 καθ’ ὑμῶν ὀμότητα, σφαλέντες δέ, τοῖς τῆς ἴκεσίας
 φιλανθρώποις παραιτεῖσθων τὴν τιμωρίαν. εἰ δ’ 6
 20 ἐλέγχονται διὰ πονηρίαν καὶ πλεονεξίαν τοιούτοις
 ἐλαττώμασι περιπεπτωκότες, μὴ καταμεμφέσθων
 τὴν τύχην, μηδὲ ἐπικαλείσθων τὸ τῆς ἴκεσίας ὄνομα.
 τοῦτο γὰρ παρ’ ἀνθρώποις φυλάττεται τοῖς καθα-
 φάν μὲν τὴν ψυχήν, ἀγνώμονα δὲ τὴν τύχην ἐσχη-
 25 κόσιν. οὗτοι δ’ ἀπάντων τῶν ἀδικημάτων πλήρῃ 7
 τὸν βίον ἔχοντες οὐδένα τόπον αὐτοῖς βάσιμον εἰς

15 ἡμετέρας PAFJK 17 ἔχοντων] εἶχον P . 18 ὑμῶν
 Eich, ἥμῶν ο 19 παραιτεῖσθαι o, corr. Wess. 21 κατα-
 μεμφέσθωσαν et ἐπικαλείσθωσαν o, corr. Dind. 25 ἀδικη-
 μάτων P. Faber, ἀτυχημάτων o (c. 31, 1) 26 αὐτοῖς PAJL,
 αὐτοῖς c

30 ἔλεον καὶ καταφυγὴν ἀπολελοίπασι. τί γὰρ τῶν αἰσχίτων οὐκ ἐβουλεύσαντο, τί δὲ τῶν δεινοτάτων οὐκ ἐπραξαν; πλεονεξίας ἵδιόν ἐστι τὸ ταῖς ἴδιαις εὔτυχίαις οὐκ ἀρκούμενον τῶν πόρρω κειμένων καὶ μηδὲν προσηκόντων ἐπιθυμεῖν· οὗτοι ταῦτ' ⁵ ἐπραξαν. εὐδαιμονέστατοι γὰρ ὅντες τῶν Ἑλλήνων, τὴν εὐτυχίαν ὥσπερ βαρὺν φορτίον οὐ φέροντες, τὴν πελάγει τηλικούτῳ διειργομένην Σικελίαν ἐπεδύμησαν κατακληρουχῆσαι, τοὺς ἐνοικοῦντας ² ἔξανδραποδισάμενοι. δεινόν ἐστι μὴ προαδικηθέν- ¹⁰ τας πόλεμον ἐπιφέρειν· καὶ τοῦτ' ἐνήργησαν. φίλοι γὰρ ὅντες τὸν ἐμπροσθεν χρόνον, ἔξαιρνης ἀνελπίστως τηλικαύτῃ δυνάμει Συρακοσίους ἐποιιόρκη- ³ σαν. ὑπερηφάνων ἐστὶ τὸ τῶν μῆπω κρατηθέντων προλαμβάνοντα τὴν τύχην καταψηφίζεσθαι τιμω- ¹⁵ φίαν· οὐδὲ τοῦτο παραλελοίπασι. πρὸ τοῦ γὰρ ἐπιβῆναι τῆς Σικελίας γνώμην ἐκύρωσαν Συρακοσίους μὲν καὶ Σελινούντίους ἔξανδραποδίσασθαι, τοὺς δὲ λοιποὺς διδόναι φόρους ἀναγκάζειν. ὅταν οὖν περὶ τοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους ὑπάρχῃ πλεονεξία, ἐπι- ²⁰ βουλή, ὑπερηφανία, τίς ἂν νοῦν ἔχων αὐτοὺς ἐλεή- ⁴ σειεν; ἐπεί τοι γε Ἀθηναῖοι πᾶς ἔχρησαντο Μιτυ- ⁵⁶⁵ ληναίοις; κρατήσαντες γὰρ αὐτῶν, ἀδικῆσαι μὲν οὐδὲν βουλομένων, ἐπιθυμούντων δὲ τῆς ἐλευθερίας, ἐψηφίσαντο τοὺς ἐν τῇ πόλει κατασφάξαι. ²⁵ 5 ὡμόν τε καὶ βάροβαρον τὸ πεπραγμένον. καὶ ταῦτα ἔξημαρτον εἰς Ἑλληνας, εἰς συμμάχους, εἰς εὐερ-

2 δεινῶν AL 7 ὥσπερ] τι add. L 10 ἔξανδραποδισόμενοι P 14 ὑπερηφανον o-PF¹ 15 προλαμβάνοντας conicio ex v. 10 et e. 52, 7

γέτας πολλάκις γεγενημένους. μὴ δὴ νῦν ἀγανα-
κτούντων, εἰ τοιαῦτα πρὸς τὸν ἄλλους πρᾶξαντες
αὐτὸλ παραπλησίας τεύξονται τιμωρίας· δικαιότατον
γάρ ἐστιν, δν καθ' ἐτέρων νόμουν τις ἔθηκε, τούτῳ
5 χρώμενον μὴ ἀγανακτεῖν. καὶ τί λέγω Μηλίους, οὓς 6
ἐκπολιορκήσαντες ἡβηδὸν ἀπέκτειναν, καὶ Σκιω-
ναίους, οἵ συγγενεῖς ὅντες τῆς αὐτῆς Μηλίους τύ-
χης ἐκοινώνησαν; ὥστε δύο δῆμους πρὸς Ἀττικὴν
δογὴν ἐπταικότας οὐδὲ τὸν κηδεύσαντας ἔχειν τὰ
10 τῶν τετελευτηκότων σώματα. οὐ Σκύθαι τοῦτ' 7
ἐπράξαν, ἀλλ' δ προσποιούμενος φιλανθρωπίᾳ δια-
φέρειν δῆμος ψηφίσμασι τὰς πόλεις ἀρδην ἀνήρη-
κεν. ἦδη λογίζεσθε, τί ἀν ἐπράξαν, εἰ τὴν τῶν
Συρακοσίων πόλιν ἔξεπόρθησαν· οἱ γὰρ τοῖς οἰ-
15 κείοις οὕτως ὠμῶς χρησάμενοι τοῖς μηδὲν προσή-
κουσι βαρυτέραν ἀν ἔξευρον τιμωρίαν. οὐκ ἔστιν 31
οὖν τούτοις δίκαιος ἀποκείμενος ἔλεος· αὐτοὶ γὰρ
αὐτὸν ἐπὶ τῶν ἰδίων ἀκληρημάτων ἀνηρήκασι. ποῦ
γὰρ ἄξιον τούτοις καταφυγεῖν; πρὸς θεούς, ἢν τὰς
20 πατρίους τιμὰς ἀφελέσθαι προείλοντο; πρὸς ἀν-
θρώπους, οὓς δουλωσόμενοι παρεγένοντο; Δήμη-
τρα καὶ Κόρην καὶ τὰ τούτων ἐπικαλοῦνται μι-
στήρια, τὴν ἵερὰν αὐτῶν νῆσον πεπορθηκότες; ναί, 2
ἀλλ' οὐκ αἴτιον τὸ πλῆθος τῶν Ἀθηναίων, ἀλλ'
25 Ἀλκιβιάδης δ ταῦτα συμβουλεύσας. ἀλλ εὑρήσο-

3 δικαιότατον Wess. et Bek., δικαιότερον ο 5 χρω-
μένων Reiske καὶ om. AL οὓς add. Dind (c. 27, 3)
9 οὐδὲ AL, οὐδὲν οὐδὲ c κηδεύσαντας PAFJK, κηδεύσοντας c
10 ταῦτ' A 12 ψηφίσματι a 13 ἐπράξαν εἰς τὴν .
πόλιν, εἰ ἔξ. L 14 ἔξεπολιόρκησαν Wurm 17 aut δι-
καιώσις aut ἀποκεῖσθαι Reiske 18 ποῖ Dind

μεν τοὺς συμβούλους κατὰ τὸ πλεῖστον στοχαζομένους τῆς τῶν ἀκούντων βουλήσεως, ὃσθ' ὁ χειροτονῶν τῷ φήτορι λόγον οἰκεῖον ὑποβάλλει τῆς ἑαυτοῦ προαιρέσεως. οὐ γὰρ ὁ λέγων κύριος τοῦ πλήθους, ἀλλ' ὁ δῆμος ἔθιζει τὸν φήτορα τὰ βέλη⁵
3 τιστα λέγειν χρηστὰ βουλευόμενος. εἰ δὲ τοῖς ἀδικοῦσιν ἀνήκεστα συγγνώμην δώσομεν, ἐὰν εἰς τοὺς συμβούλους τὴν αἰτίαν ἀναφέρωσιν, εὐχερῆ τοῖς πονηροῖς τὴν ἀπολογίαν παρεξόμενα. ἀπλῶς δὲ πάντων ἔστιν ἀδικώτατον τῶν μὲν εὐεργεσιῶν μὴ¹⁰ τοὺς συμβούλους, ἀλλὰ τὸν δῆμον ἀπολαμβάνειν τὰς χάριτας παρὰ τῶν εὗ παθόντων, τῶν δ' ἀδικημάτων ἐπὶ τοὺς φήτορας μεταφέρειν τὴν τιμωρίαν.
4 καὶ ἐπὶ τοσοῦτον τινες ἔξεστήν τινες λογισμῶν, ὃστ' Ἀλκιβιάδην, εἰς δὲν τὴν ἔξουσίαν οὐκ¹⁵ ἔχομεν, φασὶ δεῖν τιμωρεῖσθαι, τοὺς δ' αἰχμαλῶτον⁵⁶⁶ τοὺς ἀγομένους ἐπὶ τὴν προσήκουσαν τιμωρίαν ἀφεῖναι, καὶ πᾶσιν ἐνδείξασθαι, διότι τὴν δικαίαν μισοπονηρίαν οὐκ ἔσχηκεν δὲν δῆμος τῶν Συρακοσίων. εἰ δὲ καὶ πατέρας ἀλήθειαν αἴτιοι γεγόνασιν οἱ²⁰ σύμβοντοι τοῦ πολέμου, μεμφέσθω τὸ μὲν πλῆθος τοῖς φήτορσιν ὑπὲρ ὅν ἔξηπάτησαν, ὑμεῖς δὲ δικαίως μετελεύσεσθε τὸ πλῆθος ὑπὲρ ὅν ἡδίκησθε. καθόλον δ' εἰ μὲν ἐπιστάμενοι σαφῶς ἡδίκησαν, δι' αὐτὴν τὴν προαιρέσιν ἄξιοι τιμωρίας, εἰ δ' εἰκῇ²⁵ βουλευόμενοι τὸν πόλεμον ἔξηνεγκαν, οὐδὲ ὡς αὐτοὺς ἀφετέον, ἵνα μὴ σχεδιάξειν ἐν τοῖς τῶν ἀλλῶν βίοις ἔθισθῶσιν. οὐ γὰρ δίκαιον ἔστι τὴν Ἀθηναίων ἄγνοιαν Συρακοσίοις φέρειν ἀπώλειαν,
οὐδὲ³⁰ ἐν οἷς τὸ πραχθὲν ἀνήκεστόν ἔστιν, ἐν τούτῳ

τοις ἀπολογίαν ὑπολείπεσθαι τοῖς ἀμαρτάνουσι. νὴ 32
 Σία, ἀλλὰ Νικίας ὑπὲρ Συρακοσίων ἐπολιτεύσατο
 καὶ μόνος συνεβούλευσε μὴ πολεμεῖν. τὸν μὲν ἔκει
 γεγενημένον λόγον ἀκούομεν, τὰ δ' ἐνταῦθα πε-
 5 πραγμένα τεθεωρήκαμεν. δ γὰρ ἀντειπὼν ἔκει περὶ 2
 τῆς στρατείας, ἐνταῦθα στρατηγὸς ἦν τῆς δυνάμεως·
 καὶ δ πολιτεύμενος ὑπὲρ Συρακοσίων, ἀπετείχισεν
 ὑμῶν τὴν πόλιν· καὶ δ φιλανθρώπως διακείμενος
 πρὸς ὑμᾶς, Δημοσθένους καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων
 10 βουλομένων λῦσαι τὴν πολιορκίαν, μόνος ἐβιάσατο
 μένειν καὶ πολεμεῖν. διόπερ ἔγωγε νομίζω μὴ δεῖν
 παρ' ὑμῖν πλέον ἴσχῦσαι τὸν μὲν λόγον τῶν ἔρ-
 γων, τὴν δ' ἀπαγγελίαν τῆς πείρας, τὰ δ' ἀφανῆ
 τῶν ὑπὸ πάντων ἐωραμένων. νὴ 41⁶, ἀλλὰ καλὸν 3
 15 μὴ ποιεῖν τὴν ἔχθραν αἰώνιον. οὐκοῦν μετὰ τὴν
 τῶν ἡδικηκότων κόλασιν, ἐὰν ὑμῖν δοκῇ, προση-
 κόντως διαλύσεσθε τὴν ἔχθραν. οὐ γὰρ δίκαιον,
 ὅταν μὲν κρατῶσιν, ὡς δούλοις χρῆσθαι τοῖς ἥλω-
 κόσιν, ὅταν δὲ κρατηθῶσιν, ὡς οὐδὲν ἡδικηκότας
 20 συγγνώμης τυγχάνειν. καὶ τοῦ μὲν δοῦναι δίκην
 ὃν ἔπραξαν ἀφεθήσονται, λόγῳ δ' εὐσχήμονι καθ'
 ὃν ἂν χρόνον αὐτοῖς συμφέρῃ τῆς φιλίας μνημο-
 νεύσουσιν. ἐῶ γὰρ ὅτι τοῦτο πράξαντες σὺν πολ- 4
 λοῖς ἄλλοις καὶ τὸν Λακεδαιμονίους ἀδικήσετε,
 25 ὑμῶν χάριν κάκεῖ τὸν πόλεμον ἐπανηρημένους καὶ

1 ἀπολίπεθαι P, ἀπολείπεθαι F¹ 3 τὸν] τὸ f ἔκει
 om. A 4 λόγον om f 8 ὑμῶν Pa 9 ὑμᾶς o-JK
 11 μὴ δεῖν Dind., μηδὲν o 12 ὑμῖν PA πλέον] πλει-
 μελεῖν A 13 ἐπαγγελίαν Wess. 14 ἀπὸ PFK Σία v
 17 διαλύσεσθαι Pf 20 τοῦ] τὸ PAFK 23 ἐῶ Wess.,
 ἐν o 25 ἀνηρημένους o-PAL

ἐνταῦθα συμμαχίαν ἀποστείλαντας· ἐξῆν γὰρ αὐτοῖς ἀγαπητῶς ὥγειν εἰρήνην καὶ περιορᾶν τὴν Σικελίαν 5 πορθούμενην. διόπερ ἐὺν τοὺς αἰχμαλώτους ἀφέντες φιλίαν συνάπτησθε, προδόται φανήσεσθε τῶν συμμαχησάντων, καὶ τοὺς κοινοὺς ἔχθροὺς δυνά- 10 μενοι ταπεινῶσαι, τοσούτους στρατιώτας ἀποδόντες πάλιν ἰσχυροὺς κατασκευάσετε. οὐ γὰρ ἂν ποτ' 567 ἔγωγε πιστεύσαιμι, ὡς Ἀθηναῖοι τηλικαύτην ἔχθραν ἐπανηφορμένοι βεβαίαν φυλάξουσι τὴν φιλίαν, ἀλλ' ἀσθενεῖς μὲν ὅντες ὑποκριθήσονται τὴν εὔνοιαν, 15 ἀναλαβόντες δ' αὐτοὺς τὴν ἀρχαίαν προαιρεσίν εἰς 6 τέλος ἄξουσιν. ἐγὼ μὲν οὖν, ὃ Ζεῦ καὶ πάντες θεοί, μαρτύρομαι πάντας ὑμᾶς μὴ σώζειν τοὺς πολεμίους, μὴ ἐγκαταλιπεῖν τοὺς συμμάχους, μὴ πάλιν ἐπερον ἐπάγειν τῇ πατρίδι κίνδυνον. ὑμεῖς δέ, 20 15 ὃ ἄνδρες Συρακόσιοι, τούτους ἀφέντες, ἐὰν ἀποβῆτε δυσχερές, οὐδ' ἀπολογίαν ἔαυτοῖς εὐσχήμονα καταλείψετε.

33 Τοιαῦτα διαλεχθέντος τοῦ Λάκωνος μετέπεσε τὸ πλῆθος καὶ τὴν Διοκλέους γνώμην ἐκύρωσεν. διό- 20 περ οἱ μὲν στρατηγοὶ παραχρῆμα ἀνηρέσθησαν καὶ οἱ σύμμαχοι, οἱ δ' Ἀθηναῖοι παρεδόθησαν εἰς τὰς λατομίας, ὃν ὕστερον οἱ μὲν ἐπὶ πλείον παιδείας μετεσχηκότες ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἐξαρπαγέντες διεσώθησαν, οἱ δὲ λοιποὶ σχεδὸν ἄπαντες ἐν τῷ δε- 25 σμωτηρίῳ κακούμενοι τὸν βίον οἰκτρῶς κατέστρεψαν.

7 κατασκευάσῃτε PAFL ἀν add. Dind. 8 πι-
στεύσαιμι] πιστεῦσαι μὴ P 9 ἐπανηφορμένοις P 11 εἰς] ἐπὶ AL 13 θεοὶ L, οἱ θεοὶ εἱς] 14 ἐγκαταλείπειν Dind.
16 ἀποβῆ] ὑπὸ βῆ P 18 καταλήψετε P 22 σύμμαχοι] ἐπωλήθησαν add. Stern ex c. 19, 4

Μετὰ δὲ τὴν κατάλυσιν τοῦ πολέμου Διοκλῆς 2 τοὺς νόμους ἀνέγραψε τοῖς Συρακοσίοις, καὶ συνέβη παράδοξον περὶ τὸν ἄνδρα τοῦτον γενέσθαι περιπέτειαν. ἀπαραίτητος γὰρ ἐν τοῖς ἐπιτιμίοις 5 γενόμενος καὶ σκληρῶς κολάξων τοὺς ἔξαμαρτάνοντας, ἔγραψεν ἐν τοῖς νόμοις, ἐάν τις ὅπλον ἔχων εἰς τὴν ἀγορὰν παραγένηται, θάνατον εἶναι πρόστιμον, οὕτε ἀγνοίᾳ δοὺς οὔτε ἄλλῃ τινὶ περιστάσει συγγράμμην. προσαγγελθέντων δὲ πολεμίων ἐπὶ τῆς 10 χώρας ἔξεπορεύετο ξίφος ἔχων· αἱφνιδίου δὲ στάσεως καὶ ταραχῆς κατὰ τὴν ἀγορὰν γενομένης, ἀγνοήσας μετὰ τοῦ ξίφους παρῆν εἰς τὴν ἀγοράν. τῶν δὲ ἴδιωτῶν τινος κατανοήσαντος καὶ εἰπόντος, ὅτι τοὺς ἴδιους αὐτὸς καταλύει νόμους, ἀνεβόησε, Μὰ 15 Δία οὐ μὲν οὖν, ἀλλὰ καὶ κυρίους ποιήσω. καὶ σπασάμενος τὸ ξίφος ἑαυτὸγ ἀπέκτεινεν. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν.

'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθηνῆσι Καλλίον 'Ρωμαῖοι μὲν 34 ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους κατέστησαν τέτταρας, 20 Πόπλιον Κορνήλιον καὶ Γάιον Φάβιον, δλυμπιὰς δ' ἥχθη παρ' Ἡλείοις δευτέρα πρὸς ταῖς ἐνενήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Ἐξαίνετος Ἀκραγαντῖνος. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθηναίων περὶ Σικελίαν ἐπταικότων συνέβη τὴν ἡγεμονίαν αὐτῶν καταφρονηθῆναι· εὐ- 25 θὺς γὰρ Χῖοι καὶ Σάμιοι καὶ Βυζάντιοι καὶ πολλοὶ τῶν συμμάχων ἀπέστησαν πρὸς τοὺς Λακεδαιμονίους. διόπερ ὁ δῆμος ἀθυμῆσας ἐξεχώρησεν ἐκου-

2 ἀνέγραψε τ. Σ. τοὺς νόμους ο-ΡΑ
PAFJK, ἀλλὰ c 20 καὶ om. τ. Φάβιον P (cf. Liv. IV 49)
26 ἀπέστησαν L, ἀπέστειλαν c

15 ἀλλὰ καὶ
4

σίως τῆς δημοκρατίας, ἐλόμενος δὲ ἄνδρας τετρα-
κοσίους, τούτοις τὴν διοίκησιν ἐπέτρεψε τῶν κοι- 568
νῶν. οἱ δὲ τῆς δημοκρατίας προετῶτες ναυπηγη-
σάμενοι πλείους τριήρεις ἀπέστειλαν τεσσαράκοντα
καὶ στρατηγούς. οὗτοι δὲ στασιάζοντες πρὸς ἀλ- 5
λήλους εἰς Ὥρωπὸν ἔξεπλευσαν· ἐκεῖ γὰρ ὥρμουν
αἱ τῶν πολεμίων τριήρεις. γενομένης οὖν ναυμα-
χίας ἐνίκων οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ σκαφῶν εἴκοσι
καὶ δυεῖν ἐκυρίευσαν.

4 Συρακόσιοι δὲ καταλελυκότες τὸν πρὸς Ἀθη- 10
ναίους πόλεμον, τὸν μὲν Λακεδαιμονίους συμμα-
χήσαντας, ὃν ἦρχε Γύλιππος, ἐτίμησαν τοῖς ἐκ τοῦ
πολέμου λαφύροις, συναπέστειλαν δ' αὐτοῖς εἰς Λα-
κεδαιμονα συμμαχίαν εἰς τὸν πρὸς Ἀθηναίους πό-
λεμον τριάκοντα καὶ πέντε τριήρεις, ὃν ἦρχεν Ἐρ- 15
5 μοράτης δ πρωτεύων τῶν πολιτῶν. αὐτοὶ δὲ τὰς
ἐκ τοῦ πολέμου γενομένας ὠφελεῖας ἀθροίσαντες
τὸν μὲν ναοὺς ἀναδημασί καὶ σκύλοις ἐκόσμησαν,
τῶν δὲ στρατιωτῶν τὸν δριστεύσαντας ταῖς προσ-
6 ηκούσαις δωρεαῖς ἐτίμησαν. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν 20
δημαγωγῶν δ πλεῖστον παρ' αὐτοῖς ἴσχύσας Διο-
κλῆς ἐπεισε τὸν δῆμον μεταστῆσαι τὴν πολιτείαν
εἰς τὸ κλήρῳ τὰς ἀρχὰς διοικεῖσθαι, ἐλέσθαι δὲ καὶ
νομοθέτας εἰς τὸ τὴν πολιτείαν διατάξαι καὶ νόμους
35 καινοὺς ἰδίᾳ συγγράψαι. διόπερ οἱ Συρακόσιοι τὸν 25
φρονήσει διαφέροντας τῶν πολιτῶν εἶλοντο νομο-

⁴ σαράκοντα P ⁵ στρατηγούς] δύο add. Wess. ex c.
36, 3 ¹¹ συμμαχήσαντας Λακεδαιμονίους aut Λακεδαι-
μονίους τὸν συμμαχήσαντας Dind.; Λακεδαιμονίους fort. del.
15 τριάκοντα καὶ πέντε] e. 61, 1. 63, 1 et Thuc. VIII 26, 1
24 εἰς τὸ — 26 νομοθέτας om. A

θέτας, ὃν ἦν ἐπιφανέστατος Διοκλῆς. τοσοῦτο
γὰρ τῶν ἄλλων διήνεγκε συνέσει καὶ δόξῃ, ὥστε
τῆς νομοθεσίας ὑπὸ πάντων κοινῇ γραφείσης ὀνο-
μασθῆναι τὸν νόμους Διοκλέους. οὐ μόνον δὲ 2
5 τὸν ἄνδρα τοῦτον ζῶντα ἐθαύμασαν οἱ Συρακόσιοι,
ἀλλὰ καὶ τελευτήσαντα τιμαῖς ἡρωικαῖς ἐτίμησαν
καὶ νεών φύκοδόμησαν δημοσίᾳ τὸν ὑστερον ὑπὸ¹
Διονυσίου κατὰ τὴν τειχοποιίαν καθαιρεθέντα.
ἐθαύμασθη δὲ δ ἀνὴρ οὗτος καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις
10 Σικελιώταις πολλαὶ γοῦν τῶν κατὰ τὴν νῆσον 3
πόλεων χρώμεναι διετέλεσαν τοῖς τούτου νόμοις,
μέχρι ὅτου πάντες οἱ Σικελιώται τῆς Ρωμαίων πο-
λιτείας ἡξιώθησαν. οἱ δ' οὖν Συρακόσιοι κατὰ τὸν
νεωτέρους χρόνους κατὰ μὲν Τιμολέοντα νομοθε-
15 τήσαντος αὐτοῖς Κεφάλου, κατὰ δὲ τὸν Ἰέρωνα τὸν
βασιλέα Πολυδώρου, οὐδέτερον αὐτῶν ὡνόμασαν
νομοθέτην, ἀλλ' ἡ ἔξηγητὴν τοῦ νομοθέτου, διὰ τὸ
τὸν νόμους γερραμμένους ἀρχαία διαλέκτῳ δοκεῖν
εἶναι δυσκατανόητους. μεγάλης δὲ οὕσης κατὰ τὴν 4
20 νομοθεσίαν ἀναθεωρήσεως, μισοπόνηρος μὲν φαι-
νεται διὰ τὸ πάντων τῶν νομοθετῶν πικρότατα
πρόστιμα θεῖναι κατὰ πάντων τῶν ἀδικούντων, δί-
καιος δ' ἐκ τοῦ περιττότερον τῶν πρὸ αὐτοῦ κατ'
ἀξίαν ἐκάστῳ τὸ ἐπιτίμιον ὑπάρξαι, πραγματικὸς δὲ
25 καὶ πολύπειρος ἐκ τοῦ πᾶν ἔγκλημα καὶ πρᾶγμα

1 τοσοῦτο PA, τοσοῦτον L, τοσοῦτῷ c 12 μέχρις ν
15 δὲ τὸν] δὲ τὴν P, δὲ A, 17 ἔξηγητὴς P, ἔξηγητας F²
19 δυσκατανόητον PA 20 φαινεται] ὁ ἀνὴρ add. Suidas
(s. v. ἀναθεωρησις) 23 αὐτοῦ] οὐ add. P 24 ὑπάρξαι] cf. XIV 6, 3, ὑποδεῖξαι vel ὑποτάξαι Reiske 25 ἔγκλημα
PA, ἔγκλημά τε c

δημόσιον τε καὶ ἴδιωτικὸν ἀμφισβητούμενον ὡρι-
σμένης ἀξιῶσαι τιμωρίας· ἔστι δὲ καὶ κατὰ τὴν
λέξιν σύντομος καὶ πολλὴν τοῖς ἀναγινώσκουσιν
5 ἀπολείπων ἀναθεώρησιν. ἐμαρτύρησε δ' αὐτοῦ τὴν 569
ἀρετὴν καὶ τὴν σκληρότητα τῆς ψυχῆς ἡ περὶ τὴν 5
τελευτὴν περιπέτεια. ταῦτα μὲν οὖν ἀκριβέστερον
εἰπεῖν προήχθη διὰ τὸ τοὺς πλείους τῶν συγγρα-
φέων διλιγωρότερον περὶ αὐτοῦ διειλέχθαι.

36 Οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πυθόμενοι τὴν ἐν Σικελίᾳ δύνα-
μιν ἄρδην ἀνηρημένην, βαρέως ἔφερον τὸ πλῆθος 10
τῆς συμφορᾶς. οὐ μὴν ἔλληγόν γε διὰ τοῦτο τῆς
[Λακεδαιμονίων] φιλοτιμίας περὶ τῆς ἡγεμονίας, ἀλλὰ
ναῦς τε κατεσκεύαζον πλείους καὶ χρήματα ἐπορί-
ζοντο, ὅπως φιλονικῶσι μέχρι τῆς ἐσχάτης ἐλπίδος
2 ὑπὲρ τῶν πρωτείων. ἐλόμενοι δὲ τετρακοσίους ἄν- 15
δρας, τούτοις ἔδωκαν τὴν ἔξουσίαν αὐτοκράτορα δι-
οικεῖν τὰ κατὰ τὸν πόλεμον· ὑπελάμβανον γὰρ τὴν
διλιγαχίαν εὐθετωτέρων εἶναι τῆς δημοκρατίας ἐν
3 ταῖς τοιαύταις περιστάσεσιν. οὐ μὴν [καὶ] τὰ πράγ-
ματά γε κατὰ τὴν ἐκείνων ἡκολούθησε κρίσιν, ἀλλὰ 20
πολὺ χεῖρον τὸν πόλεμον διώκησαν. ἀποστείλαντες
γὰρ τεσσαράκοντα ναῦς συνεξέπεμψαν τοὺς ἀφηγη-
σιμένους δύο στρατηγοὺς ἀλλοτρίως ἔχοντας πρὸς
ἀλλήλους. τῶν δὲ περὶ τοὺς Ἀθηναίους πραγμά-
των τεταπεινωμένων ὁ μὲν καιρὸς προσεδεῖτο πολ- 25

4 ἀπολείπων F², ἀπὸλειπὼν P, ἀπολιπὼν c 8 διλιγ-
ρότερον Reiske, διλίγω πρότερον o 12 Λακεδαιμονίων delevi,
πρὸς Λακεδαιμονίους Reiske 13 ἐπορίζοντο τοῖς φιλ. μέχρι in
marg. P¹ ἐπορίζοντο PJKM, ἐπόριζον c 14 *ὅπως φιλονεικῶσι]
τοῖς φιλονεικοῦσι o, φιλονεικοῦντες Reiske 16 ἔδωκεν PF
τὴν PA, om. c 19 καὶ delevi (c. 37, 1) 22 σαρακόντα P

λῆσ δμονοίας, οἱ δὲ στρατηγοὶ πρὸς ἀλλήλους ἐστα-
σίαζον. καὶ τέλος ἐκπλεύσαντες εἰς Ὁρωπὸν ἀπα- 4
ράσκευοι πρὸς τὸν Πελοποννησίους ἐναυμάχησαν·
κακῶς δὲ καὶ τὴν μάχην ἐνστησάμενοι καὶ τὸν κίν-
5 δυνον ἀγεννῶς ὑπομείναντες, ἀπέβαλον ναῦς δύο
πρὸς ταῖς εἴκοσι, τὰς δὲ λοιπὰς μόγις διέβασαν εἰς
Ἐρέτριαν. τούτων δὲ πρωθέντων οἱ σύμμαχοι τῶν 5
Ἀθηναίων διά τε τὰς περὶ Σικελίαν ἀτυχίας καὶ
διὰ τὰς τῶν ἡγεμόνων κακεξίας μεθίσταντο πρὸς
10 Λακεδαιμονίους. συμμάχου δ' ὅντος τοῖς Λακεδαι-
μονίοις Δαρείου τοῦ Περσῶν βασιλέως, Φαρνάβαξος
δ τῶν ἐπὶ Θαλάττης τόπων ἔχων, τὴν στρατηγίαν
ἐχορήγει χρήματα τοῖς Λακεδαιμονίοις· μετεπέμφατο
δὲ καὶ τὰς ἐκ Φοινίκης τριήρεις τριακοσίας, δια-
15 λογιζόμενος ἀποστεῖλαι τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐπὶ τὴν
βοήθειαν.

Τοιούτων δ' ἐλαττωμάτων τοῖς Ἀθηναίοις εἰς 37
ἔνα καιρὸν συνδραμόντων ἄπαντες καταλεύσθαι
τὸν πόλεμον διειλήφεισαν· οὐκέτι γὰρ τοὺς Ἀθη-
20 ναίους οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον χρόνον οὐδεὶς ἥλπιζε
τοιαῦτα ὑποστήσεσθαι. οὐ μὴν τὰ πράγματά γε τῇ
τῶν πολλῶν ὑπολήψει τέλος ἔσχεν ἀκόλουθον, ἀλλ'
εἰς τούναντίον πάντα διὰ τὰς τῶν διαπολεμούντων
ὑπεροχὰς μεταπεσεῖν συνέβη διὰ τοιαῦτας αἰτίας.
25 Ἀλκιβιάδης φυγὰς ὧν ἐξ Ἀθηνῶν συνεπολέμησε 2
χρόνον τινὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις, καὶ μεγάλας ἐν
τῷ πολέμῳ χρείας παρέσχετο· ἦν γὰρ καὶ λόγῳ

9 καθίσταντο ο, corr Reiske 12 σατραπίαν fort. 16 βο-
ήθειαν Dind., Βοιωτίαν ο 18 προσδραμόντων ο, corr.
Dind. (XVI 9, 3) 21 τοιαῦτα om. AH

δυνατώτατος καὶ τόλμη πολὺ προέχων τῶν πολιτῶν, ἔτι δ' εὐγενείᾳ καὶ πλούτῳ πρῶτος Ἀθηναίων.
 3 οὗτος οὖν ἐπιθυμῶν τῆς εἰς τὴν πατρίδα τυχεῖν καθόδου, πάντα ἐμηχανᾶτο πρὸς τὸ τοῖς Ἀθηναίοις πρᾶξαί τι τῶν χρησίμων, καὶ μάλιστ' ἐν οἷς και-
 4 φοῖς ἐδόκουν τοῖς ὅλοις ἐλαττοῦσθαι. ἔχων οὖν φι- 570
 λίαν πρὸς Φαρνάβαζον τὸν Δαρείον σατράπην, καὶ
 θεωρῶν αὐτὸν μέλλοντα τριακοσίας ναῦς ἀποστέλ-
 λειν τοῖς Λακεδαιμονίοις εἰς συμμαχίαν, ἐπεισεν
 ἀποστῆναι τῆς πράξεως· ἐδίδασκε γὰρ ὡς οὐ συμ- 10
 φέρει τῷ βασιλεῖ τοὺς Λακεδαιμονίους ποιεῖν ἄγαν
 ἴσχυρούς· οὐ γὰρ συνοίσειν Πέρσας· κρείττον οὖν
 εἶναι περιορᾶν τοὺς διαπολεμοῦντας ἵσους ὅντας,
 ὅπως πρὸς ἀλλήλους ὡς πλεῖστον χρόνον διαφέ-
 5 ρωνται. ὅθεν δὲ Φαρνάβαζος διαλαβὼν εὗλόγειν 15
 τὸν Ἀλκιβιάδην, πάλιν τὸν στόλον ἀπέστειλεν εἰς
 Φοινίκην. τότε μὲν οὖν τηλικαύτην τῶν Λακεδαι-
 μονίων συμμαχίαν παρείλατο· μετὰ δέ τινα χρόνουν
 τυχῶν τῆς καθόδου, καὶ δυνάμεως ἡγησάμενος, πολ-
 λαῖς μὲν μάχαις ἐνίκησε Λακεδαιμονίους, καὶ τε- 20
 λέως τὰ τῶν Ἀθηναίων πράγματα πεσόντα πάλιν
 6 ἥγειρεν. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν τοῖς οἰκείοις
 χρόνοις ἀκριβέστερον ἐροῦμεν, ἵνα μὴ παρὰ φύσιν
 προλαμβάνωμεν τῇ γραφῇ τοὺς καιρούς.

38 Τοῦ γὰρ ἐνιαυσιαίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθή- 25
 νησι μὲν ἥρχε Θεόπομπος, Ῥωμαῖοι δὲ ἀντὶ τῶν
 ὑπάτων τέτταρας χιλιάρχους κατέστησαν, Τιβέριον
 Ποστούμιον καὶ Γάιον Κορνήλιον, πρὸς δὲ τούτοις

Γάιον Ούαλέριον καὶ Καισωνα Φάβιον. περὶ δὲ τούτους τοὺς χρόνους Ἀθηναῖοι τὴν ἐκ τῶν τετρακοσίων διλιγαρχίαν κατέλυσαν καὶ τὸ σύστημα τῆς πολιτείας ἐκ τῶν πολιτῶν συνεστήσαντο. τούτων δὲ πάντων ἦν εἰσηγητὴς Θηραμένης, ἀνὴρ καὶ τῷ βίῳ κόσμιος καὶ φρονήσει δοκῶν διαφέρειν τῶν ἄλλων· καὶ γὰρ τὸν Ἀλκιβιάδην οὗτος μόνος συνεβούλευσε κατάγειν, δι' ὃν πάλιν ἔαυτοὺς ἀνέλαβον, καὶ πολλῶν ἄλλων εἰσηγητὴς γενόμενος ἐπ' 10 ἀγαθῷ τῆς πατρίδος οὐ μετρίας ἀποδοκῆς ἐτύγχανεν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν μικρὸν ὑστερούν ἐγενήθη, εἰς δὲ τὸν πόλεμον Ἀθηναῖοι μὲν στρατηγοὺς κατέστησαν Θράσυλλον καὶ Θρασύβουλον, οἵ τὸν στόλον εἰς Σάμον ἀθροίσαντες ἐγύμναξον τοὺς στρατιώτας 15 εἰς ναυμαχίαν καθ' ἡμέραν ἀναπείρας ποιούμενοι. Μίνδαρος δὲ ὁ τῶν Λασκεδαιμονίων ναύαρχος χρόνον μέν τινα περὶ τὴν Μίλητον διέτριβε, προσδοκῶν τὴν παρὰ Φαρναβάζον βοήθειαν· τριακοσίας γὰρ τριήρεις ἀκούων ἐκ Φοινίκης καταπεπλευκέναι 20 μετέωρος ἦν ταῖς ἐλπίσι, νομίζων τηλικούτῳ στόλῳ καταλύσειν τὴν Ἀθηναίων ἡγεμονίαν· μετ' ὀλίγον δὲ πυθόμενός τινων, ὅτι πεισθεὶς Ἀλκιβιάδῃ πάλιν ἀπέστειλε τὸν στόλον εἰς Φοινίκην, τὰς μὲν παρὰ Φαρναβάζον ἐλπίδας ἀπέγνω, αὐτὸς δὲ καταρτίσας 25 τὰς τ' ἐκ Πελοποννήσου ναῦς καὶ τὰς παρὰ τῶν ἔξωθεν συμμάχων, Δωριέα μὲν μετὰ τριῶν καὶ δέκα

1 Καισωνα ΡΑΗ, Κέωσνα Κ, Κένσωνα c; Quintus Liv.
IV 49 2 ἐκ ομ. Μ 4 πολιτῶν] διπλιτῶν Krüger, πολλῶν Unger, πολιτῶν πάντων Schenkl 6 καὶ ΡΑΜ, καὶ τῇ c 13 Θράσυλον P 25 Πελοποννησίου P

νεῶν ἀπέστειλεν εἰς Ῥόδον, πυνθανόμενος ἐπὶ νεω-
6 τερισμῷ τινας συνίστασθαι τῶν Ῥοδίων· προσφά- 571
τως γὰρ τοῖς Λακεδαιμονίοις τινὲς τῶν ἀπὸ τῆς
· Ἰταλίας Ἐλλήνων ἀπεστάλκεισαν εἰς συμμαχίαν τὰς
προειρημένας ναῦς· αὐτὸς δὲ τὰς ἄλλας πάσας ἀνα- 5
λαβών, οὕτας δύοικοντα καὶ τρεῖς, ἀπῆρεν εἰς
Ἐλλήσποντον διὰ τὸ πυνθάνεσθαι τὸν τῶν Ἀθη-
7 ναίων στόλον ἐν Σάμῳ διατρίβειν. καθ' ὃν δὴ
χρόνον οἱ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ θεωροῦντες
παραπλέοντας, ἀνίχθησαν ἐπ' αὐτοὺς μετὰ νεῶν 10
ἔξηροντα. τῶν δὲ Λακεδαιμονίων κατενεχθέντων
εἰς Χίον ἔδοξε τοῖς τῶν Ἀθηναίων στρατηγοῖς
προσπλεῦσαι τῇ Λέσβῳ, κάκει παρὰ τῶν συμμάχων
ἀθροῖσαι τριήρεις, ὅπως μὴ συμβαίνῃ τοὺς πολε-
μίους ὑπερέχειν τῷ πλήθει τῶν νεῶν. 15

39 Οὗτοι μὲν οὖν περὶ ταῦτα διέτριβον. Μίνδα-
ρος δ' ὁ τῶν Λακεδαιμονίων ναύαρχος νυκτὸς μετὰ
τοῦ στόλου παντὸς ἐκπλεύσας εἰς Ἐλλήσποντον
ἐκομίζετο κατὰ σπουδὴν, καὶ δευτεραῖος εἰς Σίγειον
κατέπλευσεν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι πυθόμενοι τὸν παρά- 20
πλονυν, οὐκ ἀνέμειναν ἀπάσας τὰς παρὰ τῶν συμ-
μάχων τριήρεις, τριῶν δὲ μόνον προσγενομένων
2 αὐτοῖς, ἐδίωκον τοὺς Λακεδαιμονίους. ἐπεὶ δ' ἥλ-
θον εἰς Σίγειον, εὗρον τὸν μὲν στόλον ἐκπεπλευ-
κότα, τρεῖς δὲ ναῦς ὑπολειειμένας, ὡν εὐθέως 25
ἐκυρίευσαν· καὶ μετὰ ταῦτ' εἰς Ἐλεοῦντα κατα-

6 δύοικοντα καὶ τρεῖς] πᾶν P
23 ἥλθαν P 24 Σίγειον v 25 ναῦς ΠΑΚΛΜ, μόνον
ναῦς c 26 ταῦτ' εἰ σελούντα P

14 συμβαίνει P
'Ελεοῦντα Dind.

πλεύσαντες τὰ περὶ τὴν ναυμαχίαν παφεσκευάζοντο.
 Λακεδαιμόνιοι δὲ θεωροῦντες τὸν πολεμίους τὰ
 πρὸς τὴν μάχην ἐτοιμαξούντος, καὶ αὐτὸς πένθ'
 ἡμέρας ἀναπείρας ποιούμενοι καὶ γυμνάσαντες
⁵ τοὺς ἔρετας, ἔξεταξαν τὸν στόλον εἰς ναυμαχίαν,
 ὅντα νεῶν δυεῖν ἐλάττω τῶν ἐνευήκοντα. οὗτοι
 μὲν οὖν ἐκ τοῦ πρὸς τὴν Ἀσίαν μέρους ἔστησαν
 τὰς ναῦς, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τὸ πρὸς τὴν Εὐρώπην
 ἔχοντες ἀντανήγοντο, τῷ μὲν πλήθει λειπόμενοι,
¹⁰ ταῖς δὲ ἐμπειρίαις ὑπερέχοντες. Λακεδαιμόνιοι μὲν ⁴
 οὖν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέφατος ἔταξαν τοὺς Συρακο-
 σίους, ὃν Ἐρμοκράτης ἀφηγεῖτο, τὸ δὲ εὐώνυμον
 αὐτοῖς συνεπλήρουν Πελοποννήσιοι, Μινδάρου
 τὴν ἡγεμονίαν ἔχοντος. τῶν δὲ Ἀθηναίων ἐπὶ
¹⁵ μὲν τὸ δεξιὸν ἐτάχθη Θράσυλλος, ἐπὶ δὲ τὸ εὐώ-
 νυμον Θρασύβουλος. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἔσπευδον
 ἀμφότεροι φιλοτιμούμενοι περὶ τοῦ τόπου, ὅπως
 μὴ τὸν δοῦν ἔχωσιν ἐναντίον. διὸ καὶ πολὺν χρό-
²⁰ νον ἀλλήλους περιέπλεον, διακλείοντες τὰ στενὰ
 καὶ περὶ τῆς στάσεως τοπομαχοῦντες· μεταξὺ γὰρ
 Ἀβύδου καὶ Σητοῦ τῆς ναυμαχίας γινομένης συν-
 ἔβαινε τὸν δοῦν οὐ μετρίως ἐμποδίζειν ἐν στενοῖς
 τόποις. οὐ μὴν ἀλλ' οἱ τῶν Ἀθηναίων κυβερνῆ-
 ται πολὺ ταῖς ἐμπειρίαις προέχοντες πολλὰ πρὸς
²⁵ τὴν νίκην συνεβάλοντο. τῶν γὰρ Πελοποννησίων ⁴⁰
 ὑπερεχόντων τῷ πλήθει τῶν νεῶν καὶ ταῖς τῶν
 ἐπιβατῶν ἀρεταῖς, ἡ τέχνη τῶν κυβερνητῶν ἄχοη-

1 περὶ] πρὸς fort. 4 ἀνάπειραν ο, corr. Hert. 6 ἐλάτ-
 τω Α, ἐλάττων PF'J, ἐλαττόνων F', ἐλαττον ε 13 αὐτὸς
 malim (Thuc. VIII 104, 3) 25 συνεβάλλοντο PL

στον τὴν ὑπεροχὴν τῶν ἐναντίων ἐποίει. διότε
γὰρ οἱ Πελοποννήσιοι κατὰ σπουδὴν ἀθρόους ταῖς
ναυσὶν εἰς ἐμβολὴν ἐπιφέροιντο, τὰς ἐαυτῶν οὕτως
φιλοτέχνως καθίσταντον, ὥστε τοῦ μὲν ἄλλου μέ- 572
ρους αὐτὰς μὴ δύνασθαι θιγεῖν, τοῖς δὲ στόμασι
2 τῶν ἐμβόλων μόνοις ἀναγκάζεσθαι συμβάλλειν. διό-
περ ὁ Μίνδαρος ὁρῶν ἀπρακτὸν οὖσαν τὴν ἐκ τῶν
ἐμβολῶν βίᾳν, καὶ ὅλιγας καὶ κατὰ μίαν ἐκέλευσε
συμπλέκεσθαι. οὐ μὴν οὐδ' ἐνταῦθα τὴν τῶν κυ-
βερνητῶν τέχνην ἀπρακτὸν εἶναι συνέβαινεν, ἀλλ' 10
εὐφυῶς ἐκκλίνοντες τὰς τῶν νεῶν ἐπιφερομένας
ἐμβολὰς πλαγίας ἐνέσειον καὶ πολλὰς κατετίρω-
3 σκον. φιλοτιμίας δ' ἐμπεδούσης εἰς ἀμφοτέρους,
οὐ μόνον ταῖς ἐμβολαῖς διεκινδύνευον, ἀλλὰ συμ-
πλεκόμενοι τοῖς ἐπιβάταις διηγωνίζοντο. πολλὰ δ' 15
ὑπὸ τῆς τοῦ φοῦ βίᾳς διακωλυόμενοι πράττειν ἐφ'
ἴκανὸν χρόνον διεκινδύνευον, οὐδετέρων δυναμέ-
4 νων τυχεῖν τῆς νίκης. ἴσοδρόπον δὲ τῆς μάχης οὕσης,
ἐπεφάνησαν ὑπέρ τινος ἄκρας ναῦς εἴκοσι πέντε
παρὰ τῶν συμμάχων ἀπεσταλμέναι τοῖς Ἀθηναίοις. 20
φοβηθέντες δὲ οἱ Πελοποννήσιοι πρὸς τὴν Ἀβυδον
ἔφυγον, ἔξαπτομένων τῶν Ἀθηναίων καὶ φιλοτιμό-
5 τερον διωξάντων. τῆς δὲ ναυμαχίας τοιοῦτον τέλος
λαβούσης, Ἀθηναῖοι ναῦς ἔλαβον ὀκτὼ μὲν Χίων,
πέντε δὲ Κορινθίων, Ἀμβρακιωτῶν δὲ δύο, Συρα- 25
κοσίων δὲ καὶ Πελληνέων καὶ Λευκαδίων μίαν ἔξ
ἐκάστων· αὐτοὶ δὲ πέντε ναῦς ἀπέβαλον, ἀς πάσας

3 ἐπεφέροντο Pf (c. 45, 9 et 10)
θίγειν c 11 ἐγκλίνοντες PJ
26 Παλληναίων o 27 πέντε]

5 θήγειν PF,
23 τοιοῦτω P, τοιοῦτο L
πεντεκαίδεκα Thuc. VIII 106, 3

βυθισθῆναι συνέβη. μετὰ δὲ ταῦθ' οἱ περὶ τὸν 6
Θρασύβουλον ἔστησαν τρόπαιον ἐπὶ τῆς ἄκρας, οὗ
τὸ τῆς Ἐκάβης ἔστι μνημεῖον, καὶ τὸν ἀπαγγε-
λοῦντας τὴν νίκην εἰς Ἀθήνας ἔπειμφαν, αὐτὸι δὲ
5 μετὰ παντὸς τοῦ στόλου τὸν πλοῦν ἐπὶ Κύζικον
ἔποιήσαντο· αὕτη γὰρ πρὸ τῆς ναυμαχίας ἦν ἀφε-
στηκυῖα πρὸς Φαρνάβαζον τὸν Λαρείον στρατηγὸν
καὶ Κλέαρχον τὸν Λακεδαιμονίων ἡγεμόνα. εὑρόν-
τες δ' αὐτὴν ἀτείχιστον φράδίως τῆς ἐπιβολῆς ἐκρά-
10 τησαν, καὶ χρήματα πραξάμενοι τὸν Κυζικηνοὺς
ἀπέπλευσαν εἰς Σηστόν.

Mίνδαρος δ' ὁ τῶν Λακεδαιμονίων ναύαρχος **41**
ἀπὸ τῆς ἥπτης φυγὴν εἰς Ἀβυδον τάς τε πεπονη-
κυίας ναῦς ἐπεσκεύασε καὶ πρὸς τὰς ἐν Εὐβοίᾳ
15 τριήρεις ἀπέστειλεν Ἐπικλέα τὸν Σπαρτιάτην, προσ-
τάξας ἄγειν τὴν ταχίστην. ὃς ἐπεὶ κατέπλευσεν 2
εἰς Εῦβοιαν, ἀθροίσας τὰς ναῦς οὖσας πεντήκοντα
κατὰ σπουδὴν ἀνήχθη· καὶ κατὰ τὸν Ἀθω γενο-
μένων τῶν τριήρων ἐπεγενήθη χειμῶν τηλικοῦτος
20 ὥστε τὰς μὲν ναῦς ἀπάσας ἀπολέσθαι, τῶν δὲ
ἀνδρῶν δώδεκα μόνον διασωθῆναι. δηλοῖ δὲ τὰ 3
περὶ τούτων ἀνάθημα κείμενον ἐν τῷ περὶ Κορώ-
νειαν νεῷ, καθάπερ φησὶν Ἐφορος, τὴν ἐπιγραφὴν
ἔχον ταύτην.

25 οἵδ' ἀπὸ πεντήκοντα νεῶν θάνατον προφυγόντες
πρὸς σκοπέλοισιν Ἀθώ σώματα γῇ πέλασαν

3 ἀπαγγέλλοντας A 7 στρατηγὸν] σατράπην L (c. 37, 4)
8 ικλέαρχον] λέαρχον PA 21 μόνον Hert.,
μόνονς ο *τὰ] τὸ ο 23 εὐφορος P 26 προσκοπέ-
λοισιν P

δώδεκα, τοὺς δ' ἄλλους ὅλεσεν μέγα λαῖτμα 573
θαλάσσης,

νῆσος τε στυγεροῖς πνεύμασι χρησαμένας.

4 Περὶ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν Ἀλκιβιάδης ἔχων τρισκαίδεκα τριήρεις κατέπλευσε πρὸς τοὺς ἐν Σάμῳ 5 διατρίβοντας, οἵ πάλαι προακηκοότες ἦσαν, ὅτι πεπεικὼς εἶη τὸν Φαρνάβαζον μηκέτι ταῦς τριακο- 5 σίας ναυσὶ βοηθεῖν τοῖς Λακεδαιμονίοις. φιλοφρό- νως δ' αὐτὸν ἀποδεξαμένων τῶν ἐν τῇ Σάμῳ, διε- λέγετο πρὸς αὐτοὺς περὶ τῆς καθόδου, πολλὰ κατεπ- 10 αγγελλόμενος χρήσιμος ἔσεσθαι τῇ πατρίδι, δομοίως καὶ τὰ καθ' ἑαυτὸν ἀπολογησάμενος, καὶ πολλὰ τὴν ἑαυτοῦ δακρύσας τύχην, ὅτι τὴν ἴδιαν ἀρετὴν ὑπὸ τῶν ἔχθρῶν ἡνάγκασται κατὰ τῆς πατρίδος ἐνδεί- 42 ξασθαι. τῶν δὲ στρατιωτῶν ἀσμένως τοὺς λόγους 15 προσδεξαμένων, καὶ περὶ τούτων διαπεμψαμένων εἰς Ἀθήνας, ἕδοξε τῷ δῆμῳ τὸν ἄνδρα τῶν ἐγκλη- μάτων ἀπολῦσαι καὶ μεταδοῦναι τῆς στρατηγίας· θεωροῦντες γὰρ αὐτοῦ τὸ πρωτικὸν τῆς τόλμης καὶ τὴν παρὰ τοῖς Ἑλλησι δόξαν, ὑπελάμβανον, ὅπερ 20 ἦν εἰκός, οὐ μικρὰν δοπὴν ἔσεσθαι τοῖς σφετέροις 2 πράγμασι τούτου προσγενομένου. καὶ γὰρ ὁ τῆς πολιτείας ἀφηγούμενος τότε Θηραμένης, ἀνὴρ εἰ καὶ τις ἄλλος εἶναι δόξας συνετός, τῷ δῆμῳ συνε- βούλευσε κατάγειν τὸν Ἀλκιβιάδην. τούτων δ' 25 ἀπαγγελθέντων εἰς Σάμον, Ἀλκιβιάδης πρὸς αἷς εἶχεν ἴδιας ναυσὶ τρισκαίδεκα ἐννέα προσέλαβε, καὶ

μετὰ τούτων ἐκπλεύσας εἰς Ἀλικαρνασσὸν παρὰ τὴς
πόλεως εἰσεπράξατο χρήματα. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν 3
Μεροπίδα πορθήσας μετὰ πολλῆς λείας ἀνέπλευσεν
εἰς Σάμον. πολλῶν δὲ συναχθέντων λαφύρων,
5 τοῖς τ' ἐν Σάμῳ στρατιώταις καὶ τοῖς μεθ' ἑαυτοῦ
διελόμενος τὰς ὥφελείας ταχὺ τοὺς εὖ παθόντας
εὔνους ἑαυτῷ κατεσκεύασεν. περὶ δὲ τὸν αὐτὸν 4
χρόνον Ἀντάνδριοι, φρουρὰν ἔχοντες, μετεπέμψαντο
παρὰ Λακεδαιμονίων στρατιώτας, μεθ' ὧν ἐκβα-
10 λόντες τὴν φυλακὴν ἐλευθέρων ῥκουν τὴν πατρίδα.
οἱ γὰρ Λακεδαιμόνιοι περὶ τῆς εἰς Φοινίκην ἀπο-
στολῆς τῶν τριακοσίων νεῶν ἐγκαλοῦντες τῷ Φαρ-
ναβάζῳ τοῖς "Ἀντανδρον οἰκοῦσι συνεμάχησαν.

Τῶν δὲ συγγραφέων Θουκυδίδης μὲν τὴν ἴστο- 5
15 φίαν κατέστρεψε, περιλάβων χρόνον ἐτῶν εἴκοσι
καὶ δυοῖν ἐν βύβλοις δικτώ· τινὲς δὲ διαιροῦσιν εἰς
ἐννέα· Ξενοφῶν δὲ καὶ Θεόπομπος ἀφ' ὧν ἀπέλειπε
Θουκυδίδης τὴν ἀρχὴν πεποίηνται, καὶ Ξενοφῶν
μὲν περιέλαβε χρόνον ἐτῶν τεσσαράκοντα καὶ δικτώ,
20 Θεόπομπος δὲ τὰς Ἑλληνικὰς πράξεις διελθῶν ἐπ'
ἔτη ἐπτακαίδεκα καταλήγει τὴν ἴστορίαν εἰς τὴν
περὶ Κνίδον ναυμαχίαν ἐν βύβλοις δώδεκα.

574 Τὰ μὲν οὖν κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀσίαν 6
ἐν τούτοις ἦν. Ῥωμαῖοι δὲ πρὸς Αἴκους διαπολε-
25 μοῦντες ἐνέβαλον αὐτῶν εἰς τὴν χώραν μετὰ πολλῆς

2 ἐπράξατο f 3 Μεροδίπα o, corr. Palmerius 15 κατέ-
στρεψε Dind., κατέστρεψε ο εἴκοσι καὶ δυοῖν] ἄδ PFJMT;
ἢ ἡ fort. (cf. XII 37, 2) διαιροῦντες P¹ 17 ἀπέλειπεν P
19 τεσσαράκοντα καὶ δικτώ] μῆ PF 21 ἐπτακαίδεκα] ίτ P
22 δώδεκα L, ίτ P, δυοκαίδεκα c 24 Αἴκους PA

δυνάμεως περιστρατοπεδεύσαντες δὲ πόλιν Βώλας ὀνομαζομένην ἔξεπολιόρχησαν.

43 Τῶν δὲ κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν τοῦτον πράξεων τέλος ἔχουσῶν Ἀθήνησι μὲν ἥρχε Γλαύκιππος, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ κατεστάθησαν ὑπατοι Μάρκος Κορνή⁵ λιος καὶ Λεύκιος Φούριος. περὶ δὲ τούτους τὸν χρόνους Αἰγεσταῖοι κατὰ τὴν Σικελίαν σύμμαχοι γεγενημένοι τοῖς Ἀθηναίοις κατὰ Συρακοσίων, καταλυθέντος τοῦ πολέμου περιδεεῖς καθειστήκεισαν· ἥλπιζον γάρ, ὅπερ ἦν εἰκός, τιμωρίαν δώσειν τοῖς¹⁰ 2 Σικελιώταις, ὑπὲρ ὃν εἰς αὐτοὺς ἔξήμαρτον. τῶν δὲ Σελινούντιών περὶ τῆς ἀμφισβητησίμου χώρας πολεμούντων αὐτούς, ἔκουσίως ἔξεχώρουν, εὐλαβούμενοι, μὴ διὰ ταύτην τὴν πρόφασιν οἱ Συρακοσιοι συνεπιλάβωνται τοῦ πολέμου τοῖς Σελινούντιοις, καὶ κινδυνεύσωσιν ἄρδην ἀπολέσαι τὴν¹⁵ 3 πατρίδα. ἐπεὶ δ' οἱ Σελινούντιοι χωρὶς τῆς ἀμφισβητησίμου πολλὴν τῆς παρακειμένης ἀπετέμοντο, τηνικαῦθ' οἱ τὴν Αἴγεσταν οἰκοῦντες πρέσβεις ἀπέστειλαν εἰς Καρχηδόνα, δεόμενοι βοηθῆσαι καὶ τὴν²⁰ 4 πόλιν αὐτοῖς ἐγχειρίζοντες. καταπλευσάντων δὲ τῶν πεμφθέντων, καὶ τῇ γερουσίᾳ τὰς παρὰ τοῦ δήμου δεδομένας ἐντολὰς εἰπόντων, οὐ μετρίως διηπόρησαν οἱ Καρχηδόνιοι· ἂμα μὲν γὰρ ἐπεθύμουν παραλαβεῖν πόλιν εὔκαιρον, ἂμα δὲ ἐφοβοῦντο τοὺς²⁵ Συρακοσίους, ἐωφακότες προσφάτως καταπεπολε-

¹ Βολᾶς P, Βώλασον A, Βόλασον c ⁶ Φρούριος PA
⁷ Ἐγεσταῖοι A [plerumque] ⁹ τοῦ] δὲ τοῦ a ¹¹ ὑπὲρ]
^f περὶ f ¹⁶ κινδυνεύσουσιν PAFK ²⁵ πόλιν PF, τὴν
 πόλιν c

μημένας τὰς τῶν Ἀθηναίων δυνάμεις. οὐ μὴν ἀλλὰ 5
καὶ τοῦ παρ' αὐτοῖς πρωτεύοντος ... παραλαβεῖν τὴν
πόλιν, τοῖς μὲν πρεσβευταῖς ἀπεκρίθησαν βοηθή-
σειν, εἰς δὲ τὴν τούτων διοίκησιν, ἀν δῆ χρεία
5 πολεμεῖν, στρατηγὸν κατέστησαν τὸν Ἀννίβαν, κατὰ
νόμους τότε βασιλεύοντα. οὗτος δὲ ἦν υἱωνὸς μὲν
τοῦ πρὸς Γέλωνα πολεμήσαντος Ἀμίλκου καὶ πρὸς
Ἴμέρᾳ τελευτήσαντος, υἱὸς δὲ τέσσερας, ὃς διὰ τὴν
τοῦ πατρὸς ἡτταν ἐφυγαδεύθη καὶ κατεβίωσεν ἐν
10 τῇ Σελινοῦντι. δ δ' οὖν Ἀννίβας, ὃν μὲν καὶ ε
φύσει μισέλλην, δμοῦ δὲ τὰς τῶν προγόνων ἀτιμίας
διορθώσασθαι βουλόμενος, ἔσπενδε δι' ἑαυτοῦ τι
κατασκευάσαι χρήσιμον τῇ πατρίδι. θεωρῶν οὖν
τοὺς Σελινούντιοντος οὐκ ἀρκουμένους τῇ παραχω-
15 φίσει τῆς ἀμφισβητησίμου χώρας, πρέσβεις ἀπέ-
στειλε μετὰ τῶν Αἰγεσταίων πρὸς Συρακοσίους,
ἐπιτρέπων αὐτοῖς τὴν κρίσιν τούτων, τῷ μὲν λόγῳ
προσποιούμενος δικαιοπραγεῖν, τῇ δ' ἀληθείᾳ νο-
μίζων ἐκ τοῦ μὴ βούλεσθαι τοὺς Σελινούντιοντος
20 διακριθῆναι μὴ συμμαχήσειν αὐτοῖς τοὺς Συρακο-
σίους. ἀποστειλάντων δὲ καὶ Σελινούντιον πρέσβεις, 7
575 διακριθῆναι μὲν μὴ βούλομένων, πολλὰ δὲ πρὸς
τοὺς παρὰ Καρχηδονίων καὶ τῶν Αἰγεσταίων πρέ-
σβεις ἀντειπόντων, τέλος ἔδοξε τοῖς Συρακοσίοις
25 ψηφίσασθαι τηρεῖν πρὸς μὲν Σελινούντιοντος τὴν

1 τὰς τῶν Ἀ. δυνάμεις om. P 2 τοῦ post πρωτεύον-
τος posuit Dind.; παρακαλοῦντος add. Reiske, Ἀννίβου συμ-
βούλευοντος excidisse videtur 5 κατέστησαν στρατηγὸν
ο-PA 10 Ἀνίβας P 11 δμοῦ (vel δμοίως) Dind., δμως ο
20 διακρ.] καὶ διακρ. Reiske 23 παρὰ om. A

4 συμμαχίαν, πρὸς δὲ Καρχηδονίους τὴν εἰρήνην. μετὰ δὲ τὴν ἐπάνοδον τῶν πρεσβευτῶν Καρχηδόνιοι μὲν τοῖς Αἴγεσταιοις ἀπέστειλαν Λίβυνάς τε πεντακισχιλίους καὶ τῶν Καμπανῶν δικαοσίους. οὗτοι δ' ἦσαν ὑπὸ τῶν Χαλκιδέων τοῖς Ἀθηναίοις εἰς τὸν πρὸς Συρακοσίους πόλεμον μεμισθωμένοι, καὶ μετὰ τὴν ἥτταν καταπεπλευκότες οὐκ εἶχον τὸν μισθοδοτήσοντας· οἱ δὲ Καρχηδόνιοι πᾶσιν ἵππους ἀγοράσαντες καὶ μισθοὺς ἀξιολόγους δόντες εἰς τὴν 5 Αἴγεσταν κατέστησαν. οἱ δὲ Σελινούντιοι κατ' 10 ἔκείνους τὸν χρόνους εὐδαιμονοῦντες, καὶ τῆς πόλεως αὐτοῖς πολυανδρούσης, κατεφρόνουν τῶν Αἴγεσταιών. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐν τάξει τὴν ὅμορον χώραν ἐπόρθουν, πολὺ προέχοντες ταῖς δυνάμεσι, μετὰ δὲ ταῦτα κατεφρονήσαντες κατὰ 15 4 πᾶσαν τὴν χώραν ἐσκεδάσθησαν. οἱ δὲ τῶν Αἴγεσταιών στρατηγοὶ παρατηρήσαντες αὐτοὺς ἐπέθεντο μετὰ τῶν Καρχηδονίων καὶ τῶν Καμπανῶν. ἀπροσδοκήτον δὲ τῆς ἐφόδου γενομένης φρεδίως ἐτρέψαντο τὸν Σελινούντιος, καὶ τῶν μὲν στρατιωτῶν 20 ἀνεῖλον περὶ χιλίους, τῆς δὲ λείας πάσης ἐκυρίευσαν. μετὰ δὲ τὴν μάχην εὐθέως ἀπέστειλαν πρέσβεις, οἱ μὲν Σελινούντιοι πρὸς Συρακοσίους, οἱ δ' Αἴγεσταιοι πρὸς Καρχηδονίους, περὶ βοηθείας. ἐκατέρων δ' ἐπαγγειλαμένων συμμαχήσειν, δομὲν Καρχηδονια- 25 κὸς πόλεμος ταύτην ἔλαβεν ἀρχήν· οἱ δὲ Καρχηδόνιοι προορώμενοι τὸ μέγεθος τοῦ πολέμου, τὴν ἐπιτροπὴν ἔδωκαν Ἀννίβᾳ τῷ στρατηγῷ περὶ τοῦ

1 συμμαχίαν δόιτων (ομ. πρὸς—ἐπανο) P 12 πολνάνδρον οὖσης o, corr. Dind. 26 ἀρχήν PAF, τὴν ἀρχήν e 28 Ἀνήβα P

μεγέθους τῆς δυνάμεως, καὶ πάντα προθύμως ὑπηρέτουν. ὁ δὲ Ἀυνίβας τό τε θέρος ἐκεῖνο καὶ τὸν εἰσινάπτοντα χειμῶνα πολλοὺς μὲν ἔξι Ἰβηρίας ἔξενολόγησεν, οὐκ διλύους δὲ καὶ τῶν πολιτῶν κατέμεραφεν· ἐπήει δὲ καὶ τὴν Λιβύην ἐπιλεγόμενος ἔξι ἀπάσης πόλεως τοὺς κρατίστους, καὶ ναῦς παρεσκευάζετο, διανοούμενος τῆς ἑαρινῆς ὥρας ἐνισταμένης διαβιβάζειν τὰς δυνάμεις· τὰ μὲν οὖν κατὰ τὴν Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν.

10 Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Δωριεὺς ὁ Ῥόδιος, ναύαρ-⁴⁵ χος ὃν τῶν ἔξι Ἰταλίας τριήρουν, ἐπειδὴ κατέστησε τὴν ἐν Ῥόδῳ ταραχὴν, ἔξεπλευσεν ἐφ' Ἑλλήσποντον, σπεύδων συμμίξαι τῷ Μινδάρῳ· οὗτος γὰρ ἐν Ἀβύδῳ διατρίβων συνῆγε πανταχόθεν τὰς συμμα-
15 χούσας ναῦς τοῖς Πελοποννησίοις. ἥδη δὲ τοῦ Δωριέως ὅντος περὶ τὸ Σίγειον τῆς Τρωάδος, οἱ περὶ Σηστὸν ὅντες Ἀθηναῖοι πυθόμενοι τὸν παράπλουν ἀνήχθησαν ἐπ' αὐτοὺς πάσαις ταῖς ναυσίν, οὕσαις ἐβδομήκοντα καὶ τέσσαρσιν. ὁ δὲ Δωριεὺς ²
20 μέχρι μέν τινος ἀγνοήσας τὸ γινόμενον ἐπλει-⁵⁷⁶ μετέωρος· κατανοήσας δὲ τὸ μέγεθος τοῦ στόλου κατεπλάγη, καὶ σωτηρίαν ἄλλην οὐδεμίαν δρῶν κατέψυγεν εἰς Λάρδανον. ἐκβιβάσας δὲ τοὺς στρα-⁴ τιώτας καὶ τὸν φρουροῦντας τὴν πόλιν προσλαβό-
25 μενος, βέλη τε παυπληθῆ ταχέως παρεκόμισε καὶ τῶν στρατιωτῶν οὓς μὲν ἐπὶ τὰς πρώρας ἐπέστησεν, οὓς δ' ἐπὶ τῆς γῆς εὐκαίρως ἔταξεν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι ⁵

13 συμμίξαι ο ^{14 Ἀβύδῳ]} συνόδῳ P ^{16 Σίγειον}
PAFK τῆς om. P ^P Τρωάδος P ^{19 ἐβδομήκοντα καὶ}
τέσσαρσιν] ὁδὸς P

κατὰ πολλὴν σπουδὴν καταπλεύσαντες ἐνεχείρησαν
ἀποσπᾶν τὰς ναῦς, καὶ πανταχόθεν τῷ πλήθει περι-
6 χυθέντες κατεπόνουν τοὺς ἐναντίους. ἀ δὴ πυθό-
μενος Μίνδαρος δ τῶν Πελοποννησίων ναύαρχος,
εὐθέως ἐξ Ἀβύδου μετὰ παντὸς ἀνήγθη τοῦ στόλου, 5
καὶ κατέπλει πρὸς τὸ Λαρδάνειον μετὰ νεῶν τεσσά-
ρων πρὸς ταῖς ὁγδοήκοντα, βοηθήσων τοῖς μετὰ τοῦ
Λισσαίως· συμπαρῆν δὲ καὶ τὸ πεζὸν στράτευμα τοῦ
7 Φαιραναβάζου, βοηθοῦν τοῖς Λακεδαιμονίοις. ὡς δ'
ἐγγὺς ἀλλήλων ἐγενήθησαν οἱ στόλοι, διέταξαν 10
ἀμφότεροι τὰς τριήρεις εἰς ναυμαχίαν· καὶ Μίνδαρος
μὲν ἔχων ἐπτὰ πρὸς ταῖς ἐνενήκοντα ναυσὶν ἐπὶ
μὲν τὸ λαιὸν κέρας ἔταξε Συρακοσίους, τοῦ δεξιοῦ
δ' αὐτὸς εἶχε τὴν ἡγεμονίαν· τῶν δ' Ἀθηναίων τοῦ
μὲν δεξιοῦ μέρους Θρασύβουλος ἥγειτο, τοῦ δ' ἑτέ- 15
8.ρον Θράσυλλος. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον αὐτῶν ἐξηρ-
τυμένων, οἱ μὲν ἡγεμόνες αὐτῶν ἥραν τὸ σύσση-
μον τῆς μάχης, οἱ δὲ παλπικταὶ δὲ ἀφ' ἐνὸς παραγ-
γέλματος ἥρξαντο σημαίνειν τὸ πολεμικόν· καὶ τῶν
μὲν ἐρετῶν οὐθὲν ἐλλειπόντων προθυμίας, τῶν δὲ 20
κυβερνητῶν ἐντέχνως τοῖς οἰαξὶ χρωμένων, κατα-
9 πληκτικὸν συνέβαινε γίνεσθαι τὸν ἀγῶνα. ὅποτε
γὰρ αἱ τριήρεις εἰς ἐμβολὴν ἐπιφέροιντο, τηνικαῦτα
οἱ κυβερνῆται πρὸς αὐτὴν τὴν τοῦ καιροῦ φοπὴν
ἐπέστρεψον τὰς ναῦς πραγματικῶς, ὥστε τὰς πλη- 25
10 γὰς γίνεσθαι κατ' ἐμβολὴν. οἱ μὲν οὖν ἐπιβάται

6 δ πρὸς ταῖς π ΡΑ, τεσσάρων καὶ ὁγδοήκοντα c 16
ἐξηρτημένων JL 18 σαλπιγκταὶ τ 23 ἐπεφέροντο o,
corr. Hert. (c. 40, 1) 26 κατ'] οὐ κατ' Reiske ἐμβολον
malim

θεωροῦντες πλαγίας τὰς ἔαυτῶν ναῦς συνεπιφερο-
μένας ταῖς τῶν πολεμίων τριήρεσι, περιδεεῖς ἐγί-
νοντο, περὶ σφῶν ἀγωνιῶντες· δόπτε δ' οἱ κυβερ-
νῆται ταῖς ἐμπειρίαις ἐκρούσειαν τὰς ἐπιφοράς,
5 πάλιν ἐγίνοντο περιχαρεῖς καὶ μετέωροι ταῖς ἐλπί-
σιν. οὐ μὴν οὐδὲ οἱ [ἐν] τοῖς καταστρώμασιν ἐπι- 46
βεβηκότες ἀπρακτον εἶχον τὴν φιλοτιμίαν, ἀλλ' οἱ
μὲν ἐκ πολλοῦ διαστήματος ἐφεστηκότες ἐτόξευον
κατὰ τὸ συνεχές, καὶ ταχὺ δ τόπος ἦν βελῶν πλή-
10 φης· οἱ δ' ἀεὶ προσιόντες ἐμγυτέρω τὰς λόγχας ἥκον-
τιξον, οἱ μὲν ἐπὶ τοὺς ἀμυνομένους ἐπιβάτας, οἱ
δ' ἐπ' αὐτοὺς βαλεῖν φιλοτιμούμενοι τοὺς κυβερνή-
τας· δόπτε δὲ συνερείσειαν αἱ ναῦς, τοῖς τε δόρα-
σιν ἡγωνίζοντο καὶ κατὰ τὰς προσαγωγὰς εἰς τὰς
15 τῶν πολεμίων τριήρεις μεθαλλόμενοι τοῖς ξίφεσιν
ἀλλήλους ἥμύνοντο. κατὰ δὲ τὰς γινομένας ἐλατ- 2
τώσεις τῶν νικῶντων ἐπαλαλαζόντων καὶ τῶν ἄλλων
μετὰ βοῆς παραβοηθούντων, κραυγὴ σύμμικτος ἐγί-
νετο παρ' ὅλον τὸν τῆς ναυμαχίας τόπον. ἐπὶ
20 πολὺν οὖν χρόνον ἵσδροπος ἦν ἡ μάχη διὰ τὴν
ὑπερβολὴν τῆς παρ' ἀμφοτέροις φιλοτιμίας· μετὰ
δὲ ταῦτα Ἀλκιβιάδης ἐκ Σάμου παραδόξως ἐπεφάνη
μετὰ νεῶν εἴκοσι, πλέων κατὰ τύχην εἰς Ἑλλήσ-
577 ποντον. τούτων δὲ πόρρω μὲν οὐδῶν, ἐκάτεροι 3
25 σφίσι βοήθειαν ἐλπίζοντες παραγενέσθαι, μετέωροι
ταῖς ἐλπίσιν ἐγίνοντο καὶ πολὺ προθυμότερον ταῖς

1 τὰς ἐ. ναῦς πλαγίας o-PA
(cf. v. 1 et c. 40, 2)

9 ταχύ] ταχέως aut τάχ' Kälker
14 προσαγωγὰς v

4 ἐπιφερομένας P
6 ἐν delevi
8 ἀφεστηκότες v

13 συνερίσειαν PA

16 γενομένας P

τόλμαις διεκινδύνευον· ἐπεὶ δ' ἡδη σύνεγγυς ἦν διόλος, καὶ τοῖς μὲν Λακεδαιμονίοις οὐδὲν ἔφαίνετο σύσσημον, τοῖς δ' Ἀθηναίοις Ἀλκιβιάδης μετέωρον ἐποίησεν ἐπίσημον φοινικοῦ ἀπὸ τῆς ίδιας νεώς,
 ὅπερ ἦν σύσσημον αὐτοῖς διατεταγμένον, οἱ μὲν ⁵ Λακεδαιμόνιοι καταπλαγέντες ἐτράπησαν, οἱ δ' Ἀθηναῖοι τῷ προτερήματι μετεωρισθέντες μετὰ
⁴ σπουδῆς ἐπεδίωκον τὰς ὑποφευγούσας. καὶ δέκα μὲν νεῶν εὐθὺς ἐκυρίευσαν, μετὰ δὲ ταῦτα χειμῶνος ἐπιγενομένον καὶ πνευμάτων μεγάλων πολλὰ ¹⁰ περὶ τὸν διωγμὸν αὐτοὺς ἐμποδίζεσθαι συνέβαινε· διὰ γὰρ τὸ μέγεθος τῶν κυμάτων τὰ μὲν σκάφη τοῖς οἰαξιν ἥπειδει, τὰς δ' ἐμβολὰς ἀπράκτους συνέβαινε γίνεσθαι, τῶν τυπτομένων νεῶν ὑποχωρούσων. τέλος δ' οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι πρὸς τὴν ¹⁵ γῆν κατενεχθέντες ἔφυγον πρὸς τὸ πεζὸν τοῦ Φαρναβάξου στρατόπεδον, οἱ δ' Ἀθηναῖοι τὸ μὲν πρῶτον ἐπεχείρησαν ἀποσπᾶν τὰς ναῦς ἀπὸ τῆς γῆς καὶ παραβόλως διεκινδύνευον, ὑπὸ δὲ τοῦ Περσικοῦ στρατεύματος ἀνακοπέντες ἀπέπλευσαν εἰς Σηστόν.
²⁰ 6 δὲ γὰρ Φαρνάβαξος βουλόμενος τοῖς Λακεδαιμονίοις ὑπὲρ ὃν ἐνεκάλουν ἀπολογεῖσθαι, βιαιότερον διηγωνίζετο πρὸς τοὺς Ἀθηναίους· ἅμα δὲ καὶ περὶ τῶν εἰς Φοινίκην ἀποβταλεισῶν νεῶν τριακοσίων ἐδίδαξεν, ὡς τοῦτο ἐπράξει πυνθανόμενος τόν τε τῶν ²⁵ Ἀράβων βασιλέα καὶ τὸν τῶν Αἴγυπτίων ἐπιβούλευειν τοῖς περὶ Φοινίκην πράγμασιν.

7 μετὰ σπουδῆς οι. f 17 Βαρναβάξον P μὲν οι. P
 18 ἐπεχείρισαν P, ἐνεχείρισαν A (c. 45, 5) 22 ἀπολογεῖσθαι M et Rhod., οι c 26 *τὸν τῶν] τῶν P, τὸν c

Τῆς δὲ ναυμαχίας τοιοῦτον τὸ τέλος λαβούσης 47
 Ἀθηναῖοι τότε μὲν εἰς Σηστὸν ἀπέπλευσαν ἥδη νυ-
 κτὸς οὕσης, ἂμα δ' ἡμέρᾳ τά τε ναυάγια συνήγαγον
 καὶ πρὸς τῷ προτέρῳ τροπαίῳ πάλιν ἔτερον ἔστη-
 5 βαν. Μίνδαρος δὲ νυκτὸς περὶ πρώτην φυλακὴν 2
 εἰς Ἀρβυδον ἀναχθεὶς τάς τε πεπονηκίας ναῦς ἐπε-
 σκεύαζε καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους διεπέμψατο περὶ
 βοηθείας πεξῆς τε καὶ ναυτικῆς· διενοεῖτο γὰρ
 ἐν ὅσῳ τὰ κατὰ τὸν στόλον ἔτοιμα ἐγίνετο, πεξῇ
 10 μετὰ Φαρναβάξου τὰς συμμαχούσας κατὰ τὴν Ἀσίαν
 πόλεις Ἀθηναίοις πολιορκήσειν. Χαλκιδεῖς δὲ καὶ 3
 σχεδὸν οἱ λοιπὸι πάντες οἱ τὴν Εὔβοιαν κατοικοῦν-
 τες ἀφεστηκότες ἦσαν Ἀθηναίων, καὶ διὰ τοῦτο
 περιδεεῖς ἐγίνοντο, μήποτε νῆσον οἴκοῦντες ἐκπο-
 15 λιορκηθῶσιν ὑπὲρ Ἀθηναίων θαλασσοκρατούντων·
 ἥξιον οὖν Βοιωτοὺς κοινῇ χῶσαι τὸν Εὔριπον,
 ὥστε συνάψαι τὴν Εὔβοιαν τῇ Βοιωτίᾳ. συγκατα- 4
 20 θεμένων δὲ τῶν Βοιωτῶν διὰ τὸ κάκείνοις συμφέ-
 ρειν τὴν Εὔβοιαν εἶναι τοῖς μὲν ἄλλοις νῆσον, ἔαυ-
 τοῖς δὲ ἥπειρον· διόπερ αἱ πόλεις ἄπασαι πρὸς τὴν
 διάχωσιν ἐπερρώσθησαν καὶ πρὸς ἀλλήλας ἥμιλ-
 λῶντο· οὐ γὰρ μόνον τοῖς πολίταις ἔξιέναι πανδη-
 μεὶ προσέταξαν, ἀλλὰ καὶ τοῖς παροικοῦσι ξένοις,
 ὥστε διὰ τὸ πλῆθος τῶν τοῖς ἔργοις προσιόντων
 25 τὴν πρόθεσιν ταχέως λαβεῖν συντέλειαν. τῆς μὲν
 οὖν Εὔβοιας κατεσκευάσθη τὸ χῶμα κατὰ τὴν Χαλ-
 κίδα, τῆς δὲ Βοιωτίας πλησίον Αὐλίδος· ἐνταῦθα

6 τε PAL, om c κατεσκεύαξε o, corr Hert 7 περὶ β.
 διεπέμψατο o - PA 11 ἐκπολιορκήσειν L 12 et 19
 εὔβοιαν P

γὰρ δὲ μεταξὺ τόπος ἦν στενώτατος. συνέβαινε 578
μὲν οὖν καὶ πρότερον ἀεὶ κατ’ ἐκεῖνον τὸν τόπον
εἶναι φοῦν καὶ πυκνὰς ποιεῖσθαι τροπὰς τὴν θά-
λατταν, τότε δὲ πολὺ μᾶλλον ἦν ἐπιτείνοντα τὰ
κατὰ τὸν φοῦν, ὡς ἂν εἰς στενὸν ἄγαν συγκεκλει- 5
σμένης τῆς θαλάττης· δὲ γὰρ διέκπλους ἀπελείφθη
μιαὶ νηὶ. ὥκοδόμησαν δὲ καὶ πύργους ὑψηλοὺς ἐπ’
ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων, καὶ ξυλίνας τοῖς διάρροις
6 ἐπέστησαν γεφύρας. Θηραμένης δὲ ὑπὸ Ἀθηναίων
ἀποσταλεὶς μετὰ νεῶν τριάκοντα τὸ μὲν πρῶτον 10
ἐπεχειρησε καλύειν τοὺς ἐπὶ τῶν ἔργων, πολλοῦ
δὲ πλήθους στρατιωτῶν συμπαρόντος τοῖς κατα-
σκευάζουσι τὰ χώματα ταύτης μὲν τῆς ἐπιβολῆς
ἀπέστη, τὸν δὲ πλοῦν ἐπὶ [τῶν] νήσων ἐποιήσατο.
7 βουλόδημενος δὲ τούς τε πολίτας καὶ συμμάχους ἀνα- 15
παῦσαι τῶν εἰσφορῶν, τὴν τε τῶν πολεμίων χώραν
ἐπόρθησε καὶ πολλὰς ὠφελείας ἤθροισεν. ἐπῆρε δὲ
καὶ τὰς συμμαχίας πόλεις, καὶ τοὺς ἐν αὐταῖς
8 νεωτερίζοντας εἰσεπράττετο χρήματα. καταπλεύσας
δὲ εἰς Πάρον καὶ καταλαβὼν διλγαρχίαν ἐν τῇ 20
πόλει, τῷ μὲν δῆμῳ τὴν ἐλευθερίαν ἀποκατέστησε,
παρὰ δὲ τῶν ἀψαμένων τῆς διλγαρχίας χρημάτων
πλῆθος εἰσεπράξατο.

48 Συνέβη δὲ περὶ τοῦτον τὸν χρόνον ἐν τῇ
Κορκύρᾳ γενέσθαι μεγάλην στάσιν καὶ σφαγὴν, ἦν 25

1 τόπος ἦν | προσῆν ΑΗ, πόρος ἦν Wess. στενώτατος ν
2 ἀεὶ καὶ πρότερον ο-ΡΑ 3 καὶ πυκνὰς — 5 φοῦν ομ. Α
4 ἐπιτείνοντα] ἐπὶ τίτωρ τ P 10 τριάκοντα] δ P 14 τῶν
del. Lind. 17 ἐπόρθησεν Α. ἐπόρθησαν PF ἤθροισαν P
20 Πάρον] Σπάρτην Α 25 κερκύρα ε (item infra)
μεγάλην γενέσθαι ο-ΡΑΦ ἦν] ἦν καὶ Reiske

δι' ἐτέρας μὲν αἰτίας λέγεται γενέσθαι, μάλιστα δὲ διὰ τὴν ὑπάρχουσαν αὐτοῖς πρὸς ἀλλήλους ἔχθραν. ἐν οὐδεμιᾷ γάρ ποτε πόλει τοιοῦτοι πολιτῶν φόνοι 2 συνετελέσθησαν οὐδὲ μεῖζων ἕρις καὶ φιλονεικία πρὸς ὅλεθρον ἀνήκουσα. δοκοῦσι γὰρ οἱ μὲν ἀναιρεθέντες ὑπ' ἀλλήλων πρὸ ταύτης τῆς στάσεως γεγονέναι περὶ χιλίους καὶ πεντακοσίους, καὶ πάντες οὗτοι πρωτεύοντες τῶν πολιτῶν. τούτων δὲ ἐπι- 3 γεγενημένων τῶν ἀτυχημάτων ἐτέραν αὐτοῖς συμ- 10 φορὰν ἐπέστησεν ἡ τύχη, τὴν πρὸς ἀλλήλους πάλιν αὐξῆσασα διαφοράν. οἱ μὲν γὰρ προέχοντες τοῖς ἀξιώμασι τῶν Κορκυραίων δρεγόμενοι τῆς ὀλιγαρχίας ἐφρόνουν τὰ Λακεδαιμονίων, ὃ δὲ δημοτικὸς ὄχλος ἐσπευδε τοῖς Ἀθηναίοις συμμιχεῖν. καὶ γὰρ 4 15 διαφερούσας τὰς σπουδὰς εἶχον οἱ περὶ τῆς ἥγεμονίας δικιωνιζόμενοι δῆμοι· Λακεδαιμόνιοι γὰρ τοὺς πρωτεύοντας ἐν ταῖς συμμιχίσι πόλεσιν ἐποίουν ἐπὶ τῆς διοικήσεως τῶν κοινῶν, Ἀθηναῖοι δὲ δημοκρατίας ἐν ταῖς πόλεσι καθίσταντον. οἱ δέ οὖν 5 20 Κορκυραῖοι θεωροῦντες τοὺς δυνατωτάτους τῶν πολιτῶν ὅντας πρὸς τῷ τὴν πόλιν ἐγχειρίζειν Λακεδαιμονίοις, μετεπέμψαντο παρ' Ἀθηναίων δύναμιν τὴν παριφυλάξουσαν τὴν πόλιν. Κόνων δέ ὁ 6 στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων πλεύσας εἰς Κόρκυραν, 25 ἔξακοσίους μὲν τῶν ἐκ Ναυπάκτου Μεσσηνίων κατέλιπεν ἐν τῇ πόλει, αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν νεῶν παρέ-

1 γίνεσθαι P 2 ἐπερέχονταν P αὐτοῖς γενέσθαι
add. P¹ 3 ποτε Wess., τότε ο ⁸ τούτων γεγενημένων K;
ἐπιτετελεσμένων fort. 21 τῷ P, τῷ v. Λακεδ. PAF, τοῖς
Λακεδ. c 25 μεσηρίου κατέλειπεν P

πλευσε, καὶ καθωρμίσθη πρὸς τῷ τῆς Ἡρας τε-
τι μένει. οἱ δὲ ἔξακόδιοι μετὰ τῶν δημοτικῶν ὁρμή-
σαντες ἐπὶ τοὺς τὰ Λακεδαιμονίων φρονοῦντας
ἔξαιφνης ἀγορᾶς πληθούσης οὓς μὲν συνελάμβανον,
οὓς δὲ ἐφόνευον, πλείους δὲ τῶν χιλίων ἐφυγάδευ-⁵
σαν· ἐποιήσαντο δὲ τοὺς μὲν δούλους ἐλευθέρους,⁶⁷⁹
τοὺς δὲ ξένους πολίτας, εὐλαβούμενοι τό τε πλῆθος
8 καὶ τὴν δύναμιν τῶν φυγάδων. οἱ μὲν οὖν ἐκπε-
σόντες ἐκ τῆς πατρίδος εἰς τὴν καταντίον ἥπειρον
ἔφυγον· μετὰ δέ τινας ἡμέρας τῶν ἐν τῇ πόλει¹⁰
τινες φρονοῦντες τὰ τῶν φυγάδων κατελάβοντο τὴν
ἀγοράν, καὶ μεταπεμψάμενοι τοὺς φυγάδας περὶ
τῶν ὅλων διηγωνίζοντο. τέλος δὲ νυκτὸς κατα-
λαβούσης εἰς δύμολογίας ἥλθον πρὸς ἄλληλους, καὶ
τῆς φιλονεικίας παυσάμενοι κοινῶς ὕκουν τὴν πα-¹⁵
τρίδα. ἡ μὲν οὖν ἐν Κορκύρᾳ σφαγὴ τοιοῦτον ἔσχε
τὸ τέλος.

49 Ἀρχέλαος δ' ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεύς, τῶν
Πυδναίων ἀπειθούντων, πολλῇ δυνάμει τὴν πόλιν
περιεστρατοπέδευσεν. παρεβοήθησε δ' αὐτῷ καὶ²⁰
Θηραμένης ἔχων στόλον ὃς χρονιξούσης τῆς πο-
λιορκίας ἀπέπλευσεν εἰς Θράκην πρὸς Θρασύβουλον
2 τὸν ἀφηγούμενον τοῦ στόλου παντός. ὁ μὲν οὖν
Ἀρχέλαος φιλοτιμότερον πολιορκήσας τὴν Πύδναν
καὶ κρατήσας μετάκισεν αὐτὴν ἀπὸ θαλάττης ὡς²⁵
εἴκοσι στάδια. δ δὲ Μίνδαρος, ἥδη τοῦ χειμῶνος
λήγοντος, συνήγαγε τὰς πανταχόθεν τριήρεις· ἐκ

9 καταντίον P¹ AHLF², καταντικόν c 16 σφαγὴ Krüger,
φυγὴ o 20 ἐστρατοπέδευσεν P¹ παρεβοήθει o-PAL 25 μετ-
ώκησεν PA 26 σταδίους o-PAF² 27 ἀπανταχόθεν o-PA

τε γὰρ τῆς Πελοποννήσου πολλαὶ παρεγενήθησαν
καὶ παρὰ τῶν ἄλλων συμμάχων δύοις. οἱ δὲ ἐν
Σηστῷ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοί, πυνθανόμενοι τὸ
μέργεθος τοῦ συναγομένου τοῖς πολεμίοις στόλου,
5 περιδεεῖς ἦσαν, μήποτε πάσαις ταῖς τριήρεσιν ἐπι-
πλεύσαντες οἱ πολέμιοι κυριεύσωσι τῶν νεῶν.
ὅτεν αὐτοὶ μὲν καθελκύσαντες τὰς οὖσας ἐν Σηστῷ 3
ναῦς περιέπλευσαν τὴν Χερρόνησον καὶ καθωρ-
μίσθησαν εἰς Καρδίαν· εἰς δὲ Θράκην πρὸς Θρασύ-
10 βουλον καὶ Θηραμένην ἐπεμψαν τριήρεις, παρα-
καλοῦντες μετὰ τοῦ στόλου τὴν ταχίστην ἥκειν·
μετεπέμψαντο δὲ καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην ἐκ Λέσβου
μεθ' ὃν εἶχε νεῶν, καὶ συνήχθη πᾶς δὲ στόλος
εἰς ἓνα τόπον, σπευδόντων τῶν στρατηγῶν περὶ
15 τῶν ὅλων διαινδυνεῦσαι. Μίνδαρος δὲ δ τῶν 4
Λακεδαιμονίων ναύαρχος πλεύσας εἰς Κύζικον πᾶσαν
τὴν δύναμιν ἔξεβίβασε καὶ τὴν πόλιν περιεστρατο-
πέδευσεν. παρεγενήθη δὲ καὶ Φαρνάβαζος μετὰ
πολλῆς στρατιᾶς, μεθ' οὗ πολιορκήσας Μίνδαρος
20 εἶλε τὴν Κύζικον κατὰ ιράτος. οἱ δὲ [μετὰ] τῶν 5
Ἀθηναίων στρατηγοὶ κρίναντες ἐπὶ Κύζικον πλεῖν,
ἀνήχθησαν μετὰ πασῶν τῶν νεῶν καὶ τὴν Χερρό-
νησον περιέπλεον. καὶ πρῶτον μὲν εἰς Ἐλεοῦντα
παρεγένοντο· μετὰ δὲ ταῦτα ἐφιλοτιμήθησαν νυκτὸς
25 τὴν τῶν Ἀβυδηνῶν πόλιν παραπλεῦσαι πρὸς τὸ μὴ
κατανοηθῆναι τὸ πλῆθος τῶν νεῶν ὑπὸ τῶν πολε-
μίων. ἐπεὶ δὲ ἦλθον εἰς Προικόνησον, τὴν μὲν 6
νύκτα κατηνλίσθησαν ἐν ταύτῃ, τῇ δὲ ὑστεραίᾳ

τοὺς μὲν ἐπιβεβηκότας στρατιώτας διεβίβασαν εἰς τὴν τῶν Κυξικηνῶν χώραν, καὶ τῷ στρατηγοῦντι τούτων Χαιρέψ προσέταξαν ὅγειν τὸ στρατόπεδον ἐπὶ τὴν 50 πόλιν, αὐτὸλ δ' εἰς τοία μέρη διείλαντο τὸ ναυτικόν, 5 καὶ τοῦ μὲν ἥρχεν Ἀλκιβιάδης, τοῦ δὲ Θηραμένης, 580 τοῦ δὲ τρίτου Θρασύβουλος. Ἀλκιβιάδης μὲν οὗν μετὰ τοῦ καθ' αὐτὸν μέρους πολὺ προέπλευσε τῶν ἄλλων, βουλόμενος προκαλέσασθαι τοὺς Λακεδαιμονίους εἰς ναυμαχίαν· Θηραμένης δὲ καὶ Θρασύβουλος ἐφιλοτέχνουν εἰς τὸ κυκλώσασθαι καὶ τῆς εἰς 10 2 τὴν πόλιν ἐπανόδου τοὺς ἐκπλεύσαντας εἶρξαι. Μίνδαρος δὲ τὰς μὲν Ἀλκιβιάδου ναῦς [καὶ] μόνας δρῶν προσφερομένας, τὰς δ' ἄλλας ἀγνοῶν, κατεφρόνησε, καὶ ναυσὶν δροιήκοντα θρασέως ἐκ τῆς πόλεως τὸν ἐπίπλουν ἐποιήσατο. ὡς δὲ πλησίον ἐγένετο τῶν 15 περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην, οἱ μὲν Αθηναῖοι, καθάπερ ἦν αὐτοῖς παρηγγελμένουν, προσεποιοῦντο φεύγειν, οἱ δὲ Πελοποννήσιοι περιχαρεῖς ὅντες ἥκολονύθουν 3 κατὰ σπουδὴν ὡς νικῶντες. ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης ἐπειδὴ τῆς πόλεως αὐτὸὺς ἀπέσπασε πορρωτέρω, 20 τὸ σύσσημον ἥρεν· οὖν γενηθέντος αἱ μετ' Ἀλκιβιάδου τριήρεις ἔξαιφνης πρὸς ἔνα καιρὸν ἐπέστρεψαν ἀντίφροδοι τοῖς πολεμίοις, Θηραμένης δὲ καὶ Θρασύβουλος ἐπλεον ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ τὸν ἀπόπλουν 4 τῶν Λακεδαιμονίων ὑπετέμοντο. οἱ δὲ μετὰ τοῦ 25 Μινδάρου καθορῶντες ἥδη τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων

7 καὶ^{τ'} αὐτὸν ο - PAF

10 εἰς τὸ om. L et Dind.

12 καὶ om. AHLM; ἔτι i. e. εἴκοσι conicio ex Xen. Hell.

I 1, 18 14 ναυσὶν δροιήκοντα] ναῦς π̄ P¹ 24 ἀπό-

πλουν Wess., ἐπίπλουν ο, ἐπανάπλουν Reiske

νεῶν, καὶ μαθόντες ἑαυτοὺς κατεστρατηγημένους, περίφοβοι καθειστήκεισαν. τέλος δὲ τῶν Ἀθηναίων πανταχόθεν ἐπιφαινομένων καὶ τῆς εἰς τὴν πόλιν ἐφόδου τοὺς Πελοποννησίους ἀποκλεισάντων, δ
⁵ Μίνδαρος ἡναγκάσθη καταφυγεῖν τῆς χώρας πρὸς τοὺς καλουμένους Κλήρους, δπον καὶ Φαρνάβαξος εἶχε τὴν δύναμιν. Ἀλκιβιάδης δὲ κατὰ σπουδὴν διώκων ἀς μὲν κατέδυεν, ἀς δὲ κατατιρώσκων ὑποχειρίους ἐλάμβανε, τὰς δὲ πλείστας πρὸς αὐτῇ 10 τῇ γῇ καθαρισμένας καταλαβὼν ἐπέβαλλε σιδηρᾶς χεῖρας, καὶ ταύταις ἀποσπᾶν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπειρᾶτο. παραβοηθούντων δὲ τῶν πεζῶν ἀπὸ τῆς γῆς τοῖς Πε- 6 λοποννησίοις πολὺς ἐγένετο φόνος, ὃς ἂν τῶν μὲν Ἀθηναίων διὰ τὸ προτέρημα θρασύτερον ἢ συμφο- 15 ράτερον ἀγωνιζομένων, τῶν δὲ Πελοποννησίων πολὺ τοῖς πλήθεσιν ὑπεραγόντων· καὶ γὰρ τὸ τοῦ Φαρνα- βάξου στρατόπεδον παρεβοήθει τοῖς Λακεδαιμονίοις, καὶ τὴν μάχην ἐκ τῆς γῆς ποιούμενον τὴν στάσιν εἶχεν ἀσφαλεστέραν. Θρασύβουλος δὲ θεωρῶν τοὺς 7 20 πεζοὺς τοῖς πολεμίοις βοηθοῦντας, καὶ τοὺς λοιποὺς τῶν ἐπιβατῶν ἀπεβίβασεν εἰς τὴν γῆν, σπεύδων βοηθῆσαι τοῖς περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην· τῷ δὲ Θηρα- μένει παρεκελεύσατο τοῖς περὶ Χαιρέαν πεζοῖς συνά- 25 φαντα τὴν ταχίστην ἥκειν, δπως πεζῇ διαγωνίσωνται.

²⁵ Τῶν δὲ Ἀθηναίων περὶ ταῦτα γινομένων **Mīn-51** δαρος δ τῶν Λακεδαιμονίων ἀφηγούμενος αὐτὸς

3 ἐπιφερομένων Bek. 4 ἀφόδου Dind. 5 τὴν
χώραν P¹ 6 δπως P¹ 8 κατέδυεν κατατιρώσκων, ἀς
δὲ ὑποχ. Reiske 10 καθορισμένας o-L ἐπέβαλε P
11 ταύταις Dind, ταύτας o 16 ὑπερεχόντων o-PA
23 Χαιρέαν Krüger (c. 49, 6), Χάρητα o (c. 51, 2)

μὲν πρὸς Ἀλκιβιάδην ὑπὲρ τῶν ἀφελκομένων νεῶν διηγωνίζετο, Κλεάρχον δὲ τὸν Σπαρτιάτην μετὰ μέρους τῶν Πελοποννησίων ἀπέστειλε πρὸς τοὺς περὶ Θρασύβουλον· συναπέστειλε δ' αὐτῷ καὶ τοὺς⁸¹

2 παρὰ Φαρναβάζῳ στρατευομένους μισθοφόρους. δὲ δὲ Θρασύβουλος μετὰ τῶν ἐπιβατῶν καὶ τῶν τοξοτῶν τὸ μὲν πρῶτον εὔρωστας ὑπέστη τοὺς πολεμίους, καὶ πολλοὺς μὲν ἀνεῖλεν, οὐκ διλύοντος δὲ καὶ τῶν ἰδίων ἑώραι πίπτοντας· τῶν δὲ μετὰ τοῦ Φαρναβάζου μισθοφόρων κυκλούντων τοὺς Ἀθηναίους καὶ τῷ πλήθει πανταχόθεν περιχεομένων, ἐπεφάνη Θηραμένης τοὺς τε ἰδίους καὶ τοὺς μετὰ

3 Χαιρέου ἄγων πεζούς. οἱ δὲ μετὰ τοῦ Θρασυβούλου καταπεπονημένοι καὶ τὰς τῆς σωτηρίας ἐλπίδας ἀπεγνωκτες πάλιν ἔξαιφνης ταῖς ψυχαῖς διηγείροντο

4 τηλικαύτης βοηθείας παραγεγενημένης. ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον καρτερᾶς μάχης γενομένης, τὸ μὲν πρῶτον οἱ τοῦ Φαρναβάζου μισθοφόροι φεύγειν ἤρξαντο, καὶ τὸ συνεχὲς ἀεὶ τῆς τάξεως παρερρήγνυντο· τέλος δὲ οἱ Πελοποννήσιοι μετὰ Κλεάρχου καταλειφθέντες καὶ πολλὰ δράσαντες καὶ παθόντες ἔξεώσθησαν.

5 τούτων δὲ καταπεπονημένων οἱ περὶ τὸν Θηραμένην ὅρμησαν τοῖς μετ' Ἀλκιβιάδου μινδυνεύσασι βοηθῆσαι. συνδραμούσῶν δὲ τῶν δυνάμεων εἰς ἕνα τόπον, δὲ μὲν Μίνδαρος οὐ κατεπλάγη τὴν ἔφοδον

25 τῶν περὶ Θηραμένην, ἀλλὰ διελόμενος τοὺς Πελο-

1 νεῶν add. Rhod. 4 περὶ PAF, περὶ τὸν c 5 Φαρναβάζου o-PF¹ 11 περιερχομένων PAFJL, corr. Wess.
13 Χαιρέου] χάρη P¹, χάρητος c 20 μετὰ] οἱ μετὰ Dind.
25 δὲ μὲν] ὅμως aut dele μὲν

πονησίους τοῖς μὲν ἡμίσειν ἀπήντα τοῖς ἐπιοῦσι,
τὸν δ' ἡμίσεις αὐτὸς ἔχων, καὶ δεόμενος ἐκάστου
μὴ καταισχῦναι τὸ τῆς Σπάρτης ἀξίωμα, καὶ ταῦτα
πεξομαχοῦντας, ἀντετάχθησαν τοῖς περὶ τὸν Ἀλκι-
5 βιάδην. περὶ δὲ τῶν νεῶν ἡρωικὴν συστησάμενος ε
μάχην, καὶ πρὸ πάντων αὐτὸς κινδυνεύων, πολλοὺς
μὲν ἀνεῖλε τῶν ἀντιτεταγμένων, τὸ δὲ τελευταῖον
ἀξίως τῆς πατρίδος ἀγωνισάμενος ὑπὸ τῶν περὶ
τὸν Ἀλκιβιάδην ἀνηρέθη. τούτου δὲ πεπτωκότος
10 οἱ τε Πελοποννήσιοι καὶ πάντες οἱ σύμμαχοι
συνέδραμον καὶ καταπλαγέντες εἰς φυγὴν ὥρμησαν.
οἱ δ' Ἀθηναῖοι μέχρι μέν τινος ἐπεδίωξαν τοὺς 7
πολεμίους, πυνθανόμενοι δὲ τὸν Φαρνάβαζον μετὰ
πολλῆς ἵππου κατὰ σπουδὴν ἐπειγόμενον, ἀνέ-
15 καμψαν ἐπὶ τὰς ναῦς, καὶ τὴν μὲν πόλιν παρέ-
λαβον, δύο δὲ τρόπαια κατέστησαν ἀφ' ἐκατέρας
νίκης, τὸ μὲν τῆς ναυμαχίας ἐν τῇ νήσῳ τῇ Πολυ-
δώρου καλούμενῃ, τὸ δὲ τῆς πεξομαχίας οὖν τὴν
τροπὴν ἐποιήσαντο τὴν πρώτην. οἱ μὲν σῦν ἐν τῇ 8
20 πόλει Πελοποννήσιοι καὶ πάντες οἱ διαφυγόντες
ἐκ τῆς μάχης ἔφυγον ἐπὶ τὸ τοῦ Φαρναβάζου
στρατόπεδον· οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ τῶν
τε νεῶν ἀπασῶν ἐγκρατεῖς ἐγενήθησαν καὶ πολλοὺς
μὲν αἰχμαλώτους, ἀναρίθμητον δὲ πλῆθος λαφύρων
25 ἤθροισαν, ὡς ἀν δύο δυνάμεις ἄμα τηλικαύτας
νευικηρότες.

4 ἀντετάχθη Reiske, ἀντέταξεν αὐτοὺς Μ 8 τῶν
περὶ τὸν περὶ τὸν Ρ, τῶν περὶ FK 13 πολεμίους ALM,
Πελοποννήσιος c 14 *ἐπειγόμενον] ἐπιγινόμενον ο (c. 76, 6)
21 ἐπὶ τὸ Rhod., ὑπὸ PAK, ὑπὸ τὸ e

52 Ἀπενεχθείσης δὲ τῆς νίκης εἰς Ἀθήνας, διὸν
 δῆμος ἐκ τῶν προτέρων συμφορῶν ἀνελπίστους
 εὐτυχίας δρῶν τῇ πόλει προσγεγενημένας μετέωρος ⁵⁸²
 ἦν ἐπὶ τοῖς εὐημερήμασι, καὶ τοῖς μὲν θεοῖς παν-
 δημεὶ θυσίας καὶ πανηγύρεις ἐποιήσατο, εἰς δὲ τὸν ⁵
 πόλεμον ἐπέλεξε χιλίους τῶν δοπλιτῶν τὸν δρατί-
 στους, ἵππεῖς δ' ἑκατόν, πρὸς δὲ τούτοις τριάκοντα
 τριήρεις ἀπέστειλε τοῖς περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην, δύως
 τὰς περὶ Λακεδαιμονίους πόλεις ἀδεῶς προθῶσι
 2 κρατοῦντες τῆς θαλάττης. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ὡς ¹⁰
 ἤκουσαν τὴν περὶ Κύζικον αὐτοῖς γενομένην συμ-
 φοράν, πρόσβεις ἔξέπεμψαν εἰς Ἀθήνας ὑπὲρ εἰρή-
 νης, ὃν ἦν ἀρχιπρεσβευτὴς Ἐνδιος. ἔξουσίας δ'
 αὐτῷ δοθείσης παρελθῶν συντόμως καὶ λακωνικῶς
 διελέχθη διόπερ ἔκρινα μὴ παραλιπεῖν τὸν δῆμον ¹⁵
 3 θέντας λόγους. Βουλόμεθα πρὸς ὑμᾶς ἄγειν εἰρή-
 νην, ἀνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὰς μὲν πόλεις ἔχειν
 ἃς ἐκάτεροι κρατοῦμεν, τὰ δὲ φρούρια τὰ παρ'
 ἀλλήλοις καταλῦσαι, τῶν δ' αἰχμαλώτων λυτροῦντες
 ἀνθ' ἐνὸς Ἀθηναίου λαβεῖν ἔνα Λάκωνα. οὐ γὰρ ²⁰
 ἀγνοοῦμεν τὸν πόλεμον ἀμφοτέροις μὲν βλαβερόν,
 4 πολὺ δὲ μᾶλλον ὑμῖν. παραπέμψαντες δὲ τὸν ἐμὸν
 λόγον ἐκ τῶν πραγμάτων μάθετε. ἡμεῖς μὲν ἀπα-
 σαν τὴν Πελοπόννησον γεωργοῦμεν, ὑμεῖς δὲ βραχὺ²⁵
 μέρος τῆς Ἀττικῆς· καὶ Λάκωνι μὲν διόπλεμος πολ-
 λοὺς συνέθηκε συμμάχους, Ἀθηναίων δὲ τοσούτους

² προτέρων] πρωτείων P ⁵ ἐποιήσαντο PL ⁶ ἔξ-
 επέλεξε P¹, ἔξέλεξε P² ²⁵ ὀπλιτῶν Dind. ex Xen. Hell.
 I 1, 34, πολιτῶν ο 25 καὶ om P¹ ²⁶ προσέθηκε
 Cobet

ἀφείλατο ὅσους τοῖς πολεμίοις ἔδωκε· καὶ ἡμῖν μὲν
δι πλουσιώτατος τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην βασιλέων
χορηγός ἐστι τοῦ πολέμου, ὑμῖν δὲ οἱ πενιχρότατοι
τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην· διόπερ οἱ μὲν ἡμέτεροι
5 κατὰ τὸ μέγεθος τῶν μισθῶν προδύμως στρατεύ-
ονται, οἱ δὲ ὑμέτεροι, τὰς εἰσφορὰς ἀπὸ τῶν ιδίων
διδόντες οὐσιῶν, ἅμα καὶ τὰς κακοπαθείας φεύ-
γουσι καὶ τὰς δαπάνας. ἔπειθ' ἡμεῖς μὲν κατὰ θά- 6
λατταν πολεμοῦντες σκάφεσι πολιτικοῖς μᾶλλον κιν-
10 δυνεύομεν, ὑμεῖς δὲ πολίτας ἔχετε τοὺς πλείστους
ἐν ταῖς ναυσίν. τὸ δὲ μέγιστον, ἡμεῖς μὲν καὶ
κρατήθωμεν ἐν τοῖς κατὰ θάλατταν πράγμασι, τίν
γε κατὰ γῆν ἡγεμονίαν διολογουμένως ἔχομεν· οὐδὲ
γὰρ οἶδε φυγεῖν πεξὸς Σπαρτιάτης· ὑμεῖς δὲ τῆς
15 θαλάττης ... οὐχ ὑπὲρ ἡγεμονίας πεξῆς, ἀλλ' ὑπὲρ
ἀναστάσεως ἀγωνιάτε. καταλείπεται μοι διδάξαι, 7
πῶς τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα πλεονεκτοῦντες ἐν τῷ
πολεμεῖν εἰρήνην ἄγειν παρακαλοῦμεν. ἐγὼ δ'
ἀφελεῖσθαι μὲν ἐκ τοῦ πολεμεῖν οὐ φημι τὴν Σπάρ-
20 την, βλάπτεσθαι μέντοι γε ἐλαττον τῶν Ἀθηναίων.
ἀποκλήκτων δὲ εὐδοκεῖν συνατυχοῦντας τοῖς πολε-
μίοις, παρὸν μηδ' ὅλως ἀτυχίας λαβεῖν πεῖραν·
οὐ τοσαύτην γὰρ ἡ τῶν πολεμίων ἀπώλεια φέρει
χαράν, ἡλίκην ἔχει λύπην ἡ τῶν ιδίων ταλαιπωρία.
25 οὐ μόνον δὲ τούτων ἔνεκα διαλυθῆναι σπεύδομεν, 8

3 πενιχρότατοι P 8 μὲν ομ. P 9 πολεμοῦντες
Dind., πέμποντες οἱ Πελοποννησίους add. Wurm [μᾶλλον]
μόνον Dind.; f. excidit ἡ σώμασι 14 φυγὴν P 15 θα-
λάττης] ἐκβληθέντες add. Reiske, ἐπιπεσόντες Cobet πεξῆς
del. Wess. 16 καταλείπετε P 21 συνατυχοῦντα ν
24 λύπην] χαράν A

ἀλλὰ καὶ τὸ πάτριον ἔθος τηροῦντες· θεωροῦντες⁵⁸³ γὰρ τὰς ἐν τῷ πολέμῳ φιλονεικίας πολλὰ καὶ δεινὰ πάθη ποιούσας, οἰόμεθα δεῖν φανερὸν ποιῆσαι πᾶσι καὶ θεοῖς καὶ ἀνθρώποις, ὅτι τούτων ἥκιστα πάντων ἐσμὲν αἴτιοι.

- 53 Τοιαῦτα δὲ καὶ τούτοις παραπλήσια τοῦ Λάκωνος διαλεχθέντος, οἱ μὲν ἐπιεικέστατοι τῶν Ἀθηναίων ἔρρεπον ταῖς γυνώμαις πρὸς τὴν εἰρήνην, οἱ δὲ πολεμοποιεῖν εἰωθότες καὶ τὰς δημοσίας ταραχὰς ἰδίας ποιούμενοι προσόδους ἡροῦντο τὸν πόλεμον.¹⁰
- 2 συνεπελάβετο δὲ τῆς γυνώμης ταύτης καὶ Κλεοφῶν, μέγιστος ὧν τότε δημαγωγός. ὃς παρελθὼν καὶ πολλὰ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν οἰκείως διαλεχθεὶς ἐμετεώρισε τὸν δῆμον, τὸ μέγεθος τῶν εὐημερημάτων προφερόμενος, ὥσπερ τῆς τύχης οὐκ ἐναλλάξ εἰδι-¹⁵ σμένης βραβεύειν τὰ κατὰ πόλεμον προτερήματα.
- 3 Ἀθηναῖοι μὲν οὖν κακῶς βουλευσάμενοι μετενόησαν ὅτε οὐδὲν ὄφελος, καὶ λόγοις πρὸς ἀρέσκειαν εἰρημένοις ἔξαπατηθέντες οὕτως ἐπταισαν τοῖς ὅλοις, ὥστε μηκέτι δύνασθαι πώποτε αὐτοὺς γνησίως ἀνα-²⁰
- 4 λαβεῖν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὑστερον πραχθέντα τεύξεται λόγου κατὰ τοὺς ἰδίους χρόνους· τότε δὲ οἱ Ἀθηναῖοι τοῖς τε εὐημερήμασιν ἐπαρθέντες καὶ πολλὰς καὶ μεγάλας ἐλπίδας ἔχοντες ἐν τῷ τὸν Ἀλκιβιάδην ἀφηγεῖσθαι τῶν ἰδίων δυνάμεων, τα-²⁵ χέως φόντο τὴν ἡγεμονίαν ἀνακτήσασθαι.

11 συνεβάλετο P¹ (cf. c. 5, 2 et XIV 70, 4) 12 ὧν]
 ἀν P¹ ὃς AL, ὡς P¹, ὅστις c προσελθὼν AL 14 εὐημά-
 των P¹ 15 ἐναλλάξον P¹ 19 εἰρημένην P 20 αὐτοὺς
 πώποτε f 22 τότε δὲ οἱ] οἱ δ' P¹ 26 ἀνακτήσεσθαι
 Dind.

Τῶν δὲ κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν πράξεων **54**
 τέλος ἔχουσῶν Ἀθήνησι μὲν παρέλαβε τὴν ἀρχὴν
 Διοκλῆς, ἐν Ρώμῃ δὲ τὴν ὑπατον εἶχον ἀρχὴν
 Κόιντος Φάβιος καὶ Γάιος Φούριος. περὶ δὲ τούτους
 5 τοὺς καιροὺς Ἀννίβας δὲ τῶν Καρχηδονίων στρα-
 τηγὸς τούς τ' ἐξ Ἰβηρίας ἔνολογηθέντας καὶ τοὺς
 ἐκ τῆς Λιβύης καταγραφέντας στρατιώτας συνή-
 γαγε, καὶ μακρὰς μὲν ἔξήκοντα ναῦς ἐπλήρωσε, τὰ
 δὲ φορτηγὰ πλοῖα περὶ χίλια πεντακόδια παρεσκευά-
 10 σατο. ἐν τούτοις τὴν τε δύναμιν διεκόμιζε καὶ τὰ 2
 πρὸς τὰς πολιορκίας μηχανήματα καὶ βέλη καὶ τὴν
 ἄλλην παρασκευὴν ἀπασαν. περιαιωθεὶς δὲ μετὰ
 τοῦ στόλου τὸ Λιβυκὸν πέλαγος, κατέπλευσε τῆς
 Σικελίας ἐπὶ τὴν ἄκραν τὴν ἀπέναντι τῆς Λιβύης,
 15 καλονυμένην Λιλύβαιον· καθ' ὃν δὴ χρόνον τῶν 3
 Σελινούντιών τινὲς ἵππεων περὶ τοὺς τόπους δια-
 τρίβοντες, καὶ τὸ μέγεθος τοῦ καταπλέοντος στόλου
 θεασάμενοι, ταχέως τοῖς πολίταις τὴν τῶν πολεμίων
 παρουσίαν ἐδήλωσαν. καὶ οἱ μὲν Σελινούντιοι τοὺς
 20 βιβλιαφόρους παραχρῆμα πρὸς τοὺς Συρακοσίους
 ἀπέστειλαν, δεόμενοι βοηθεῖν· δὸς δὲ Ἀννίβας ἐκβι- 4
 βάσας τὴν δύναμιν κατεστρατοπέδευσεν, ἀρξάμενος
 ἀπὸ τοῦ φρέατος, δὲ κατ' ἐκείνους μὲν τοὺς καιροὺς
 ὠνομάζετο Λιλύβαιον, μετὰ δὲ ταῦτα πολλοῖς ἔτεσι
 25 πρὸς αὐτῷ κτισθείσης πόλεως αἴτιον ἐγενήθη τῇ
 πόλει τῆς ἐπωνυμίας. εἶχε δὲ τοὺς σύμπαντας 5
 Ἀννίβας, ὡς μὲν Ἐφορος ἀνέγραψε, πεζῶν μυριάδας
 εἰκοσι, ἵππεis δὲ τετρακισχιλίους, ὡς δὲ Τίμαιός

φησιν, οὐ πολλῷ πλείους τῶν δέκα μυριάδων. τὰς
μὲν οὖν ναῦς ἐν τῷ περὶ Μοτύην κόλπῳ πάσας
ἐνεώλκησε, βουλόμενος ἔννοιαν διδόναι τοῖς Συρα-
κοσίοις, ως οὐ πάρεστιν ἐκείνοις πολεμήσων οὐδὲ
ναυτικῇ δυνάμει παραπλεύσων ἐπὶ Συρακούσας.⁵

6 παραλαβὼν δὲ τοὺς παρ' Αἴγεσταίνων στρατιώτας
καὶ τοὺς παρὰ τῶν ἄλλων συμμάχων ἀνέξευξεν
ἀπὸ τοῦ Αἰλυβαίου τὴν πορείαν ποιούμενος ἐπὶ¹⁰
Σελινοῦντος. ως δ' ἐπὶ τὸν Μάζαρον ποταμὸν
παρεγενήθη, τὸ μὲν παρ' αὐτὸν ἐμπόριον κείμενον¹¹
εἶλεν ἔξ οὐδόν, πρὸς δὲ τὴν πόλιν παραγενηθεὶς
εἰς δύο μέρη διεῖλε τὴν δύναμιν· περιστρατοπε-
δεύσας δ' αὐτὴν καὶ τὰς μηχανὰς ἐπιστήσας μετὰ
7 πάσης σπουδῆς τὰς προσβολὰς ἐποιεῖτο. ἔξ μὲν
γὰρ πύργους ὑπερβάλλοντας τοῖς μεγέθεσιν ἐπέ-¹⁵
στησε, τοὺς ἵσους δὲ κριοὺς κατασειδηρωμένους
προσήρεισε τοῖς τείχεσι· χωρὶς δὲ τούτων τοῖς τοξό-
ταις καὶ σφενδονήταις πολλοῖς χρώμενος ἀνέστελλε

55 τοὺς ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων μαχομένους. οἱ δὲ Σελι-
νούντιοι ἐκ πολλῶν ὅντες ἄπειροι πολιορκίας, καὶ²⁰
Καρχηδονίοις ἐν τῷ πρὸς Γέλωνα πολέμῳ συνηγω-
νισμένοι μόνοι τῶν Σικελιωτῶν, οὕποτ' ἥλπιξον
ὑπὸ τῶν εὐεργετηθέντων εἰς τοιούτους φόβους συγ-
2 κλεισθήσεσθαι. θεωροῦντες δὲ τὰ μεγέθη τῶν μη-
χανημάτων καὶ τὰ πλήθη τῶν πολεμίων, περιδεεῖς²⁵
ῆσαν καὶ κατεπλήττοντο τὸ μέγεθος τοῦ περιεστῶ-
3 τος κινδύνου. οὐ μὴν κατὰ πᾶν γε τὴν σωτηρίαν

2 μοτύλην P 4 πολεμήσειν P¹ πολεμήσων,
ναυτικῇ δυνάμει περιπλεύσας Dind. 8 τοῦ] τῶν P¹
9 μαζάραν f 15 ὑπερστέλλοντας P¹ 16 ἵσους] ἰδίους v

ἀπεγίνωσκον, ἀλλὰ προσδοκῶντες συντόμως ἤξειν
τοὺς Συρακοσίους καὶ τοὺς ἄλλους συμμάχους,
πανδημεὶ τοὺς πολεμίους ἀπὸ τῶν τειχῶν ἡμύνοντο.
οἱ μὲν γὰρ ἀκμάζοντες ταῖς ἡλικίαις ἐν τοῖς ὅπλοις 4
5 ὄντες διεκινδύνευον, οἱ δὲ πρεσβύτεροι περὶ τε τὰς
παρασκευὰς ἥσαν [καὶ περιπορευόμενοι τὸ τεῖχος
ἔδέοντο τῶν νέων μὴ περιιδεῖν αὐτοὺς ὑποχειρίους
τοῖς πολεμίοις γινομένους· γυναικες δὲ καὶ παιδες
τάς τε τροφὰς καὶ [τὰ] βέλη τοῖς ὑπὲρ τῆς πατρίδος
10 ἀγωνιζομένοις παρεκόμιζον, τὴν αἰδῶ καὶ τὴν ἐπὶ⁵
τῆς εἰρήνης αἰσχύνην παρ' οὐδὲν ἥγονύμεναι. το- 5
σαύτη κατάπληξις καθειστήκει, ὥστε τὸ μέγεθος τῆς
περιστάσεως δεῖσθαι καὶ τῆς παρὰ τῶν γυναικῶν
βοηθείας. ὁ δ' Ἀννίβας ἐπαγγειλάμενος τοῖς στρα-
15 τιώταις εἰς διαρπαγὴν δώσειν τὴν πόλιν, τάς τε
585 μηχανὰς προσήρεισε καὶ τοῖς κρατίστοις στρατιώ-
ταις ἐκ διαδοχῆς προσέβαλλε τοῖς τείχειν. διοῦ δὲ 6
αἱ τε σάλπιγγες τὸ πολεμικὸν ἐσήμαινον καὶ πρὸς
ἐν παράγγελμα πᾶν ἐπηλάλαξε τὸ τῶν Καρχηδονίων
20 στράτευμα, καὶ τῇ βίᾳ μὲν τῶν κριῶν ἐσαλεύετο
τὰ τείχη, τῷ δ' ὕψει τῶν πύργων οἱ μαχόμενοι
πολλοὺς τῶν Σελινούντιών ἀνήροις· ἐν πολυχρο- 7
νίῳ γὰρ εἰρήνη γεγονότες καὶ τῶν τειχῶν οὐδ' ἡν-
τινοῦν ἐπιμέλειαν πεποιημένοι ὁφδίως κατεπονοῦντο,
25 τῶν ξυλίνων πύργων πολὺ τοῖς ὕψεσιν ὑπερεχόν-
των· πεσόντος δὲ τοῦ τείχους οἱ μὲν Καμπανοὶ

8 δὲ] τε PFJ, om. K
μίζοντο ο-PAL

9 τὰ om. PA

10 παρεκο-

τὴν PA, om. FJ, καὶ τὴν c

12 καθ-

ειστήκει Hert., εἰστήκει ο

16 προείρησε P

17 προσέ-

βαλε ο-PF²

23 ἡντιτροῦν AP², ἡντινεσοῦν P¹, ἡντιναοῦν c

σπεύδοντες ἐπιφανές τι πρᾶξαι, ταχέως εἰσέπεισον
8 εἰς τὴν πόλιν. τὸ μὲν οὖν πρῶτον κατεπλήξαντο
τοὺς ὑποστάντας, δλίγους ὄντας· μετὰ δὲ ταῦτα πολ-
λῶν συνδραμόντων ἐπὶ τὴν βοῆθειαν ἔξεώσθησαν
καὶ συχνὸς ἑαυτῶν ἀπέβαλον· οὕπω γὰρ τελέως 5
ἀνακεκαθαρμένου τοῦ τείχους βιασάμενοι καὶ κατὰ
τὴν ἔφοδον εἰς δυνχωρίας ἐμπίπτοντες ὅφδιος
ἡλαττοῦντο. υπέκτος δ' ἐπιγενομένης οἱ μὲν Καρχη-
56 δόνιοι τὴν πολιορκίαν ἔλυσαν. οἱ δὲ Σελινούντιοι
τῶν ἵππεων τοὺς κρατίστους ἐπιλέξαντες διὰ νν- 10
κτὸς εὐθέως ἀπέστειλαν τοὺς μὲν εἰς Ἀκράγαντα,
τοὺς δ' εἰς Γέλαν καὶ Συρακούσας, δεόμενοι τὴν
ταχίστην βοηθεῖν, ὡς οὐ δυναμένης πλείω χρόνου
τῆς πόλεως ὑποστῆναι τῶν πολεμίων τὴν δύναμιν.
2 οἱ μὲν οὖν Ἀκραγαντῖνοι καὶ Γελῆροι περιέμενον 15
τοὺς Συρακοσίους, βουλόμενοι τὴν δύναμιν ἀθρόαν
ἄγειν ἐπὶ τοὺς Καρχηδονίους· οἱ δὲ Συρακόσιοι
πυθόμενοι τὰ περὶ τὴν πολιορκίαν, πρὸς μὲν Χαλ-
κιδεῖς πόλεμον ἔχοντες διελύσαντο, τὰς δ' ἀπὸ τῆς
χώρας δυνάμεις ἀθροίζοντες, μεγάλην ποιούμενοι 20
παρασκευὴν ἔχοντες, νομίζοντες ἐκπολιορκηθήσε-
3 σθαι τὴν πόλιν, ἀλλ' οὐκ ἀναρπασθήσεσθαι. Ἀν-
νίβας δὲ τῆς υπέκτος διελθούσης ἄμα ἡμέρᾳ παν-
ταχόθεν μὲν προσέβαλε, τὸ δὲ κατὰ τὴν πόλιν
πεπτωκὸς μέρος τοῦ τείχους καὶ τὸ συνάπτον τούτῳ 25

20 μεγάλην — νομίζοντες οι. A 21 ἔχοντες] ἔχοντες P¹ 21 ἀπολιορκηθήσεσθαι P¹, πολιορ-
κήσεσθαι F et Dind., πολιορκηθήσεσθαι c, corr. Wurm
22 ἀρπασθήσεσθαι P 23 ἄμ' F 24 τὴν πόλιν] τὸ
πολὺ Wurm τὸ δὲ — κατέβαλε οι. F, τὸ δὲ — μηχαναῖς
οι. K

κατέβαλε ταῖς μηχαναῖς. ἀνακαθάρας δὲ τὸν πεσόντα 4
τόπον τοῦ τείχους, καὶ τοῖς υρατίστοις ἐκ δια-
δοχῆς ἀγωνιζόμενος, ἐπ' ὀλίγον ἔξεωσε τὸν Σελι-
νουντίους· οὐ μήν γε βιάσασθαι δυνατὸν ἦν τὸν
5 ὑπὲρ τῶν ὄλων διαγωνιζομένους. πολλῶν δὲ ἀναι-
ρουμένων παρ' ἀμφοτέροις, τοῖς μὲν Καρχηδονίοις
νεκεῖς διεδέχοντο τὴν μάχην, τοῖς δὲ Σελινουντίοις
οὐκ ἦν τὸ βοηθῆσον. τῆς δὲ πολιορκίας ἐφ' ἡμέ-
ρας ἐννέα γενομένης μετὰ φιλοτιμίας ἀνυπερβλήτουν,
10 πολλὰ συνέβη τὸν Καρχηδονίους κακοπαθεῖν καὶ
δρᾶσαι δεινά. κατὰ δὲ τὸ πεπτωκὸς τείχος ἀνα-
βάντων τῶν Ἰβήρων, αἱ μὲν ἐπὶ τῶν οἰκιῶν οὖσαι
γυναικες ἀνεβόησαν, οἱ δὲ Σελινούντιοι νομίζοντες
ἀλίσκεσθαι τὴν πόλιν κατεπλάγησαν, καὶ τὰ τείχη
15 λιπόντες κατὰ τὰς εἰσβολὰς τῶν στενωπῶν ἀθρόοι
συνίσταντο, καὶ τὰς μὲν δδοὺς διοικοδομεῖν ἐνεχεί-
ρησαν, τὸν δὲ πολεμίους ἐπὶ πολὺν χρόνον ἡμύ-
νοντο. βιαζομένων δὲ τῶν Καρχηδονίων, τὰ πλήθη 7
τῶν γυναικῶν καὶ παίδων ἔφευγον ἐπὶ τὰς οἰκίας,
20 καὶ τούς τε λίθους καὶ τὰς κεραμίδας ἔβαλλον ἐπὶ
τὸν πολεμίους. ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον οἱ Καρχη-
δόνιοι κακῶς ἀπήλλαττον, οὗτε περιστῆναι δυνά-
μενοι τὸν ἐν τοῖς στενωποῖς διὰ τὸν οἰκιῶν
τοίχους, οὕτ' ἐπ' ἵσης διαγωνίσασθαι διὰ τὸν ἀπὸ
25 τῶν στεγῶν βάλλοντας. οὐ μὴν ἀλλὰ τοῦ κινδύνου 8
μέχρι δείλης παρεκτείνοντος, τοῖς μὲν ἀπὸ τῶν
οἰκιῶν ἀγωνιζομένοις ἐνέλιπε τὰ βέλη, τοῖς δὲ Καρ-

1 κατέβαλε PAKL, κατέλαβε c ἀνακαθήρας Dind.
10 κακοπαθεῖν] καὶ παθεῖν Dind. 12 τῶν Ἰβ.] τῶν om.
PF 15 στενωπῶν Reiske, στενῶν τόπων o

χηδονίοις οἱ διαδεχόμενοι τὸν κακοπαθοῦντας ἀπέραιοι διηγωνίζοντο. τέλος δὲ τῆς μὲν ἔνδον δυνάμεως ἀφαίρεσιν λαμβανούσης, τῶν δὲ πολεμίων ἀεὶ πλειόνων εἰς τὴν πόλιν ἐμπιπτόντων, ἔξεώσθησαν
 57 ἐκ τῶν στενωπῶν οἱ Σελινούντιοι. διὸ καὶ τῆς 5 πόλεως καταλαμβανομένης παρὰ μὲν τοῖς Ἐλλησιν ἦν δόδυρμον καὶ δάκρυα θεωρεῖν, παρὰ δὲ τοῖς βαρβάροις ἀλαλαγμὸς ἦν καὶ βοή σύμμικτος· οἱ μὲν γὰρ τὸ μέγεθος τῆς περιεστάσης συμφορᾶς ἐν δοφθαλμοῖς ἔχοντες περιδεῖς ἥσαν, οἱ δὲ τοῖς εὐη- 10 2 μερήμασιν ἐπηρομένοι σφάττειν παρεκελεύοντο. εἰς δὲ τὴν ἀγορὰν συνδραμόντων τῶν Σελινουντίων, οὗτοι μὲν ἐνταῦθα μαχόμενοι πάντες ἀνηρέθησαν· οἱ δὲ βάροβαροι σκεδασθέντες καθ' ὅλην τὴν πόλιν τὴν μὲν ἐν ταῖς οἰκίαις εὐδαιμονίαν συνήρπασαν, 15 τῶν δὲ ἐγκαταληφθέντων σωμάτων ἢ μὲν [ἐν] ταῖς οἰκίαις συγκατέκαιον, τῶν δ' εἰς τὰς δόδοντος βιαζομένων οὐ διακρίνοντες οὕτε φύσιν οὕδ' ἡλικίαν, ἀλλ' διμοίως παῖδας νηπίους, γυναικας, πρεσβύτας 3 ἐφόνευον, οὐδεμίᾳν συμπάθειαν λαμβάνοντες. ἥκρω- 20 τηρίαζον δὲ καὶ τοὺς νεκροὺς κατὰ τὸ πάτριον ἔθος, καὶ τινὲς μὲν χεῖρας ἀθρόας περιέφερον τοῖς σώμασι, τινὲς δὲ κεφαλὰς ἐπὶ τῶν γαίσων καὶ τῶν σκυνίων ἀναπείροντες ἔφερον. ὅσας δὲ τῶν γυναικῶν μετὰ τέκνων εἰς τοὺς ναοὺς συμπεφευγνίας κατελάμ- 25

3 ἀφαίρεσιν] τὴν ἀφαίρεσιν P¹ 7 δόδυρμὸς PA
 10 ταῖς] τοῖς οἱ εὐημερήμασιν PAL, εὐημερίαις c (c. 53, 4)
 16 ἐγκαταλειφθέντων o, corr. Wurm ἐν del. Hert. 20 λα-
 βόντες P¹ 22 περιέφερον] περιέπειρον Dind., περιήπτον
 Hert. (ex V 29, 4) 23 γαίσων P¹, γαισῶν c 24 δὲ τῶν]
 δὲ K μετὰ PAFK, μετὰ τῶν c

βανον, παρεκελεύοντο μὴ φονεύειν, καὶ ταύταις
μόναις πίστιν ἔδοσαν. τοῦτο δ' ἔπραξαν οὐ τοὺς 4
ἀκληροῦντας ἐλεοῦντες, ἀλλ' εὐλαβούμενοι, μήποτε
τὴν σωτηρίαν αἱ γυναικες ἀπογνοῦσαι κατακαύσωσι
5 τοὺς ναούς, καὶ μὴ δυνηθῶσι συλῆσαι τὴν ἐν
αὐτοῖς καθιερωμένην πολυτέλειαν. τοσοῦτο γὰρ 6
587 ὡμότητι διέφερον οἱ βάρβαροι τῶν ἄλλων, ὃστε
τῶν λοιπῶν ἔνεκα τοῦ μηδὲν ἀσεβεῖν εἰς τὸ δαιμό-
νιον διασωζόντων τοὺς εἰς τὰ ἱερὰ καταπεφευγότας
10 Καρχηδόνιοι τούναντίον ἀπέσχοντο τῶν πολεμίων,
ὅπως τοὺς τῶν θεῶν ναοὺς συλήσειαν. ἥδη δὲ 6
νυκτὸς οὕσης ἡ μὲν πόλις διηρκαστο, τῶν δ
οἰκιῶν αἱ μὲν κατεκαύθησαν, αἱ δὲ κατεβκάφησαν,
πᾶς δ' ἦν τόπος αἴματος καὶ νεκρῶν πλήρης.
15 ἔξακισχίλια μὲν πρὸς τοῖς μυρίοις εὑρέθη σώματα
πεπτωκότα, καὶ χωρὶς αἰχμάλωτα συνήχθη πλείω
τῶν πεντακισχιλίων· θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ βίου 68
μεταβολὴν οἱ τοῖς Καρχηδονίοις Ἐλληνες συμ-
μαχοῦντες ἤλεονν τὴν τῶν ἀκληροῦντων τύχην. αἱ
20 μὲν γυναικες ἐστερημέναι τῆς συνήθους τρυφῆς ἐν
πολεμίων ὑβρεὶ διενυκτέρευον, ὑπομένονται δει-
νὰς ταλαιπωρίας· ὃν ἔνιαι θυγατέρας ἐπιγάμους
δρᾶν ἡναγκάζοντο πασχούσας οὐκ οἰκεῖα τῆς ἡλι-
κίας. ἡ γὰρ βαρβάρων ὡμότης οὗτε παιδῶν ἐλευ- 2
25 θέρων οὗτε παραθένων φειδομένη δεινὰς τοῖς ἡτυ-
χηκόσι παρίστα συμφοράς. διόπερ αἱ γυναικες
ἀναλογιζόμεναι μὲν τὴν ἐν τῇ Λιβύῃ μέλλουσσαν

6 τοσούτῳ P (c. 35, 1)
τῶν ο - PA
add. Dind.

15 ἡνρέθη P
20 τρυφῆς Dind., τροφῆς ο

16 αἰχμαλώ-
24 γὰρ] τῶν

αύταις ἔσεσθαι δουλείαν, θεωροῦσαι δ' αὐτὰς ἅμα τοῖς τέκνοις ἐν ἀτιμίᾳ καὶ προπηλακισμῷ δεσποτῶν ἀναγκαζομένας ὑπακούειν, τούτους δ' ὄρῶσαι ἀσύνετον μὲν τὴν φωνήν, θηριώδη δὲ τὸν τρόπον ἔχοντας, τὰ μὲν ξῶντα τῶν τέκνων ἐπένθουν, καὶ 5 καθ' ἔκαστον τῶν εἰς ταῦτα παρανομημάτων οἵονεὶ νυγμοὺς εἰς τὴν ψυχὴν λαμβάνουσαι περιπαθεῖς ἐγίνοντο καὶ πολλὰ τὴν ἑαυτῶν τύχην κατωδύροντο· τοὺς δὲ πατέρας, ἔτι δὲ ἀδελφούς, οἱ διαγωνιζόμενοι περὶ τῆς πατρίδος ἐτετελευτήκεισαν, ἐμακάριοι, 10 οὐδὲν ἀνάξιον ἐωρακότας τῆς ἴδιας ἀρετῆς..

οἱ δὲ τὴν αἰχμαλωσίαν διαφυγόντες Σελινούντιοι, τὸν ἀριθμὸν ὅντες ἔξακόσιοι πρὸς τοῖς δισχιλίοις, διεσθάθησαν εἰς Ἀκράγαντα καὶ πάντων ἐτυχον τῶν φιλανθρώπων· οἱ γὰρ Ἀκραγαντῖνοι σιτομετρήσαντες αὐτοῖς δημοσίᾳ διέδωκαν κατὰ τὰς οἰκίας, παρακελευσάμενοι τοῖς ἴδιώταις καὶ αὐτοῖς προσθύμοις οὖσι χρηγηεῖν τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἅπαντα.

59 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις εἰς τὸν Ἀκράγαντα κατήντησαν στρατιῶται τρισχίλιοι παρὰ Συρακοσίων 20 ἐπίλεκτοι, προαπεσταλμένοι κατὰ σπουδὴν ἐπὶ τὴν βοήθειαν. πυθόμενοι δὲ τὴν πόλιν ἡλωκυῖαν, πρέσβεις ἀπέστειλαν, παρακαλοῦντες τὸν Ἀννίβαν τούς τε αἰχμαλώτους ἀπολυτρῶσαι καὶ τῶν θεῶν 25 τοὺς ναοὺς ἔᾶσαι. δούλους δὲ τὸν Ἀννίβας ἀπεκρίθη, τοὺς μὲν Σελινούντιούς μὴ δυναμένους τηρεῖν τὴν ἐλευθερίαν πεῖραν τῆς δουλείας λήψεσθαι, τοὺς δὲ θεοὺς ἔκτὸς Σελινοῦντος οἰχεσθαι προσκόψαντας τοῖς ἐνοι-

1 αύταις et αὐτὰς P 10 τετελευτήκασιν o, corr. Dind.
11 ἐωρακότες P'F 16 δέδωκαν PFK

κοῦσιν. ὅμως δὲ τῶν πεφευγότων Ἐμπεδίωνα 3
 588 πρεσβευτὴν ἀποστειλάντων, τούτῳ μὲν δὲ Ἀννίβας
 τὰς οὐσίας ἀποκατέστησεν· ἀεὶ γὰρ τὰ Καρχηδο-
 νίων ἦν πεφρονηκάς καὶ πρὸ τῆς πολιορκίας τοῖς
 5 πολίταις συμβεβουλευκάς μὴ πολεμεῖν Καρχηδο-
 νίους· ἔχαριστο δὲ αὐτῷ τοὺς συγγενεῖς τοὺς
 ὄντας ἐν τοῖς αἰχμαλώτοις, καὶ τοῖς ἐκπεφευγόσι
 Σελινούντιοις ἕδωκεν ἔξουσίαν τὴν πόλιν οἰκεῖν
 καὶ τὴν χώραν γεωργεῖν τελοῦντας φόρον τοῖς
 10 Καρχηδονίοις.

Αὕτη μὲν οὖν ἡ πόλις ἀπὸ τῆς κτίσεως οἰκη- 4
 θεῖσα χρόνον ἐτῶν διακοσίων τεσσαράκοντα δύο
 ἑάλω. δὲ Ἀννίβας περιελὼν τὰ τείχη τῆς Σελι-
 νοῦντος ἀνέξευξε μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἐπὶ
 15 τὴν Ἰμέραν, ἐπιθυμῶν μάλιστα ταύτην κατασκάψαι
 τὴν πόλιν. διὰ ταύτην γὰρ δὲ μὲν πατήρ αὐτοῦ 5
 φυγάς ἦν, δὲ προπάτωρ Ἀμίλκας πρὸς ταύτην
 κατεστρατηγῆθεις ὑπὸ Γέλωνος ἀνηρέθη, καὶ μετ'
 αὐτοῦ πεντεκαίδεκα μυριάδες στρατιωτῶν ἀνηρέ-
 20 θησαν, ἄλλαι δὲ οὐκ ἐλάττους τούτων ἥχμαλωτί-
 σθησαν. ὑπὲρ ὧν σπεύδων τιμωρίαν λαβεῖν Ἀν- 6
 νίβας τέτρασι μυριάσιν οὐκ ἄπωθεν τῆς πόλεως
 ἐπὶ τινῶν λόφων κατεστρατοπέδευσε, τῇ δὲ ἄλλῃ
 δυνάμει πάσῃ περιεστρατοπέδευσε τὴν πόλιν, προσ-
 25 γενομένων ἄλλων παρά τε Σικελῶν καὶ Σικανῶν
 δισμυρίων στρατιωτῶν. στήσας δὲ μηχανᾶς τὸ 7

2 τούτων v 4 ἦν τὰ Καρχηδονίων o - PA 5 συμ-
 βεβουλευκάς Reiske, συμπεφρονηκάς o 20 αἰχμαλ. PA
 22 τέτταροι Dind. οὐκ add. Hert. ἄπωθεν P, ἄποθεν v
 23 κατεστρατοπέδευσεν ἦν πόλιν P¹, τῇ δὲ — περιεστρατο-
 πέδευσε τὴν add. P²

τείχος κατὰ πλείουνας τόπους ἐσάλευε, καὶ πολλῷ πλήθει διαγωνιζόμενος ἐκ διαδοχῆς κατεπόνει τοὺς πολιορκούμενους, ὅτε καὶ τῶν στρατιωτῶν ἐπηρ-
8 μένων ταῖς εὐτυχίαις. ὑπώρωττε δὲ καὶ τὰ τείχη,
καὶ ξύλους ὑπήρειδεν, ὃν ἐμπροσθέντων ταχὺ πολὺ 5 μέρος τοῦ τείχους ἔπεσεν. ἐνθα δὴ συνέβαινε καρ-
τερωτάτην μάχην γίνεσθαι, τῶν μὲν βιαζομένων
ἐντὸς τοῦ τείχους παρεισπεσεῖν, τῶν δὲ φοβου-
9 μένων μὴ ταῦτα πάθωσι τοῖς Σελινούντιοις. διὸ
καὶ τὸν ἔσχατον ἀγῶνα τιθεμένων αὐτῶν ὑπὲρ 10 τέκνων καὶ γονέων καὶ τῆς περιμαχήτου πᾶσι πατρίδος, ἔξεώσθησαν οἱ βάρβαροι, καὶ ταχὺ τὸ μέρος τοῦ τείχους ἀνφορδόμησαν. παρεγενήθησαν δ' αὐτοῖς εἰς τὴν βοήθειαν οἵ τ' ἔξ Ἀκράγαντος Συρακούσιοι καὶ τινες τῶν ἄλλων συμμάχων, οἱ 15 πάντες εἰς τετρακισχιλίους, ὃν Διοκλῆς ὁ Συρακό-
σιος εἶχε τὴν ἡγεμονίαν.

60 Τότε μὲν οὖν νυκτὸς ἀφελομένης τὴν ἐπὶ τὸ πλέον φιλονεικίαν ἔλυσαν τὴν πολιορκίαν· ἂμα δ'
ἡμέρᾳ τοῖς Ἰμεραίοις ἔδοξε μὴ περιορᾶν αὐτοὺς 20 συγκεκλεισμένους ἀγεννῶς, καθάπερ τοὺς Σελι-
νούντιους, ἐπὶ δὲ τῶν τειχῶν φύλακας κατέτατον,
τοὺς δ' ἄλλους στρατιώτας σὺν τοῖς παραγεγούσι 25
2 συμμάχοις ἔξήγαγον, ὃντας περὶ μυρίους. ἀπροσδο-
κήτως δὲ τοῖς πολεμίοις ἀπαντήσαντες εἰς ἔκπληξιν
ἡγαγον τοὺς βαρβάρους, νομίζοντας ἥκειν τοὺς συμ-
μάχους τοῖς πολιορκούμενοις. πολὺ δὲ ταῖς τόλ-

14 Ἀκράγαντος] καὶ add. Reiske (at c. 59, 1) 18 τῶ πλέον P, τῷ πλείον c, corr. Reiske 20 αὐτοὺς PA 26 τοὺς συμ.] αὐτοὺς συμ. Steph.

μαις ὑπερέχοντες καὶ ταῖς εὐχειρίαις, καὶ τὸ μέγιστον, μιᾶς ἐλπίδος εἰς σωτηρίαν ὑποκειμένης, εἰ τῇ
 589 μάχῃ κρατήσειαν [ἄν], εὐθὺν τοὺς πρώτους ὑποστάντας ἀνεῖλον. τοῦ δὲ πλήθους τῶν βαρβάρων 3
 5 συντρέχοντος ἐν ἀταξίᾳ πολλῆ διὰ τὸ μηδέποτ' ἀνέλπισαι τοὺς συγκεκλεισμένους τηλικαῦτα τολμήσειν, οὐ μετρίως ἡλαττοῦντο· εἰς ἓνα γὰρ τόπον ὀκτὼ μυριάδων συνδραμούσων ἀτάκτως συνέβαινε τοὺς βαρβάρους ἀλλήλοις ἐμπίπτειν καὶ πλείους 10
 πάσχειν ὑφ' ἑαυτῶν ἥπερ ὑπὸ τῶν πολεμίων. οἱ 4
 δ' Ἰμεραῖοι θεάτρας ἔχοντες ἀπὸ τῶν τειχῶν γονεῖς καὶ παῖδες, ἔτι δὲ τοὺς οἰκείους ἄπαντας, ἀφειδῶς ἔχοῦντο τοῖς ἴδιοις σώμασιν εἰς τὴν κοινὴν σωτηρίαν. λαμπρῶς δ' αὐτῶν ἀγωνιζούσων οἱ βάρ- 5
 15 βαροὶ τάς τε τόλμας καὶ τὸ παράδοξον καταπλαγέντες πρὸς φυγὴν ἐτράπησαν. τούτων δ' οὐδενὶ κόσμῳ φευγόντων πρὸς τοὺς ἐπὶ τῶν λόφων στρατοπεδεύοντας, ἐπηκολούθουν ἀλλήλοις παρακελευόμενοι μηδένα ξωγρεῖν, καὶ πλείους ἀνεῖλον τῶν 20
 ἔξακισχυλίων, ὡς Τίμαιος, ὡς δ' Ἐφορός φησι, δισμυρῷσιν. δ δ' Ἀννίβας δρῶν τοὺς ἴδιους κατεπονούμενους, κατεβίβασε τοὺς ἐπὶ τῶν λόφων κατεστρατοπεδευκότας, καὶ παραβοηθήσας τοῖς ἐλαττούμενοις κατέλαβε τοὺς Ἰμεραίους ἐν οὐδεμιᾷ τάξει 7
 25 τὸν διωγμὸν ποιούμενον. γενομένης δὲ μάχης καρτερᾶς, τὸ μὲν πλήθος τῶν Ἰμεραίων πρὸς φυγὴν ὕρμησε, τρισχύλιοι δ' αὐτῶν ὑποστάντες τὴν τῶν

1 εὐχερείαις τὸν 3 ἄν del. Reiske 23 ἐλαττωμένοις P
 27 ὕρμησαν PFJ, ὕρμησεν c

*Καρχηδονίων δύναμιν, καὶ πολλὰ δράσαντες, ἀπαντες
ἀνηρέθησαν.*

61 Τῆς δὲ μάχης ταύτης ἥδη τέλος ἔχουσης κατέπλευσαν πρὸς τὴν Ἰμέραν πέντε πρὸς ταῖς εἰκοσὶ τριήρεις παρὰ τῶν Σικελιωτῶν, ἃς πρότερον μὲν ⁵ ἀπεστάλκεισαν τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐπὶ συμμαχίαν, **2** τότε δ' ἀνέστρεψαν ἀπὸ τῆς στρατείας. διεδόθη δὲ καὶ φήμη τις κατὰ τὴν πόλιν, ὅτι Συρακόσιοι μὲν πανδημεὶ μετὰ τῶν συμμάχων πορεύονται τοῖς Ἰμεραίοις βοηθεῖν, Ἀννίβας δὲ μέλλοι τὰς ἐν Μοτύῃ ¹⁰ τριήρεις πληροῦν τῶν κρατίστων ἀνδρῶν καὶ περιπλεύσας ἐπὶ Συρακούσας ἔρημον τὴν πόλιν τῶν **3** ἀμυνομένων καταλαβέσθαι. διόπερ Διοκλῆς δ τῶν ἐν Ἰμέρᾳ στρατηγὸς συνεβούλευσε τοῖς ναυάρχοις τὴν ταχίστην ἐκπλεῖν εἰς Συρακούσας, ἵνα μὴ ¹⁵ συμβῇ κατὰ κράτος ἀλῶναι τὴν πόλιν, ἀπολωλότων **4** ἐν τῇ μάχῃ τῶν κρατίστων ἀνδρῶν. διόπερ ἐφαίνετο συμφέρειν αὐτοῖς ἐκλιπεῖν τὴν πόλιν καὶ τοὺς μὲν ἡμίσεις εἰς τὰς τριήρεις ἐμβιβάσαι — ταύτας γὰρ κατακομεῖν αὐτούς, μέχρι ἂν ἐκτὸς τῆς Ἰμεραίας γένωνται χώρας —, τοῖς δ' ἡμίσεσι τηρεῖν, **5** ἕως ἂν πάλιν αἱ τριήρεις ἐπιστρέψωσιν. τῶν δ' Ἰμεραίων σχετλιαζόντων μὲν ἐπὶ τοῖς λεγομένοις, οὐκ ἐχόντων δὲ ὁ πράξεισιν ἔτερον, αἱ μὲν τριήρεις νυκτὸς ἐπληροῦντο κατὰ σπουδὴν ἀναμιξ ²⁰

1 δράσαντες] καὶ παθόντες add. Dind. 4 εἴκοσι] τριάκοντα Wess. ex c. 34, 4 et 63, 1 (at cf. etiam 40, 5) 7 ὑπὸ P 9 πορεύονται] παρασκενάζονται Dind. 10 μέλει Dind. 13 ἀμυνομένων Dind. 16 ἀπολωλότων] ἀπόντων Wurm; equidem malim: πόλιν. ἀπολωλότων δ' ἐν τῇ μάχῃ τῶν κρατίστων ἀνδρῶν ἐφαίνετο 20 μέχρις v

γυναικῶν τε καὶ παιδῶν, ἔτι δὲ τῶν ἄλλων σωμάτων, [καὶ] ἐπὶ τούτων ἀποπλεόντων ὡς ἐπὶ Μεσσήνην· Διοκλῆς δὲ τοὺς ἰδίους στρατιώτας ἀναλαβὼν καὶ 590 τὸν πεσόντας ἐν τῇ μάχῃ καταλιπών, ὥρμησεν ἐπ' 5 οἶκον τὴν πορείαν ποιούμενος. πολλοὶ δὲ τῶν Ἰμεραίων μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν ἔξωρμησαν σὺν τοῖς περὶ τὸν Διοκλῆν, μὴ δυναμένων χωρῆσαι τῶν τριήρων τὸν ὅχλον.

Οἱ δὲ ἐν τῇ πόλει καταλειφθέντες διενυκτέρευον 62
10 μὲν ἐν τοῖς ὅπλοις ἐπὶ τῶν τειχῶν· ἂμα δὲ ἡμέρᾳ τῶν Καρχηδονίων περιστρατοπεδευσάντων τὴν πόλιν καὶ πυκνὰς προσβολὰς ποιουμένων, οἱ καταλειφθέντες τῶν Ἰμεραίων ἀφειδῶς ἡγωνίζοντο, προσδοκῶντες τὴν τῶν νεῶν παρουσίαν. ἐκείνην μὲν 2
15 οὖν τὴν ἡμέραν διεκαρτέρησαν, τῇ δὲ ὑστεραίᾳ τῶν τριήρων ἐπιφαινομένων ἵδη συνέβαινε τὸ μὲν τεῖχος πεσεῖν ὑπὸ τῶν μηχανῶν, τοὺς δὲ Ἱβηρας ἀθρόους παρεισπεσεῖν εἰς τὴν πόλιν. τῶν δὲ βαρβάρων οἱ μὲν ἡμύνοντο τοὺς παραβοηθοῦντας τῶν Ἰμεραίων, 20 οἱ δὲ καταλαμβανόμενοι τὰ τείχη παρεδέχοντο τὸν ἰδίους. κατὰ κράτος οὖν ἀλούσης τῆς πόλεως, ἐπὶ 3 πολὺν χρόνον οἱ βάρβαροι πάντας ἐφόνευον τοὺς καταλαμβανομένους ἀσυμπαθῶς. τοῦ δὲ Ἀννίβα ξωγρεῖν παραγγείλαντος δὲ μὲν φόνος ἐληξεν, ή δὲ 25 ἐκ τῶν οἰκιῶν εὐδαιμονία διεφορεῖτο. δὲ δὲ Ἀννίβας 4 τὰ μὲν ιερὰ συλήσας καὶ τοὺς καταφυγόντας ἴκέτας ἀποσπάσας ἐνέπρησε, καὶ τὴν πόλιν εἰς ἔδαφος κατέβαψεν, οἰκισθεῖσαν ἐτῇ διακόσιᾳ τεσσαράκοντα·

2 καὶ PFK, om. c; καὶ .. ἀπέπλεον fort.

τῶν δ' αἰχμαλώτων γυναικας καὶ παιδας διαδοὺς εἰς τὸ στρατόπεδον παρεφύλαττε, τῶν δ' ἀνδρῶν τοὺς ἀλόντας εἰς τρισχιλίους ὄντας παρήγαγεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἐν φῷ πρότερον Ἀμίλκας δ πάππος αὐτοῦ ὑπὸ Γέλωνος ἀνηρρέθη, καὶ πάντας αἰκισά-⁵ μενος κατέσφαξεν. μετὰ δὲ ταῦτα διαλύσας τὸ στρατόπεδον, τοὺς μὲν ἀπὸ Σικελίας συμμάχους ἀπέστειλεν εἰς τὰς πατρίδας, μεθ' ὧν καὶ Καμπανοὶ συνηκολούθησαν, ἐγκαλοῦντες [μὲν] τοῖς Καρχηδονίοις ὡς αἰτιώτατοι μὲν τῶν εὐημερημάτων ¹⁰ γεγενημένοι, οὐκ ἀξίας δὲ χάριτας εἰληφότες τῶν πεπραγμένων· δ δ' Ἀννίβας εἰς τὰς μακρὰς ναῦς καὶ φορτηγοὺς ἔμβιβάσας τὴν δύναμιν, καὶ τοὺς ἵκανοὺς τοῖς συμμάχοις ἀπολιπὼν στρατιώτας, ἔξ-¹⁵ πλευσεν ἐκ τῆς Σικελίας. ἐπεὶ δὲ εἰς Καρχηδόνα κατέπλευσε μετὰ πολλῶν λαφύρων, ἀπήντων αὐτῷ πάντες δεξιούμενοι καὶ τιμῶντες ὡς ἐν δλίγῳ χρόνῳ μεῖζονα πράξαντα τῶν πρότερον στρατηγῶν.

63 Εἰς δὲ τὴν Σικελίαν κατέπλευσεν Ἐρμοκράτης δ Συρακόσιος. οὗτος δ' ἐν μὲν τῷ πρὸς Ἀθηναίους ²⁰ πολέμῳ στρατηγίσας καὶ πολλὰ τῇ πατρίδι χρή- σιμος γενόμενος πλεῖστον ἶσχυνσε παρὰ τοῖς Συρακοσίοις, μετὰ δὲ ταῦτα ναύαρχος πεμφθεὶς σὺν τριάκοντα πέντε τριήρεσι Λακεδαιμονίοις συμμαχή- σων ὑπὸ τῶν ἀντιπολιτευομένων κατεστασιάσθη, ²⁵ καὶ φυγῆς μὲν ἐγενήθη κατέδικος, τὸν δὲ στόλον παρέδωκεν ἐν Πελοποννήσῳ τοῖς ἐπὶ τὴν διαδοχὴν

1 καὶ PAF, τε καὶ c 9 μὲν del. Dind., μέντοι Wurm
18 προτέρων P 27 Πελοποννήσῳ] Ἑλλησπόντῳ Wess. (cf.
Xen. Hell. I 1, 31)

ἀποσταλεῖσιν. αὐτὸς δ' ἐκ τῆς στρατείας φιλίαν 2
 591 ἔχων πρὸς Φαρνάβαζον τὸν τῶν Περσῶν σατράπην
 ἔλαβε παρ' αὐτοῦ πολλὰ χρήματα, μεθ' ὧν εἰς
 Μεσσήνην καταπλεύσας πέντε μὲν ἐναυπήγησε τριή-
 5 φεις, χιλίους δ' ἐμισθώσατο στρατιώτας. παρα- 3
 λαβὼν δὲ καὶ τῶν ἐκπεπτωκότων Ἰμεραίων ὡς
 χιλίους, ἐπεχείρησε μὲν εἰς Συρακούσας κατελθεῖν
 συναγωνιζομένων αὐτῷ τῶν φίλων, ἀποτυχὼν δὲ
 τῆς ἐπιβολῆς ὥρμησε διὰ τῆς μεσογείου, καὶ κατα-
 10 λαβόμενος τὸν Σελινοῦντα [καὶ] τῆς πόλεως μέρος
 ἔτείχισε καὶ πανταχόθεν κατεκάλει τοὺς διασωζο-
 μένους τῶν Σελινοντίων. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους 4
 ὑποδεχόμενος εἰς τὸν τόπον συνήγαγε δύναμιν ἐπι-
 λέκτων ἀνδρῶν ἔξακισχιλίων. ἐντεῦθεν δ' δρομώ-
 15 μενος πρῶτον μὲν τὴν τῶν Μοτυηνῶν ἐπόρθησε
 χώραν, καὶ τοὺς ἐπεξελθόντας ἐκ τῆς πόλεως μάχη
 πρατήσας πολλοὺς μὲν ἀνεῖλε, τοὺς δὲ ἄλλους συν-
 εδίωξεν ἐντὸς τοῦ τείχους. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν τῶν
 20 Πανορμιτῶν χώραν λεγλατήσας ἀναριθμήτου λείας
 ἐκυρίευσε, τῶν δὲ Πανορμιτῶν πανδημεὶ πρατα-
 ἔξαμένων πρὸ τῆς πόλεως εἰς πεντακοσίους μὲν
 αὐτῶν ἀνεῖλε, τοὺς δὲ ἄλλους συνέκλεισεν ἐντὸς
 τῶν τείχων. παραπλησίως δὲ καὶ τὴν ἄλλην χώραν 5
 ἀπασαν τὴν ὑπὸ Καρχηδονίους οὖσαν πορθῶν ἐπαί-
 νουν παρὰ τοῖς Σικελιώταις ἐτύγχανεν. εὐθὺν δὲ
 25 καὶ τῶν Συρακοσίων οἱ πλειστοι μετεμελήθησαν,

6 Ἰμεραίους PAHF² 10 καὶ del. Reiske 11 δια-
 σεσωσμένους M 16 μάχη Reiske, μάχη τε ο 18 τὴν
 Eich., τὴν τε ο; τὴν μὲν fort. 19 et 20 Πανορμη-
 τῶν PJK

ἀναξίως τῆς ἰδίας ἀρετῆς δρῶντες πεφυγαδευμένοι
6 τὸν Ἐρμοκράτην. διὸ καὶ περὶ αὐτοῦ πολλῶν
λόγων γινομένων ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, διὸ μὲν δῆμος
φανερὸς ἦν βουλόμενος καταδέχεσθαι τὸν ἄνδρα,
διὸ' Ἐρμοκράτης ἀκούων τὴν περὶ αὐτοῦ φήμιην 5
ἐν ταῖς Συρακούσαις παρεσκευάζετο πρὸς τὴν αὐτοῦ
κάθοδον ἐπιμελῶς, εἰδὼς τοὺς ἀντιπολιτευομένους
ἀντιρρᾶξοντας. καὶ τὰ μὲν κατὰ Σικελίαν ἐν
τούτοις ἦν.

64 Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Θρασύβουλος πεμφθεὶς 10
παρ' Ἀθηναίων μετὰ νεῶν τριάκοντα καὶ πολλῶν
δόπλιτῶν σὸν ἵππεῦσιν ἑκατὸν κατέπλευσεν εἰς τὴν
Ἐφεσον· ἐκβιβάσας δὲ τὴν δύναμιν κατὰ δύο τόπους
προσβολὰς ἐποιήσατο. τῶν δὲ ἔνδον ἐπεξελθόντων
καρτερὰν συνέβη μάχην συστῆναι· πανδημεὶ δὲ 15
τῶν Ἐφεσίων ἀγωνισαμένων τετρακόσιοι μὲν τῶν
Ἀθηναίων ἐπεσον, τοὺς δὲ ἄλλους διὸ Θρασύβουλος
2 ἀναλαβὼν εἰς τὰς ναῦς ἔξεπλευσεν εἰς Λέσβον. οἱ
δὲ περὶ Κύζικον ὅντες τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ
πλεύσαντες ἐπὶ Χαλκηδόνα, Χρυσόπολιν ὕκισταν 20
φρούριον καὶ τὴν ἴκανὴν αὐτῷ κατέλιπον δύναμιν.
τοῖς δὲ ἐπὶ τούτων κατασταθεῖσι προσέταξαν δεκά-
την πράττεσθαι τοὺς ἐκ τοῦ Πόντου πλέοντας.
3 μετὰ δὲ ταῦτα διελομένων αὐτῶν τὰς δυνάμεις,
Θηραμένης μὲν μετὰ πεντήκοντα νεῶν κατελείφθη 25
πολιορκήσων Χαλκηδόνα καὶ Βυζάντιον, Θρασύβου-
λος δὲ περὶ Θράκην πεμφθεὶς τὰς ἐν τούτοις τοῖς

6 αὐτοῦ FJK, αὐτῆς P, αὐτὴν c AL 10 et 17 Θράσυβος Palmerius, itemque p. 99, 20 et 26 Καλχηδόνα Dind. 8 κατὰ] κατὰ τὴν 21 αὐτῷ] ἐν αὐτῷ Hert.

τόποις πόλεις προσηγάγετο. Ἐλκιβιάδης δὲ τὸν 4
Θρασύβουλον μετὰ τῶν τριάκοντα νεῶν ἀπολύσας
592 ἔπλευσεν εἰς τὴν ὑπὸ Φαρνάβαζον χώραν, καὶ κοινῇ
πολλὴν αὐτῆς πορθήσαντες τούς τε στρατιώτας ἐνέ-
5 πλησαν ὥφελείας καὶ αὐτοὶ χρήματα συνήγαγον ἐκ
τῶν λαφύρων, βουλόμενοι κουφίσαι τὸν δῆμον τῶν
εἰδφορῶν. Λακεδαιμόνιοι δὲ πυνθανόμενοι περὶ 5
τὸν Ἑλλήσποντον ὑπάρχειν ἀπάσας τὰς τῶν Ἀθη-
ναίων δυνάμεις, ἐστράτευσαν ἐπὶ Πύλον, ἣν Μεσ-
10 σήνιοι φρουρῷ κατεῖχον, κατὰ μὲν θάλατταν ἔνδεκα
ναυσίν, ὡν ἦσαν αἱ μὲν ἀπὸ Σικελίας ἐκ τῶν
πολιτῶν πεπληρωμέναι· πεξῇ δὲ παρηγαγον ἵκανὴν
δύναμιν, καὶ περιστρατοπεδεύσαντες τὸ φρούριον
ἐπόρθουν ἄμα καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν.
15 ἐνδὲ δὴ πυθόμενος ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος ἔξαπέστειλε 6
τοῖς πολιορκούμενοις εἰς βοήθειαν ναῦς τριάκοντα
καὶ στρατηγὸν Ἀνυτον τὸν Ἀνθεμίωνος. οὗτος μὲν
οὖν ἐκπλεύσας, καὶ διά τινας χειμῶνας οὐδὲν δυνηθεὶς
τὸν Μαλέαν κάμψαι, ἀνέπλευσεν εἰς Ἀθήνας. ἐφ
20 οἷς δὲ μὲν δῆμος ὀργισθείς, καὶ καταιτιαδάμενος
αὐτοῦ προδοσίαν, μετέστησεν εἰς κρίσιν· δοῦ "Ἀνυτος
ἰσχυρῶς κινδυνεύων ἐργύσατο χρήμασι τὴν ίδιαν
ψυχήν, καὶ πρῶτος Ἀθηναίων δοκεῖ δικαστήριον
δωροδοκῆσαι. οἵ δὲ ἐν τῇ Πύλῳ Μεσσήνιοι μέχρι 7

2 ἀπολύσας] ἀπολήψας Palmerius, ἀποκαλέσας Reiske
3 χώραν] πόλιν Pa 11 ἐκ PF, πέντε ἐκ c; πέντε, ἕξ δὲ ἐκ
Wess. 13 περιστρατεύσαντες v 14 ἐπόρθουν] ἀπολιόρ-
κουν Wurm 19 τὸν om. A Μαλαῖον Pa ἀπέπλευ-
σεν o, corr. Hert. 20 καὶ om. P 21 κατέστησεν Cobet
(at c. 75, 8. XV 27, 3) 22 ἐργύσατο P 23 καστήριον P
24 δωροδ.] δεκάσαι Cobet

μέν τινος ἀντεῖχον, προσδοκῶντες παρὰ τῶν Ἀθηναίων βοήθειαν· ὡς δὲ οἱ μὲν πολέμιοι τὰς προσβολὰς ἐκ διαδοχῆς ἐποιοῦντο, τῶν δὲ ιδίων οἱ μὲν ἐκ τῶν τραυμάτων ἀπέθυνησκον, οἱ δὲ ἐκ τῆς σιτοδείας κακῶς ἀπήλαττον, ὑπόδπονδοι τὸν τόπον ⁵ ἔξελιπον. Λακεδαιμόνιοι μὲν οὖν ἐγκρατεῖς ἔγενοντο τῆς Πύλου, πεντεκαίδεκα ἔτη τῶν Ἀθηναίων αὐτὴν κατεσχηκότων, ἀφ' ὅτου Δημοσθένης αὐτὴν ἐτείχισεν.

65 Τούτων δὲ πραττομένων Μεγαρεῖς μὲν Νίσαιαν ¹⁰ ὑπὲρ Ἀθηναίους οὖσαν εἶλον, Ἀθηναῖοι δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἀπέστειλαν Λεωτροφίδην καὶ Τίμαρχον μετὰ μὲν πεζῶν χιλίων, ἵππεων δὲ τετρακοσίων. οἷς οἱ Μεγαρεῖς ἀπαντήσαντες μετὰ τῶν ὅπλων πανδημεὶ καὶ παραλαβόντες τινὰς τῶν ἐκ Σικελίας, παρετά- ¹⁵ ξαντο πρὸς τοῖς λόφοις τοῖς Κέρασι καλούμενοις. 2 τῶν δὲ Ἀθηναίων λαμπρῶς ἀγωνισαμένων, καὶ πολλαπλασίους δητας τὸν πολεμίους τρεψαμένων, Μεγαρέων ἐπεσον μὲν πολλοί, τῶν δὲ Λακεδαιμονίων εἶκοσι μόνον· οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι βαρέως ²⁰ φέροντες ἐπὶ τῷ τὴν Νίσαιαν κατειλῆφθαι τὸν μὲν Λακεδαιμονίους οὐκ ἐδίωξαν, πρὸς δὲ τὸν ⁵⁹³ Μεγαρεῖς χαλεπῶς διακείμενοι παυπληθεῖς ἀνεῖλον. 3 Λακεδαιμόνιοι δὲ Κρατησιππίδαν ἐλόμενοι ναύαρχον, καὶ παρὰ τῶν συμμάχων ναῦς αὐτῶν πλη- ²⁵ ρώσαντες εἶκοσι πέντε, προσέταξαν παραβοηθεῖν τοῖς συμμάχοις. οὗτος δὲ χρόνον μέν τινα περὶ

² τὰς] μὲν add. PAK ⁶ ἔξελειπον PA ⁸ ὅτου] δτε PAF ¹⁹ μὲν ἐπεσον Dind.; τῶν μὲν Μεγ. fort. Σικελιωτῶν et 22 Σικελιώτας conicio pro Λακεδ. ²⁵ αὐτῶν PAJ

τὴν Ἰωνίαν διέτριψεν οὐδὲν ἄξιον λόγου πράξας· μετὰ δὲ ταῦτα παρὰ τῶν ἐκ Χίου φυγάδων λαβὼν χρήματα κατήγαγεν αὐτοὺς καὶ τὴν ἀκρόπολιν τῶν Χίων κατελάβετο. οἱ δὲ κατελθόντες τῶν Χίων 4 5 τῶν ἀντιπολιτευομένων αὐτοῖς καὶ τῆς ἐκπτώσεως ... εἰς ἔξακοσίους τὸν ἀριθμὸν ὅντας ἐφυγάδευσαν. οὗτοι δὲ τῆς ἀντιπέραν ἡπείρου χωρίον Ἀταρνέα καλούμενον κατελάβοντο, σφόδρα τῇ φύσει καθεστηκὸς δχυρόν, καὶ τὸ λοιπὸν ἐκ τούτου τὰς 10 ἀφορμὰς ἔχοντες ἐπολέμουν τοῖς Χίον ἔχονσιν.

Τούτων δὲ πραττομένων Ἀλκιβιάδης καὶ Θρα-⁶⁶ σύβουλος Λάμψακον τειχίσαντες, ἐν μὲν ταύτῃ τὴν ἴκανὴν φυλακὴν κατέλιπον, αὐτοὶ δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως ἔξεπλευσαν πρὸς Θηραμένην, ὃς ἐπόφθει 15 τὴν Χαλκηδόνα ναῦς μὲν ἔχων ἑβδομήκοντα, στρατιώτας δὲ πεντακισχιλίους. ἀθροισθεισῶν δὲ τῶν δυνάμεων εἰς ἓνα τόπον ἀπετείχισαν τὴν πόλιν ἀπὸ θαλάττης εἰς θάλατταν ἔντονα τείχει. ὁ δὲ ἐν τῇ 2 πόλει καθεσταμένος ὑπὸ Λακεδαιμονίων Ἰπποκράτης 20 ἡγεμών, ὃν οἱ Λάκωνες ἀριστὴν ἐκάλουν, τοὺς τ' ἰδίους στρατιώτας προσήγαγε καὶ τοὺς Χαλκηδονίους ἀπαντας. γενομένης δὲ καρτερᾶς μάχης, καὶ τῶν περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην ἐρρωμένως ἀγωνισα- 25 μένων, ὃ τε Ἰπποκράτης ἔπεισε καὶ τῶν λοιπῶν οἱ

5 τῶν ἀντιπ.] τάντιπ. P τοὺς ἀντιπολιτευομένους αὐτοῖς πρὸ τῆς Dind. ἐκπτώσεως] αἵτίονς ὅντας add. H; αὐτοῖς τοὺς τῆς καταδίκης αἵτίονς καὶ τῆς ἐκπτώσεως Madvig 10 τοῖς Χίον Rhod., τὸ ἵσχιον PA, τοῖς τὸ ἵσχιον e 11 Θρα- σύλλος Palmerius 12 Λάμψακον Palm. ex c. 104, 8, λέβδα- κον o 13 κατέλειπον PA 14 ἐπόφθει] ἐπολιόρκει Wurm 19 καθιστάμενος o, corr. Dind. 21 προήγαγε Dind., ἀν- εξῆγαγε M

μὲν ἀνηρέθησαν, οἱ δὲ κατατρωθέντες συνέφυγον
 3 εἰς τὴν πόλιν. μετὰ δὲ ταῦτα Ἀλκιβιάδης μὲν εἰς
 Ἐλλήσποντον καὶ Χερρόνησον ἔξεπλευσε, βουλό-
 μενος ἀθροίσαι χρήματα, οἱ δὲ περὶ τὸν Θραμμένην
 δμολογίαν ἐποιήσαντο πρὸς Χαλκηδονίους φόρον ⁵
 λαμβάνειν παρ' αὐτῶν ὅσον καὶ πρότερον. ἐντεῦθεν
 δὲ τὰς δυνάμεις ἀπαγαγόντες πρὸς Βυζάντιον ἐπο-
 λιόρκουν τὴν πόλιν καὶ μετὰ πολλῆς σπουδῆς ἀπο-
 4 τειχίζειν ἐπεχείρησαν. Ἀλκιβιάδης δὲ ἀθροίσας χρή-
 ματα πολλοὺς αὐτῷ τῶν Θρακῶν ἔπεισε συστρα-¹⁰
 τεῦσαι, παρέλαβε δὲ καὶ τὸν Χερρόνησον οἰκοῦντας
 πανδημεῖ, καὶ μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἀναξεύξας ⁵⁹⁴
 πρῶτον μὲν Σηλυβρίαν διὰ προδοσίας εἶλεν, ἐξ οὗ
 πολλὰ χρήματα πραξάμενος ἐν μὲν ταύτῃ φρουρὰν
 κατέλιπεν, αὐτὸς δὲ διὰ τάχους ἦκε πρὸς τὸν περὶ ¹⁵
 5 Θραμμένην εἰς Βυζάντιον. ἀθροισθεῖσῶν δὲ τῶν
 δυνάμεων, οὗτοι μὲν τὰ πρὸς πολιορκίαν ἡτοιμά-
 ζουσι τὸν γὰρ νικήσειν πόλιν βάρος ἔχουσαν
 καὶ γέμουσαν τῶν ὑπὲρ αὐτῆς ἀμυνομένων· χωρὶς
 γὰρ τῶν Βυζαντίων, πολλῶν ὄντων, Κλέαρχος δὲ ²⁰
 Λακεδαιμόνιος ἀρμοστὴς εἶχε πολλοὺς ἐν τῇ πόλει
 6 τῶν Πελοποννησίων καὶ μισθοφόρους. μέχρι μὲν
 οὖν τινος προσβολὰς ποιούμενοι, κακὸν οὐδὲν ἀξιό-
 λογον δρῶντες τὸν διετέλουν· ἐπεὶ δ' ὁ τῆς
 πόλεως ἐπιστάτης ἀπῆλθε πρὸς Φαρνάβαζον, ὅπως ²⁵
 λάβῃ χρήματα, τηνικαῦτά τινες τῶν Βυζαντίων,
 μισοῦντες τὸ βάρος τῆς ἐπιστασίας — ἦν γὰρ δ

7 ἐπαγαγόντες P 10 αὐτῷ AJL, αὐτῷ τῷ P 12 τῆς
 add. Dind. 13 Σηλυμβρίαν a 15 κατέλιπεν PA
 17 ἡτοιμάζοντο P

Κλέαρχος χαλεπός —, προύδωκαν τὴν πόλιν τοῖς περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην. οὗτοι δὲ ὡς λύσοντες τὴν⁶⁷ πολιορκίαν καὶ τὰς δυνάμεις ἀπάξοντες εἰς Ἰωνίαν δείλης ταῖς ναυσὶ πάσαις ἔξεπλευσαν, καὶ τὸ πεζὸν⁵ στρατευμα μέχρι τινὸς ἀπαγαγόντες, ὡς ἐπέλαβεν ἡ νῦξ, πάλιν ὑπέστρεψαν καὶ περὶ μέσας [τὰς] νύκτας προσέμιξαν τῇ πόλει, καὶ τὰς μὲν τριήρεις ἀπέστειλαν προστάξαντες ἀφέλκειν τὰ πλοῖα καὶ κραυγὴν ποιεῖν, ὡς ἀπάσης ἐκεὶ τῆς δυνάμεως οὕσης, αὐτὸι¹⁰ δὲ μετὰ τοῦ πεζοῦ στρατεύματος πρὸς τοῖς τείχεσιν ἐτήρουν τὸ συντεταγμένον παρὰ τῶν ἐνδιδόντων σύνσημον. τῶν δ' ἐν ταῖς τριήρεσι ποιησάντων τὸ² προσταχθέν, καὶ τῶν πλοίων τὰ μὲν συντριβόντων ταῖς ἐμβολαῖς, τὰ δ' ἀποσπώντων ταῖς σιδηραῖς¹⁵ χερσίν, ἐτί δὲ βοὴν ἔξαίσιον ποιούντων, οἱ μὲν κατὰ τὴν πόλιν δυτες Πελοποννήσιοι καὶ πάντες οἱ τὴν ἀπέτην ἀγνοοῦντες ἔξεβοήθουν ἐπὶ τοὺς λιμένας. διόπερ οἱ τὴν πόλιν προδιδόντες ἥραν τὸ σύνσημον³ ἀπὸ τοῦ τείχους, καὶ παρεδέχοντο τοὺς περὶ τὸν²⁰ Ἀλκιβιάδην διὰ τῶν κλιμάκων κατὰ πολλὴν ἀσφάλειαν, ὡς ἂν τοῦ πλήθους ἐπὶ τὸν λιμένα συνδεδραμηκότος. οἱ δὲ Πελοποννήσιοι πυθόμενοι τὸ⁴ γεγονός, τὸ μὲν πρῶτον τοὺς ἡμίσεις ἐπὶ τοῦ λιμένος ἀπέλιπον, τοῖς δὲ λοιποῖς κατὰ σπουδὴν²⁵ ἔξεβοήθουν ἐπὶ τὰ κατειλημμένα τείχη. ἦδη δὲ⁵

5 ὑπέλαβεν P 6 τὰς del. Dind. 11 ἐνδιδόντων]
 ἔνδον Wurm (at c. 76, 5) 13 συντριβόντων Wess., συντριβόμενα οἱ⁷ 14 ἐμβολαῖς (vel τοῖς ἐμβόλοις) Steph., ἀποστολαῖς οἱ (et Suidas) 18 ἀποσπώντων Wess., ἀπὸ τῶν χρωμένων οἱ; ἀποσπᾶν πειρωμένων conicio ex c. 50, 5 17 ἐπὶ τοῦ λιμένος Reiske 24 ἀπέλειπον P 25 δὲ add. Reiske

σχεδὸν πάσης τῆς δυνάμεως τῶν Ἀθηναίων παρεισ-
πεπτωκυίας, ὅμως οὐ κατεπλάγησαν, ἀλλὰ πολὺν
χρόνον ἀντιστάντες εὐφώστως τοὺς Ἀθηναίους ἡμύ-
νοντο συναγωνιζομένων τῶν Βυζαντίων. καὶ πέρας
οὐκ ἂν ἐκφάτησαν Ἀθηναῖοι τῆς πόλεως διὰ μάχης, ⁵
εἰ μὴ συννοήσας τὸν καιρὸν Ἀλκιβιάδης ἐκήρυξε
μηδὲν ἀδίκημα ποιεῖν τοῖς Βυζαντίοις· οὕτω γὰρ
οἱ πολιτικοὶ μεταβαλλόμενοι τοὺς Πελοποννησίους
6 ἡμύνοντο. ὅθεν οἱ πλεῖστοι μὲν αὐτῶν ἀνηρέθησαν ⁵⁹⁵
εὐγενῶς ἀγωνισάμενοι, οἱ δὲ περιλειφθέντες εἰς ¹⁰
πεντακοσίους κατέφυγον πρὸς τοὺς ἐν τοῖς ἱεροῖς
7 βωμούς. οἱ δ' Ἀθηναῖοι τοῖς μὲν Βυζαντίοις ἀπέ-
δωκαν τὴν πόλιν, συμμάχους αὐτοὺς ποιησάμενοι,
πρὸς δὲ τοὺς ἐπὶ τοῖς βωμοῖς δυντας ἵκετας διολο-
γίας ἔθεντο, τὰ μὲν δπλα παραλαβεῖν, τὰ δὲ σώ- ¹⁵
ματα εἰς Ἀθήνας κομίσαντες ἐπιτρέψαι τῷ δῆμῳ
περὶ αὐτῶν.

68 Τοῦ δ' ἔτους τούτου διελθόντος Ἀθηναῖοι μὲν
Εὐκτήμονι παρέδωκαν τὴν ἀρχήν, Ρωμαῖοι δ' ὑπά-
τους κατέστησαν Μάρκον Παπίριον καὶ Σπόριον ²⁰
Ναύτιον, διλυμπιὰς δ' ἐγένετο τρίτη πρὸς ταῖς
ἐνενήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Εὔβατος Κυρη-
ναῖος. περὶ δὲ τούτους τοὺς χρόνους οἱ τῶν Ἀθη-
ναίων στρατηγοὶ Βυζαντίου κυριεύσαντες ἐπῆλθον
τὸν Ἐλλήσποντον, καὶ τὰς ἐν αὐτῷ πόλεις πλὴν ²⁵
2 Ἀβύδου πάσας εἶλον. μετὰ δὲ ταῦτα Διόδωρον καὶ

3 ἀντιστάντων ο - M 7 ποιεῖν τοῖς] ποιεῖσθαι P
8 μεταβαλλόμενοι P 11 τοὺς — βωμούς] τοῖς — βωμοῖς PF²K
16 κομίσαντας ο - PA 18 τούτον add. Dind. 20 Παπύ-
ριον v καὶ om. A 22 Εὐβάτας Xen. Hell. I 2, 1

Μαντίθεον ἐπιμελητὰς μετὰ τῆς ἵκανῆς δυνάμεως
κατέλιπον, αὐτὸλ δὲ μετὰ τῶν νεῶν καὶ τῶν λαφύ-
ρων ἐπλεον εἰς Ἀθήνας, πολλὰ καὶ μεγάλα κατειρ-
γασμένοι τῇ πατρίδι. ὡς δ' ἔχγὺς ἦσαν, δοδημος
5 ἄπας ἀπήντα περιχαρὴς ἐπὶ τοῖς εὐημερήμασι· συν-
έδραμον δ' εἰς τὸν Πειραιέα πολλοὶ καὶ τῶν ξένων,
ἔτι δὲ παίδων καὶ γυναικῶν. εἶχε γὰρ πολλὴν 3
κατάπληξιν τῶν στρατηγῶν δικαστῶν· ἥγον γὰρ
τῶν ἡλωκυιῶν νεῶν οὐκ ἐλάττους διακοσίων, αἰχ-
10 μαλώτων δὲ ἀνδρῶν· καὶ λαφύρων πλῆθος· εἶχον
δὲ τὰς ἴδιας τριήρεις δύπλοις ἐπιχρύσοις καὶ στεφά-
νοις, ἔτι δὲ λαφύροις καὶ τοῖς ἄλλοις ἄπασιν ἐπι-
μελᾶς κεκοσμημένας. πλεῖστοι δ' ἐπὶ τὴν Ἀλκι-
βιάδου θέαν συνέδραμον ἐπὶ τοὺς λιμένας, ὥστε
15 παντελῶς ἐρημωθῆναι τὴν πόλιν, συμφιλοτιμον-
μένων τοῖς ἐλευθέροις τῶν δούλων. κατ' ἐκείνους 4
γὰρ τοὺς χρόνους οὕτω συνέβη θαυμασθῆναι τὸν
ἄνδρα τοῦτον, ἀσθ' οἱ μὲν ὑπερέχοντες τῶν Ἀθη-
ναίων μόγις ἐνδικίζοντες εὑρηκέναι δυνατὸν ἄνδρα
20 τοῦτον φανερῶς καὶ θρασέως ἀντιτάξασθαι τῷ δήμῳ
δυνάμενον, οἵ δ' ἄποροι ὑπειλήφεισαν συναγω-
νιστὴν ἔξειν ἄριστον τὸν ἀπονευομένως συνταρά-
ξοντα τὴν πόλιν καὶ τὴν ἑαυτῶν ἐπανορθώσοντα
πενίαν. θράσει γὰρ πολὺ διέφερε τῶν ἄλλων, καὶ 5
25 δεινότατος ἦν εἰπεῖν, καὶ κατὰ μὲν τὴν στρατηγίαν
ἄριστος, κατὰ δὲ τὴν τόλμαν πρακτικώτατος· ἦν δὲ

2 κατέλειπον PA 19 δυνατὸν] del. Reiske, τὸν Wurm
20 τοῦτον] τὸν Hert.; δυνατὸν ἄνδρα τοῦτον del. Dind.
21 ὑπειλήφθησαν PHKL 25 στρατηγίαν Dobraelus, στρα-
τειὰν P, στρατείαν v

καὶ τὴν ὄψιν καθ' ὑπερβολὴν εὐπρεπῆς καὶ τὴν
6 ψυχὴν λαμπρὸς καὶ μεγαλεπίβολος. καθόλου δὲ
τηλικαύτην ὑπόληψιν εἶχον ὑπὲρ αὐτοῦ σχεδὸν
ἄπαντες, ὥσθ' ἀματῆς κείνου καθόδῳ καὶ τὴν τῶν
πραγμάτων εὐτυχίαν εἰς τὴν πόλιν ἤκειν διελάμ-⁵
βανον. πρὸς δὲ τούτοις, ὥσπερ Λακεδαιμόνιοι
τούτου συναγωνιζομένοι προετέρουν, οὕτως ἐαν-
τοὺς πάλιν κατορθώσειν ἥλπιξον σύμμαχον ἔχοντες
τὸν ἄνδρα τοῦτον.

69 Ἐπεὶ δ' οὖν κατέπλευσεν δὲ στόλος, ἐπέστρεψε 10
τὸ πλήθος ἐπὶ τὴν Ἀλκιβιάδου ναῦν, ἐξ ἣς ἐκβάντα
τὸν ἄνδρα πάντες ἐδεξιοῦντο, τοῖς εὐημερήμασιν
ἄμα καὶ τῇ καθόδῳ συγχαίροντες. δὲ δ' ἀσπασά-
μενος τὰ πλήθη φιλανθρωπίας ἐκκλησίαν συνήγαγε,
καὶ πολλὰ τῶν καθ' ἐαυτὸν ἀπολογησάμενος εἰς 15
τοσαύτην εὔνοιαν τοὺς ὄχλους ἤγαγεν, ὥστε δμο-
λογεῖν πάντας τὴν πόλιν αἰτίαν γεγονέναι τῶν
2 κατ' ἐκείνου ψηφισμάτων. διόπερ αὐτῷ τὴν τε
οὐσίαν ἀπέδωκαν ἡνὶ ἐδήμευσαν, ἐπειτα δὲ τὰς
στήλας κατεπόντισαν, ἐν αἷς ἦν ἡ καταδίκη καὶ 20
τὰλλα τὰ κατ' ἐκείνου κυρωθέντα· ἐψηφίσαντο δὲ
καὶ τοὺς Εύμολπίδας ἄραι τὴν ἀράν, ἦν ἐποιήσαντο
κατ' αὐτοῦ καθ' ὃν καιρὸν ἐδοξεν ἀσεβεῖν περὶ τὰ
3 μυστήρια. τὸ δὲ τελευταῖον αὐτὸν στρατηγὸν
καταστήσαντες αὐτοκράτορα καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ 25
θάλατταν, ἀπάσας τὰς δυνάμεις ἐνεχείρισαν αὐτῷ.

4 κείνον PA, ἐκείνον c
περὶ τῶν Dind. (at e. 41, 5)
20 στήλας Reiske, δίκαιας o
ἴση ο 21 ἐκείνον PAL

7 ἐπροτέρουν Wess. 15 τῶν]
17 τῶν κατ'] κατὰ τῶν PAFKL
ἐν αἷς ἦν ἡ Dobraeus, ἐν δ'
23 καθ' αὐτοῦ PA

εῖλαντο δὲ καὶ στρατηγοὺς ἑτέρους οὓς ἐκεῖνος
ἥθελεν, Ἀδείμαντον καὶ Θρασύβουλον.

Ο δ' Ἀλκιβιάδης ἐκατὸν ναῦς πληρώσας ἔξε- 4
πλευσεν εἰς Ἀνδρον, καὶ καταλαβόμενος Γαύριον
5 φρούριον ἐτείχισεν. ἔξελθόντων δὲ τῶν Ἀνδρίων
πανδημεὶ μετὰ τῶν παραφυλαττόντων τὴν πόλιν
Πελοποννησίων ἐγενήθη μάχη, καθ' ἣν ἐνίκησαν
Ἀθηναῖοι· τῶν δ' ἐκ τῆς πόλεως πολλοὶ μὲν ἀνη-
ρέθησαν, τῶν δὲ διασωθέντων οἱ μὲν κατὰ τὴν
10 χώραν διεσκεδάσθησαν, οἱ δ' ἐντὸς τῶν τειχῶν
συνέφυγον. αὐτὸς δ' Ἀλκιβιάδης προσβολὰς ποιη- 5
σάμενος τῇ πόλει, ἐν μὲν τῷ πεφρούρημένῳ τείχει
τὴν ἵκανὴν φυλακὴν κατέλιπε καὶ Θρασύβουλον
ἡγεμόνα κατέστησεν, αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως
15 ἐκπλεύσας τὴν τε Κῶν καὶ Ρόδον ἐδήσωσε, καὶ
συχνὰς ὠφελείας ἥθροισε πρὸς τὰς τῶν στρατιωτῶν
διατροφάς.

Λακεδαιμόνιοι δὲ τὴν τε ναυτικὴν δύναμιν 70
ἄρδην ἀπολαλεκότες καὶ μετ' αὐτῆς Μίνδαρον τὸν
20 ἡγεμόνα, ταῖς ψυχαῖς δύμας οὐκ ἐνέδωκαν, ἀλλὰ
ναύαρχον εῖλαντο Λύσανδρον, δοκοῦντα στρατηγίᾳ
διαφέρειν τῶν ἄλλων καὶ τόλμαν ἐμπρακτον ἔχοντα
πρὸς πᾶσαν περίστασιν· δις παραλαβὼν τὴν ἀρχὴν
ἐκ τῆς Πελοποννήσου στρατιώτας τε κατέγραψε τοὺς
25 ἵκανοὺς καὶ ναῦς ἐπλήρωσεν ὅπας ἐδύνατο πλεί-

1 εἶλοντο Dind., εῖλατο P, εἶλετο τοιούτος οὓς ο, corr. Dind. 2 Ἀδίμαντον PA 4 Γαύριον Rhod. ex Xen. Hell. I 4, 22, Κάτριον ο 5 ἐπεξελθόντων fort. Ἀνδρίων P, ἀνδρῶν ν 13 κατέλειπε PA 15 Κόορ P, Κῶ ν 19 ἀρ- δην De la Barre, ἀρχὴν AL, καὶ ἀρχὴν PF, καὶ τὴν ἀρχὴν ε 24 κατέγραψε Dind.

2 στας. ἐπιπλεύσας δὲ εἰς Ῥόδον, καὶ προσλαβόμενος
 ἐκεῖθεν ναῦς δύσας εἶχον αἱ πόλεις, [παραλαβών]
 ἐπλευσεν εἰς Ἔφεσον καὶ Μίλητον. καταρτίσας δὲ
 καὶ τὰς ἐν ταύταις ταῖς πόλεσι τριήρεις, μετεπέμ-⁵⁹⁷
 ψατο τὰς ἐκ Χίου, καὶ στόλον ἔξηρτυεν ἐξ Ἐφέσου
 3 νεῶν ὑπάρχοντα σχεδὸν ἐβδομῆκοντα. ἀκούσας δὲ
 Κῦρον τὸν Λαρείον τοῦ βασιλέως νίδν ὑπὸ τοῦ
 πατρὸς ἀπεσταλμένον συμπολεμεῖν τοῖς Λακεδαιμο-
 νίοις, ἦκεν εἰς Σάρδεις πρὸς αὐτόν, καὶ παροξύνας
 τὸν νεανίσκον εἰς τὸν κατὰ τῶν Ἀθηναίων πόλεμον
 μυρίους μὲν διαρεικοὺς παραχρῆμα ἔλαβεν εἰς τὸν
 τῶν στρατιωτῶν μισθόν, καὶ [εἰς] τὸ λοιπὸν δὲ δ
 Κῦρος ἐκέλευσεν αἴτεῖν μηδὲν ὑποστελλόμενον.
 ἐντολὰς γὰρ ἔχειν παρὰ τοῦ πατρὸς, δπως δσα ἀν
 4 προαιρῶνται Λακεδαιμόνιοι χορηγήσαι αὐτοῖς. ἀνα-¹⁵
 κάμψας δὲ εἰς Ἐφεσον ἀπὸ τῶν πόλεων μετεπέμ-
 πετο τοὺς δυνατωτάτους, πρὸς οὓς ἐταιρίας συντι-
 θέμενος ἐπηγγέλλετο τῶν πραγμάτων κατορθωθέν-
 των κυρίους ἐκάστους τῶν πόλεων ποιήσειν. δι'
 ἦν αἰτίαν συνέβη τούτους πρὸς ἀλλήλους ἀμιλλω-²⁰
 μένους ὑπηρετεῖν πλείους τῶν ἐπιταπτομένων, καὶ
 ταχὺ παραδόξως εύπορεῖν τὸν Λύσανδρον πάντων
 τῶν εἰς πόλεμον χρησίμων.

71 Ἀλκιβιάδης δὲ πυθόμενος ἐν Ἐφέσῳ τὸν Λύσαν-
 δρον ἔξαρτύειν τὸν στόλον, ἀνήχθη μετὰ πασῶν
 τῶν νεῶν εἰς Ἐφεσον. ἐπιπλεύσας δὲ τοῖς λιμέσιν,

2 παραλαβών οι. M 4 καὶ τὰς ἐν ταύταις ταῖς
 Reiske, καὶ ταύτας τὰς ἐν ταῖς ο 5 ἐν Ἐφέσῳ Wess.
 12 εἰς delevi (e. 65, 4. 79, 7) 13 μηδὲν ὑποστελλόμενον
 om. FM 14 δπως οι. K 16 μετέπεμπεν P 17 συ-
 θέμενος v

ώς οὐδεὶς ἀντανήγετο, τὰς μὲν πολλὰς ναῦς καθώρ-
μισε περὶ τὸ Νότιον, τὴν ἡγεμονίαν αὐτῶν παρα-
δοὺς Ἀντιόχῳ τῷ ἰδίῳ κυβερνήτῃ, διακελευσάμενος
αὐτῷ μὴ ναυμαχεῖν, ἵνας ἂν αὐτὸς παραγένηται, τὰς
δὲ στρατιώτιδας ναῦς ἀνέλαβε καὶ κατὰ σπουδὴν
ἐπλευσεν εἰς Κλαζομενάς· αὗτη γὰρ ἡ πόλις σύμ-
μαχος Ἀθηναίων οὖσα κακῶς ἐπασχεν ὑπό τινων
φυγάδων πορθούμενη. δ δ' Ἀντίοχος ὃν τῇ φύσει 2
πρόχειρος, καὶ σπεύδων δι' ἑαυτοῦ τι πρᾶξαι λαμ-
πρόν, τῶν μὲν Ἀλκιβιάδου λόγων ἡμέλησε, δέκα
δὲ ναῦς τὰς ἀρίστας πληρώσας, καὶ τὰς ἄλλας τοῖς
τριηράρχοις παραγγείλας ἐτοίμας ἔχειν, ἂν ἢ χρεία
ναυμαχεῖν, ἐπέπλευσε τοῖς πολεμίοις, προκαλεσό-
μενος εἰς ναυμαχίαν. ὁ δὲ Λύσανδρος πεπυσμένος 3
παρά τινων αὐτομόλων τὴν ἄφοδον Ἀλκιβιάδου
καὶ τῶν ἀρίστων μετ' αὐτοῦ στρατιωτῶν, καιρὸν
εἶναι διέλαβε πρᾶξαι τι τῆς Σπάρτης ἄξιον. διόπερ
πάσαις ταῖς ναυσὶν ἀνταναχθεὶς μίαν μὲν τὴν προ-
πλέουσαν τῶν δέκα, καθ' ἣν Ἀντίοχος ἦν ἀντιτε-
ταγμένος, κατέδυσε, τὰς δ' ἄλλας τρεψάμενος ἐδίωξε,
μέχρις οὗ τὰς ἄλλας πληρώσαντες οἱ τριηράρχοι
τῶν Ἀθηναίων παρεβοήθησαν ἐν οὐδεμιᾷ τάξει.
γενομένης δὲ ναυμαχίας ἀθρόασις ταῖς ναυσὶν οὐ 4
μακρὰν τῆς γῆς, Ἀθηναῖοι διὰ τὴν ἀταξίαν ἥλατ-
τώθησαν καὶ ναῦς ἀπέβαλον δύο πρὸς ταῖς εἰκοσὶ·
598 τῶν δ' ἐν αὐταῖς ἀνδρῶν δλίγοι μὲν ἔξωγρήθησαν,

1 πολλὰς] ἄλλας malim 4 αὐτῷ P, δ' αὐτῷ τ
5 δὲ om. v 11 τὰς add. Dind. ταῖς ἄλλας P 12 τρι-
ηράρχαις ο 13 προσ- vel προκαλεσάμενος ο, corr. Eich.
19 ἷν αὐτὸς τεταγμένος fort. 24 διὰ] δὲ διὰ P

οἱ δὲ λοιποὶ πρὸς τὴν γῆν διενῆξαντο. Ἀλκιβιάδης δὲ πυθόμενος τὸ γεγενημένον διὰ σπουδῆς ἀνέκαμψεν εἰς τὸ Νότιον, καὶ πάσας τὰς τριήρεις πληρώσας ἐπέπλευσε τοῖς λιμέσι τῶν πολεμίων· οὐ τολμῶντος δ' ἀνταναχθῆναι τοῦ Λυσάνδρου τὸν 5
 72 πλοῦν εἰς Σάμον ἐποιήσατο. τούτων δὲ προτομένων Θρασύβουλος δ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς μετὰ νεῶν πεντεκαίδεκα πλεύσας ἐπὶ Θάσου ἐνίκησε μάχῃ τοὺς ἐκ τῆς πόλεως καὶ περὶ διακοσίους αὐτῶν ἀνεῖλεν· ἐγκλείσας δ' αὐτοὺς εἰς πολιορκίαν 10 ἦνάγκασε τοὺς φυγάδας τοὺς τὰ τῶν Ἀθηναίων φρονοῦντας καταδέχεσθαι, καὶ φρουρὰν λαβόντας 2 συμμάχους Ἀθηναίων εἶναι. μετὰ δὲ ταῦτα πλεύσας εἰς Ἀβδηρα προσηγάγετο πόλιν ἐν ταῖς δυνατωτάταις οὖσαν τότε τῶν ἐπὶ Θράκης. 15

Οἱ μὲν οὖν στρατηγὸι τῶν Ἀθηναίων ταῦτα 3 ἐπράξαν μετὰ τὸν οἶκοθεν ἔκπλουν. Ἄγις δ' δ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ἔτυχε μὲν ἐν τῇ Δεκελείᾳ διατρίβων μετὰ τῆς δυνάμεως, πυνθανόμενος δὲ τοὺς κρατίστους τῶν Ἀθηναίων μετ' Ἀλκιβιάδου 20 στρατευομένους, νυκτὸς ἀσελήνου τὸ στρατόπεδον 4 ἥγαγεν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. εἶχε δὲ πεζοὺς δισμυρφίους δικτακισχιλίους, ὃν ἥσαν οἱ μὲν ἡμίσεις δπλῆται κατ' ἐκλογήν, οἱ δ' ἡμίσεις ψιλοί· κατηκολούθουν δ' αὐτῷ καὶ τῶν ἵππεων εἰς χιλίους διακοσίους, 25 ὃν ἐννακοσίους μὲν Βοιωτοὶ παρείχοντο, τοὺς δὲ λοιποὺς Πελοποννήσιοι συνεξέπεμψαν. ὡς δ' ἐγγὺς ἐγενήθη τῆς πόλεως, ἔλαθε ταῖς προφυλακαῖς ἐγγί-

σας, καὶ φρεδίως αὐτοὺς τρεφάμενος διὰ τὸ παράδοξον, δλίγους μὲν ἀνεῖλε, τοὺς δ' ἄλλους συνεδίωξεν ἐντὸς τῶν τειχῶν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι μαθόντες 5 τὸ γεγενημένον, ἅπασι παρήγγειλαν τοῖς πρεσβυτέροις καὶ τοῖς μεγίστοις παισὶν ἀπαντᾶν μετὰ τῶν δπλῶν· ὃν ταχὺ τὸ προσταχθὲν ποιησάντων, δ μὲν κύκλος τοῦ τείχους πλήρης ἐγένετο τῶν ἐπὶ τὸν κοινὸν κύνδυνον συνδεδραμηκότων, οἱ δὲ στρα- 6 τηγοὶ τῶν Ἀθηναίων ἀμ' ἡμέρᾳ θεωροῦντες ἐκτε-
10 ταγμένην τὴν τῶν πολεμίων δύναμιν εἰς φάλαγγα τὸ μὲν βάθος εἰς τέτταρας ἀνδρας, τὸ δὲ μῆκος ἐπὶ σταδίους δκτώ, τότε πρῶτον κατεπλάγησαν, θεωροῦντες τὰ δύο μέρη σχεδὸν τοῦ τείχους ὑπὸ τῶν πολεμίων περιειλημμένα. μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς ἵππεῖς 7
15 ἔξαπέστειλαν, ὃντας παραπλησίους τὸν ἀριθμὸν τοῖς ἐναντίοις· ὃν πρὸ τῆς πόλεως συστησαμένων ἵππομαχίαν ἐπὶ τινα χρόνον ἐγένετο καρτερὰ μάχη. ἡ μὲν γὰρ φάλαγξ περὶ πέντε σταδίους ἀπεῖχε τοῦ τείχους, οἱ δ' ἵππεῖς συμπλακέντες ἀλλήλοις πρὸς 20 αὐτοῖς τοῖς τείχεσι διηγωνίζοντο. οἱ μὲν οὖν Βοιωτοὶ καθ' αὐτοὺς προνενικηκότες ἐπὶ Δηλίῳ τοὺς Ἀθηναίους, δεινὸν ἥγοῦντο τῶν ἡττημένων φανῆναι καταδεέστεροι· οἱ δ' Ἀθηναῖοι θεατὰς ἔχοντες 25 599 τῆς ἀρετῆς τοὺς ἐπὶ τῶν τειχῶν ἐφεστῶτας καὶ κατὰ ἄνδρα γυναικόμενοι, πᾶν ὑπέμενον ὑπὲρ τῆς νίκης.
τέλος δὲ βιασάμενοι τοὺς ἀντιτεταγμένους, συχνοὺς μὲν αὐτῶν ἀνεῖλον, τοὺς δ' ἄλλους κατεδίωξαν μέχρι τῆς τῶν πεζῶν φάλαγγος. μετὰ δὲ ταῦτα

9 ἐκτεταμένην ο, corr. Dind. 12 δκτώ] πεντήκοντα PL
22 ἡττωμένων ο - M

οὗτοι μὲν ἐπιπορευομένων τῶν πεζῶν ἀνεχώρησαν εἰς
 73 τὴν πόλιν, Ἱγιας δὲ τότε μὲν οὐ κρίνας πολιορ-
 κεῖν ἐν Ἀκαδημίᾳ κατεστρατοπέδευσε, τῇ δὲ ὑστε-
 ραιά τῶν Ἀθηναίων στησάντων τρόπαιον ἔξεταξε
 τὴν δύναμιν καὶ προεκαλεῖτο τοὺς ἐν τῇ πόλει περὶ 5
 2 τοῦ τροπαίου διαγωνίσασθαι. τῶν δὲ Ἀθηναίων
 ἔξαγαγόντων τοὺς στρατιώτας καὶ παρὰ τὸ τεῖχος
 παραταττομένων, τὸ μὲν πρῶτον οἱ Λακεδαιμόνιοι
 πρὸς μάχην ὥρμησαν, ἀπὸ δὲ τῶν τειχῶν πολλοῦ
 πλήθους βελῶν ἐπ' αὐτοὺς ὁφέντος ἀπῆγαγον τὴν 10
 δύναμιν ἀπὸ τῆς πόλεως· μετὰ δὲ ταῦτα τὸ λοι-
 πὸν τῆς Ἀττικῆς δημόσιαντες εἰς Πελοπόννησον
 ἀπηλλάγησαν.

3 Ἀλκιβιάδης δὲ ἐκ Σάμου μετὰ πασῶν τῶν νεῶν
 πλεύσας εἰς Κύμην φευδεῖς αἰτίας ἐπέρριψε τοῖς 15
 Κυμαίοις, βουλόμενος αὐτῶν μετὰ προφάσεως διαρ-
 πάσαι τὴν χώραν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον πολλῶν
 4 αἰχμαλώτων σωμάτων κυριεύσας ἀπῆγεν ἐπὶ τὰς
 ναῦς· ἐκβοηθησάντων δὲ τῶν ἐκ τῆς πόλεως παν-
 δημεὶ καὶ προσπεσόντων ἀπροσδοκήτως, χρόνον μέν 20
 τινα διεκαρτέρουν οἱ περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην, μετὰ δὲ
 ταῦτα τοῖς Κυμαίοις προσγενομένων πολλῶν τῶν
 ἐκ τῆς πόλεως καὶ τῆς χώρας ἡναγκάσθησαν κατα-
 λιπόντες τοὺς αἰχμαλώτους καταφυγεῖν ἐπὶ τὰς 25
 5 ναῦς. δὸς δὲ Ἀλκιβιάδης ἐπὶ τοῖς ἐλαττώμασι περι-
 αλγῆς γενόμενος ἐκ Μιτυλήνης μετεπέμψατο τοὺς

5 προσεκαλεῖτο ΡΑΕΙΛ 6 ἔξαγωνίσασθαι ο, corr. Hert.
 8 οἱ add. L 12 Ἀττικῆς] δυνάμεως add. A 18 ἀπῆγα-
 γεν ο - PM 22 προσγινομένων πολιτῶν ἐκ P 23 κατα-
 λειπόντες P 26 γινόμενος P

όπλίτας, καὶ πρὸ τῆς πόλεως ἐκτάξας τὴν δύναμιν
 προεκαλεῖτο τὸν Κυμαίοντος εἰς μάχην· οὐδενὸς δὲ
 ἔξιόντος δηώσας τὴν χώραν ἀπέπλευσεν ἐπὶ Μιτυ-
 λήνην. Κυμαίων δὲ πεμψάντων εἰς Ἀθήνας πρε-
 σβείαν καὶ κατηγορούντων Ἀλκιβιάδου, διότι σύμ-
 μαχον πόλιν οὐδὲν ἀδικήσασαν ἐπόρθησεν· ἐγίνοντο
 δὲ καὶ ἄλλαι πολλαὶ διαβολαὶ κατ' αὐτοῦ· τῶν γὰρ
 ἐν Σάμῳ τινὲς στρατιωτῶν ἀλλοτρίως τὰ πρὸς αὐτὸν
 ἔχοντες ἐπλευσαν εἰς Ἀθήνας, καὶ κατηγόρησαν
 10 ἐν ἐκκλησίᾳ κατ' Ἀλκιβιάδον, ὅτι τὰ Λακεδαιμο-
 νίων φρονεῖ καὶ πρὸς Φαρνέβαζον ἔχει φιλίαν,
 δι’ ᾧς ἐλπίζει καταλυθέντος τοῦ πολέμου καταδυ-
 ναστεύσειν τῶν πολιτῶν. ταχὺ δὲ τοῦ πλήθους ⁷⁴
 πιστεύοντος ταῖς διαβολαῖς, ή μὲν περὶ Ἀλκιβιάδην
 15 ἐθραύστοι δόξα διὰ τὸ περὶ τὴν ναυμαχίαν ἐλάτ-
 τωμα καὶ τὰ περὶ τὴν Κύμην ἡμαρτημένα, δὲ τῶν
 Ἀθηναίων δῆμος ὑφορώμενος τὴν τάνδρὸς τόλ-
 μαν δέκα στρατηγοὺς εἶλατο, Κόνωνα, Λυσίαν,
 Διομέδοντα, Περικλέα, πρὸς δὲ τούτοις Ἐρασινί-
 20 δην, Ἀριστοκράτην, Ἀρχέστρατον, Πρωτόμαχον,
 600 Θρασύβουλον, Ἀριστογένην· ἐκ δὲ τούτων προκρίνας
 Κόνωνα ταχέως ἔξεπεμψε παρ’ Ἀλκιβιάδον τὸ ναυ-
 τικὸν παραληψόμενον. Ἀλκιβιάδης δὲ τῆς ἀρχῆς ²
 ἐκχωρήσας τῷ Κόνωνι καὶ τὰς δυνάμεις παραδούς,
 25 τὴν μὲν εἰς Ἀθήνας ἐπάνοδον ἀπέγνω, μετὰ δὲ
 τριήρους μᾶς εἰς Πακτύην τῆς Θράκης ἀπεχώρησε·
 χωρὶς γὰρ τῆς τοῦ πλήθους δργῆς καὶ τὰς ἐπενη-

2 δ’ om. P 8 τινὲς] τῶν add. P 10 ὅτι] διότι
 exspectas 14 περὶ Dind., πρὸς ο 17 τοῦ ἀνδρὸς ο - PA
 18 Λυσίαν Palmerius ex c. 101, 5, Λυσαρίαν ο 19 διομέν-
 δοντα P 21 Θρασύβουλον Palmerius 22 ἔξεπεμψαν PAFK

3 νεγμένας αὐτῷ δίκαιος εὐλαβεῖτο. πολλοὶ γάρ θεωροῦντες αὐτὸν κακῶς φερόμενον ἐπενηνόχεισαν ἐγκλήματα πολλά· μέγιστον δ' ἦν τὸ περὶ τῶν ἵππων, τετιμημένον ταλάντων ὀκτώ. Διομήδους γάρ τυνος τῶν φίλων συμπέμψαντος αὐτῷ τέθριππον εἰς Ὀλυμπίαν, δ' Ἀλκιβιάδης κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τὴν εἰσθυῖαν γίνεσθαι τὸν ἵππον τούς ιδίους ἀπεγράψατο, καὶ νικήσαντος τὸ τέθριππον τὴν τ' ἐκ τῆς νίκης δόξαν αὐτὸς ἀπηνέγκατο καὶ τὸν ἵππον οὐκ ἀπέδωκε 4 τῷ πιστεύσαντι. ταῦτα δὴ πάντα διανοούμενος ἐφοβεῖτο, μήποτε καιρὸν λαβόντες Ἀθηναῖοι τιμωρίαν ἐπιθῶσι περὶ πάντων ὃν εἰς αὐτοὺς ἔξήμαρτεν· αὐτὸς οὖν αὐτοῦ κατέγνω φυγήν.

75 Προσετέθη δὲ καὶ συνωρὶς κατὰ τὴν αὐτὴν δλυμπιάδα, καὶ παρὰ Λακεδαιμονίοις Πλειστῶναξ 15 δ βασιλεὺς ἐτελεύτησεν ἄρξας ἐτη πεντήκοντα, διαδεξάμενος δὲ τὴν ἀρχὴν Παυσανίας ἥρξεν ἐτη τετταρακαίδεκα. οἱ δὲ τὴν Ῥόδον νῆσον κατοικοῦντες καὶ Ἰηλυσὸν καὶ Λίνδον καὶ Κάμειρον μετωκίσθησαν εἰς μίαν πόλιν τὴν νῦν καλούμενην Ῥόδον. 20 2 Ἐρμοκάτης δ' δ Συρακόσιος ἀναλαβὼν τὸν μετ' αὐτοῦ στρατεύοντας ὕδρησεν ἐκ Σελινοῦντος, καὶ παραγενόμενος πρὸς τὴν Ἰμέραν κατεστρατοπέ-

3 τὸ τῶν (supra lin. περὶ τὸν) P ἵππων PAHf 4 τετιμημένον Steph., - μένων ο (?) δικτώ] πεντήκοντα ALJK
 6 ὑπεργραφὴν ο, corr. Schäfer 7 ἀπεγράψατο Peiresc. (et Plut. Alc. 12), ὑπεγράψατο ο 8 νικήσαντας τ, νικήσας Steph.; τοῦ τεθρίππον fort. 12 περὶ om. v 13 οὖν add. Steph., καὶ αὐτὸς Reiske 14 αὐτὴν om. P
 15 Πλειστῶναξ] πλειστόρας PA 16 πεντήκοντα PALMf,
 δικτώ c 17 δεκατέσσαρα τ, id P 19 Ἰηλυσὸν AF¹
 23 πρὸς PAL, εἰς c

δευσεν ἐν τοῖς προαστείοις τῆς ἀνατετραμμένης πόλεως. διαπυνθόμενος δ' ἐν ὦ τόπῳ παρετάχθησαν οἱ Συρακόσιοι, τὰ τῶν τετελευτηκότων ὅστα συνήθροιζε, παρασκευάσας δ' ἀμάξας πολυτελῶς κεκο-
5 δμημένας, ἐπὶ τούτων παρεκόμισεν αὐτὰ ἐπὶ τὴν Συράκουσαν. αὐτὸς μὲν οὖν ἐπὶ τῶν ὅρων κατέ-
μεινε διὰ τὸ κωλύεσθαι τοὺς φυγάδας ὑπὸ τῶν
νόμων συνιέναι, τῶν δὲ μετ' αὐτοῦ τινας ἀπέστειλεν,
601 οἱ τὰς ἀμάξας παρεκόμισαν εἰς τὰς Συρακούσας.
10 δ δ' Ἐρμοκράτης ταῦτα ἔπραττεν, ὅπως δ μὲν Διο- 4
κλῆς ἀντιπράττων αὐτῷ περὶ τῆς καθόδου, δοκῶν
δ' αἴτιος εἶναι τοῦ περιεωρᾶσθαι τοὺς τετελευτη-
κότας ἀτάφους, προσκόψαι τοῖς πλήθεσιν, αὐτὸς
δὲ φιλανθρώπως τούτοις προσενεχθεὶς ἐπαγάγοι τὸ
15 πλῆθος εἰς τὴν προτέραν εὔνοιαν. τῶν οὖν δοτῶν 5
παρακομισθέντων ἐνέπεσεν εἰς τὰ πλήθη στάσις,
τοῦ μὲν Διοκλέους κωλύοντος θάπτειν, τῶν δὲ
πολλῶν συγκατατιθεμένων. τέλος δ' οἱ Συρακό-
σιοι ἔθαψαν τε τὰ λείψανα τῶν τετελευτηκότων καὶ
20 πανδημεὶ τὴν ἐκφορὰν ἐτίμησαν. καὶ δ μὲν Διοκλῆς
ἐφυγαδεύθη, τὸν δ' Ἐρμοκράτην οὐδ' ὡς προσε-
δέξαντο· ὑπώπτευον γὰρ τὴν τάνδρὸς τόλμαν, μή-
ποτε τυχὼν ἡγεμονίας ἀναδείξῃ ἕαντὸν τύραννον.
δ μὲν οὖν Ἐρμοκράτης τότε τὸν καιρὸν οὐχ ὁρῶν 6
25 εὗθετον εἰς τὸ βιάσασθαι, πάλιν ἀνεχώρησεν εἰς

2 δ' om. v 5 αὐτὰ fort. del. τὴν] τὰς Pa 6 Συ-
ρακοσίαν Dind. (XIV 14, 2) δρῶν ο 8 εἰσιέναι Wess.
10 ταῦτα ἔπραττεν — p. 116, 5 Ἐρμοκράτης om. A 12 πε-
ριεωρακότος PL, περιεωρακέναι c, corr. Reiske 14 ἐπα-
γγῆ o, corr. Dind. 16 στάσους P 19 ἔθαψαν τε Dind.,
θάψαντες o 23 ἀναδείξει P

Σελινοῦντα. μετὰ δέ τινα χρόνον τῶν φίλων αὐτὸν μεταπεμπομένων ἄρμησε μετὰ τρισχιλίων στρατιωτῶν, καὶ πορευθεὶς διὰ τῆς Γελώας ἦκε νυκτὸς 5 η ἐπὶ τὸν συντεταγμένον τόπον. οὐδὲν δυνηθέντων δὲ ἀπάντων ἀκολουθῆσαι τῶν στρατιωτῶν, ὁ μὲν Ἐρ-
μοκράτης μετ' ὀλίγων προσελθὼν τῷ κατὰ τὴν
Ἀχραδινὴν πυλῶνι, καὶ τῶν φίλων τινὰς εὑρὼν
προκατειλημμένους τοὺς τόπους, ἀνελάμβανε τοὺς
8 ἀφυπτεροῦντας· οἱ δὲ Συρακούσιοι τὸ γεγενημένον
ἀκούσαντες σὺν τοῖς ὅπλοις ἥλθον εἰς τὴν ἀγοράν, 10
καθ' ἧν μετὰ πολλοῦ πλήθους ἐπιφανέντες τόν τε
Ἐρμοκράτην καὶ τῶν συμπραττόντων αὐτῷ τοὺς
πλείστους ἀπέκτειναν. τοὺς δὲ ἀπὸ τῆς μάχης δια-
σωθέντας μεθιστάντες εἰς κρίσιν φυγῇ κατεδίκαζον.
9 διόπερ τινὲς αὐτῶν πολλοῖς περιπεσόντες τραύμα-
σιν ὡς τετελευτηκότες ὑπὸ τῶν συγγενῶν παρεδό-
θησαν, ὅπως μὴ τῇ τοῦ πλήθους δογῇ παραδοθῶσιν,
ἐν οἷς ἦν καὶ Διονύσιος δ μετὰ ταῦτα τῶν Συρα-
κούσιων τυραννήσας.

76 Τῶν δὲ κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν τοῦτον πράξεων 20
τέλος ἔχουσῶν Ἀθήνησι μὲν Ἀντιγένης τὴν ἀρχὴν
παρέλαβε, Ρωμαῖοι δὲ ὑπάτους κατέστησαν Γάιον
Μάνιον Αἴμιλιον καὶ Γάιον Οὐαλέριον. περὶ δὲ 602
τούτους τοὺς χρόνους Κόνων ὁ τῶν Ἀθηναίων
στρατηγός, ἐπειδὴ παρέλαβε τὰς δυνάμεις ἐν Σάμῳ, 25
τὰς τε παρούσας τῶν νεῶν ἐξηρτύετο καὶ τὰς παρὰ

7 ἀχραδίνην P 10 εἰς P, ἐπὶ c 14 παθίσταντες
Bekker (c. 64, 6) 16 παρεσσάθησαν Rhod., παρελήφθησαν
Wurm 17 ὅπως — παραδοθῶσιν om. FJM 18 *ἐν οἷς]
ὅν ο ἦν Pr, om. c, εἰς ἦν Cobet 22 Γάιον Μάνιον]
Marcus Liv. IV 53 26 ἐξήρτε malim

τῶν συμμάχων ἥθροιςε, σπεύδων ἐφάμιλλον κατα-
σκευάσαι τὸν στόλον ταῖς τῶν πολεμίων ναυσίν.
οἱ δὲ Σπαρτιάται, τῷ Λυσάνδρῳ διεληλυθότος ἥδη 2
τοῦ τῆς ναυαρχίας χρόνου, Καλλικρατίδην ἐπὶ τὴν
5 διαδοχὴν ἀπέστειλαν. οὗτος δὲ νέος μὲν ἦν παν-
τελῶς, ἄκανος δὲ καὶ τὴν ψυχὴν ἀπλοῦς, οὕπω τῶν
ξενικῶν ἥθρων πεπειραμένος, δικαιούτατος δὲ Σπαρ-
τιατῶν· διολογουμένως δὲ καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν
οὐδὲν ἐπράξειν ἀδικον οὔτ' εἰς πόλιν οὔτ' εἰς ίδιώ-
10 την, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπιχειροῦσιν αὐτὸν διαφθείρειν
χρήμασι χαλεπῶς ἔφερε καὶ δίκην παρ' αὐτῶν ἐλάμ-
βανεν. οὗτος καταπλεύσας εἰς Ἐφεσον παρέλαβε 3
τὰς ναῦς, μεταπεμψάμενος δὲ . . . τὰς πάσας δύν ταῖς
παρὰ Λυσάνδρου παρέλαβεν ἐκατὸν τεσσαράκοντα.
15 ἐν δὲ τῇ Χίων χώρᾳ Δελφίνιον κατεχόντων Ἀθη-
ναίων, ἐπὶ τούτους ἔπλευσε μετὰ πασῶν τῶν νεῶν,
καὶ πολιορκεῖν ἐπεχείρησεν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι περὶ 4
πεντακοσίους ὄντες κατεπλάγησαν τὸ μέγεθος τῆς
δυνάμεως, καὶ διεξελθόντες ἔξελιπον τὸ χωρίον
20 ὑπόσπονδοι. Καλλικρατίδας δὲ τὸ μὲν φρούριον
παραλαβὼν κατέσκαψεν, ἐπὶ δὲ Τήιους πλεύσας, καὶ
νυκτὸς παρεισπεσὼν ἐντὸς τῶν τειχῶν, διήρπασε
τὴν πόλιν. μετὰ δὲ ταῦτα πλεύσας εἰς Λέσβον, τῇ 5
Μηδύμην προσέβαλε μετὰ τῆς δυνάμεως παρ'

8 καὶ κατὰ AFK, καὶ P, κατὰ c παρὰ τῶν συμμάχων add. Stroth ταῖς] αἷς Reiske Ἐφεσον] παρὰ Λυσάνδρου παρέλαβε τὰς ναῦς, μεταπεμψά-
μενος δὲ καὶ τὰς παρὰ τῶν συμμάχων ναῦς εἶχε τὰς πάσας
ἐκατὸν τεσσαράκοντα conicio 19 διαλυθέντες Wurm
20 ὑπόσπονδον o, corr. Wess. 24 Μιθυμν. AFK itemque
infra προσέβαλλε P

Αθηναίων ἔχούσῃ φρουράν. ποιησάμενος δὲ συνεχεῖς προσβολὰς ἐν ἀρχῇ μὲν οὐδὲν ἥννε, μετ' ὀλίγον δέ τινων ἐνδόντων αὐτῷ τὴν πόλιν παρεισέπεσεν ἐντὸς τῶν τειχῶν, καὶ τὰς μὲν κτήσεις διήρπασε, τῶν δ' ἀνδρῶν φεισάμενος ἀπέδωκε τοῖς 5
6 Μηθύμναιοις τὴν πόλιν. τούτων δὲ πραχθέντων ἐπὶ τὴν Μιτυλήνην ὕρμησε, καὶ τοὺς μὲν δπλίτας Θώρακι τῷ Λακεδαιμονίῳ παραδοὺς ἐκέλευσε πεζῇ κατὰ σπουδὴν ἐπείγεσθαι, ταῖς δὲ ναυσὶν αὐτὸς παρέπλευσεν.

10

77 Κόνων δ' ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς εἶχε μὲν ἔβδομήκοντα ναῦς, οὗτως ἔξηρτυμένας δὲ πρὸς ναυμαχίαν ως οὐδεὶς ἔτερος τῶν πρότερον στρατηγῶν ἦν κατεσκευακώς. ἔτυχε μὲν οὖν ἀπάδαις ἀνῆγμένος 2 ἐπὶ τὴν βοῆθειαν τῆς Μηθύμνης· εὑρὼν δὲ αὐτὴν 15 ἡλικινὰν τότε μὲν ηὐλίσθη πρός τινι νήσῳ τῶν Ἐκατὸν καλούμενων, ἅμα δ' ἡμέρᾳ κατανοήσας τὰς τῶν πολεμίων ναῦς προσπλεούσας, τὸ μὲν αὐτοῦ διανυμαχεῖν ἔκρινεν ἐπισφαλὲς εἶναι πρὸς διπλασίας τριήρεις, διενοεῖτο δὲ ἔξω πλέων φυγεῖν καὶ προσ- 20 επισπασάμενός τινας τῶν πολεμίων τριήρων ναυμαχῆσαι πρὸς τῇ Μιτυλήνῃ· οὗτως γὰρ ὑπελάμψανε 603 νικῶν μὲν ἔξειν ἀναστροφὴν εἰς τὸ διώκειν, ἡττώ- 3 μενος δ' εἰς τὸν λιμένα καταφεύξεσθαι. ἐμβιβάσας οὖν τοὺς στρατιώτας ἐπλει σχολαίως ταῖς εἰρεσίαις 25 χρόμενος, ὅπως αἱ τῶν Πελοποννησίων ἐγγίσωσιν. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι προσιόντες ἀεὶ μᾶλλον ἥλιαν-

9 ἐπιγενέσθαι v 12 *δὲ] τὰ o 18 τὸ Dind., τότε o αὐτοῦ Wess., αὐτοὺς o 22 τὴν Μιτυλήνην o; corr. Reiske 24 ἐκβιβάσας o, corr. Rhod. 25 ταῖς εἰρ. σχολαίως o-PA

νον τὰς ναῦς, ἐλπίζοντες αἰρήσειν τὰς ἐσχάτας τῶν πολεμίων. τοῦ δὲ Κόνωνος ὑποχωροῦντος οἱ τὰς 4 ἀρίστας ἔχοντες ναῦς τῶν Πελοποννησίων κατὰ σπουδὴν ἐδίωκον, καὶ τοὺς μὲν ἐρέτας διὰ τὴν 5 συνέχειαν τῆς εἰρεσίας ἔξελυσαν, αὐτοὶ δὲ πολὺ τῶν ἄλλων ἀπεσπάσθησαν. ἡ δὴ συνιδὼν ὁ Κόνων, ὡς ἥδη τῆς Μιτυλήνης ἥγγιξον, ἥρεν ἀπὸ τῆς Ἰδίας νεώς φοινικίδα· τοῦτο γὰρ σύσσημον ἦν τοῖς τριηράρχοις. διόπερ αἱ μὲν ναῦς, τῶν πολεμίων ἔξα- 10 πτομένων, ἔξαιρψης πρὸς ἓνα καιρὸν ἐπέστρεψαν, καὶ τὸ μὲν πλῆθος ἐπαιάνισεν, οἱ δὲ σαλπικταὶ τὸ πολεμικὸν ἐσήμηναν· οἱ δὲ Πελοποννήσιοι καταπλαγέντες ἐπὶ τῷ γεγονότι ταχέως ἐπεχείρουν ἀντιπαρατάττειν τὰς ναῦς, τοὺς καιροῦ δ' ἀναστροφὴν 15 οὐδὲν διδόντος οὗτοι μὲν ἐν πολλῷ θιρύβῳ καθειστήκεισαν διὰ τὸ τὰς ἀφυστερούσας ναῦς τὴν εἰδι- σμένην λελοιπέναι τάξιν, ὁ δὲ Κόνων δεξιῶς τῷ 78 καιρῷ χρησάμενος εὐθὺς ἐνέκειτο, καὶ τὴν παράταξιν αὐτῶν διεκάλυνεν, ἃς μὲν τιτρώσκων, ὃν δὲ 20 τοὺς ταρσοὺς παρασύρων. τῶν μὲν οὖν κατὰ τὸν Κόνωνα ταχθεισῶν οὐδεμίᾳ πρὸς φυγὴν ἐπέστρεψεν, ἀλλὰ πρόμναν ἀνακρουόμεναι διεκαρτέρουν, προσδεχόμεναι τὰς ἀφυστερούσας· οἱ δὲ τὴν εὐώ- 25 νυμον ἔχοντες τάξιν Ἀθηναῖοι τρεψάμενοι τοὺς καθ' αὐτοὺς ἐπέκειντο φιλοτιμότερον ἐπὶ πολὺν χρόνον διώκοντες. ἥδη δὲ πασῶν τῶν νεῶν τοῖς Πελο- ποννησίοις ἥθροισμένων, ὁ μὲν Κόνων εὐλαβηθεὶς

8 σύσσημον ἦν PA, ἦν τὸ σύσσημον c τριηράρχαις o
 11 σαλπικταὶ o 13 ἀντιπράττειν o, corr. Wess. 23 τὰς
 ἀφ. προσδεχόμεναι o - PAL 24 τάξιν ἔχοντες o - PA

τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων τοῦ μὲν διώκειν ἀπέστη,
μετὰ τεσσαράκοντα δὲ νεῶν ἀπέπλευσεν εἰς Μιτυ-
3 λήνην. τοὺς δὲ διώξαντας Ἀθηναίους αἱ τῶν
Πελοποννησίων ναῦς ἅπασαι περιχυθεῖσαι κατεπλή-
ξαντο, καὶ τῆς ἐπὶ τὴν πόλιν ἐπανόδου διακλείσα-
σαι φυγεῖν πρὸς τὴν γῆν ἐβιάσαντο. ἐπικειμένων δὲ
τῶν Πελοποννησίων πάσαις ταῖς ναυσίν, Ἀθηναῖοι
θεωροῦντες μηδεμίαν σωτηρίαν ἄλλην ὑποκειμένην,
κατέφυγον πρὸς τὴν γῆν, καὶ καταλιπόντες τὰ
4 σκάφη διεσώθησαν εἰς Μιτυλήνην. Καλλικρατίδας ¹⁰
δὲ τριάκοντα νεῶν κυριεύσας τὸ μὲν ναυτικὸν
ἔθεώρει τῶν πολεμίων καταλελυμένον, πεζῇ δὲ
τοὺς ἀγῶνας ἥλπιξεν ὑπολείπεσθαι. διόπερ οὗτος
μὲν ἐπὶ τὴν πόλιν διέπλει, Κόνων δ' ἄμα τῷ
καταπλεῦσαι προσδεχόμενος τὴν πολιορκίαν, τὰ ¹⁵
περὶ τὸν εἴσπλον τοῦ λιμένος κατεσκεύαξεν· εἰς
μὲν γὰρ τὰ βράχη τοῦ λιμένος πλοῖα μικρὰ πλη-
ρώσας λίθων κατεπόντισε, πρὸς δὲ τοῖς βάθεσιν ⁶⁰⁴
5 δλιάδας καθώρμιζεν οὕσας λιθοφόρους. οἱ μὲν
οῦν Ἀθηναῖοι καὶ τῶν Μιτυληναίων ὅχλος πολὺς ²⁰
ἐκ τῶν ἀγρῶν διὰ τὸν πόλεμον συνεληλυθὼς τα-
χέως κατεσκεύασε τὰ πρὸς τὴν πολιορκίαν. ὁ δὲ
Καλλικρατίδας ἐκβιβάσας τοὺς στρατιώτας εἰς τὸν
πλησίον τῆς πόλεως αἰγαλὸν ἐποιήσατο παρεμβο-
λήν, καὶ τρόπαιον ἀπὸ τῆς ναυμαχίας ἔστησεν. τῇ ²⁵
δ' ὑστερούσῃ τὰς προτίτας τῶν νεῶν ἐπιλέξας, καὶ
παρακελευσάμενος μὴ ἀπολείπεσθαι τῆς ἴδιας νεώς,

9 καταλειπόντες P 14 τῷ] τὸ PA 19 καθώρμιζων f
21 διεληλυθὼς o, corr. Eich.

ἀνήχθη, σπεύδων εἰς τὸν λιμένα πλεῦσαι καὶ λῦσαι
τὸ διάφραγμα τῶν πολεμίων. δὸς δὲ Κόνων τοὺς 6
μὲν εἰς τὰς τριήρεις ἐνεβίβασε καὶ κατὰ τὸν διέκ-
πλουν ἀντιπρόσωπους κατέστησε, τοὺς δ' ἐπὶ τὰ
5 μεγάλα πλοῖα διέταξε, τινὰς δ' ἐπὶ τὰς χηλὰς τοῦ
λιμένος παρέπεμψεν, ὅπως πανταχόθεν ἦ πεφραγ-
μένος καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. αὐτὸς 7
μὲν οὖν δὸς Κόνων τὰς τριήρεις ἔχων ἐναυμάχει,
πληρώσας τὸν μεταξὺ τόπον τῶν διαφραγμάτων·
10 οἱ δ' ἐπὶ τῶν μεγάλων πλοίων ἐφεστῶτες ἐπέρροι-
ψαν ταῖς τῶν πολεμίων ναυσὶ τοὺς ἀπὸ τῶν κε-
ραῖῶν λίθους· οἱ δ' ἐπὶ ταῖς χηλαῖς τοῦ λιμένος
τεταγμένοι διεκάλυπτοι τοὺς ἀποτολμῶντας εἰς τὴν
γῆν ἀποβαίνειν. οἱ δὲ Πελοποννήσιοι τῆς τῶν Ἀθη-
79
15 ναίων φιλοτιμίας ἐλείποντο οὐδέν. ταῖς γὰρ ναυσὶν
ἀθρόαις ἐπιπλεύσαντες, καὶ τοὺς ἀρίστους ἄνδρας
ἐπὶ τὰ καταστρώματα τάξαντες, τὴν ναυμαχίαν ἄμα
καὶ πεξὴν ἐποιοῦντο μάχην· βιαζόμενοι γὰρ εἰς τὰς
τῶν ἀντιτεταγμένων ναῦς ταῖς πρῷοις ἐπέβαινον
20 τετολμηκότως, ὡς οὐχ ὑποστησομένων τὸ δεινὸν
τῶν προηττημένων. οἱ δ' Ἀθηναῖοι καὶ Μιτυλη-
2 ναῖοι μίαν δρῶντες ἀπολειπομένην σωτηρίαν τὴν
ἐκ τῆς νίκης, εὐγενῶς ἀποδημήσκειν ἐσπευδον ὑπὲρ
τοῦ μὴ λιπεῖν τὴν τάξιν. κατεχούσης δὲ φιλοτι-
μίας ἀνυπερβλήτου τὰ στρατόπεδα πολὺς ἐγένετο
25 φόνος, ἀπάντων ἀφειδᾶς τὰ σώματα τοῖς κινδύνοις

1 καὶ λῦσαι om. AL

3 ἀνεβίβασεν ο, corr. Dind.

10 ἐπέρροιπτον M 15 ἐλίποντο οὐδέν P, ἐλείποντο AFKL,

οὖν ἐλείποντο c 18 βιαζόμενοι μὲν γὰρ ἄμα ο; ἄμα del.

Wess., μὲν del. Bek. 20 τετολμηκότες ο, corr. Dind.

26 φόνος Madvig, πόλεμος ο

3 παραρριπτόντων. οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ τῶν καταστρω-
μάτων ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν εἰς αὐτοὺς φεδομένων
βελῶν κατετιρώσκοντο, καὶ τινὲς μὲν ἐπικαιρώς
πληγέντες ἐπιπτον εἰς τὴν θάλατταν, τινὲς δ' οὐκ
αἰσθανόμενοι θερμῶν ἔτι τῶν πληγῶν οὐδῶν διη- 5
γωνίζοντο· πλεῖστοι δ' ὑπὸ τῶν λιθοφόρων κε-
ραιῶν ἐπιπτον, ὡς ἀν ἐξ ὑπερδεξίων τόπων βαλ-
4 λόντων λίθους ὑπερομεγέθεις τῶν Ἀθηναίων. οὐδὲ
μὴν ἀλλὰ τῆς μάχης ἐπὶ πολὺν χρόνον γενομένης,
καὶ πολλῶν παρ' ἀμφοτέροις ἀπολλυμένων, δ' Καλ- 10
λικρατίδας ἀνεκαλέσατο τῇ σάλπιγγι τοὺς στρατιώ-
5 τας, βουλόμενος αὐτοὺς διαναπαῦσαι. μετὰ δέ τινα
καιρὸν πάλιν πληρώσας τὰς ναῦς, καὶ πολὺν δια-
γωνισάμενος χρόνον, μόγις τῷ τε πλήθει τῶν νεῶν
καὶ τῇ ὁώμῃ τῶν ἐπιβατῶν ἐξέωσε τοὺς Ἀθηναίους. 15 605
ἄν συμφυγόντων εἰς τὸν ἐν τῇ πόλει λιμένα, διέ-
πλευσε τὰ διαφράγματα, καὶ καθωρμίσθη πλησίον
6 τῆς πόλεως τῶν Μιτυληναίων. ὁ γὰρ εἶσπλους ὑπὲρ
οὗ διηγωνίζοντο λιμένα μὲν εἶχε καλόν, ἐκτὸς δὲ
τῆς πόλεως ἐστιν. ἡ μὲν γὰρ ἀρχαία πόλις μικρὰ 20
νησσός ἐστιν, ἡ δ' ὑστερον προσοικισθεῖσα τῆς ἀν-
τιπέραν ἐστὶ Λέσβου· ἀνὰ μέσον δ' αὐτῶν ἐστιν
7 εὔριπος στενὸς καὶ ποιῶν τὴν πόλιν ὀχυράν. δ' δὲ
Καλλικρατίδας ἐκβιβάσας τὴν δύναμιν περιεστρα-
τοπέδευσε τὴν πόλιν, καὶ πανταχόθεν προσβολὰς 25
ἐποιεῖτο. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Μιτυλήνην ἐν τού-
τοις ἦν.

1 ἐπὶ Dind, ἀπὸ ο αὐτοὺς fort. del.

14 μόγις τῷ Dind, μεγίστῳ ο εἶχε] ἔχει fort.

12 διαναπαῦσαι αὐτοὺς P; 19 διη-
γωνίζετο ο - L εἶχε] ἔχει fort. 26 τὴν om. A

Κατὰ δὲ Σικελίαν Συρακύσιοι πέμψαντες εἰς 8
 Καρχηδόνα πρέσβεις περὶ τε τοῦ πολέμου κατεμέμ-
 φοντο καὶ [εἰς] τὸ λοιπὸν ἡξίουν παύσασθαι τῆς
 διαφορᾶς. οἵς οἱ Καρχηδόνιοι τὰς ἀποκρίσεις
 5 ἀμφιβόλους δόντες, ἐν μὲν τῇ Λιβύῃ μεγάλας παρε-
 σκευάζοντο δυνάμεις, ἐπιθυμοῦντες ἀπάσας τὰς ἐν
 τῇ νήσῳ πόλεις καταδουλώσασθαι· πρὶν δὲ τὰ
 στρατόπεδα διαβιβάζειν, καταλέξαντες τῶν πολιτῶν
 τινας καὶ τῶν ἄλλων Λιβύων τοὺς βουλομένους
 10 ἔκτισαν ἐν τῇ Σικελίᾳ πρὸς αὐτοῖς τοῖς θερμοῖς
 ὕδασι πόλιν, ὁνομάσαντες Θέρμα.

Τῶν δὲ κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν πράξεων 80
 τέλος ἔχουσῶν Ἀθήνησι μὲν παρέλαβε τὴν ἀρχὴν
 Καλλίας, ἐν δὲ τῇ Ρώμῃ κατεστάθησαν ὑπατοὶ Λεύ-
 ιι κιος Φούροις καὶ Γναῖος Πομπήιος. περὶ δὲ τού-
 τοις τοὺς χρόνους Καρχηδόνιοι τοῖς περὶ Σικελίαν
 εὐτυχήμασι μετεωριζόμενοι, καὶ σπεύδοντες ἀπάσης
 τῆς νήσου κυριεῦσαι, μεγάλας δυνάμεις ἐψηφίσαντο
 παρασκευάζεσθαι· ἐλόμενοι δὲ στρατηγὸν Ἀννίβαν
 20 τὸν κατασκάψαντα τὴν τε τῶν Σελινουντίων καὶ τὴν
 τῶν Ἰμεραίων πόλιν, ἅπασαν αὐτῷ τὴν κατὰ τὸν
 πόλεμον ἔξουσίαν ἐπέτρεψαν. παραιτουμένου δὲ διὰ 2
 τὸ γῆρας, προσκατέστησαν καὶ ἄλλον στρατηγὸν
 Ἰμίλκωνα τὸν Ἀννωνος, ἐκ τῆς αὐτῆς ὅντα συγγε-
 25 νείας. οὗτοι δὲ κοινῇ συνεδρεύσαντες ἐπεμψάν τινας
 τῶν ἐν ἀξιώματι παρὰ τοῖς Καρχηδονίοις ὅντων
 μετὰ πολλῶν χρημάτων, τοὺς μὲν εἰς Ἰβηρίαν, τοὺς
 δ' εἰς τὰς Βαλιαρίδας νήσους, παρακελευσάμενοι

3 εἰς delevi 15 Φρούριος PAFM Πομπήιος] Cor-
 nelius fasti (Liv. IV 54) 20 καὶ om. P 21 ἀπας P

3 ξενολογεῖν ὡς πλείστους. αὐτὸι δ' ἐπήεσαν τὴν
Λιβύην καταγράφοντες στρατιώτας Λίβυας καὶ Φοί-
νικας καὶ τῶν πολιτικῶν τοὺς κρατίστους. μετε-
πέμποντο δὲ καὶ παρὰ τῶν συμμαχούντων αὐτοῖς
ἔθνῶν καὶ βασιλέων στρατιώτας Μαυρουσίους καὶ 5
Νομάδας καὶ τινας τῶν οἰκούντων τὰ πρὸς τὴν
4 Κυρήνην κεκλιμένα μέρη. ἐκ δὲ τῆς Ἰταλίας μισθω-
σάμενοι Καμπανοὺς διεβίβασαν εἰς Λιβύην· ὥδεισαν
γὰρ τὴν μὲν χρείαν αὐτῶν μεγάλα συμβαλλομένην,¹⁰
τοὺς δ' ἐν Σικελίᾳ καταλειμμένους Καμπανοὺς ¹⁰ 606
διὰ τὸ προσκεκοφέναι τοῖς Καρχηδονίοις μετὰ τῶν
5 Σικελιωτῶν ταχθηδομένους. τέλος δὲ τῶν δυνά-
μεων ἀθροισθεισῶν εἰς Καρχηδόνα συνήχθησαν
αὐτοῖς οἱ πάντες σὺν ἵππεῦσιν οὐ πολλῷ πλείους,
ώς μὲν Τίμαιος, τῶν δώδεκα μυριάδων, ὡς δ' Ἐφο- 15
ρος, τριάκοντα μυριάδες. Καρχηδόνιοι μὲν οὖν
τὰ πρὸς τὴν διάβασιν ἔτοιμάζοντες τάς τε τριήρεις
πάσας κατήρτιξον καὶ φορτηγὰ πλοῖα συνήγαγον
6 πλείω τῶν χιλίων· προκποστειλάντων δ' αὐτῶν εἰς
Σικελίαν τεσσαράκοντα τριήρεις, οἱ Συρακόσιοι κατὰ 20
τάχος ταῖς παραπλησίαις ναυσὶν ἐπεφάνησαν ἐν τοῖς
περὶ τὸν Ἐρυκταῖς τόποις. γενομένης δὲ ναυμαχίας
ἐπὶ πολὺν χρόνον πεντεκαίδεκα μὲν τῶν Φοινισ-
σῶν νεῶν διεφθάρησαν, αἱ δ' ἄλλαι νυκτὸς ἐπιγε-
7 νομένης ἔφυγον εἰς τὸ πέλαγος. ἀπαγγελθείσης δὲ 25
τῆς ἥττης τοῖς Καρχηδονίοις, Ἀννίβας ὁ στρατηγὸς

5 μαρονσίους P 9 συμβαλλομένην P 11 τοὺς Καρ-
χηδονίοις o, corr Wess. πρὸς τοὺς Καρχ. M 16 μυριά-
δες Wurm, μυριάδων o 21 ἐφάνησαν P 23 δεκα-
πέντε P

ξέπλευσε μετὰ νεῶν πεντήκοντα· ἐσπευδεὶς γὰρ τοὺς
μὲν Συρακοσίους κωλῦσαι χρήσασθαι τῷ προτερή-
ματι, ταῖς δὲ ἰδίαις δυνάμεσιν ἀσφαλῆ παρασκευ-
άσαι τὸν κατάπλουν. διαβοηθείσης δὲ τῆς Ἀννίβα⁸¹
5 βοηθείας κατὰ τὴν νῆσον, ἅπαντες προσεδόκων καὶ
τὰς δυνάμεις εὐθέως διαβιβασθήσεσθαι. αἱ δὲ πό-
λεις τὸ μέγεθος τῆς παρασκευῆς ἀκούουσαι, καὶ
συλλογιζόμεναι τὸν ἄγωνα περὶ τῶν ὅλων ἐσόμε-
νον, οὐ μετρίως ἡγωνίων. οἱ μὲν οὖν Συρακόσιοι 2
10 πρὸς τε τοὺς κατ' Ἰταλίαν Ἕλληνας καὶ πρὸς
Λακεδαιμονίους περὶ συμμαχίας διεπέμποντο· ἀπέ-
στελλον δὲ καὶ πρὸς τὰς ἐν Σικελίᾳ πόλεις τοὺς
παρορμήσοντας τὰ πλήθη πρὸς τὸν ὑπὲρ τῆς κοινῆς
ἐλευθερίας κίνδυνον. Ἀκραγαντῖνοι δέ, διοροῦντες³
15 τῇ τῶν Καρχηδονίων ἐπικρατείᾳ, διελάμβανον, ὅπερ
ἡν, ἐπ' αὐτοὺς πρώτους ἤξειν τὸ τοῦ πολέμου
βάρος. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς τόν τε σῖτον καὶ τοὺς
ἄλλους καρπούς, ἔτι δὲ τὰς κτήσεις ἀπάσας, ἀπὸ τῆς
χώρας κατακομῆσειν ἐντὸς τῶν τειχῶν. κατ'⁴ ἐκεί-
20 νους δὲ τοὺς καιροὺς τήν τε πόλιν καὶ τὴν χώραν
τῶν Ἀκραγαντίνων συνέβαινεν εὐδαιμονίας ὑπάρ-
χειν πλήρη· περὶ ἣς οὐκ ἀνάρμοστόν μοι φαίνεται
διελθεῖν. καὶ γὰρ ἀμπελῶνες . . . τοῖς μεγέθεσι καὶ
τῷ κάλλει διαφέροντες, καὶ τὸ πλεῖστον τῆς χώρας
25 ἔλαίαις κατάφυτον, ἐξ ἣς παμπληθῆ κομιζόμενοι
καρπὸν ἐπώλουν εἰς Καρχηδόνα· οὕπω γὰρ κατ'⁵

11 ἐπέστελλον ο, corr. Rhod. 12 τοὺς Rhod., πρὸς τοὺς ο
14 διοροῦντες τῇ . . . ἐπικρατείᾳ Dind., δρῶντες τὴν . . . ἐπι-
κράτειαν ο 16 ἦν] εἰκός add. Dind. 19 ἀποκομῆσειν P
20 τὴν τε χώραν καὶ τὴν πόλιν ο - PA 23 ἥσαν vel ὑπῆρ-
χον add. Reiske; εἰχον γὰρ ἀμπελῶνας — διαφέροντας fort.

έκείνους τοὺς χρόνους τῆς Λιβύης πεφυτευμένης οἱ τὴν Ἀκραγαντίνην νεμόμενοι τὸν ἐκ τῆς Λιβύης ἀντιφορτιζόμενοι πλοῦτον οὐδίας ἀπίστους τοῖς μεγέθειν ἐκέκτηντο. πολλὰ δὲ τοῦ πλούτου παρ' 607 αὐτοῖς διαιμένει σῆμεῖα, περὶ ὧν οὐκ ἀνοίκειόν ἔστι 5
 82 βραχέα διελθεῖν. ἢ τε γὰρ τῶν ἴερῶν κατασκευὴ καὶ μάλιστα δὲ τοῦ Διὸς νεώς ἐμφαίνει τὴν μεγαλοπρέπειαν τῶν τότε ἀνθρώπων· τῶν μὲν οὖν ἄλλων ἴερῶν τὰ μὲν κατεκαύθη, τὰ δὲ τελείως κατεκάψῃ διὰ τὸ πολλάκις ἡλωκέναι τὴν πόλιν, τὸ δὲ 10 Ὄλύμπιον μέλλον λαμβάνειν τὴν δροφὴν διπόλεμος ἐκώλυσεν· ἐξ οὗ τῆς πόλεως κατακαφείσης οὐδέποτε ὑστερον ἰσχυσαν Ἀκραγαντῖνοι τέλος ἐπι-
 2 θεῖναι τοῖς οἰκοδομήμασιν. ἔστι δὲ δὲ οὐδὲ ἔχων τὸ μὲν μῆκος πόδας τριακοσίους τεσσαράκοντα, τὸ δὲ 15 πλάτος ἐξήκοντα, τὸ δὲ ὑψος ἐκατὸν εἴκοσι χωφὶς τοῦ κρηπιδώματος. μέγιστος δὲ ὧν τῶν ἐν Σικελίᾳ καὶ τοῖς ἔκτος οὐκ ἀλόγως ἀν συγκρίνοιτο κατὰ τὸ μέγεθος τῆς ὑποστάσεως· καὶ γὰρ εἰ μὴ τέλος λαβεῖν συνέβη τὴν ἐπιβολὴν, ἢ γε προαιρεσίς 20
 3 ὑπάρχει φανερά. τῶν δὲ ἄλλων ἢ μέχρι τοίχων τοὺς νεώς οἰκοδομούντων ἡ κύκλῳ κίοσι τοὺς σηκοὺς περιλαμβανόντων, οὗτος ἐκατέρας τούτων μετέχει τῶν ὑποστάσεων· συνῳδομοῦντο γὰρ τοῖς τοίχοις

8 ^{μὲν οὖν]} μὲν γὰρ οἱ τοίχοι τοίχων 10 *δ'¹] δ' οὖν οἱ 16 ἐξήκοντα] ἐκατὸν add. Kiddius 18 ἐκτὸς] ἐκ τῶν P
 20 προδιαιρέσεις οἱ, corr. Reiske 21 μέχρι] μετὰ Reiske τοίχων] θριγγῶν Dind.; μεχρὶ τεγῶν νεί συνεχεῖ τοίχων conicio 22 ἡ κύκλῳ κίοσι Wess., ἢ κίοσι Steph., ἡ κύκλωσις οἱ (κυκλώσει M) σηκοὺς Reiske, οἰκούς οἱ; τοίχους Steph. 23 μετέχειν PA (εχ μετέχειν fort.) 24 συνῳδομοῦντο PA, συνῳδομήντο Dind. οἱ τοίχοι τοῖς κίοσιν οἱ, corr. Dind.

οἱ κίονες, ἔξωθεν μὲν στρογγύλοι, τὸ δὲ ἐντὸς τοῦ
νεῶ ἔχοντες τετράγωνον· καὶ τοῦ μὲν ἐκτὸς μέρους
ἔστιν αὐτῶν ἡ περιφέρεια ποδῶν εἴκοσι, καθ'
ἥν εἰς τὰ διαξύσματα δύναται ἀνθρώπινον ἐναρ-
5 μόριον σῶμα, τὸ δὲ ἐντὸς ποδῶν δώδεκα. τῶν 4
δὲ στοῶν τὸ μέγεθος καὶ τὸ ὑψος ἔξαισιον ἔχου-
σῶν, ἐν μὲν τῷ πρὸς ἔω μέρει τὴν γιγαντομαχίαν
ἐποιήσαντο γλυφαῖς καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῷ κάλλει
διαφερούσαις, ἐν δὲ τῷ πρὸς δυσμὰς τὴν ἄλωσιν
10 τῆς Τροίας, ἐν ᾧ τῶν ἡρώων ἔκαστον ἴδειν ἔστιν
οἰκείως τῆς περιστάσεως δεδημιουργημένου. ἦν 5
δὲ καὶ λίμνη κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ἐκτὸς τῆς
πόλεως χειροποίητος, ἔχονσα τὴν περίμετρον στα-
δίων ἐπτά, τὸ δὲ βάθος εἴκοσι πηχῶν· εἰς ἦν
15 ἐπαγομένων ὑδάτων ἐφιλοτέχνησαν πλῆθος ἰχθύων
ἐν αὐτῇ ποιῆσαι παντοίων εἰς τὰς δημοσίας ἔστιά-
σεις, μεθ' ὧν συνδιέτριβον κύκνοι καὶ τῶν ἄλλων
δρυέων πολὺ πλῆθος, ἃστε μεγάλην τέρψιν παρα-
σκευάζειν τοῖς θεωμένοις. δηλοῖ δὲ τὴν τρυφὴν 6
20 αὐτῶν καὶ ἡ πολυτέλεια τῶν μνημείων, ἡ τινὰ
μὲν τοῖς ἀθληταῖς ἵπποις κατεκεύασαν, τινὰ δὲ
τοῖς ὑπὸ τῶν παρθένων καὶ παΐδων ἐν οἴκῳ τρε-
φομένοις δρυιδαρίοις, ἡ Τίμαιος ἐωφακέναι φησὶ
μέχρι τοῦ καθ' ἐαυτὸν βίου διαμένοντα. καὶ κατὰ 7
25 τὴν προτέραν δὲ ταύτης ὀλυμπιάδα, δευτέραν ἐπὶ

2 νεῶς PK 5 τὸ] τοῦ Dind. 6 ἔχόντων PAF²
 8 γλυφαῖς Dind, ταῖς γλυφαῖς FK, ταῖς τε γλυφαῖς ε] 9
 διαφερούσας PAK, διαφέρουσαν ε, corr. Dind. 12 ἐκτὸς]
 ἐκ P 15 ἐπηγομένων PF¹, ἐπειγομένων A (cf. XI 25, 4)
 20 ἡ] ὧν Steph. 22 ἀπὸ P οἰκίσκῳ Valckenaer τρε-
 φομένων AFHK 25 προτέραν] πρὸ ταῦτην

ταῖς ἐνενήκοντα, νικήσαντος Ἐξαινέτου Ἀκραγαντίνου, κατήγαγον αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν ἐφ' ἄρμα·⁶⁰⁸ τος· συνεπόμπενον δ' αὐτῷ χωρὶς τῶν ἀλλων συνωρίδες τριακόσιαι λευκῶν ἵππων, πᾶσαι παρ' αὐτῶν 8 τῶν Ἀκραγαντίνων. καθόλου δὲ καὶ τὰς ἀγωγὰς εὐθὺς ἐκ παίδων ἐποιοῦντο τρυφεράς, τὴν τ' ἐσθῆτα μαλακὴν φοροῦντες καθ' ὑπερβολὴν καὶ χρυσοφοροῦντες, ἔτι δὲ στλεγγίσι καὶ ληκύθοις ἀργυραῖς τε καὶ χρυσαῖς χρώμενοι.

83 Ἡν δὲ τῶν Ἀκραγαντίνων σχεδὸν πλουσιώτατος 10 κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον Τελλίας, ὃς κατὰ τὴν οἰκίαν ξενῶντας ἔχων πλείους πρὸς ταῖς πύλαις ἔτετεν οἰκέτας, οἷς παρηγγελμένον ἦν ἅπαντας τοὺς ξένους καλεῖν ἐπὶ ξενίᾳ. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἀλλων Ἀκραγαντίνων ἐποίουν τὸ παραπλήσιον, ἀρχαίκως 15 καὶ φιλανθρώπως διιλοῦντες· διόπερ καὶ Ἐμπεδοκλῆς λέγει περὶ αὐτῶν,

ξείνων αἰδοῖοι λιμένες, κακότητος ἄπειροι.

2 καὶ δὴ ποτε πεντακοσίων ἵππων παραγενομένων ἐκ Γέλας χειμερίου περιστάσεως οὕσης, καθάπερ 20 φησὶ Τίμαιος ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ βίβλῳ, πάντας αὐτὸς ὑπεδέξατο, καὶ παραχρῆμα πᾶσιν ἴμάτια καὶ 3 χιτῶνας ἔνδοθεν προενέγκας ἔδωκεν. καὶ Πολύκλειτος ἐν ταῖς ἱστορίαις εἴη γε ταῖς περὶ τοῦ κατὰ τὴν

3 συνεπόμπενσε PAF
στεγίσι c 10 ἦν Madvig, ὁ πλουσιώτατος] ἦν add. M
11 Τελλίας Dind., Γέλλιας o itemque infra διελ. Dind.
14 ξένια Cobet cf. e 84, 1 VIII 25, 2 XIV 12, 3) 16 ἐν-
πεδοκλῆς P 18 ξένων o - PA 22 αὐτὸς Sintenis, αὐ-
τοὺς o 23 προσενέγκας AK πολύκλιτος P

οικίαν πιθεῶνος λέγων ὡς διαμείναντος αὐτοῦ
 στρατευομένου ἐν Ἀκράγαντι τεθεωρηκέναι· εἶναι
 δ' ἐν αὐτῷ τριακοσίους μὲν πίθους ἔξ αὐτῆς τῆς
 πέτρας τετμημένους, ἕκαστον ἑκατὸν ἀμφορεῖς χω-
 5 φοῦντα· κολυμβήθραν δὲ παρ' αὐτοῖς ὑπάρχειν κε-
 κονιαμένην, χωροῦσαν ἀμφορεῖς χιλίους, ἔξ ἵς τὴν
 ὁύσιν εἰς τοὺς πίθους γίνεσθαι. γεγονέναι δέ φασι 4
 τὸν Τελλίαν τὸ μὲν εἶδος εὐτελῆ παντελῶς, τὸ δὲ
 ἥδος θαυμαστόν. ἀποσταλέντος οὖν αὐτοῦ πρὸς
 10 Κεντοριπίνους κατὰ πρεσβείαν, καὶ παρεληλυθότος
 εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τὸ μὲν πλῆθος προέπεσεν εἰς
 ἄκαριον γέλωτα, θεωροῦν καταδεέστερον τῆς περὶ
 αὐτοῦ δόξης· ὁ δὲ ὑπολαβὼν εἶπε μὴ θαυμάζειν·
 ἐν ἔθει γὰρ εἶναι τοῖς Ἀκραγαντίνοις πρὸς μὲν τὰς
 15 ἐπιδόξους πόλεις ἀποστέλλειν τοὺς κρατίστους τῷ
 κάλλει, πρὸς δὲ τὰς ταπεινὰς καὶ λίαν εὐτελεῖς
 δμοίοις.

Οὐ μόνον δὲ περὶ τὸν Τελλίαν συνέβαινεν εἶναι 84
 τοῦ πλούτου μεγαλοπρέπειαν, ἀλλὰ καὶ περὶ πολ-
 20 λοὺς ἄλλους Ἀκραγαντίνους. Ἀντισθένης γοῦν ὁ
 ἐπικαλούμενος Ῥόδος γάμους ἐπιτελῶν τῆς θυγα-
 τρὸς εἰστίασε τοὺς πολίτας ἐπὶ τῶν στενωπῶν ὃν
 609 ὅπκουν ἕκαστοι, καὶ ζεύγη τῇ νύμφῃ συνηκολούθησε
 πλείω τῶν δικακοσίων· πρὸς δὲ τούτοις οὐ μόνον
 25 οἱ κατ' αὐτὴν τὴν πόλιν ἴππεῖς, ἀλλὰ καὶ τῶν ἀστυ-

1 λέγων del. Dind. ὡς del. Reiske et Madvig, ὡς
 περὶ Hert. διαμένοντα αὐτὸν στρατευόμενος Reiske (cf.
 p. 127, 23) εἶναι del. et ante τεθεωρηκέναι interponxit
 Hert. 3 τριακοσίους] τὰ P 7 φησὶ P 8 γελλία P
 ἀτελῆ P τὸ δὲ] δὲ τὸ PL 11 προσέπεσεν o, corr. Dind.
 21 ὁ καλούμενος P

γειτόνων πολλοὶ κληθέντες ἐπὶ τὸν γάμον συμπροέ-
 2 πεμψαν τὴν υύμφην. περιττότατον δέ φασι γενέ-
 σθαι τὸ περὶ τὴν τοῦ φωτὸς κατασκευήν· τούς τε
 γὰρ βωμοὺς τοὺς ἐν πᾶσι τοῖς λεροῖς καὶ τοὺς ἐν
 τοῖς στενωποῖς καθ' ὅλην τὴν πόλιν ἐπλήρωσε ἔν-
 λων, καὶ τοῖς ἐπὶ τῶν ἐργαστηρίων ἔδωκε σχίδας
 καὶ κληματίδας, παραγγείλας, ὅταν ἀπὸ τῆς ἀκρο-
 πόλεως ἀναφῆῃ πῦρ, ἀπαντας ἐπιτελεῖν τὸ παρα-
 3 πλήσιον· ὃν ποιησάντων τὸ προσταχθέν, καθ' ὃν
 καιρὸν ἥγετο ἡ υύμφη, προηγουμένων πολλῶν τῶν 10
 τὰς δᾶδας φερόντων, ἡ μὲν πόλις ἔγεμε φωτός, τὸ
 δὲ συνακολουθοῦν πλῆθος οὐκ ἔχώρουν αἱ δημό-
 σιαι κατὰ τὸ ἔξῆς ὄδοι, πάντων συμφιλοτιμούμένων
 τῇ τάνδρῳς μεγαλοπρεπείᾳ. κατ' ἐκεῖνον γὰρ τὸν
 χρόνον Ἀκραγαντῖνοι μὲν ἥσαν πλείους τῶν δισμυ-
 15 ρίων, σὺν δὲ τοῖς κατοικοῦσι ἔνοις οὐκ ἐλάττους
 4 τῶν εἶκοσι μυριάδων. φασὶ δὲ τὸν Ἀντισθένην,
 ἐπειδὴ τὸν υἷὸν ἑώρα πολεμοῦντά τινα τῶν ἀγρο-
 γειτόνων πένητα καὶ βιαζόμενον ἐαυτῷ τὸ ἀγροίδιον
 πωλῆσαι, μέχρι μέν τινος ἐπιπλήττειν, τῆς δ' ἐπι-
 20 θυμίας ἐπίτασιν λαμβανούσης, φῆσαι δεῖν μὴ σπεύ-
 δειν πᾶς ἄπορον ποιήσῃ τὸν γείτονα, ἀλλὰ τού-
 ναντίον ὅπως πλούσιος ὑπάρχῃ· οὗτος γὰρ αὐτὸν
 ἐπιθυμήσειν μὲν ἀγροῦ μεῖζονος, οὐ δυνάμενον δὲ
 παρὰ τὸν γείτονος προσαγοράσαι τὸν ὑπάρχοντα 25

1 τῶν γάμων P; τῷ γάμῳ fort. (c. 83, 1) 2 φῆσιν P
 6 ἔδωκε M, om. c 15 πλεῖω PALf δισμυρίων] δεκαπισ-
 μυρίων Bochart 18 ἀγρογειτόνων Wurm, ἀπὸ γειτόνων ο
 20 ἐπιπλήττειν Eich., ἐπέπληττεν PA, ἐπέπληττε c 22 πᾶς]
 ὅπως Dind. ποιεῖ AL 23 ὑπάρχει L. οὗτος] οὐ-
 τος PF

πωλήσειν. διὰ δὲ τὸ μέγεθος τῆς κατὰ τὴν πόλιν 5 εὐπορίας τοσαύτην συνέβαινε τρυφὴν εἶναι παρὰ τοῖς Ἀκραγαντίνοις, ὥστε μετ' ὀλίγον τῆς πολιορκίας γινομένης ποιῆσαι ψήφισμα περὶ τῶν ἐν τοῖς 5 φυλακείοις διανυκτερευόντων, ὅπως μή τις ἔχῃ πλεῖον τύλης καὶ περιστρώματος καὶ κωδίου καὶ δυεῖν προσκεφαλαίων. τοιαύτης δὲ τῆς σκληροτάτης στρω- 6 μηνῆς ὑπαρχούσης, ἔξεστι λογίζεσθαι τὴν κατὰ τὸν λοιπὸν βίον τρυφήν. περὶ μὲν οὖν τούτων οὕτε 10 παραδομαῖς ἡθελήσαμεν οὕτ’ ἐπὶ πλεῖον μακρολογεῖν, ἵνα μὴ τῶν ἀναγκαιοτέρων ἀποπίπτωμεν.

Οἱ δὲ Καρχηδόνιοι τὰς δυνάμεις διαβιβάσαντες 85 εἰς τὴν Σικελίαν ἀνέζευξαν ἐπὶ τὴν πόλιν τῶν Ακραγαντίνων, καὶ δύο παρεμβολὰς ἐποιήσαντο, 15 μίαν μὲν ἐπὶ τινῶν λόφων, ἐφ' ὧν τούς τε Ἰβηρας καί τινας τῶν Λιβύων ἔταξαν εἰς τετρακισμυρίους· τὴν δ’ ἄλλην οὐκ ἀπωθεν τῆς πόλεως ποιησάμενοι 20 τάφρῳ βαθείᾳ καὶ χάρακι περιέλαβον. καὶ πρῶτον μὲν ἀπέστειλαν πρέσβεις πρὸς τοὺς Ἀκραγαντίνους, 25 ἀξιοῦντες μάλιστα μὲν συμμαχεῖν αὐτοῖς, εἰ δὲ μή γε, ἡσυχίαν ἔχειν καὶ φίλους εἶναι Καρχηδονίοις ἐν εἰρήνῃ μένοντας· οὐ προσδεξαμένων δὲ τῶν ἐν τῇ πόλει τοὺς λόγους, εὔθυνς τὰ τῆς πολιορκίας ἐνηργεῖτο. οἱ μὲν οὖν Ἀκραγαντίνοι τοὺς ἐν ἡλι- 3 κίᾳ πάντας καθώπλισαν, καὶ καταστήσαντες εἰς τάξιν τοὺς μὲν ἐπὶ τῶν τειχῶν ἔστησαν, τοὺς δὲ

10 πλέον v 15 ἐφ' ὃν M, om. c 16 ἔταξαν] ἐκτάξαντες P 17 ἀπωθε P, ἀποθεν v 18 περιέλαβον Wess., περιέβαλον o 21 ἡσυχίαν] ἡσυχίας AL, συμμαχίας P; τὴν ἡσυχίαν Dind. ex XVI 27, 4

έφεδρους πρὸς τὰς τῶν καταπονουμένων διαδοχάς.
 συνεμάχει δ' αὐτοῖς Δέξιππός τε ὁ Λακεδαιμόνιος
 προσφάτως ἐκ Γέλας παρὸν μετὰ ξένων χιλίων πεν-
 τακοσίων· οὗτος γὰρ κατ' ἔκεινον τὸν χρόνον, ὡς
 Τίμαιός φησιν, ἐν Γέλᾳ διέτριβεν, ἔχων ἀξίωμα διὰ 5
 4 τὴν πατρίδα. διόπερ ἡξίωσαν αὐτὸν οἱ Ἀκραγαντῖνοι
 μισθωσάμενον στρατιώτας ὡς πλείστους ἐλθεῖν εἰς
 Ἀκράγαντα· ἅμα δὲ τούτοις ἐμισθώθησαν καὶ οἱ
 πρότερον Ἀννίβᾳ συμμαχήσαντες Καμπανοί, περὶ
 δικτακοσίους ὅντες. οὗτοι δὲ κατέσχον τὸν ὑπὲρ 10.
 τῆς πόλεως λόφον, τὸν Αθίναιον μὲν διομαζόμε-
 5 νον, κατὰ δὲ τῆς πόλεως εὐφυῶς κείμενον. Ἰμίλ-
 κας δὲ καὶ Ἀννίβας οἱ τῶν Καρχηδονίων στρατηγοὶ
 διασκεψάμενοι τὰ τείχη, καὶ καθ' ἓνα τόπον θεω-
 ροῦντες εὐέφοδον οὖσαν τὴν πόλιν, δύο πύργους 15
 προσήγαγον τοῖς τείχεσιν ὑπερομεγέθεις. τὴν μὲν
 οὖν πρώτην ἡμέραν ἐπὶ τούτων τειχομαχήσαντες
 καὶ συχνοὺς ἀνελόντες ἀνεκαλέσαντο τῇ σάλπιγγι
 τοὺς μαχομένους· τῆς δὲ νυκτὸς ἐπιγενομένης οἱ
 κατὰ τὴν πόλιν ἐπεξελθόντες ἐνεπύρισαν τὰς μη- 20
 86χανάς. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀννίβαν σπεύδοντες κατὰ
 πλείονα μέρη τὰς προσβολὰς ποιεῖσθαι, παρήγγει-
 λαν τοῖς στρατιώταις καθαιρεῖν τὰ μνήματα καὶ
 χώματα κατασκευάζειν μέχρι τῶν τειχῶν. ταχὺ δὲ
 τῶν ἔργων διὰ τὴν πολυχειρίαν συντελουμένων 25
 ἐνέπεσεν εἰς τὸ στρατόπεδον πολλὴ δεισιδαιμονία.

6 αὐτὸν om. r 8 ἐμισθώθησαν M, ἐμίσθωσαν c
 9 Ἀννίβᾳ Wess., Ἰμίλκα PA, Ἀμίλκα c 17 ἐπὶ] ἀπὸ Hert.
 23 καθαιρεῖν Wess., καθαίρειν o 24 σκευάζειν PAL
 26 συνέπεσεν o, corr. Dind.

τὸν γὰρ τοῦ Θήρωνος τάφον ὅντα καθ' ὑπερβολὴν 2
μέγαν συνέβαινεν ὑπὸ κεραυνοῦ διασεῖσθαι· διό-
περ αὐτοῦ καθαιρουμένου τῶν τε μάντεών τινες
προνοήσαντες διεκόλυσαν, εὐθὺν δὲ καὶ λοιμὸς ἐνέ-
5 πεσεν εἰς τὸ στρατόπεδον, καὶ πολλοὶ μὲν ἐτελεύτων,
οὐκ δλίγοι δὲ στρέβλαις καὶ δειναῖς ταλαιπωρίαις
περιέπιπτον. ἀπέθανε δὲ καὶ Ἀννίβας ὁ στρατηγός, 3
καὶ τῶν ἐπὶ τὰς φυλακὰς προπεμπομένων ἥγγειλόν
τινες διὰ νυκτὸς εἴδωλα φαίνεσθαι τῶν τετελευτη-
10 κότων. Ἰμίλκας δὲ θεωρῶν τὰ πλήθη δεισιδαιμο-
νοῦντα πρῶτον μὲν ἐπαύσατο καθαιρῶν τὰ μυη-
μεῖα, μετὰ δὲ ταῦτα ἵκετενε τοὺς θεοὺς κατὰ τὸ
πάτριον ἔθος τῷ μὲν Κρόνῳ παῖδα σφαιγιάσας, τῷ
δὲ Ποσειδῶνι πλῆθος ἴερείων καταποντίσας. οὐ μὴν
15 ἀπέστη γε τῶν ἕορων, ἀλλὰ χώσας τὸν παρὰ τὴν
πόλιν ποταμὸν μέχρι τῶν τειχῶν ἐπέστησε πάσας
τὰς μηχανὰς καὶ καθ' ἡμέραν προσβολὰς ἐποιεῖτο.

Οἱ δὲ Συρακόσιοι θεωροῦντες τὴν Ἀκράγαντος 4
611 πολιορκίαν, καὶ φοβούμενοι μὴ τῆς αὐτῆς τοῖς Σελι-
20 νουντίοις καὶ τοῖς Ἰμεραίοις τύχωσιν οἱ πολιορκού-
μενοι τύχης, πάλαι μὲν ἔσπευδον ἐκπέμψαι τὴν βοή-
θειαν, τότε δὲ παραγενομένων τῶν ἐξ Ἰταλίας καὶ
Μεσσήνης συμμάχων στρατηγὸν Δαφναῖον εἶλαντο.
τὴν δὲ δύναμιν ἀθροίσαντες παρέλαβον κατὰ τὴν 5
25 δόδὸν Καμαριναίους καὶ Γελφίους· ἔτι δὲ τῶν ἐκ τῆς
μεσογείου μεταπεμψάμενοί τινας ἐπ' Ἀκράγαντος τὴν

3 καθαιρομένου ο, corr. Wess. τε] del. aut μὲν Reiske,
τότε Steph. 11 καθαιρῶν Wess., καθαιρῶν ο 12 τὸ
om. P 16 ποταμὸν] τόπον Dind. 17 ἐποιοῦντο P
20 καὶ τοῖς PA, καὶ ε 21 μὲν] οὖν add. P 25 Καμαρί-
νους ε ἔτι] ἐπὶ P, ἐπεὶ AFJ

πορείαν ἐποιοῦντο, συμπαραπλεουσῶν αὐτοῖς καὶ τῶν νεῶν τριάκοντα. εἶχον δὲ τοὺς πάντας πεζοὺς μὲν πλείους τῶν τρισμυρίων, ἵππεῖς δ' οὐκ ἐλάττους.

- 87 τῶν πεντακισχιλίων. Ἰμίλκων δὲ πυθόμενος τὴν τῶν πολεμίων ἔφοδον, ἀπέστειλεν αὐτοῖς ἀπαντᾶν τούς τε Ἱβηρας καὶ Καμπανοὺς καὶ τῶν ἄλλων οὐκ ἐλάττους τετρακισμυρίων. ἥδη δὲ τῶν Συρακοσίων τὸν Ἰμέραν ποταμὸν διαβεβηκότων ἀπήντησαν οἱ βαρβαροί, καὶ παρατάξεως γενομένης ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐνίκησαν οἱ Συρακόσιοι καὶ πλείους τῶν ἕξακισχιλίων ἀνεῖλον. τελέως δὲ ὅλον τὸ στρατόπεδον διέφθειραν καὶ μέχρι τῆς πόλεως κατεδίωξαν, ἀλλὰ τῶν στρατιωτῶν ἀτάκτως διεκόντων δ στρατηγὸς εὐλαβήθη, μήποτε μετὰ τοῦ λοιποῦ στρατεύματος Ἰμίλκας ἐπιφανεῖς ἀναλάβῃ τὴν ἦτταν. καὶ γὰρ τοὺς Ἰμεραίους ἐγίνωσκε παρὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν τοῖς ὅλοις ἐπτακότας. οὐ μὴν ἀλλὰ τῶν βαρβάρων φευγόντων εἰς τὴν πρὸς Ἀκράγαντι παρεμβολήν, οἱ κατὰ τὴν πόλιν στρατιώται θεωροῦντες τὴν τῶν Καρχηδονίων ἷτταν ἐδέοντο τῶν στρατηγῶν ἕξάγειν αὐτούς, καὶ δὸν εἶναι φάσκοντες τοῦ φθεῖραι τὴν τῶν πολεμίων δύναμιν. οἱ δ', εἴτε χρήμασιν ἐφθαρμένοι, καθάπερ ἦν λόγος, εἴτε φοβηθέντες μὴ τῆς πόλεως ἐρημωθείσης Ἰμίλκων αὐτὴν καταλάβηται, τῆς δομῆς ἐπέσχον τοὺς στρατιώτας. οἱ μὲν οὖν φεύγοντες μετὰ πάσης ἀσφαλείας διεσώθησαν εἰς

2 τριάκοντα] δ P τριάκοντα νεῶν ο - PA εἶχον Wurm, εἶχεν P, εἶχε c 4 ἐπτακισχιλίων P 12 καὶ] ἀν καὶ Hert.; ipse malim ἔν, εἰ aut supra τελέως δ' ἂν 14 εὐλαβήθη PA, εὐλαβηθεὶς f, ηὐλαβήθη c 24 ιμίλκων PA

τὴν πρὸς τῇ πόλει παρεμβόλην. ὁ δὲ Λαφναῖος μετὰ τῆς δυνάμεως παραγενῆθεὶς εἰς τὴν ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἐκλειμμένην στρατοπεδείαν, ἐν ταύτῃ παρενέβαλεν. εὐθὺς δὲ καὶ τῶν ἐκ τῆς πόλεως ⁴ στρατιωτῶν ἐπιμιχθέντων καὶ τοῦ Λεξίππου συγκαταβάντος αὐτοῖς, ἀπὸ συνδρομῆς εἰς ἐκκλησίαν τὰ πλήθη συνηλθεν· πάντων δ' ἀγανακτούντων ἐπὶ τῷ παρεῖσθαι τὸν καὶ δὸν καὶ κεκρατηκότας τῶν βαρβάρων τὴν προσήκουσαν τιμωρίαν παρ' αὐτῶν μὴ ¹⁰ λαβεῖν, ἀλλὰ δυναμένους τοὺς ἐκ τῆς πόλεως στρατηγοὺς ἐπεξελθεῖν καὶ διαφθεῖραι τὴν τῶν πολεμίων δύναμιν ἀφεικέναι τοσαύτας μυριάδας· θορύ- ⁵ βου δὲ καὶ πολλῆς κραυγῆς ἐπεχούσης τὴν ἐκκλησίαν, παρελθὼν Μένης δὲ Καμαριναῖος ἐφ' ἡγεμονίας τεταρ- ¹⁵ μένος κατηγόρησε τῶν Ἀκραγαντίνων στρατηγῶν καὶ πάντας οὕτω παρώξυνεν, ὥστε τῶν κατηγορουμένων ἐγχειρούντων ἀπολογεῖσθαι μηδένα προσδέχεσθαι τοὺς λόγους, καὶ τὸ πλῆθος δομῆσαν ἐπὶ τὸ βάλλειν τοῖς λίθοις τέσσαρας αὐτῶν καταλεῦσαι, ²⁰ ₆₁₂ τὸν δὲ πέμπτον, Ἀργεῖον καλούμενον, τὴν δὲ ἡλικίαν παντελῶς ὄντα νεώτερον, ἀφεθῆναι· βλασφημίας δὲ τυγχάνειν καὶ τὸν Λακεδαιμόνιον Λεξίππον, διτὶ τεταγμένος ἐφ' ἡγεμονίας καὶ δοκῶν εἶναι τῶν πολεμικῶν ἔργων οὐκ ἄπειρος τοῦτ' ἐπράξει προδο- ²⁵ σίας ἔνεκα.

Μετὰ δὲ τὴν ἐκκλησίαν οἱ περὶ τὸν Λαφναῖον ⁸⁸ προαγαγόντες τὰς δυνάμεις ἐπεχείρουν μὲν πολιορ-

7 δ' del. Reiske ἐπὶ] ἐν P 8 καὶ om. P 21 νεώτερον] νέον Hert. (at XII 75, 7)

κεῖν τὴν παρεμβολὴν τῶν Καρχηδονίων, πολυτελῶς δ' αὐτὴν δρῶντες ὀχυρωμένην ταύτης μὲν τῆς ἐπιβολῆς ἀπέστησαν, τὰς δ' ὁδοὺς ἵππαζόμενοι τούς τ' ἐν ταῖς προνομαῖς αὐτῶν κατελάμβανον καὶ τῶν σιτοπομπῶν ἀποκλείοντες εἰς πολλὴν ἀποφίαν ἥγουν. ⁵

2 οἱ δὲ Καρχηδόνιοι παρατάττεσθαι μὲν οὐ τολμῶντες, τῇ δὲ σιτοδείᾳ δεινῶς πιεζούμενοι, μεγάλοις ἀτυχήμασι περιέπιπτον. τῶν μὲν γὰρ στρατιωτῶν πολλοὶ διὰ τὴν σπάνιν ἀπέθνησκον, οἱ δὲ Καρπανοὶ μετὰ τῶν ἄλλων μισθοφόρων σχεδὸν ἄπαντες ¹⁰ ἐπὶ τὴν Ἰμίλκα σκηνὴν ὀδυόμενοι τὰς σιτομετρίας τὰς προτεταγμένας ἤτουν· εἰ δὲ μή, διηπειλοῦντο μεταβάλλεσθαι πρὸς τοὺς πολεμίους. δ δ' Ἰμίλκας ἦν ἀκηκοώς τυνος, ὅτι Συρακόσιοι πλῆθος σίτου παρακομίζοιεν εἰς Ακράγαντα κατὰ θάλατταν. διόπερ ¹⁵ ταύτην μόνην ἔχων ἔλπίδα σωτηρίας, τοὺς μὲν στρατιώτας ἐπεισεν ὀλίγας ἐπισχεῖν ἥμερας, ἐνέχυρα δοὺς τὰ παρὰ τῶν ἐκ Καρχηδόνος στρατευομένων

4 ποτήρια. καὶ αὐτὸς μὲν ἐκ Πανόρμου καὶ Μοτύης μεταπεμψάμενος τεσσαράκοντα τριήρεις ἐπέθετο τοῖς ²⁰ τὴν ἀγορὰν παρακομίζουσιν· οἱ δὲ Συρακόσιοι, τὸν ἔμπροσθεν χρόνον τῶν βαρβάρων τῆς θαλάττης παρακεχωρηκότων καὶ τοῦ χειμῶνος ἐνεστηκότος ἥδη, κατεφρόνουν τῶν Καρχηδονίων, ὃς οὐκέτι 5 τολμησόντων πληροῦν τὰς τριήρεις. διόπερ ὀλι-

²⁵

1 πολυτελῶς] παντελῶς Bek. 2 δρῶντες] τῶν καρχηδονίων ἔμβολην add. P 5 σιτοπομπῶν οὐ 7 πιεζόμενοι τοῦ 9 σπάνην P 11 ἀμίλκα PA 12 προστεταγμένας PL 13 μεταβάλλεισθαι Dind. 24 ὡς add. M et Steph. 25 τολμησάντων Pa (cf. c. 79, 1 et XIV 17, 10) διόπερ] δρημησάντων πληροῦν τὰς τριήρεις add. P¹

γώρως αὐτῶν παραπεμψάντων τὴν ἀγοράν, Ἰμίλκας
 ἐκπλεύσας τεσσαράκοντα τριήρεσιν ἄφυν κατέδυσε
 μὲν τῶν μακρῶν νεῶν δικτώ, τὰς δ' ἄλλας εἰς τὸν
 αἴγιαλὸν κατεδίωξεν· τῶν δ' ἄλλων πλοίων ἀπάν-
 5 των κυριεύσας, τοσοῦτον εἰς τούναντίον τὰς ἑκα-
 τέρων ἐλπίδας μεταπεσεῖν ἐποίησεν, ὥστε τοὺς παρὰ
 τοῖς Ἀκραγαντίνοις Καμπανοὺς καταγνόντας τῆς
 τῶν Ἑλλήνων ὑποθέσεως πεντεκαίδεκα ταλάντοις
 φθαρῆναι καὶ μεταβαλέσθαι πρὸς τοὺς Καρχηδο-
 10 νίους. οἱ δὲ Ἀκραγαντίνοι τὸ μὲν πρῶτον κακῶς 6
 ἀπαλλαττόντων τῶν Καρχηδονίων ἀφθόνως ἀπή-
 λανον τοῦ τε σίτου καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων, ἀεὶ
 προσδοκῶντες ταχέως λυθήσεσθαι τὴν πολιορκίαν·
 ἐπεὶ δ' αἱ τῶν βαρβάρων ἐλπίδες ἀνέκυψαν καὶ
 15 τοβαῦται μυριάδες εἰς μίαν ἡθροίσθησαν πόλιν,
 ἔλαθεν αὐτοὺς ὁ σῖτος ἔξαναλωθείσ. λέγεται δὲ 7
 καὶ Δέξιππος δι Λακεδαιμόνιος πεντεκαίδεκα ταλάν-
 τοις διαφθαρῆναι· εὐθὺν γὰρ ἀπεκρίνατο πρὸς τοὺς
 613τῶν Ἰταλιωτῶν στρατηγούς, ὅτι συμφέρει τὸν πόλε-
 20 μον ἐν ἄλλῳ συστήσασθαι τόπῳ· τὴν γὰρ τροφὴν
 ἐκλιπεῖν. διόπερ οἱ στρατηγοὶ πρόφασιν ἐνέγκαντες
 ὡς διεληλύθασιν οἱ ταχθέντες τῆς στρατηγίας χρόνοι,
 τὰς δυνάμεις ἀπήγαγον ἐπὶ τὸν πορθμόν. μετὰ δὲ 8
 τὴν τούτων ἀπαλλαγὴν συνελθόντες οἱ στρατηγοὶ
 25 μετὰ τῶν ἐφ ἡγεμονίας τεταγμένων διέγνωσαν ἔξ-
 τάσαι τὸν ἐν τῇ πόλει σῖτον· ὃν εὑρόντες παντελῶς
 δλίγον ἐθεώρουν ἀναγκαῖον ὑπάρχειν ἐκλιπεῖν τὴν

1 Ἰμίλκας FK 11 ἀπήλαννον PA 13 προσδοκών-
 των o., corr. Wess. 17 τάλαντα P 18 ἀπεκρίνατο] ἀπεφή-
 νατο Hert.

πόλιν. εὐθὺς οὖν ἐπιγίνομένης τῆς νυκτὸς παρήγειλαν ἀναξευγγύειν ἄπαντας. τοσούτου δὲ πλήθους ἀνδρῶν γυναικῶν παίδων ἐκλιπόντος τὴν πόλιν ἔφυτο πολὺς οἰκτος καὶ δάκρυα κατεῖχε τὰς οἰκίας. ἂμα γὰρ δὲ τῶν πολεμίων ἔξεπληγτε φόβος, ⁵ ἂμα δὲ διὰ τὴν σπουδὴν ἡναγκάζοντο καταλιπεῖν εἰς διαφοραγὴν τοῖς βιοβάροις ταῦτ' ἐφ' οἷς ἑαυτοὺς ἐμακάριζον· ἀφαιρουμένης γὰρ τῆς τύχης τὴν ἔξουσίαν τῶν οἴκοι καλῶν, ἀγαπήτον ἥγοῦντο τὰ σώματα ¹⁰ γοῦν αὐτῶν διασῶσαι. οὐ μόνον δὲ τῆς τοιαύτης πόλεως εὔδαιμονίαν παρῆν δοᾶν ἀπολειπομένην, ἀλλὰ καὶ σωμάτων πλῆθος. οἱ μὲν γὰρ ἐν ἀρρωστίαις ὑπὸ τῶν οἰκείων περιεῳδῶντο, τῆς καθ' ἑαυτὸν σωτηρίας ἐκάστου φροντίζοντος, οἱ δὲ ταῖς ἡλικίαις ἥδη προβεβηκότες ὑπὸ τῆς τοῦ γῆρας ¹⁵ ἀσθενείας κατελείποντο· πολλοὶ δὲ καὶ τὴν ἀλλαγὴν τῆς πατρίδος θανάτου τιμώμενοι τὰς χεῖρας ἑαυτοῖς προσήνεγκαν, ὅπως ταῖς πατρῷαις οἰκίαις, ἐναπόπειροι πνεύσωσιν. οὐ μὴν ἀλλὰ τὸ μὲν ἐκ τῆς πόλεως ἔξιὸν πλῆθος οἱ στρατιῶται μετὰ τῶν ὅπλων παρέπειπον εἰς τὴν Γέλαν· ἡ δ' ὁδὸς καὶ πάντα τὰ πρὸς τὴν Γέλαν ἀποκεκλιμένα τῆς χώρας μέρη ἔγεμε γυναικῶν καὶ παίδων ἀναιμίξ παρθένοις, αἱ τὴν συνήθη τρυφὴν εἰς ὁδοιπορίαν σύντονον καὶ ιακοπάθειαν ὑπεράγουσαν μεταβαλλόμεναι διεκαρτέρουν, ²⁰ ²⁵ 4 τοῦ φόβου τὰς ψυχὰς ἐντείνοντος. οὗτοι μὲν οὖν

3 * ἐκλιπόντος] ἐκλιπόντων οἱ 12 γὰρ om. Pf 14 ἐκντῶν PA 22 Γέλων PAFK, Γέλαν εἰς 24 τροφὴν P 26 ἐντείνοντος Reiske et Madvig, ἐκτείνοντος Dind., ἐκτέμνοντος οἱ; ἐγείροντος fort.

ἀσφαλῶς διασωθέντες εἰς Γέλαν ὕστερον εἰς Λεοντίνους κατώκησαν, Συρακοσίων αὐτοῖς δόντων τὴν πόλιν ταύτην οἰκητήριον.

Ο δ' Ἰμίλκας ἄμα τῷ φωτὶ τὴν δύναμιν ἐντὸς ⁹⁰
⁵ τῶν τειχῶν παρεισαγαγὼν σχεδὸν ἅπαντας τοὺς ἔγκαταληφθέντας ἀνείλεν· δῆτε δὴ καὶ τοὺς ἐν τοῖς ναοῖς καταπεφευγότας ἀποσπάντες οἱ Καρχηδόνιοι ἀνήροιν. λέγεται δὲ τὸν Τελλίαν τὸν πρωτεύοντα ²
¹⁰ τῶν πολιτῶν πλούτῳ καὶ καλοκάγαθίᾳ συνατυχῆσαι ¹⁵
¹⁵ τῇ πατρίδι, βουληθέντα καταφυγεῖν σύν τισιν ἑτέροις εἰς τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερόν, νομίζοντα τῆς εἰς θεοὺς παρανομίας ἀφέξενθαι τοὺς Καρχηδονίους. θεωροῦντα δὲ αὐτῶν τὴν ἀσέβειαν, ἐμπρῆσαι τὸν νεὼν καὶ μετὰ τῶν ἐν τούτῳ ἀναθημάτων ἑαυτὸν ⁶¹⁴
²⁰ συγκατακαῦσαι. μιᾷ γὰρ πράξει διελάμβανεν ἀφέλεσθαι θεῶν ἀσέβειαν, πολεμίων ἀρπαγὰς πολλῶν χρημάτων, μέγιστον ἑαυτοῦ τὴν εἰς τὸ σῶμα ἐσομένην ὕβριν. δὲ Ἰμίλκας τὰ ἱερὰ καὶ τὰς οἰκίας ³
²⁵ συλήσας καὶ φιλοτίμως ἐρευνήσας, τοσαύτην ὡφέλειαν συνήθροισεν ὅσην εἰκός ἐστιν ἐσχηκέναι πόλιν οἰκουμένην ὑπὸ ἀνδρῶν εἴκοσι μυριάδων, ἀπόρθητον δὲ ἀπὸ τῆς κτίσεως γεγενημένην, πλουσιωτάτην δὲ σχεδὸν τῶν τότε Ἑλληνίδων πόλεων γεγενημένην, καὶ ταῦτα τῶν ἐν αὐτῇ φιλοκαλη-

2 μετώκησαν Hert. (ut IV 58, 7)
 φωτὶ Reiske, φόβῳ ο τὴν add. Dind.
 τας ο, corr. Hert. δὴ Eich., δὲ ο
 κάλονν AL Γελλίαν ο 14 νεώ P
 Dind. 17 μέγιστον] καὶ τὸ μέγιστον Steph.
 F καὶ om. P 22 γεγενημένης P πλουσιωτάτην—
 γεγενημένην om. L 24 γεγενημένην del. Bek.

4 Ἰμίλκας PAFM
 6 ἔγκαταλειφθέντας ο
 8 ἀνήροιν] παρεκάλονν
 15 ἀφελεῖσθαι
 18 Ἰμίλκας F καὶ om. P πλουσιωτάτην—
 γεγενημένην del. Bek.

σάντων εἰς παντοίων κατασκευασμάτων πολυτέλειαν.
 4 καὶ γὰρ γραφαὶ παμπληθεῖς ηὔρεθησαν εἰς ἄκρον
 ἐκπεπονημέναι καὶ παντοίων ἀνδριάντων φιλοτέχ-
 νως δεδημιουργημένων ὑπεράγων ἀριθμός. τὰ μὲν
 οὖν πολυτελέστατα τῶν ἔργων ἀπέστειλεν εἰς Καρ-
 χηδόνα, ἐν οἷς καὶ τὸν Φαλάριδος συνέβη κομι-
 σθῆναι ταῦρον, τὴν δ' ἄλλην ὠφέλειαν ἐλαφυρο-
 5 πώλησεν. τοῦτον δὲ τὸν ταῦρον δὲ Τίμαιος ἐν ταῖς
 ἴστορίαις διαβεβαιωσάμενος μὴ γεγονέναι τὸ σύνολον,
 ὑπὸ αὐτῆς τῆς τύχης ἡλέγχθη. Σκιπίων γὰρ ὕστερον 10
 ταύτης τῆς ἀλώσεως σχεδὸν ἔξηκοντα καὶ διακοσίοις
 ἔτεσιν ἐκπορθήσας Καρχηδόνα τοῖς Ἀκραγαντίνοις
 μετὰ τῶν ἄλλων τῶν διαμεινάντων παρὰ τοῖς Καρ-
 χηδονίοις ἀποκατέστησε τὸν ταῦρον, ὃς καὶ τῶνδε
 6 τῶν ἴστοριῶν γραφομένων ἦν ἐν Ἀκράγαντι. περὶ 15
 δὲ τούτου φιλοτιμότερον εἰπεῖν προήχθην, διότι
 Τίμαιος δὲ τῶν πρό γε αὐτοῦ συγγραφέων πικρό-
 τατα κατηγορήσας καὶ συγγνώμην οὐδεμίαν τοῖς
 ἴστοριογράφοις ἀπολιπών αὐτὸς εὑρίσκεται σχεδιά-
 ξων, ἐν οἷς μάλιστα ἑαυτὸν ἀποπέφαγκεν ἀκριβολο-
 7 γούμενον. δεῖ γάρ, οἶμαι, τοὺς συγγραφεῖς ἐν μὲν
 τοῖς ἀγνοήμασι τυγχάνειν συγγνώμης, ὡς ἂν ἀνθρώ-
 πους ὅντας καὶ τῆς ἐν τοῖς παροιχομένοις χρόνοις
 ἀληθείας οὖσης δυσευρέτου, τοὺς μεντοὶ γε κατὰ
 προαιρεσιν οὐ τυγχάνοντας τοῦ ἀκριβοῦ προση-
 25 κόντως κατηγορίας τυγχάνειν, ὅταν κολακεύοντές

1 παντοίων Dind., παντοίαν ο των]

3 παντοίων ἀνδριάν-
 παντοίαν ἀνδρείαν τῶν P 5 ἀπέστειλαν ΦΑΚ
 10 Σκηπίων ο - PA 14 ὃς] ως ΠΑΦ¹ 17 πρό γε αὐτοῦ
 PFJ, πρὸ ἑαυτοῦ c

τινας η δι' ἔχθραν πικρότερον προσβάλλοντες
ἀποσφάλλωνται τῆς ἀληθείας.

Ίμίλκας δὲ δικτὸ μῆνας πολιορκήσας τὴν πόλιν,⁹¹
καὶ μικρὸν πρὸ τῆς χειμερινῆς τροπῆς κυριεύσας
5 αὐτῆς, οὐκ εὐθὺς κατέβκαψεν, ὅπως αἱ δυνάμεις
ἐν ταῖς οἰκίαις παραχειμάσωσιν. τῆς δὲ περὶ τὸν
Ακράγαντα συμφορᾶς διαγγελθείσης, τοσοῦτος τὴν
615 νῆσον κατέσχε φόβος, ὥστε τῶν Σικελιωτῶν τοὺς
μὲν εἰς Συρακούσας μεθίστασθαι, τοὺς δὲ εἰς τὴν
10 Ἰταλίαν τέκνα καὶ γυναικας καὶ τὴν ἄλλην κτῆσιν
ἀποσκευάξεσθαι. οἱ δὲ διαφυγόντες τὴν αἰχμαλω-²
σίαν Ακράγαντῖνοι παραγενηθέντες εἰς Συρακούσας
κατηγόρουν τῶν στρατηγῶν, φάσκοντες διὰ τὴν
ἐκείνων προδοσίαν ἀπολωλέναι τὴν πατρίδα. συνέ-
15 βαίνε δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων Σικελιωτῶν ἐπιτιμή-
σεως τυγχάνειν τοὺς Συρακοσίους, ὅτι τοιούτους
προστάτας αἰροῦνται, δι' οὓς ἀπολέσθαι κινδυνεύει
πᾶσα Σικελία. οὐ μὴν ἀλλὰ συναχθείσης ἐκκλησίας
ἐν Συρακούσαις, καὶ μεγάλων φόβων ἐπικρεμα-
20 μένων, οὐθεὶς ἐτόλμα περὶ τοῦ πολέμου συμβού-
λεύειν. ἀπορούμένων δὲ πάντων παρελθὼν Διονύ-
σιος δὲ Ἐρμοκράτους τῶν μὲν στρατηγῶν κατηγόρησεν
ώς προδιδόντων τὰ πράγματα τοῖς Καρχηδονίοις,
τὰ δὲ πλήθη παρεξένυε πρὸς τὴν αὐτῶν τιμωρίαν,
25 παρακαλῶν μὴ περιμεῖναι τὸν κατὰ τοὺς νόμους

1 η δι'] ήδ' P 2 ἀποσφάλλονται P 3 Ἀμίλκας
PFK 6 τὸν P, τὴν v 8 κατέσχε τὴν νῆσον o - PAL
12 παραγενηθέντες — τῶν om. P 13 στρατηγῶν] πατη-
γῶν P 14 προδοσίαν Rhod., παρονσίαν o 18 οὐ μὴν
ἀλλὰ P, καὶ μὴν M, οὐ μὲν c 21 προελθὼν P 22 δὲ Ἐρ-
μοκράτους] Θερμοκράτους PAH

κλῆρον, ἀλλ' ἐκ χειρὸς εὐθέως ἐπιθεῖναι τὴν δίκην.
 4 τῶν δ' ἄρχοντων ξημιούντων τὸν Διονύσιον κατὰ τὸν νόμουν ὡς θορυβοῦντα, Φίλιστος ὁ τὰς ἴστορίας ὑστερον συγγράψας, οὐδίσιαν ἔχων μεγάλην, ἐξέτισε τὰ πρόστιμα, καὶ τῷ Διονυσίῳ παρεκελεύετο 5 λέγειν ὅσα προήρθο. καὶ προσεπειπόντος ὅτι καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, ἀν ξημιοῦν θέλωσιν, ἐκτίσει τάρογύριον ὑπὲρ αὐτοῦ, τὸ λοιπὸν θαρρήσας ἀνέσειε τὰ πλήθη, καὶ τὴν ἐκκλησίαν συνταφάττων διέβαλλε τὸν στρατηγούς, ὅτι χρήμασι πεισθέντες ἐγκατέ- 10 λιπον τὴν τῶν Ἀκραγαντίνων σωτηρίαν. συγκατηγόρησε δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐπισημοτάτων πολιτῶν, συνιστάς αὐτοὺς οἰκείους ὅντας ὀλιγαρχίας.
 5 διόπερ συνεβούλευεν αἱρεῖσθαι στρατηγοὺς μὴ τὸν δυνατωτάτους, ἀλλὰ τὸν εὐνοούστατους καὶ δημοτι- 15 κοὺς μᾶλλον· ἐκείνους μὲν γάρ δεσποτικῶς ἄρχοντας τῶν πολιτῶν καταφρονεῖν τῶν πολλῶν, καὶ τὰς τῆς πατρίδος συμφορὰς ιδίας ἡρεῖσθαι προσόδους, τὸν δὲ ταπεινοτέρους οὐδὲν πράξειν τῶν τοιούτων, δεδιότας τὴν περὶ αὐτοὺς ἀσθένειαν. 20

92 Πάντα δὲ πρὸς τὴν τῶν ἀκονόντων προαιρεσιν καὶ τὴν ιδίαν ἐπιβολὴν δημηγορήσας οὐ μετρίως ἐξῆρε τὸν τῶν ἐκκλησιαζόντων θυμόν· ὁ γάρ δῆμος καὶ πάλαι μισῶν τὸν στρατηγοὺς διὰ τὸ δοκεῖν κακῶς προίστασθαι τοῦ πολέμου, τότε διὰ τῶν 25

1 κλῆρον] καιρόν Wess. 3 θορυβοῦντα] τὰ πλήθη καὶ τὴν ἐκκλησίαν add. P (ex v. 9) 6 προήρητο Dind., προ-
 γρείτο ο προσεπειπόντος Dind., προσέτι εἰπόντος ο 7 ἐθέ-
 λωσιν ο - PAF 10 ἐγκατέλειπον PA 13 ὀλιγαρχίας
 ο - PAH 14 μὴ τὸν Dind., τὸν μὴ ο 25 καιρὸς add.
 Rhod.; ἀφίστασθαι Wurm, προίστεσθαι τὰ fort.

616 λόγων παροξυνθεὶς παραντίκα τοὺς μὲν ἔλυσε τῆς ἀρχῆς, ἐτέρους δ' εἶλατο στρατηγούς, ἐν οἷς καὶ τὸν Διονύσιον, ὃς ἐν ταῖς πρὸς Καρχηδονίους μάχαις ἀνδρείᾳ δόξας διενηνοχέναι περίβλεπτος ἦν παρὰ 5 τοῖς Συρακοσίοις. διὸ καὶ μετεωρισθεὶς ταῖς ἑλπίσι 2 πᾶν ἐμηχανήσατο πρὸς τὸ γενέσθαι τῆς πατρίδος τύραννος. μετὰ γὰρ τὴν παράληψιν τῆς ἀρχῆς οὕτε συνήδρευσεν ἄμα τοῖς στρατηγοῖς οὐδὲ³ ὅλως συνῆν· ταῦτα δὲ πράττων διεδίδον λόγον ὡς διαπεμπομέ- 10 νῶν αὐτῶν πρὸς τοὺς πολεμίους. οὗτοι γὰρ μάλιστ⁴ ἥκλυτεν ἐκείνων μὲν περιαιρήσεσθαι τὴν ἔξουσίαν, ἕαυτῷ δὲ μόνῳ περιστήσειν τὴν στρατηγίαν. ταῦτα 3 δ' αὐτοῦ πράττοντος οἱ μὲν χαριέστατοι τῶν πολι- τῶν ὑπώπτευον τὸ γυνόμενον, καὶ κατὰ πάσας τὰς 15 συνόδους ἐβλασφήμουν αὐτόν, ὁ δὲ δημοτικὸς ὄχλος, ἀγνοῶν τὴν ἐπιβούλην, ἐπήνει καὶ μόγις ἐφασκε τὴν πόλιν προστάτην εὑρηκέναι βέβαιον. οὐ μὴν ἀλλὰ πολλάκις ἐκκλησίας συναγομένης περὶ 4 τῆς εἰς τὸν πόλεμον παρασκευῆς, θεωρήσας τοὺς 20 Συρακοσίους καταπεπληγμένους τὸν ἀπὸ τῶν πολε- μίων φόβον, συνεβούλευε κατάγειν τοὺς φυγάδας· ἂτοπον γὰρ ὑπάρχειν ἐκ μὲν Ἰταλίας καὶ Πελοπον- 5 νήσου μεταπέμπεσθαι βοήθειαν παρὰ τῶν ἀλλο- τρίων, τοὺς δὲ πολίτας μὴ βούλεσθαι πρὸς τοὺς 25 ἰδίους κινδύνους συμπαραλαμβάνειν, οὓς — τῶν πολεμίων μεγάλας δωρεὰς ὑπισχνούμενων, ἀν συστρα-

1 τοὺς] τούτους malim ἀπέλυσε νει ἔξέλυσε Reiske
 8 συνήδρευεν M συνῆν P, συνήγειν 11 περιαιρεθήσεσθαι o,
 περιαιρήσεσθαι aut infra περιστήσεσθαι Reiske 14 *γι-
 νόμενον (c. 9, 4), γενησόμενον L, γενόμενον c 16 ἐπιβο-
 λήν ε μόγις c. 68, 4] μόλις o 26 συστρατεύσωσι o - PAL

τεύωσιν — προαιρεῖσθαι μᾶλλον ἐπὶ ξένης ἀλωμένους
 ἀποδανεῖν ἥπερ ἀλλότριον τι κατὰ τῆς πατρίδος
 6 βουλεύσασθαι. καὶ γὰρ [εἰ] διὰ τὰς γεγενημένας ἐν
 τῇ πόλει στάσεις φυγόντας, νῦν γε τυχόντας ταύτης
 τῆς εὐεργεσίας προθύμως ἀγωνιεῖσθαι, τοῖς εὖ ποιή-
 σασιν ἀποδιδύντας χάριτας. πρὸς δὲ τὴν ὑπόθεσιν
 ταύτην πολλὰ διαλεχθεὶς οἴκεια τοῖς πράγμασι συμ-
 φίφους ἔλαβε τὸν Συρακοσίους· οὐδὲ γὰρ τῶν
 συναρχόντων οὐδεὶς ἐτόλμα περὶ τούτων ἀντειπεῖν
 διά τε τὴν τοῦ πλήθους ὅρμην καὶ διὰ τὸ θεωρεῖν 10
 ἀσυντῷ μὲν περιεσομένην τὴν ἀπέχθειαν, ἔκεινῳ δὲ
 7 τὴν παρὰ τῶν εὐεργετηθέντων χάριν. τοῦτο δ'
 ἔπραξεν διονύσιος ἐλπίζων ἰδίους ἔξειν τὸν
 φυγάδας, ἀνθρώπους μεταβολῆς ἐπιθυμοῦντας καὶ
 πρὸς τὴν ἐπίθεσιν τῆς τυραννίδος εὐθέτως διακει- 15·
 μένους· ἡμελλον γὰρ ἡδέως ὄψεσθαι τῶν ἐχθρῶν
 φόνους, δημεύσεις τῶν οὐσιῶν, ἀσυτοῖς ἀποκαθε-
 σταμένα τὰ χοήματα. καὶ τέλος κυρωθείσης τῆς.
 περὶ τῶν φυγάδων γνώμης, οὗτοι μὲν εὐθὺς εἰς
 93 τὴν πατρίδα κατῆλθον· ἐκ δὲ τῆς Γέλας ἐνεχθέντων 20
 γραμμάτων, ὅπως ἀποσταλῶσι στρατιῶται πλείους,
 ἔλαβεν διονύσιος οἴκειαν ἐφοδον τῆς ἴδιας προ-
 αιρέσεως. ἀποσταλεὶς γὰρ μετὰ στρατιωτῶν πεζῶν
 μὲν δισχιλίων, ἵππεων δὲ τετρακοσίων, ἥλθε συν-
 τόμως εἰς τὴν πόλιν τῶν Γελῶν, ἦν τότε παρε- 25
 φύλακτες Δεξιππος διονύσιος, κατασταθεὶς
 2 ὑπὸ Συρακοσίων. δούς οὖν διονύσιος καταλαβὼν

¹ προηρεῖσθαι P μᾶλλον] ἥπερ add. PAf 3 εἰ del.
 Reiske ⁴ φυγόντας] φυγεῖν Eich., ἔφυγον Dind. νῦν γε
 τυχόντας om. P 17 ἀποκατεσταμένα PA

617 τὸν εὐπορωτάτους στασιάζοντας πρὸς τὸν δῆμον,
καὶ κατηγορήσας αὐτῶν ἐν ἐκκλησίᾳ καὶ κατακρίνας,
αὐτοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τὰς δ' οὐσίας αὐτῶν ἐδή-
μευσεν, ἐκ δὲ τῶν χρημάτων τούτων τοῖς μὲν φρον-
τοῦσι τὴν πόλιν, ὃν ἡγεῖτο Δέξιππος, ἀπέδωκε
τοὺς διφειλομένους μισθούς· τοῖς δὲ μετ' αὐτοῦ
παραγεγούσιν ἐκ Συρακουσῶν ἐπηγγείλατο διπλοῦς
ποιήσειν τοὺς μισθούς, ὃν ἡ πόλις ἔταξε. διὰ δὲ τούτου τοῦ τρόπου τούς τ' ἐν Γέλα στρατιώτας καὶ
10 τοὺς μετ' αὐτοῦ ταῖς εὐνοίαις ἰδίους κατεσκεύασεν.
ἐπηγγεῖτο δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ δήμου τῶν Γελών ὡς
αἴτιος αὐτοῖς γεγενημένος τῆς ἐλευθερίας· τοῖς γὰρ
δυνατωτάτοις φθονοῦντες τὴν ἐκείνων ὑπεροχὴν
δεσποτείαν αὐτῶν ἀπεκάλουν. διόπερ ἔξεπεμψαν 4
15 πρέσβεις τοὺς ἐπαινοῦντας ἐν Συρακούσαις καὶ τὰ
ψηφίσματα φέροντας, ἐν οἷς αὐτὸν μεγάλαις δωρεαῖς
ἐτίμησαν. δ δὲ Διονύσιος ἐπεβάλετο μὲν τὸν
Δέξιππον πείθειν κοινωνῆσαι τῆς ἐπιβολῆς· ἐπεὶ
δ' οὐ συγκατείθετο, μετὰ τῶν ἰδίων στρατιωτῶν
20 ἔτοιμος ἦν ἀνακάμπτειν εἰς Συρακούσας. οἱ δὲ 5
Γελῶι πυνθανόμενοι τοὺς Καρχηδονίους μέλλειν
μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἐπὶ πρώτην στρατεύειν
τὴν Γέλαν, ἐδέοντο τοῦ Διονύσιου μεῖναι καὶ μὴ
περιιδεῖν αὐτοὺς τὰ αὐτὰ τοῖς Ἀκραγαντίνοις
25 παθόντας. οἷς ἐπαγγειλάμενος δὲ Διονύσιος συν-
τόμως ἤξειν μετὰ πλείονος δυνάμεως, ἔξωφρησεν
ἐκ τῆς Γέλας μετὰ τῶν ἰδίων στρατιωτῶν.

10 μεθ' ἕαντοῦ ο - PA κατεσκεύασεν P, κατέστησεν ν
14 αὐτῶν PAL, ἕαντῶν c 15 ἐπαινέσοντας M 16 οἷς
Eich., αἷς ο 24 παριδεῖν P

94 Θέας δ' οὕσης ἐν ταῖς Συρακούσαις, τὴν ὥραν
 τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν ἐκ τοῦ θεάτρου παρῆν εἰς τὴν
 πόλιν. συνδραμόντων δὲ τῶν ὅχλων ἐπ' αὐτὸν καὶ
 πυνθανομένων περὶ τῶν Καρχηδονίων, ἀγνοεῖν
 αὐτοὺς ἔφη, διότι τῶν ἔξωθεν πολεμιστέρους ἔχουσι 5
 τοὺς ἔνδον τῶν κοινῶν προεστῶτας, οἷς οἱ μὲν
 πολίται πιστεύοντες ἑορτάζουσιν, αὐτοὶ δὲ διαφο-
 ροῦντες τὰ δημόσια τοὺς στρατιώτας ἀμίσθους
 πεποιήκασι, καὶ τῶν πολεμίων ἀνυπερβλήτους ποιου-
 μένων τὰς εἰς τὸν πόλεμον παρασκευὰς καὶ μελ- 10
 λόντων ἐπὶ Συρακούσας τὴν δύναμιν ἄγειν, τούτων
 2 οὐδ' ἡντινοῦν ποιοῦνται φροντίδα. δι' ἦν δ
 αἰτίαν ταῦτα πράττουσιν, εἰδέναι μὲν καὶ πρότερον,
 νῦν δὲ σαφέστερον ἐγνωκέναι· Ἰαίλκωνα γὰρ πρὸς
 αὐτὸν ἀπεσταλκέναι κήρυκα, πρόφασιν μὲν ὑπὲρ 15
 τῶν αἰχμαλώτων, παρακαλεῖν δὲ—πλῆθος τῶν συναρ-
 χόντων περιποιησάμενον μηδὲν τῶν πραττομένων
 πολυπραγμονεῖν — μηδὲ γ' ἀντιπράττειν, ἐπειδὴ συνερ-
 3 γεῖν οὐ προαιρεῖται. μηκέτ' οὖν βούλεσθαι στρα-
 τηγεῖν, ἀλλὰ παρεῖναι τὴν ἀρχὴν ἀποθησόμενος. 20
 οὐ γὰρ ἀνεκτὸν εἶναι, τῶν ἀλλων πωλούντων τὴν
 πατρίδα, μόνον κινδυνεύειν μετὰ τῶν πολιτῶν ἄμα
 4 καὶ δόξειν μετεσχημέναι τῆς προδοσίας. παροξυ-
 θέντων δὲ ἐπὶ τοῖς ὁρθεῖσι καὶ τοῦ λόγου διὰ

1 τὴν] πατὰ τὴν Rhod., ὑπὸ vel περὶ τὴν Reiske
 11 συρακούσαις P τούτων Reiske, τούτων δ' ο 12 ποι-
 οῦνται Dind., ποιούμενοι ο δ' addl. Reiske 14 ἀνεγνω-
 κέται ο, corr. Dind. Ἰαίλκωνα P 16 πλῆθος PFJK (FJK
 in mg. γρ. πλείω, πολλοὺς M, πλείω c 18 *μή γ'] μήδ' ο
 21 ἀνεκτέον ο -PAM 22 μόρον] μὴ μόνον Eich., οὐ μόρον
 Reiske *ἄμα] ἀλλὰ ο 23 δόξειν] δοκεῖν Dind.

πάσης τῆς δυνάμεως φυέντος, τότε μὲν εἰς ἔκαστος
 618 ἀγωνιῶν εἰς οἶκον ἔχωρίσθη· τῇ δ' ὑστεραίᾳ συν-
 αχθείσῃς ἐκκλησίας, ἐν ᾧ τῶν ἀρχόντων πολλὰ
 κατηγορήσας οὐ μετρίως εὑδοκίμησε, τὸν δὲ δῆμον
 5 κατὰ τῶν στρατηγῶν παρώξυνε. τέλος δὲ τῶν 5
 καθημένων τινὲς ἀνεβόησαν στρατηγὸν αὐτὸν αὐτο-
 κράτορα καθιστάναι καὶ μὴ περιμένειν, ἄχρις ἂν
 οἱ πολέμιοι τοῖς τείχεσιν ἐπεισίωσι· χρείαν γὰρ
 ἔχειν τὸ μέγεθος τοῦ πολέμου τοιούτου στρατηγοῦ,
 10 δι’ οὗ δυνατὸν εἶναι εὐπορεῖν τοῖς πράγμασιν· τὰ
 δὲ περὶ τῶν προδοτῶν ἐν ἐκκλησίᾳ ἐτέρᾳ βου-
 λεύεσθαι· τῶν γὰρ ἐνεστώτων καιρῶν ἀλλότριον
 εἶναι· καὶ πρότερον δὲ Καρχηδονίων τὰς τριάκοντα
 μυριάδας περὶ τὴν Ἰμέραν νενικῆσθαι στρατηγοῦντος
 15 Γέλωνος αὐτοκράτορος. ταχὺ δὲ τῶν πολλῶν, ὥσπερ 95
 εἰώθασιν, ἐπὶ τὸ χεῖρον φεπόντων, ὁ Διονύσιος
 ἀπεδείχθη στρατηγὸς αὐτοκράτωρ. ἐπεὶ δ’ οὖν
 αὐτῷ τὰ πράγματα κατὰ νοῦν ἡκολούθει, ψήφισμα
 ἔγραψε τοὺς μισθοὺς διπλασίους εἶναι· πάντας γὰρ
 20 ἔφησε τούτου γενομένου προθυμοτέρους ἔσεσθαι
 πρὸς τὸν ἀγῶνα, καὶ περὶ τῶν χρημάτων παρεκάλει
 μηθὲν ἀγωνιᾶν· ἔσεσθαι γὰρ αὐτῶν τὸν πόρον
 φάδιον.

Διαλυθείσης δὲ τῆς ἐκκλησίας οὐκ ὀλίγοι τῶν 2
 25 Συρακοσίων κατηγόρουν τῶν πραχθέντων, ὥσπερ
 οὐκ αὐτοὶ ταῦτα κεκυρωκότες· τοῖς γὰρ λογισμοῖς

3 ἐν ᾧ del. Reiske 4 δὲ del. Eich. 5 δὲ del. Bek.
 8 ἐπεισίωσι P, ἐπισείωσι v 10 εὐπορεῖν] εὐροεῖν Madvig;
 εὐστοχεῖν τῶν πραγμάτων Bezzel 11 ἐτέρᾳ P, om. e
 26 ταῦτα κεκυρωκότες] τὰ κεκυρωμένα πεποιηκότες ταῦτα †

εἰς ἑαυτοὺς ἐρχόμενοι τὴν ἐδομένην δυναστεύαν ἀνεθεώρουν. οὗτοι μὲν οὖν βεβαιῶσαι βουλόμενοι τὴν ἐλευθερίαν ἔλαθον ἑαυτοὺς δεσπότην τῆς πατρίδος
 3 καθεστακότες· δὸς δὲ Διονύσιος τὴν μετάνοιαν τῶν ὄχλων φθάσαι βουλόμενος, ἐπεξήγει δι' οὗ τρόπου 5 δύνατο φύλακας αἰτήσασθαι τοῦ σώματος· τούτου γὰρ συγχωρηθέντος φαδίως ἥμελλε κυριεύειν τῆς τυραννίδος. εὐθὺς οὖν παρήγγειλε τοὺς ἐν ἡλικίᾳ πάντας ἕως ἑτῶν τεββαράκοντα λαβόντας ἐπισιτισμὸν ἡμερῶν τριάκοντα καταντάν μετὰ τῶν ὅπλων εἰς 10 Λεοντίνους. αὐτῇ δ' ἡ πόλις τότε φρούριον ἦν τῶν Συρακοσίων, πλῆρες ὑπάρχον φυγάδων καὶ ξένων ἀνθρώπων. ἥλπιξε γὰρ τούτους συναγωνιστὰς ἔξειν,
 4 πλείστους οὐδὲ ἤξειν εἰς Λεοντίνους. οὐ μὴν ἀλλὰ 15 νυκτὸς ἐπὶ τῆς χώρας στρατοπεδεύων, καὶ προσποιηθεὶς ἐπιβουλεύεσθαι, κραυγὴν ἐποίησε καὶ θόρυβον διὰ τῶν ἴδιων οἰκετῶν· τοῦτο δὲ πρᾶξις συνέφυγεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν, καὶ διενυκτέρευσε πυρὰ καίων καὶ τοὺς γνωριμωτάτους τῶν στρατιω-
 5 τῶν μεταπεμπόμενος. ἅμα δ' ἡμέρᾳ τοῦ πλήθους ἀθροισθέντος εἰς Λεοντίνους, πολλὰ πρὸς τὴν τῆς ἐπιβολῆς ὑπόθεσιν πιθανολογήσας ἐπεισε τοὺς ὄχλους δοῦναι φύλακας αὐτῷ τῶν στρατιωτῶν ἔξακοσίους, οὓς ἐν προαιρῆται. λέγεται δὲ τοῦτο πρᾶξαι τὸν Διονύσιον ἀπομιμούμενον Πεισίστρατον τὸν Ἀθη-
 6 ναῖον· καὶ γὰρ ἐκεῖνόν φασιν ἑαυτὸν κατατραν-

9 σαράκοντα P 12 πλήρης P 15 οὐδὲ del. Wurm
 23 ἐπιβολῆς v πειθανολ. PA 26 ὑπομιμούμενον o,
 corr. Reiske

619 ματίσαντα προελθεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὡς ἐπιβε-
βουλευμένον, καὶ διὰ τοῦτο φυλακὴν λαβεῖν παρὰ
τῶν πολιτῶν, ἢ χρησάμενον τὴν τυραννίδα περι-
πεποιῆσθαι. καὶ τότε Διονύσιος τῇ παραπλησίᾳ
5 μηχανῇ τὸ πλῆθος ἔξαπατήσας ἐνήργει τὰ τῆς
τυραννίδος. εὐθὺν γὰρ τοὺς χρημάτων μὲν ἐνδεεῖς,⁹⁶
τῇ δὲ ψυχῇ θρασεῖς ἐπιλέξας, ὑπὲρ τοὺς χιλίους,
ὅπλοις τε πολυτελέσι καθώπλισε καὶ ταῖς μεγίσταις
ἐπαγγελίαις ἐμετεῶρισε, τοὺς δὲ μισθοφόρους ἀνα-
10 καλούμενος καὶ φιλανθρώπους λόγοις χρώμενος ἰδί-
οντας κατεκνεύαζεν. μετετίθει δὲ καὶ τὰς τάξεις, τοῖς
πιστοτάτοις τὰς ἡγεμονίας παραδιδούς, καὶ Δέξιπ-
πον τὸν Λακεδαιμόνιον ἀπέλυσεν εἰς τὴν Ἑλλάδα.
ὑφεωρᾶτο γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον, μὴ καιροῦ λαμ-
15 βανόμενος ἀνακτήσηται τοῖς Συρακοσίοις τὴν ἐλευ-
θερίαν. μετεπέμψατο δὲ καὶ τοὺς ἐν Γέλῃ μισθο-²
φόρους, καὶ πανταχόθεν συνῆγε τοὺς φυγάδας καὶ
ἀσεβεῖς, ἐλπίζων διὰ τούτων βεβαιότατα τηρηθῆ-
σεσθαι τὴν τυραννίδα. οὐ μὴν ἀλλὰ παραγενό-
20 μενος εἰς Συρακούσας κατεκήνωσεν ἐν τῷ ναυ-
στάθμῳ, φανερῶς αὐτὸν ἀναδείξας τύραννον. οἱ
δὲ Συρακόσιοι βαρέως φέροντες ἡναγκάζοντο τὴν
ἡσυχίαν ἔχειν· οὐδὲν γὰρ ἔτι περαίνειν ἥδύναντο.
ἢ τε γὰρ πόλις ἔγεμεν ὅπλων ἔενικῶν, τούς τε Καρ-
25 χηδονίους ἐδεδοίκεισαν τηλικαύτας ἔχοντας δυνά-
μεις. ὁ δ' οὖν Διονύσιος εὐθέως ἔγημε τὴν ³
Ἐρμοκράτους θυγατέρα τοῦ καταπολεμήσαντος Ἀθη-
ναίους, καὶ τὴν ἀδελφὴν ἔδωκε Πολυξένῳ τῇσ

1 παρελθεῖν malim (c. 91, 3. 101, 6) 14 λαβόμενος v
18 βεβαιοτάτην v (cf. XIV 44, 5) 21 αὐτὸν PA, ἐαυτὸν c

Ἐρμοκράτους γυναικὸς ἀδελφῷ· τοῦτο δ' ἐπραξεῖ
βουλόμενος οἰκίαν ἐπίσημον εἰς οἰκειότητα προσλα-
βέσθαι πρὸς τὸ τὴν τυφαννίδα ποιῆσαι βεβαίαν.
μετὰ δὲ ταῦτα συναγαγὼν ἐκκλησίαν τῶν ἀντι-
πραξάντων αὐτῷ τοὺς δυνατωτάτους ὄντας, *Δαφ-* 5

ναῖον καὶ Δήμαρχον, ἀνεῖλεν. *Διονύσιος* μὲν οὖν
ἐκ γραμματέως καὶ τοῦ τυχόντος ἰδιώτου τῆς μεγί-
στης πόλεως τῶν Ἑλληνίδων ἐγενήθη τύφαννος.
διετήρησε δὲ τὴν δυναστείαν ἄχρι τῆς τελευτῆς,
τυφαννήσας ἔτη δύο λείποντα τῶν τεσσαράκοντα. 10
τὰς δὲ κατὰ μέρος αὐτοῦ πράξεις καὶ τὴν αὕξησιν
τῆς ἀρχῆς ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις διεξιμεν· δοκεῖ
γὰρ οὗτος μεγίστην τῶν ἴστορον μένων τυφαννίδα
περιπεποιῆσθαι δι' ἑαυτοῦ καὶ πολυχρονιωτάτην.

5 *Oī δὲ Καρχηδόνιοι* μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς πόλεως 15
τὰ μὲν ἀναθῆματα καὶ τοὺς ἀνδριάντας καὶ τὰλλα
τὰ πολυτελέστατα μετήνεγκαν εἰς Καρχηδόνα, τὰ
δ' ἵερὰ κατακαύσαντες καὶ τὴν πόλιν διαρπάσαντες
αὐτοῦ παρεχείμασαν. ἐπὶ δὲ τὴν ἑαρινὴν ὥραν
παρεσκευάζοντο μηχανῆματα καὶ βέλη παντοδαπά, 20
διαυνοούμενοι πρώτην πολιορκῆσαι τὴν τῶν Γελών
πόλιν.

97 *Τούτων δὲ πραττομένων Ἀθηναῖοι* μὲν κατὰ τὸ
συνεχὲς ἐλαττώμασι περιπίπτοντες, ἐποιήσαντο πολί-620
τας τοὺς μετοίκους καὶ τῶν ἄλλων ἔνων τοὺς βού- 25
λομένους συναγωνίσασθαι· ταχὺ δὲ πολλοῦ πλήθους
πολιτογραφηθέντος, οἱ στρατηγοὶ κατέγραφον τοὺς

4 τοὺς ἀντιπράξαντας αὐτῷ τῶν δυνατωτάτων ο, corr.
Reiske 15 τῆς] τῶν Ἀκραγαντίνων add. Hert. 19 ἐπὶ]
εἰς Hert. 23 τούτων δὲ πραττομένων om. τ μὲν] δὲ ν

εὐθέτους εἰς τὴν στρατιάν. παρεσκευάσαντο δὲ ναῦς ἑξήκοντα, καὶ ταύτας πολυτελῶς καταρτίσαντες ἐξέπλευσαν εἰς Σάμον, ἐν ᾧ κατέλαβον τὸν ἄλλους στρατηγοὺς ἀπὸ τῶν ἄλλων νήσων ὁγδοήκοντα 5 τριήρεις ἡθροικότας. δεηθέντες δὲ καὶ τῶν Σαμίων 2 προσπληρῶσαι δέκα τριήρεις, ἀνήχθησαν ἀπάσαις ταῖς ναυσὶν οὕσαις ἐκατὸν πεντήκοντα, καὶ κατέπλευσαν εἰς τὰς Ἀργινούσας νήσους, σπεύδοντες λῦσαι τὴν Μιτυλήνης πολιορκίαν. ὁ δὲ τῶν Λακε- 3 10 δαιμονίων ναύαρχος Καλλιφατίδας πυθόμενος τὸν κατάπλουν τῶν νεῶν, ἐπὶ μὲν τῆς πολιορκίας κατέλιπεν Ἐτεόνικον μετὰ τῆς πεζῆς δυνάμεως, αὐτὸς δὲ πληρώσας ναῦς ἐκατὸν τεβαρφάκοντα κατὰ σπουδὴν ἀνήχθη [καὶ] τῶν Ἀργινούσαν περὶ θάτερα 15 μέρη· αἱ νῆσοι τότ’ ἦσαν οἰκούμεναι καὶ πολισμάτιον Αἰολικὸν ἔχουσαι, κείμεναι μεταξὺ Μιτυλήνης καὶ Κύμης, ἀπέχουσαι τῆς ἡπείρου βραχὺ παντελῶς καὶ τῆς ἄκρας τῆς Κανίδος. οἱ δὲ Ἀθη- 4 20 ναῖοι τὸν μὲν κατάπλουν τῶν πολεμίων εὐθέως ἔγνωσαν, οὐ μακρὰν δομοῦντες, διὰ δὲ τὸ μέγεθος τῶν πνευμάτων τὸ μὲν ναυμαχεῖν ἀπέγνωσαν, εἰς δὲ τὴν ἔχομένην ἡμέραν ἡτοιμάζοντο τὰ πρὸς τὴν ναυμαχίαν, τὸ αὐτὸν ποιούντων καὶ τῶν Λακεδαιμονίων, καίπερ ἀμφοτέροις ἀπαγορευόντων τῶν

1 *στρατιάν] στρατείαν ο 3 κατέπλευσαν P κατέλαυνον P 4 ἄλλων del. Wurm 5 ἡθροικέναι Pa δεηθέντων P 9 μιτυλήνην P 12 τῆς P.F.J., om. c *πεζῆς] πολλῆς ο (c. 100, 5) 14 καὶ] κατὰ P, del. Wess., καμπτων Wurm περὶ] περιέκαμψε Reiske, ἐπὶ Dind. θάτερον μέρος Reiske 15 μέρη] ὥφει add. Madvig 18 Κανίδος Casaubonus, κατάνιδος ο 21 τὸ] τότε Sintenis 22 τὰ add. L; ἡτοιμάζον τὰ fort. (c. 80, 5) 24 καίπερ P, καὶ

5 μάντεων. τοῖς μὲν γὰρ Λακεδαιμονίοις ἡ τοῦ
θύματος κεφαλὴ κειμένη παρὰ τὸν αἴγιαλὸν ἀφανῆς
ἐγερόντι, προσκλύζοντος τοῦ κύματος· διόπερ ὁ
μάντις προύλεγε, διότι τελευτήσει ναυμαχῶν δ
ναύαρχος· οὗ ὁρθέντος φασὶ τὸν Καλλιφρατίδαν 5
εἶπεῖν, ὅτι τελευτήσας κατὰ τὴν μάχην οὐδὲν ἀδο-
6 ξοτέρου ποιήσει τὴν Σπάρτην. τῶν δ' Ἀθηναίων
ὁ στρατηγὸς Θρασύβουλος, ὃς ἦν ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας
ἐκείνην τὴν ἡμέραν, εἶδε κατὰ τὴν υύκτα τουαύτην
ὄψιν· ἔδοξεν Ἀθήνησι τοῦ θεάτρου πλήθοντος 10
αὐτός τε καὶ τῶν ἄλλων στρατηγῶν ἔξι ὑποκρίνεσθαι
τραγῳδίαν Εὐριπίδου Φοινίσσας· τῶν δ' ἀντιπάλων
ὑποκρινομένων τὰς Ἰκέτιδας δόξαι τὴν Καδμείαν 15
νίκην αὐτοῖς περιγενέσθαι, καὶ πάντας ἀποθανεῖν
μιμουμένους τὰ πράγματα τῶν ἐπὶ τὰς Θήβας στρα-
7 τενδάντων. ἀκούσας δ' ὁ μάντις ταῦτα διεσάφει
τοὺς ἐπτὰ τῶν στρατηγῶν ἀναιρεθήσεσθαι. τῶν
δ' ἵερῶν φερόντων νίκην, οἱ στρατηγοὶ περὶ μὲν
τῆς ἑαυτῶν ἀπωλείας ἐκώλυνον ἐτέροις ἀπαγγέλλειν,
περὶ δὲ τῆς ἐν τοῖς ἱεροῖς νίκης ἀνήγγειλαν καθ' 20
ὅλην τὴν δύναμιν.

98 Καλλιφρατίδας δ' ὁ ναύαρχος συναγαγὼν τὰ πλήθη
καὶ παραθαρσύνας τοῖς οἰκείοις λόγοις, τὸ τελευ-
ταῖον εἶπεν· εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος κίνδυνον
οὕτως εἰμὶ πρόθυμος αὐτός, ὥστε τοῦ μάντεως 25

παρ' εἰς, καίπερ παρ' Wurm τῶν om. PA 6 ἀδο-
ξότερον εἰς 8 Θράσινός Wess. 13 Καδμίαν PJ 14 προσ-
γενέσθαι οἱ, corr. Hert. 16 δ' om. P 18 ἵερῶν Dind.,
ἱερείων οἱ 19 ἐκώλυνον Wetsten., ἐκέλενον οἱ ἐταιροῖς
Rhod. 20 ἱερείοις Reiske τίκης] νίκην οἱ στρατηγοὶ P,
τίκης οἱ στρατηγοί K (ex v. 18) 22 δ' om. P 23 παρα-
θαρσύνας οἱ - PA 25 εἰμὶ Wess., ἐστὶν P, ἐστὶ c; εἶναι Reiske

λέγοντος διὰ τῶν ἱερῶν ὑμῖν μὲν προσημαίνεσθαι
νίκην, ἐμοὶ δὲ θάνατον, ὅμως ἔτοιμός εἰμι τελευτᾶν.
εἰδὼς οὖν μετὰ τὸν τῶν ἡγεμόνων θάνατον [καὶ]
ἐν θορύβῳ τὰ στρατόπεδα γινόμενα, νῦν ἀναδεικνύω
5 μιάναρχον, ἂν ἔγώ τι πάθω, τὸν διαδεξόμενον Κλέ-
αρχον, ἄνδρα πεῖραν δεδωκότα τῶν κατὰ τὸν πόλε-
μον ἔργων. ὁ μὲν οὖν Καλλικρατίδας ταῦτ' εἰπὼν 2
οὐκ ὀλίγους ἐποίησε ζηλῶσαι τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ καὶ
προθυμοτέρους γενέσθαι πρὸς τὴν μάχην. καὶ Λακε-
10 δαιμόγιοι μὲν παρακαλοῦντες ἀλλήλους ἀνέβαινον
εἰς τὰς ναῦς· οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, παρακληθέντες ὑπὸ¹
τῶν στρατηγῶν εἰς τὸν ἀγῶνα, κατὰ σπουδὴν ἐπλή-
ρουν τὰς τριήρεις καὶ πάντες εἰς τάξιν καθίσταντο.
τοῦ μὲν οὖν δεξιοῦ κέρατος Θράσυλλος ἥγειτο καὶ 3
15 Περικλῆς ὁ Περικλέους τοῦ προσαγορευθέντος κατὰ
τὴν δύναμιν Ὄλυμπίου· συμπαρέλαβε δὲ καὶ Θηρα-
μένην εἰς τὸ δεξιὸν κέρας, ἐφ' ἡγεμονίας τάξις.
ὅς Ιδιώτης ὃν μὲν συνεστράτευε τότε, πρότερον δὲ
πολλάκις ἦν ἀφηγημένος δυνάμεων· τοὺς δ' ἄλλους
20 στρατηγοὺς παρ' ὅλην τὴν φάλαγγα διέταξε, καὶ
τὰς καλούμενας Ἀργινούσας νήσους συμπεριέλαβε
τῇ τάξει, σπεύδων ὅτι πλεῖστον παρεκτεῖναι τὰς
ναῦς. ὁ δὲ Καλλικρατίδας ἀνήχθη τὸ μὲν δεξιὸν 4
μέρος αὐτὸς ἔχων, τὸ δὲ εὐώνυμον παρέδωκε Βοι-

1 ἵερείων ο 3 καὶ ομ. M; κατὰ θόρυβον fort.;
ἐν ταραχῇ (vel στάσει) καὶ ἐν θορύβῳ Steph. 5 διαδεξά-
μενον PA 6 τῶν] τὸν P τὸν PA, ομ. c 10 ἐνέβαι-
νον Dind. 14 Θράσυλλος PAHLJK, Θρασύβονλος c 18 ὃν
ομ. v *συνεστράτευε (cf. XV 54, 1), συνεστρατεύετο ο
τότε, πρότερον Stroth, πρότερον, τότε ο 19 ἀφηγούμενος ο,
corr. Dind. 21 ἀργινούσας P

ωτοῖς, ὡν Θρασώνδας δ Θηβαῖος τὴν ἡγεμονίαν
ἔσχεν. οὐ δυνάμενος δὲ τὴν τάξιν ἔξισῶσαι τοῖς
πολεμίοις διὰ τὸ τὰς νήσους πολὺν ἐπέχειν τόπον,
διεέλατο τὴν δύναμιν, καὶ δύο ποιήσας στόλους
5 πρὸς ἑκάτερον μέρος δίχα διηγωνίζετο. διὸ καὶ⁶²²
παρείχετο μεγάλην πατάπληξιν πολλαχῆ τοῖς θεωμέ-
νοις, ὡς ἂν τεττάρων μὲν στόλων ναυμαχούντων,
τῶν δὲ νεῶν συνηθροισμένων εἰς ἓνα τόπον οὐ
πολλαῖς ἐλάττω τῶν τριακοσίων· μεριστη γὰρ αὕτη
μνημονεύεται ναυμαχία γερενημένη [τοῖς] Ἑλλησι¹⁰

99 πρὸς Ἑλληνας. ἅμα δ' οἱ τε ναύαρχοι τοῖς σαλ-
πιγκταῖς παρεκελεύοντο σημαίνειν καὶ τὸ παρ' ἑκα-
τέροις πλῆθος ἐναλλάξ ἐπαλαλάξον ἔξαίσιον ἐποίει
βοήν· πάντες δὲ μετὰ σπουδῆς ἐλαύνοντες τὸ φόθιον
ἐφιλοτιμοῦντο πρὸς ἀλλήλους, ἑκάστου σπεύδοντος¹⁵

2 πρώτου κατάρξασθαι τῆς μάχης. ἔμπειροί τε γὰρ
ἡσαν τῶν κινδύνων οἱ πλεῖστοι διὰ τὸ μῆκος τοῦ
πολέμου καὶ σπουδὴν ἀνυπέρβλητον εἰσεφέροντο
διὰ τὸ τοὺς κρατίστους εἰς τὸν ὑπὲρ τῶν διων
ἀγῶνα συνηθροῖσθαι· πάντες γὰρ ὑπελάμβανον²⁰
τοὺς ταύτη τῇ μάχῃ νικήσαντας πέρας ἐπιθήσειν

3 τῷ πολέμῳ. οὐ μὴν ἀλλ' δ Καλλικρατίδας ἀκηκοὼς
τοῦ μάντεως τὴν περὶ αὐτὸν ἐδομένην τελευτήν,
ἔσπευδεν ἐπιφανέστατον ἑαυτῷ περιποιήσασθαι θάνα-
τον. διόπερ πρῶτος ἐπὶ τὴν Λυσίου τοῦ στρατηγοῦ²⁵
ναῦν ἐπιπλεύσας, καὶ σὺν ταῖς ἅμα πλεούσαις

2 ἔσχεν] εἶχεν Hert. 9 ἔλαττον Dind. 10 γερο-
νέναι M (XI 61, 7. XV 57, 3); τῶν Ἑλλησι πρὸς Ἑλληνας
γερενημένων c. 102, 4 τοῖς del. Dind. 16 τὴν μάχην P
18 ἐπεφέροντο ο, corr. Hert. 19 τὸ add. Steph. εἰς
add. M et. Steph. 25 Λυσίου Palmer, Ναυσίου ο

τριήρεσιν ἐξ ἐφόδου τρώσας, κατέδυσε· τῶν δ'
ἄλλων τὰς μὲν τοῖς ἐμβόλοις τύπτων ἀπλους ἐποίει,
τῶν δὲ τοὺς ταρσοὺς παρασύρων ἀχρήστους ἀπετέλει
πρὸς τὴν μάχην. τὸ δὲ τελευταῖον δοὺς ἐμβολὴν 4
. 5 τῇ τοῦ Περικλέους τριήρει βιαιότερον, τῆς μὲν
τριήρους ἐπὶ πολὺν ἀνέρρηξε τόπον, τοῦ δὲ στό-
ματος ἐναρμοσθέντος εἰς τὴν λακίδα, καὶ μὴ δυνα-
μένων αὐτῶν ἀνακρούσασθαι, Περικλῆς μὲν ἐπέβαλε
τῇ τοῦ Καλλικρατίδα υηὶ σιδηρᾶν χεῖρα, προσ-
10 αφθείσης δ' αὐτῆς οἱ μὲν Ἀθηναῖοι περιστάντες τὴν
ναῦν εἰσήλλοντο, καὶ περιχυθέντες τοὺς ἐν αὐτῇ
πάντας ἀπέσφαξαν. τότε δή φασι τὸν Καλλικρατί- 5
δαν λαμπρῶς ἀγωνισάμενον καὶ πολὺν ἀντισχόντα
χρόνον, τὸ τελευταῖον ὑπὸ τοῦ πλήθους πανταχόθεν
15 τιτρωσκόμενον καταπονηθῆναι. ὡς δὲ τὸ περὶ τὸν
ναύαρχον ἐλάττωμα συμφανὲς ἐγένετο, συνέβη τοὺς
Πελοποννησίους δείσαντας ἔγκλιναι. τοῦ δὲ δεξιοῦ 6
μέρους τῶν Πελοποννησίων φυγόντος, οἱ τὸ λαιὸν
ἔχοντες Βοιωτοὶ χρόνον μέν τινα διεκαρτέρουν
20 εὐρώστως ἀγωνιζόμενοι· εὐλαβοῦντο γὰρ αὐτοὶ τε
καὶ οἱ συγκινδυνεύοντες Εὐβοεῖς καὶ πάντες οἱ τῶν
Ἀθηναίων ἀφεστηκότες, μήποτε Ἀθηναῖοι τὴν ἀρχὴν
ἀνακτησάμενοι τιμωρίαν παρ' αὐτῶν λάβωσιν ὑπὲρ
τῆς ἀποστάσεως· ἐπειδὴ δὲ τὰς πλείστας ναῦς ἐώρων
25 τετρωμένας καὶ τὸ πλῆθος τῶν νικώντων ἐπ' αὐτοὺς
ἐπιστραφέν, ἥναγκάσθησαν φυγεῖν. τῶν μὲν οὖν

3 παρασύρων add. Wurm et Cobet 4 ἐμβολὴν Wess.,
ἐμβολον ο 7 λακίδα Dobraeus, ἄκιδα ο 9 προσαχθεί-
σης ο, corr. Reiske 12 φησὶ P 15 καταποντισθῆναι
Palm. 17 ἔγκλιναι v 18 φυγόντων ο, corr. Eich.
20 αὐτοὶ τε καὶ Wurm, αὐτοὺς ο; οἱ αὐτοῖς Reiske

Πελοποννησίων οἱ μὲν εἰς Χίον, οἱ δ' εἰς Κύμην
διεσώθησαν.

100 Οἱ δ' Ἀθηναῖοι διώξαντες ἐφ' ἵκανὸν τοὺς ἡττη-⁶²³
μένους πάντα τὸν σύνεγγυς τόπον τῆς θαλάττης
ἐπλήρωσαν νεκρῶν καὶ ναυαγίων. μετὰ δὲ ταῦτα ὅταν
τῶν στρατηγῶν οἱ μὲν φύοντο δεῖν τὸν τετελευτη-
κότας ἀναιρεῖσθαι διὰ τὸ χαλεπῶς διατίθεσθαι
τοὺς Ἀθηναίους ἐπὶ τοὺς ἀτάφους περιορᾶσι τὸν
τετελευτηκότας, οἱ δ' ἔφασαν δεῖν ἐπὶ τὴν Μιτυ-
λήνην πλεῖν καὶ τὴν ταχίστην λῦσαι τὴν πολιορκίαν.¹⁰
Ἐπειγενήθη δὲ καὶ χειμῶν μέρας, ὥστε σαλεύεσθαι
τὰς τριήρεις, καὶ τοὺς στρατιώτας διά τε τὴν ἐκ
τῆς μάχης κακοπάθειαν καὶ διὰ τὸ μέρεθος τῶν
κυμάτων ἀντιλέγειν πρὸς τὴν ἀναίρεσιν τῶν νε-
κρῶν. τέλος δὲ τοῦ χειμῶνος ἐπιτείνοντος οὕτε ἐπὶ ¹⁵
τὴν Μιτυλήνην ἐπλευσαν οὕτε τοὺς τετελευτηκότας
ἀνείλαντο, βιασθέντες δὲ ὑπὸ τῶν πνευμάτων εἰς
Ἀργινούσας κατέπλευσαν. ἀπώλοντο δὲ ἐν τῇ
ναυμαχίᾳ τῶν μὲν Ἀθηναίων ναῦς εἴκοσι πέντε
καὶ τῶν ἐν αὐταῖς οἱ πλεῖστοι, τῶν δὲ Πελοπον-²⁰
νησίων ἐπτὰς πρὸς ταῖς ἐβδομήκοντα· διόπερ τοσού-
των νεῶν καὶ τῶν ἐν αὐταῖς γεγενημένων ἀνδρῶν
ἀπολωλότων ἐπλήσθη τῆς Κυμαίων καὶ Φωκαέων
ἡ παραθαλάττιος χώρα νεκρῶν καὶ ναυαγίων. δ
δὲ τὴν Μιτυλήνην πολιορκῶν Ἐτεόνικος πυθό-²⁵
μενός τινος τὴν τῶν Πελοποννησίων ἤτταν, τὰς
μὲν ναῦς εἰς Χίον ἐπεμψε, τὴν δὲ πεζὴν δύναμιν
αὐτὸς ἔχων εἰς τὴν Πυρραίων πόλιν ἀπεχώρησεν,

23 Φωκαίων PL. Φωκέων ε ²⁵ Ἐτεονίκος ALKM
26 τὴν ομ. P ²⁸ Πυρραίων Palmer., Τυρραίων ο, Ἐρ-

οῦσαν σύμμαχον· ἐδεδοίκει γάρ, μήποτε τῷ στόλῳ πλευσάντων τῶν Ἀθηναίων ἐπ' αὐτοὺς καὶ τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἐπεξελθόντων κινδυνεύσῃ τὴν δύναμιν ἀποβαλεῖν ἄπασαν. οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων 6
⁵ στρατηγοὶ πλεύσαντες εἰς Μιτυλήνην καὶ τὸν Κόρυνα μετὰ τῶν τεσσαράκοντα νεῶν παραλαβόντες εἰς Σάμου κατέπλευσαν, κἀκεῖθεν δρομώμενοι τὴν τῶν πολεμίων χώραν ἐπόρθουν. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ 7 περὶ τὴν Αἰολίδα καὶ τὴν Ιωνίαν καὶ τὰς νῆσους 10 τὰς συμμαχούσας Λακεδαιμονίοις συνηλθον εἰς Ἐφεσον, καὶ βούλευομένοις αὐτοῖς ἐδοξεν ἀποστέλλειν εἰς Σπάρτην καὶ Λύσανδρον αἰτεῖσθαι ναύαρχον· οὗτος γὰρ ἐν τε τῷ τῆς ναυαρχίας χρόνῳ κατωρθωκὼς ἦν πολλὰ καὶ ἐδόκει διαφέρειν στρατηγίᾳ τῶν ἀλλων. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι νόμον 8
¹⁵ ἔχοντες δὶς τὸν αὐτὸν μὴ πέμπειν, καὶ τὸ πάτριον ἔθος μὴ δέλοντες καταλύειν, "Ἄρακον μὲν εἶλοντο ναύαρχον, τὸν δὲ Λύσανδρον ἰδιώτην αὐτῷ συνεξέπεμψαν, προστάξαντες ἀκούειν ἄπαντα τούτου. 20 οὗτοι μὲν ἐκπεμφθέγγετες ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν ἐν τε τῆς Πελοποννήσου καὶ παρὰ τῶν συμμάχων τριήρεις ἥθροιξον ὅσας ἡδύναντο πλείστας.

**'Αθηναῖοι δὲ πυθόμενοι τὴν ἐν ταῖς Ἀργινού- 101
 σαις εὐημερίαν ἐπὶ μὲν τῇ νίκῃ τοὺς στρατηγοὺς 25 ἐπήνουν, ἐπὶ δὲ τῷ περιειδεῖν ἀτέφους τοὺς ὑπερ 624 τῆς ἡγεμονίας τετελευτηκότας χαλεπῶς διετέθησαν.
 Θηραμένους δὲ καὶ Θρασυβούλου προσπεληλυθότων 2**

θραίων Ortelius 1 τῷ στόλῳ] παντὶ add. Dind. 2 πλεύσαντες FK τῶν οὐ. PA 10 Λακεδαιμονίοις P² et Wess., Λακεδαιμόνιοι c εἰσῆλθον P 17 Ἀράκον Wess., Ἀράτον o

εἰς Ἀθήνας, ὑπολαβόντες οἱ στρατηγοὶ τούτους εἶναι
τοὺς διαβαλόντας πρὸς τὰ πλήθη . . . τῶν τελευ-
τησάντων, ἀπέστειλαν κατ’ αὐτῶν ἐπιστολὰς πρὸς
τὸν δῆμον, διασφοῦντες ὅτι τούτοις ἐπέταξαν
ἀνελέσθαι τοὺς τελευτήσαντας· ὅπερ μάλιστ’ αὐτοῖς ⁵
3 αἰτιον ἐγενήθη τῶν κακῶν. δυνάμενοι γὰρ ἔχειν
συναγωνιστὰς εἰς τὴν κρίσιν τοὺς περὶ Θηραμένην,
ἄνδρας καὶ λόγῳ δυνατοὺς καὶ φίλους πολλοὺς
ἔχοντας, καὶ τὸ μέγιστον, συμπαραγερούτας τοῖς εἰς
τὴν ναυμαχίαν πράγμασιν, ἐκ τῶν ἐναντίων ἔσχον ¹⁰
4 ἀντιδίκους καὶ πικροὺς κατηγόρους. ἀναγνωσθεισῶν
γὰρ ἐν τῷ δήμῳ τῶν ἐπιστολῶν εὐθὺς μὲν τοῖς περὶ
Θηραμένην ὠργίζετο τὰ πλήθη, τούτων δὲ ἀπολο-
γησαμένων συνέβη τὴν δργὴν πάλιν μεταπεσεῖν εἰς
5 τοὺς στρατηγούς. διόπερ ὁ δῆμος προεύθυνεν ¹⁵
αὐτοῖς κρίσιν, καὶ Κόνωνα μὲν ἀπολύσας τῆς
αἰτίας προσέταξε τούτῳ τὰς δυνάμεις παραδί-
δοσθαι, τοὺς δ’ ἄλλους ἐψηφίσατο τὴν ταχίστην
ἥκειν. ὃν Ἀριστογένης μὲν καὶ Πρωτόμαχος φοβη-
θέντες τὴν δργὴν τοῦ πλήθους ἔφυγον, Θράσυλλος ²⁰
δὲ καὶ Καλλιάδης, ἕτι δὲ Λυσίας καὶ Περικλῆς καὶ
Ἀριστοκράτης μετὰ τῶν πλείστων νεῶν κατέπλευσαν
εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐλπίζοντες τοὺς ἐν ταῖς ναυσὶ πολ-
6 λοὺς ὄντας βοηθούς ἔξειν ἐν τῇ κρίσει. ὡς δ’ εἰς
τὴν ἐκκλησίαν τὰ πλήθη συνῆλθον, τῆς μὲν κατη-
γορίας καὶ τῶν πρὸς χάριν δημηγορούντων ἥκουσον,

2 διαβαλόντας] αὐτοὺς add. M πρὸς τὰ πλήθη] πρὸς τοὺς συγγενεῖς, aut τῶν τελευτησάντων del. Wess.; ὡς ἀμελήσαντας add. Palmer., περὶ add. Wurm 4 τούτους L ἔταξαν A 5 ἐλέσθαι P 9 εἰς] περὶ Hert. 21 Καλ-
λιάδης] Ἐρασινίδης coni. Wess.; Διομέδων excidit

τοὺς δ' ἀπολογούμένους συνθιρυσθεῖτες οὐκ ἡνεί-
χοντο τῶν λόγων. οὐκ ἐλάχιστα δ' αὐτοὺς ἔβλα-
ψαν οἱ συγγενεῖς τῶν τετελευτηκότων, παρελθόντες
μὲν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐν πενθίμοις, δεόμενοι δὲ
5 τοῦ δῆμου τιμωρήσασθαι τοὺς περιεωρακότας ἀτά-
φους τοὺς ὑπὲρ τῆς πατρίδος προθύμως τετελευ-
τηκότας. τέλος δ' οὖτε τούτων φίλοι καὶ οἱ τοῖς 7
περὶ Θηραμένην συναγωνιζόμενοι πολλοὶ καθεστῶ-
τες ἐνίσχυσαν, καὶ συνέβη καταδικασθῆναι τοὺς
10 στρατηγοὺς θανάτῳ καὶ δημεύσει τῶν οὐσιῶν. τού- 102
των δὲ κυρωθέντων, καὶ μελλόντων αὐτῶν ὑπὸ²
τῶν δημοσίων ἐπὶ τὸν θάνατον ἄγεσθαι, Διομέδων
εἶς τῶν στρατηγῶν παρῆλθεν εἰς τὸ μέσον, ἀνὴρ
καὶ τὰ περὶ τὸν πόλεμον ἔμπρακτος καὶ δικαιοσύνη³
15 τε καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς δοκῶν διαφέρειν. σιω- 2
πησάντων δὲ πάντων εἶπεν· "Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ
μὲν περὶ ἡμῶν κυρωθέντα συνενέγκαι τῇ πόλει·
625 τὰς δὲ ὑπὲρ τῆς νίκης εὐχὰς ἐπειδήπερ ἡ τύχη κε-
κώλυκεν ἡμᾶς ἀποδοῦναι, καλῶς ἔχον ὑμᾶς φρον-
20 τίσαι, καὶ τῷ Διὶ τῷ σωτῆρι καὶ Ἀπόλλωνι καὶ ταῖς
σεμναῖς θεαῖς ἀπόδοτε· τούτοις γὰρ εὐξάμενοι τοὺς
πολεμίους κατεναυμαχήσαμεν. διὸ μὲν οὖν Διομέ- 3
δων ταῦτα διαλεχθεὶς ἐπὶ τὸν κυρωθέντα θάνατον
ἀπήγετο μετὰ τῶν ἄλλων στρατηγῶν, τοῖς ἀγαθοῖς
25 τῶν πολιτῶν πολὺν οἶκτον παραστήσας καὶ δάκρυα·
τὸν γὰρ ἀδίκως τελευτᾶν μέλλοντα τοῦ μὲν καθ'
αὐτὸν πάθους μηδ' ἡντινοῦν ποιεῖσθαι μνείαν, ὑπὲρ

2 αὐτοῖς P 12 τὸν displicet Wess. 19 ἔχων P,
ἔχει Reiske φροντίσαι Hemsterhuis et Reiske, φρονῆσαι o

δὲ τῆς ἀδικούσης πόλεως ἀξιοῦν τὰς εὐχὰς ἀποδιδόναι τοῖς θεοῖς, ἐφαίνετ’ ἀνδρὸς εὐσεβοῦς ἔργον καὶ μεγαλοψύχου καὶ τῆς περὶ αὐτὸν τύχης ἀναξίουν. τούτους μὲν οὖν οἱ ταχθέντες ὑπὸ τῶν νόμων ἔνδεκα ἄρχοντες ἀπέκτειναν, οὐχ οἶν ηδικηκότας 5 τι τὴν πόλιν, ἀλλὰ ναυμαχίαν μεγίστην τῶν Ἐλλησι πρὸς Ἐλληνας γεγενημένων νευκηκότας καὶ ἐν ἄλλαις μάχαις λαμπρῶς ἡγωνισμένους, καὶ διὰ τὰς ἴδιας ἀρετὰς τρόπαια κατὰ τῶν πολεμίων ἐστακότας. 5 οὗτως δ’ ὁ δῆμος τότε παρεφρόνησε, καὶ παροξυνθεὶς ἀδίκως ὑπὸ τῶν δημαγωγῶν τὴν ὁργὴν ἀπέσκηψεν εἰς ἄνδρας οὐ τιμωρίας, ἀλλὰ πολλῶν ἐπαίτης 10 **103** νων καὶ στεφάνων ἀξίουν. ταχὺ δὲ καὶ τοῖς πείσασι καὶ τοῖς πεισθεῖσι μετεμέλησεν, οἷονεὶ νεμεσήσαντος τοῦ δαιμονίου· οἱ μὲν γὰρ ἔξαπατηθέντες ἐπίχειρα 15 τῆς ἀγνοίας ἔλαβον μετ’ οὐ πολὺν χρόνον καταπολεμηθέντες οὐχ ὑφ’ ἐνὸς δεσπότου μόνον, ἀλλὰ 2 τριάκοντα· ὁ δ’ ἔξαπατήσας καὶ τὴν γυνώμην εἰπὼν Καλλίξενος εὐθὺν τοῦ πλήθους μεταμεληθέντος εἰς αἰτίαν ἥλθεν ὡς τὸν δῆμον ἔξηπατηκώς· οὐκ 20 ἀξιωθεὶς δ’ ἀπολογίας ἐδέθη, καὶ καταβληθεὶς εἰς τὴν δημοσίαν φυλακὴν ἔλαθε μετά τινων διορύξας τὸ δεσμωτήριον καὶ διαδράς πρὸς τὸν πολεμίους εἰς Λεκέλειαν, δπως διαφυγὼν τὸν θάνατον μὴ μόνον Ἀθήνησιν, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἐλλησι 25 δακτυλοδεικτουμένην ἔχη τὴν πονηρίαν παρ’ δλον τὸν βίον.

6 τῶν] τοῖς P 11 ὑπὸ P⁶M, ὑπὲρ c 13 δὲ καὶ] δὲ P
21 ἐδήθη P καταβληθεὶς PAL, καταπλεισθεὶς c 24 δε-
κέλιαν P 26 δακτύλῳ δεικτουμένην P

Τὰ μὲν οὖν κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν πραχθέντα 3
 σχεδὸν ταῦτ' ἔστιν. τῶν δὲ συγγραφέων Φίλιστος
 τὴν πρώτην σύνταξιν τῶν Σικελικῶν εἰς τοῦτον τὸν
 ἐνιαυτὸν κατέστροφεν, εἰς τὴν Ἀκράγαντος ἄλωσιν,
 5 ἐν βύβλοις ἑπτὰ διελθὼν χρόνον ἐτῶν πλείω τῶν
 ὀκτακοσίων, τῆς δὲ δευτέρας συντάξεως τὴν μὲν
 ἀρχὴν ἀπὸ τῆς προτέρας τελευτῆς πεποίηται,
 γέγραφε δὲ βύβλους τέσσαρας. περὶ δὲ τὸν αὐτὸν 4
 10 χρόνον ἐτελεύτησε Σοφοκλῆς δ' Σοφίλου, ποιητῆς
 626 τραγῳδιῶν, ἔτη βιώσας ἐνενήκοντα, νίκας δ' ἔχων
 ὀκτωκαίδεκα. φασὶ δὲ τὸν ἄνδρα τοῦτον τὴν ἐσχά-
 την τραγῳδίαν εἰσαγαγόντα καὶ νικήσαντα χαρᾶ
 περιπεσεῖν ἀνυπερβλήτῳ, δι' ἣν καὶ τελευτῆσαι.
 Ἀπολλόδωρος δ' δ τὴν χρονικὴν σύνταξιν πραγμα- 5
 15 τευσάμενός φησι καὶ τὸν Εὐριπίδην κατὰ τὸν αὐ-
 τὸν ἐνιαυτὸν τελευτῆσαι· τινὲς δὲ λέγουσι παρ'
 Ἀρχελάφ τῷ βασιλεῖ Μακεδόνων κατὰ τὴν χώραν
 ἔξελθόντα κυσὶ περιπεσεῖν καὶ διασπασθῆναι μικρῷ
 πρόσθεν τούτων τῶν χρόνων.
 20 Τοῦ δ' ἔτους τούτου διελθόντος Ἀθήνησι μὲν 104
 ἥρχεν Ἀλεξίας, ἐν δὲ τῇ Ρώμῃ ἀντὶ τῶν ὑπάτων
 τρεῖς χιλίαρχοι κατεστάθησαν, Γάιος Ιούλιος, Πού-
 πλιος Κορυνήλιος, Γάιος Σερούλιος. τούτων δὲ
 τὴν ἀρχὴν παραλαβόντων Ἀθηναῖοι μετὰ τὴν ἀναί-
 25 οεσιν τῶν στρατηγῶν ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν ἔταξαν
 Φιλοκλέα, καὶ τὸ ναυτικὸν αὐτῷ παραδόντες ἔξε-

4 κατέστρεφεν ο, corr. Dind. 5 πλείω] πλέον Dind.
 7 τῆς add. Eich. 9 δ Σοφίλου Meursius, Θεοφίλου ο
 10 ἔτη] επι P¹ ἐνενήκοντα] 5 P¹, 5 P² ἔχων] ἐλών
 Reiske 14 *δ' δ] δὲ δ J, δὲ ο 19 πρόσθε P 23 Γάιος
 PA, καὶ Γάιος c

πεμψαν πρὸς Κόνωνα, προστάξαντες κοινῶς ἀφη-
2 γεῖσθαι τῶν δυνάμεων. ὃς ἐπεὶ κατέπλευσε πρὸς
Κόνωνα εἰς Σάμον, τὰς ναῦς ἀπάσας ἐπλήρωσεν,
οὕσας τρεῖς πρὸς ταῖς ἑκατὸν ἑβδομήκοντα. τούτων
εἶκοσι μὲν ἔδοξεν αὐτοῦ καταλιπεῖν, ταῖς δ' ἄλλαις 5
ἀπάσαις ἀνήχθησαν εἰς Ἑλλήσποντον, ἥγουμένου
3 Κόνωνος καὶ Φιλοκλέους. Λύσανδρος δ' ὁ τῶν
Λακεδαιμονίων ναύαρχος ἐκ Πελοποννήσου παρὰ
τῶν ἐγγὺς συμμάχων τριάκοντα πέντε ναῦς ἀθροι-
σας κατέπλευσεν εἰς Ἔφεσον. μετεπέμψατο δὲ καὶ 10
τὸν ἐκ Χίου στόλον ἔξηρτυεν· ἀνέβη δὲ καὶ
πρὸς Κῦρον τὸν Δαρείου τοῦ βασιλέως υἱόν, καὶ
χρήματα πολλὰ παρέλαβε πρὸς τὰς τῶν στρατιωτῶν
4 διατροφάς. ὁ δὲ Κῦρος, μεταπεμπομένου τοῦ πα-
τρὸς αὐτὸν εἰς Πέρσας, τῷ Λυσάνδρῳ τῶν ὑφ' 15
αὐτὸν πόλεων τὴν ἐπιστασίαν παρέδωκε καὶ τὸν
φόρους τούτῳ τελεῖν συνέταξεν. ὁ δὲ Λύσανδρος
πάντων τῶν εἰς πόλεμον εὔπορησας εἰς Ἔφεσον
5 ἀνέστρεψεν. καθ' ὃν δὴ χρόνον ἐν τῇ Μιλήτῳ τινὲς
δλιγαχίας δρεγόμενοι κατέλυσαν τὸν δῆμον, συμ- 20
πραξάντων αὐτοῖς Δακεδαιμονίων. καὶ τὸ μὲν πρῶ-
τον Διονυσίων ὄντων ἐν ταῖς οἰκίαις τοὺς μάλιστα 627
ἀντιπράττοντας συνήρπασαν καὶ περὶ τεσσαράκοντα
ὄντας ἀπέσφαξαν, μετὰ δέ, τῆς ἀγορᾶς πληθούσης,

3 ἐπλήρωσεν οὕσας P, ἐπλήρωσεν ν 8 παρὰ] καὶ
παρὰ Hert. 9 πέντε P, καὶ πέντε ν 10 μεταπεμψάμενος K;
μετεπέμψατο δ' Ἐτεόνικον ἐκ Χίου conicio ex Xen. Hell.
II 1, 10, aut μετ. δὲ καὶ τὰς ἐκ Χίου ex c. 70, 2 11 στό-
λον] στόλον καὶ M; καὶ στόλον ἔξηκοντα (?) νεῶν ἔξηρτυεν
conicio 16 ἐπιστασίαν Dind., ἐπίστασιν o 18 τῶν] τὸν P
22 μάλιστα] μάλιστ' ἀν Hert.

τριακοσίους ἐπιλέξαντες τοὺς εὐπορωτάτους ἀνεῖλον.
 οἱ δὲ χαριέστατοι τῶν τὰ τοῦ δήμου φρονούντων, 5
 δύντες οὐκ ἐλάττους χιλίων, φοβηθέντες τὴν περί-
 στασιν ἔφυγον πρὸς Φαρνάβαζον τὸν σατράπην.
 5 οὗτος δὲ φιλοφρόνως αὐτοὺς δεξάμενος, καὶ στα-
 τῆρα χρυσοῦν ἑκάστῳ δωρησάμενος, κατέκισεν εἰς
 Βλαῦδα, φρούριόν τι τῆς Λυδίας. Λύσανδρος δὲ 7
 μετὰ τῶν πλείστων νεῶν ἐπὶ Ἱασον τῆς Καρίας
 πλεύσας, κατὰ κράτος αὐτὴν εἶλεν Ἀθηναίοις συμ-
 10 μαχοῦσαν, καὶ τοὺς πὲν ἡβῶντας δικτακοσίους δύτας
 ἀπέσφαξε, παῖδας δὲ καὶ γυναικας λαψυροπωλήσας
 κατέκιαψε τὴν πόλιν. μετὰ δὲ ταῦτ' ἐπὶ τὴν 8
 Ἀττικὴν καὶ πολλοὺς τόπους πλεύσας μέγα μὲν
 οὐδὲν οὐδὲ ἄξιον μὴνης ἔπραξε· διὸ καὶ ταῦτα
 15 μὲν οὐκ ἀναγράφειν ἐσπουδάσαμεν· τὸ δὲ τελευ-
 ταῖον Λαμψακον ἐλών τὴν μὲν Ἀθηναίων φροντὰν
 ἀφῆκεν ὑπόσπουδον, τὰς δὲ κτήσεις ἀρπάσας τοῖς
 Λαμψακηνοῖς ἀπέδωκε τὴν πόλιν.

Οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ πυθόμενοι τοὺς 105
 20 Λακεδαιμονίους πάσῃ τῇ δυνάμει πολιορκεῖν Λάμψα-
 κον, συνήγαγόν τε πανταχόθεν τριήρεις καὶ κατὰ
 σπουδὴν ἀνήγθησαν ἐπ' αὐτοὺς ναυσὶν ἑκατὸν
 διγοίρκοντα. εὑρόντες δὲ τὴν πόλιν ἡλωκνίαν, τότε 2
 μὲν ἐν Αἴγας ποταμοῖς καθώρμισαν τὰς ναῦς, μετὰ
 25 δὲ ταῦτ' ἐπιπλέοντες τοῖς πολεμίοις καθ' ἡμέραν
 εἰς ναυμαχίαν προεκαλοῦντο. οὐκ ἀνταναγομένων δὲ

5 δεξάμενος P (c. 4, 3), προσδεξάμενος v 7 Βλαῦδα
 Wess., οὐλαῦδα ο Λυδίας P, κλυδίας v 8 Ἱασον Palmer.,
 Θάσσων P, Θάσον c (Κεδρείας Xen. Hell. II 1, 15) 13 Ἀτ-
 τικὴν] Αἰολικὴν Madvig (at Plut. Lys. 9) καὶ] κατὰ
 Reiske et Madvig πλεύσας τόποὺς o-P

τῶν Πελοποννησίων, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι διηπόρουν
ὅτι χρήσωνται τοῖς πράγμασιν, οὐδὲν δυνάμενοι
τὸν πλείω χρόνον ἔκει διατρέφειν τὰς δυνάμεις.
 3 Ἀλκιβιάδου δὲ πρὸς αὐτοὺς ἐλθόντος καὶ λέγοντος,
ὅτι Μήδοις καὶ Σεύθης οἱ τῶν Θρακῶν βασιλεῖς ⁵
εἰσιν αὐτῷ φίλοι, καὶ δύναμιν πολλὴν ὀμολόγησαν
δώσειν, ἐὰν βούληται διαπολεμεῖν τοῖς Λακεδαι-
μονίοις· διόπερ αὐτοὺς ἡξίουν μεταδοῦναι τῆς ἥγε-
μονίας, ἐπαγγελλόμενος αὐτοῖς δυεῖν θάτερον, ἢ ⁶²⁸ ₁₀
ναυμαχεῖν τοὺς πολεμίους ἀναγκάσειν ἢ πεξῆ μετὰ
 4 Θρακῶν πρὸς αὐτοὺς διαγωνιεῖσθαι. ταῦτα δὲ δ
Ἀλκιβιάδης ἐπραττεν ἐπιθυμῶν δι' ἑαυτοῦ τῇ πα-
τρῷδι μέγα τι κατεργάσασθαι καὶ διὰ τῶν εὐεργε-
σιῶν τὸν δῆμον ἀποκαταστῆσαι εἰς τὴν ἀρχαίαν
εὖνοιαν. οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοί, νομί- ¹⁵
σαντες τῶν μὲν ἐλαττωμάτων ἑαυτοῖς τὴν μέμψιν
ἀκολουθήσειν, τὰ δ' ἐπιτεύγματα προσάψειν ἀπαν-
τας Ἀλκιβιάδη, ταχέως αὐτὸν ἐκέλευσαν ἀπιέναι
καὶ μηκέτι προσεγγίζειν τῷ στρατοπέδῳ.

106 Ἐπεὶ δ' οἱ μὲν πολέμιοι ναυμαχεῖν οὐκ ἤθελον, ²⁰
τὸ δὲ στρατόπεδον σιτοδείᾳ κατεῖχε, Φιλοκλῆς ἐκεί-
νην τὴν ἴμεραν ἀφηγούμενος τοῖς μὲν ἄλλοις τριη-
ράρχοις προσέταξε πληρώσαντας τὰς τριηρεῖς ἀκο-
λουθεῖν, αὐτὸς δ' ἐτοίμας ἔχων ναῦς τριάκοντα
 2 τάχιον ἔξεπλευσεν. δὲ Λύσανδρος παρά τινων ²⁵
αὐτομόλων ταῦτ' ἀκούσας, μετὰ πασῶν τῶν νεῶν

2 χρήσονται o-PAL 3 διατρέφειν Wess., διατρίβειν o ·
τοῖς δυνάμεσι Reiske 5 Μήτοιος Sallet Zeitschr. f. Numism.
5, 95 9 ἐπαγγελλόμενος PL 13 τι om. PAL 17 ἀπαντα o,
corr. Wess. 21 δὲ Wurm, τε o 24 τριάκοντα] Ḍ P 25 τάχειον P

ἀναχθεὶς καὶ τὸν Φιλοκλέα τρεψάμενος πρὸς τὰς
 ἄλλας ναῦς κατεδίωξεν. οὕπω δὲ τῶν τριήρων τοῖς 3
 Ἀθηναῖοις πεπληρωμένων θόρυβος κατεῖχεν ἅπαν-
 τας διὰ τὴν ἀπροσδόκητον ἐπιφάνειαν τῶν πολε-
 5 μίων. δὸς δὲ Λύσανδρος συνιδὼν τὴν τῶν ἐναντίων 4
 ταραχὴν, Ἐτεόνικον μὲν μετὰ τῶν εἰσθότων πεξῆ
 μάχεσθαι ταχέως ἀπεβίβασεν· δὸς δὲ δξέως τῇ τοῦ
 καιροῦ διοπῆ χρησάμενος μέρος κατελάβετο τῆς παρ-
 εμβολῆς· αὐτὸς δ' ὁ Λύσανδρος ἀπάσαις ταῖς τριή-
 10 φεσιν ἔξηρτυμέναις ἐπιπλεύσας, καὶ σιδηρᾶς ἐπι-
 βαλὼν χεῖρας, ἀπέσπα τὰς δρμούσας ἐπὶ τῇ γῇ
 ναῦς. Ἀθηναῖοι δὲ τὸ παράδοξον ἐκπεπληγμένοι,
 • καὶ μήτ' ἀναχθῆναι ταῖς ναυσὶν ἀναστροφὴν ἔχον-
 τες μήτε πεξῆ διαγωνίζεσθαι δυνάμενοι, βραχὺν
 • 15 ἀντισχόντες χρόνον ἐτράπησαν, εὐθὺν δ' οἱ μὲν
 τὰς ναῦς, οἱ δὲ τὴν παρεμβολὴν ἐκλιπόντες ἔφυγον,
 δόπον ποθ' ἔκαστος ἥλπιξε σωθῆσεσθαι. τῶν μὲν 6
 οὖν τριήρων δέκα μόνον διεξέπεσον, ὃν μίαν ἔχων
 Κόνων δὸς στρατηγὸς τὴν μὲν εἰς Ἀθήνας ἐπάνοδον
 20 ἀπέγνω φοβηθεὶς τὴν ὁργὴν τοῦ δήμου, πρὸς
 Εὐαγόραν δὲ τὸν ἀφηγούμενον τῆς Κύπρου κατέ-
 φυγεν, ἔχων πρὸς αὐτὸν φιλίαν· τῶν δὲ στρατιω-
 τῶν οἱ πλεῖστοι μὲν κατὰ γῆν φυγόντες εἰς Ση-
 στὸν διεσώθησαν. Λύσανδρος δὲ τὰς λοιπὰς ναῦς 7
 25 παραλαβὼν αἰχμαλώτους, καὶ ξωγρήσας Φιλοκλέα
 τὸν στρατηγόν, ἀπαγαγὼν εἰς Αάμψακον ἀπέσφαξεν.
 μετὰ δὲ ταῦτ' εἰς Λακεδαιμονα τοὺς τὴν νίκην

11 ὁρμώσας AL τῇ γῇ Reiske, τὴν γῆν ο 14 πεξοὶ^ο-PAL 16 ἐκλιπόντες P 18 διεξέπεσαν P 24 τοὺς λοιποὺς ναυσὶ Wurm 25 Φιλοκλέα ξωγρήσας ο - PA

ἀπαγγελοῦντας ἀπέστειλεν ἐπὶ τῆς ιρατίστης τριήρους, κοσμήσας τοῖς πολυτελεστάτοις τὴν ναῦν
 8 δύπλοις καὶ λαφύροις. ἐπὶ δὲ τοὺς εἰς Σηστὸν καταφυγόντας Ἀθηναίους στρατεύσας τὴν μὲν πόλιν 629
 εἶλε, τοὺς δὲ Ἀθηναίους ὑποσπόνδους ἀφῆκεν. εὐ- 5
 δὺς δὲ τῇ δυνάμει πλεύσας ἐπὶ Σάμον αὐτὸς μὲν ταύτην ἐπολιόρκει, Γύλιππον δὲ τὸν εἰς Σικελίαν τοῖς Συρακοσίοις τῷ ναυτικῷ συμπολεμήσαντα ἀπέστειλεν εἰς Σπάρτην τὰ τε λάφυρα κομίζοντα καὶ μετὰ τούτων ἀργυρίου τάλαντα χίλια καὶ πεντακόδια. 10
 9 ὅντος δὲ τοῦ χρήματος ἐν σακίοις, καὶ ταῦτ' ἔχοντος ἐκάστου σκυτάλην ἔχουσαν τὴν ἐπιγραφὴν τὸ πλῆθος τοῦ χρήματος δηλοῦσαν, ταύτην ἀγνοήσας· δὲ Γύλιππος τὰ μὲν σακία παρέλυσεν, ἔξελόμενος δὲ τάλαντα τριακόσια, καὶ διὰ τῆς ἐπιγραφῆς γνω- 15
 σθεὶς ὑπὸ τῶν ἐφόρων, ἔφυγε καὶ κατεδικάσθη
 10 θανάτῳ. παραπλησίως δὲ καὶ τὸν πατέρα τοῦ Γυλίππου Κλέαρχον συνέβη φυγεῖν ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις, ὅτι δόξας παρὰ Περικλέους λαβεῖν χρήματα περὶ τοῦ τὴν εἰσβολὴν εἰς τὴν Ἀττικὴν μὴ ποιήσα- 20
 σθαι κατεδικάσθη θανάτῳ, καὶ φυγὼν ἐν Θουρίοις τῆς Ἰταλίας διέτριβεν. οὗτοι μὲν οὖν, ἄνδρες ἵκα-

7 τὸν ἐν Σικελίᾳ τ. Σ. συμπολεμήσαντα ἀπέστειλε τῷ ναυτικῷ εἰς Σπ. Stern 11 ὅντων δὲ τῶν χρημάτων Μ σακκίοις ο ταῦτ'] τούτων Reiske 12 ἔχουσαν τὴν ἐπιγραφὴν del. Cobet (τὴν del. Schenkl), ἔχουσαν ἐπιγραφὴν τὴν Reiske, ἔχουσαν del. et τῇ ἐπιγραφῇ Madvig 13 τῶν χρημάτων Μ δηλοῦσα P ταύτην] τοῦτ' Reiske 14 σακία τ 15 τριάκοντα Plut. Nic. 28 18 Κλέαρχον] Κλέανδρον Ephor fr. 118, Κλεανδρίδαν Thuc. VI 93, 2 19 ὅτι δόξας om P 21 θανάτῳ κατεδικάσθη o - PAL θούροις PHK, θύροις F

νοὶ τὰλλα δόξαντες εἶναι, ταῦτα πράξαντες τὸν
ἄλλον βίον αὐτῶν κατήγχυναν.

Αθηναῖοι δὲ τὴν τῶν δυνάμεων φθορὰν ἀκού-
σαντες τοῦ μὲν ἀντέχεσθαι τῆς θαλάττης ἀπέστη-
5 σαν, περὶ δὲ τὴν τῶν τειχῶν κατασκευὴν ἐγίνοντο
καὶ τὸν λιμένας ἀπεχώννυνον, ἐλπίζοντες, ὅπερ ἦν
εἰκός, εἰς πολιορκίαν καταστήσεσθαι. εὐθὺν γὰρ οἱ 2
μὲν τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεῖς Ἀγις καὶ Πανσα-
νίας μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἐμβαλόντες εἰς τὴν
10 Ἀττικὴν πρὸς τοῖς τείχεσιν ἐστρατοπέδευνον, Αύ-
σανδρος δὲ πλέον ἦ διακοσίαις τριήρεσιν εἰς τὸν
Πειραιέα κατέπλευσεν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι τηλικούτοις
περιεχόμενοι κακοῖς ὅμως ἀντεῖχον, καὶ φαδίως τὴν
πόλιν παρεφύλαττον ἐπὶ τινα χρόνον. τοῖς δὲ Πε- 3
15 λοποννησίοις ἔδοξεν, ἐπείπερ δυσχερῆς ἦν ἡ πολιορ-
κία, τὰς μὲν δυνάμεις ἀπαγαγεῖν ἐκ τῆς Ἀττικῆς,
ταῖς δὲ ναυσὶ μακρὰν ἐφεδρεύειν, ὅπως αὐτοῖς μὴ
παρακομισθῇ. σῖτος. οὗ συντελεσθέντος, οἱ μὲν 4
‘Αθηναῖοι εἰς δεινὴν σπάνιν ἐνέπεσον ἀπάντων μέν,
20 μάλιστα δὲ τροφῆς διὰ τὸ ταύτην ἀεὶ κατὰ θάλατ-
ταν αὐτοῖς κομίζεσθαι. ἐπιτείνοντος δὲ τοῦ δεινοῦ
καθ' ἥμέραν, ἡ μὲν πόλις ἔγεμε νεκρῶν, οἱ δὲ λοι-
ποὶ διαπρεσβευσάμενοι πρὸς Λακεδαιμονίους συν-
έθεντο τὴν εἰρήνην, ὥστε τὰ μακρὰ σκέλη καὶ τὰ
25 τείχη τοῦ Πειραιέως περιελεῖν, καὶ μακρὰς ναῦς μὴ
πλεῖστον ἔχειν δέκα, τῶν δὲ πόλεων πασῶν ἐκχωρῆσαι
καὶ Λακεδαιμονίους ἡγεμόσι χρῆσθαι. δὲ μὲν οὖν 5
Πελοποννησιακὸς πόλεμος, μακρότατος γενόμενος

2 αὐτῶν JL, αὐτὸν P, αὐτῶν ε ἐπεχώννυνον o, corr.
Reiske (Xen. Hell. II 2, 4) 19 σπάνην P

ῶν ἴσμεν, τοιοῦτον ἔσχε τὸ τέλος, ἐτη διαμείνας 630
ἔπτα πρὸς τοῖς εἰκοσι.

108 Μικρὸν δὲ τῆς εἰρήνης ὕστερον ἐτελεύτησε Δα-
ρεῖος ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς, ἀρξας ἐτη ἐννεακαίδεκα,
τὴν δ' ἡγεμονίαν διεδέξατο τῶν υἱῶν ὁ πρεσβύτα- 5
τος Ἀρταξέρξης καὶ ἥρξεν ἐτη τρία πρὸς τοῖς τεσ-
σαράκοντα. καθ' ὃν δὴ χρόνον καὶ Ἀντίμαχον τὸν
ποιητὴν Ἀπολλόδωρος δ' Ἀθηναῖός φησιν ἡνδηκέναι.

2 Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Ἰμίλκων ὁ τῶν Καρχηδο-
νίων ἀφηγούμενος ἀρχομένου τοῦ θέρους τὴν μὲν 10
τῶν Ἀκραγαντίνων πόλιν κατέσκαψε, τῶν δ' ἵερῶν,
ὅσα μὴ καλῶς ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἐδόκει διεφθάρθαι, τὰς
γλυφὰς καὶ τὰ περιττοτέρως εἰργασμένα περιέκοψεν.
αὐτὸς δ' ἀναλαβὼν ἀπασαν τὴν δύναμιν ἐνέβαλεν
3 εἰς τὴν τῶν Γελώνων χώραν. ἐπελθὼν δὲ ταύτην 15
πᾶσαν καὶ τὴν Καμαριναίαν, πλῆρες ἐποίησε τὸ
στράτευμα παντοίας ὠφελείας. μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ
Γέλαν πορευθεὶς παρὰ τὸν ὄμώνυμον ποταμὸν τῇ
4 πόλει κατεστρατοπέδευσεν. ἔχόντων δὲ τῶν Γε-
λώνων ἐκτὸς τῆς πόλεως Ἀπόλλωνος ἀνδριάντα χαλ- 20
κοῦν σφόδρα μέγαν, συλήσαντες αὐτὸν ἀπέστειλαν
εἰς τὴν Τύρον. τοῦτον μὲν οἱ Γελῶοι κατὰ τὸν
τοῦ θεοῦ χρησμὸν ἀνέθηκαν, οἱ δὲ Τύριοι καθ' ὃν
καὶρὸν ὕστερον ὑπ' Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος
ἐποιορκοῦντο, καθύβριζον ὡς συναγωνιζόμενον 25
τοῖς πολεμίοις. Ἀλεξάνδρου δ' ἐλόντος τὴν πόλιν,

7 σαράκοντα P 9 Ἰμίλκων PA, Ἀμίλκας FK, Ἰμίλ-
κων c 12 καλῶς] παντελῶς Rhod., δλως Wurm, τελέως
Cobet 16 Καμάριναν o, corr. Wess. 22 οἱ μὲν Dind.
23 τοῦ om. P

ώς Τίμαιός φησι, κατὰ τὴν δυώνυμον ἡμέραν καὶ τὴν αὐτὴν ὥραν ἐν ἣ Καρχηδόνιοι τὸν Ἀπόλλωνα περὶ Γέλαν ἐσύλησαν, συνέβη τιμηθῆναι θυσίαις καὶ προσόδοις ταῖς μεγίσταις ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων,
 5 ὡς αἴτιον γεγενημένον τῆς ἀλώσεως. ταῦτα μὲν 5
 οὖν, καίπερ ἐν ἄλλοις πραχθέντα χρόνοις, οὐκ ἀν-
 επιτήδειον ἡγησάμενα παρ' ἄλληλα θεῖναι διὰ τὸ
 παράδοξον. οἱ δ' οὖν Καρχηδόνιοι δενδροτομοῦν-
 τες τὴν χώραν τάφρου περιεβάλοντο τῇ στρατο-
 10 πεδείᾳ· προσεδέχοντο γὰρ τὸν Διονύσιον ἥξειν μετὰ
 δυνάμεως πολλῆς βοηθήσοντα τοῖς κινδυνεύοντιν.
 οἱ δὲ Γελῶι τὸ μὲν πρῶτον ἐψηφίσαντο τέκνα καὶ 6
 γυναικας εἰς Συρακούσας ὑπεκθέσθαι διὰ τὸ μέγε-
 θος τοῦ προσδοκωμένου κινδύνου· τῶν δὲ γυναι-
 15 κῶν ἐπὶ τὸν κατὰ τὴν ἀγορὰν βωμὸν καταφυγου-
 σῶν καὶ δεομένων τῆς αὐτῆς τοῖς ἀνδράσι τύχης
 κοινωνῆσαι, συνεχώρησαν. μετὰ δὲ ταῦτα τάξεις 7
 ποιησάμενοι πλείστας, κατὰ μέρος τὸν στρατιώτας
 ἀπέστελλον ἐπὶ τὴν χώραν· οὗτοι δ' ἐμπειρίαν ἔχον-
 20 τες ἐπετίθεντο τοῖς πλανωμένοις τῶν πολεμίων, καὶ
 πολλοὺς μὲν αὐτῶν καθ' ἡμέραν ἀνῆγον ξῶντας,
 οὐκ ὀλίγους δὲ ἀνήρουν. τῶν δὲ Καρχηδονίων ἀπὸ 8
 μέρους προσβαλλόντων τῇ πόλει καὶ τοῖς κριοῖς
 καταβαλλόντων τὰ τείχη γενναιῶς ἡμύνοντο· τά τε
 25 631 γὰρ ἐφ' ἡμέρας πίπτοντα τῶν τειχῶν νυκτὸς ὄχο-
 δόμουν, συνυπηρετούσῶν τῶν γυναικῶν καὶ παιδῶν·
 οἱ μὲν γὰρ ἀκμάζοντες ταῖς ἡλικίαις ἐν τοῖς ὅπλοις

4 ταῖς ομ. f 8 οὖν] οἱ P . 15 κατὰ ομ. P.
 καταφεγγούσῶν PA 23 προσβαλόντων et καταβαλόντων o,
 corr. Dind. 25 ἀνφορδόμουν malim (XVII 43, 5)

διετέλουν μαχόμενοι, τὸ δ' ἄλλο πλῆθος τοῖς
ἔργοις καὶ ταῖς ἄλλαις παρασκευαῖς προσήδρευε
9 μετὰ πάσης προθυμίας· τὸ δὲ σύνολον οὕτως ἐδέ-
ξαντο τὴν ἔφοδον τῶν Καρχηδονίων εὐρώστως,
ώστε καὶ πόλιν ἀνόχυρον ἔχοντες καὶ συμμάχων ⁵
διντες ἔρημοι, πρὸς δὲ τούτοις τὰ τείχη θεωροῦντες
πίπτοντα κατὰ πλείονας τόπους, οὐ κατεπλάγησαν
τὸν περιεστῶτα κίνδυνον.

109 Διονύσιος δ' ὁ τῶν Συρακοσίων τύραννος
μεταπεμψάμενος παρὰ τῶν ἐξ Ἰταλίας Ἑλλήνων βοή- ¹⁰
θειαν ἔξηγε καὶ παρὰ τῶν ἄλλων συμμάχων δύνα-
μιν· ἐπέλεξε δὲ καὶ τῶν Συρακοσίων τοὺς πλείστους
τῶν ἐν ἡλικίᾳ καὶ τοὺς μισθοφόρους κατέλεξεν εἰς
2 τὸ στρατόπεδον. ἦχε δὲ τοὺς ἀπαντας, ὡς μέν
τινες, πεντακισμυρίους, ὡς δὲ Τίμαιος ἀγέγραψε, ¹⁵
πεξοὺς μὲν τρισμυρίους, ἵππεῖς δὲ χιλίους, ναῦς δὲ
καταφράκτους πεντήκοντα. μετὰ δὲ τοσαύτης δυ-
νάμεως ἐξορμήσας ἐπὶ τὴν βοήθειαν τοῖς Γελφοῖς,
ὡς ἥγγισε τῆς πόλεως, κατεστρατοπέδευσε παρὰ τὴν
3 θάλατταν. ἐσπευδε γὰρ μὴ διασπᾶν τὴν στρατιάν, ²⁰
ἄλλ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου τὴν δομὴν ποιούμενος κατὰ
γῆν ἄμα καὶ κατὰ θάλατταν ἀγωνίζεσθαι· τοῖς μὲν
γὰρ ψιλοῖς ἥγωνται τοῖς μὲν γάρ τοις προνο-
μεύεσθαι, τοῖς δὲ ἵππεῦσι καὶ ταῖς ναυσὶν ἐπειρᾶτο
τὰς ἀγορὰς ἀφαιρεῖσθαι τὰς κομιξομένας τοῖς Καρ- ²⁵
4 χηδονίοις ἐκ τῆς ἴδιας ἐπικρατείας. ἐφ' ἡμέρας μὲν
οὖν εἶκοσι διέτριβον οὐδὲν ἀξιον λόγου πράττοντες·
μετὰ δὲ ταῦτα Διονύσιος τοὺς πεξοὺς εἰς τρία μέρη

1 ἑτέλοντ P 5 ἀνόχυρον v 18 ἐξόρμησαν P τοῖς
Γελφοῖς Reiske et Madvig, om. L, τοῖς τόποις c

διεῖλεν, ἐν μὲν τάγμα ποιήσας τῶν Σικελιωτῶν, οἵς προσέταξεν ἐν ἀριστερῷ τὴν πόλιν ἔχοντας ἐπὶ τὸν χάρακα τῶν ἐναντίων πορφεύεσθαι· τὸ δ' ἔτερον τάγμα συμμάχων καταστήσας ἐκέλευσεν ἐν δεξιᾷ τὴν πόλιν 5 ἔχοντας ἐπείγεσθαι παρ' αὐτὸν· τὸν αἰγιαλόν· αὐτὸς δ' ἔχων τὸ τῶν μισθοφόρων σύνταγμα διὰ τῆς πόλεως ὥρμησεν ἐπὶ τὸν τόπον, οὗ τὰ μηχανήματα τῶν Καρχηδονίων ἦν. καὶ τοῖς μὲν ἵππεῦσι παρήγ- 5 γειλεν, ἐπειδὴν ἴδωσι τοὺς πεζοὺς ὥρμημένους, 10 διαβῆναι τὸν ποταμὸν καὶ τὸ πεδίον καθιππάξεσθαι, κανὸν μὲν ὁρᾶσι τοὺς ἴδιους προτεροῦντας, συνεπιλαμβάνεσθαι τῆς μάχης, ἀν δ' ἐλαττωμένους, δέχεσθαι τοὺς θλιβομένους· τοῖς δ' ἐν ταῖς ναυσὶ παρήγγειλε πρὸς τὴν τῶν Ἰταλιωτῶν ἔφοδον τῇ παρ- 15 εμβολῇ τῶν πολεμίων ἐπιπλεῦσαι. εὐκαίρως δ' 110 αὐτῶν ποιησάντων τὸ παραγγελθέν, οἱ μὲν Καρχηδόνιοι πρὸς ἐκεῖνο τὸ μέρος παρεβοήθουν, ἀνείργοντες τοὺς ἐκ τῶν νεῶν ἀποβαίνοντας· καὶ γὰρ οὐδ' ὡχυρωμένον τὸ μέρος εἶχον· ἅπαν τὸ παρὰ 20 τὸν αἰγιαλὸν τῆς στρατοπεδείας· οἱ δ' Ἰταλιῶται 2 632 κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν παρὰ τὴν θάλατταν τὸ πᾶν διανύσσαντες ἐπέθεντο τῇ παρεμβολῇ τῶν Καρχηδονίων, τοὺς πλείστους εὑρόντες παραβεβοηθηκότας ἐπὶ τὰς ναῦς· τοὺς δ' ἐπὶ τούτου τοῦ 25 μέρους ὑπολελειμμένους τρεψάμενοι παρεισέπεσον

2 ἐν add. Reiske ἀριστερὰ P 4 καταστήσας] οὓς add. Reiske ἐκέλευε A, ἐκέλευσε c ἐν add. Reiske δεξιὰ P 5 παρὰ τὸν αἰγιαλὸν Dind. 9 [ἴδωσι] εἰδὼς P 12 ἡλαττωμένους ο - PA (c. 110, 7) 20 τῇσι στρατοπεδείας ante τὸ μέρος posuit Reiske 21 παρὰ τ. θ. τὸ πᾶν cf. XIV 104, 1] τὸν παρὰ τ. θ. τόπον Reiske

3 εἰς τὴν στρατοπεδείαν. οὗ γενηθέντος οἱ Καρχηδόνιοι τῷ πλείστῳ μέρει τῆς δυνάμεως ἐπιστρέψαντες καὶ πολὺν διαγωνισάμενοι χρόνον μόγις ἔξεωσαν τοὺς ἐντὸς τῆς τάφρου βιασμένους. οἱ δὲ Ἰταλιῶται τῷ πλήθει τῶν βαρβάρων καταπονούμενοι κατὰ τὴν ἀναχώρησιν εἰς τὸ τοῦ χάρακος ἀπωξυμμένον ἐνέπιπτον, οὐκ ἔχοντες βοήθειαν.
 4 οἱ τε γὰρ Σικελιῶται διὰ τοῦ πεδίου πορευόμενοι καθηύστερον τῶν καιρῶν, οἱ τε μετὰ Διονυσίου μισθοφόροι μόγις διεπορεύοντο τὰς κατὰ τὴν πόλιν ὁδούς, οἱ δὲ δυνάμενοι κατὰ τὴν ἴδιαν προαίρεσιν ἐπισπεῦσαι. οἱ δὲ Γελῶι μέχρι τινὸς ἐπεξιόντες ἐπεβοήθουν κατὰ βραχὺν τόπον τοῖς Ἰταλιώταις, εὐλαβούμενοι λιπεῖν τὴν τῶν τειχῶν φυλακὴν· διόπερ ὑστέρον τῆς βοηθείας. οἱ δὲ Ἰβηρεῖς καὶ Καμπανοὶ μετὰ τῶν Καρχηδονίων στρατευόμενοι, καὶ βαρεῖς ἐπικείμενοι τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰταλίας Ἑλλησι, κατέβαλον αὐτῶν πλείους τῶν χιλίων. τῶν δ' ἐν ταῖς ναυσὶν ἀνειργόντων τοξεύμασι τοὺς διώκοντας, οἱ λοιποὶ μετ' ἀσφαλείας διεσώθησαν πρὸς τὴν πόλιν.
 5 περὶ ὑστέρον τῆς βοηθείας. οἱ δὲ Ἰβηρεῖς καὶ Καμπανοὶ μετὰ τῶν Καρχηδονίων στρατευόμενοι, καὶ βαρεῖς ἐπικείμενοι τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰταλίας Ἑλλησι, κατέβαλον αὐτῶν πλείους τῶν χιλίων. τῶν δ' ἐν ταῖς ναυσὶν ἀνειργόντων τοξεύμασι τοὺς διώκοντας, οἱ λοιποὶ μετ' ἀσφαλείας διεσώθησαν πρὸς τὴν πόλιν.
 6 ἐκ δὲ θατέρου μέρους οἱ Σικελιῶται πρὸς τοὺς ἀπαντήσαντας Λίβυας διαγωνισάμενοι συγχρούντες μὲν αὐτῶν ἀνεῖλον, τοὺς δ' ἄλλους εἰς τὴν στρατοπεδείαν συνεδίωξαν· τῶν δὲ Ἰβηρῶν καὶ Καμπανῶν, ἔτι δὲ Καρχηδονίων, παραβοηθησάντων τοῖς Λίβυσι, περὶ ἔξακοσίους ἀποβαλόντες πρὸς τὴν πόλιν 25
 7 ἀπεχώρησαν. οἱ δὲ ἵππεῖς ὡς εἶδον τοὺς ἴδιους ἡττημένους, καὶ αὐτοὶ πρὸς τὴν πόλιν ἀπῆλθον, ἐπικει-

7 ἀπὸξυμμένον PA, ἀπωχρωμένον Reiske 10 μόλις ο
 16 τῶν om. PF 27 ἡττωμένους L

μένων αὐτοῖς τῶν πολεμίων. Διονύσιος δὲ μόγις διελθὼν τὴν πόλιν, ὡς κατέλαβε τὸ στρατόπεδον ἥλαττωμένου, τότε μὲν ἐντὸς τῶν τειχῶν ἀνεχώρησεν.

Μετὰ δὲ ταῦτα τῶν φίλων συναγαγὸν συνέ- 111
 5 δριον ἔβουλενετο περὶ τοῦ πολέμου. πάντων δὲ λεγόντων ἀνεπιτήδειον εἶναι τὸν τόπον περὶ τῶν ὅλων διακρίνεσθαι τοῖς πολεμίοις, πρὸς τὴν ἐσπέραν ἀπέστειλε κῆρυκα περὶ τῆς εἰς αὔριον ἀναρρέεως τῶν νεκρῶν, καὶ τὸν μὲν ἐκ τῆς πόλεως 10 ὅχλον περὶ πρώτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἔξαπέστειλεν, αὐτὸς δὲ περὶ μέσας νυκτας ἀφώρησε, καταλιπὼν τῶν ψιλῶν περὶ δισχιλίους. τούτοις δ' ἦν 2 παρηγελμένον πυρὰ καίειν δι' ὅλης τῆς νυκτὸς καὶ θορυβοποιεῖν πρὸς τὸ δόξαν ἐμποιῆσαι τοῖς Καρχηδόνιοις ὡς μένοντος ἐν τῇ πόλει. οὗτοι μὲν οὖν ἤδη τῆς ἡμέρας ὑποφωσκούσης ἀφώρησαν πρὸς τοὺς περὶ τὸν Διονύσιον, οἱ δὲ Καρχηδόνιοι διασθόμενοι τὸ γεγονός μετεστρατοπέδευσαν εἰς τὴν πόλιν καὶ τὰ περιλειφθέντα κατὰ τὰς οἰκίας διήρ- 15 πασαν. Διονύσιος δὲ παραγενόμενος εἰς τὴν Καρχηδόνιαν, ἦνάγκασε καὶ τοὺς ἐκεῖ μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν εἰς Συρακούσας ἀπιέναι. τοῦ φόβου δ' οὐδεμίαν ἀναβολὴν διδόντος τινὲς μὲν ἀργύριον 20 633 καὶ χρυσίον καὶ τὰ ὁρδίως φέρεσθαι δυνάμενα συνε- 25 σκευάζοντο, τινὲς δὲ γονεῖς καὶ τέκνα [καὶ] τὰ νήπια λαβόντες ἔφευγον, οὐδεμίαν ἐπιστροφὴν χρημάτων

1 μόλις P 7 διακρίνεσθαι τοῖς πολεμίοις] κρίνεσθαι διὰ (πρὸς Reiske) τοὺς πολεμίους ο πρὸς] ὑπὸ Reiske, περὶ Wurm 8 ἀπέστειλε κῆρυκα πρὸς τὴν ἐσπέραν ο-PAL 16 ὑπὸ φωσκούσης P, ἐπιφωσκούσης K, (c. 18, 6) 23 τινὲς] τὴν P¹, τὸ P² 25 καὶ PFJ, om. c; γονεῖς τε καὶ τέκνα νήπια fort.

ποιούμενοι· ἔνιοι δὲ γεγηρακότες ή νόσῳ βαρυνόμενοι δι' ἐρημίαν συγγενῶν ή φίλων ὑπελείποντο,
 προσδοκῶμένων ὅσον οὕκω παρέσεσθαι τῶν Καρ-
 4 χηδονίων· ή γὰρ περὶ Σελινοῦντα καὶ Ἰμέραν, ἔτι
 δὲ Ἀκράγαντα, γενομένη συμφορὰ τὸν ἀνθρώπους 5
 ἔξεπληττε, πάντων καθάπερ ὑπὸ τὴν ὁρασιν λαμ-
 βανόντων τὴν τῶν Καρχηδονίων δεινότητα. οὐδεμία
 γὰρ ἦν παρ' αὐτοῖς φειδὼ τῶν ἀλισκομένων, ἀλλ'
 ἀσυμπαθῶς τῶν ἡτυχηκότων οὓς μὲν ἀνεσταύρουν,
 5 οἵς δ' ἀφορήτους ἐπῆγον ὕβρεις. οὐ μὴν ἀλλὰ 10
 δυεῖν πόλεων ἔξοριζομένων ἔγειρεν ή χώρα γυναικῶν
 καὶ παιδῶν καὶ τῶν ἄλλων ὄχλων· ἂν θεωροῦντες
 οἱ στρατιῶται δι' ὀργῆς μὲν εἶχον τὸν Διονύσιον,
 6 ἥλεον δὲ τὰς τῶν ἀκληρούντων τύχας· ἔώρων γὰρ
 παιδας ἐλευθέρους καὶ παρθένους ἐπιγάμους ἀναξίως 15
 τῆς ἡλικίας ὡς ἔτυχε κατὰ τὴν ὁδὸν ὁρμημένας,
 ἐπειδὴ τὴν σεμνότητα καὶ τὴν πρὸς τὸν ἀλλοτρίους
 ἐντροπὴν ὁ καιρὸς ἀφηρεῖτο. παραπλησίως δὲ καὶ
 τοῖς πρεσβυτέροις συνήλγουν, βλέποντες παρὰ φύσιν
 ἀναγκαῖομένους ἀμα τοῖς ἀκμάζονσιν ἐπισπεύδειν. 20

112 'Εφ' οἵς ἔξεκάετο τὸ κατὰ τὸν Διονυσίον μῆσος·
 καὶ γὰρ ὑπελάμβανον αὐτὸν ἐκ συνθέσεως τοῦτο
 πεποιηκέναι πρὸς τὸ τῷ Καρχηδονίων φόβῳ τῶν
 2 ἄλλων πόλεων ἀσφαλῶς δυναστεύειν. ἀνελογίζοντο
 γὰρ τὴν βραδυτήτα τῆς βοηθείας, τὸ μηδένα πε- 25

5 δὲ PL, δὲ καὶ c 11 δυεῖν] ἐκ δυεῖν M, qui hic
 desinit ἔξοριζομένον Reiske, ἔξοικιζομένων Wurm ἔγε-
 μεν ή χώρα Wurm, ἐν τῇ χώρᾳ ο (c. 89, 3) 12 ὄχλον, et ἀ
 del. Reiske 19 πρεσβυτάτοις ν 21 κατὰ om. P 23 τὸ
 τῷ Dind., τῷ τῶν ΡΑ, τὸ τῶν c 25 βραχύτητα ν μηδ'
 ἀναπεπτωκέναι PHF

πτωκέναι τῶν μισθοφόρων, τὸ μηδενὸς ἀδροῦ πται-
σματος γεγενημένου φυγεῖν ἀλόγως, τὸ δὲ μέγιστον,
τὸ μηδένα τῶν πολεμίων ἐπηκολουθηκέναι· ὥστε τοῖς
πρότερον ἐπιθυμοῦσι καιρὸν λαβεῖν τῆς ἀποστάσεως
5 καθάπέρ θεῶν προνοίᾳ πάντα ὑπουργεῖν πρὸς τὴν
κατάλυσιν τῆς δυναστείας. οἱ μὲν οὖν Ἰταλιῶται 3
καταλιπόντες αὐτὸν ἐπ' οἶκου διὰ τῆς μεσογείου
τὴν πορείαν ἐποιήσαντο, οἱ δὲ τῶν Συρακοσίων
ἴππεῖς τὸ μὲν πρῶτον ἐπετήρουν, εἰ δύναιντο κατὰ
10 τὴν δόδον ἀνελεῖν τὸν τύραννον· ὡς δὲ ἔώρων οὐκ
ἀπολείποντας αὐτὸν τοὺς μισθοφόρους, δμοθυμαδὸν
ἀφίππευσαν εἰς τὰς Συρακούσας. καταλαβόντες δὲ 4
τοὺς ἐν τοῖς νεωρίοις ἀγνοοῦντας τὰ περὶ τὴν Γέλαν,
εἰσῆλθον οὐδενὸς κωλύσαντος, καὶ τὴν μὲν οἰκίαν
15 τοῦ Διονυσίου διήρπασαν γέμουσαν ἀργύρου τε καὶ
χρυσοῦ καὶ τῆς ἄλλης πολυτελείας ἀπάσης, τὴν δὲ
γυναικα συλλαβόντες οὔτω διέθεσαν κακῶς, ὥστε
καὶ τὸν τύραννον βαρέως ἐνεγκεῖν τὴν δογήν, νομί-
ζοντες τὴν ταύτης τιμωρίαν μεγίστην εἶναι πίστιν
20 τῆς πρὸς ἄλλήλους κοινωνίας κατὰ τὴν ἐπίθεσιν.
δὸς δὲ Διονύσιος κατὰ τὴν δοιοπορίαν τὸ γερονὸς 5
καταστοχαζόμενος, ἐπέλεξε τῶν ίππεων καὶ τῶν
πεζῶν τοὺς πιστοτάτους, μεθ' ὧν ἡπείγετο πρὸς τὴν
πόλιν σπουδῆς οὐδὲν ἐλλείπων· ἐλογίζετο γὰρ οὐκ
25 ἀν ἄλλως δυνατὸν ἐπικρατῆσαι τῶν ίππεων, εἰ μὴ
634 σπεύδοι· δπερ ἐποίησεν. εἰ γὰρ παραδοξότερον

5 πάντα Reiske, πάντας ο 7 καταλειπόντες P¹ 11 ἀπο-
λειπόντας P¹, ἀπολιπόντας c 18 τύραννον] στρατὸν Wurm
νομίζοντα K 19 ταύτης] κατὰ ταύτης Reiske 25 ἀν]
δν Dind. 26 σπεύδοι Reiske (σπεύσοι Wess.), πειθοῖ o;
πίθοιτο δπερ ἐποίησαν Wurm; etiam δπερ ἐποίησεν corrup-

έκείνων ποιήσαιτο τὴν ἄφιξιν, ἥλπιξε δραδίως κρα-
6 τήσειν τῆς ἐπιβολῆς· ὅπερ καὶ συνέπεσεν. οἱ γὰρ
ἴππεῖς οὗτοι ἀπελθεῖν οὕτε μεῖναι κατὰ τὸ στρατό-
πεδον τὸν Διονύσιον ὑπελάμβανον· διόπερ κεκρα-
τηκέναι τῆς ἐπιβολῆς νομίσαντες, ἔφασαν αὐτὸν ἐκ 5
μὲν Γέλας προσποιηθῆναι τοὺς Φοίνικας ἀποδιδρά-
σκειν, νυνὶ δὲ ὡς ἀληθῶς ἀποδεδρακέναι τοὺς Συ-

113 ρακοσίους. Διονύσιος δὲ διανύσας σταδίους περὶ
τετρακοσίους παρῆν περὶ μέσας νύκτας πρὸς τὴν
πύλην τῆς Ἀχραδινῆς μεθ' ἵππεων ἐκατὸν καὶ πεζῶν 10
ἔξακοσίων· ἣν καταλαβὼν κεκλεισμένην, προσέθηκεν
αὐτῇ τὸν κατακεκομισμένον ἐκ τῶν ἑλῶν κάλαμον,
ὅς χρῆσθαι νομίζουσιν οἱ Συρακόσιοι πρὸς τὴν τῆς
κονιάς σύνδεσιν. ἐν δσῳ δὲ συνέβαινε τὰς πύλας
κατακαίεσθαι, προσανελάμβανε τοὺς ἀφυστεροῦντας. 15
2 ἐπειδὴ δὲ τὸ πῦρ κατέφθειρε τὰς πύλας, οὗτος μὲν
μετὰ τῶν ἡκολουθηκότων εἰσῆλαυνε διὰ τῆς Ἀχρα-
δινῆς, τῶν δ' ἵππεων οἱ δυνατώτατοι τὸ γεγονός
ἀκούσαντες, τὸ μὲν πλῆθος οὐκ ἀνέμενον, εὐθὺς
δ' ἔξεβοήθουν ὅντες δλίγοι παντελῶς — ἥδαν δὲ περὶ 20
τὴν ἀγοράν — καὶ κυκλωθέντες ὑπὸ τῶν μισθοφόρων
3 ἄπαντες κατηκοντίσθησαν. ὁ δὲ Διονύσιος ἐπελ-
θὼν τὴν πόλιν τούς τε σποραδην ἐκβοηθοῦντας
ἀνεῖλε, καὶ τῶν ἀλλοτρίων [τῇ πόλει] διακειμένων
ἐπήει τὰς οἰκίας, ὃν τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δ' 25
ἐκ τῆς πόλεως ἔξέβαλε. τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος τῶν

tum puto παραδοξότερον] παρὰ δόξαν Reiske 3 ἐπελ-
θεῖν Reiske, ἀν ἐλθεῖν Wurm; fort. ἐπανελθεῖν 5 οὐδὲ μεῖναι Madvig νομίσαντες PAFJL, νομί-
ζοντες ε 24 τῇ πόλει ο, ἐν τῇ πόλει Rhod., τῇ τυραννίδι
Reiske, τῇ πολιτείᾳ Dind., τὸ πάλαι Wurm

ἐππέων ἐκπεσὸν ἐκ τῆς πόλεως κατελάβετο τὴν νῦν
καλούμενην Αἴτνην. ἅμα δ' ἡμέρᾳ τὸ μὲν πλῆθος 4
τῶν μισθοφόρων καὶ τὸ στράτευμα τῶν Σικελιωτῶν
κατήντησεν εἰς τὰς Συρακούσας, Γελῶι δὲ καὶ
5 Καμαριναῖοι τῷ Διονυσίῳ διαφόρως ἔχοντες εἰς
Λεοντίνους ἀπῆλλάγησαν.

..... διόπερ ὑπὸ τῶν πραγμάτων ἀναγκαῖο- 114
μενος Ἰμίλκας ἔπειμψεν εἰς Συρακούσας κήρυκα,
παρακαλῶν τὸν ἡττημένους διαλύσασθαι. ἀσμένως
10 δ' ὑπακούσαντος τοῦ Διονυσίου τὴν εἰρήνην ἐπὶ²
τοῖσδε ἔθεντο· Καρχηδονίων εἶναι μετὰ τῶν ἐξ
ἀρχῆς ἀποίκων Ἐλύμους καὶ Σικανούς· Σελινουν-
τίους δὲ καὶ Ἀκραγαντίνους, ἔτι δ' Ἰμεραίους,
πρὸς δὲ τούτοις Γελώους καὶ Καμαριναίους οἰκεῖν
15 μὲν ἐν ἀτειχίστοις ταῖς πόλεσι, φόρον δὲ τελεῖν
τοῖς Καρχηδονίοις· Λεοντίνους δὲ καὶ Μεσσηνίους
καὶ Σικελοὺς ἀπαντας αὐτονόμους εἶναι, καὶ Συρα-
κοσίους μὲν ὑπὸ Διονύσιον τετάχθαι, τὰ δὲ αἷμά-
λωτα καὶ τὰς ναῦς ἀποδοῦναι τοὺς ἔχοντας τοῖς
20 ἀποβαλοῦσι. τῶν συνθηκῶν δὲ γενομένων Καρχη-
δόνιοι μὲν εἰς Λιβύην ἐξέπλευσαν, πλεῖον ἢ τὸ
ἡμισυ μέρος τῶν στρατιωτῶν ἀποβαλόντες ὑπὸ τῆς
νόσου· οὐδὲν δ' ἥττον καὶ κατὰ Λιβύην διαμείναν-
τος τοῦ λοιμοῦ, παμπληθεῖς αὐτῶν τε τῶν Καρχη-
25 δονίων, ἔτι δὲ τῶν συμμάχων διεφθάρησαν.

2 Αἴτνην Wess. ex XIV 7, 7, Ἀχραδινήν ο 7 ante
διόπερ lacunam esse docuit Dind. 8 Ἰμίλκας F 11 μετὰ
Madvig, μὲν ο, πλὴν Unger, χωρὶς Hert. 12 ἐποίκων Dind.
Ἐλύμους Madvig et Unger, ἄλλονς ο, ἄλλονς τε Dind. 13
δὲ PAF, τε c 19 τοὺς add. Reiske 24 τε] μὲν Reiske
25 δὲ P, δὲ καὶ v

3 Ἡμεῖς δὲ παραγενηθέντες ἐπὶ τὴν κατάλυσιν 635
 τῶν πολέμων, κατὰ μὲν τὴν Ἑλλάδα τοῦ Πελοπον-
 νησιακοῦ, κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν τοῦ Καρχηδονίους
 πρὸς Διονύσιου πρώτου συστάντος, ἡγούμενα δεῖν
 ἐπιτετελεσμένης τῆς προθέσεως τὰς ἔξης πράξεις 5
 εἰς τὴν ἔχομένην βίβλον καταχωρίσαι.

3 τὴν om. v. 5 τὰς ἔξης πράξεις εἰς Wess., εἰς τὰς
 ἔξης πράξεις o 6 καταχωρήσαι PF
 Διοδώρου σικελιώτου ἴστορικῆς βιβλοθηκῆς ΙΓ subser. P

636 Τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ τῶν Διοδώρου
βύβλων.

Κατάλυσις ἐν Ἀθήναις τῆς δημοκρατίας καὶ κατάστασις
ἀνδρῶν τριάκοντα.

Παρανομία τῶν τριάκοντα ἀνδρῶν εἰς τὸν πολίτας.

Ως Διονύσιος ὁ τύραννος ἀνρόποιν κατασκευάσας διε-
5 μέρισε τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν τοῖς πλήθεσιν.

Ως Διονύσιος παραλυομένην τὴν τυραννίδα παραδόξως
αὐτὴν ἀνεκτήσατο.

Ως Λακεδαιμόνιοι διώκησαν τὰ κατὰ τὴν Ἑλλάδα.

Ἄλκιβιάδον θάνατος, καὶ Κλεάρχον τοῦ Λάκωνος τυραν-
10 νὸς ἐν Βυζαντίῳ καὶ κατάλυσις.

Ως Λύσανδρος ὁ Λακεδαιμόνιος ἐπιβαλόμενος καταλῦσαι
τὸν ἄφ' Ἡρακλέους ἀπέτυχεν.

Ως Διονύσιος Κατάνην μὲν καὶ Νάξον ἔξηνδραποδίσατο,
Λεοντίνος δὲ μετάπιστεν εἰς Συρακούσας.

15 Κτίσις Ἀλαισῆς ἐν τῇ Σικελίᾳ.

Λακεδαιμονίων πρὸς Ἡλείον πόλεμος.

Ως Διονύσιος τὸ πρὸς τοὺς Ἐξαπύλοις τεῖχος κατεσκεύασεν.

Ως Κῦρος στρατεύσας ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἀνηρέθη.

Ως Λακεδαιμόνιοι τοῖς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλλησιν ἐβοή-
20 θησαν.

Huius argumenti variae lectiones quas novimus omnes
redeunt ad PJL. — 2 ἀνδρῶν ἡ P, τριάκοντα ἀνδρῶν v
7 αὐτὴν] αὐτὶς aut del. Reiske 9 Κλεάρχον] λεάρχον P
16 ἥλιον] P

Κτίσις Ἀδρανοῦ κατὰ τὴν Σικελίαν, καὶ Σωκράτους τοῦ φιλοσόφου θάνατος.

Κατασκευὴ τοῦ περὶ τὴν Χερρόνησον τείχους.

Παρασκευὴ Διονυσίου πρὸς τὸν Καρχηδονιακὸν πόλεμον καὶ δπλοπούμα, καθ' ἥν εὑρε τὸ καταπελτικὸν βέλος. 5

Ὦς Καρχηδονίοις καὶ Διονυσίῳ πόλεμος ἐνέστη.

Ὦς Διονύσιος Μοτύην πόλιν ἐπίσημον Καρχηδονίων ἔξεπολιδρησεν.

Ὦς Αἰγεσταῖοι τὴν Διονυσίου παρεμβολὴν ἐνέπρησαν.] 637

Ὦς Καρχηδόνιοι τριάκοντα μυριάσι μισθώσαντες εἰς τὴν 10 Σικελίαν ἐπολέμουν πρὸς Διονύσιον.

Διονυσίου ἀποχώρησις εἰς τὰς Συρακούσας.

Καρχηδονίων στρατεία ἐπὶ τὸν πορθμόν, καὶ ἄλωσις τῆς Μεσσήνης.

Ναυμαχία Καρχηδονίων πρὸς Διονύσιον μεγάλη καὶ νίκη 15 Καρχηδονίων.

Σύλησις τῶν ναῶν τῆς τε Αἴγαητρος καὶ Κόρης ὑπὸ Καρχηδονίων.

Κόλασις ἐκ θεῶν τῶν ιεροσύλων, καὶ φθορὰ τῆς Καρχηδονίων δυνάμεως ὑπὸ νόσου λουμικῆς.] 20

Ναυμαχία Συρακοσίων πρὸς Καρχηδονίους καὶ νίκη Συρακοσίων.

Δημηγορία Θεοδώρου περὶ τῆς ἐλευθερίας.

Ὦς Διονύσιος τοὺς ταραχωδεστάτους χιλίους μισθοφόρους καταστρατηγήσας ἐποίησε κατακοπῆναι. 25

Ὦς Διονύσιος τὰ φρονύμια καὶ τὴν παρεμβολὴν τῶν Καρχηδονίων ἐποιίδρησεν.

Ὦς Διονύσιος ἐπικοινωνήσας Καρχηδονίους πολλὰς τῶν πολεμίων ναῦς ἐνέπρησεν.

Καρχηδονίων ἡτταὶ κατὰ γῆν ἄμα καὶ κατὰ θάλατταν. 30

Δρασμὸς τῶν Καρχηδονίων νυκτὸς Διονυσίου συνεργήσαντος λάθρᾳ τῶν Συρακοσίων ἐπὶ τετρακοσίοις ταλάντοις.

*6 ἀνέστη P; συνέστη fort. 13 στρατιὰ P πορθμόν Wess. ex c. 56, 1, πόλεμον ο 17 ναῶν P, νεῶν ν 31 * δρασμὸς ex c. 75, 5] δόλος ο, στόλος Wess. 32 τετρακοσίοις] τριακόσια c. 75, 1. 4*

Τὰ συμβάντα Καρχηδονίοις δυσχερῆ διὰ τὴν εἰς τὸ θεῖον ἀσέβειαν.

Συνοικισμὸς τῶν κατὰ Σικελίαν ἀναστάτων γεγενημένων πόλεων.

5 'Ως Διονύσιος τῶν Σικελικῶν πόλεων ἀς μὲν ἔξεπολιόρ-
κησεν, ἀς δ' εἰς συμμαχίαν προσηγάγετο.

'Ως πρὸς τὸν δυνάστας Ἀγνοίν τε τὸν Ἀγνοηναῖον καὶ
Νικόδημον τὸν Κεντροφιπένον φίλιαν συνέθετο.

10 'Ως Ἀγησίλαος ὁ Σπαρτιατῶν βασιλεὺς μετὰ δυνάμεως
ιο εἰς τὴν Ἀσίαν διέβη καὶ τὴν ὑπὸ Πέρσας τεταγμένην χώραν
ἐπόρθησεν.

'Ως Ἀγησίλαος ἐνίκησε μάχῃ τὸν Πέρσας ἡγούμενον Φαρ-
ναβάζον.

Περὸς τὸν Βοιωτικὸν πολέμον τοῦτον πραχθέντων ἐν
15 αὐτῷ.

'Ως Κόνων ὑπὸ Περσῶν κατασταθεὶς στρατηγὸς τὰ τείχη
τῶν Ἀθηναίων ἀνῳδόμησεν.

'Ως περὸς Κόρινθον Λακεδαιμόνιοι Βοιωτοὺς ἐνίκησαν
καὶ δι πόλεμος οὗτος ἐκλήθη Κορινθιακός.

20 'Ως Διονύσιος μετὰ πολλῶν κινδύνων παρεισπεσὼν εἰς τὸ
Ταυροφοίνιον ἐξέπεσεν.

'Ως Καρχηδόνιοι περὸς πόλιν Βάκαιναν ἡττήθησαν ὑπὸ[•]
Διονύσιον.

Στρατεία Καρχηδονίων εἰς Σικελίαν καὶ κατάλυσις τοῦ
25 πολέμου.

'Ως Θίβρος ὁ Λακεδαιμόνιος ὃν στρατηγὸς ὑπὸ Περσῶν
ἡττηθεὶς ἀνηρέσθη.

'Ως Διονύσιος Ρήγιον ἐποιιόρκησεν.

'Ως οἱ κατὰ τὴν Ἰταλίαν Ἑλληνες εἰς μίαν πολιτείαν
30 συστάντες ἀντετάξαντο πρὸς Διονύσιον.

7 Ἀγνοιναῖον Wess. 8 Νικόδημον] Δάμωνα Wess.
ex c. 78, 7 9 ὡς Ἀγησίλαος — 11 ἐπόρθησεν om. P
9 δ] ὁ τῶν L 12 ὡς] ὡστ' P Φαρναβάζον] Τισσαφέρ-
νονς Dind. ex c. 80 22 Ἀθάναιναν Wess. ex c. 90, 3
26 Θρίμβος L, Θίβρων Wess. ὃν om. L; ὁ Λακεδαιμονίων
στρ. Dind.

‘Ως Διονύσιος νικήσας τῇ μάχῃ καὶ μυρίους αλχμαλώ-⁶³⁸
τους λαβών, ἀπέλυσεν ἄνευ λύτρων καὶ ταῖς πόλεσιν αὐτονο-
μεῖσθαι συνεχώρησεν.

Κανλωνίας καὶ Ἰππωνίου ἄλωσις καὶ πατασκαφὴ καὶ
μετοίκησις εἰς Συρακούσας.⁵

‘Ως οἱ Ἑλληνες πρὸς Ἀρταξέρξην εἰρήνην ἐποιήσαντο
τὴν [ἐπὶ] Ἀνταλκίδον.

‘Ρηγίου ἄλωσις καὶ τὰ περὶ τὴν πόλιν ἀτυχήματα.

Ἄλωσις Ῥώμης ὑπὸ Γαλατῶν πλὴν τοῦ Καπετωλίου.

5 μετοίκησις Wess. 7 ἐπὶ om. P, περὶ L 9 παπε-
τολίου P

ΒΙΒΛΟΣ ΤΕΣΣΑΡΕΣΚΑΙΔΕΚΑΤΗ.

Πάντας μὲν ἵσως εἰκός ἐστι προσάντως ἀκούειν 1
τὰς καθ' ἑαυτῶν βλασφημίας· καὶ γὰρ οἱ κατὰ πᾶν
ἔκδηλον ἔχοντες τὴν ἑαυτῶν κακίαν, ὥστε μηδ' ἔξαρ-
νεῖσθαι, δῆμος ψόγου τυγχάνοντες διαγανακτοῦσι
5 καὶ λόγους εἰσφέρειν πειρῶνται πρὸς τὴν κατηγο-
ρίαν. διόπερ εὐλαβητέον ἐκ παντὸς τρόπου τὸ πράτ-
τειν τι φαῦλον πᾶσι, μάλιστα μέντοι τοῖς ἡγεμονίας
δρεγομένοις ἢ τινος ἐπισήμου τύχης μεταλαβοῦσιν·
διὰ τούτων βίος περίοπτος ὅν διὰ τὴν ἐπιφά- 2
10 νειαν ἐν πᾶσιν ἀδυνατεῖ κρύπτειν τὴν ἴδιαν ἄγνοιαν.
ώστε μηδεὶς ἐλπιζέτω τῶν τυχόντων ὑπεροχῆς τινος,
ἢν ἔξαμαρτάνη μεγάλα, λήσεσθαι διὰ τέλους ἀν-
επιτίμητος. καὶ γὰρ ἐν τῷ καθ' ἑαυτὸν βίῳ δια-
φύγῃ τὸν ἀπὸ τῆς ἐπιτιμήσεως λόγον, ὕστερον ἥξειν
15 ἐπ' αὐτὸν προσδεχέσθω τὴν ἀλήθειαν μετὰ παροη-
σίας κηρύττουσαν τὰ πάλαι σιωπώμενα. χαλεπὸν 3
οὖν τοῖς φαύλοις τοῦ παντὸς βίου καθάπερ ἀθά-
νατον εἰκόνα μετὰ τὴν ἴδιαν τελευτὴν ἀπολείπειν
τοῖς μεταγενεστέροις· καὶ γὰρ εἰ μηδέν ἐστι πρὸς
20 ἡμᾶς τὰ μετὰ τὸν θάνατον, καθάπερ ἔνιοι τῶν

7 μέντοι Eich. et Schäfer, μὲν ο, δὲ Reiske 10 ἐν
om. f 18 ἀπολείπειν v 19 ἐστι] ἐτι P

φιλοσόφων θρυλοῦσιν, δῆμος ὁ γε προγεγενημένος βίος γίνεται πολὺ χείρων τὸν ἀπαντα βίον ἐπὶ κακῷ μνημονευόμενος. ἐμφανῆ δὲ τούτων παραδείγματα λαμβάνειν ἔξεστι τοῖς ἀναγνοῦσι τὰ κατὰ μέρος τῆς βίβλου.

2 Παρὰ μὲν γὰρ Ἀθηναίοις τριάκοντα τύραννοι γενόμενοι διὰ τὴν ἴδιαν πλεονεξίαν τὴν τε πατρίδα μεγάλοις ἀτυχήμασι περιέβαλον καὶ αὐτοὶ ταχὺ τὴν 640 δύναμιν ἀποβαλόντες ἀδάνατον ἑαυτῶν ὅνειδος καταλελοίπασι, Λακεδαιμόνιοι δὲ περιποιησάμενοι 10 τὴν τῆς Ἑλλάδος ἀφχὴν ἀναμφισβήτητον, τότε ταύτης ἐστερήθησαν, ὅτε πράξεις ἀδίκους κατὰ τῶν συμμάχων ἐπιτελεῖν ἐπεχείρησαν· αἱ γὰρ τῶν ἡγεμόνων ὑπεροχαὶ τηροῦνται μὲν εὔνοίᾳ καὶ δικαιοσύνῃ, καταλύονται δὲ ἀδικήμασι καὶ μίσει τῶν ὑποτεταγ- 15 2 μένων. παραπλησίως δὲ καὶ Διονύσιος δὲ Συρακοσίων τύραννος, καίπερ εὐτυχέστατος τῶν δυνα- στῶν γεγονὼς, ξῶν μὲν οὐ διέλιπεν ἐπιβουλευόμενος, καὶ διὰ τὸν φόβον ἡναγκάζετο φέρειν ὑπὸ τὸν χιτῶνα σιδηροῦν θώρακα, τελευτήσας δὲ μέγιστον 20 εἰς βλασφημίας παράδειγμα καταλέλοιπε τὸν ἑαυτοῦ 3 βίον εἰς ἀπαντα τὸν αἰῶνα. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἔκαστον ἀναγράψομεν σιφέστερον, νῦν δὲ ἐπὶ τὰ συνεχῆ τοῖς προϊστορη- 4 μένοις τρεψόμενθα, τοὺς χρόνους μόνον διορίζοντες. ἐν 25 μὲν γὰρ ταῦς πρὸ ταύτης βίβλοις ἀνεγράψαμεν τὰς ἀπὸ

1 θρυλοῦσιν o - PA 2 βίον o, αἰῶνα Dobraeus, χρόνον Dind. 3 μαντευόμενος P 9 ἑαυτῶν PAL, ἑαυτοῖς c 16 ὁ PAL, ὁ τῶν c 18 γέγονεν P 19 ὑπὸ Wess., ἐπὶ o 23 ἑκάστων Dind. 26 γὰρ] ἐπτὰ add. Dind.

Τροίας ἀλώσεως πράξεις ἔως ἐπὶ τὴν κατάλυσιν τοῦ τε Πελοποννησιακοῦ πολέμου καὶ τῆς Ἀθηναίων ἡγεμονίας, διελθόντες ἐτῇ ἐπτακόσιᾳ ἑβδομήκοντα ἐννέᾳ· ἐν ταύτῃ δὲ τὰς συνεχεῖς πράξεις προσ-
5 αναπληροῦντες ἀρξόμενα ἐκ τῶν κατασταθέντων
Ἀθήνησι τριάκοντα τυράννων, καταλήξομεν δὲ ἐπὶ τὴν Ῥώμης ἄλωσιν ὑπὸ Γαλατῶν, περιλαβόντες
ἐτῇ δέκα δικτώ.

'Αναρχίας γὰρ οὖσης Ἀθήνησι διὰ τὴν κατά- 3
10 λυσιν τῆς ἡγεμονίας, ἔτος μὲν ἦν ὁ γδοηκοστὸν πρὸς τοῖς ἐπτακοσίοις μετὰ τὴν Τροίας ἄλωσιν, ἐν δὲ τῇ Ῥώμη χιλίαρχοι διεδέξαντο τὴν ὑπατον ἀρχὴν τέταρες, Γάιος Φολούνιος καὶ Γάιος Σερουνίλιος καὶ Γάιος Οὐαλέριος καὶ Νουμέριος Φάβιος, ἥχθη δὲ 15 δλυμπιὰς κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν τετάρτη πρὸς ταῖς ἐνενήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα Κορκίνας Λαρισαῖος.
κατὰ δὲ τούτους τοὺς χρόνους Ἀθηναῖοι μὲν κατα- 2
πεπονημένοι ἐποιήσαντο συνθήκας πρὸς Λακεδαιμονίους, καθ' ἃς ἔδει τὰ τείχη τῆς πόλεως καθε-
20 λεῖν καὶ τῇ πατρίῳ πολιτείᾳ χρῆσθαι. καὶ τὰ μὲν τείχη περιεῖλον, περὶ δὲ τῆς πολιτείας πρὸς ἀλλήλους διεφέροντο. οἱ γὰρ τῆς δλιγαρχίας ὅρε- 3
γόμενοι τὴν παλαιὰν κατάστασιν ἔφασαν δεῖν ἀνα-
νεοῦσθαι, καθ' ἣν παντελῶς δλίγοι τῶν δλων
25 προειστήκεισαν· οἱ δὲ πλεῖστοι δημοκρατίας ὅντες

1 ἔως Sintenis, ὡς ο PAFL, ἐπὶ J, ἀπὸ c (cf. XIII 1, 3) 4 ἐννέα P, καὶ ἐννέα v 5 ἐκ
τὴν τῆς A 13 φολούνιος P, φλούνιος v; L. Furius Liv. IV 57
16 [ἐνίκα] στάδιον add. L (cf. e. 11, 5) 11 τὴν P¹,
II 3, 1 20 καὶ τὰ] τὰ P; τὰ μὲν οὖν fort. 23 δεῖν
ἀνανεοῦσθαι Madvig, διανείμασθαι ο, ἀνακτήσασθαι Reiske

ἐπιδυνμηταὶ τὴν τῶν πατέρων πολιτείαν προεφέ-
ροντο, καὶ ταύτην ἀπέφηναν δμολογουμένως οὗσαι
4 δημοκρατίαν. ἀντιλογίας δὲ γενομένης περὶ τούτων
ἐπί τινας ἡμέρας, οἱ τὰς δλιγαρχίας αἰρούμενοι ⁶⁴¹
πρὸς Λύσανδρον διεπρεβεύσαντο τὸν Σπαρτιάτην — 5
οὗτος γὰρ καταλυθέντος τοῦ πολέμου τὰ κατὰ τὰς
πόλεις ἀπέσταλτο διοικῆσαι, καὶ δλιγαρχία ἐν ταῖς
πλείσταις καθίσταντο — ἐλπίζοντες [οὐχ], ὅπερ ἦν
εἰκός, συνεπιλήψεσθαι τῆς ἐπιβολῆς αὐτοῖς. διέ-
πλευσαν οὖν εἰς Σάμον· ἐκεῖ γὰρ ἐτύγχανε διατρί-
βων δὲ Λύσανδρος, προσφάτως κατειληφώς τὴν πόλιν.
5 παρακαλούντων δὲ αὐτὸν πρὸς τὸ συνεργῆσαι συ-
επένευσε, καὶ τῆς μὲν Σάμου Θώρακα τὸν Σπαρ-
τιάτην ἀδιοστήν κατέστησεν, αὐτὸς δὲ μετὰ νέῶν
ἔκατὸν κατέπλευσεν εἰς τὸν Πειραιά. συναγαγὼν ¹⁵
δ' ἐκκλησίαν συνεβούλευσε τοῖς Ἀθηναίοις ἐλέσθαι
τριάκοντα ἄνδρας τοὺς ἀφηγηθομένους τῆς πολιτείας
6 καὶ πάντα διοικήσοντας τὰ κατὰ τὴν πόλιν. ἀντει-
πόντος δὲ τοῦ Θηραμένους καὶ τὰς συνθήκας ἀνα-
γινώσκοντος, ὅτι τῇ πατρίῳ συνεφάνησε χρήσεσθαι ²⁰
πολιτείᾳ, καὶ δεινὸν εἶναι λέγοντος, εἰ παρὰ τοὺς
ὅρους ἀφαιρεθήσονται τὴν ἐλευθερίαν, δὲ Λύσαν-
δρος ἔφη λελύσθαι τὰς συνθήκας ὑπὸ Ἀθηναίων.
ὕστερον γὰρ τῶν συγκειμένων ἡμερᾶν καθηφηκέναι
τὰ τείχη. ἀνετείνατο δὲ καὶ τῷ Θηραμένει τὰς ²⁵
μερίστας ἀπειλάς, ἀποκτενεῖν φήσας, εἰ μὴ παύσεται

¹ προσεφέροντο P ⁴ τὰς] τὰ τῆς fort. ⁶ τὰ add.
Dind. ⁷ δλιγαρχίας ... καθίστα Steph. ⁸ οὐχ del. Rhod.,
αὐτὸν Reiske, οὖν Wurm ¹⁰ οὖν] μὲν Wurm ¹¹ *προσ-
φάτως κατειληφώς] καὶ προσφάτως συνειληφώς o

Λακεδαιμονίοις ἐναντιούμενος. διόπερ ὁ τε Θηρα- 7
 μένης καὶ δῆμος καταπλαγεὶς ἡμαγκάξετο χειρο-
 τονίᾳ καταλῦσαι τὴν δημοκρατίαν. ἥρεθησαν οὖν
 τριάκοντα ἄνδρες οἱ διοικήσοντες τὰ κοινὰ τῆς
 πόλεως, ἀριστούσες μὲν τῷ λόγῳ, τύφαννοι δὲ τοῖς
 πράγμασιν. δὲ δῆμος θεωρῶν τὴν Θηραμένους 4
 ἐπιείκειαν καὶ νομίζων τῇ τούτου καλοκάγαθίᾳ τὴν
 πλεονεξίαν τῶν προεστηκότων ἐπὶ ποσὸν ἀναστα-
 λήσεσθαι, καὶ τοῦτον ἐν τοῖς τριάκοντ' ἀρχονσιν
 10 ἔχειροτόνησεν. ἔδει δὲ τοὺς ἥρημένους βουλὴν τε
 καὶ τὰς ἄλλας ἀρχὰς καταστῆσαι, καὶ νόμους συγ-
 γράψαι καθ' οὓς ἔμελλον πολιτεύεσθαι. τὰ μὲν 2
 οὖν περὶ τῆς νομοθεσίας ἀνεβάλοντο, προφάσεις
 εὐλόγους αἱεὶ ποριζόμενοι, βουλὴν δὲ καὶ τὰς ἄλλας
 15 ἀρχὰς ἐκ τῶν ἴδιων φίλων κατέστησαν, ὥστε τού-
 τους καλεῖσθαι μὲν ἀρχοντας, εἶναι δὲ ὑπηρέτας
 τῶν τριάκοντα. καὶ τὸ μὲν πρῶτον παραδιδόντες
 κρίσει τοὺς πονηροτάτους τῶν ἐν τῇ πόλει κατεδί-
 καξον θανάτῳ· καὶ μέχρι τούτου τοῖς ἐπιεικεστά-
 20 τοις τῶν πολιτῶν εὐαρέστει τὰ γινόμενα. μετὰ δὲ 3
 ταῦτα βουλόμενοι βιαιότερα καὶ παρόνομα πράττειν,
 ἥτησαντο παρὰ Λακεδαιμονίων φρουράν, λέγοντες
 δὲ τὴν πολιτείαν καταστήσουσιν ἐκείνοις συμφέ-
 ρουσαν. ἥδεισαν γὰρ δὲ τούς τοῖς τριάκοντας 25
 δύναιντο χωρὶς ἔειναι ὅπλων· πάντας γὰρ ἀνθ-
 ἔξεσθαι τῆς κοινῆς ἀσφαλείας. Λακεδαιμονίων δὲ 4
 642 πεμψάντων φρουρὰν καὶ τὸν ταύτης ἡγησόμενον
 Καλλίβιον, τὸν μὲν φρούραρχον ἔξεσθεράπευσαν

4 τριάκοντα om. FK 9 τριάκοντα ο - PA 12 ἥμελ-
 λον v 20 εὐθέστει FL 27 ἡγησάμενον PAKL

δώροις καὶ τοῖς ἄλλοις φιλανθρώποις οἱ τριάκοντα, τῶν δὲ πλουσίων ἐπιλέγοντες τοὺς ἐπιτηδείους συνελάμβανον ὡς νεωτερίζοντας, καὶ θαυμάτῳ περιβάλλοντες τὰς οὐσίας ἐδήμενον. τοῦ δὲ Θηραμένους ἐναντιουμένου τοῖς συνάρχουσι, καὶ μετὰ τῶν ἀντεχομένων τῆς σωτηρίας ἀπειλοῦντος ἀμύνεσθαι, συνήγαγον τὴν βουλὴν οἱ τριάκοντα. Κριτίου δὲ προεστῶτος αὐτῶν, καὶ πολλὰ κατηγορήσαντος τοῦ Θηραμένους, ὅτι προδίδωσι τὴν πολιτείαν ταύτην ἦς αὐτὸς ἔκουσίως κοινωνεῖ, παραλαβὼν τὸν λόγον δὲ Θηραμένης καὶ περὶ τῶν κατὰ μέρος ἀπολογησάμενος, ἅπασαν ἔσχε τὴν βουλὴν εὗνονν. οἱ δὲ περὶ τὸν Κριτίαν φοβούμενοι τὸν ἄνδρα μήποτε καταλύσῃ τὴν δολιγαρχίαν, περιέστησαν στρατιώτας ἔχοντας ἐσπασμένα τὰ ξίφη, καὶ τὸν Θηραμένη συνελάμβανον. δὲ ὁ δὲ φθάσας ἀνεπήδησε μὲν πρὸς τὴν βουλαίαν Ἔστίαν, ἔφησε δὲ πρὸς τοὺς θεοὺς καταφεύγειν, οὐ σωθῆσεσθαι νομίζων, ἀλλὰ σπεύδων τοῖς ἀνελοῦσιν αὐτὸν περιποιήσασθαι τὴν εἰς τοὺς θεοὺς ἀσέβειαν. παρελθόντων δὲ τῶν ὑπηρετῶν καὶ ἀποσπώντων αὐτόν, δὲ μὲν Θηραμένης ἔφερε γενναιόως τὴν ἀτυχίαν, ἀτε καὶ φιλοσοφίας ἐπὶ πλεῖον μετεσχηκὼς παρὰ Σωκράτει, τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος ἤλει πυνθανοῦντα τὸν Θηραμένη, οὐ μὴν ἐτόλμα βοηθεῖν, περιεστώτων πολλῶν μετὰ δπλων. Σωκράτης δὲ ὁ φιλόσοφος καὶ δύο τῶν οἰκείων προσδοκαμόντες ἐνεχείρουν κωλύειν τοὺς ὑπηρέτας. δὲ Θηραμένης ἥξεν μηδὲν τούτων πράττειν τὴν μὲν γὰρ φιλίαν

καὶ τὴν ἀνδρείαν ἔφησεν αὐτῶν ἐπαινεῖν, ἐαυτῷ
 δὲ μεγίστην συμφορὰν ἔσεσθαι, εἰ τοῖς οὕτως
 οἰκείως διακειμένοις αἴτιος ἔσται θανάτου. οἱ δὲ 3
 περὶ τὸν Σωκράτην, τῶν μὲν ἄλλων οὐδένα βοηθὸν
 5 ἔχοντες, τὴν δὲ τῶν ὑπερεχόντων ἀνάτασιν δρῶντες
 αὐξανομένην, ἡσυχίαν ἔχον. καὶ Θηραμένην μὲν
 ἀπὸ τῶν βωμῶν ἀποσπάσαντες οἵς ἦν προστεταγ-
 μένον, διὰ μέσης τῆς ἀγορᾶς εἶλκυσαν ἐπὶ τὸν
 θάνατον· οἱ δὲ πολλοὶ τὰ τῆς φρουρᾶς ὅπλα κατα- 4
 10 πεπληγμένοι συνήλγουν τῷ δυστυχοῦντι, καὶ τὴν
 τε ἐκείνου συμφορὰν ἄμα καὶ τὴν περὶ σφᾶς δου-
 λείαν ἐδάκρυν. τῶν γὰρ ταπεινῶν ἔκαστοι τὴν
 Θηραμένους ἀρετὴν θεωροῦντες οὕτω προπηλακιζο-
 μένην, τὴν περὶ αὐτοὺς ἀσθένειαν οὐδενὶ λόγῳ
 15 παραναλωθήσεσθαι διειλήφεισαν. μετὰ δὲ τὸν 5
 643 τούτου θάνατον οἱ τριάκοντα τοὺς πλουσίους ἐπι-
 λεγόμενοι, τούτοις ψευδεῖς αἴτιας ἐπερρίπτουν, καὶ
 φονεύοντες τὰς οὐσίας διήρπαξον. ἀνεῖλον δὲ καὶ
 Νικήρατον τὸν Νικίον τοῦ στρατηγήσαντος ἐπὶ
 20 Συρακοσίους υἱόν, ἀνδρα πρὸς ἀπαντας ἐπιεικῇ
 καὶ φιλάνθρωπον, πλούτῳ δὲ καὶ δόξῃ σχεδὸν
 πρῶτον πάντων Ἀθηναίων· διὸ καὶ συνέβη πᾶσαι 6
 οἰκίαν συναλγῆσαι τῇ τάνδρῳ τελευτῇ, τῆς διὰ τὴν
 ἐπιείκειαν μνήμης προαγούσης εἰς δάκρυα. οὐ μὴν
 25 ἔληγόν γε τῆς παρανομίας οἱ τύραννοι, πολὺ δὲ
 μᾶλλον ἐπίτασιν λαμβανούσης τῆς ἀπονοίας τῶν

2 ἔσεσθαι συμφοράν Α 5 ἀνάστασιν ο, corr. Wess.
 14 αὐτοὺς ΡΑΠΛ 15 διειλήφεισαν Eich., διειλήφασιν ΡΑ,
 διειλήφασι c 25 γε Reiske, τε ο 26 ἐπίτασιν Reiske,
 ἐν ἀπασιν ο ἀπονοίας] τὴν αὐξῆσιν add. P, ἐπειδοσιν
 add. cod. Peiresc.; αὐξῆσιν vel ἐπίδοσιν suppl. Steph.

μὲν ξένων τοὺς πλουσιωτάτους ἔξηκοντα κατέσφαξαν, ὅπως τῶν χρημάτων κυριεύσωσι, τῶν δὲ πολιτῶν καθ' ἡμέραν ἀναιρουμένων οἱ τοῖς βίοις εὐπορούμενοι σχεδὸν ἀπαντες ἔφυγον ἐκ τῆς πόλεως.
 7 ἀνεῖλον δὲ καὶ Αὐτόλυκον, ἦνδρα παρρησιαστὴν,⁵ καὶ καθόλου τοὺς χαριεστάτους ἐπέλεγον. ἐπὶ τοσοῦτο δὲ κατέφθειραν τὴν πόλιν, ὥστε φυγεῖν τοὺς Ἀθηναίους πλείους τῶν ἡμίσεων.

6 Λακεδαιμόνιοι δὲ τὴν στάσιν τῶν Ἀθηναίων ὄφεντες, οὐδέποτε ἰσχῦσαι βουλόμενοι τοὺς Ἀθηναίους, ἔχαιρον καὶ φανερὰν ἐαντῶν ἐποίουν τὴν διάθεσιν· ἐψηφίσαντο γὰρ τοὺς Ἀθηναίων φυγάδας ἐξ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος ἀγωγίμους τοῖς τριάκοντα εἶναι, τὸν δὲ κωλύσαντα πέντε ταλάντοις 2 ἔνοχον εἶναι. δεινοῦ δ' ὅντος τοῦ ψηφίσματος,¹⁵ αἱ μὲν ἄλλαι πόλεις καταπεπληγμέναι τὸ βάρος τῶν Σπαρτιατῶν ὑπήκοον, Ἀργεῖοι δὲ πρῶτοι, μισοῦντες μὲν τὴν Λακεδαιμονίων ὡμότητα, κατελεοῦντες δὲ τὰς τύχας τῶν ἀκληρούντων, ὑπερδέχοντο φιλανθρώπιας τοὺς φυγάδας. καὶ Θηβαῖοι²⁰ δὲ ἐψηφίσαντο ὑπάρχειν πρόστιμον τῷ θεασαμένῳ μὲν ἀγόμενον φυγάδα, μὴ βοηθήσαντι δὲ κατὰ τὸ δυνατόν. τὰ μὲν οὖν περὶ Ἀθηναίους ἐν τούτοις ἦν.

1 ἔξηκοντα] τριάκοντα Dobraeus ex Xen. Hell. II 3, 21
 5 παγκρατιαστὴν quidam (ἀθλητὴν Plut. Lys. 15) 6 τοσούτῳ P 7 τοὺς om. v 9 *στάσιν] πόλιν o; ταπεινήν add. Wurm, οὗτοι φερομένην (vel διακειμένην, διαφθερμένην) Reiske 10 τοὺς om. A 11 αὐτῶν o - PA 14 κωλύσοντα P τάλαντα P 17 πρῶτον PAf 21 ἐψηφίσαντο] τάλαντον add. Reiske ex Plut. Lys. 27 22 μὲν om. P

Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Διονύσιος δ τῶν Σικελίων τύραννος ἐπειδὴ πρὸς Καρχηδονίους εἰφήρην ἐποιήσατο, περὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς τυραννίδος διενοεῖτο μᾶλλον γίνεσθαι· ὑπελάμβανε γὰρ τοὺς 5 Συρακοσίους ἀπολελυμένους τοῦ πολέμου σχολὴν ἔξειν εἰς τὸ τὴν ἐλευθερίαν ἀνακτήσασθαι. Θεω- 2 ρᾶν δὲ τῆς πόλεως τὴν Νῆσον δχυρωτάτην οὖσαν καὶ δυναμένην φρασίως φυλάττεσθαι, ταύτην μὲν διφοδόμησεν ἀπὸ τῆς ἄλλης πόλεως τείχει πολυτε- 10 λεῖ, καὶ πύργους ὑψηλοὺς καὶ πυκνοὺς ἐνφοδόμησε, 6 οἵκαλ πρὸ αὐτῆς χρηματιστήρια καὶ στοὰς δυναμένας ὅχλων ἐπιδέχεσθαι πλῆθος. ὄφοδόμησε δὲ ἐν αὐτῇ 3 πολυτελῶς ὀχυρωμένην ἀκρόπολιν πρὸς τὰς αἰφνι- δίους καταφυγάς, καὶ συμπεριέλαβε τῷ ταύτης τείχει 15 τὰ πρὸς τῷ μικρῷ λιμένι τῷ Λακκίῳ καλούμενῷ νεώρᾳ· ταῦτα δὲ ἔξήκοντα τριήρεις χωροῦντα πύλην εἶχε κλεισμένην, δι’ ἣς κατὰ μίαν τῶν νεῶν εἰσ- πλεῖν συνέβαινεν. τῆς δὲ χώρας τὴν μὲν ἀφίστην 4 ἔξελόμενος ἐδωρήσατο τοῖς τε φίλοις καὶ τοῖς ἐφ’ 20 ἡγεμονίας τεταγμένοις, τὴν δὲ ἄλλην ἐμέρισεν ἐπ’ ἵσης ἔνω τε καὶ πολίτῃ, συμπεριλαβὼν τῷ τῶν πολιτῶν δινόματι τοὺς ἡλευθερωμένους δούλους, οὓς ἐκάλει νεοπολίτας. διέδωκε δὲ καὶ τὰς οἰκίας τοῖς 5 ὄχλοις πλὴν τῶν ἐν τῇ Νήσῳ· ταύτας δὲ τοῖς φίλοις 25 καὶ τοῖς μισθοφόροις ἐδωρήσατο. ἐπεὶ δὲ τὰ κατὰ τὴν τυραννίδα καλῶς ἐδόκει διαφημέναι, τὴν δύνα- μιν ἔξήγαγεν ἐπὶ τοὺς Σικελούς, πάντας μὲν

1 Σικελιωτῶν Wess. (c. 18, 1); ceteroquin Συρακοσίων

4 διενοεῖτο μᾶλλον Reiske, διενόει τὸ μέλλον ο 24 ταῦτα AFK δὲ] τε P 27 ἔξήγαγεν Reiske, ἔξήνεγκεν ο

σπεύδων τοὺς αὐτονόμους ὑφ ἐαυτὸν ποιήσασθαι,
μάλιστα δὲ τούτους διὰ τὸ συμμαχῆσαι πρότερον
6 Καρχηδονίοις. οὗτος μὲν οὖν ἐπὶ τὴν τῶν Ἐρβη-
σίνων πόλιν στρατεύσας τὰ πρὸς τὴν πολιορκίαν
παρεσκευάζετο. οἱ δὲ συστρατευόμενοι Συρακόσιοι 5
κύριοι τῶν ὅπλων ὅντες συστάσεις ἐποιοῦντο καὶ
κατηγόρουν ἀλλήλων, ὅτι τοῖς ἵππεῦσιν οὐ συν-
επελάβοντο τῆς καταλύσεως τῆς τοῦ τυράννου. δ
δὲ καθεσταμένος ὑπὸ τοῦ Διονυσίου τῶν στρατιω-
τῶν ἡγεμὼν τὸ μὲν πρῶτον ἡπείρησέ τινι τῶν παρ- 10
ρησιαζομένων, ἀντειπόντος δ' ἐκείνου θρασέως
7 ἐπῆλθεν ὡς πατάξων. ἐφ' ᾧ παροξυνθέντες οἱ
στρατιῶται τὸν μὲν ἐπαρχον ὄνομα Διώρικὸν ἀπέ-
κτειναν, τοὺς δὲ πολίτας βοῶντες ἐπὶ τὴν ἐλευθε-
ρίαν μετεπέμποντο τοὺς ἐκ τῆς Αἴτνης ἵππεῖς. 15
οὗτοι γὰρ ἐν ἀρχῇ τῆς τυραννίδος ἐκπεπτωκότες
8 ὥκουν τοῦτο τὸ φρούριον. Διονύσιος δὲ κατα-
πλαγεὶς τὴν ἀπόστασιν τῶν Συρακοσίων, τὴν μὲν
πολιορκίαν ἔλυσεν, εἰς δὲ τὰς Συρακούσας ἡπείρητο,
σπεύδων καταλαβέσθαι τὴν πόλιν. οὗ φυγόντος 20
οἱ τὴν ἀπόστασιν ποιησάμενοι στρατηγοὺς εἶλαντο
τοὺς ἀποκτείναντας τὸν ἐπαρχον, καὶ παραλαβόντες
τοὺς ἐξ Αἴτνης ἵππεῖς ἐν ταῖς καλούμέναις Ἐπιπο-
λαῖς ἀντεστρατοπέδευσαν τῷ τυφάννῳ, καὶ διέ-
2 κλεισαν αὐτὸν τῆς ἐπὶ τὴν χώραν ἔξοδου. εὐθὺς 25
δὲ πρός τε Μεσσηνίους καὶ Ῥηγίνους πρέσβεις
ἀπέστειλαν, δεόμενοι κατὰ θάλατταν συναντιλα-

3 Ἐρβησίνων Dind., Ἐρβησινῶν ο 4 στρατοπεδεύσας Pa
13 Διώρικον Dind. 19 ἔλνσε o-PA εἰς δὲ τὰς (δὲ s 1.)
P, τὴν δ' εἰς e (fort. etiam Pa) 25 τῆς χώρας Pf

βέσθαι τῆς ἐλευθερίας· εἰώθεισαν γὰρ αἱ πόλεις
αὗται κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν τριήρεις πληροῦν οὐκ
ἐλάττους δύρδογκοντα. ἀς τότε τοῖς Συρακοσίοις
αἱ πόλεις ἀπέστειλαν, σπεύδονται συνεπιλαβέσθαι
5 τῆς ἐλευθερίας. ἐπεκήρυξαν δὲ καὶ χρημάτων πλῆ- 3
θος τοῖς ἀνελοῦσι τὸν τύραννον, καὶ τοῖς μετα-
βαλομένοις τῶν ξένων ἐπηγγείλαντο μεταδώσειν τῆς
645 πολιτείας. κατεσκεύασαν δὲ καὶ μηχανήματα, δι'
ῶν τὰ τείχη σαλεύοντες ἔξελοῦσι, καὶ προσέβαλλον
10 καθ' ἡμέραν τῇ Νήσῳ, καὶ τοὺς μεταβαλλομένους
τῶν ξένων φιλανθρώπως ἀπεδέχοντο. Διονύσιος 4
δὲ τῆς εἰς τὴν χώραν ἔξοδον διακελεισμένος καὶ
ὑπὸ τῶν μισθοφόρων ἐγκαταλειπόμενος, συνήγαγε
τοὺς φίλους βουλευσόμενος περὶ τῶν ἐνεστώτων.
15 οὗτοι γὰρ τελέως ἀπῆλπιστο τὰ τῆς δυναστείας,
ὅστε οὐ ξητεῖν αὐτόν, πῶς καταπολεμήσῃ τοὺς
Συρακοσίους, ἀλλὰ ποῖον ὑπομείνας θάνατον μὴ
παντελῶς ἀδοξον ποιήσῃ τὴν κατάλυσιν τῆς ἀρχῆς.
Ἐλωρις μὲν οὖν, εἰς τῶν φίλων, ὡς δ' ἔνιοι φασιν, 5
20 δ ποιητὸς πατήρ, εἶπεν αὐτῷ, διότι καλὸν ἐντάφιόν
ἔστιν ἡ τυραννίς· Πολύξενος δὲ ὁ κηδεστὴς ἀπεφή-
νατο δεῖν λαβόντα τὸν δξύτατον ὕπον εἰς τὴν
τῶν Καρχηδονίων ἐπικράτειαν ἀφιππεῦσαι πρὸς
τοὺς Καμπανούς· τούτους γὰρ Ἰμίλκων ἀπελελοίπει

1 εἰώθεισαν Reiske, εἰώθασιν ο add. A 6 μεταβαλού. P, μεταλαβού. AL, μεταβαλλού. c 9 ἔξελοῦσι Hert., ἔξέλωσι ο προσέβαλον P 10 μετα-
βαλομένους P 15 οὗτοι] οὗτος P 16 πῶς Bek., ὡς P,
ὅστε γ; ὅπως Reiske καταπολεμήσαι ο, corr. Bek., κατα-
πολεμήσει Dind. 18 ποιήσει Dind. 19 Ἐλωρις P 20 ποι-
ητὸς Wess., ποιητὴς ο 23 ἐφ' ἵππεῦσαι P 24 Ἀμίλκως FK

φυλακῆς ἔνεκα τῶν κατὰ Σικελίαν τόπων· Φίλιστος δ' ὁ μετὰ ταῦτα τὰς Ιστορίας συνταξάμενος, ἀντεπών τῷ Πολυξένῳ, προσήγειν ἔφησεν [δεῖν] οὐκ ἐφ' ἵππουν θέοντος ἐκπηδᾶν ἐκ τῆς τυραννίδος, ἀλλὰ 6 τοῦ σκέλους ἐλκόμενον ἐκπίπτειν. ὡς προσσχὼν δ⁵ Διονύσιος ἔκρινε πᾶν ὑπομεῖναι πρότερον ἢ τὴν δυναστείαν ἐκλιπεῖν ἐκουσίως. διόπερ ἀποστείλας πρέσβεις πρὸς τοὺς ἀφεστηκότας, τούτους μὲν παρεκάλει δοῦναι τὴν ἔξουσίαν αὐτῷ μετὰ τῶν ἰδίων ἀπελθεῖν ἐκ τῆς πόλεως, πρὸς δὲ τοὺς Καμπανοὺς 10 λέθρᾳ διαπεμψάμενος ὡμολόγησεν αὐτοῖς δώσειν χορήματα ὅσα ἂν αἰτήσωσιν εἰς τὴν πολιορκίαν.

9 Τούτων δὲ πραχθέντων οἱ μὲν Συρακύσιοι τὴν ἔξουσίαν δόντες τῷ τυράννῳ μετὰ πέντε νεῶν ἀποπλεῖν, φραδυμότεροι καθειστήκεσσαν, καὶ τοὺς μὲν 15 ἵππεῖς ἀπέλυσαν οὐδὲν χρησίμους ὅντας πρὸς τὴν πολιορκίαν, τῶν δὲ πεζῶν οἱ πλεῖστοι κατὰ τὴν χώραν ἐξήγεσαν, ὡς ἥδη καταλελυμένης τῆς τυραννίδος. οἱ δὲ Καμπανοὶ ταῖς ἐπαγγελίαις μετεωρισθέντες τὸ μὲν πρῶτον ἐπ' Ἀγύριον παρεγενή- 20 θησαν· ἐκεῖ δὲ τὴν ἀποσκευὴν "Ἀγυρι παραθέμενοι

2 τὰς om. AL 3 ἔφησε Steph., ἔφησοι ο δεῖν
delevi 4 θέοντος Rhod. (cf. Plut. Dion. 35 εἰπόντα μὴ
δεῖν ἐκ τυραννίδος φεύγειν Διονύσιον ἵππῳ ταχεῖ χρώμενον, ἀλλὰ τοῦ σκέλους ἐλκόμενον), θέλοντο aut
ἐθελόντως Reiske (= ἐκουσίως v. 7 et κατὰ προσάρεσιν XX
78, 3) 5 ἐκπίπτειν P (et XX 78, 3), προσπίπτειν v,
προπίπτειν Dind. 12 ἄν] ἐὰν PFK εἰς] ἐὰν λύσωσι
Wurm πολιορκίαν] ἐπικονφίαν fort. 15 φραδυμότερον ο,
corr. Steph. 16 ἵππεῖς add. Reiske ἀπέλυσαν] εἰς
add. P, ὡς fort. πρὸς τὴν πολιορκίαν (om. A?) οὐδὲν χρόντας v 18 ἐπεξήγεσαν L, ἀντεξήγεσαν c, corr. Reiske
21 Ἀγύρι v, Ἀγύρει Steph.

τῷ δυναστεύοντι τῆς πόλεως ἔξωρμησαν ἐπὶ Συρα-
κούσας εὗξωνοι, τὸν ἀριθμὸν δύντες ἵππεῖς χίλιοι
διαικόσιοι. ταχὺ δὲ διανύσαντες τὴν δδὸν ἀπροσδο- 3
κήτως ἐπεφάνησαν τοῖς Συρακοσίοις, καὶ πολλοὺς
· αὐτῶν ἀνελόντες εἰσεβιάσαντο πρὸς τὸν Διονύσιον.
κατέπλευσαν δὲ καὶ τριακόσιοι μισθοφόροι τῷ
τυφάννῳ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρόν, ὥστε ἀυτὸν ἀνα-
κύψαι ταῖς ἐλπίσιν. οἱ δὲ Συρακόσιοι πάλιν τῆς 4
δυναστείας ἴσχυροποιουμένης ἐστασίασαν πρὸς ἀλ-
10 λήλους, τῶν μὲν ἀποφαινομένων μένειν καὶ πολιορ-
κεῖν, τῶν δὲ λύειν τὸ στρατόπεδον καὶ τὴν πόλιν
64 ἐκλιπεῖν. ἡ δὴ συνιδὼν δὲ Διονύσιος ἔξηγαγεν ἐπ' 5
αὐτοὺς τὴν δύναμιν, καὶ τεταφαγμένοις ἐπιπεσῶν
φραδίως ἐτρέψατο περὶ τὴν Νέαν πόλιν καλούμενην.
15 ἀνηρέθησαν μὲν οὖν οὐ πολλοί παριπεύων γὰρ
δὲ Διονύσιος ἐκώλυσε φονεύειν τοὺς φεύγοντας.
οἱ δὲ Συρακόσιοι παραχρῆμα μὲν κατὰ τὴν χώραν
ἐσκεδάσθησαν, μετ' ὀλίγον δὲ πρὸς τοὺς ἵππεῖς εἰς
Αἴτνην ἤθροισθησαν ὑπὲρ τοὺς ἐπτακισχιλίους.
20 Διονύσιος δὲ τὸν πεσόντας τῶν Συρακοσίων θάψας 6
ἀπέστειλε πρέσβεις εἰς Αἴτνην, ἀξιῶν τοὺς φυγάδας
διαλύεσθαι καὶ τὴν πατρίδα κατοικεῖν, διδοὺς
πίστιν μὴ μηδικακήσειν αὐτοῖς. τινὲς μὲν οὖν 7
τέκνα καὶ γυναικας ἀπολελοιπότες ἤναγκάσθησαν
25 πεισθῆναι τοῖς παρακαλούμενοις· οἱ δὲ λοιποί, προ-
φερομένων τῶν πρεσβευτῶν τὴν τοῦ Διονυσίου περὶ
τὴν ταφὴν τῶν πεσόντων εὐεργεσίαν, ἔφασαν αὐτὸν
ἀξιού εἶναι τυχεῖν τῆς δμοίας χάριτος, καὶ τοῖς

5 εἰσεβιάσαντο ο, corr. Steph.

18 εἰς Αἴτνην om. v

12 ἐκλείπειν fort.

θεοῖς ηὔχοντο τὴν ταχίστην αὐτὸν ἐπιδεῖν ταύτης
8 τυγχάνοντα. οὗτοι μὲν οὖν οὐδενὶ τρόπῳ βουλη-
θέντες πιστεῦσαι τῷ τυράννῳ κατέμειναν ἐν Αἴτνῃ,
καὶ δὸν ἐπιτηροῦντες κατ' αὐτοῦ· Διονύσιος δὲ τοῖς
μὲν κατελθοῦσι φυγάσι φιλανθρώπως ἔχοήσατο,⁵
βουλόμενος καὶ τοὺς ἄλλους προτρέψασθαι κατελ-
θεῖν εἰς τὴν πατρίδα, τοὺς δὲ Καμπανοὺς ταῖς
καθηκούσαις δωρεαῖς τιμήσας ἔξαπέστειλεν ἐκ τῆς
9 πόλεως, ὑφορώμενος αὐτῶν τὴν ἀβεβαιότητα. οἱ
πορευθέντες εἰς Ἐντελλαν, καὶ πείσαντες τοὺς ἐν 10
τῇ πόλει λαβεῖν ἕαντοὺς συνοίκους, νυκτὸς ἐπιθέ-
μενοι τοὺς μὲν ἡβῶντας ἀπέσφαξαν, τὰς δὲ γυναι-
κας τῶν παρασπονδηθέντων γήμαντες κατέσχον τὴν
πόλιν.

10 Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Λακεδαιμόνιοι καταλελυ- 15
κότες τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον διολογου-
μένην ἔσχον τὴν ἡγεμονίαν καὶ τὴν κατὰ γῆν καὶ
τὴν κατὰ θάλατταν. καταστήσαντες δὲ ναύαρχον
Λύσανδρον, τούτῳ προσέταξαν ἐπιπορεύεσθαι τὰς
πόλεις, ἐν ἑκάστῃ τοὺς παρ' αὐτοῖς καλούμένους 20
ἀρμοστὰς ἐγκαθιστάντα· ταῖς γὰρ δημοκρατίαις
προσκόπτοντες οἱ Λακεδαιμόνιοι δι' δλιγαρχίας
2 ἐβούλοντο τὰς πόλεις διοικεῖσθαι. ἔταξαν δὲ καὶ
φόρους τοῖς καταπολεμητεῖσι, καὶ τὸν πρὸ τοῦ
χρόνου οὐ χρώμενοι νομίσματι, τότε συνήθοιξον 25
ἐκ τοῦ φόρου κατ' ἐνιαυτὸν πλείω τῶν χιλίων
ταλάντων. ἐπεὶ δὲ τὰ κατὰ τὴν Ἑλλάδα πράγματα

8 δωρεαῖς] τιμαῖς καὶ δωρεαῖς cod. Peiresc. 10 Αἴτελ-
λαν A et Peiresc., Ἐντελλαν F

κατὰ τὴν ἴδιαν ἀξίαν διώκησαν, ἀπέστειλαν Ἀριστον
 ἄνδρα τῶν ἐπιφανῶν εἰς Συρακούσας, τῷ μὲν λόγῳ
 προσποιούμενοι καταλύειν τὴν δυναστείαν, τῇ δ'
 ἀληθείᾳ σπεύδοντες αὐξῆσαι τὴν τυραννίδα· ἥλπιζον
 5 γάρ συγκατασκευάζοντες τὴν ἀρχὴν ὑπήκοον ἔξειν
 τὸν Διονύσιον διὰ τὰς εὐεργεσίας. ὁ δ' Ἀριστος 3
 καταπλεύσας εἰς Συρακούσας καὶ τῷ τυράννῳ
 λάθρᾳ περὶ τούτων διαλεχθείς, τοὺς τε Συρακο-
 σίους ἀνασείων καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἀποκαταστήσειν
 10 647 ἐπαγγειλάμενος, Νικοτέλην μὲν τὸν Κορίνθιον
 ἀνεῖλεν ἀφηγούμενον τῶν Συρακοσίων, τοὺς δὲ
 πιστεύσαντας προδοὺς τὸν μὲν τύραννον ἰσχυρὸν
 κατέστησε, διὰ δὲ τῆς πράξεως ταύτης ἀσχημονεῖν
 ἐποίησεν αὐτὸν ἄμα καὶ τὴν πατρίδα. Διονύσιος δὲ 4
 15 τοὺς Συρακοσίους ἐπὶ τὸν θερισμὸν ἀποστείλας
 ἐπῆλθε τὰς οἰκίας, καὶ τὰ μὲν ὅπλα πάντων ἀφεί-
 λετο, μετὰ δὲ ταῦθ' ἔτερον τεῖχος ὡκοδόμει περὶ
 τὴν ἀκρόπολιν, καὶ ναῦς τε κατεσκευάζετο, συνῆγε
 δὲ καὶ μασθοφόρων πλῆθος, καὶ τὰ λοιπὰ παρε-
 20 σκευάζετο πρὸς τὴν ἀσφάλειαν τῆς τυραννίδος, ώς
 ἂν ἔργοις ἥδη πεῖραν εἰληφώς ὅτι πᾶν ὑπομένουσιν
 οἱ Συρακόσιοι χάριν τοῦ μὴ δουλεύειν.

Τούτων δὲ πραττομένων Φαρνάβαξος δὲ Λαρείου 11
 τοῦ βασιλέως σετράπης Ἀλκιβιάδην τὸν Ἀθηναῖον
 25 συλλαβὼν ἀνεῖλε, χαρίσασθαι βουλόμενος Λακεδαι-
 μονίοις. τοῦ δ' Ἐφόρου δι' ἄλλας αἰτίας ἐπιβου-
 λευθῆναι γεγραφότος, οὐκ ἀχρηστὸν εἶναι νομίζω
 παραθεῖναι τὴν παραδοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ συγγραφέως

1 ἀξίαν] ἀξίωσιν Reiske "Ἀριστον]" Ἀρέτης c. 70, 3
 16 πάντων] παναντῶν P¹ 21 ὑπομενοῦσιν J 22 οἱ] οὐ P

2 ἐπιβουλὴν κατ' Ἀλκιβιάδον. φησὶ γὰρ κατὰ τὴν ἐπτακαιδευάτην βίβλον Κύρον μὲν καὶ Λακεδαιμονίους λάθρᾳ παρασκευάζεσθαι ἡμα πολεμεῖν πρὸς Ἀρταξέρξην τὸν ἀδελφόν, Ἀλκιβιάδην δὲ διά τινων αἰσθόμενον τὴν Κύρον προαιρεσιν ἐλθεῖν πρὸς 5 Φαρνάβαζον καὶ περὶ τούτων ἔξηγήσασθαι κατὰ μέρος, ἀξιῶσαι δὲ αὐτὸν δοῦναι ἀναβάσεως δδὸν πρὸς Ἀρταξέρξην· βούλεσθαι γὰρ ἐμφανίσαι πρῶτον 3 τὴν ἐπιβουλὴν τῷ βασιλεῖ. τὸν δὲ Φαρνάβαζον ἀκούσαντα τῶν λόγων, σφετερίσασθαι τὴν ἀπαγγε- 10 λίαν καὶ πέμψαι πιστοὺς ἄνδρας ὑπὲρ τούτων τῷ βασιλεῖ δηλώσοντας. οὐ διδόντος δὲ τοῦ Φαρναβάζου τοὺς παραπέμφοντας εἰς τὰ βασίλεια, φησὶ τὸν μὲν Ἀλκιβιάδην δραμῆσαι πρὸς τὸν σατράπην τῆς Παφλαγονίας, ὅπως δι' ἐκείνου ποιήσαιτο τὴν 15 ἀνάβασιν· τὸν δὲ Φαρνάβαζον φοβηθέντα μὴ περὶ τούτων ἀκούσῃ τὴν ἀλήθειαν δ βασιλεύς, ἐπαποστεῖλαι τοὺς ἀνελοῦντας κατὰ τὴν δδὸν τὸν Ἀλκι- 4 βιάδην. τοὺς δὲ καταλαβόντας αὐτὸν τῆς Φρυγίας ἐν τινι κώμῃ κατεσκηνωκότα νυκτὸς περιθεῖναι 20 ξύλων πλῆθος· ἀναφθέντος οὖν πολλοῦ πυρὸς τὸν Αλκιβιάδην ἐπιχειρῆσαι μὲν ἀμύνεσθαι, κρατηθέντα δὲ ὑπὸ τοῦ πυρὸς καὶ τῶν εἰς αὐτὸν ἀκοντιζόντων τελευτῆσαι.

5 Περὶ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ Αημόνιος δ φιλό- 25

1 κατ' PA, κατὰ τοῦ c 5 πρὸς PA, πρὸς τὸν c 6 κατὰ] τὰ κατὰ Dind. 7 δδὸν] ὁδηγὸν aut ἐφόδιον aut ἔξουσίαν Reiske 8 βούλευεσθαι o - PJK 10 τὸν λόγον P (c. 26, 6) ἐπαγγελίαν PAF 18 ἀνελοῦντας P¹, ἀνελόντας c 19 αὐτὸν P², om. c 20 ἐν τινι κώμῃ τῆς Φρυγίας o - PAL νυκτὶ P²

σοφος ἐτελεύτησε βιώσας ἔτη ἐνειήκοντα. Λασθένην
δὲ τὸν Θηβαῖον τὸν νευκηρότα ταύτην τὴν δλυμ-
πιάδα λέγεται πρὸς ἵππον ἀθλητὴν δραμόντα νικῆ-
σαι· τὸν δὲ δρόμον ἀπὸ τῆς Κορωνείας μέχρι τῆς
5 Θηβαίων πόλεως γενέσθαι.

Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαίων φρουρούντων 6
"Ἐρρουκαν πόλιν Οὐόλσκων ἐπελθόντες οἱ πολέμοι
τῆς τε πόλεως ἐκράτησαν καὶ τῶν φρουρῶν τοὺς
πλείστους ἀνεῖλαν.

10 Τῶν δὲ κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν πράξεων 12
648τέλος ἔχουσῶν Ἀθήνησι μὲν ἦν ἀρχῶν Εὐκλείδης,
ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διεδέξαντο χιλί-
αρχοι τέσσαρες, Πόπλιος Κορυνήλιος, Νουμέριος
Φάρβιος, Λεύκιος Οὐαλέριος. τούτων δὲ τὴν ἀρχὴν 2
15 παρειληφότων Βυζάντιοι πρὸς μὲν ἀλλήλους στα-
σιάζοντες, πρὸς δὲ τοὺς παροικοῦντας Θρᾳκας πόλε-
μον ἔχοντες, κακῶς ἀπῆλλαττον· οὐ δυνάμενοι δὲ
λύσιν πορίσασθαι τῆς πρὸς ἀλλήλους φιλονεικίας,
στρατηγὸν ἡτήσαντο παρὰ Λακεδαιμονίων. ἐξέπεμ-
20 ψαν οὖν οἱ Σπαρτιάται Κλέαρχον καταστήσοντα τὰ
κατὰ τὴν πόλιν· οὗτος δὲ πιστευθεὶς περὶ τῶν 3
ὅλων καὶ μισθοφόρους πολλοὺς ἀθροίσας, οὐκέτι
προστάτης ἦν, ἀλλὰ τύραννος. καὶ τὸ μὲν πρῶτον
τοὺς ἀρχοντας αὐτῶν ἐπὶ τινὶ θυσίᾳ καλέσας ἀνεῖλε,
25 μετὰ δὲ ταῦτα ἀναρχίας οὕσης ἐν τῇ πόλει, τριά-
κοντα μὲν τοὺς δυνομαξομένους Βυζαντίους συνήρ-

2 δὲ P, τε v 3 διαδραμόντα Hert. 7 "Ἐρρουκαν]
cf. c. 98, 5 οὐάλσκων P, οὐάλκων F 13 Κορυνήλιος]
Cn. Cornelius add. J. Weber 14 Οὐαλέριος] καὶ Τερέν-
τιος Μάξιμος add. o - PA 26 Βυζαντίους] Βοιωτοὺς a,
βοηθοὺς vel τοὺς δυνομαστοτάτους Βυζαντίων Reiske, βον-

πασε καὶ περιθεὶς κάλων ἀπεστραγγάλισε· πάντων δὲ τῶν διαφθαρέντων τὰς οὐσίας σφετερισάμενος ἐπελέγετο καὶ τῶν ἄλλων τοὺς εὐπόρους, καὶ ψευδεῖς αἰτίας ἐπιφρίπτων οὓς μὲν ἀπέκτεινεν, οὓς δὲ ἐφυγάδευσε. πολλῶν δὲ χορημάτων κυριεύσας καὶ 5 μισθοφόρων ἀθροίσας πλῆθος τὰ κατὰ τὴν δυνάστειαν ἡσφαλίσατο. διαβοηθείσης δὲ τῆς κατὰ τὸν τύφαννον ὠμότητός τε καὶ δυνάμεως, Λακεδαιμόνιοι τὸ μὲν πρῶτον ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν πρέσβεις τοὺς πείσοντας ἀποθέσθαι τὴν δυναστείαν· 10 οὐ προσέχοντος δὲ τοῖς ἀξιούμένοις ἐπεμψαν δύναμιν ἐπ' αὐτὸν καὶ στρατηγὸν Πανθοίδαν. οὗ τὴν ἔφοδον αἰσθόμενος ὁ Κλέαρχος εἰς Σηλυμβρίαν μετήγαγε τὴν δύναμιν, κύριος ὁν καὶ ταύτης τῆς πόλεως· πολλὰ γὰρ εἰς τοὺς Βυζαντίους ἡμαρτηκὼς 15 ὑπελάμβανεν οὐ μόνον τοὺς Λακεδαιμονίους, ἀλλὰ 6 καὶ τοὺς ἐν τῇ πόλει πολεμίους ἔξειν. διόπερ ἐκ Σηλυμβρίας κρίνας ἀσφαλέστερον διαπολεμήσειν, τά τε χρήματα καὶ τὴν δύναμιν μετέστησεν. ὡς δὲ ἐπύθετο τοὺς Λακεδαιμονίους ἐγγὺς ὅντας, ἀπήντησεν αὐτοῖς, καὶ περὶ τὸν καλούμενον πόρον 20 7 συνῆψε μάχην τοῖς περὶ τὸν Πανθοίδαν. γενομένου δὲ ἐπὶ πολὺν χρόνον τοῦ κινδύνου, καὶ λαμπρῶς ἀγωνισαμένων τῶν Λακεδαιμονίων, οἱ τοῦ τυφάννου διεφθάρησαν. ὁ δὲ Κλέαρχος τὸ μὲν 25 πρῶτον μετ' ὀλίγων συγκλεισθεὶς εἰς Σηλυμβρίαν ἐπολιορκεῖτο· μετὰ δὲ ταῦτα φοβηθεὶς διέδρα νυκτὸς καὶ διέπλευσεν εἰς τὴν Ἰωνίαν· ἐκεῖ δὲ εἰς συν-

λευτὰς Wess., πρώτους Wurm
Eich. 4 ἐπιφρίπτῶν Dind.

3 καὶ om. v; ψευδεῖς δὲ
13 Σηλυμβρίαν f (et infra)

ἡθειαν ἐλθὼν Κύρῳ τῷ τοῦ βασιλέως ἀδελφῷ
 649 δυνάμεων ἀφηγήσατο. δὸς γὰρ Κῦρος, ἀρχῶν ἀπό- 8
 δεδειγμένος τῶν ἐπὶ θαλάττῃ σατραπειῶν καὶ φρο-
 νήματος πλήρης ὡν, διενοεῖτο στρατεύειν ἐπὶ τὸν
 5 ἀδελφὸν Ἀρταξέρξην. δρᾶν οὖν τὸν Κλέαρχον τόλμαν 9
 ἔχοντα καὶ θράσος πρόχειρον, ἔδωκεν αὐτῷ χρήματα
 καὶ προσέταξεν ὡς πλείστους ἑνοιογεῖν, νομίζων εὖθε-
 τον ἔξειν συναγωνιστὴν τοῖς ὑπὲρ αὐτοῦ τολμωμένοις.

Λύσανδρος δὲ ὁ Σπαρτιάτης ἐπειδὴ πάσας τὰς 13
 10 ὑπὸ Λακεδαιμονίους πόλεις διώκησε κατὰ τὴν τῶν
 ἐφόρων γνώμην, ἐν αἷς μὲν δεκαδροχίας, ἐν αἷς
 δ' δλιγαρχίας καταστήσας, περίβλεπτος ἦν ἐν τῇ
 Σπάρτῃ. καταλύσας γὰρ τὸν Πελοποννησιακὸν
 πόλεμον τῇ πατρίδι περιτεθεικῶς ἦν τὴν ἡγεμονίαν
 15 διολογουμένην καὶ τὴν κατὰ γῆν καὶ τὴν κατὰ
 θάλατταν. διόπερ ἐπὶ τούτοις πεφρονηματισμένος 2
 διενοεῖτο καταλῦσαι τὴν τῶν Ἡρακλειδῶν βασιλείαν
 καὶ κοινὴν ἐκ πάντων Σπαρτιατῶν ποιῆσαι τὴν
 αἱρεσιν τῶν βασιλέων· ἥλπιζε γὰρ εἰς ἑαυτὸν
 20 τάχιστα τὴν ἀρχὴν ἔχειν διὰ τὸ μεγίστας καὶ καλ-
 λίστας πράξεις κατειργάσθαι. θεωρῶν δὲ τοὺς 3
 Λακεδαιμονίους μάλιστα τοῖς μαντείοις προσέχοντας,
 ἐπεχείρησε τὴν ἐν Δελφοῖς προφῆτιν διαφθεῖραι
 χρήμασιν· ἐνόμιζε γάρ, εἰ χρησμὸν λάβοι σύμμαχον
 25 τοῖς ἰδίαις ἐπιβολαῖς, φαδίως ἄξειν ἐπὶ τέλος τὴν
 προαιρεσιν. ἐπεὶ δὲ παμπληθῆ [χρόνον] χρήματα 4
 τοῖς περὶ τὸ μαντεῖον διατρίβουσιν ὑπισχνούμενος

3 θαλάττῃ] θαλάττης ο (sed σ del. in P) cf. c. 35, 2
 σατραπῶν P, σατραπῶν v 4 ὡν s. l. add. P¹, om. v
 15 ὀμολογουμένην PA (c. 10, 1) 25 ἄξειν Dind., ἔξειν o
 26 χρόνον del. Reiske

οὐκ ἔπειθε, ταῦς ἐν Δωδώνῃ περὶ τὸ μαντεῖον
οῦσαις ἱερείαις προσήνεγκε λόγους περὶ τῶν αὐτῶν
διά τινος Φερεκράτους, Ἀπολλωνιάτου μὲν τὸ γένος,
ἔχοντος δὲ συνήθειαν πρὸς τοὺς περὶ τὸ ἱερὸν δια-
τριβοντας. οὐδὲν δὲ πρᾶξαι δυνάμενος ἔξεδήμησεν ⁵
εἰς Κυρήνην, πρόφασιν μὲν ὡς εὐχὰς ἀποδιδούς
"Ἄμμωνι, τῇ δ' ἀληθείᾳ διαφθεῖραι βουλόμενος τὸ
μαντεῖον· ἐκόμισε δὲ καὶ χρημάτων πλῆθος, δι' ὃν
ῆλπιζε τοὺς περὶ τὸ ἱερὸν διατριβοντας πεῖσαι.
6 καὶ γὰρ ὁ βασιλεὺς τῶν περὶ ἐκεῖνους τοὺς τόπους ¹⁰
Λίβυς ἔνεινος ἦν αὐτῷ πατρικός, καὶ τὸν ἀδελφὸν
τοῦ Αυσάνδρου συνέβαινεν δινομάζεσθαι Λίβυν ἀπὸ
7 τῆς πρὸς ἐκεῖνον φιλίας. διὰ δὴ τούτου καὶ τῶν
κομιζομένων χρημάτων ἐλπίσας πείσειν, οὐ μόνον
ἀπέτυχε τῆς ἐπιβολῆς, ἀλλὰ καὶ συνεξέπεμψαν οἱ ¹⁵
τοῦ μαντείου προεστῶτες πρέσβεις τοὺς κατηγορή-
σοντας τοῦ Αυσάνδρου περὶ τῆς τοῦ χρηστηρίου
διαφθορᾶς. ὁ δὲ Αύσανδρος παραγενθεὶς εἰς ⁶⁵⁰
Λακεδαιμονια, κρίσεως αὐτῷ προτεθείσης ἀπελογή-
8 σατο πιθανῶς ὑπὲρ αὐτοῦ. τότε μὲν οὖν οὐδὲν ²⁰
ῆδεισαν οἱ Λακεδαιμόνιοι περὶ τῆς τοῦ Αυσάνδρου
προαιρέσεως εἰς τὸ καταλῦσαι τοὺς ἀφ' Ἡρακλέους
βασιλεῖς· μετὰ δέ τινα χρόνου τελευτήσαντος αὐτοῦ,
καὶ τινῶν χρηματισμῶν ἔητουμένων κατὰ τὴν οἰκίαν,
εὗρον λόγον γεγραμμένον πολυτελῶς, ὃν ἐπραγμα- ²⁵
τεύσατο πρὸς τὰ πλήθη, πείσων ἐξ ἀπάντων τῶν
πολιτῶν αἰρετοὺς γίνεσθαι βασιλεῖς.

1 ἔπεισε malim 3 Φερεκλέους Plut. Lys. 25 9 πεί-
σειν Dind. 25 πολυτελῶς] φιλοτίμως vel ἔπιμελῶς Bezzel
(περὶ τῆς πολιτείας Plut. Lys. 30) 26 πείσων P^b, πείθων c

*Διονύσιος δ' ὁ τῶν Συρακοσίων τύραννος ἐπειδὴ 14
 τὴν πρὸς Καρχηδονίους εἰρήνην ἐποιήσατο, τῶν δὲ
 κατὰ τὴν πόλιν στάσεων ἀπῆλλακτο, τὰς δμόρους
 τῶν Χαλκιδέων πόλεις ἔσπευδε προσαγαγέσθαι·
 5 αὗται δ' ἦσαν Νάξος, Κατάνη, Λεοντῖνοι. τούτων 2
 δ' ἐπεδύμει κυριεῦσαι διὰ τὸ συνορίζειν αὐτὰς τῇ
 Συρακούσῃ καὶ πολλὰς ἀφορμὰς ἔχειν πρὸς τὴν
 αὔξησιν τῆς δυναστείας. πρῶτον μὲν οὖν τῇ Αἴτνῃ
 προστρατοπέδεύσας παρέλαβε τὸ φρούριον, τῶν
 10 φυγάδων οὐκ ὅντων ἀξιομάχων πρὸς τηλικαύτην
 δύναμιν· μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ Λεοντίνους ἀνακενέξας 3
 ἐγγὺς τῆς πόλεως κατεστρατοπέδευσε παρὰ τὸν
 Τηρίαν ποταμόν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐκτάξας τὴν
 δύναμιν ἔξαπέστειλε κήρυκα πρὸς τὸν Λεοντίνους,
 15 κελεύων παραδοῦναι τὴν πόλιν καὶ νομίζων τῷ
 φόρῳ καταπλῆξαι τὸν ἔνδον· οὐ προσεχόντων δὲ 4
 τῶν Λεοντίνων, ἀλλὰ πάντα παρεσκευασμένων τὰ
 πρὸς τὴν πολιορκίαν, Διονύσιος οὐκ ἔχων μηχανῆ-
 ματα τὴν μὲν πολιορκίαν κατὰ τὸ παρόν ἀπέγνω,
 20 τὴν δὲ χώραν ἀπασαν ἐλεηλάτησεν. ἐκεῖθεν δ 5
 ἀνέξενεν ἐπὶ τὸν Σικελούς, προσποιούμενος τὸν
 πρὸς τούτους πόλεμον ἐπαναρρεῖσθαι πρὸς τὸ τὸν
 Καταναίους καὶ Ναξίους ὁρμούμενος γενέσθαι
 περὶ τὴν τῆς πόλεως φυλακήν. διατρίβων δὲ περὶ 6
 25 τὴν "Ἐνναν Ἀείμνηστον τὸν Ἐνναῖον ἐπεισεν ἐπι-
 θέσθαι τυραννίδι, συνεπιλήψεσθαι τῆς προσθέσεως*

7 συρακούσσῃ P, Συρακοσίᾳ Dind. (XIII 75, 2) 8 τῇ
 Αἴτνῃ P², τὴν Αἴτνην c; ἐπὶ τὴν Αἴτνην Steph. 9 *προσ-
 στρατοπέδεύσας c. 17, 9] στρατεύσας o 13 Τηρίαν f 16 κατα-
 πλῆξειν usitator forma Steph. 26 τυραννίδι] καὶ add. P

7 ἐπαγγελλόμενος. κρατήσαντος δ' ἐκείνου τῆς ἐπιβολῆς, καὶ τὸν Διονύσιον οὐκ εἰσαγαγόντος εἰς τὴν πόλιν, διορισθεὶς μετεβάλετο καὶ τοὺς Ἐνναίους παρεκάλει καταλύειν τὸν τύραννον. ὃν συνδραμόντων εἰς τὴν ἀγορὰν μετὰ τῶν ὅπλων καὶ τῆς 5 ἐλευθερίας ἀντιποιουμένων, πλήρης ἦν ἡ πόλις 8 ταραχῆς. Διονύσιος δὲ πυθόμενος τὴν στάσιν, ἀνέλαβε τοὺς ψιλοὺς καὶ ταχέως διά τινος ἐρήμου τόπου [ἔλθαν] παρεισέπεσεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ τὸν μὲν Ἀείμνηστον συλλαβὼν παρέδωκε τοῖς Ἐνναίοις 10 πρὸς τὴν τιμωρίαν, αὐτοὺς δ' οὐδὲν ἀδικήσας ἀπῆλθεν ἐκ τῆς πόλεως. τοῦτο δ' ἔπραξεν οὐχ οὕτως τοῦ δικαίου φροντίζων, ὃς βουλόμενος προτρέψασθαι τὰς ἄλλας πόλεις αὐτῷ πιστεύειν.

15 Ἐκεῖθεν δ' ἀναξεύξας τὴν τῶν Ἐρβιταίων πόλιν 15 πορθεῖν ἐπεχείρησεν· οὐδὲν δὲ πρόσσων πρὸς μὲν⁶⁵¹ τούτους εἰρήνην ἐποιήσατο, τὴν δὲ δύναμιν ἤγαγεν ἐπὶ Κατάνην. Ἀρκεσίλαος γὰρ στρατηγὸς ὃν τῶν Καταναίων ἐπηγγέλλετο αὐτῷ προδώσειν τὴν πόλιν. διόπερ ὑπὸ τούτου περὶ μέσας νῦκτας παρεισαχθεὶς 20 κύριος τῆς Κατάνης ἐγένετο. ἀφελόμενος δὲ τῶν πολιτῶν τὰ ὅπλα, φρουρὰν ἐν αὐτῇ κατέστησεν 2 ἴκανήν. μετὰ δὲ ταῦτα Προκλῆς ὁ τῶν Ναξίων ἀφηγούμενος ἐπαγγελιῶν μεγέθει πεισθεὶς παρέδωκε τὴν πατρίδα τῷ Διονυσίῳ· ὃς τὰς δωρεὰς ἀποδοὺς 25 τῷ προδιδόντι καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτῷ χαρισά-

1 ἐπαγγελλόμενος PJL 4 παταλίειν] παταλαβεῖν f
8 ψιλοὺς Hert., φίλοις o 9 ἔλθαν om. JK 11 αὐτοὺς P,
αὐτὸς v 15 Ἐρβ. o 22 ἐν] τὴν ἐν P 23 ίκανήν] τὴν
ίκανην FJ 25 ἀποδιδόντος o - PA

μενος τὴν πόλιν ἔξηνδραποδίσατο, καὶ τὰς μὲν
κτήσεις ἐφῆκε τοῖς στρατιώταις διαφράσαι, τὰ δὲ
τείχη καὶ τὰς οἰκίας κατέσκαψεν. παραπλησίως δὲ 3
καὶ τοῖς Καταναίοις χρησάμενος ἐλαφυροπάλησε
5 τοὺς αἰγμαλώτους ἐν Συρακούσαις. τὴν μὲν οὖν
τῶν Ναξίων χώραν Σικελοῖς τοῖς δμοροῦσιν ἐδωρή-
σατο, τοῖς δὲ Καμπανοῖς τὴν πόλιν τῶν Καταναίων
οἰκητήριου ἐδωκεν. μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ Λεοντίνους 4
στρατεύσας ἀπάση τῇ δυνάμει τὴν πόλιν περιεστρα-
10 τοπέδευσε, καὶ πρὸς τοὺς ἔνδον διαπρεσβευσάμενος
ἐκέλευσεν αὐτὸὺς παραδιδόναι τὴν πόλιν καὶ μετ-
έχειν τῆς ἐν Συρακούσαις πολιτείας. οἱ δὲ Λεον-
τῖνοι, βοήθειαν μὲν οὐδεμίᾳν ἔξειν προσδοκῶντες,
τὰς δὲ Ναξίων καὶ Καταναίων συμφορὰς ἀναλογι-
15 ξόμενοι, κατεπλήττοντο, φοβούμενοι μὴ τοῖς αὐτοῖς
περιπέσωσι δυστυχήμασιν. διόπερ εἰξαντες τῷ καιρῷ
συνεχώρησαν, καὶ τὴν πόλιν ἐκλιπόντες εἰς Συρα-
κούσας μετώκησαν.

'Αρχανίδης δ' ὁ τῆς Ἐρβίτης ἐπιστάτης, ἐπειδὴ 16
20 πρὸς Διονύσιον εἰρήνην ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἐρβιταίων
συνέθετο, διενοεῖτο κτίσαι πόλιν. εἶχε γὰρ μισθο-
φόρους τε πλείους καὶ σύμμικτον ὅχλον, διὸ τῷ πρὸς
Διονύσιον πολέμῳ συνέδραμεν εἰς τὴν πόλιν· πολ-
λοὶ δὲ καὶ τῶν ἄλλων Ἐρβιταίων ἐπηγγέλλοντο
25 αὐτῷ κοινωνίσειν τῆς ἀποικίας. ἀνακλαβόν οὖν τὸ 2
συνδραμὸν πλῆθος κατελάβετό τινα τῶν λόφων δικτὼ

13 ἤξειν Wess. 17 εἰς ομ. P 19 Ἐρβ. o semper
24 *τῶν ἄλλων aut τῶν πολιτῶν] τῶν ἀπὸ τῶν ο; τῶν
ἀπὸ τῆς Ἐρβίτης Eich. 26 συνδραμὸν Dind., συνεδρεῦον ο
τῶν λόφων PAF², λόφον c

σταδίους ἀπέχοντα τῆς θαλάττης, ἐν φόροιν ἔκτισεν Ἀλαισαν² οὐσῶν δὲ καὶ ἄλλων πόλεων κατὰ τὴν Σικελίαν δμωνύμων, Ἀρχωνίδιον αὐτὴν προσθήσης ηγόρευσεν ἀφ' ἑαυτοῦ. ἐν δὲ τοῖς ὕστερον χρόνοις τῆς πόλεως πολλὴν ἐπίδοσιν λαμβανούσης διὰ τε τὰς ἀπὸ τῆς θαλάττης ἐργασίας καὶ διὰ τὴν ὑπὸ Ρωμαίων δοθεῖσαν ἀτέλειαν, οἱ Ἀλαισῖνοι τὴν τῶν Ἐρβιταίων συγγένειαν ἀπηρούσαντο, αἰσχρὸν ἥγονοι καταδεεστέρας πόλεως ἑαυτοὺς ἀποίκους νομίζεσθαι. οὐ μὴν ἀλλὰ μέχρι νῦν παρ' ἀμφοτέραις συγγένειαι τε πλείουν διαμένοντι καὶ τὰς κατὰ τὸ Απολλώνιον θυσίας τοῖς αὐτοῖς ἔθεσι διοικοῦσιν. τινὲς δέ φασιν ὑπὸ Καρχηδονίων ἐκτίσθαι τὴν Ἀλαισαν, καθ' ὃν καρδὸν Ἰμίλκων τὴν πρὸς τὸν Διονύσιον εἰρήνην ἐποιήσατο. ¹⁵

⁵ 5 Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ρωμαίοις πρὸς Βηγίους πόλεμος συνέστη διὰ τοιαύτας αἰτίας. τότε πρώτως ⁶⁵² ἐπεψηφίσαντο Ρωμαῖοι τοῖς στρατιώταις καθ' ἔκαστον ἐνιαυτὸν εἰς ἐφόδια διδόναι χρήματα. ἔξεπολιδροκησαν δὲ καὶ τὴν Οὐόλκων πόλιν, ἢ τότε μὲν ²⁰ Ἀνξωρ ἐκαλεῖτο, νῦν δ' ὀνομάζεται Ταφρακίνη. ¹⁵

17 Τοῦ δ' ἐνιαυσίον χρόνον διεληλυθότος Ἀθήνην μὲν ἥρχε Μικίων, ἐν δὲ τῇ Ρώμῃ τὴν ὑπατι-

2 Ἀλαισαν P, Ἀλεσαν v 3 Ἀρχονίδιον P 7 Ἀλισινοὶ
P, Ἀλεσινοὶ v 8 Ἐρβιτῶν o, corr. Wess. 12 Ἀπολλώνειον v; τὰ Ἀπολλώνια Reiske 14 Ἀλαισαν P, Ἀλεσαγ v
Ἀμίλκας o - PAL 16 Βοιοὺς o, corr. Wess. 17 ἐνέστη PA τοιαύτας] τινας conicio; lacunam significat Steph.
πρώτως Dind., πρώτοις o 20 Οὐόλκων AF, τούσλκων Pa,
τούσκλων PbK 21 ὀνομάζεται om. JK Ταφρακίνη v
22 ἐνιαυσιαίον PJ 23 Μίκων marm. Parium

κὴν ἀρχὴν μετέλαβον χιλίαρχοι τρεῖς, Τίτος Κοῖντιος καὶ Γάιος Ἰουλίος καὶ Αὔλος Μαμίλος. τούτων δὲ τὰς ἀρχὰς λαβόντων οἱ τὸν Ὀρωπὸν οἰκοῦντες πρὸς ἀλλήλους στασιάσαντες ἐφυγάδευσαν τῶν πολιτῶν τινας. οἱ δὲ φυγάδες μέχρι μέν τινος δι' 2 ἑαυτῶν ἐπεβάλοντο κατελθεῖν, οὐδὲν δὲ τὴν προαιρεσιν ἐπὶ τέλος ἀγαγεῖν, ἐπεισαν τοὺς Θηβαίους ἑαυτοῖς συναποστεῖλαι δύναμιν. Θηβαῖοι δὲ 3 στρατεύσαντες ἐπὶ τοὺς Ὀρωπίους καὶ κυριεύσαντες 10 τῆς πόλεως, μετώπισαν ἀπὸ τῆς θαλάττης αὐτοὺς ὡς ἑπτὰ σταδίους, καὶ χρόνους μέν τινας εἰασαν καθ' αὐτοὺς πολιτεύεσθαι, μετὰ δὲ ταῦτα δόντες πολιτείαν τὴν χώραν Βοιωτίκην ἐποιήσαντο.

Τούτων δὲ πραττομένων Λακεδαιμόνιοι καὶ ἔλλα 4

- 15 μὲν πλείονα τοῖς Ἡλείοις ἐνεκάλοντ, μάλιστα δ' ὅτι Ἀγιν αὐτῶν τὸν βασιλέα διεκώλυσαν τῷ θεῷ θῦσαι καὶ διότι τοῖς Ὄλυμπίοις Λακεδαιμονίους οὐκ εἰασαν ἀγωνίσασθαι. διόπερ οφίναντες πρὸς αὐτοὺς 5 ἐκφέρειν πόλεμον, δέκα πρεσβευτὰς ἀπέστειλαν, 20 πρῶτον μὲν κελεύοντες τὰς περιοίκους πόλεις ἐᾶν αὐτονόμους εἶναι, ἐπειτα τὰς δαπάνας τοῦ πρὸς Ἀθηναίους πολέμου κατὰ τὸ ἐπιβάλλον αὐτοῖς μέρος ἀπήτονν. ταῦτα δ' ἐπραττον προφάσεις αὐτοῖς 6 εὐλόγους καὶ πιθανὰς ἀρχὰς ξητοῦντες πολέμου.

1 παρέλαβον ἣν τρεῖς P, ἥξεν τοῦ Κόιντος f 2 Μα-
μίλος PK², Μαμίλος AHLK¹; Manlius fasti (Liv. IV, 61)
3 παραλαβόντων Dind. 6 ἐπεβάλλοντο P 12 καθ'
αὐτοὺς P 16 Ἀγιν Reiske εχ. Xen. Hell. III 2, 22, Παν-
σανίαν ο αὐτῶν τὸν βασιλέα PA, αὐτὸν τ. β. FJ, τ. β.
αὐτῶν c 20 κελεύοντας ο, corr. Dind. 22 κατὰ Rhod.,
καὶ κατὰ ο 23 αὐτοὺς P

οὐ προσεχόντων δὲ τῶν Ἡλείων, ἀλλὰ καὶ προσεγκαλούντων διτι τοὺς Ἐλληνας καταδουλοῦνται, τὸν ἔτερον τῶν βασιλέων Παυσανίαν ἐπ' αὐτοὺς ἀπέ-
7 στειλαν μετὰ στρατιωτῶν τετρακισχιλίων. συνηκο-
λούθουν δ' αὐτῷ πολλοὶ στρατιῶται καὶ παρὰ τῶν 5
συμμάχων σχεδὸν ἀπάντων πλὴν Βοιωτῶν καὶ
Κορινθίων· οὗτοι δὲ δυσχεραίνοντες τοῖς ὑπὸ Λακε-
δαιμονίων προττομένοις οὐ μετέσχον τῆς ἐπὶ τὴν 8
Ἡλιν στρατείας. δ' οὖν Παυσανίας κατ' ἔφοδον
τῆς Ἀρκαδίας ἐμβαλὼν εἰς τὴν Ἡλιν Λασίωνα μὲν 10
φρούριον εὐθὺς εἶλεν ἐξ ἔφοδου, μετὰ δὲ ταῦτα
διὰ τῆς Ἀκρωτείας ἀγαγὼν τὸ στρατόπεδον τέττα-
ρας πόλεις προσηγάγετο, Θραιστον, Ἄλιον, Ἐπιτά-
9 λιον, Ὀποῦντα. ἐκεῖθεν δὲ τῇ Πύλῳ προστρατο-
πεδεύσας εὐθὺς καὶ τοῦτο τὸ χωρίον παρέλαβεν, 15
ἀπέχον τῆς Ἡλιδος σταδίους ὡς ἐβδομήκοντα. μετὰ
δὲ ταῦτ' ἐπ' αὐτὴν πορευθεὶς τὴν Ἡλιν ἐπὶ τῶν
πέραν τοῦ ποταμοῦ λόφων κατεστρατοπέδευσεν.
Ἡλεῖοι δὲ μικρὸν ἐμπροσθεν ἥβαν παρ' Αἴτωλῶν
εἰληφότες συμμάχους ἐπιλέκτους ἄνδρας χιλίους, οἷς 20
τὸν περὶ τὸ γυμνάσιον τόπον δεδώκεισαν φυλάτ-
10 τειν. τοῦ δὲ Παυσανίου τοῦτον τὸν τόπον πρῶτον
ἐπιχειρήσαντος πολιορκεῖν καταπεφρονηκότως, ὡς
οὐδέποτ' ἀν τολμησάντων Ἡλείων ἐπεξελθεῖν, ἐξαί-

8 ἐπὶ L, ὑπὸ c 9 στρατιᾶς P κατ' ἔφοδον] κατὰ Τριφυλίαν αὐτὸν Φολόην Reiske, κατὰ Ψωφίδα Madvig; Ἀγις ἐνέβαλε διὰ τῆς Ἀχείας εἰς τὴν Ἡλείαν κατὰ Λάρισον Xen. Hell. III 2, 23; fort. κατ' Ἀλφειδὸν διὰ (Paus. III 8, 4) 13 Θραιστόν v Ἄλιον r, Ἄλεισιον Wess. Ἐπιτάλιον Wess., Εὐπάγιον o 14 ὁποῦντα P προσστρ. Eich., προστρ. o 21 ἐδεδώκεισαν o - PAK

φυης οἵ τε Αἰτωλοὶ καὶ πολλοὶ τῶν πολιτῶν ἔκχυθέντες ἐκ τῆς πόλεως κατεπλήξαντο τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ σχεδὸν τριάκοντα αὐτῶν κατέβαλον. δὲ Πανδανίας τότε μὲν ἔλυσε τὴν πολιορκίαν, 11
5 μετὰ δὲ ταῦθ' ὁρῶν ἐφράδη τὴν ἄλωσιν οὖσαν, ἐπήει πορθῶν καὶ φθείρων τὴν χώραν ἵερὰν οὖσαν, καὶ παμπληθεῖς ὥφελείας ἥθροισεν. ἦδη δὲ τοῦ 12
χειμῶνος συνεγγιᾶσθος κατὰ μὲν τὴν Ἡλείαν ἐτείχισε φρούρια, καὶ τὴν ἴκανην ἐν αὐτοῖς κατέλιπε 10 δύναμιν, αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς ὑπολοίπου στρατιᾶς ἐν Δύμῃ παρεχείμασεν.

Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Διονύσιος δ τῶν Σι-18
κελῶν τύραννος, ἐπειδὴ τὰ κατὰ τὴν δυναστείαν αὐτῷ προεχώρει κατὰ γυνώμην, διενοεῖτο μὲν πρὸς 15 Καρχηδονίους ἐκφέρειν πόλεμον· οὕπω δὲ ταῖς παρασκευαῖς ἴκανὸς ὡν τὴν μὲν προαίρεσιν ταύτην ἔκρυπτε, πρὸς δὲ τοὺς μέλλοντας κινδύνους τὰ χρήσιμα διώκει. εἰδὼς οὖν κατὰ τὸν Ἀττικὸν πόλεμον 2
τὴν πόλιν ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν ἀποτετειχι-
20 σμένην, εὐλαβεῖτο μήποτε παραπλησίοις ἐλαττώμασι περιπεσῶν ἀποκλεισθῆ τῆς εἰς τὴν χώραν ἔξόδου· εὐφυῶς γὰρ ἐώρα κειμένας τὰς καλουμένας Ἐπιπολὰς κατὰ τῆς πόλεως τῶν Συρακοσίων. διόπερ 3
τοὺς ἀρχιτέκτονας παραλαβών, ἀπὸ τῆς τούτων 25 γυνώμης ἔκρινε δεῖν τειχίσαι τὰς Ἐπιπολάς, ἢ νῦν τὸ πρὸς τοῖς Ἐξαπύλοις ὑπάρχει τεῖχος. δ γὰρ τόπος 4
οὗτος τετραμμένος ἐστὶ πρὸς ἄρκτον, ὑπόκρημνος

6 ἐπήει — οὖσαν οἱ. P 8 Ἡλείαν P, Ἡλιν v
12 Σικελῶν PAf, Σικελιωτῶν c (c. 7, 1) 26 ἀρχει Schubring
27 ἀπόκρημνος v

δὲ πᾶς καὶ διὰ τὴν τραχύτητα δυσπρόσοδος ἐκ τῶν
ἔξωθεν μερῶν. βουλόμενος οὖν ταχεῖαν τὴν κατα-
σκευὴν τῶν τειχῶν γίνεσθαι, τὸν ἀπὸ τῆς χώρας
δῆλον ἥθροισεν, ἐξ οὗ τοὺς εὐθέτους ἄνδρας [έλευ-
θέρους] ἐπιλέξας εἰς ἔξακισμυρίους ἐπιδιεῖλε τού-⁵
₆₅₄ τοις τὸν τειχιζόμενον τόπουν. καθ' ἔκαστον μὲν οὖν
στάδιον ἀρχιτέκτονας ἐπέστησε, κατὰ δὲ πλέθρον
ἐπέταξεν οἰκοδόμους, καὶ τοὺς τούτοις ὑπηρετήσον-
τας ἐκ τῶν ἴδιωτῶν εἰς ἔκαστον πλέθρον διακο-
σίους. χωρὶς δὲ τούτων ἔτεροι παυπληθεῖς τὸν ¹⁰
ἀριθμὸν ἔτεμνον τὸν ἀνέργαστον λίθον· ἔξακισχίλια
δὲ ζεύγη βοῶν ἐπὶ τὸν οἰκεῖον τόπον παρεκόμιζεν.
6 ή δὲ τῶν ἐργαζομένων πολυχειρία πολλὴν παρεί-
χετο τοῖς θεωμένοις κατάπληξιν, ἀπάντων σπευ-
δόντων τελέσαι τὸ τεταγμένου. διὸ Διονύσιος ¹⁵
τὴν προσθυμίαν τοῦ πλήθους ἔκκαλούμενος μεγάλας
προέθηκε δωρεὰς τοῖς προτερήσασι, δίχα μὲν τοῖς
ἀρχιτέκτοσι, χωρὶς δὲ τοῖς οἰκοδόμοις καὶ πάλιν
τοῖς ἐργαζομένοις· καὶ αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν φίλων
προσήδρευε τὰς ἡμέρας ὅλας τοῖς ἐργοῖς, ἐπὶ πάντα ²⁰
τόπον ἐπιφαινόμενος καὶ τοῖς νακοπαθοῦσιν αἱελ
7 προσβλαμβάνων. καθόλου δ' ἀποθέμενος τὸ τῆς
ἀρχῆς βάρος ἴδιωτην αὐτὸν ἀπεδείκνυε, καὶ τοῖς
βαρυτάτοις τῶν ἐργῶν προσιστάμενος ὑπέμενε τὴν
αὐτὴν τοῖς ἄλλοις νακοπάθειαν, ὥστε πολλὴ μὲν ²⁵
ἔρις ἐγίνετο καὶ τοῖς τῆς ἡμέρας ἐργοῖς ἔνιοι προσ-

4 ἔλευθέρους ομ. f, ἔλευθερωθέντας Reiske 6 ἐπιτει-
χιζόμενον ο-PAK 12 παρεκόμιζεν Dind., παρεσκεύαζεν ο
13 παρέσχετο ο-PA 17 προσέθηκε PA 23 αὐτὸν PA
24 προιστάμενος ο, corr. Dind.

ετίθεσαι καὶ μέρη τῶν υπκτῶν· τοσαύτη σπουδὴ τοῖς πλήθεσιν ἐνεπεπτώκει. διόπερ ἀνελπίστως 8 ἐν ἡμέραις εἶκοσι τέλος ἔσχε τὸ τεῖχος, τὸ μὲν μῆκος κατασκευασθὲν ἐπὶ σταδίους τριάκοντα, τὸ δὲ 5 ὑψος σύμμετρον, ὃστε τῷ τοίχῳ τῆς ὁχυρότητος προσγενομένης ἀνάλατον ἐκ βίᾳς ὑπάρξῃ· τοῖς γὰρ πύργοις διείληπτο πυκνοῖς καὶ ὑψηλοῖς, ἐκ τε λίθων φύκοδόμητο τετραπέδων φιλοτίμως συνειργασμένων.

Τοῦ δ' ἔτους τούτου διεληλυθότος Ἀθήνησι 19 10 μὲν ἦν ἄρχων Ἐξαίνετος, ἐν Ρώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἄρχην παρέλαβον χιλίαρχοι ἔξ, Πόπλιος Κορνήλιος, Καίσων Φάβιος, Σπόριος Ναύτιος, Γάιος Οὐαλέ- 2 φριος, Μάνιος Σέργιος. περὶ δὲ τούτους τοὺς 15 χρόνους Κῦρος ὁ τῶν ἐπὶ θαλάττης σατραπειῶν ἥγονύμενος διενοεῖτο μὲν πάλαι στρατεύειν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν Ἀρταξέρξην· ἦν γὰρ δὲ νεανίσκος φρονή- 20 ματος πλήρης καὶ προθυμίαν ἔχων οὐκ ἀποκιτον εἰς τοὺς κατὰ πόλεμον ἀγῶνας. ἐπεὶ δὲ αὐτῷ μι- 3 σθοφόρων πλῆθος ἴκανὸν συνῆκτο καὶ τὰ πρὸς 25 τὴν στρατείαν εὐτρέπιστο, τοῖς μὲν πλήθεσιν οὐκ ἐδήλουν τάληθές, ἔφασκε δὲ εἰς Κιλικίαν ἀνάγειν τὴν δύναμιν ἐπὶ τοὺς ἀφεστηκότας τοῦ βασιλέως τυράννους. ἀπέστειλε δὲ καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους 4

5 τοίχῳ τείχει Rhod., πάχει Wurm 6 προσγενο-
μένης Reiske, γενομένης ο 8 φύκοδόμηντο ο, corr. Eich.
τετραπόδων ο, corr. Dind 9 διελθόντος ο-ΡΑ 10 Ξεραι-
νετος Diog. L. II 55; Lys 17, 3 11 Κορνήλιος] Cn.
Cornelius add. J. Weber 13 Σέργιος PAL, Σέργιος καὶ
Ιούνιος Λούκουνός c 14 σατραπιῶν P (c. 12, 8) 21 ἀν-
άγειν P, ἄγειν r

πρεσβευτὰς τοὺς ἀνανεωσομένους τὰς κατὰ τὸν πρὸς Ἀθηναίους πόλεμον εὐεργεσίας καὶ παρακαλέσοντας ἔαντῷ συμμαχεῖν. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, νομίσαντες αὐτοῖς συνοίσειν τὸν πόλεμον, ἔγνωσαν τῷ Κύρῳ βοηθεῖν, καὶ παραχρῆμα ἔξεπεμψαν πρεσβευτὰς πρὸς τὸν ἔαντῷ ναύαρχον Σάμον ὀνομαζόμενον, ὅπως ὅτι ἀν κελεύῃ δὲ Κύρος πράττῃ. δὲ Σάμος εἶχε μὲν τριήρεις εἰκοσι καὶ πέντε, μεθ' ὧν πλεύσας εἰς Ἐφεσον πρὸς τὸν Κύρου ναύαρχον ἔτοιμος ἦν αὐτῷ πάντα συμπράττειν. ἔξεπεμψαν δὲ καὶ πεζοὺς στρατιώτας ὀκτακοσίους, ἥγεμόνα Χειρίσοφον καταστήσαντες. ἀφηγεῖτο δὲ τοῦ βαρβαρικοῦ στόλου Ταμῶς, ἔχων τριήρεις πεντήκοντα πολυτελῶς ἔξηρτυμένας· καὶ καταπλευσάντων τῶν Λακεδαιμονίων ἀνήγθησαν οἱ στόλοι τὸν πλοῦν ὡς ἐπὶ Κιλικίας ποιούμενοι. Κύρος δὲ τούς τε ἀπὸ τῆς Ἀσίας στρατολογηθέντας καὶ μισθοφόρους μυρίους τρισχιλίους ἀθροίσας εἰς Σάρδεις, Λυδίας μὲν καὶ Φρυγίας κατέστησεν ἐπιμελητὰς Πέρσας ἔαντοῦ συγγενεῖς, Ἰωνίας δὲ καὶ τῆς Αἰολίδος, ἕτι δὲ τῶν σύνεγγυς τόπων Ταμώ, φίλον μὲν ὅντα πιστόν, τὸ δὲ γένος ὑπάρχοντα Μεμφίτην· αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως προῆγεν ὡς ἐπὶ τῆς Κιλικίας καὶ Πισιδίας, διαδιδοὺς λόγον δὲ τινὲς τῶν ἐκεῖ κατοικούντων ἀφεστήκασιν. εἶχε δὲ τοὺς ἄπαντας ἀπὸ μὲν τῆς Ἀσίας ἐπακιδυρίους, ὃν ἥσαν

4 αὐτοῖς PJL 6 Σάμιον Wess. ex Xen. Hell. III 1, 1
 7 κελεύῃ PbA, κελεύει PaK, κελεύοι c 13 στόλον] παντὸς
 add. f Ταμῶς P 14 ἔξηρτισμένας o, corr. Wess. 17 ἀπὸ]
 κατὰ P 18 μυρίους] εἰς μυρίους Reiske 21 Ταμῶ P

ιππεῖς τρισχίλιοι, ἀπὸ δὲ Πελοποννήσου καὶ τῆς ἄλλης Ἑλλάδος μισθοφόρους μυρίους τρισχιλίους. ἥγεῖτο δὲ τῶν μὲν ἀπὸ Πελοποννήσου χωρὶς Ἀχαιῶν 8 Κλέαρχος ὁ Λακεδαιμόνιος, τῶν δ' ἀπὸ Βοιωτίας 9 πρόξενος Θηβαῖος, τῶν δ' Ἀχαιῶν Σωκράτης Ἀχαιός, τῶν δ' ἀπὸ Θεσσαλίας Μένων ὁ Λαρισσαῖος. τῶν δὲ βαρβάρων τὰς μὲν κατὰ λεπτὸν ἥγεμονίας 10 εἰχον Πέρσαι, τῶν δὲ συμπάντων αὐτὸς ἥγεῖτο Κῦρος, ὃς τοῖς μὲν ἥγεμόσιν ἐδεδηλώκει τὴν ἐπὶ 11 τὸν ἀδελφὸν ἀνάβασιν, τὸ δὲ πλῆθος ἔκρυπτεν, εὐλαβούμενος μήποτε διὰ τὸ μέγεθος τῆς στρατείας ἐγκαταλίπῃ τὴν ἑαυτοῦ προαίρεσιν. διὸ καὶ κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν προορώμενος τὸ μέλλον ἔξεθερά- 12 πενσε τὸν στρατιώτας, κοινὸν ἑαυτὸν παρεχόμενος καὶ δαψιλεῖς ἀγορᾶς ἐτοιμάζων.

Ἐπεὶ δὲ διῆλθε Λυδίαν καὶ Φρυγίαν, ἔτι δὲ 20 Καππαδοκίας τὰ συνορίζοντα, παρεγενήθη πρὸς τὸν ὄφοντας τῆς Κιλικίας καὶ τὴν πρὸς ταῖς Κιλικίαις πύλαις εἰσβολήν· αὕτη δ' ἔστι στενὴ καὶ παράκρη- 21 μνος ἐπὶ σταδίους μὲν εἴκοσι παρατείνουσα, πλησίον δ' αὐτῆς ἔστιν ἔξ αμφοτέρων καθ' ὑπερβολὴν ὅρη μεγάλα καὶ δυσπρόσιτα· ἀπὸ δὲ τῶν ὅρῶν ἔξ ἐκατέ- 22 ρον μέρους τείχη κατατείνει μέχρι τῆς ὁδοῦ, καθ' ἣν ἐνφυοδόμηνται πύλαι. διεξαγαγὼν δὲ διὰ τού- 23 των τὴν δύναμιν εἰσέβαλεν εἰς τι πεδίον τῶν κατὰ τὴν Ἀσίαν οὐδενὸς τῷ κάλλει λειπόμενον· δι' οὗ

12 ἐγκαταλίπῃ] ἐκλίπη P

13 ἔξεθεράπενε Dind.

17 Καππαδοκίας Wurm, καὶ τὰ (s. l. κατὰ) τῆς Κιλικίας P, καὶ κατὰ τῆς Κιλικίας f, καὶ τὰ τῆς Κιλικίας c; τὰ τῆς Κιλικίας Madvig 25 τι πεδίον Steph., τὸ πεδίον Palmer., τενέβιον o

πορευθεὶς εἰς Ταρσόν, μεγίστην τῶν ἐν Κιλικίᾳ πόλεων, ταχέως αὐτῆς ἐγκρατής ἐγένετο. Συέννεσις δ' ὁ τῆς Κιλικίας δυναστεύων ὡς ἥκουσε τὸ 656 μέγεθος τῆς τῶν πολεμίων δυνάμεως, εἰς ἀποφίαν 3 πολλὴν ἐνέπιπτεν, οὐκ ὅν ἀξιόμαχος. μεταπεμπο- 5 μένον δ' αὐτὸν Κύρου καὶ τὰ πιστὰ δόντος ἐπορεύθη πρὸς αὐτόν, καὶ τὴν ἀλήθειαν τοῦ πολέμου πυθόμενος ὡμολόγησε συμμαχήσειν ἐπὶ τὸν Ἀρταξέρξην, καὶ τὸν ἔνα τῶν υἱῶν τῷ Κύρῳ συννεκαπέστειλεν, αὐτῷ δοὺς τῶν Κιλίκων τοὺς ἴκανους συστρατευδομένους· 10 πανοῦργος γὰρ ὅν τὴν φύσιν καὶ πρὸς τὸ τῆς τύχης ἄδηλον ἀρτισάμενος, τὸν ἔτερον τῶν υἱῶν ἐξέπεμψε λάθρᾳ πρὸς τὸν βασιλέα, δηλώσοντα καὶ τὰς δυνάμεις ἐπ' ἑκεῖνον ἡθροισμένας καὶ διότι τῆς μὲν συμμαχίας δι' ἀνάγκην τῷ Κύρῳ μετέχει, τῇ δ' εὔνοίᾳ 15 πρὸς ἑκεῖνον . . ., ἀν καιρὸς γένηται, καταλιπὼν ἑκεῖ- 4 νον τῷ βασιλεῖ συστρατεύσεσθαι. Κῦρος δ' εἶκοσι μὲν ἡμέρας ἐν Ταρσῷ τὴν δύναμιν ἀνέλαβε· μετὰ δὲ ταῦτα ἀναζευγγύντος αὐτοῦ, τὸ πλήθος ὑπώπτευσε τὴν στρατείαν ἐπὶ τὸν Ἀρταξέρξην γίνεσθαι. ἀνα- 20 λογιζόμενος δὲ ἔκαστος τὰ μήκη τῶν ὁδῶν καὶ τὰ πλήθη τῶν πολεμίων ἐθνῶν, δι' ὃν ἀναγκαῖον ἦν τὴν πορείαν ποιεῖσθαι, τελέως ἡγωνία· διαβεβόητο γὰρ ἡ μὲν ἔως Βάκτρων ὁδὸς οὗσα στρατοπέδῳ τετραμήνου, δύναμις δ' ἡθροισμένη τῷ βασιλεῖ 25

9 δοὺς αὐτῷ ο-ΡΑ 10 στρατευσομένους ο, corr. Reiske
 13 πρὸς τὸν β. λάθρᾳ ο-ΡΑ 14 ἐπ'] τὰς ἐπ' Reiske,
 16 ἑκεῖνον] ἀπολίνων add. Dind., προσμένων Wurm, δέπει
 καὶ [vel κάν] ipse (cf. XIII 4, 3) 17 συστρατεύσεται Steph.
 20 στρατίαν ΡΑ 23 διεβεβόητο Ρ²

πλείω τῶν τετταράκοντα μυριάδων. διὸ δὴ περιδεεῖς 5
ὅντες ἐκεῖνοι ἡγανάκτονν, καὶ τοὺς ἡγεμόνας δι'
δργῆς ἔχοντες ἐνεχείρησαν ἀναιρεῖν ὡς προδότας
ἔαντῶν ὄντας. τοῦ δὲ Κύρου δεομένου πάντων,
5 καὶ διαβεβαιουμένου τὴν στρατιὰν ἀνάγειν οὐκ ἐπ'
'Αρταξέρξην, ἀλλ' ἐπὶ τινα σατράπην τῆς Συρίας,
ἐπείσθησαν οἱ στρατιῶται, καὶ λαβόντες πλείω
μισθὸν ἀποκατέστησαν εἰς τὴν ἐξ ἀρχῆς εὔνοιαν.

'Ο δὲ Κύρος ἐπειδὴ διῆλθε τὴν Κιλικίαν, [καὶ] 21
10 παρεγενήθη πρὸς πόλιν Ἰσσόν, ἐπὶ θαλάττης μὲν
κειμένην, ἐσχάτην δ' οὖσαν τῆς Κιλικίας. πατε-
πλεύσας εἰς αὐτὴν περὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν καὶ δ
στόλος δ τῶν Λακεδαιμονίων . . . ἐξέβησαν καὶ συν-
15 τυχόντες τῷ Κύρῳ τὴν τῶν Σπαρτιατῶν εἰς αὐτὸν
εὔνοιαν ἀπήγγειλαν, καὶ τοὺς μετὰ Χειροσόφουν
πεξοὺς ὀκτακοσίους ἐκβιβάσαντες παρέδωκαν. τού- 2
τους δὲ προσεποιοῦντο μὲν οἱ φίλοι τοῦ Κύρου
πέμψαι μισθοφόρους, τῇ δ' ἀληθείᾳ μετὰ τῆς τῶν
ἐφόρων γνώμης ἅπαντ' ἐπράττετο· οἱ δὲ Λακεδαι-
20 μόνιοι φανερὸν οὕπω τὸν πόλεμον ἐπανηροῦντο,
κατέκρυπτον δὲ τὴν προαιρεσιν, ἐπιτηροῦντες τὴν
φοπὴν τοῦ πολέμου. δὲ Κύρος μετὰ τῆς δυνά-
μεως ἀνέξενεν ἐπὶ Συρίας τὴν πορείαν ποιούμενος,
καὶ τοὺς ναυάρχους ἐκέλευσε συμπαραπλεῖν ἀπάσαις

1 πλείων Dind. 5 στρατείαν ν ἀνάγειν Dind., ἀνα-
γαγεῖν ο 9 καὶ del. Wurm 10 ἰσσόν P 11 πατέ-
πλευσε δ' εἰς Bezzel 13 Λακεδαιμονίων] παθωμίσθη πατέ-
την Κύρου συηνήν·ενθὲς δ' οἱ ἡγεμόνες τῶν Λακεδαιμονίων
suppl. Wurm (ex Xen. An. I 4, 3); καὶ οἱ στρατηγοῦντες ἐξέ-
βησαν καὶ τῷ Κύρῳ . . . Bezzel 15 χειροσόφουν P 18
μισθοφόρους πέμψαι P 21 ἀποτηροῦντες ο, corr. Dind.

3 ταῖς ναυσίν. ὡς δ' ἥλθεν ἐπὶ τὰς Πύλας καλούμένας καὶ τὸν τόπον εὑροῦν ἔρημον τῶν φυλαττόντων, περιχαρῆς ἦν· ἥγωνία γὰρ σφόδρα, μή τινες αὐτὰς εἶεν προκατειλημμένοι. ἔστι δὲ ἡ φύσις τοῦ 657 τόπου στενὴ καὶ παράκρημος, ὥστε δι’ ὀλίγων 5
 4 ὁραδίως παραφυλάττεσθαι. ὅρη γὰρ πλησίον ἀλλήλων κεῖται, τὸ μὲν τραχὺ καὶ κρημνούς ἔχον ἀξιολόγους, ἐπ’ αὐτῆς δ’ ἄρχεται τῆς ὁδοῦ ἔτερον ὅρος μέγιστον τῶν περὶ τὸν τόπον ἐκείνους, καὶ καλεῖται μὲν Ἀμανος, παρεκτείνει δὲ παρὰ τὴν Φοι- 10 νίκην· δ’ ἀνὰ μέσον τόπος τῶν ὁρῶν, ὑπάρχων ὡς τριῶν σταδίων, παντελῶς τετειχισμένος καὶ 5 πύλας ἔχων εἰς στενὸν συγκλειομένας. διελθὼν οὖν δὲ Κῦρος ταύτας ἀσινδύνως, τὸν μὲν λοιπὸν στόλον ἀπέστειλεν ἀνακαύμψαι εἰς Ἐφεσον· οὐκέτι 15 γὰρ αὐτῷ χρήσιμος ἦν μέλλοντι διὰ μεσογείου τὴν πορείαν ποιεῖσθαι· ὁδοιπορήσας δ’ ἡμέρας εἶκοσι παρεγενήθη πρὸς Θάψακον πόλιν, ἣ κεῖται παρὰ 6 τὸν ποταμὸν τὸν Εὐφράτην. ἐνταῦθα δὲ πένθ’ ἡμέρας διατρίψας, καὶ τὴν δύναμιν ἔξιδιοποιησά- 20 μενος ταῖς τε τῶν ἐπιτηδείων ἀφθονίαις καὶ ταῖς ἐκ τῶν προνομῶν ὀφελείαις, συνήγαγεν ἐκκλησίαν, καὶ τὴν ἀλήθειαν τῆς στρατείας ἐδήλωσεν. προσάντως δὲ δεξαμένων τὸν λόγον τῶν στρατιών, ἐδεῖτο πάντων μὴ καταλιπεῖν ἑαυτόν, ἐπαγγελ- 25

8 ἐπ’] ἀπ’ Reiske ὅρος Wess., μέρος ο 9 *μέγιστον] μία δ’ ἐστίν ο, σπιλωδέστατον Dind., ὑλωδέστατον Madvig (cf. c. 20, 2. 31, 2) 10 Ἀμανος Wess., Λίβανος ο 11 ὑπάρχει Steph. 12 παντελῶς] πολυτελῶς Dind. 13 εἰς] τὸ add. P. 19 τὸν Εὐφράτην PAL, Εὐφράτην ε 23 τῆς στρατιῶς P, τοῖς στρατιώταις f

λόμενος ἄλλας τε μεγάλας δωρεᾶς καὶ ὅτι παραγενομένοις αὐτοῖς εἰς Βαβυλῶνα κατ’ ἄνδρα ἐκαστον δώσει πέντε μνᾶς ἀργυρίου. οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῖς ἐλπίσι μετεωρισθέντες ἐπείσθησαν 5 ἀκολουθεῖν· δὸς δὲ Κῦρος ὡς διέβη τῇ δυνάμει τὸν 7 Εὐφράτην, ἡπείγετο κατὰ τὸ συνεχὲς δδοικορῶν, καὶ παραγενθεὶς ἐπὶ τὸν δρους τῆς Βαβυλωνίας ἀνελάμβανε τὴν δύναμιν.

‘Ο δὲ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης καὶ πάλαι μὲν ἦν 22 10 παρὰ Φαρναβάζου πεπυσμένος ὅτι στρατόπεδον ἐπ’ αὐτὸν ἀθροίζει λάθρᾳ Κῦρος, καὶ τότε δὴ πυθόμενος αὐτοῦ τὴν ἀνάβασιν μετεπέμπετο τὰς πανταχόθεν δυνάμεις εἰς Ἐκβάτανα τῆς Μηδίας. ἐπεὶ δὲ αἱ τε 2 παρ’ Ἰνδῶν καὶ τινῶν ἄλλων ἐθνῶν καθυστέρουν 15 διὰ τὸ μακρὰν ἀφεστάναι τὸν τόπον, μετὰ τῆς συναχθείσης στρατιᾶς ἀρμησεν ἀπαντήσων τῷ Κύρῳ. εἶχε δὲ τὸν διπλανὸν στρατιώτας σὺν ἵππεῦσιν οὐκ ἐλάττους τετταράκοντα μυριάδων, καθά φησιν “Εφόρος. ὡς δ’ εἰς τὸ Βαβυλώνιον ἴκε πεδίον, παρὰ 3 20 τὸν Εὐφράτην στρατοπεδείαν ἐβάλετο, διανοούμενος ἐν ταύτῃ καταλιπεῖν τὴν ἀποσκευήν· ἐπυνθάνετο γὰρ τὸν πολεμίους οὐ μακρὰν ὄντας, καὶ τὸ παράβολον αὐτῶν τῆς τόλμης ὑπώπτευεν. δρύξας 4 οὖν τάφρον τὸ μὲν πλάτος ποδῶν ἔξηκοντα, τὸ δὲ 25 μῆκος ποδῶν δέκα, περιέθηκε κύκλῳ τὰς συνακολουθούσας ἀρμαμάξας καθαπερεὶ τεῖχος. κατα-

1 παραγενόμενος αὐτὸς ο, corr. Sintenis
δὲ c 13 Μηδείας F αἱ τε Steph.] οἵ τε Rhod.,
ἴτι v, ἔτι τὰ P 14 καθυστερούντων P 15 τοῖς τόποις
Wess. 25 μῆκος] βάθος Palmer., μῆκος σταδίων τετρα-
κοσίων, τὸ δὲ βάθος malim (Xen. An. I 7, 14. Plut. Artax. 7)

λιπών δ' ἐν τῇ παρεμβολῇ τὴν ἀποσκευὴν καὶ τὸν ἀχρεῖον ὅχλον, ἐπὶ μὲν ταύτης ἕκανὴν φυλακὴν παρέστησεν, αὐτὸς δὲ τὴν δύναμιν εὗξωνον προ-⁶⁵⁸ αγαγὼν ἀπήντα τοῖς πολεμίοις ἐγγὺς ὑπάρχουσιν.

5 δὲ δὲ Κῦρος ὡς εἶδε προϊοῦσσαν τὴν τοῦ βασιλέως στρατιάν, εὐθὺς εἰς τάξεις κατέστησε τὸ σφέτερον στρατόπεδον. τὸ μὲν οὖν δεξιὸν κέρας παρὰ τὸν Εὐφράτην παρεκτεῖνον πεζοὶ μὲν ἐπεῖχον Λακεδαιμόνιοι καὶ τινες τῶν μισθοφόρων, ὃν ἀπάντων Κλέαρχος δὲ Λακεδαιμόνιος ἀφηγεῖτο· συνηγωνίζοντο δ' αὐτῷ τῶν ἵππεων οἱ συναχθέντες ἀπὸ Παφλαγονίας, ὃντες ὑπὲρ τὸν χιλίους τὸ δὲ θάτερον μέρος ἐπεῖχον οἵ τις ἀπὸ Φρυγίας καὶ Λυδίας, ἔτι δὲ τῶν ἵππεων πεζὸι χιλίους, ὃν εἶχε τὴν ἡγεμονίαν Ἀριδαῖος. αὐτὸς δὲ δὲ Κῦρος ἐτέτακτο κατὰ μέσην τὴν φάλαγγα τοὺς κρατίστους ἔχων Περσῶν τε καὶ τῶν ἄλλων βαρβάρων ὡς μυρίους· προηγοῦντο δ' αὐτῷ τῶν ἵππεων οἱ κάλλιστα διεσκευασμένοι χίλιοι, θώρακας ἔχοντες καὶ μαχαίρας Ἑλληνικάς. Ἀρταξέρξης δὲ πρὸ μὲν τῆς φάλαγγος πάσης ἐστησεν ἀρματα δρεπανηφόρα τὸν ἀριθμὸν οὐκ δύλιγα· καὶ τῶν μὲν κεράτων Πέρσας ἡγεμόνιας κατέστησε, κατὰ δὲ [τὸ] μέσον αὐτὸς ἐτάχθη τῶν ἐπιλέκτων ἔχων οὐκ ἐλάττους πεντακισμυρίων.

23 Ὡς δὲ τρεῖς σχεδὸν σταδίους ἀπεῖχον ἄλλῃ λων αἱ δυνάμεις, οἱ μὲν Ἕλληνες παιανίσαντες τὸ μὲν πρῶτον ἡσυχῇ προηγοῦν· ὡς δ' ἐντὸς βέλους ἥσαν, ἔθεον κατὰ πολλὴν σπουδὴν. παρηγγελκὼς δ' αὐ-

15 ἀριδαῖος P (Ἀριαῖος Xen. An. I 8, 5 sq.) 23 τὸ om. PA

τοῖς Κλέαρχος δὲ Λακεδαιμόνιος ἦν τοῦτο πράττειν· τὸ μὲν γὰρ ἐκ διαστήματος πολλοῦ μὴ τρέχειν ἥμελλεν ἀκεραιόνες τοῖς σώμασι τοὺς ἀγωνιζομένους τηρούσσειν εἰς τὴν μάχην, τὸ δὲ ἐγγὺς ὅντας δρόμῳ προσιέναι τὰς τῶν τόξων βολὰς καὶ τῶν ἄλλων βελῶν ὑπερπετεῖς ἐδόκει ποιῆσειν. ἐπεὶ δὲ ἡγγισαν ² οἱ μετὰ Κύρου τῷ τοῦ βασιλέως στρατοπέδῳ, τοσοῦτ' ἐπ' αὐτοὺς ἔροιφη βελῶν πλῆθος, ὃσον εἰκός ἐστιν ἐκ δυνάμεως ἐνεχθῆναι συνεστώσης ἐκ μυριάδων ¹⁰ τετταράκοντα. οὐ μὴν ἄλλὰ βραχὺν χρόνον παντελῶς τοῖς παλτοῖς διαγωνισάμενοι, τὸ λοιπὸν ἐκ χειρὸς ἥδη τὴν μάχην συνίσταντο. Λακεδαιμόνιοι ³ δὲ μετὰ τῶν ἄλλων μισθοφόρων εὐθὺς ἐκ τῆς πρώτης συστάσεως ἐξέπληξαν τοὺς ἀντιτεταγμένους ¹⁵ βαρβάρους τῇ τε τῶν ὅπλων λαμπρότητι καὶ ταῖς εὐχειρίαις. ἐκεῖνοι μὲν γὰρ ἥσαν ὅπλοις τε μικροῖς ⁴ ἐσκεπασμένοι καὶ τὰ πολλὰ τῶν ταγμάτων ἔχοντες φυλικά, πρὸς δὲ τούτοις ἀπειροι τῶν κατὰ πόλεμον κινδύνων· οἱ δὲ "Ἐλληνες διὰ τὸ μῆκος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου κατὰ τὸ συνεχὲς ἐν μάχαις γεγενημένοι πολὺ ταῖς ἐμπειρίαις διέφερον. διόπερ εὐθὺν τρεψάμενοι τοὺς καθ' αὐτοὺς ἐδίωκον, καὶ πολλοὺς τῶν βαρβάρων ἀνήρουν. κατὰ δὲ μέσην ⁵ τὴν τάξιν ἔτυχε μὲν ἀμφοτέροις τοὺς ὑπὲρ τῆς βασιλείας ἀγωνιζομένους ταχθῆναι· διὸ καὶ κατανοήσαντες τὸ γεγενημένον ὕρμησαν ἐπ' ἄλληλους, ²⁵ φιλοτιμούμενοι δι' ἑαυτῶν κρῖναι τὴν μάχην· συνήγαγε γάρ, ὡς ἔοικεν, ἡ τύχη τὴν ὑπὲρ τῆς ἡγεμο-

³ ακαιρέως P. 7 τοσοῦτον ἐπ' Dind. 8 αὐτοῖς P. 16 εὐχειρίαις P¹, εὐχειρίαις P²Α, εὐχειρίαις c 22 καθ' αὐτοὺς P

νίας τοῖς ἀδελφοῖς ἔριν εἰς μονομαχίαν καθάπερ εἰς
ἀπομίμημα τῆς παιανίας ἐκείνης καὶ τραγῳδουμένης
τῆς περὶ τὸν Ἐπεοκλέα καὶ Πολυνείκην τόλμης.
6 Κῦρος μὲν οὖν φθάσας ἐκ διαστήματος ἡκόντισε,
καὶ τυχών τοῦ βασιλέως ἐσφῆλεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ⁵
γῆν· ὃν ταχέως οἱ περὶ αὐτὸν ἀρπάσαντες ἀπήνεγ-
καν ἐκ τῆς μάχης. καὶ τὴν μὲν τοῦ βασιλέως ἡγε-
μονίαν διαδεξάμενος Τίβεαφέρνης ἀνήρ Πέρσης
παρεκάλει τε τὰ πλήθη καὶ αὐτὸς λαμπρῶς ἡγωνί-
ζετο· ἀναμαχόμενος δὲ τὸ περὶ τὸν βασιλέα γεγονός ¹⁰
ἐλάττωμα καὶ μετὰ τῶν ἐπιλέκτων ἐπὶ πάντα τόπουν
ἐπιφανύμενος πολλοὺς ἀνήρει τῶν ἀντιτεταγμένων,
ῶστε τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ πόρρωθεν ὑπάρχειν
7 ἐπίσημον. ὁ δὲ Κῦρος ἐπαρθεὶς τῷ προτερήματι
τῶν περὶ αὐτὸν εἰς μέσους ἐβιάσατο τοὺς πολε- ¹⁵
μίους, καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἀφειδῶς τῇ τόλμῃ χρώ-
μενος πολλοὺς ἀνήρει, μετὺ δὲ ταῦτα προχειρότερον
κινδυνεύων ὑπό τινος τῶν τυχόντων Περσῶν
πληγεὶς ἐπικαίρως ἐπεσεν. τούτου δ' ἀναιρεθέντος
οἱ τοῦ βασιλέως πρὸς τὴν μάχην ἐπερρώσθησαν, ²⁰
καὶ τέλος τῷ τε πλήθει καὶ τῇ τόλμῃ κατεπόνησαν
24 τοὺς ἀνθεστηκότας. ἐκ δὲ θατέρου μέρους Ἀρι-
δαῖος ὁ Κύρου σατράπης τεταγμένος ἐπὶ τῆς ἡγε-
μονίας τὸ μὲν πρῶτον εύρωστως ἐδέξατο τοὺς ἐπιόν-
τας βαρβάρους· μετὰ δὲ ταῦτα τῆς φάλαγγος ἐπὶ ²⁵
πολὺ παρεκτεινούσης κυκλούμενος καὶ τὴν Κύρου
τελευτὴν πυθόμενος, ἐφυγε μετὰ τῶν ἰδίων στρατιω-
τῶν πρός τινα τῶν ἰδίων σταθμῶν, ἔχοντα κατα-

φυγὴν οὐκ ἀνεπιτήδειον. Κλέαρχος δὲ θεωρῶν τὴν 2
 τε μέσην τάξιν καὶ τἄλλα μέρη τῶν συμμάχων
 στρατιώτας ἀνακαλούμενος καθίσταται εὐλαβεῖτο γὰρ
 5 μῆποτε πάσης τῆς δυνάμεως ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας
 ἐλθούσης κυκλωθῶσι καὶ πάντες ἀπόλωνται. οἱ 3
 δὲ μετὰ τοῦ βασιλέως ταχθέντες ἐπειδὴ τὰ καθ'
 αὐτοὺς ἐτρέφαντο, πρῶτον μὲν τὴν ἀποσκευὴν
 τοῦ Κύρου διήρπασαν, μετὰ δὲ ταῦτα ἥδη νυκτὸς
 10 ἐπελθούσης ἀθροισθέντες ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας ὄρμη-
 σαν· ὃν δεξαμένων τὴν ἔφοδον εὐγενῶς, ὀλίγον
 μὲν χρόνον ὑπέμενον οἱ βάρβαροι, μετ' ὀλίγον δὲ
 ταῖς τόλμαις καὶ ταῖς εὐχειρίαις νικῶμενοι πρὸς
 φυγὴν ὄρμησαν. οἱ δὲ περὶ Κλέαρχον πολλοὺς τῶν 4
 15 βαρβάρων ἀνελόντες, ὡς ἥδη νῦν ἦν, ἀναχωρήσαν-
 τες τρόπαιον ἔστησαν, καὶ περὶ δευτέρων σχεδὸν
 φυλακὴν ἐφθασαν εἰς τὴν παρεμβολὴν. τῆς δὲ μάχης 5
 τοιοῦτον τέλος λαβούσης ἀνηρέθησαν τῶν τοῦ βα-
 σιλέως πλείους τῶν μιφίων πεντακισχιλίων, ὃν
 20 τοὺς πλείστους ἀνεῖλον οἱ μετὰ Κλεάρχον ταχθέντες
 Λακεδαιμόνιοί τε καὶ μισθοφόροι. ἐκ δὲ θατέρου 6
 660 μέρους τῶν Κύρου στρατιωτῶν ἐπεσον περὶ τρισχι-
 λίους· τῶν δὲ Ἑλλήνων φασὶν ἀναφεθῆναι μὲν
 οὐδένα, τρωθῆναι δ' ὀλίγους.

25 Τῆς δὲ νυκτὸς παρελθούσης Ἀριδαῖος ὁ πεφευ- 7
 γὼς εἰς τὸν σταθμὸν ἐπέστειλέ τινας πρὸς τὸν Κλέ-
 αρχον, παρακαλῶν πρὸς ἐαυτὸν ἀπαγαγεῖν τοὺς
 στρατιώτας καὶ ποιηῆσαι διασώζεσθαι πρὸς τοὺς ἐπὶ

θάλατταν τόπους· ἀνηρημένου γὰρ Κύρου καὶ τῶν τοῦ βασιλέως δυνάμεων ὑπερεχουσῶν, ἀγωνίᾳ πολλὴ κατέσχε τοὺς τετολμηκότας ἐπὶ τῇ καταλύσει τῆς·

25. Αρταξέρξου βασιλείας στρατεύεσθαι. δὲ Κλέαρχος ἀνακαλεσάμενος τούς τε στρατηγοὺς καὶ τὸν ἐφ' 5 ἥγεμονίας τεταγμένους ἐβουλεύετο περὶ τῶν παρόντων. ὅντων δ' αὐτῶν περὶ ταῦτα παρεγενήθησαν παρὰ τοῦ βασιλέως πρέσβεις, ὃν ἦν ἀρχιπρεσβευτὴς ἀνὴρ Ἑλλην, ὃνομα μὲν Φάλυνος, γένος δὲ Ζακύνθιος. εἰσαχθέντες δ' εἰς τὸ συνέδριον εἶπον, 10 ὅτι λέγει δὲ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης· Ἐπειδὴ νενίκηκα Κῦρον ἀποκτείνας, παράδοτε τὰ ὅπλα, καὶ πρὸς τὰς θύρας αὐτοῦ βαδίσαντες ἤτεῖτε, πῶς ἀν αὐτὸν 2 ἐκθεραπεύσαντες ἀγαθοῦ τινος μεταλάβητε. φῆθεντων δὲ τούτων ἀπόκρισιν ἔδωκεν ἔκαστος τῶν 15 στρατηγῶν τοιαύτην οὖαν Λεωνίδης, καθ' ὃν καιρὸν περὶ Θερμοπύλας αὐτοῦ φυλάττοντος τὰς παρόδους Ξέρξης ἀπέστειλεν ἀγγέλους, κελεύων τῶν 3 ὅπλων παραχωρῆσαι. καὶ γὰρ τότε Λεωνίδης εἶπεν ἀπαγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ διότι νομίζομεν, καὶν φίλοι 20 γενώμεθα τῷ Ξέρξῃ, μετὰ τῶν ὅπλων ὅντες ἀμείνους ἔσεσθαι σύμμαχοι, καὶν πολεμεῖν πρὸς αὐτὸν ἀναγκασθῶμεν, βέλτιον μετὰ τούτων ἀγωνιεῖσθαι. 4 παραπλησίως δὲ καὶ τοῦ Κλεάρχου περὶ τούτων ἀποκριναμένου, Πρόξενος δὲ Θηβαῖος εἶπεν, ὅτι νῦν 25 τὰ μὲν ἄλλα σχεδὸν ἀποβεβλήκαμεν, λέλειπται δὲ ἡμῖν ἣ τ' ἀρετὴν καὶ τὰ ὅπλα. νομίζομεν οὖν, ἂν

1 γὰρ P, om. v 9 Φαλίνος f (et Xen.) 16 Λεωνίδας
Dind. (XII 5, 5) 20 ἀπάγγειλε Κ 25 Πρόξενος ὁ Θηβαῖος] Θεόπομπος Αθηναῖος Xen. An. II 1, 12

μὲν ταῦτα φυλάττωμεν, χρησίμην ἡμῖν ἔσεσθαι καὶ τὴν ἀρετήν, ἂν δὲ παραδῶμεν, οὐδὲ ταύτην ἡμῖν ἔσεσθαι βοηθόν. διόπερ ἐκέλευσε τῷ βασιλεῖ λέγειν, ὃς ἂν περὶ ἡμῶν κακόν τι βουλεύηται, διὰ τούτων 5 πρὸς αὐτὸν διαγωνιούμεθα περὶ τῶν ἀγαθῶν τῶν κοινῶν. λέγεται δὲ καὶ Σώφιλον τὸν ἐφ' ἡγε- 5 μονίας τετεγμένον εἰπεῖν, ὅτι θεαμάζει τοὺς παρὰ τοῦ βασιλέως λόγους· εἰ μὲν γὰρ αὐτὸν δοκεῖ ορείσ- σονα τῶν Ἑλλήνων εἶναι, μετὰ τῆς δυνάμεως ἐλ- 10 θῶν λαβέτω τὰ παρ' ἡμῶν ὅπλα· εἰ δὲ πείσας βούλεται, λεγέτω, τίνα χάριν ἡμῖν ἀντὶ τούτων ἀξίαν δώσει. μετὰ δὲ τούτους Σωκράτης Ἀχαιὸς 6 εἰπεῖν, ὅτι λίαν αὐτοῖς ἐπιληπτικῶς ὁ βασιλεὺς προσ- φέρεται· ἂ μὲν γὰρ παρ' ἡμῶν βούλεται λαβεῖν 15 παραχρῆμ' ἀπαιτεῖ, τὰ δ' ἀντὶ τούτων δοθησόμενα μετὰ ταῦτ' ἀξιοῦν[τας αἴτεῖν] προστάττει. καθόλου δ' εἰ μὲν ἀγνοῶν τοὺς νενικηότας ὡς ἡττημένους κελεύει τὸ προσταττόμενον ποιεῖν, μαθέτω ποτέρων ἔστιν ἡ νίκη παραγενηθεὶς μετὰ τῆς πολυναρίζουν 20 δυνάμεως· εἰ δὲ σαφῶς ἡμᾶς εἰδὼς νενικηότας ψεύδεται, πῶς αὐτῷ περὶ τῶν εἰς ὑστερον ἐπαγγε- λιῶν πιστεύσομεν; — Οἱ μὲν οὖν ἄγγελοι τοιαύτας 7 ἀποκρίσεις λαβόντες ἔχωρίσθησαν· οἵ δὲ περὶ Κλέαρ- χον ἀνέξενξαν πρὸς τὸν σταθμόν, ὅπου τὸ διασε-

1 ἔσεσθαι ἡμῖν P 4 ἀν] τι add. P, μὲν fort. 5 διαγων.
PAFK, ἀγων. c; ἂν δ' ἀγαθόν τι, μετ' αὐτὸν πρὸς τοὺς
ἄλλους ἀγωνιούμεθα add. Madvig 6 κοινῶν] λοιπῶν vel
μόνων Wurm 8 αὐτὸν o-PAL 10 ἡμῖν c 12 δώσειν
PAF 13 ἐμπλήκτως Reiske, ἐμπληκτικῶς Bek. 16 *ἀξιοῦν]
ἀξιοῦντας αἴτεῖν o; ἀξ. ἥκειν aut ἔχειν Reiske ταῦτ'
ἀξιοῦντας] ταῦτα ἤτοι ὕποντας Wurm, ταῦτ' ἀξιοῦ λόντας (del.
προστάττει) Madvig 20 εἰδὼς ἡμᾶς o-PA 22 οὖν om. v

σωμένον στρατόπεδον ἦν ἀνακεχωρηκός. εἰς ταῦτὸ
δὲ πάσης τῆς δυνάμεως ἐλθούσης, περὶ τῆς ἐπὶ¹
θάλατταν καταβάσεως ἔβουλεύοντο κοινῇ καὶ περὶ²
τῆς πορείας. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς μὴ τὴν αὐτὴν
ἀναχώρησιν ἥπερ ἥλθον ποιεῖσθαι· πολὺν γὰρ αὐτῆς³
ἥν ἔρημον, ἐνῷ τροφὰς οὐχ ὑπελάμβανον ἔξειν,
δυνάμεως πολεμίας ἀκολουθούσης. γνόντες δ' ἐπὶ⁴
Παφλαγονίας ἀναζευγνύειν, οὗτοι μὲν ὕρμησαν ἐπὶ⁵
Παφλαγονίαν μετὰ τῆς δυνάμεως, κατὰ σχολὴν δόδι-
ποροῦντες, ὡς ἂν ἄμα τὰς τροφὰς ποριζόμενοι.¹⁰

26 δὲ βασιλεὺς βέλτιον ἔχων ἀπὸ τοῦ τραύματος,
ὡς ἐπύθετο τὴν τῶν ἐναντίων ὑποχώρησιν, νομίσας
αὐτοὺς φεύγειν, ὕρμησε μετὰ τῆς δυνάμεως κατὰ¹⁵
2 σπουδήν. καταλαβὼν δ' αὐτοὺς διὰ τὸ βραδέως
όδοιπορεῖν, τότε μὲν ἥδη νυκτὸς οὖσης ἐγγὺς τὴν¹⁵
στρατοπεδίαν ἐποιήσατο, ἄμα δ' ἡμέρᾳ διατασσόν-
των τῶν Ἑλλήνων τὸ στρατόπεδον εἰς μάχην, πέμ-
ψας τὸν ἀγγέλους κατὰ μὲν τὸ παρόν εἰς τρεῖς²⁰
3 ἡμέρας ἀνοχὰς ἐποιήσατο· ἐν δὲ ταύταις συνεφώ-
νησαν, ὥστε αὐτὸν μὲν φιλίαν παρασχέσθαι τὴν²⁰
χώραν καὶ τὸν ἡγησομένους ἐπὶ θάλατταν δοῦναι
καὶ τοῖς διεξιοῦσιν ἀγορὰν παρέχειν, τὸν δὲ μετὰ²⁵
Κλεάρχου μισθοφόρους καὶ τὸν μετ' Ἀριδαίον
πάντας πορεύεσθαι διὰ τῆς χώρας μηδὲν ἀδίκημα
4 ποιοῦντας. μετὰ δὲ ταῦθ' οὗτοι μὲν περὶ τὰς²⁵
όδοιπορίας ἐγίνοντο, τὴν δὲ δύναμιν ὁ βασιλεὺς

1 ταῦτὸ Reiske, τοῦτο ο 4 τὴν αὐτὴν] τῇ αὐτῇ τῇ
Reiske 5 ἥπερ f; ἥ περιῆλθον α 12 ἀποχώρησιν o-PAF
19 συνεφώνησεν o, corr. Dind. 20 παρέχεσθαι o-PAL
23 Ἀριδαίον PA 25 περὶ Steph., ἐπὶ o

ἀπήγαγεν εἰς Βαβυλῶνα. ἐκεῖ δὲ τῶν κατὰ τὴν μάχην ἀνδραγαθησάντων καὶ ἀξίαν ἔκαστον τιμῆσας ἔκρινε πάντων ἄριστον γεγενῆσθαι Τισσαφέρονην. διὸ καὶ μεγάλαις αὐτὸν τιμῆσας διώρεαῖς ἔδωκε τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα πρὸς συμβίωσιν, καὶ τὸ λοιπὸν διετέλει πιστότατον αὐτὸν ἔχων φύλον· ἔδωκε δὲ αὐτῷ καὶ τὴν ἡγεμονίαν ὃν Κῦρος ἐπὶ θαλάττης ἥρχε σατραπεῖων. ὁ δὲ Τισσαφέρονης θεωρῶν τὸν βασιλέα δι' ὀργῆς ἔχοντα τοὺς Ἑλληνας, ἐπηγγείλατ' αὐτῷ ἅπαντας ἀνελεῖν, ἐὰν αὐτῷ μὲν δυνάμεις δῷ, πρὸς δὲ Ἀριδαῖον διαλλαγῇ προδοθήσεσθαι γὰρ ὑπὸ τούτου τοὺς Ἑλληνας κατὰ τὴν δοιπορίαν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀσμένως τοὺς λόγους δεξάμενος τούτῳ μὲν ἔδωκεν ἐξ ἀπάσης τῆς δυνάμεως ἐπιλέξαι τοὺς κρατίστους ὅσους προσαρροῖτο. ἄλλοις δεσμοὶ ἡγεμόσιν ἐλθεῖν καὶ κατὰ πρόσωπον ἀκοῦσαι τῶν λόγων. διόπερ οὖτε στρατηγοὶ σχεδὸν ἅπαντες μετὰ Κλεάρχου καὶ τῶν λοχαγῶν ὃς εἶκοσι πρὸς Τισσαφέρονην ἥλθον· καὶ στρατιωτῶν δὲ πρὸς ἀγορὰν ἐλθεῖν βουλομένων ἡκολούθησαν ὡς διακόσιοι. Τισσαφέρονης δὲ τοὺς μὲν στρατηγοὺς εἰς τὴν σκηνὴν ἐκάλεσεν, οἵ δὲ λοχαγοὶ πρὸς ταῖς θύραις διέτριψον. καὶ μετ' ὀλίγου ἐκ τῆς Τισσαφέρονος στηνῆς ἀριθμείσης φοινικίδος δὲ μὲν τοὺς στρατηγοὺς ἔνδον συνέλαβε, τοὺς δὲ λοχαγοὺς οἷς ἦν συντεταγμένον ἐπελθόντες ἀνεῖλον, ἄλλοι δὲ τοὺς ἐπὶ τὴν

3 Τισσαφέρονην P¹ 11 Ἀριδαῖον PA 13 τοὺς λόγους ἀσμένως o-PAF 14 ἐπιλέξας o, corr. Dind. 15 lacunae indicium est in FK 16 γε om. K, τε Dind. 18 ὡς del. Wurm εἴκοσι Weiss. ex Xen. An. II 5, 80, εἴκος o 23 Τισσαφέρονος o-PA

ἀγορὰν ἥκουντας τῶν στρατιωτῶν ἀνήρουν· ἐξ ᾧν
εἰς φυγὴν εἰς τὴν Ιδίαν παρεμβολὴν ἐδήλωσε τὴν
συμφοράν.

27 Οἱ δὲ στρατιῶται πυθόμενοι τὰ γεγενημένα παρ'
αὐτὸν μὲν τὸν καιρὸν ἐξεπλάγησαν καὶ πάντες ἔχώ-
ροιν εἰς ὅπλα μετὰ πολλῆς ἀταξίας, ὡς ἂν ἀναρχίας
οὕσης· μετὰ δὲ ταῦτα, οὐδενὸς αὐτοῖς παρενοχλοῦν-
τος, εἶλοντο στρατηγοὺς μὲν πλείους, ἐνὶ δὲ τῶν
ὅλων τὴν ἡγεμονίαν ἀπέδωκαν Χειρισόφῳ τῷ Λα-
κεδαιμονίῳ. οὗτοι δὲ διατάξαντες τὸ στρατόπεδον 10
εἰς τὴν δδοιπορίαν ὡς ποτ' αὐτοῖς ἐδόκει κάλλιστα
προῆγον ἐπὶ Παφλαγούνιαν. Τισσαφέροντος δὲ τοὺς
στρατηγοὺς δῆσας ἀπέστειλε πρὸς Ἀσταξέρεξην· ἐκεῖ-
νος δὲ τοὺς μὲν ἄλλους ἀνεῖλε, Μένωνα δὲ μόνον
ἀφῆκεν· ἐδόκει γὰρ μόνος οὗτος στασιάζων πρὸς 15
3 τοὺς συμμάχους προδώσειν τοὺς Ἕλληνας. Τισσα-
φέροντος δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπακολουθῶν τοῖς
Ἕλλησιν ἐξήπτετο, καὶ κατὰ στόμα μὲν οὐκ ἐτόλμα
παρατάττεσθαι, φοβούμενος ἀπεγνωσμένων ἀνδρῶν
θράσος καὶ ἀπόνοιαν, ἐν δὲ τοῖς εὐθέτοις τόποις 20
παρενοχλῶν μεγάλῳ μὲν οὐδενὶ κακῷ περιβάλλειν
αὐτὸὺς ἡδύνατο, μικρῷ δὲ βλάπτων μέχρι τοῦ τῶν
4 Καρδούχων καλούμένων ἔθνους ἐπηκολούθησεν. καὶ
Τισσαφέροντος μὲν οὐδὲν ἔτι δυνάμενος πρᾶξαι, μετὰ
τῆς δυνάμεως ἐπ' Ἰωνίας ἀνέξευξεν· οἱ δὲ Ἕλλη- 25
νες ἐφ' ἐπτὰ μὲν ἡμέρας διεπορεύοντο τὰ τῶν Καρ-
δούχων ὅρη, πολλὰ κακὰ πάσχοντες ὑπὸ τῶν ἐγχω-
ρίων ἀλκίμων τε ὅντων καὶ τῆς χώρας ἐμπείρων.

6 ἀν add. Hert. 16 συμμάχους] συνάρχοντας conicio
Τισσαφέροντος A 21 περιβαλεῖν FJ 23 καλούμένον o, corr. Hert.

ἥσαν δ' οὗτοι πολέμιοι μὲν τοῦ βασιλέως, ἐλεύθε-
ροι δὲ καὶ τὰ κατὰ πόλεμον ἀσκοῦντες, μάλιστα δ'
ἐκπονοῦντες σφενδόναις ὡς μεγίστους λίθους ἐμ-
βάλλειν καὶ τοξεύμασιν ὑπερομεγέθεσι χρησθαι, δι'
5 ὃν τοὺς Ἑλληνας κατατιρώσκοντες ἐξ ὑπερδεξίων
τόπων πολλοὺς μὲν ἀνεῖλον, οὐκ δὲ διέλυσαν
διέθεσαν. τὰ γὰρ βέλη μείζω καθεστῶτα δυεῖν 6
πηχῶν ἔδυνε διά τε τῶν ἀσπίδων καὶ θωράκων,
ῶστε μηδὲν τῶν ὅπλων ἰσχύειν τὴν βίαν αὐτῶν
10 ὑπομένειν· οὕτω γάρ φασι μεγάλοις κεχρῆσθαι
663 οἰστοῖς, ὕστε τοὺς Ἑλληνας ἐναγκυλοῦντας τὰ
ὅπτόμενα βέλη τούτοις σαυνίοις χρωμένους ἐξα-
κοντίζειν. διελθόντες οὖν τὴν προειρημένην χώραν 7
ἐπιπόνως παρεγενήθησαν πρὸς τὸν Κεντρίτην πο-
15 ταμόν· ὃν διαβάντες εἰσέβαλον εἰς τὴν Ἀρμενίαν.
ταύτης δ' ἦν σατράπης Τιρίβαξος, πρὸς ὃν σπεισά-
μενοι διεπορεύοντο τὴν χώραν ὡς φίλοι.

'Οδοιποροῦντες δὲ διὰ τῶν Ἀρμενίων δρῶν 28
ἐλήφθησαν ὑπὸ χιόνος πολλῆς, καὶ παρεκινδύνευ-
20 σαν ἀπολέσθαι πάντες. τοῦ γὰρ ἀέρος τεταραγμέ-
νου τὸ μὲν πρῶτον κατ' ὀλίγον ἥρξατο χιὼν πί-
πτειν ἐκ τοῦ περιέχοντος, ὕστε τοὺς ὁδοιποροῦντας
μηδὲν ἐμποδίζεσθαι τῆς εἰς τοῦ προσθεν πορείας·
μετὰ δὲ ταῦτα πνεύματος ἐπιγινομένου μᾶλλον
25 αἱεὶ κατερρίπτετο καὶ τὴν χώραν ἐπεκάλυπτεν, ὕστε.
μηκέτι δύνασθαι μήτε τὰς δόδοντας μήτε δλοσχερῶς

10 φησιν P μεγάλοις] αὗτοῖς add. L, unde αὗτοὺς
Wess. 11 ἐναγκυλῶντες Xen. An. IV 2, 28 12 ὅπτού-
μενα FJ 16 Τιρίβ. P, Τειρίβ. A, Τηρίβ. c 24 ἐπιγενο-
μένουν v 25 κατερρίπτετο P

2 τὰς ἰδιότητας τῶν τόπων θεωρεῖσθαι. διόπερ ἀδυμία τὸ στρατόπεδον ὑπεδύετο καὶ δέος, ἀνακάμπτειν μὲν εἰς ἀπώλειαν οὐ βουλομένων, προάγειν δὲ διὰ τὸ πλῆθος τῶν χιόνων οὐ δυναμένων. τοῦ δὲ χειμῶνος ἐπίτασιν λαμβάνοντος ἐπεγενήθη πνευμάτων μέγεθος μετὰ πολλῆς χαλάξης, ὥστε τοῦ συρμοῦ κατὰ πρόσωπον ὅντος ἀναγκασθῆναι καθίσαι τὴν δύναμιν ἀπασαν· ἔκαστος γὰρ τὴν ἐκ τῆς ὁδοιπορίας κακοπάθειαν ὑπομένειν ἀδυνατῶν, οὐ

3 ποτε τύχοι, μένειν ἡμαγκάζετο. ἀποροῦντες δὲ πάντων τῶν τῶν ἀναγκαίων ἐκείνην μὲν τὴν ἡμέραν καὶ τὴν νύκτα διεκαρτέρουν ὑπαίθριοι, πολλοῖς συνεχόμενοι κακοῖς· διὰ γὰρ τὸ πλῆθος τῆς κατὰ τὸ συνεχὲς ἐκχεομένης χιόνος τά τε ὅπλα πάντα συνεκαλύφθη καὶ τὰ σώματα διὰ τὸν ἀπὸ τῆς αἰθρίας πάγον περιεψύχετο. διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῶν κακῶν ὅλην τὴν νύκτα διηγρύπνουν· καὶ τινὲς μὲν πῦρ ἐκκαύσαντες τῆς ἀπὸ τούτου βοηθείας ἐτύγχανον, τινὲς δὲ περικαταληφθέντες ὑπὸ τοῦ πάγου τὰ σώματα πᾶσαν ἀπεγίνωσκον ἐπικυρώιαν, τῶν ἀκρωτηρίων αὐτοῖς σχεδὸν ἀπάντων ἀπονεκρουμένων.

4 διόπερ ὡς ἡ νὺξ διῆλθε, τῶν δὲ ὑποξυγίων τὰ πλεῖστα εὑρέθη διεφθαρμένα καὶ τῶν ἀνδρῶν πολλοὶ μὲν τετελευτηκότες, οὐκέτι δὲ τὴν μὲν ψυχὴν ἔχοντες ἔμφρονα, τὸ δὲ σῶμα διὰ τὸν πάγον ἀκίνητον· ἔνιοι δὲ καὶ τοὺς διφθαλμοὺς ἐτυφλώθη-

4 οὗτε δυναμένων AL, οὐ δεδυνημένων c; οὐδὲ δυναμένων fort. 9 οὖν ποτε] ουπωτε P¹, δόπον τε P², δπον ποτε f
 10 πάντες o, corr. Dind. 15 αἰθρίας PFJ, αἰθρας c 16 δὲ P, τε v 17 τὴν om. P¹ 19 περικαυσθέντες Reiske
 20 ἀκροτηρίων P.

σαν διά τε τὸ ψῦχος καὶ τὴν ἀνταύγειαν τῆς χιόνος.
καὶ τελείως ἂν ἅπαντες διεφθάρησαν, εἰ μὴ βραχὺ 5
διελθόντες εὑρούσαις γεμούσας τῶν ἐπιτηδείων.
αὗται δὲ τὰς μὲν τοῖς ὑποξυγίοις καταβάσεις εἶχον
δρυκτάς, τὰς δὲ τοῖς ἀνδράσι κατὰ κλιμάκων . . .
664ταῖς οἰκίαις τὰ τε βοσκήματα τρεφόμενα χόρτῳ,
τοῖς δ' ἀνδράσι πολλὴν ἀφθονίαν πάντων τῶν
πρὸς τὸ ξῆν ἀναγκαίων.

'Εμμείναντες δὲ ταῖς κώμαις ἡμέρας δικτὸ παρε- 29
10 γενήθησαν πρὸς τὸν Φᾶσιν ποταμόν. ἐκεῖ δὲ τέτ-
ταρας ἡμέρας διανύσαντες διεπορεύοντο τὴν Χάων
καὶ Φασιανῶν χώραν. ἐπιθεμένων δ' αὐτοῖς τῶν
ἐγχωρίων, τούτους μὲν ἐν τῇ μάχῃ νικήσαντες πολ-
λοὺς ἀνεῖλον, αὐτοὶ δὲ καταλαμβάνοντες τὰς τῶν
15 ἐγχωρίων κτήσεις γεμούσας ἀγαθῶν ἐνδιέτριψαν ἐν
αὐταῖς ἡμέρας πεντεκαίδεκα. ἀναζεύξαντες δ' ἐκεῖ- 2
θεν διῆλθον τὴν Χαλδαίων καλούμενων χώραν ἐν
ἡμέραις ἐπτά, καὶ παρεγενήθησαν πρὸς τὸν Ἀρπαγὸν
ὄνομαζόμενον ποταμόν, ὅντα τὸ πλάτος πλέθρων
20 τεττάρων. ἐντεῦθεν δὲ διὰ τῆς Σκυτίνων πορευ-

6 ταῖς οἰκίαις PAL, ταῖς οἰκίαις ἔγναταβαίνοντι c; ἐν
δὲ ταῖς οἰκίαις Rhod., ταῖς δ' οἰκίαις ἔγναταβιοῦσι Reiske,
ἐις τὰς οἰκίας· ἐν δὲ ταῖς οἰκίαις ἦν καταβαίνοντι Madvig;
michi locus potius auctus et interpolatus videtur ex Xen.
An. IV 5, 25: αἱ δὲ εἴσοδοι τοῖς μὲν ὑποξυγίοις δρυνταί, οἱ
δὲ ἄνθρωποι κατέβαινον ἐπὶ κλίμακος. ἐν δὲ ταῖς οἰκίαις
ἥσαν αἴγες, οἰες . . . πάντα χλῷ ἐνδον ἐτρέφοντο 7 πολλὴ
ἦτος ἀφθονία Reiske 9 δὲ om. A, τε P 10 πρὸς PAL,
εἰς c 11 διανύσαντες] διαμείναντες P: neutrum convenit
cum Xen. An. IV 7, 1 13 ἐν del. Rhod., ἐν τῇ del.
malim (at c. 86, 3) 17 Χαλκιδαίων P¹, Χαλκιδέων c, corr.
Wess. * καλούμενην o 18 Ἀρπαγὸν Xen. An. IV 7, 18
20 διὰ τ' ασκυτίνων P, διὰ τασκοντίνων c; διὰ Σκυτη-
νῶν Xen.

όμενοι διηλθον δδὸν πεδινήν, ἐν ᾧ τρεῖς ἡμέρας αὐτοὺς ἀνέλαβον, εὐποροῦντες ἀπάντων τῶν ἀναγκαίων. μετὰ δὲ ταῦτ' ἀναξεύξαντες τεταρταῖοι παρεγενήθησαν πρὸς πόλιν μεγάλην Γυμνασίαν 3 δύναμιζομένην. ἐκ δὲ ταύτης δ τῶν τόπων τούτων ἀφηγούμενος ἐσπείσατο πρὸς αὐτοὺς καὶ τοὺς δδηγίσοντας ἐπὶ θάλατταν συνέστησεν. ἐν ἡμέραις δὲ πεντεκαίδεκα παραγενόμενοι ἐπὶ τὸ Χίνιον ὅρος, ὡς εἶδον πορευόμενοι οἱ πρῶτοι τὴν θάλατταν, περιχαρεῖς ἦσαν καὶ τοιαύτην ἐποίουν κραυγήν, 10 ὥστε τοὺς ἐπὶ τῆς οὐραγίας ὄντας ὑπολαμβάνοντας 4 πολεμίων ἔφοδον εἶναι χωρεῖν εἰς ὅπλα. ὡς δ' ἀπαντες ἀνέβησαν ἐπὶ τὸν τόπον, ἐξ οὗ τὴν θάλατταν ἦν δρᾶν, τοῖς θεοῖς ἀνατείναντες τὰς χεῖρας ηὐχαρίστουν ὡς ἥδη διασεσωμένοι· συνενέγκαντες 15 δ' εἰς ἔνα τόπον λίθους παυπληθεῖς, καὶ ποιήσαντες ἐξ αὐτῶν ἀναστήματα μεγάλα, σκῦλα τῶν βαρβάρων ἀνέθεσαν, βουλόμενοι τῆς στρατείας ἀθάνατον ὑπόμνημα καταλιπεῖν. καὶ τῷ μὲν διηγήσαντι φιάλην ἀφυρδᾶν καὶ στολὴν Περσικὴν ἐδωρήσαντο· 20 ὃς δεῖξας αὐτοῖς τὴν ἐπὶ Μάκρωνας δδὸν ἀπηλλάγη. 5 οἱ δὲ Ἕλληνες εἰσβαλόντες εἰς τὴν τῶν Μακρώνων χώραν ἐσπείσαντο, καὶ πρὸς πίστιν παρὰ μὲν ἐκείνων λόγχην ἔλαβον βαρβαρικήν, αὐτὸλ δ' Ἑλληνικὴν ἐδωκαν· ταῦτα γὰρ ἔφασαν αὐτοῖς οἱ βάροβαροι διὰ 25 προγόνων παραδεδόσθαι πρὸς πίστιν βεβαιότατα. ὡς δὲ τοὺς τούτων δρους διηλθον, παρεγενήθησαν 665

2 αὐτοὺς P 8 δεκαπέντε P; πέντε Xen. An. IV 7, 20
 Χίνιον] Θύγης Xen. 9 οἱ πρῶτοι πορ. Kälker 13 τὸν
 om. o - L 18 στρατιᾶς PA 25 αὐτοῖς P

εἰς τὴν τῶν Κόλχων χώραν. εἰς ἣν ἀθροισθέντων 6
τῶν ἐγχωρίων ἐπ' αὐτούς, τούτους μὲν κρατήσαντες
μάχη πολλοὺς ἀνεῖλαν, αὐτὸι δὲ λόφον ὁχυρὸν κατα-
λαβόμενοι τὴν χώραν ἐπόρθουν, καὶ τὰς ὡφελείας
5 εἰς τοῦτον ἀθροίσαντες ἀφθόνως ἔαυτοὺς ἀνελάμ-
βανον. εὑρίσκετο δὲ καὶ σμήνη παυπληθῆ περὶ 30
τοὺς τόπους, ἃς ὅν πολυτελῆ προσεφέρετο κηρία.
τούτων δ' οἱ γευσάμενοι παραλόγῳ περιέπιπτον
συμπτώματι· οἱ γὰρ μεταλαβόντες αὐτῶν ἄφρονες
10 ἐγίνοντο καὶ πίπτοντες ἐπὶ τὴν γῆν γῆς δμοιοι τοῖς
τετελευτηκόσιν ὑπῆρχον. πολλῶν δὲ φαγόντων διὰ 2
τὴν γλυκύτητα τῆς ἀπολαύσεως, ταχὺ τὸ πλῆθος
ἐγερόντει τῶν πεπτωκότων οἵουντες τροπῆς ἐν πολέμῳ
γεγενημένης. ἐκείνην μὲν οὖν τὴν ἡμέραν ἥθύ-
15 μησεν ἡ δύναμις, καταπεπληγμένη τό τε παράδοξον
καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἡτυχηκότων· τῇ δ' ὑστεραίᾳ
περὶ τὴν αὐτὴν ὕδραν ἀπαντες ἔαυτοὺς ἀνελάμβανον
καὶ κατ' δλίγον ἀνακτώμενοι τὸ φρονεῖν ἀνέστησαν,
καὶ τὸ σῶμα διετέθησαν δμοίως τοῖς ἐκ φαρμακο-
20 ποσίας διασωθεῖσιν. ὡς δ' ἀνέλαβον ἔαυτοὺς ἐν 3
τρισὶν ἡμέραις, ἐπορεύθησαν εἰς Τραπεζοῦντα πόλιν
'Ελληνίδα, Σινωπέων μὲν ἀποικον, κειμένην δ' ἐν
τῇ Κόλχων χώρᾳ. ἐνταῦθα δὲ διατρίψαντες ἡμέρας
τριάκοντα, παρὰ μὲν τοῖς ἐγχωρίοις λαμπρῶς ἔξε-
25 νίσθησαν, αὐτὸι δὲ τῷ τε 'Ηρακλεῖ καὶ Διὶ σωτῆριώ
θυσίαν ἐποίησαν καὶ γυμνικὸν ἀγῶνα, καθ' ὃν τόπον
φασὶ προσπλεῦσαι τὴν Ἀργὸ καὶ τοὺς περὶ Ἰάσονα.

12 ταχὺ] ἀμύθητον aut ἀναρίθμητον add. Reiske
25 δὲ Eich., τε ο σωτῆρι Cobet (σωτῆρια Xen. An. IV 8, 25)
27 ιάσωνα P

4 ἐκεῖθεν δὲ Χειρίσοφον μὲν τὸν ἀφηγούμενον ἀπέ-
στειλαν εἰς Βυζάντιον ἐπὶ πλοῖα καὶ τριήρεις· ἔλεγε
γὰρ εἶναι φίλος Ἀναξιβάω τῷ Βυζαντίῳ ναυάρχῳ.
τοῦτον μὲν οὖν ἐπὶ κέλητος ἔξεπεμψαν· λαβόντες
δὲ τῶν ἐπικώπων δύο πλοιάρια παρὰ τῶν Τρα-⁵
πεξουντίων, ἐλήστευνον τοὺς περιοικοῦντας βαρβά-
ρους καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. ἐφ' ἡμέρας
μὲν οὖν τριάκοντα περιέμειναν τὸν Χειρίσοφον·
ῶς δ' ἐκεῖνος ἐβράδυνεν, αἱ δὲ τροφαὶ τοῖς ἀνθρώ-
ποις ἐσπάνιζον, ἀνέξευξαν ἐκ Τραπεζοῦντος, καὶ ¹⁰
τριταῖοι παρεγενήθησαν εἰς Κερασοῦντα πόλιν Ἑλ-
ληνίδα, Σινωπέων ἄποικουν. ἐν ταύτῃ δὲ ἡμέρας
διατρύψαντές τινας παρεγενήθησαν εἰς τὸ τῶν
6 Μοσυνοίκων ἔθνος. τῶν δὲ βαρβάρων συστρα-⁶⁶⁶
φέντων ἐπ' αὐτοὺς ἐκράτησαν μάχῃ καὶ πολλοὺς ¹⁵
ἀνεῖλον. συμφυγόντων δ' εἰς τι χωρίον, ἐν φέ-
κατώκοντιν ἐπτοφόφους ἔχοντες ἔυλίνους πύργους,
συνεχεῖς προσβολὰς ποιησάμενοι κατὰ κράτος εἶλαν.
ἥν δὲ τὸ χωρίον τοῦτο μητρόπολις τῶν ἄλλων
ἔργυμάτων, ἐν φέκα καὶ δ βασιλεὺς αὐτῶν κατέκει τὸν ²⁰
7 ὑψηλότατον τόπον ἔχων. | ἕδος δ' ἔχει πάτριον
μένειν ἐν ἀντῷ τὸν πάντα βίον, κάκεῖθεν διαδι-
δόνται τοῖς ὅχλοις τὰ προστάγματα. βαρβαρώτατον
δ' ἔφασαν οἱ στρατιῶται τοῦτο διεληλυθέναι τὸ
ἔθνος, καὶ ταῖς μὲν γυναιξὶν αὐτοὺς πλησιάζειν ²⁵

2 ἔλεγε Dind., ἔλέγετο ο 3 Βυζαντίῳ A, ἐν Βυζαντίῳ
Hert. 5 ἐπὶ κόπων P 11 Κερασοῦντα — παρεγενήθησαν
om. A 13 τινὰς om. P; δέκα διατρίψαντες conicio ex
Xen. An. V 3, 3 14 Μοσσυροίκων Xen. 16 ἐμφυγόντων P¹
17 ἐπιτρόπους L; ἐπταρόπους A, ἐπτοφόρους P (cf. Strab.
XII 3, 18) 22 διαδοῦναι o-PL

ἀπάντων δρώντων, τοὺς δὲ παιδας τῶν πλουσιωτάτων τρέφεσθαι καρύοις ἐφθοῖς, ἀπαντας δ' ἐκ παιδὸς στίγμασι τόν τε υῶτον καὶ τὰ στήθη καταπεποικίλθαι. ταύτην μὲν οὖν τὴν χώραν ἐν ἡμέραις διεπορεύθησαν, τὴν δ' ἔχομένην ἐν τρισίν,
 ἦν ἐκάλουν Τιβαρηνήν. κάκεῖθεν εἰς Κοτύωρα³¹ πόλιν παρεγενήθησαν Ἐλληνίδαι, Σινωπέων ἄποικον. ἐν ταύτῃ δὲ πεντήκονθ' ἡμέρας διέτριψαν τοὺς περιοίκους τῆς Παφλαγονίας τε καὶ τοὺς¹⁰ ἄλλους βαρβάρους ληστεύοντες. Ἡρακλεῶται δὲ καὶ Σινωπεῖς ἀπέστειλαν αὐτοῖς πλοῖα, δι' ὧν αὐτοί τε καὶ τὰ σκευοφόρα διεκομίσθησαν. ἡ δὲ² Σινώπη Μιλησίων μὲν ἦν ἄποικος, κειμένη δ' ἐν τῇ Παφλαγονίᾳ μέγιστον εἶχεν ἀξίωμα τῶν περὶ¹⁵ τοὺς τόπους· ἐν ᾧ δὴ καθ' ἡμᾶς ἔσχε Μιθριδάτης ὁ πρὸς Ρωμαίους διαπολεμήσας τὰ μέγιστα βασίλεια. παρεγενήθη δὲ καὶ ἐνταῦθα Χειρίσοφος ὁ πρὸς τὰς³ τριήρεις ἀπεσταλμένος ἄπρακτος. οὐ μὴν ἀλλ' οἱ Σινωπεῖς φιλοφρόνως αὐτοὺς ξενίσαντες ἀπέπεμψαν²⁰ αὐτοὺς κατὰ θάλατταν εἰς Ἡράκλειαν, Μεγαρέων ἄποικον· καὶ καθωρμίσθη πᾶς ὁ στύλος πρὸς τὴν Ἀχερούσιαν χερρόνησον, ὅπου φασὶν Ἡρακλέα τὸν ἔξ ἄδου Κέρθερον ἀναγαγεῖν. ἐκεῖθεν δὲ πεζῇ διὰ⁴ Βιθυνίας πορευόμενοι κινδύνους περιέπιπτον, τῶν²⁵ ἐγγωρίων ἔξαπτομένων κατὰ τὴν πορείαν. μόγις οὖν διεσώθησαν εἰς Χρυσόπολιν τῆς Χαλκηδονίας

2 ἀπαντα P 5 τρισί PA 6 Τιβαρήν PL, Τιμάρην A
 8 πεντήκονθ'] τεταράκοντα πέντε Xen. An. V 5, 5 9 τῆς Παφλαγονίας] Παφλαγόνας Wurm 17 ἐνταῦθα καὶ Hert.
 18 οὐ μὴν ἀλλ' οἱ Dind., οἱ μὲν ἄλλοι P¹, οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ε
 22 φησὶν P 25 μόγις] δ' add. F 26 Καλχηδονίας Dind.

οἱ περιλειφθέντες ἀπὸ μυρίων δικασχίλιοι τρια-
5 κόσιοι. ἐκεῖθεν δὲ φαδίως ἥδη τὸ λοιπὸν τινὲς
μὲν διεσώθησαν εἰς τὰς πατρίδας, οἱ δὲ λοιποὶ περὶ⁵
τὴν Χερρόνησον ἀθροισθέντες ἐπόρθουν τὴν παρα-
κειμένην Θρακῶν χώραν. ἡ μὲν οὖν ἐπ' Ἀρταξέρ-
ξην Κύρου στρατεία τοιοῦτον ἔσχε τὸ τέλος.

32 Οἱ δὲ ἐν ταῖς Ἀθήναις δυναστεύοντες τριάκοντα⁶⁶⁷
τύραννοι καθ' ἡμέραν οὐκ ἐπαύοντο τοὺς μὲν φυγα-
δεύοντες, τοὺς δὲ ἀναιροῦντες. τῶν δὲ Θηβαίων
ἀγανακτούντων ἐπὶ τοῖς γινομένοις καὶ φιλοφρόνως¹⁰
τοὺς φυγάδας ὑποδεχομένων, Θρασύβουλος Σπι-
ριεὺς ὀνομαζόμενος, ὃν Ἀθηναῖος, ὑπὸ δὲ τῶν
τριάκοντα πεφυγαδευμένος, συνεργούντων αὐτῷ
λάθρᾳ τῶν Θηβαίων κατελάβετο τῆς Ἀττικῆς χωρίον
ὄνομαζόμενον Φυλήν. ἦν δὲ τὸ φρούριον ὅχυρόν¹⁵
τε σφόδρα καὶ τῶν Ἀθηνῶν ἀπέχον σταδίους ἑκατόν,
ὅστε πολλὰς ἀφορμὰς αὐτοῖς παρέχεσθαι πρὸς τὴν
2 ἔφοδον. οἱ δὲ τριάκοντα τύραννοι πυθόμενοι τὸ
γεγονός, τὸ μὲν πρῶτον ἐξήγαγον ἐπ' αὐτοὺς τὴν
δύναμιν ὡς πολιορκήσοντες τὸ χωρίον· πλησίον δὲ²⁰
τῆς Φυλῆς αὐτῶν στρατοπεδευόντων ἐπεγενήθη
3 πολὺς νιφετός. καί τινων ἐπιχειρησάντων μετασκη-
νοῦν, οἱ πολλοὶ φεύγειν αὐτοὺς ὑπέλαβον καὶ πλη-
σίον τινὰ πολεμίαν δύναμιν εἶναι. ἐμπεισόντος δὲ
εἰς τὸ στρατόπεδον θορύβου τοῦ καλούμένου Πα-²⁵

1 δικασχίλιοι τριακόσιοι Dind. (c. 37, 1), τρισχίλιοι
δικασκόσιοι ο; δικασχίλιοι καὶ ἔξακόσιοι Xen. An. V 3, 3
5 χώραν Wess., πόλιν ο, del. Madvig 6 στρατιά AF
11 *Σπιριεὺς] ὁ τιμεὺς P, ὁ τηριεὺς AL, ὁ τυριεὺς c; ὁ
Σπιριεὺς Schott 14 χωρίον τῆς Ἀττικῆς ο-PA 16 Ἀθη-
ναῖων PA 22 ὑποχωρησάντων μετὰ σκευῶν Wurm

νικοῦ μετεστρατοπέδευσαν εἰς ἔτερον τόπον. οἱ δὲ 4
τριάκοντα θεωροῦντες τὸν πολίτας ἐν Ἀθήναις,
ὅσοι μὴ μετεῖχον τῆς τῶν τρισχιλίων πολιτείας,
μετεώρους ὅντας πρὸς τὴν κατάλυσιν τῆς δυνα- 5
στείας, μετώκισαν αὐτοὺς εἰς τὸν Πειραιᾶ, καὶ τοῖς
ξενικοῖς ὄπλοις διακατεῖχον τὴν πόλιν· Ἐλευσινίους
δὲ καὶ Σαλαμινίους αἵτιασάμενοι τὰ τῶν φυγάδων
φρονεῖν, ἀπαντας ἀνεῖλον. τούτων δὲ πραττο- 5
μένων πολλοὶ τῶν φυγάδων συνέρρεον πρὸς τὸν
10 περὶ Θρασύβουλον φανερῶς μὲν περὶ τινῶν
αἰχμαλώτων διαλεξόμενοι, λάθρᾳ δὲ συμβουλεύειν
αὐτῷ [τὸ] διαλύσαι τὸ συνεστηκὸς φυγαδικὸν καὶ
μεθ' ἑαυτῶν τῆς πόλεως δυναστεύειν ἀντὶ Θηραμέ-
νους προσαιρεθέντα, λαβεῖν δ' ἔξουσίαν δέκα τῶν
15 φυγάδων οὓς ἀν προαιρῆται κατάγειν εἰς τὴν
πατρίδα. διὰ μὲν Θρασύβουλος ἔφησε προκρίνειν 6
τὴν ἑαυτοῦ φυγὴν τῆς τῶν τριάκοντα δυναστείας,
καὶ τὸν πόλεμον οὐ καταλύσειν, εἰ μὴ πάντες οἱ
πολῖται κατέλθωσι καὶ τὴν πάτριον πολιτείαν δὲ
20 δῆμος ἀπολάβῃ. οἱ δὲ τριάκοντα θεωροῦντες πολ-
λοὺς μὲν ἀφ' ἑαυτῶν ἀφισταμένους διὰ τὸ μῆσος,
τὸν δὲ φυγάδας ἀεὶ πλείους γινομένους, ἀπέστειλαν
εἰς Σπάρτην πρέσβεις περὶ βοηθείας, αὐτοὶ δ'
δῖοντος ἡδύναντο πλείστους ἀθροίσαντες ἐν ὑπαίθρῳ

5 ἑαυτοὺς -PFL 9 φυγάδων] τυράννων vel τρισχιλίων
Wurm, δυνατῶν Bezzel 10 excidisse videntur fere haec:
διόπερ ἀπέστειλαν οἱ τριάκοντα πρέσβεις πρὸς Θρασύβουλον
11 συμβουλεύσοντες Steph.; συμβουλευσάντων (del. αὐτῷ)
Wurm 12 τὸ del. Dind. 13 αὐτῶν ο-PJL 14 προσαι-
ρεθέντα Dind., om. f, προαιρεθέντα c 15 προήρηται PA
18 εἰ] ἔστι Dind. 21 μὲν om. ο-PL

περιεστραπέδευσαν περὶ τὰς δύο μαζομένας Ἀχαρ-
 33 νάς. ὁ δὲ Θρασύβουλος τὴν ἵκαιήν φυλακὴν τοῦ 668
 χωρίου καταλιπὼν ἐξῆγαγε τὸν φυγάδας, ὅντας
 χιλίους καὶ διακοσίους· ἐπιθέμενος δὲ τῇ τῶν ἐναν-
 τίων παρεμβολῇ υπέτος ἀποσδοκήτως καὶ συχνοὺς 5
 ἀποκτείνας, τοὺς ἄλλους διὰ τὸ παράδοξον ἐξέπληξε
 2 καὶ φυγεῖν εἰς Ἀθήνας ἡνάγκασεν. μετὰ δὲ τὴν
 μάχην² διασύβουλος εὐθὺς μὲν ὕδρησεν ἐπὶ τὸν
 Πειραιᾶ καὶ κατελάβετο τὴν Μουνυχίαν, λόφον
 ἔρημον καὶ καρτερόν, οἱ δὲ τύραννοι τῇ δυνάμει 10
 πάσῃ καταβάντες εἰς τὸν Πειραιᾶ προσέβαλον τῇ
 Μουνυχίᾳ, Κριτίου τὴν ἡγεμονίαν ἔχοντος. ἐπὶ³
 πολὺν δὲ χρόνον τῆς μάχης καρτερᾶς γενομένης, οἱ
 μὲν τύραννοι τοῖς πλήθεσιν ὑπερεῖχον, οἱ δὲ φυγά-
 3 δες τῇ τῶν τόπων διχούρητι. τέλος δὲ Κριτίου 15
 πεσόντος οἱ μετὰ τῶν τριάκοντα κατεπλάγησαν καὶ
 πρὸς τὸν δύμαλωτέρους τόπους κατέφυγον, οὐ τολ-
 μώντων τῶν φυγάδων εἰς ἐκείνους καταβαίνειν.
 μετὰ δὲ ταῦτα συχνῶν ἀφισταμένων πρὸς τὸν
 φυγάδας, οἱ περὶ τὸν Θρασύβουλον ἐξαίφνης ἐπέ- 20
 θεντο τοῖς ἐναντίοις, καὶ μάχῃ κρατήσαντες ἐκν-
 4 φίευσαν τὸν Πειραιῶς. εὐθὺν δὲ πολλοὶ μὲν τῶν
 ἐκ τῆς πόλεως ἐπιθυμοῦντες ἀπαλλαγῆναι τῆς τυραν-
 νίδος συνέρρεον εἰς τὸν Πειραιᾶ, πάντες δ' οἱ
 κατὰ τὰς πόλεις διερριμμένοι φυγάδες ἀκούοντες 25
 τὰ προτερήματα τῶν περὶ Θρασύβουλον, ἥκον εἰς
 Πειραιᾶ, καὶ τὸ λοιπὸν ἥδη πολὺ ταῖς δυνάμεσιν
 οἱ φυγάδες ὑπερεῖχον· διὸ καὶ πολιορκεῖν τὴν

2 τοῦ χ. καταλιπὼν φυλακὴν ο - PA 10 ἔρημον] ἔρημο-
 νὸν Reiske

πόλιν ἐπεχείρησαν. οἱ δὲ ἐν ταῖς Ἀθήναις τοὺς 5
μὲν τριάκοντα τῆς ἀρχῆς παύσαντες ἐκ τῆς πόλεως
ἔξεπεμψαν, δέκα δὲ ἄνδρας κατέστησαν αὐτοκρά-
τορας, εἰ δύναιντο, μάλιστα φιλικῶς διαλύεσθαι
5 τὸν πόλεμον. οὗτοι δὲ παραλαβόντες τὴν ἀρχὴν
τούτων μὲν ἡμέλησαν, ἕαυτοὺς δὲ τυράννους ἀπο-
δεῖξαντες ἀπὸ Λακεδαιμονος τετταράκοντα ναῦς
μετεπέμψαντο καὶ στρατιώτας χιλίους, ὃν ἦρχε
Λύσανδρος. Παυσανίας δὲ δ τῶν Λακεδαιμονίων 6
10 βασιλεύς, φθονῶν μὲν τῷ Λυσάνδρῳ, θεωρῶν
δὲ τὴν Σπάρτην ἀδοξοῦσαν παρὰ τοῖς Ἑλλησιν,
ἀνέζευξε μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ παραγενηθεὶς
εἰς Αθήνας διήλλαξε τοὺς ἐν τῇ πόλει πρὸς τοὺς
φυγάδας. διόπερ Ἀθηναῖοι μὲν ἐκομίσαντο τὴν
15 πατρίδα καὶ τὸ λοιπὸν τοῖς ἰδίοις νόμοις ἐπολι-
669τεύοντο, τοῖς δὲ εὐλαβούμενοις, μή τι πάθωσι διὰ
τὰ γενόμενα κατὰ τὸ συνεχὲς αὐτῶν ἀδικήματα,
τὴν Ἐλευσῖνα κατοικεῖν συνεχώρησαν.

'Ηλεῖοι δὲ φοβηθέντες τὴν τῶν Λακεδαιμονίων 34
20 ὑπεροχήν, κατέλυσαν τὸν πρὸς αὐτοὺς πόλεμον,
ἐφ' ὃ τὰς τριήρεις δοῦναι Λακεδαιμονίοις καὶ τὰς
περιοικούσας πόλεις αὐτονόμους ἀφεῖναι. Λακεδαι- 2
μόνιοι δὲ καταλευκότες τοὺς πολέμους καὶ σχολὴν
ἔχοντες ἐστράτευσαν ἐπὶ Μεσσηνίους, ὃν οἱ μὲν
25 ἐν Κεφαλληνίᾳ φρούριον τι κατέκουν, οἱ δὲ Ναύ-
πακτον ἐν τοῖς προσεσπερίοις λεγομένοις Λοκροῖς,
δόντων Ἀθηναίων. ἐκβαλόντες δὲ αὐτοὺς ἐκ τῶν
τόπων ἀπέδωκαν τὰ φρούρια, τὸ μὲν τοῖς τὴν

4 εἰ] ἢ Dind.

25 Κεφαληνία PJ

3 Κεφαλληνίαν οἰκοῦσι, τὸ δὲ τοῖς Λοκροῖς. οἱ δὲ Μεσσήνιοι διὰ τὸ παλαιὸν πρὸς τὸν Σπαρτιάτας μῆσος πανταχόθεν ἐλαυνόμενοι, μετὰ τῶν ὅπλων ἀπηλλάγησαν ἐκ τῆς Ἑλλάδος, καὶ τινὲς μὲν αὐτῶν πλεύσαντες εἰς Σικελίαν ἐγένοντο Λιουνδίου μισθοφόροι, τινὲς δ' εἰς Κυρηνὴν ἐπλευσαν, περὶ τρισχιλίους ὄντες, καὶ μετὰ τῶν ἐκεῖ φυγάδων ἐτάχθησαν.
 4 οἱ γὰρ Κυρηναῖοι κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἐν ταφαρχῇ καθειστήκεισαν, Ἀρίστωνος καὶ τινῶν ἑτέρων κατειληφότων τὴν πόλιν. προσφάτως μὲν πεντακόσιοι¹⁰ οἱ δυνατώτατοι τῶν Κυρηναίων ἀνηρηντο, τῶν δὲ ἄλλων ἐπεφεύγεισαν οἱ χαριέστατοι. οὐ μὴν ἀλλ' οἱ φυγάδες προσβλαμβανόμενοι τοὺς Μεσσηνίους παρετάξαντο πρὸς τὸν τὴν πόλιν κατειληφότας, καὶ τῶν μὲν Κυρηναίων πολλοὶ παρ' ἀμφοτέροις¹⁵ ἐπεσον, οἱ δὲ Μεσσήνιοι σχεδὸν ἀπαντες ἀνηρέθησαν.
 5 μετὰ δὲ τὴν παράταξιν οἱ Κυρηναῖοι πρὸς ἀλλήλους διαπρεσβευσάμενοι διηλλάγησαν, καὶ παραχρῆμα δρκωμοτήσαντες μὴ μνησικακήσειν, κοινῇ τὴν πόλιν κατέψησαν.²⁰

7 Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Ῥώμαῖοι προσέθηκαν οἰκήτορας εἰς τὰς ὀνομαζομένας Οὐελίτρας.

35 Τοῦ δ' ἔτους τούτου διελθόντος Ἀθήνησι μὲν ἥρχε Λάχης, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τὴν ὑπατον ἀρχὴν διέφουν χιλίαρχοι, Μάνιος Κλώδιος, Μάρκος Κοίντιος,²⁵ Λεύκιος Ἰούλιος, Μάρκος Φούριος, Λεύκιος

1 Κεφαληνίαν F 3 εὐλαβούμενοι P 12 οὐ μὴν ἀλλ' οἱ Dind., οἱ μὲν ἄλλοι οἱ²² Οὐελίτρας Rhod., οὐέντρας οἱ²³ διεληλυθότος malim (19, 1. 82, 1) 25 Κλαύδιος JK Μάρκος Κοίντιος Λεύκιος Ιούλιος om. P 26 Φρούριος PF Λεύκιος P, om. A, καὶ Λεύκιος c

Οὐαλέριος, ἐγενήθη δὲ καὶ δλυμπιὰς πέμπτη πρὸς ταῖς ἐνενήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Μίνως Ἀθηναῖος. κατὰ δὲ τούτους τοὺς χρόνους Ἀρτα- 2
 670 ξέρξης μὲν ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς καταπεπολεμηκὼς 5 Κῦρον ἀπεστάλκει Τισσαφέροντην παραληψόμενον πάσας τὰς ἐπὶ θαλάττῃ σατραπείας. διόπερ οἱ Κύρῳ συμμαχήσαντες σατράπαι καὶ πόλεις ἐν ἀγωνίᾳ πολλῇ καθειστήκεισαν, μήποτε δῶσι τιμωρίαν ὑπὲρ ὧν ἔξήμαρτον εἰς τὸν βασιλέα. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι 3
 10 σατράπαι διαπρεσβευσάμενοι πρὸς Τισσαφέροντην ἔξε- θεράπευνον καὶ τὰ καθ' αὐτοὺς ἐτίθεντο πρὸς αὐτόν, ὅπως ποτ' ἡσαν δυνατοί· Ταμὼς δέ, μέγιστος ὧν αὐτῶν καὶ τῆς Ἰωνίας ἀφηγούμενος, εἰς τὰς τριή- 15 φεις ἐνέθετο τὰ χρήματα καὶ τοὺς νίσις ἀπαντας πλὴν ἐνὸς τοῦ καλούμενου μὲν Γλοῦ, μετὰ δέ τινας χρόνους ἀφηγησαμένου τῶν βασιλικῶν δυνάμεων. εὐλαβηθὲς οὖν ὁ Ταμὼς τὸν Τισσαφέροντην ἀπῆρεν 4 εἰς Αἴγυπτον μετὰ τοῦ στόλου, καὶ κατέφυγε πρὸς Φαμμήτιχον τὸν βασιλέα τῶν Αἴγυπτίων, ἀπόγονον
 20 ὄντα τοῦ Φαμμητίχου. οὕσης δ' αὐτῷ προορεγενη- μένης εὐεργεσίας εἰς τὸν βασιλέα, διελάμβανε τοῦτον ἔξειν οἶόν τινα λιμένα τῶν ἀπὸ τοῦ βασιλέως κιν- δύνων. δ δὲ Φαμμήτιχος τὴν τε εὐεργεσίαν καὶ 5 τὸ πρὸς τοὺς ἴκετας ὅσιους παρ' οὐδὲν ἥγησάμενος ἀπέσφαξε τὸν ἴκετην καὶ φέλον μετὰ τῶν τέκνων,

2 Μίνως] *Ménos* Dind.
 ηράβαξον ο 6 θαλάττης L
 15 Γλοῦ Wess., γάον ο 17 οὖν eras. P, οὖν ὁ om. F
 19 Φαμμητειχ. P¹, Φαμμητιχ. e (item infra)
 PAK, οἰονεί c

5 Τισσαφέροντην Wess., Φαρ-
 σατραπίας P 8 δῶσειν P
 22 οἶόν

ὅπως τῶν τε χρημάτων καὶ τοῦ στόλου γένηται κύριος.

6 Αἱ δὲ κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδες πόλεις πυνθανόμεναι τὴν τοῦ Τισσαφέρους κατάβασιν, περὶ σφῶν ἀγωνιῶσαι πρὸς Λακεδαιμονίους ἐπεμψαν ⁵ πρέσβεις, δεδμεναι μὴ περιιδεῖν ἔαντάς ὑπὸ τῶν βαρβάρων ἀναστάτους γινομένας. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι βοηθήσειν ἐπαγγειλάμενοι, πρὸς Τισσαφέρουην ἐπεμψαν πρέσβεις τοὺς ἐροῦντας μὴ δῆλα πολέμια ¹⁰ ἐπιφέρειν ταῖς Ἑλληνίσι πόλεσιν. Τισσαφέρουης δὲ μετὰ δυνάμεως ἐπὶ πρώτην ἐλθὼν τὴν Κυμαίων πόλιν τὴν τε χώραν ἐπόρθησεν ἄπασαν καὶ πολλῶν αἰχμαλώτων ἐγκρατής ἐγένετο· μετὰ δὲ ταῦτα συγκλείσας αὐτὸὺς εἰς πολιορκίαν, ὡς δὲ μὲν χειμῶν συνήγγισε, τὴν δὲ πόλιν ἐλεῖν οὐκ ἥδύνατο, τοὺς ¹⁵ αἰχμαλώτους πολλῶν χρημάτων ἀπελύτρωσε καὶ τὴν 36 πολιορκίαν ἔλυσεν. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐπὶ τὸν πρὸς βασιλέα πόλεμον Θίβρωνα καταστήσαντες ἥγεμόνα χιλίους μὲν τῶν πολιτῶν ἔδωκαν, παρὰ δὲ τῶν συμμάχων ἐκέλευσαν στρατολογεῖν ὅσους ἀν αὐτῷ ²⁰ 2 φαίνηται συμφέρειν. ὁ δὲ Θίβρων πορευθεὶς εἰς Κόρινθον, κάκεῖ παρὰ τῶν συμμάχων μεταπεμψά-⁶⁷¹ μενος στρατιώτας, ἐξέπλευσεν εἰς Ἔφεσον ἔχων οὐ πλείους πεντακισχιλίων. ἐκεῖ δὲ ἐκ τε τῶν ἰδίων πόλεων καὶ τῶν ἄλλων ὡς δισχιλίους καταγράψας, ²⁵ ἀνέζευξε τοὺς πάντας ἔχων πλείους ἐπτακισχιλίων.

3 πόλεις Ἑλληνίδες o - PA 4 τοῦ om. v 16 αὐτὰς τ
 7 γινομένας ἀναστάτους o - PAF 17 πρὸς] πρὸς τὸν Dind.
 20 ὕσους] οὖς v 24 ἰδίων] Ἰάδων Cobet; ἐκ τῶν ἐν τῇ
 ἡπείρῳ Ἑλληνίδων πόλεων Xen. Hell. III 1, 5 26 ἔχων] οὐ
 add. Hert. (c. 39, 5)

διελθὼν δ' ὡς ἐκατὸν εἶκοσι σταδίους πρὸς Μαγνη-
σίαν ἤκεν, ἵσ τὸ οὐρανόν τοῦτον δ' ἔξ
ἔφοδου παραλαβών, καὶ ταχέως ἐπὶ Τράλλεις τῆς
Ἰωνίας πορευθείς, ἐπεχείρησε πολιορκεῖν τὴν πόλιν·
5 οὐδὲν δὲ δυνάμενος πρᾶξαι δι' ὀχυρότητα, πάλιν
εἰς Μαγνησίαν ἀπεγώρησεν. ταύτης δ' οὕσης ἀτει-
χίστου, καὶ διὰ τοῦτο φοβούμενος μήποτε χωρι-
σθέντος αὐτοῦ κυριεύσῃ τῆς πόλεως ὁ Τισσαφέροντος,
μετώκισεν αὐτὴν πρὸς τὸ πλησίον ὅρος, ὃ καλοῦσι
10 Θώρακα· αὐτὸς δ' ἐμβαλὼν εἰς τὴν τῶν πολεμίων
χώραν τοὺς στρατιώτας ἐνέπλησε παντοίας ὥφελείας.
Τισσαφέροντος δὲ μετὰ πολλῆς ἵππου παραγενομένου
διευλαβηθεὶς ἀνέστρεψεν εἰς Ἐφεσον.

Περὸς δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον τῶν ἐστρατευμένων 37
15 μετὰ Κύρου καὶ διασωθέντων εἰς τὴν Ἑλλάδα τινὲς
μὲν εἰς τὰς Ιδίας πατρίδας ἀπηλλάγησαν, οἱ δὲ
πλεῖστοι στρατιωτικὸν εἰδισμένοι ξῆν βίον, καὶ σχε-
δὸν ὅντες πεντακισχίλιοι, στρατηγὸν αὐτῶν εἶλαντο
Ξενοφῶντα. ὃς ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν ὥρμησε 2
20 πολεμήσων Θράκας τοὺς περὶ τὸν Σαλμυδησὸν
οἰκοῦντας· οὗτος δ' ἔστι μὲν ἐπ' ἀριστερῷ τοῦ
Πόντου, παρεκτείνων δ' ἐπὶ πολὺ πλεῖστα ποιεῖ
ναυάγια. οἱ μὲν οὖν Θράκες εἰώθεισαν περὶ τούτους 3
τοὺς τόπους ἐφεδρεύοντες τοὺς ἐκπίπτοντας τῶν
25 ἐμπόρων αἰχμαλωτίζειν· δὲ δὲ Ξενοφῶν μετὰ τῶν
συνηθροισμένων στρατιωτῶν ἐμβαλὼν αὐτῶν εἰς
τὴν χώραν μάχη τε ἐνίκησε καὶ τὰς πλείστας τῶν

2 ἤκεν s. l. add. P^b, om. c 5 δι'] διὰ τὴν Dind. 9 μετ-
ώκισεν PK 12 Τισσαφέροντος P παραγενόμενος P^b
18 αὐτῶν PA 21 ἀριστερῷ P

4 καθαυδων ἐνέπροησεν· μετὰ δὲ ταῦτα Θίβρωνος αὐτοὺς μεταπεμπομένου καὶ μισθοὺς ἐπαγγελλομένου δώσειν, πρὸς ἐκεῖνον ἀπεχώρησαν καὶ μετὰ Λακεδαιμονίων ἐπολέμουν τοῖς Πέρσαις.

5 Τούτων δὲ πραττομένων Διονύσιος μὲν ἐν τῇ 5 Σικελίᾳ πόλιν ἔκτισεν ὑπὲν αὐτὸν τὸν τῆς Αἴτνης λόφου, καὶ ἀπό τινος ἐπιφανοῦς λεοῦ προσηγό- 6 ρευσεν αὐτὴν "Αδρανον. κατὰ δὲ τὴν Μακεδονίαν Ἀρχέλαιος ὁ βασιλεὺς ἐν τινι κυνηγίῳ πληγεὶς ἀκού- σιῶς ὑπὸ Κρατεροῦ τοῦ ἐρωμένου τὸν βίον μετήλ- 10 λαξε, βασιλεύσας ἐτη ἐπτά· τὴν δ' ἀρχὴν διεδέξατο Ὁρέστης παῖς ὅν, ὃν ἀνελὼν Ἀέροπος ἐπίτροπος 672 7 ὃν κατέσχε τὴν βασιλείαν ἐτη ἔξ. Ἀθήνησι δὲ Σωκράτης δι φιλόσοφος ὑπ' Ἀνύτου καὶ Μελήτου κατηγορηθεὶς ἐπ' ἀσεβείᾳ καὶ φθορᾷ τῶν νέων, 15 θανάτῳ κατεδικάσθη καὶ πιὼν κώνειον ἐτελεύ- τησεν. ἀδίκου δὲ τῆς κατηγορίας γεγενημένης δι δῆμος μετεμελήθη, τηλικοῦτον ἄνδρα θεωρῶν ἀνηρη- μένου· διόπερ τοὺς κατηγορήσαντας δι' ὀργῆς εἶχε καὶ τέλος ἀκρίτους ἀπέκτεινεν. 20

38 Τοῦ δ' ἐνιαυσίον χρόνον διεληλυθότος Ἀθήνησι μὲν τὴν ἀρχὴν Ἀριστοκράτης παρέλαβεν, ἐν Ρώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν ἔξ χιλίαρχοι διεδέξαντο, Γάιος Σερονίλιος καὶ Λούκιος Οὐερογίνιος, Κόιντος Σουλπίκιος, Αὖλος Μοντίλιος, Μάνιος Σέργιος. 25

1 Θίβρωνος P¹ 11 ἐπτά] ἐπτὰ καὶ δέκα Palmer. ex VII 15, 2 (cf. XIII 49, 1 et 103, 5); τέσσαρες καὶ δέκα H. Prideaux et H. Dodwell 19 εἶχον AF (εἶχεν P) 20 ἀκρί- τος om. F 24 καὶ om K, καὶ Κόιντος J. Weber ex Liv. V 8 25 σονλουπίκιος P, ὀλουπίκιος A, οὐλπίκιος F Μοντί- λιος P, Ματίλιος r, Μάρκιος Pighius Μάνιος Σέργιος

τούτων δὲ τὴν ἀρχὴν παρειληφότων Λακεδαιμόνιοι 2
πυθόμενοι τὸν Θίβρωνα κακῶς διοικοῦντα τὰ κατὰ
τὸν πόλεμον, Δερκυλίδαν στρατηγὸν εἰς τὴν Ἀσίαν
ἔξεπεμψαν· ὃς παραλαβὼν τὴν δύναμιν ἐστράτευσεν
5 ἐπὶ τὰς ἐν τῇ Τρῳάδι πόλεις. Ἀμάξιτον μὲν οὖν 3
καὶ Κολώνας καὶ Ἀρίσβαν εἶλεν ἔξ οὐφόδου· μετὰ
δὲ ταῦτα Ἰλιον καὶ Κεβρηνίαν καὶ τὰς ἄλλας ἀπάσις
τὰς κατὰ τὴν Τρῳάδα ἃς μὲν δόλῳ παρέλαβεν, ἃς
δ’ ἐκ βίας ἔχειρώσατο. μετὰ δὲ ταῦτα πρὸς Φαρνά-
10 βαῖον ὀκταμηνιαίους ἀνοχὰς ποιησάμενος, ἐστράτευ-
σεν ἐπὶ Θρᾷκας τὸν περὶ Βιθυνίαν τότε κατοι-
κοῦντας· πορθῆσας δ’ αὐτῶν τὴν χώραν ἀπήγαγε
τὴν δύναμιν εἰς παραχειμασίαν. ἐν Ἡράκλειᾳ δὲ 4
τῇ περὶ Τραχίνα στάσεως γενομένης, Ἡριππίδαν
15 ἔξεπεμψαν Λακεδαιμόνιοι καταστήσοντα τὰ κράγ-
ματα. ὃς παραγενόμενος εἰς Ἡράκλειαν συνήγαγεν
εἰς ἐκκλησίαν τὰ πλήθη, καὶ περιστήσας ἐν τοῖς
ὅπλοις συνέλαβε τὸν αἰτίους καὶ πάντας ἀνεῖλεν,
ὅντας περὶ πεντακοσίους. τῶν δὲ περὶ τὴν Οἰτην 5
20 κατοικούντων ἀποστάτων ἐπολέμησεν αὐτοῖς, καὶ
πολλοῖς περιβαλὼν κακοῖς ἡράγκασεν ἐκλιπεῖν τὴν
χώραν· ὃν οἱ πλεῖστοι μετὰ τῶν τέκνων καὶ γυναι-
κῶν ἔφυγον εἰς Θεσσαλίαν, καὶ μετὰ πέντε ἔτη
κατήχθησαν ὑπὸ Βοιωτῶν. τούτων δὲ πραττομένων 6

Rhod., μανίλιος καὶ αέργιος P, om. A, Κάπιτος Κλώδιος καὶ
Μάρκος Ἀγκος c 3 Δερκυλίδαν ο - PAK 5 Ἀμάξιτον
Rhod., ἀνάξιτον ο 6 Ἀρίσβαν A; Λάρισαν Xen. Hell. III
1, 13 9 πρὸς Φαρνάβαζον] Φαρνάβαζος P 10 ὀκταμη-
νιαίους P (cf XI 80, 6. XII 78, 4) 14 Ἡριππίδαν ν 17 ἐν
τοῖς ὅπλοις] τὸν ὄπλιτας Polyaen. II 21, αὐτοῖς ὄπλιτας
Hert. (cf. c. 4, 6. XV 75, 1) 24 ὑπὸ Βοιωτῶν Dind. ex c.
82, 7, εἰς Βοιωτίαν ο; εἰς Οἰταίαν fort.

Θρῆκες πολλοῖς πλήθεσιν ἐνέβαλον εἰς τὴν Χεροό-
νησον, καὶ τὴν χώραν πᾶσαν πορθήσαντες τειχήρεις
συνεῖχον τὰς ἐν αὐτῇ πόλεις. οἱ δὲ Χεροονησῖται
πιεζόμενοι τῷ πολέμῳ μετεπέμψαντο Δερκυλίδαν
7 τὸν Λακεδαιμόνιον ἐκ τῆς Ἀσίας. οὗτος δὲ διαβὰς 5
μετὰ τῆς δυνάμεως τοὺς μὲν Θρῆκας ἔξηλασεν ἐκ
τῆς χώρας, τὴν δὲ Χεροόνησον ἀπὸ θαλάττης ἀρξά- 673
μενος μέχρι θαλάττης διετείχισεν. τοῦτο δὲ πράξας
τοὺς μὲν Θρῆκας ἐκώλυσε τῆς εἰς τὸν μετὰ ταῦτα
χρόνον καταδρομῆς, αὐτὸς δὲ μεγάλαις δωρεαῖς 10
τιμηθεὶς διεβίβασε τὸ στρατόπεδον εἰς τὴν Ἀσίαν.

39 Φαρνάβαζος δὲ τῶν πρὸς Λακεδαιμονίους ἀνο-
γῶν γενομένων ἀνέβη πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ συνέ-
πεισεν αὐτὸν στόλον ἑτοιμάσαι καὶ ναύαρχον ἐπι-
στῆσαι Κόνωνα τὸν Ἀθηναῖον· οὗτος γὰρ ἦν ἔμπειρος 15
τῶν κατὰ πόλεμον ἀγώνων, καὶ μάλιστα τῶν πολε-
μίων· πολεμικώτατος δ’ ὅν ἐν Κύπρῳ διέτριβε
παρ’ Εὐαγόρᾳ τῷ βασιλεῖ. πεισθέντος δὲ τοῦ βασι-
λέως, Φαρνάβαζος λαβὼν ἀργυρίου τάλαντα πεντα-
2 κόσια παρεσκευάζετο κατασκευάζειν ναυτικόν. δια- 20
πλεύσας οὖν εἰς Κύπρον τοῖς μὲν ἐκεῖ βασιλεῦσι
παρήγγειλεν ἐκατὸν τριήρεις ἑτοιμάζειν, τῷ δὲ
Κόνωνι περὶ τῆς ναυαρχίας διαλεχθεὶς ἐπέστησεν
αὐτὸν ἐπὶ τὴν θάλατταν ἡγεμόνα, μεγάλας ὑποφαί-
3 νων παρὰ τοῦ βασιλέως ἐλπίδας. δὸς δὲ Κόνων ἄμα 25
μὲν ἐλπίζων ἀνακτήσεσθαι τῇ πατρίδι τὴν ἡγεμονίαν,

1 πολλοὶ P 4 πιεζόμενοι P¹ Δερκυλίδα PA,
Δερκυλίδαν c 14 ἐπιστῆσαι PaF, καταστῆσαι c 16 πο-
λεμίων] ναυτικῶν Wess., πελαγίων Dind. 17 πολεμικώτα-
τος] φυγάς Reiske 24 τῶν κατὰ θάλατταν Reiske (c. 36, 1)
26 ἀνακτήσεσθαι PAFJL

εὶς Λακεδαιμόνιοι καταπολεμηθεῖεν, ἔμα δ' αὐτὸς μεγάλης τεύξεσθαι δόξης, προσεδέξατο τὴν ναυαρχίαν. οὕπω δὲ τοῦ στόλου παντὸς παρεσκευα- 4 σμένου, τὰς ἐτοίμους ναῦς τετταράκοντα λαβὼν διέ- 5 πλευσεν εἰς Κιλικίαν, κακεῖ τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἡτοιμάξετο. Φαρνάβαζος δὲ καὶ Τισσαφέρνης ἐκ τῶν ἰδίων σατραπειῶν ἀθροίσαντες στρατιώτας ἀνέ- 10 ἔξενξαν, ἐπὶ τῆς Ἐφέσου τὴν πορείαν ποιούμενοι διὰ τὸ τοὺς πολεμίους ἔχειν ἐνταῦθα τὴν δύναμιν. 5 καὶ συνηκολούθουν αὐτοῖς πεζοὶ μὲν διδυμόριοι, 15 ἵππεῖς δὲ μύριοι. ἀκούων δὲ τῶν Περσῶν τὴν ἔφο- δον Δερκυλίδας δ τῶν Λακεδαιμονίων ἀφηγού- μενος ἐξήγαγε τὴν δύναμιν, ἔχων τοὺς πάντας οὐ πλείους τῶν ἑπτακισχιλίων. ὡς δ' ἐγγὺς ἀλλήλων 20 ἐγενήθη τὰ στρατόπεδα, σπουδὰς ἐποιήσαντο καὶ χρόνον ὕστερον, ἐν φ Φαρνάβαζος μὲν πρὸς τὸν βασιλέα πέμψει περὶ συνθηκῶν, εὶς βούλοιτο κατα- 25 λῦσαι τὸν πόλεμον, Δερκυλίδας δὲ τοῖς Σπαρτιάταις δηλώσει περὶ τούτων. οὗτοι μὲν οὖν οὗτοι διέ- 30 λυσαν τὰ στρατόπεδα.

‘Ρηγῖνοι δὲ Χαλκιδέων ὄντες ἄποικοι τὴν αὔξησιν **40** τοῦ Διονυσίου χαλεπᾶς ἐώρων. Ναξίους μὲν γὰρ καὶ Καταναίους συγγενεῖς ὄντας ἐξηνδραποδίσατο, τοῖς δὲ Ῥηγίνοις, τένους τοῦ αὐτοῦ μετέχοντι τοῖς ἡτυχη- 25 κόσιν, οὐ τὴν τυχοῦσαν ἀγωνίαν παρεῖχε τὸ γεγο- 67 νός, πάντων εὐλαβούμένων μὴ ταῖς αὐταῖς συμφο-

2 τεύξεσθαι PAJ 6 ἐτοιμάξετο P 7 σατραπιῶν P
 12 Δερκυλίδας ο (= v. 18) 21 Χαλκιδαίων P¹ 24 γέ-
 rovs add. Reiske; ipse μετέχοντι mutare malim in γέροντος
 οὖσι, sed totus locus aegrotat τοὺς ἡτυχηκότας P 25 παρ-
 είχετο (τὸ γεγονός del.) Reiske (c. 43, 1)

2 ραῖς περιπέσωσιν. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς, πρὸν τελείως
 ἴσχυρὸν γενέσθαι τὸν τύραννον, στρατεύειν ἐπ' αὐτὸν
 κατὰ τάχος. παρὰ τοῦ Ῥηγίνου λαβόντας πρὸς
 τὸν πόλεμον οijk ἐλάχιστα καὶ οἱ φυγαδευθέντες
 τῶν Συρακοσίων ὑπὸ Διονυσίου⁵ τότε γὰρ οἱ πλεῖ-
 στοι διατρίβοντες ἐν Ῥηγίῳ διετέλουν περὶ τούτων
 διαλεγόμενοι, διδάσκοντες ὅτι συγεπιθήσονται τῷ
 3 καρδῷ πάντες οἱ Συρακόσιοι. τέλος δὲ καταστή-
 σαντες στρατηγούς, ἐξέπεμψαν μετ' αὐτῶν πεζοὺς
 μὲν ἐξακισχύλους, ἵππεῖς δὲ ἐξακοσίους, τριήρεις δὲ 10
 πεντήκοντα. οὗτοι δὲ διαπλεύσαντες τὸν πορθμὸν
 ἐπεισαν τὸν τῶν Μεσσηνίων στρατηγοὺς κοινω-
 νῆσαι τοῦ πολέμου, φάσκοντες δεινὸν εἶναι περιιδεῖν
 ἀστυγείτονας Ἑλληνίδας πόλεις ἄρδην ἀνηρημένας
 4 ὑπὸ τοῦ τυράννου. οἱ μὲν οὖν στρατηγοὶ πεισθέν-¹⁵
 τες τοῖς Ῥηγίνοις ἀνευ τῆς τοῦ δῆμου γνώμης ἐξή-
 γαγον τὸν στρατιώτας· ἥσαν δ' οὗτοι πεζοὶ μὲν
 τετρακισχύλοι, ἵππεῖς δὲ τετρακόσιοι, τριήρεις δὲ
 τριάκοντα. ἐπεὶ δὲ προηλθον αἱ προειρημέναι
 δυνάμεις πρὸς τὸν δροῦς τῆς Μεσσήνης, ἐνέπεσεν 20
 εἰς τὸν στρατιώτας στάσις, Λαομέδοντος τοῦ Μεσ-
 5 σηνίου δημηγορήσαντος· οὗτος γὰρ συνεβούλευε
 μὴ κατάρρεσθαι πολέμου πρὸς τὸν Διονύσιον μηδὲν
 αὐτοὺς ἡδικηκότα. οἱ μὲν οὖν τῶν Μεσσηνίων

3 παρὰ τοῦ Ῥηγίνου PAFL, παρὰ τῶν Ῥηγίνων c; παρα-
 χοῆμα δὲ Bezzel [λαβόντας] συνεβάλοντο Bezzel; προσ-
 ἔθεντο δ' αὐτοῖς παρὰ τῶν Ῥηγίνων λαβόντες Rhod., προ-
 θύμους δὲ τὸν Ῥηγίνους λαβόντες παρόρμων Reiske,
 παράρμων δὲ τῶν Ῥηγίνων τοὺς παρακαλοῦντας Madvig
 4 τὸν φυγαδευθέντας P⁷ συγεπιθήσονται Wess., συν-
 επεισθῆσαν ο²⁰ Μεσσηνίας Madvig

στρατιῶται, τὸν πόλεμον οὐκ ἐπικεκυρωκότος τοῦ δήμου, παραχοῆμ' ἐπείσθησαν, καὶ τοὺς στρατηγοὺς καταλιπόντες ἀνέκαμψαν εἰς τὴν πατρίδα· Ἀργεῖνοι δ' οὐκ ὄντες ἀξιόμαχοι καθ' ἑαυτούς, ἐπειδὴ 6 τοὺς Μεσσηνίους ἔῳδαν διαλύοντας τὸ στρατόπεδον, καὶ αὐτὸι ταχέως ἀνέκαμψαν εἰς Ἀργιον. Διονύσιος δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ τοὺς δόους τῆς Συρακοσίας ἔξήγαγε τὴν δύναμιν, προσδεχόμενος τὴν τῶν πολεμίων ἔφοδον· ὡς δ' ἤκουσε τὴν ἀνάξευξιν 10 αὐτῶν, ἀπῆγαγε τὴν στρατιὰν εἰς τὰς Συρακούσας διαπρεβευσαμένων δὲ τῶν Ἀργείων καὶ τῶν Μεσσηνίων περὶ εἰρήνης, κρίνων συμφέρον εἶναι διαλύεσθαι τὴν ἔχθραν πρὸς τὰς πόλεις, συνέθετο τὴν εἰρήνην.

15 Ορῶν δὲ τῶν Ἑλλήνων τινὰς εἰς τὴν ἐπικράτειαν¹ τῶν Καρχηδονίων ἀποτρέχοντας τὰς τε πόλεις καὶ τὰς κτήσεις κομιζομένους, ἐνόμιζε τῆς πρὸς Καρχηδονίους εἰρήνης μενούσης πολλοὺς τῶν ὑφ' αὐτὸν ταττομένων βουλήσεσθαι κοινωνεῖν τῆς ἐκείνων ἐπιστασίας, ἐὰν δὲ πόλεμος γένηται, πάντας τοὺς καταδεδουλωμένους ὑπὸ Καρχηδονίων ἀποστήσεσθαι πρὸς αὐτόν· ἤκουσε δὲ καὶ τῶν Καρχηδονίων πολλοὺς ἐν Λιβύῃ διεφθάρθαι λοιμικῇ καταστάσει περιπεσόντας. διὸ καὶ νομίζων εῦθετον ἔχειν καιρὸν 25 τοῦ πολέμου, κατασκευὴν ἔκρινε δεῖν πρῶτον γίνεσθαι· ὑπελάμβανε γὰρ ἔσεσθαι μέγαν καὶ πολυχρό-

1 ἐπικεκυρωκότος ο, corr. Wess. 2 παραχοῆμα ο - A
12 κρίνων περὶ εἰρήνης ο, corr. Steph. 17 πρὸς PF, πρὸς τοὺς e 20 *ἐπιστασίας e. 82, 2] ἐπιστάσεως ο, ἀποστάσεως Wurm

νιον τὸν πόλεμον, ὃς ἀν πρὸς τὸν δυνατωτάτους
τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην μέλλων διαγωνίζεσθαι.
εὐθὺς οὖν τὸν τεχνίτας ἥθροις ἐκ μὲν τῶν ὑπ'
αὐτὸν ταπτομένων πόλεων κατὰ πρόσταγμα, τὸν
δ' ἐξ Ἰταλίας καὶ τῆς Ἑλλάδος, ἵτι δὲ τῆς Καρχη- 5
δονίων ἐπικρατείας, μεγάλοις μισθοῖς προτρεπό-
μενος. διενοεῖτο γὰρ ὅπλα μὲν παμπληθῆ καὶ βέλη
παντοῖα κατασκευάσαι, πρὸς δὲ τούτοις ναῦς τετρή-
ρεις καὶ πεντήρεις, οὐδέπω κατ' ἐκείνους τὸν χρό-
νον τοὺς σκάφους πεντηρικοῦ νεναψηγμένου. συν- 10
αχθέντων δὲ πολλῶν τεχνιτῶν, διελῶν αὐτοὺς κατὰ
τὰς οἰκείας ἐργασίας κατέστησε τῶν πολιτῶν τὸν
ἐπισημοτάτους, προθεὶς δωρεὰς μεγάλας τοῖς κατα-
σκευάσασιν ὅπλα. διέδωκε δὲ καὶ τῶν ὅπλων τοῦ
γένους ἐκάστου τύπον διὰ τὸ τὸν μισθοφόρους ἐκ 15
πολλῶν ἐθνῶν συνεστημέναι· ἔσπενδε γὰρ ἐκαστον
τῶν στρατευομένων κοσμῆσαι τοῖς οἰκείοις ὅπλοις,
καὶ διελάμβανε τὸ στρατόπεδον πολλὴν ἔξειν κατά-
πληξιν διὰ ταύτην τὴν αἵτιαν καὶ κατὰ τὰς μάχας
κάλλιστα χρήσεσθαι τῷ συνήθει καθοπλισμῷ πάν- 20
τας τὸν συναγωνιζομένους. συμπροθυμούμενων δὲ
καὶ τῶν Συρακοσίων τῇ τοῦ Διονυσίου προαιρέσει,
πολλὴν συνέβαινε γύνεσθαι τὴν φιλοτιμίαν περὶ τὴν
τῶν ὅπλων κατασκευήν. οὐ μόνον γὰρ ἐν τοῖς προ-
νάοις καὶ τοῖς ἀπισθοδόμοις τῶν ἱερῶν, ἵτι δὲ τοῖς 25

8 τετοίχεις Wess. (c. 42, 2), τε τοιήρεις ο 12 ἐπέ-
στησε Eich. 13 προσθεὶς ο - PA τοῖς] ἄριστα add.

Reiske 14 δέδωκε τὸν (τὸν malim) γένους Wess.,

τὸ γένος ο. πρὸς γένος Reiske 18 διελαμβάνετο ο, corr.

Steph. 20 κάλλιστον ο, corr. Dind., κάλλιον malim

χρήσεσθαι ο. corr. Bek 23 γενέσθαι ο. corr. Dind.

γυμνασίοις καὶ ταῖς κατὰ τὴν ἀγορὰν στοαῖς, ἔγεμε πᾶς τόπος τῶν ἐργαζομένων, ἀλλὰ καὶ χωρὶς τῶν δημοσίων τόπων ἐν ταῖς ἐπιφανεστάταις οἰκίαις ὅπλα παμπληθῆ κατεσκευάζετο. καὶ γὰρ τὸ κατα-⁴²
 5 πελτικὸν εύρεθη κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἐν Συρα-
 κούσαις, ὡς ἀν τῶν κρατίστων τεχνιτῶν πανταχόδεν εἰς ἓν τόπον συνηγμένων. τὴν γὰρ προθυμίαν τό
 τε μέγεθος τῶν μισθῶν ἔξεκαλεῖτο καὶ τὸ πλῆθος τῶν προκειμένων ἄθλων τοῖς ἀρίστοις κριθεῖσι.
 10 χωρὶς δὲ τούτων περιπορευόμενος τοὺς ἐργαζομένους δ Ἀιονύσιος καθ' ἡμέραν λόγοις τε φιλανθρώπους ἔχρητο καὶ τοὺς προθυμοτάτους ἐτίμα δωρεαῖς καὶ πρὸς τὰ συνδείπνια παρελάμβανε. διόπερ ἀνυπέρ-²
 βλητον φιλοτιμίαν εἰσφέροντες οἱ τεχνῖται πολλὰ
 15 προσεπενοοῦντο βέλη καὶ μηχανήματα ἔνα καὶ δυνάμενα παρέχεσθαι μεράλας χρείας. ἥρξατο δὲ ναυπηγεῖσθαι τετρήρεις καὶ πεντηρικὰ σκάφη, πρῶ-
 τος ταύτην τὴν κατασκευὴν τῶν νεῶν ἐπινοήσας.
 676 ἀκούων γὰρ δ Ἀιονύσιος ἐν Κορίνθῳ ναυπηγη-³
 20 θῆναι τριήρη πρώτως, ἔσπενδε κατὰ τὴν ἀποικι-
 σθεῖσαν ὑπ’ ἐκείνων πόλιν αὐξῆσαι τὸ μέγεθος τῆς τῶν νεῶν κατασκευῆς. λαβὼν δ’ ἐκ τῆς Ἰταλίας ⁴
 ἔξαργωγὴν ὕλης, τοὺς μὲν ἡμίσεις τῶν ὑλοτόμων εἰς τὸ κατὰ τὴν Αἴτηνην ὅρος ἀπέστειλε, γέμον κατ’
 25 ἐκείνους τοὺς χρόνους πολυτελοῦς ἐλάτης τε καὶ πεύκης, τοὺς δ’ ἡμίσεις εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀποστείλας

13 τὰ σύνδειπνα aut τὰς συνδειπνίας Reiske 15 πρὸς ἐπενοοῦν τὰ βέλη P¹ 17 τετρήρεις Wess., τε τριήρεις ο πεντηρικὰ PAL, πεντήρεις καὶ c 20 *πρώτως c. 50, 4] πρῶτος PA, πρῶτον c κατὰ] καὶ Reiske

παρεσκευάσατο ζεύγη μὲν τὰ πρὸς τὴν θάλατταν κατακομιοῦντα, πλοῖα δὲ καὶ τοὺς ὑπηρέτας πρὸς τὸ τὰς σχεδίας ἀπάγεσθαι κατὰ τάχος εἰς τὰς Συρα-
κούσας. ὁ δὲ Διονύσιος ἐπειδὴ τὴν ἴκανην ὕλην ἥθροισεν, ὑφ' ἓνα καιρὸν ἥρξατο ναυπηγεῖσθαι 5 ναῦς πλείους τῶν διακοσίων, ἐπισκευάζειν δὲ τὰς προϋπαρχούσας δέκα πρὸς ταῖς ἑκατόν· φοδόμει δὲ καὶ νεωσοίκους πολυτελεῖς κύκλῳ τοῦ νῦν ... καλούμένου λιμένος ἑκατὸν ἑξήκοντα, τοὺς πλεύ-
στους δύο ναῦς δεχομένους, καὶ τοὺς προϋπάρχον-
43 τὰς ἔθεράπευεν, ὅντας ἑκατὸν πεντήκοντα. διόπερ τοσούτων ὄπλων καὶ νεῶν κατασκευαζομένων ἐν ἐνὶ τόπῳ, τὸ γινόμενον πολλὴν παρεῖχε τοῖς θεω-
μένοις κατάπληξιν· ὅτε μὲν γάρ τις ἦδοι τὴν περὶ τὰς ναῦς σπουδὴν, ἐνδιμιές περὶ ταύτας ἀπαντας 15 πραγματεύεσθαι τοὺς Σικελιώτας· ὅτε δὲ πάλιν τοῖς τῶν δπλοποιῶν καὶ μηχανοποιῶν ἔργοις συμπαρα-
γενηθείη, περὶ τούτους μόνους ἐνόμιξεν ἀπασαν
2 εἶναι τὴν τῆς ὑπηρεσίας παρασκευήν. οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς περὶ ταῦτα σπουδῆς ἀνυπερβλήτου γινο-
μένης, κατεσκευάσθησαν ἀσπίδων μὲν τεσσαρεσκαι-
δεκα μυριάδες, ἐγχειριδίων δὲ καὶ περικεφαλαιῶν
ὅ παραπλήσιος ἀριθμός· ἡτοι μάσθησαν δὲ καὶ θώ-
ρακες, παντοῖο μὲν ταῖς κατασκευαῖς, περιττῶς δὲ
κατὰ τὴν τέχνην εἰργασμένοι, πλείους τῶν μυρίων
3 τετρακισχιλίων. τούτους δὲ διενοεῖτο διαδιδόναι τοῖς

1 παρεσκεύαστο ο, corr. Wess. 2 δὲ Eich., τε ο
8 νῦν] μεγάλον add. Wess.. Λακκίον Schubring (ex c. 7, 3)
12 ὄπλων Reiske, οἴκων ο 13 παρείχετο cf. c. 18, 6. 40, 1.
XIII 98, 5. I 98, 8 20 γενομένης L 26 διδόναι ο, corr. Hert.

ἵππεῦσι καὶ τῶν πεζῶν τοῖς ἐφ' ἡγεμονίας τεταγμένοις, ἔτι δὲ τῶν μισθοφόρων τοῖς σωματοφυλακεῦν μέλλουσιν. κατεσκευάσθησαν δὲ καὶ καταπέλται παντοῖοι καὶ τῶν ἄλλων βελῶν πολὺς τις ἀριθμός.
 5 τῶν δὲ παρασκευασθεισῶν νεῶν μακρῶν αἱ μὲν 4 ἡμίσεις αὐτῶν εἰχον πολιτικοὺς κυβερνήτας καὶ πρωρεῖς, ἔτι δὲ τοὺς ταῖς κώπαις χοησομένους, ταῖς δ' ἄλλαις δὲ Λιονύσιος ξένους ἐμισθώσατο. ἐπεὶ δὲ τὰ περὶ τὰς ναῦς καὶ τὴν δπλοποιίαν αὐτῷ συντέ-
 10 λειαν ἐλάμβανε, περὶ τὴν τῶν στρατιωτῶν παρα-
σκευὴν ἐγίνετο· τούτους γὰρ ἔκρινε συμφέρειν μὴ πρὸ πολλοῦ μισθοῦσθαι πρὸς τὸ μὴ πολλὰς γίνε-
σθαι δαπάνας.

'Αστυδάμας δ' ὁ τραγῳδιογράφος τότε πρῶτον 5
 15 ἐδίδαξεν· ἔξησε δὲ ἔτη ἔξηκοντα.

'Ρωμαῖοι δὲ πολιορκοῦντες τοὺς Βηίους, ἔξελ-
θόντων τῶν ἐκ τῆς πόλεως οἱ μὲν κατεκόπησαν ὑπὸ τῶν Βηίων, οἱ δὲ ἔξέφυγον αἰσχρῶς.

677 Τοῦ δ' ἔτους τούτου διεληλυθότος 'Αθήνησι 44
 20 μὲν ἥρξεν 'Ιδυκλῆς, ἐν 'Ρώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπά-
των χιλίαρχοι πέντε κατεστάθησαν, Λεύκιος 'Ιού-
λιος, Μάρκος Φούριος, Μάρκος Αἰμίλιος, Γάιος Κορνήλιος, Καίσων Φάβιος. Λιονύσιος δ' δ τῶν Συρακοσίων τύραννος, ἐπειδὴ τῶν περὶ τὴν δπλο-

5 παρασκευασθέντων PAF 6 αὐτῶν dele aut τῶν δὲ νεῶν μ. παρασκ. scribe 8 δ' add. Reiske ἄλλαις] ἄλ-
καῖς P 10 κατασκευὴν P 16 Βηίους Wess., Βοιόντος o 17 τῶν add. Eich. 18 Βοιῶν ο 21 πέντε P, ἐξ v 22 Φρούριος P¹AK μάρκος αἰμίλιος P, Μάρκος om. AH, Αἰμίλιος Μάρκος e Γάιος] Γναῖος AH (et Liv. V 10) 23 Κορνήλιος, Καίσων Φάβιος om. AH Φάβιος] καὶ Παύλος Σέξτος add. c

ποιίαν καὶ ναυπηγίαν ἔργων τὰ πλεῖστα συντέλειαν εἰλήφει, περὶ τὴν τῶν στρατιωτῶν παρασκευὴν εὐθὺς ἐγένετο. τῶν οὖν Συρακοσίων κατέλεγε τοὺς ἐπιτηδείους εἰς τάξεις, καὶ παρὰ τῶν ὑπ' αὐτὸν ταττομένων πόλεων μετεπέμπετο τοὺς εὐθέτους. συνήγαγε δὲ καὶ μισθοφόρους ἐκ τῆς Ἑλλάδος καὶ μάλιστα παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων· οὗτοι γὰρ αὐτῷ συναύξοντες τὴν ἀρχὴν ἐδωκαν ἔξουσίαν ὅσους βούλοιτο παρ' αὐτῶν ἔνοιογεῖν. καθόλου δ' ἐκ πολλῶν ἐθνῶν σπεύδων τὸ ἔνοικὸν στρατόπεδον συνηθροικέναι, καὶ μισθοὺς πολλοὺς ἐπαγγελλόμενος, εῦρισκε τοὺς ὑπακούοντας. μέλλων δὲ μέγαν ἔξεγείρειν πόλεμον, ταῖς κατὰ τὴν υῆδον πόλεσι φιλανθρώπως προσεφέρετο, τὴν εὔνοιαν αὐτῶν ἐκκαλούμενος. τοὺς δὲ παρὰ τὸν πορθμὸν κατοικοῦντας Ῥηγίνους τε καὶ Μεσσηνίους δρῶν ἵκανὴν δύναμιν ἔχοντας συντεταγμένην, εὐλαβεῖτο μήποτε τῶν Καρχηδονίων διαβάντων εἰς Σικελίαν ἐκείνοις πρόσθιωνται· οὐ μικρὰν γὰρ αἱ πόλεις αὐτοῖς ὃπῃν εἶχον, δποτέροις εἰς τὸν πόλεμον συμμαχήσειαν. ἡ δὴ λίαν ἀγωνιῶν δὲ Αἰονύσιος, τοῖς Μεσσηνίοις ἐδωκε πολλὴν τῆς διμόρφου χώραν, ἰδίους αὐτὸὺς κατασκευάζων ταῖς εὐεργεσίαις· πρὸς δὲ Ῥηγίνους ἀπέστειλε πρεσβευτάς, παρακαλῶν ἐπιγαμίαν ποιήσασθαι καὶ δοῦναι τῶν πολιτικῶν παρθένων αὐτῷ μίαν συμβιώσασθαι· ἐπηγγέλλετο δ' αὐτοῖς πολλὴν τῆς συνοριζούσης χώρας κατακτή-

5 τεταγμένων o-PAL 11 συναθροίσαι fort.; καὶ om. P
 13 ἐγείρειν (= A?) aut ἔξενεγκεῖν Reiske 24 πρεσβευτάς]
 καὶ add. v 26 μίαν αὐτῷ o-PA 27 κατακτήσασθαι o

σεσθαι, τὴν πόλιν δ' αὐξήσειν ἐφ' ὅσον ἀν αὐτὸς
 ἵσχυῃ. τῆς γὰρ γυναικὸς αὐτοῦ, θυγατρὸς δ' Ἐρ- 5
 μοκάτους, κατὰ τὴν ἀπόστασιν τῶν ἱππέων ἀνηρη-
 μένης, ἔσπενδε τεκνοποιήσασθαι, διαλαμβάνων τῇ
 5 τῶν γεννηθέντων εύνοιάς βεβαιότατα τηρήσειν τὴν
 δυναστείαν. οὐ μὴν ἀλλ' ἐν τῷ Ῥηγίῳ συναχθεί-
 σης περὶ τούτων ἐκκλησίας, καὶ πολλῶν ὁμιλητῶν
 λόγων, ἔδοξε τοῖς Ῥηγίνοις μὴ δεξασθαι τὴν ἐπι-
 γαμίαν. Διονύσιος δ' ἀποτυχών ταύτης τῆς ἐπι- 6
 10 βολῆς, περὶ τῶν αὐτῶν ἀπέστειλε τοὺς πρεσβευτὰς
 πρὸς τὸν δῆμον τῶν Λοκρῶν. ὃν ψηφισαμένων τὴν
 ἐπιγαμίαν, ἐμνήστευεν δὲ Διονύσιος Δωρίδα τὴν
 Ξενέτου θυγατέρα, κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον ὅντος
 ἔνδοξοτάτου τῶν πολιτῶν. διλύγαις δὲ ἡμέραις πρὸ 7
 15 τῶν γάμων ἀπέστειλεν εἰς Λοκροὺς πεντήρη πρῶ-
 τον νεναυπηγημένην, ἀργυροῖς καὶ χρυσοῖς κατα-
 σκευάσμασι κεκοσμημένην· ἐφ' ἣς διακομίσας τὴν
 παρθένον εἰς τὰς Συρακούσας εἰσήγαγεν εἰς τὴν
 ἀκρόπολιν. ἐμνηστεύσατο δὲ καὶ τῶν πολιτικῶν 8
 20 τὴν ἐπισημοτάτην Ἀριστομάχην, ἐφ' ἣν ἀποστείλας
 678 λευκὸν τέθριππον ἥγαγεν εἰς τὴν ἴδιαν οἰκίαν. περὸ 45
 δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀμφοτέρας γήμας συνεχεῖς
 ἐστιάσεις ἐποιεῖτο τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν πλείστων
 πολιτῶν· ἀπετίθετο γὰρ ἦδη τὸ πικρὸν τῆς τυραν-
 25 νίδος, καὶ μεταβαλλόμενος εἰς ἐπιείκειαν φιλαν-

1 ἀν om. L	2 ισχύει AFJL	5 γενηθέντων P,
συγγενῶν vel ἐπιγαμηθέντων Reiske		12 τὴν Steph., τε
τὴν ο 13 Ξενέτου] Ἐξαινέτον Cobet		17 ἣς] οῖς PAF
19 πολιτικῶν Eich., πολιτῶν ο, πολιτίδων Bek.		24 πολι- τῶν Eich., πόλεων ο

θρωπότερον ἥρχε τῶν ὑποτεταγμένων, οὕτε φονεύων οὕτε φυγάδας ποιῶν, καθάπερ εἰώθει.

2 Μετὰ δὲ τοὺς γάμους ὀλίγας ἐπιμείνας ἡμέρας συνήγαγεν ἐκκλησίαν καὶ παρεκάλει τοὺς Συρακοσίους πόλεμον ἔξενεγκεῖν πρὸς τοὺς Καρχηδονίους, 5 ἀποφαίνων αὐτοὺς καθόλου μὲν τοῖς Ἑλλησιν ἔχθροτάους ὅντας, μάλιστα δὲ τοῖς Σικελιώταις διὰ παν- 3 τὸς ἐπιβουλεύοντας. καὶ νῦν μὲν ἐφ' ἡσυχίας αὐτοὺς μένειν ἀπεδείκνυε διὰ τὸν ἐμπεσόντα λοιμόν, δύν τοὺς πλείστους τῶν κατὰ Λιβύην διεφθαρκέναι· 10 ἰσχύσαντας δ' αὐτοὺς οὐκ ἀφέξεσθαι τῶν Σικελιωτῶν, οἷς ἕξ ἀρχαίων ἐπιβουλεύοντας. διὸ αἰρετώτερον νῦν εἶναι πρὸς ἀσθενεῖς αὐτοὺς ὅντας διαπολεμεῖν ἢ μετὰ ταῦτα πρὸς ἰσχυροὺς διαγωνίζεσθαι. 4 Ἐμμα δὲ συνίστα δεινὸν εἶναι περιορᾶν τὰς Ἑλλη- 15 νίδας πόλεις ὑπὸ βαρβάρων καταδεδουλωμένας, ἃς ἐπὶ τοσοῦτον συνεπιλήψεσθαι τῶν κινδύνων, ἐφ' ὅσον τῆς ἐλευθερίας τυχεῖν ἐπιθυμοῦσιν. οὐ μὴν ἀλλὰ πολλοὺς λόγους πρὸς ταύτην τὴν προαιρέσιν διαλεχθεῖς ταχὺ συγκαταίνουν ἔλαβε τοὺς Συρακο- 20 σίους. οὐ γὰρ ἦττον ἐκείνου τὸν πόλεμον ἔσπενδον γενέσθαι, πρῶτον μὲν μισοῦντες τοὺς Καρχηδονίους, [καὶ] δι' ἐκείνους ἡναγκασμένοι ποιεῖν τὸ προστατόμενον ὑπὸ τοῦ τυράννου· ἐπειτα δὲ καὶ τὸν Διονύσιον φιλανθρωπότερον ἐαυτοῖς ἥλπιζον 25 χρήσεσθαι, φοβούμενον τοὺς πολεμίους καὶ τὴν ἀπὸ τῶν καταδεδουλωμένων ἐπίθεσιν· τὸ δὲ μέγιστον,

3 ὑπομείνας P 5 πρὸς τοὺς P, πρὸς v 19 ἀλλὰ]
ἀλλ' οὐ Reiske 22 μὲν om. P 23 καὶ PAL, om. c,
ὡς Steph. (praestat ὡς ἄν) 26 χρῆσθαι o, corr. Eich.

ἥλπιζον ἔαυτοὺς κυριεύσαντας δπλων, ἐὰν ἡ τύχη
δῷ καιρόν, ἀντιλήψεσθαι τῆς ἐλευθερίας.

Μετὰ δὲ τὴν ἐκκλησίαν, τοῦ Διονυσίου τὴν ἔξου-⁴⁶
σίαν δόντος, οἱ Συρακόσιοι τὰ Φοινικικὰ χρήματα
διήρπασαν. οὐκ δλίγοι γὰρ τῶν Καρχηδονίων ὥκουν
ἐν ταῖς Συρακούσαις ἀδρὰς ἔχοντες κτήσεις, πολλοὶ
δὲ καὶ τῶν ἐμπόρων εἶχον ἐν τῷ λιμένι τὰς ναῦς
γεμούσας φορτίων, ἢ πάντα διεφόρησαν οἱ Συρα-
κόσιοι. παραπλησίως δὲ καὶ οἱ λοιποὶ Σικελιῶται ²
τοὺς παρ' αὐτοῖς οἰκοῦντας τῶν Φοινίκων ἐκβα-
λόντες τὰς κτήσεις διήρπασαν· καίπερ γὰρ τὴν
Διονυσίου τυραννίδα μισοῦντες, ὅμως ἡδέως ἐκοι-
νώνουν τοῦ πρὸς Καρχηδονίους πολέμουν διὰ τὴν
ώμοτητα τῶν ἀνδρῶν. ὃν δὴ χάριν καὶ οἱ τὰς ³
¹⁵ Ἑλληνίδας πόλεις οἰκοῦντες ὑπὸ Καρχηδονίους,
ἐπειδὴ φανερῶς δὲ Διονύσιος ἔξέφερε τὸν πόλεμον,
⁶⁷⁹ ἐναπεδειξαντο τὸ πρὸς τοὺς Φοίνικας μῆσος· οὐ
μόνον γὰρ αὐτῶν τὰς οὐδίας διήρπασαν, ἀλλὰ καὶ
αὐτοὺς συλλαβάνοντες πᾶσαν αἰκίαν καὶ ὕβριν εἰς
τὰ σώματα['] αὐτῶν ἀπετίθεντο, μνημονεύοντες ὃν
αὐτοὶ κατὰ τὴν αἰχμαλωσίαν ἔπαθον. ἐπὶ τοσοῦτον ⁴
δὲ τῆς κατὰ τῶν Φοινίκων τιμωρίας προέβησαν καὶ
τότε καὶ κατὰ τὸν ὑστερον χρόνον, ὥστε τοὺς Καρ-
χηδονίους διδαχθῆναι μηκέτι παρανομεῖν εἰς τοὺς
²⁵ ὑποπεδόντας· οὐ γὰρ ἤγγονυν, δι' αὐτῶν τῶν ἔρ-
γων μαθόντες, ὅτι τοῖς διαπολεμοῦσι κοινῆς τῆς
τύχης ὑπαρχούσης ἀμφοτέρους κατὰ τὰς ἥττας τοι-

4 φοινικὰ P 8 φορτίων, ἢ πάντα Madvig et Cobet,
φορτίων ὃν ἔπαντα οἱ 12 ὄμοιώς PFJ 15 ὑπὸ] τὰς
ὑπὸ Dind. 19 συλλαβάνοντες P 22 προσέβησαν PALF

αὗτα ἀνάγκη πάσχειν, οἵα ἀν αὐτοὶ πράξωσιν εἰς
5 τοὺς ἀτυχήσαντας. δὸς δὲ οὗν Διονύσιος, ἐπειδὴ
πάντ' αὐτῷ τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἡτοίμαστο, διε-
νοεῖτο πέμπειν ἀγγέλους εἰς Καρχηδόνα τοὺς ἔροῦν-
τας, δτὶ Συρακόσιοι καταγγέλλουσι πόλεμον Καρχη- 5
δονίοις, ἐὰν μὴ τὰς ὑπ' αὐτῶν καταδεδουλωμένας
Ἐλληνίδας πόλεις ἐλευθερώσωσιν. Διονύσιος μὲν
οὗν περὶ ταῦτ' ἐγίνετο.

6 Κτησίας δ' ὁ συγγραφεὺς τὴν τῶν Περσικῶν
ἱστορίαν εἰς τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν κατέστροφεν, ἀρ- 10
ξάμενος ἀπὸ Νίνου καὶ Σεμιράμεως. ἦκμασαν δὲ
κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν οἱ ἐπισημότατοι διθυ-
ραμβοποιοί, Φιλόξενος Κυθήριος, Τιμόθεος Μιλή-
σιος, Τελέστης Σελινούντιος, Πολύειδος, δς καὶ
ξωγραφικῆς καὶ μουσικῆς εἶχεν ἐμπειρίαν. 15

47 Τοῦ δὲ ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθήνησι
μὲν παρειλήφει τὴν ἀρχὴν Λυσιάδης, ἐν δὲ τῇ
Ῥώμῃ τὴν ὑπατον ἀρχὴν διώκουν χιλίαρχοι ἔξ,
Πόπλιος Μάλλιος, Πούπλιος Μαίλιος, Σπόριος
Φούριος, Λεύκιος Πούπλιος. Διονύσιος δὲ τῶν 20
Συρακοσίων τύραννος, ἐπειδὴ πάντα τὰ πρὸς [τὸν]
πόλεμον αὐτῷ κατεσκεύαστο κατὰ τὴν ἰδίαν προαι-
ρεσιν, ἐξέπεμψεν εἰς Καρχηδόνα κήρυκα, δοὺς ἐπι-
2 στολὴν πρὸς τὴν γερουσίαν· ἐν ταύτῃ δὲ γεγραμ-

3 πάντα PA 7 πόλεις Ἐλληνίδας o - PA 10 κατέ-
στροφεν P, κατέστραφεν AF, κατέστρεψεν c 13 Μιλήσιος
Meursius, Φιλήσιος o 14 τελεστὴς P 16 ἐνιαυσιαίον L
17 Λυσιάδης] Σοννιάδης Böckh 19 Πούπλιος om. v
Μαίλιος] Μάννιος PA, Μάνιος c 20 Φρούριος PA Πού-
πλιος P (Poblicius fasti, Popilius Liv. V 12), om. A, καὶ
ἔτεροι τρεῖς c 21 τὸν om. PF (cf. v. 3)

μένον ἦν ὅτι Συρακοσίους δεδογμένον εἶη πολεμεῖν πρὸς Καρχηδονίους, ἐὰν μὴ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἐκχωρήσωσιν. οὗτος μὲν οὖν κατὰ τὸ παραγγελθὲν πλεύσας εἰς Λιβύην τὴν ἐπιστολὴν ἀπέδωκε τῇ 5 γερουσίᾳ. ἦς ἀναγνωσθείσης ἐν τε τῇ συγκλήτῳ καὶ μετὰ ταῦτ' ἐν τῷ δῆμῳ συνέβη τοὺς Καρχηδονίους οὐ μετρίως ἀγωνιᾶν περὶ τοῦ πολέμου· ὃ τε γὰρ λοιμὸς αὐτῶν παμπληθεῖς ἀπεκτάγκει καὶ τοῖς δλοις ἥσαν ἀπαρασκεύαστοι. οὐ μὴν ἀλλ' 10 οὗτοι μὲν ἐκαραδόκουν τὴν τῶν Συρακοσίων προαίρεσιν, καὶ μετὰ πολλῶν χρημάτων ἀπέστειλάν τινας τῶν ἐκ τῆς γερουσίας τοὺς ἔνοιογήσοντας ἀπὸ τῆς Εὐρώπης· Διονύσιος δ' ἀναλαβὼν τὸν 4 15 Συρακοσίους καὶ τοὺς μισθοφόρους, ἔτι δὲ τοὺς συμμάχους, ἀνέξευξεν ἐκ Συρακουσῶν, ἐπ' Ἔρυκος τὴν πορείαν ποιούμενος. οὐ μακρὰν γὰρ τοῦ λόφου τούτου Μοτύη πόλις ἦν ἀποικος Καρχηδονίων, ἦ μάλιστα ἔχοντο κατὰ τὴς Σικελίας δρμητηρίῳ· ταύτης γὰρ κρατήσας ἥλπιζεν οὐκ δίγα προτερή- 20 σειν τῶν πολεμίων. κατὰ δὲ τὴν ὁδοιπορίαν ἀεὶ 5 παρελάμβανε τὸν ἐκ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων, πανδημεὶ καθοπλίζων· συνεστρατεύοντο γὰρ αὐτῷ προθύμως ἀπαντες, μισοῦντες μὲν τὸ βάρος τῆς τῶν Φοινίκων ἐπικρατείας, ἐπιθυμοῦντες δὲ τυχεῖν ποτε 25 τῆς ἐλευθερίας. καὶ πρώτους μὲν Καμαριναίους 6 παρέλαβεν, εἶτα Γελώνους καὶ Ἀκραγαντίνους· μεθ' οὓς Ἰμεραίους μετεπέμψατο, κατοικοῦντας ἐπὶ θά- τερα μέρη τῆς Σικελίας· Σελινούντιους δ' ἐν

1 εἰ̄η Hert., ἦν ο 4 ἐπέδωκε ο - PLA 6 ταῦτ' ἐν] ταῦτα P
8 παμπληθεῖς om. P 28 δ' ἐν] δὲ P, τε v; ἐν add. Steph.

παρόδῳ προσαγαγόμενος παρεγενήθη πρὸς τὴν Μο-
7 τύην μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως. εἶχε δὲ πεξοὺς
μὲν ὀκτακισμυρίους, ἵππεῖς δὲ [πολὺ] πλείους τῶν
τρισχιλίων, ναῦς δὲ μακρὰς οὐ πολὺ λειπούσας τῶν
διακοσίων· συνηκολούθει δὲ καὶ φορτηγὰ πλοῖα ⁵
γέμοντα πολλῶν μηχανημάτων, ἔτι δὲ τῆς ἄλλης
χορηγίας ἀπάσης, ὅντα τὸν ἀριθμὸν οὐκ ἐλάττω
πεντακοσίων.

48 Τὴλικαύτης δὲ τῆς παρασκευῆς οὕσης, Ἐρυκίνοι
μὲν καταπλαγέντες τὸ μέγεθος τῆς δυνάμεως καὶ ¹⁰
μισοῦντες Καρχηδονίους προσεχώρησαν τῷ Διο-
νυσίῳ, οἱ δὲ τὴν Μοτύην κατοικοῦντες προσδε-
χόμενοι τὴν ἐκ Καρχηδονίων βοήθειαν οὐ κατεπλήτ-
τοντο τὴν Διονυσίου δύναμιν, ἀλλὰ πρὸς τὴν
πολιορκίαν παρεσκευάζοντο· οὐ γὰρ ἦγνόν τοις ¹⁵
Συρακοσίους ὅτι πρώτην τὴν Μοτύην πορθήσουσι
2 διὰ τὸ πιστοτάτην εἶναι τοῖς Καρχηδονίοις. αὗτη
δ' ἡ πόλις ἦν ἐπί τυνος νήσου κειμένη, τῆς Σικε-
λίας ἀπέχουσα σταδίους ἕξ, τῷ δὲ πλήθει καὶ τῷ
κάλλει τῶν οἰκιῶν εἰς ὑπερβολὴν πεφιλοτεχνη- ²⁰
μένη διὰ τὴν εὔπορίαν τῶν κατοικούντων. εἶχε δὲ
καὶ δδὸν στενὴν χειροποίητον φέρουσαν ἐπὶ τὸν
τῆς Σικελίας αλγιαλόν, ἦν οἱ Μοτυηνοὶ τότε διέ-
σκαψαν, ὡς μὴ προσόδους ἔχοιεν κατ' αὐτῶν οἱ
3 πολέμιοι. Διονύσιος δὲ μετὰ τῶν ἀρχιτεκτόνων ²⁵
κατασκεψάμενος τοὺς τόπους, ἥρξατο χώματα κατα-

1 προσαγόμενος ο, corr. Eich. 2 δὲ om. P 3 πολὺ^o
del. Dind. 9 Ἐρύκινοι v 13 βοήθειαν Rhod., δύναμιν ο
14 δύναμιν Rhod., βοήθειαν ο 16 πρώτην Hert., πρῶτοι
PAL, πρῶτον ε πολιορκήσουσι fort. 23 κατέσκαψαν
ο-PAL 24 προόδοις P, προόδους v; corr. Wess.

σκευαζειν ἐπὶ τὴν Μοτύην, καὶ τὰς μὲν μακρὰς
ναῦς παρὰ τὸν εἰσπλουν τοῦ λιμένος ἐνεώλκησε,
τὰ δὲ φορτηγὰ τῶν πλοίων ὥρμισε παρὰ τὸν
αἱγιαλόν. μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ μὲν τῶν ἔργων κατ- 4
5 ἐλιπεν ἐπιστάτην Λεπτίνην τὸν ναύαρχον, αὐτὸς δὲ
681 μετὰ τῆς πεξῆς στρατιᾶς ὥρμησεν ἐπὶ τὰς τοῖς Καρ-
χηδονίοις συμμαχούσας πόλεις. Σικανὸν μὲν οὖν
πάντες εὐλαβούμενοι τὸ μέγεθος τῆς δυνάμεως
προσεχώρησαν τοῖς Συρακοσίοις, τῶν δὲ ἄλλων
10 πόλεων πέντε μόνον διέμειναν ἐν τῇ πρὸς Καρχη-
δονίους φιλίᾳ· αὗται δὲ ἦσαν Ἀλικύαι, Σολοῦς,
Αἴγεστα, Πάνορμος, Ἐντελλα. τὴν μὲν οὖν τῶν 5
Σολούντινων καὶ Πανορμιτῶν, πρὸς δὲ τούτοις
Ἀλικυαίων χώραν διοινύσιος λεηλατήσας ἐδεινδρο-
15 τόμησε, τὴν δὲ Αἴγεσταν καὶ Ἐντελλαν πολλῇ δυνά-
μει περιστρατοπεδεύσας συνεχεῖς ἐποιεῖτο προσβο-
λάς, σπεύδων αὐτῶν μετὰ βίας κυριεῦσαι. καὶ τὰ
μὲν περὶ Διοινύσιον ἐν τούτοις ἦν.

Ίμίλκων δὲ ὁ τῶν Καρχηδονίων στρατηγὸς αὐτὸς 49
20 μὲν περὶ τὸν τῶν δυνάμεων ἀθροισμὸν καὶ τὴν
ἄλλην ἐγίνετο παρασκευήν, τὸν δὲ ναύαρχον μετὰ
δέκα τριήρων ἀπέστειλε, κελεύσας κατὰ τάχος λά-
θρα πλεῖν ὡς ἐπὶ Συρακοσίους, καὶ νυκτὸς εἰς τὸν
λιμένα πλεύσαντα διαφθεῖραι τὰ καταλελειμμένα

3 ὥρμησεν PAF 7 οὖν πάντες Steph., πάντες v,
πάνταντῶν P 10 ἐν add. Eich. 11 Ἀλικύαι Jac. Gron-
novius, ἀγκυραι ο Σόλος o-PAJ 13 Σελεντίνων P,
Σολεντίνων v, corr. Wess. 14 ἀγκυραιῶν ο 15 τὴν τε
(δὲ Rhod.) τῶν Αἴγεσταίων καὶ Ἐντελλάνων o, corr. Dind.
19 Ἀμίλκας JK 23 Συρακούσας praestat 24 διαφθεῖραι —
Διοινύσιον bis A, contra δὲ πεμφθεῖς — λιμένα om. A

2 τῶν πλοίων. τοῦτο δ' ἔπραξε νομίζων ἀντιπερισπασμόν τινα ποιήσειν καὶ τὸν Διονύσιον ἀναγκάσειν μέρος τῶν πλοίων ἀποστέλλειν ἐπὶ Συρακοσίους. δ δὲ πεμφθεὶς ναύαρχος συντόμως πράξας τὸ παραγγελθέν, κατέπλευσε υπετὸς εἰς τὸν τῶν Συρακοσίων 5 λιμένα, πάντων ἀγνοούντων τὸ γεγενημένον. ἀπροσδοκήτως δ' ἐπιθέμενος καὶ τοῖς παρορμοῦσι πλοίοις ἐμβολὰς δοὺς καὶ σχεδὸν ἄπαντα καταδύσας, ἀν- 3 ἔκαμψεν εἰς Καρχηδόνα. Διονύσιος δὲ πᾶσαν τὴν ὑπὸ Καρχηδονίους χώραν δηγώσας καὶ τοὺς πολε- 10 μίους τειχήρεις ποιήσας, ἐπὶ τὴν Μοτύην ἄπασαν ἤγαγε τὴν δύναμιν· ἥλπιξε γὰρ ταύτης ἐκπολιορκηθείσης τὰς ἄλλας εὐθέως αὐτὰς παραδώσειν. εὐθὺς οὖν πολλαπλασίους ἄνδρας τοῖς ἔογοις τε προστιθεὶς ἔχωννυν τὸν μεταξὺ πόδον, καὶ τὰς μηχανὰς 15 ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον ἄμα τῇ τοῦ χώματος αὐξήσει προσῆγαγε τοῖς τείχεσιν.

50 Περὶ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον Ἰμίλκων ὁ τῶν Καρχηδονίων ναύαρχος ἀκούσας ὅτι Διονύσιος ἐνεώλα-
κησε τὰς ναῦς, εὐθὺς ἐπλήρου τὰς ἀρίστας τῶν 20 τριήρων ἐκατόν· ὑπελάμβανε γὰρ ἀπροσδοκήτως ἐπιφανεὶς φαδίως κρατήσειν τῶν νενεωλακημένων ἐν τῷ λιμένι σκαφῶν, κυριεύων τῆς θαλάττης· τοῦτο δὲ πράξας ἐνδιμίζε τὴν τε τῆς Μοτύης πολιορκίαν λύσειν καὶ τὸν πόλεμον μετάξειν ἐπὶ τὴν τῶν Συ- 25 2 ρακοσίων πόλιν. ἐκπλεύσας οὖν μετὰ νεῶν ἐκατὸν

6 γινόμενον Hert.

8 καταλύσας ο, corr. Wess.

10 Καρχηδονίοις P 13 αὐτὸς PJ 16 κατολίγον P, κατὰ
λόγον v 17 προσῆγε Dind. 18 [Ἰμίλκων] καὶ μίλκων P,
Ἀμίλκας f semper 19 νενεώλακησε P 25 τὴν τ. Σ. πόλιν
Wess., τὸν τ. Σ. πόλεμον ο

κατήχθη ἐπὶ τὴν τῶν Σελινούντιων χώραν νυκτός,
 682 καὶ περιπλεύσας τὴν περὶ Λιλύβαιου ἄκραν ἀμέριμνον παρῆν
 φανεῖς τοῖς πολεμίοις τῶν παρορμούντων πλοίοιν
 5 τὰ μὲν συνέτριψε, τὰ δὲ ἔκαυσεν, οὐδὲν αὐτοῖς
 βοηθεῖν τῶν περὶ Διονύσιον. μετὰ δὲ ταῦτ' εἰσ-
 πλεύσας εἰς τὸν λιμένα διέταξε τὰς ναῦς ἐπι-
 θησόμενος ταῖς νευεωλημέναις ὑπὸ τῶν πολεμίων.
 Διονύσιος δὲ συναγαγὼν τὴν δύναμιν ἐπὶ τὸ στόμα
 10 τοῦ λιμένος, καὶ θεωρῶν τοὺς πολεμίους τὸν ἐκ
 τοῦ λιμένος ἔκπλουν παραφυλάττοντας, εὐλαβεῖτο
 καθέλκειν εἰς τὸν λιμένα τὰ σκάφη· οὐ γὰρ ἤγνοει
 διότι στενοῦ τοῦ στόματος δυτος ἀναγκαῖον ἦν
 δλίγαις ναυσὶ πρὸς πολλαπλασίους διακινδυνεύειν.
 15 διόπερ τῷ πλήθει τῶν στρατιωτῶν ὁρδίως διελκύσας
 τὰ σκάφη διὰ τῆς γῆς εἰς τὴν ἐκτὸς τοῦ λιμένος
 θάλατταν διέσωσε τὰς ναῦς. Ἰμίλκων δὲ ταῖς πρώ-
 ταις τριήρεσιν ἐπιθέμενος τῷ πλήθει τῶν βελῶν
 ἀνείργετο· ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν νεῶν ἐπεβεβήκει πλη-
 20 θος τοξοτῶν καὶ σφενδονητῶν, ἀπὸ δὲ τῆς γῆς τοῖς
 δέξυβελέσι καταπέλταις οἱ Συρακόσιοι χρώμενοι συ-
 χνοὺς τῶν πολεμίων ἀνήρονν· καὶ γὰρ κατάπληξιν
 εἶχε μεγάλην τοῦτο τὸ βέλος διὰ τὸ πρώτως εὑρε-
 θῆναι κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρόν· ὥστε Ἰμίλκων οὐ
 25 δυνάμενος κρατῆσαι τῆς ἐπιβολῆς ἀπέπλευσεν εἰς
 τὴν Λιβύην, ναυμαχεῖν οὐ κρίνων συμφέρειν διὰ
 τὸ διπλασίας εἶναι τὰς ναῦς τῶν πολεμίων.

2 τὴν περὶ Hert., περὶ τὴν ο 14 πολλαπλασίας fort.
 17 πρώταις] ταῖς add. P 23 πρῶτος P

51 Διονύσιος δὲ τῇ πολυχειρίᾳ τῶν ἐργαζομένων συντελέσας τὸ χῶμα, προσῆγαγε παντοίας μηχανὰς τοῖς τείχεσι, καὶ τοῖς μὲν κριοῖς ἔτυπτε τοὺς πύργους, τοῖς δὲ καταπέλταις ἀνέστελλε τοὺς ἐπὶ τῶν ἐπάλξεων μαχομένους· προσῆγαγε δὲ καὶ τοὺς ὑπότροχους πύργους τοῖς τείχεσιν, ἔξωρόφους δύτας, 2 οὓς κατεσκεύασε πρὸς τὸ τῶν οἰκιῶν ὄψις. οἱ δὲ τὴν Μοτύην κατοικοῦντες ἐν χερσὶ τοῦ κινδύνου καθεστῶτος δύως οὐ κατεπλάγησαν τὴν τοῦ Διονυσίου δύναμιν, καίπερ δύτες ἐρημοι συμμάχων 10 κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρόν. ὑπερτιθέμενοι δὲ τῇ φιλοδοξίᾳ τοὺς πολιορκοῦντας, τὸ μὲν πρῶτον ἐκ τῶν μεγίστων ἴστων κεραίας ἴσταμέναις ἐβάσταξον ἀνδρας ἐν θωρακίοις, οὗτοι δ' ἀφ' ὑψηλῶν τόπων δῆδας ἡμμένας ἥφιεσσαν καὶ στυπτεῖα καιόμενα μετὰ 15 3 πίττης εἰς τὰς τῶν πολεμίων μηχανάς. ταχὺ δὲ τῆς φλογὸς ἐπινεμομένης τὴν ὕλην, δξέως οἱ Σικελιῶται παραβοηθήσαντες ταύτην μὲν ἀπέσβεσαν, τοῖς δὲ κριοῖς πυκνὰς τὰς ἐμβολὰς διδόντες κατέβαλον μέρος τοῦ τείχους. συνδραμόντων δ' ἐπὶ τὸν τόπον 20 ἀθρόων ἔξι ἐκατέρον μέρους ἵσχυρὰν συνέβαινε 4 τὴν μάχην γίνεσθαι. οἱ μὲν γὰρ Σικελιῶται κεκρατηκέναι τῆς πόλεως ἥδη νομίζοντες, πᾶν ὑπέμενον ἔνεκεν τοῦ τοὺς Φοίνικας ἀμύνεσθαι, περὶ ὅν πρότερον εἰς αὐτοὺς ἡμαρτήκεισαν· οἱ δ' ἐκ τῆς 25 πόλεως πρὸ διφθαλμῶν λαμβάνοντες τὰ τῆς αἰγμα-

5 ὑποτρόχους Wess., codicium lectionem ὑπὸ τῶν τροχῶν πον damnaans 6 ἔξωρόφους o-PAL 15 στυμπία P, στυπία A 18 μὲν om. P 21 ἀθρόως o, corr. Reiske τὴν μάχην συνέβαινε o-PA 24 ἀμύνασθαι v

λασίας δεινά, καὶ φυγὴν οὐδεμίαν δρῶντες ὑπάρχουσαν οὕτε κατὰ γῆν οὕτε κατὰ θάλατταν, οὐκ ἀγενῶς ὑπέμενον τὸν θάνατον. Θεωροῦντες δὲ τὴν 5 ἀπὸ τῶν τειχῶν ἐπικουρίαν περιηρημένην, ἐνέφρατον τὸν τοὺς στενωπούς, καὶ ταῖς ἐσχάταις οἰκίαις ἔχρωντο καθάπερ τειχίῳ πολυτελῶς φροδομημένῳ. Ωδεν εἰς μεῖζονα δυσχέρειαν οἱ περὶ τὸν Διονύσιον παρεγενήθησαν. παρεισπεσόντες γὰρ ἐντὸς τοῦ 6 τείχους, καὶ δοκοῦντες ἥδη κυριεύειν τῆς πόλεως, 10 ὑπὸ τῶν ἐν ταῖς οἰκίαις δύντων ἐξ ὑπερδεξίων τόπων κατετιρώσκοντο. οὐ μὴν ἀλλὰ τοὺς ξυλίνους τούργους προσαγαγόντες ταῖς πρώταις οἰκίαις ἐπιβάθρας κατεσκεύασαν. Ισων δ' δύντων τῶν μηχανημάτων τοῖς οἰκοδομήμασι, τὸ λοιπὸν ἐκ χειρὸς συνέβαινεν εἶναι τὴν μάχην. οἱ μὲν γὰρ Σικελιῶται τὰς ἐπιβάθρας ἐπιφριπτοῦντες, διὰ τούτων ἐπὶ τὰς οἰκίας ἐβιάζοντο· οἱ δὲ Μοτυηνοὶ τὸ μέγεθος τοῦ 52 κινδύνου λογιζόμενοι, καὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν τέκνων ἐν δρθαλμοῖς δύντων, τῷ περὶ τούτων φόβῳ 20 προθυμότερον ἡγωνίζοντο. οἱ μὲν γὰρ γονέων παρεστώτων καὶ δεομένων μὴ περιιδεῖν αὐτοὺς τῇ τούτων ὕβρει παραδιδομένους ἐπηγείροντο ταῖς ψυχαῖς, οὐδεμίαν φειδὼ τοῦ ζῆν ποιούμενοι, οἱ δὲ γυναικῶν καὶ νηπίων τέκνων θρῆνον ἀκούοντες ἐσπευδον εὐγενῶς ἀποθανεῖν, πρὶν ἐπιδεῖν τὴν τῶν τέκνων αἰγμαλωσίαν· οὐδὲ γὰρ φυγεῖν ἐκ τῆς πόλεως 25 ἦν, ὡς ἀν περιεχούσης μὲν θαλάττης, τῶν δὲ πολε-

2 ἀγεννῶς o-PJL 7 δυσχωρίαν fort. (XIII 55, 8) 18 γυναικῶν] γονέων καὶ τῶν γυναικῶν Eich. 25 ἐφιδεῖν PA τέκνων] νεκρῶν P 26 οὐδὲ] οὕτε Dind.

μίων θαλαττοκρατούντων. ἔξεπληγτέ τε [αὐτὸν] καὶ μάλιστα ἀπογινώσκειν ἐποίει τοὺς Φοίνικας τὸ ὡμᾶς κεχρῆσθαι τοῖς τῶν Ἑλλήνων ἥλωκόσιν, οἷς ταῦτὸ προσεδόκων πείσεσθαι. ἀπελείπετ' οὖν αὐτοῖς 3 εὔγενῶς μαχομένοις ἢ νικᾶν ἢ τελευτᾶν. τοιαύτης 5 δὲ παραστάσεως ἐμπεσούσης εἰς τὰς τῶν πολιορκουμένων ψυχάς, συνέβαινε τοὺς Σικελιώτας εἰς πολ- 4 λὴν ἀπορίαν ἐμπίπτειν. ἀπὸ γὰρ τῶν ἐπερεισθεισῶν σανίδων μαχόμενοι κακῶς ἀπῆλλαττον διά τε τὴν στενοχωρίαν καὶ διὰ τὸ τοὺς ἐναντίους ἀπονε- 10 νοημένως κινδυνεύειν, ὡς ἀν ἀπογινώσκοντας τὸ ξῆν· ὃσθ' οἱ μὲν εἰς χεῖφας συμπλεκόμενοι καὶ τραύματα διδόντες καὶ λαμπάνοντες ἀπέδηνησκον, οἱ δ' ὑπὸ τῶν Μοτυαίων ἔξωθούμενοι καὶ ἀπὸ τῶν σανίδων 5 ἀποπίπτοντες εἰς τὴν γῆν ἀπώλλυντο. τέλος δ' ἐφ' 15 ἡμέρας τοιαύτης τινὸς τῆς πολιορκίας γινομένης, Διονύσιος αἰεὶ πρὸς τὴν ἐσπέραν τῇ σάλπιγγι τοὺς μαχομένους ἀνακαλούμενος ἔλυε τὴν πολιορκίαν. εἰς τοιαύτην δὲ συνήθειαν τοὺς Μοτυαίους ἀγαγών, ἐπειδὴ παρ' ἐκατέρων οἱ κινδυνεύοντες ἀπῆλθον, 20 ἀπέστειλεν Ἀρχύλον τὸν Θούριον μετὰ τῶν ἐπι- 6 λέκτων· οὗτος δ' ἥδη νυκτὸς οὕσης προσήρθεισε ταῖς πεπτωκνίαις οἰκίαις κλίμακας, δι' ὃν ἀναβὰς 684 καὶ καταλαβόμενός τινα τόπον εὑκαίρον παρεδέχετο 7 τοὺς περὶ τὸν Διονύσιον. οἱ δὲ Μοτυαῖοι τὸ 25

1 καὶ αὐτὸν PA, αὐτὸν καὶ c; αὐτὸν del. Reiske
 3 κεχρῆσθαι Wurm, κεχρημένους o oīs Wurm, οἱ o
 4 ταῦτῷ P, ταῦτὸν A 9 τε om. P 14 τῶν add. Eich.
 16 τοιαύτης τινὸς τινὰς τοιαύτης Eich. (at ἐφ' ἡμέρας =
 interdiu, cf. XIII 108, 8) 21 Ἀρχύλον o 22 προσείρεισε P
 24 προσεδέχετο P (XIII 67, 3)

γεγενημένον αἰσθόμενοι παραυτίκα μετὰ πάσης σπουδῆς παρεβοήθουν, καὶ τῶν καιρῶν ὑστεροῦντες οὐδὲν ἡττον ὑπέστησαν τὸν κίνδυνον. γενομένης δὲ τῆς μάχης ἴσχυρᾶς καὶ πολλῶν προσαναβάντων,
 5 μόγις οἱ Σικελιῶται τῷ πλήθει κατεπόνησαν τοὺς ἀνθεστηκότας. εὐθὺς δὲ καὶ διὰ τοῦ χώματος ἡ 53
 δύναμις ἄπασα τοῦ Διονυσίου παρεισέπεσεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ πᾶς τόπος ἔγειρε τῶν ἀναιφουμένων· οἱ γὰρ Σικελιῶται ὡμότητα ὡμότητι σπεύδοντες ἀμύ-
 10 νεσθαι, πάντας ἔξῆς ἀνήροιν, ἀπλῶς οὐ παιδός, οὐ γυναικός, οὐ πρεσβύτου φειδόμενοι. Διονύσιος δὲ 2
 βουλόμενος ἔξανδρα ποδίσασθαι τὴν πόλιν, δηπας ἀθροισθῇ χρῆματα, τὸ μὲν πρῶτον ἀνεῖρε τοὺς στρατιώτας τοῦ φονεύειν τοὺς αἰχμαλώτους· ὡς δ'
 15 οὐδεὶς αὐτῷ προσεῖχεν, ἀλλ' ἐώρα τὴν τῶν Σικελιω-
 τῶν δομὴν ἀκατάσχετον οὖσαν, παρεστήσατο κήρυκας τοὺς μετὰ βοῆς δηλώσοντας τοῖς Μοτυαίοις φυγεῖν εἰς τὰ παρὰ τοῖς "Ἐλλησιν ἵερὰ τιμώμενα. οὖν γενη- 3
 20 θέντος οἱ μὲν στρατιώται τοῦ φονεύειν ἐληγον, ἐπὶ δὲ τὴν τῶν κτήσεων διαρπαγὴν ὥρμησαν· καὶ διεφορεῖτο πολὺς μὲν ἄργυρος, οὐν δὲ λίγος δὲ χρυσός,
 καὶ ἐσθῆτες πολυτελεῖς καὶ τῆς ἀλλῆς εὐδαιμονίας πληθος. τὴν δὲ τῆς πόλεως διαρπαγὴν ἔδωκεν δ
 Διονύσιος τοῖς στρατιώταις, βουλόμενος προδύνμους
 25 αὐτοὺς ποιῆσαι πρὸς τοὺς ἐπιφερομένους κινδύ-
 νους. ἀπὸ δὲ τούτων γενόμενος Ἀρχύλον τὸν 4

5 μόγις Dind., μόλις ο	6 καὶ om. P	9 ὡμότητα
ἀμότητι Madvig; ὡμότητι PK, ὡμότητα ε		10 ἔξῆς PA,
ἔφεξῆς ε	24 αὐτοὺς προδύνμους ο - PA	26 Ἀρχύλον]
καιρῶν P, χάριλον FJ		

ἀναβάντα πρῶτον ἐπὶ τὸ τεῖχος ἐκατὸν μναῖς ἐστε-
φάνωσεν, τῶν δ' ἄλλων κατὰ τὴν ἀξίαν ἐκαστον
τῶν ἡνδραγαθηκότων ἐτίμησεν, καὶ τῶν Μοτυαίων
τοὺς περιλειφθέντας ἐλαπυροπώλησεν· Δαιμένην δὲ
καὶ τινας τῶν Ἑλλήνων συμμαχοῦντας Καρχηδο- 5
νίοις λαβὼν αἰχμαλώτους ἀνεσταύρωσεν. μετὰ δὲ
ταῦτα φύλακας τῆς πόλεως καταστήσας, Βίτωνα
τὸν Συρακόσιον φρούραρχον ἀπέδειξε· τὸ δὲ πλεῖον
μέρος ἐκ τῶν Σικελῶν ὑπῆρχεν. καὶ Λεπτίνην μὲν
τὸν ναύαρχον μετὰ νεῶν εἶκοσι καὶ ἐκατὸν παρα- 10
τηρεῖν τὴν διάβασιν τῶν Καρχηδονίων . . . συν-
έταξε δ' αὐτῷ τὴν Αἴγεσταν καὶ τὴν Ἐντελλαν.
πολιορκεῖν, καθάπερ ἔξ ἀρχῆς πορθεῖν αὐτὴν ἐνεστή-
σατο· αὐτὸς δὲ τοῦ θέρος ἥδη λήγοντος ἀνέζευξε
μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς Συρακούσας. 15

6 Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις Σοφοκλῆς [δὲ Σοφοκλέους]
τραγῳδίαιν διδάσκειν ἤρξατο, καὶ νίκας ἔσχε δεκαδύο.

54 Τοῦ δ' ἐνιαυσιαίου χρόνου διειληλυθότος Ἀθή-
νησι μὲν ἔλαβε τὴν ἀρχὴν Φορμίων, ἐν Ρώμῃ δ'
ἀντὶ τῶν ὑπάτων ἐγένοντο χιλίαρχοι ἔξ, Γναῖος Γε- 20
νούκιος [καὶ] Λεύκιος Ἀτίλιος, Μάρκος Πομπώνιος,
Γάιος Δινίλιος, Μάρκος Οὐετούριος, Οὐαλέριος Πο-
πλίλιος, δλυμπιὰς δ' ἥχθη ἐνευηκοστὴ καὶ ἔκτη, καθ'
2 ἥν ἐνίκα Εὔπολις Ἡλεῖος. τούτων δὲ τὴν ἀρχὴν 685

5 ἔλληνίδων P 10 ἐκατὸν] ἐκέλευσεν fort. add. 12 δ'
αὐτῷ] ἄλλω δὲ Reiske (συνέταξε cum antecedentibus con-
iungens), δ', Ἀρχύλω conicio 13 αὐτὴν PA, αὐτὰς c 16 δ
Σοφοκλέους om. P' 17 δυοιαίδεια v 18 ἐνιαυσιον o - PL
21 καὶ om. f Μάρκος om. A 22 Δινίλιος Sigonius,
Δινύος o; Δινίλιος — Ποπλίλιος om. A οὐετήριος o; καὶ
add. v Ποπιάλιος P, Πόπλιος v 23 καθ' add. Hert.
24 Εὔπολις] Εύπόλεμος Wess. (ex Paus. VIII, 45, 4)

παραλαβόντων Λιονύσιος δ' τῶν Συρακοσίων τύ-
ραννος μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἀναξεύξας ἐκ
Συρακουσῶν ἐνέβαλεν εἰς τὴν τῶν Καρχηδονίων
ἐπικράτειαν. πορθοῦντος δ' αὐτοῦ τὴν χώραν, Ἀλι-
καῖοι μὲν καταπλαγέντες διεπρεσβεύσαντο πρὸς
αὐτὸν καὶ συμμαχίαν ἐποιήσαντο, Αἴγεσταῖοι δὲ τοῖς
πολιορκοῦσι υπετὸς ἀπροσδοκήτως ἐπιθέμενοι, καὶ
πῦρ ἐνέντες ταῖς κατὰ τὴν παρεμβολὴν σκηναῖς, εἰς
πολλὴν ταραχὴν ἥγαγον τοὺς ἐν τῇ στρατοπεδείᾳ·
10 ἐπινεμηθείσης δὲ τῆς φλογὸς ἐπὶ πολὺν τόπον, καὶ 3
τοῦ πυρὸς ἀκατασχέτου γενηθέντος, τῶν μὲν παρα-
βοηθοῦντων στρατιωτῶν δλίγοι διεφθάρησαν, τῶν
δ' ἵππων οἱ πλεῖστοι ταῖς σκηναῖς συγκατεκαύθη-
σαν. καὶ Λιονύσιος μὲν ἐδήσου τὴν χώραν οὐδενὸς 4
15 ὑφισταμένου, Λεπτίνης δ' ὁ ναύαρχος περὶ Μοτύην
διατρίβων ἐπετήρει τὸν τῶν πολεμίων κατάπλοιν.
οἱ δὲ Καρχηδόνιοι πυθόμενοι τὸ μέγεθος τῆς τοῦ
Λιονύσίου δυνάμεως, ἔκριναν πολὺ ταῖς παρασκευαῖς
αὐτὸν ὑπερθέσθαι. διόπερ Ἰμίλκωνα βασιλέα κατὰ 5
20 νόμον καταστήσαντες, ἐκ τῆς Ιβύης ὅλης, ἕτι δ'
ἐκ τῆς Ἰβηρίας συνήγαγον δυνάμεις, τὰς μὲν παρὰ
τῶν συμμάχων μεταπεμπόμενοι, τὰς δὲ μισθούμε-
νοι· καὶ πέρας ἥθροισαν πεζῶν μὲν ὑπὲρ τὰς τριά-
κοντα μυριάδας, ἵππεis δὲ τετρακισχιλίους χωρὶς
25 τῶν ἀρμάτων· ταῦτα δ' ἥσαν τετρακόσια· ναῦς δὲ
μακρὰς μὲν τετρακοσίας, τὰς δὲ τὸν σῖτον καὶ τὰ
μηχανήματα καὶ τὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν παρακο-
μιζούσας πλείους τῶν ἔξακοσίων, καθάπερ φησὶν

4 ἀλικνιαῖοι P 13 ἵππων Reiske, ἵππέων o 22 μετα-
πεμπομένοις PA 23 μὲν πεζῶν v 26 τὰ om. PA

6 Ἐφορος. Τίμαιος μὲν γὰρ τὰς ἐκ τῆς Αιβύης περαιωθείσας [δυνάμεις] οὐ πλείω φησὶν εἶναι δέκα μυριάδων, καὶ πρὸς ταύταις ἔτέρας τρεῖς ἀποφαίνεται κατὰ Σικελίαν στρατολογηθείσας.

55 Ἰμίλκων δὲ τοῖς κυβερνήταις ἄπασι δοὺς βυβλίου 5 ἐπεσφραγισμένου, ἐκέλευσεν ἀνοίγειν ὅταν ἐκπλεύσωσι καὶ ποιεῖν τὰ γεγραμμένα. τοῦτο δὲ ἐμηχανήσατο πρὸς τὸ μηδένα τῶν κατασκόπων ἀπαγγεῖλαι τὸν κατάπλουν τῷ Διονυσίῳ· ἦν δὲ γεγραμμένον, 2 ὅπως ἐξ Πάνορμον καταπλεύσωσιν. διόπερ ἐπιγε- 10 νομένου πνεύματος οὐρίουν, καὶ πάντων λυσάντων τὰ πρυμνήσια, τὰ μὲν φορτηγὰ τῶν πλοίων ἔπλει διὰ τοῦ πελάγους, αἱ δὲ τριήρεις ἐπλευσαν εἰς τὴν Αιβύην, παρελέγοντό τε τὴν γῆν. φοροῦ δὲ πνεύματος ὅντος, ὡς ἥδη καταφανεῖς ἥσαν ἀπὸ τῆς Σι- 15 κελλας αἱ πρώται πλέουσαι τῶν φορτηγῶν νεῶν, Διονύσιος ἀπέστειλε Λεπτίνην μετὰ τριάκοντα τριήρων, παρακελευσάμενος τύπτειν τοῖς ἐμβόλοις καὶ 3 διαφθείρειν ἀπάσας τὰς καταλαμβανομένας. ὃς μετὰ σπουδῆς ἐκπλεύσας καὶ ταῖς πρώταις προσμίξας 20 εὐθέως τινὰς αὐτάνδρους κατέδυσεν· αἱ δὲ λοιπαὶ πλήρεις οὖσαι καὶ τὸν ἄνεμον τοῖς ἴστιοις δεχόμεναι 686 ὁρδίως ἔξεφυγον· ὅμως κατέδυσε πεντήκοντα ναῦς στρατιώτας ἔχούσας πεντακισχιλίους, ἄρματα δὲ 4 διακόσια. Ἰμίλκων δὲ καταπλεύσας εἰς Πάνορμον 25

2 δυνάμεις om. PAL πλείω PAL, πλείους c 3 ταί-
τας PA 6 ἐκπλεύσων P 10 ἐξ Πάνορμον] ἐπάνορμον P
14 Αιβύην] Motýnen Eich.; τὸ Λιλύβαιον Dobraeus 22
πλήρεις] πλήρης P, οὐ πλησίον vel οωπήρεις Wess., εὐήρεις
Reiske, τριήρεις Wurm; πλήρεις τοῖς ἴστιοις (c. 57, 2) con-
fert Dind. 24 σχοίνεις P

καὶ τὴν δύναμιν ἐκβιβάσας ἥγεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους,
 καὶ τὰς μὲν τριήρεις παραπλεῖν ἐκέλευσεν, αὐτὸς
 δ' ἐν παρόδῳ διὰ προδοσίας ἐλὼν "Ἐρυκα πρὸς τὴν
 Μοτύην κατεστρατοπέδευσεν. ὅντος δὲ κατὰ τοῦ-
 5 τον τὸν χρόνον τοῦ Διονυσίου περὶ τὴν Αἴγεσταν
 μετὰ τῆς δυνάμεως, Ἰμίλιων τὴν Μοτύην ἔξεπο-
 λιόρκησεν. τῶν δὲ Σικελιωτῶν προθύμων ὅντων 5
 διαμάχεσθαι, Διονύσιος ἄμα μὲν μακρὰν τῶν συμ-
 μαχίδων πόλεων ἀπεωσμένος, ἄμα δὲ τῆς σιτοπομ-
 10 πίας ἐπιλειπούσης, διέλαβε συμφέρειν ἐφ' ἐτέρων
 τόπων συστήσασθαι τὸν πόλεμον. κρίνας οὖν ἀνα- 6
 ξενγνύειν, τοὺς μὲν Σικανοὺς ἔπειθε καταλιπεῖν
 τὰς πόλεις κατὰ τὸ παρὸν καὶ μετ' αὐτοῦ στρατεύε-
 σθαι· ἀντὶ δὲ τούτων ἐπηγγέλλετο δώσειν χώραν
 15 βελτίονα καὶ τῷ πλήθει παραπλησίαν, καὶ μετὰ τὴν
 τοῦ πολέμου κατάλυσιν κατάξειν τοὺς βουλομένους
 εἰς τὰς πατρίδας. τῶν δὲ Σικανῶν ὀλίγοι, κατα- 7
 πλαγέντες μήποτε ἀντιλέγοντες διαφορασθῶσιν ὑπὸ
 τῶν στρατιωτῶν, συγκατέθεντο τοῖς ἀξιούμενοις ὑπὸ
 20 Διονυσίου. ἀπέστησαν δὲ παραπλησίως καὶ Ἀλι-
 κυαῖοι, καὶ πέμψαντες πρέσβεις εἰς τὸ τῶν Καρχη-
 δονίων στρατόπεδον συμμαχίαν ἐποιήσαντο. καὶ
 Διονύσιος μὲν ἀφώριμησεν ἐπὶ Συρακουσῶν, κατα-
 φθείρων τὴν χώραν δι' ἃς ἦγε τὴν δύναμιν. Ἰμίλ- 56
 25 κων δὲ τῶν πραγμάτων προχωρούντων κατὰ γνώ-
 μην παρεσκευάζετο τὴν στρατιὰν ἀνάγειν ἐπὶ Μεσ-
 σήνης, σπεύδων αὐτῆς κυριεῦσαι διὰ τὴν εὐκαιρίαν

10 ἐπιλιπούσης o - PAL 15 βελτίον P 18 ἀπὸ PA
 20 Διονυσίου] oī δὲ ἄλλοι ἀπέστησαν add. Reiske 26 ἀνά-
 γων o, corr. Eich.

τῶν τόπων· ὃ τε γὰρ ἐν αὐτῇ λιμὴν εῦθετος ἦν,
δυνάμενος δέχεσθαι πάσας τὰς ναῦς, οὕτας πλείω
τῶν ἔξακοσίων, τά τε περὶ τὸν πορθμὸν οἰκεῖα ποιη-
σάμενος Ἰμίλκων ἥλπιζε τὰς τῶν Ἰταλιωτῶν βοη-
θείας ἐμφράξειν καὶ τοὺς ἐκ Πελοποννήσου στόλους ⁵
2 ἐπισχεῖν. ταῦτα δὲ διανοηθεὶς πράττειν, πρὸς τοὺς
μὲν Ἰμεραίους καὶ τοὺς τὸ Κεφαλοίδιον φρούριον
κατοικοῦντας φιλίαν ἐποιήσατο, Λιπάρας δὲ τῆς
πόλεως ἐγκρατῆς γενόμενος τριάκοντα τάλαντα παρὰ
τῶν κατοικοῦντων τὴν νῆσον ἐπράξατο· αὐτὸς δὲ ¹⁰
μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ὕρμησεν ἐπὶ Μεσσήνης,
3 συμπαραπλεούσῶν αὐτῷ τῶν νεῶν. καὶ ταχὺ¹
διανύσας τὴν ὁδὸν κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τῆς
Πελωρίδος, ἀπέχων τῆς Μεσσήνης σταδίους ἑκατόν.
οἱ δὲ τὴν πόλιν ταύτην κατοικοῦντες ὡς ἐπύθοντο ¹⁵
τὴν παρουσίαν τῶν πολεμίων, οὐ τὰς αὐτὰς ἀλλή-
4 λοις ἐννοίας εἶχον περὶ τοῦ πολέμου. τινὲς μὲν
γὰρ αὐτῶν τὸ μέγεθος τῆς τῶν πολεμίων δυνάμεως
ἀκούοντες, καὶ τὴν ἐρημίαν τῶν συμμάχων δρῶν-
τες, ἔτι δὲ καὶ τῶν ἰδίων ἐπιπέδων ἐν Συρακούσαις ²⁰
δυντων, ἀπεγνώκεισαν τὴν ἐκ τῆς πολιορκίας σωτη-⁶⁸⁷
ρίαν. μάλιστα δ' αὐτοὺς εἰς ἀθυμίαν ἥγε τὰ τείχη
καταπεπτωκότα καὶ δ καιρὸς εἰς παρασκευὴν οὐ
διδοὺς ἄνεσιν. διόπερ ἐξεκόμιζον ἐκ τῆς πόλεως
τέκνα καὶ γυναικας καὶ τὰ πολυτελέστατα τῶν χρη-²⁵
5 μάτων εἰς τὰς ἀστυγείτονας πόλεις. τινὲς δὲ τῶν

2 πλείους Dind. 3 οἰκεῖα ποιησάμενος] ἴδιοποιησά-
μενος conicio (XV, 13, 1) 6 ἐπισχεῖν] ἐπισχήσειν Dind.
*τοὺς μὲν] τοὺς P, μὲν v 13 ἐπὶ] ἀπὸ PA 17 εὐ-
νοίας PA

Μεσσηνίων ἀκούοντές τι παλαιὸν αὐτοῖς εἶναι λόγιον, δῆτι δεῖ Καρχηδονίους ὑδροφορῆσαι κατὰ τὴν πόλιν, ἔξεδέχοντο τὸ κατὰ τὴν φήμην πρὸς τὸ συμφέρον ἑαυτοῖς, νομίζοντες δουλεύσειν ἐν Μεσσήνῃ τοὺς Καρχηδονίους. διὸ καὶ ταῖς ψυχαῖς εὐθαρσεῖς 6 δυτες πολλοὺς καὶ τῶν ἄλλων προδότημοις ἐποιοῦντο εἰς τοὺς ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας κινδύνους. εὐθέως δὲ τῶν νεωτέρων ἐπιλέξαντες τοὺς ἀρίστους ἀπέστειλαν ἐπὶ τὴν Πελωρίδα, καλύσσοντας τοὺς πολεμίους ἐπιβαίνειν τῆς χώρας. περὶ ταῦτα δ' ὅντων αὐτῶν, ⁵⁷

Ίμίλκων θεωρῶν ἐκβοηθοῦντας τοὺς Μεσσηνίους περὶ τὴν ἀπόβασιν, ἀπέστειλε τῶν νεῶν διακοσίας ἐπὶ τὴν πόλιν· ἥκπιξε γάρ, διπερ ἥν εἰκός, τῶν στρατιωτῶν τὴν ἀπόβασιν καλύσσοντων τοὺς ἐν ταῖς ναυσὶ κυριεύσειν ὁρδίως τῆς Μεσσήνης οὖσης ἐρήμου τῶν ἀμυνομένων. πνεύσαντος δὲ βορέου τὰς ² μὲν ναῦς συνέβη ταχέως πλήρεσι τοῖς ἴστροις εἰς τὸν λιμένα κατενεχθῆναι, τοὺς δ' ἐπὶ τῇ Πελωρίδι παραφυλάττοντας Μεσσηνίους ὑστερῆσαι τῆς τῶν νεῶν παρουσίας, καίπερ κατὰ σπουδὴν ἐπειγομένους. διό- ³ περ οἱ Καρχηδόνιοι περιστρατοπεδεύσαντες τὴν Μεσσήνην καὶ διὰ τῶν πεπτωκότων τειχῶν εἰσβιασάμενοι τῆς πόλεως ἐκυρίευσαν. τῶν δὲ Μεσσηνίων ⁴ οἱ μὲν μαχόμενοι γενναίως ἀνηρεύθησαν, οἱ δ' εἰς τὰς ⁵ ἐγγυτάτω κειμένας πόλεις ἔφυγον, δὲ πολὺς δῆλος διὰ τῶν παρακειμένων ὁρῶν ὀρμήσας εἰς τὰ

1 τι Dind., τὸν P, τὸν v 3 τὸ add. Reiske; κατὰ del. Wess. 4 δουλεύειν ο, corr. Reiske 6 *προδότημοις
ἐποιοῦντο] προεθνυμοῦντο Pa, προεθνυμοποιοῦντο f (c. 53, 3)
11 περὶ] πρὸς Eich. 15 κυριεύειν PA. [21 οἱ om. P
26 ὀρμήσας] ὀρμᾶς P¹, ὀρμεῖν P²

5 κατὰ τὴν χώραν φρούρια διεσπάρη· τῶν δὲ ἄλλων τινὲς μὲν ὑπὸ τῶν πολεμίων συνελαμβάνοντο, τινὲς δὲ ἀποληφθέντες εἰς τὸ πρὸς τὸν λιμένα μέρος ἔργων τῶν οὐτοὺς εἰς τὴν θάλατταν, ἐλπίζοντες διανήξασθαι τὸν μεταξὺ πόρον. τούτων δὲ ὅντων πλειόνων 5 ἡ διακοσίων, οἱ πλεῖστοι μὲν ὑπὸ τοῦ ὁσῦ διεφθάργησαν, πεντήκοντα δὲ πρὸς τὴν Ἰταλίαν διεσώθησαν. Ἰμίλκων δὲ τὴν δύναμιν ἀπασαν μεταγαγὼν εἰς τὴν πόλιν, τὸ μὲν πρῶτον ἐπεχείρησε προθεῖν τὰ κατὰ τὴν χώραν φρούρια, τούτων δ’ 10 ὄχυρῶν ὅντων, καὶ τῶν εἰς αὐτὰ συμπεφευγότων γενναίως ἀγωνιζομένων, ἀνέστρεψεν εἰς τὴν πόλιν, ἀδυνατήσας αὐτῶν κυριεῦσαι. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν τε δύναμιν ἀνελάμβανε καὶ παρεσκευάζετο τὴν πορείαν ἐπὶ Συρακούσας ποιεῖσθαι. 15

58 Οἱ δὲ Σικελοί, πάλαι μὲν μισοῦντες τὸν Διονύσιον, τότε δὲ καιρὸν τῆς ἀποστάσεως ἔχοντες, μετεβάλοντο πρὸς Καρχηδονίους πλὴν Ἀσσωρίων ἀπαντες. Διονύσιος δ’ ἐν ταῖς Συρακούσαις τοὺς δούλους ἐλευθερώσας, ἐπλήρωσεν ἐξ αὐτῶν ναῦς 20 ἐξήκοντα· μετεπέμψατο δὲ καὶ παρὰ Λακεδαιμονίων 688 μισθοφόρους πλείω τῶν χιλίων, καὶ τὰ κατὰ τὴν χώραν φρούρια περιπορευόμενος ὠχύρου καὶ σῖτον παρεκόμιζεν· ἐπιμελέστατα δὲ τὰς ἐν Λεοντίνοις ἀκροπόλεις ἐτείχισε καὶ τὸν ἐκ τῶν πεδίων σῖτον 25 εἰς ταύτας συνήθροισεν. ἐπεισε πεισε δὲ καὶ τοὺς τὴν

3 ἀπολειφθέντες PF^oJKL

10 χώραν (aut περὶ τὴν πόλιν) Wess., πόλιν o om. P 15 ποιῆσθαι P 18 αὐσορίων P PAL, πλείους c

4 διανήξεσθαι Dind.

11 καὶ

22 πλείω

Κατάνην οίκοιντας Καμπανούς εἰς τὴν νῦν καλουμένην Αἴτνην μεταστῆναι διὰ τὸ λίαν εἶναι τὸ φρούριον δχυρόν. μετὰ δὲ ταῦτα ἀπὸ τῶν Συρακουσῶν ἐκατὸν ἔξήκοντα σταδίους προαγαγὼν ἀπασαν τὴν διδύναμιν κατεστρατοπέδευσε περὶ τὸν Ταῦρον καλούμενον. εἶχε δὲ [καὶ] κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν πεζοὺς μὲν τρισμυρίους, ἵππεis δὲ πλείους τῶν τρισχιλίων, ναῦς δὲ ἐκατὸν δύδοικοντα· τούτων δ' ὀλίγαι μὲν ἥσαν τριήρεις. Ἰμίλκων δὲ τὰ τείχη τῆς Μεσσήνης 3 10 κατασκάψας προσέταξε τοῖς στρατιώταις καταβαλεῖν τὰς οἰκίας εἰς ἔδαφος, καὶ μήτε κέραμον μήδ' ὑλην μήτ' ἄλλο μηδὲν ὑπολιπεῖν, ἀλλὰ τὰ μὲν κατακαῦσαι, τὰ δὲ συντρῖψαι. ταχὺ δὲ τῇ τῶν στρατιωτῶν πολυχειρίᾳ λαβόντων τῶν ἔργων συντέλειαν, ἡ πόλις 15 ἄγνωστος ἦν ὅτι πρότερον αὐτὴν οἰκεῖσθαι συνέβαινεν. δρῶν γὰρ τὸν τόπον πόλων μὲν ἀπὸ τῶν 4 συμμαχίδων πόλεων κεχωρισμένον, εὐκαιρότατον δὲ τῶν περὶ Σικελίαν ὅντα, προήρητο δυεῖν θάτερον, ἡ τελέως ἀοικητον διατηρεῖν ἢ δυσχερῆ καὶ πολυχρόνιον τὴν κτίσιν αὐτῆς γίνεσθαι.

'Εναποδειξάμενος οὖν τὸ πρὸς τοὺς Ἕλληνας 59 μῆσος ἐν τῇ τῶν Μεσσηνίων ἀτυχίᾳ, Μάγωνα μὲν τὸν ναύαρχον ἀπέστειλε μετὰ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως, προστάξας παραπλεῖν ἐπὶ τὸν λόφον τὸν καλούμενον Ταῦρον. τοῦτον δὲ κατειληφότες ἥσαν Σικελοί, συχνοὶ μὲν τὸ πλῆθος ὅντες, οὐδένα δ' ἔχον-

6 καὶ om. F 9 τῆς M. τὰ τείχη ο - PA 10 καταλαβεῖν P 15 ὅτι Wess., ὅτε PaF¹, ὅτε πον c; ὅπου Reiske 18 προηρεῖτο P 26 οὐδένα δ' ἔχοντες ἡγεμόνα] οὕτ' ἀνδέχοντες ἡγεμόνα PA(L), ἡγεμόνα δὲ οὐκ ἔχοντες c; in οὕτ' ἀν ducis nomen latere censem Wess.

2 τες ἡγεμόνα. τούτοις δὲ τὸ μὲν πρότερον Διονύσιος δεδώκει τὴν τῶν Ναξίων χώραν, τότε δ' ὑπὸ Ἰμίλκου πεισθέντες ἐπαργελάις τὸν λόφον κατελάβοντο. δύχυροῦ δ' ὅντος τούτου, καὶ τότε καὶ μετὰ τὸν πόλεμον ὥκουν αὐτὸν τεῖχος περιβαλόμενοι, καὶ τὴν 5 πόλιν διὰ τὸ μεῖναι τοὺς ἐπὶ τὸν Ταῦρον ἀθροισθεντας Ταυρομένιον ὀνόμασαν. Ἰμίλκων δὲ ἀναλαβὼν τὴν πεζὴν στρατιὰν εὔτονον τὴν πορείαν ἐποιεῖτο, καὶ κατήντησε τῆς Ναξίας ἐπὶ τὸν προειρημένον τόπον, ἅμα καὶ Μάγωνος καταπλεύσαντος.¹⁰ προσφάτως δὲ πυρὸς ἐκραγέντος ἐκ τῆς Αἴτνης μέχρι τῆς θαλάττης, οὐκέτι δυνατὸν ἦν τὴν πεζὴν στρατιὰν συμπαράγειν παραπλεούσαις ταῖς ναυσίν ἐφθαρμένων γὰρ τῶν παρὰ τὴν θάλατταν τόπων ὑπὸ τοῦ καλούμενον φύακος, ἀναγκαῖον ἦν τὸ¹⁵ 689 πεζὸν στρατόπεδον περιπορεύεσθαι τὸν τῆς Αἴτνης 4 λόφον. διόπερ Μάγωνι προσέταξε καταπλεῖν ἐπὶ τῆς Κατάνης, αὐτὸς δὲ διὰ τῆς μεσογείου ταχέως ὁρμήσας ἐσπευδεὶς συμπιέζαι ταῖς ναυσὶν περὶ τὸν τῶν Καταναίων αἰγιαλόν· εὐλαβεῖτο γὰρ μήποτε διε-²⁰ σπαριμένης τῆς δυνάμεως οἱ Σικελιῶται τοῖς περὶ τὸν Μάγωνα διαναυμαχήσωσιν· ὅπερ καὶ συνετελέσθη. Διονύσιος γὰρ τὸν μὲν πλοῦν εἰδὼς τῷ Μάγωνι βραχὺν ὄντα, τὴν δὲ πορείαν τοῖς πεζοῖς ἐργάδη καὶ μακράν, ἐσπευδεῖν ἐπὶ τῆς Κατάνης,²⁵

2 ἔδεδώκει ο - PAF ὑπὸ ἐπ' P Ἰμίλκων PA, Ἀμίλκα JK, Ἰμίλκωνος c 5 περιβαλλόμενοι P 10 παραπλεύσαντος Eich. 12 τὴν om. P 17 καταπλεῖν] πλεῖν f 20 κατανέων P 22 συνετελέσθη Reiske (XIX 2, 9), συνετελέσειν P, συνετέλεσαι A, συνετέλεσε c; συνέπεσεν conicio ex XIII 112, 6 24 βραχὺν Dind., βραδύν o

βουλόμενος ναυμαχῆσαι πρὸς Μάγωνα, πρὸν ἐλθεῖν
 τοὺς περὶ τὸν Ἰμίλικωνα. ἥλπιξε γὰρ τῶν πεζῶν 6
 ἀντεταγμένων παρὰ τὸν αἰγιαλὸν τοῖς μὲν ἰδίοις
 Θάρσος παρέξεσθαι, τοὺς δὲ πολεμίους δειλοτέρους
 5 ἔσεσθαι· τὸ δὲ μέγιστον, εἴ τι συμβαίη γενέσθαι
 πτωῖσμα, ταῖς θλιβομέναις ναυσὶν ἔξῆν καταφυγεῖν
 πρὸς τὸ τῶν πεζῶν στρατόπεδον. ταῦτα δὲ διανοη- 7
 θεὶς Λεπτίνην μὲν ἀπέστειλε μετὰ πασῶν τῶν νεῶν,
 παραγγείλας ἀθρόοις τοῖς σκάφεσι ναυμαχεῖν καὶ
 10 μὴ λύειν τὴν τάξιν, ὅπως μὴ κινδυνεύσωσιν ὑπὸ⁶⁰
 τοῦ πλήθους τῶν ἐναντίων εἶχον γὰρ οἱ περὶ τὸν
 Μάγωνα σὺν ταῖς δλκάσι καὶ ταῖς ἄλλαις ταῖς ἐπι-
 κώπτοις, οὖσαις χαλκευμένοις, ναῦς οὐκ ἐλάττους
 πεντακοσίων. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι ὡς εἶδον τὸν
 15 αἰγιαλὸν τῶν πεζῶν πλήρη καὶ τὰς Ἑλληνικὰς ναῦς
 ἐπιφερομένας, παραχρῆμα μὲν οὐ μετρίως ἡγωνία-
 σαν, καὶ πρὸς τὴν γῆν ἐπεχείρησαν καταπλεῖν· μετὰ
 δὲ ταῦτα λογισάμενοι, διότι κινδυνεύσουσιν ἀπο-
 λέσθαι πρὸς τὰς ναῦς ἅμα καὶ τοὺς πεζοὺς μαχό-
 20 μενοι, ταχέως μετενόησαν. κρίναντες οὖν ναυμα-
 χεῖν, διέταττον τὰς ναῦς καὶ τὸν τῶν πολεμίων
 ἐπίπλουν ἐκαραδόκουν. Λεπτίνης δὲ τριάκοντα ναυσὶ 2
 ταῖς ἀρίσταις πολὺ τῶν ἄλλων προάγων, οὐκ ἀνά-
 δρως μέν, ἀβούλως δὲ διηγωνίσατο. εὐθὺς γὰρ ...
 25 ταῖς πρώταις τῶν Καρχηδονίων, τὸ μὲν πρῶτον οὐκ
 δλίγας κατέδυσε τῶν ἀντεταγμένων τριήρων· τοῦ

6 ἔξ, καταφυγήν P. 15 αἰγιαλὸν παραχρῆμα μὲν τῶν νεῶν [πεζῶν Palmerius, πολεμίων Reiske] πλήρη καὶ τὰς Ἑλληνικὰς ναῦς ἐπιφερομένας [PAL, ἐπιφερομένας c] o, transposuit Wess.
 24 γὰρ] προσμίξεις add. Wess. (c. 55, 3). ἐπενεγθεὶς (συμπλα-
 κεῖς) Reiske, ἐπιπλεύσας Wurm: *ἐπιθέμενος γὰρ (c. 50, 4)

δὲ Μάγωνος ἀθρόαις ταῖς ναυσὶ ταῖς τριάκοντα περιχυθέντος, ταῖς μὲν ἀρεταῖς ὑπερεῖχον οἱ περὶ τὸν Λεπτίνην, τοῖς δὲ πλήθεσιν οἱ Καρχηδόνιοι.

3 διὸ καὶ τῆς μάχης ἵσχυροτέρας γινομένης, καὶ τῶν κυβερνητῶν ἐκ παραβολῆς τὸν ἀγῶνα συνισταμένων, 5 δομοιος ὁ κίνδυνος ταῖς ἐπὶ τῆς γῆς παρατάξεσιν ἐγίνετο. οὐ γὰρ ἐκ διαστήματος τοῖς ἐμβόλοις εἰς τὰς τῶν πολεμίων ναῦς ἐνέσειον, ἀλλὰ συμπλεκομένων τῶν σκαφῶν ἐκ χειρὸς διηγωνίζοντο. τινὲς μὲν ἐπὶ τὰς τῶν ἐναντίων ναῦς ἐπιπηδῶντες ἐπι- 10 πτον εἰς τὴν θάλατταν, τινὲς δὲ κρατήσαντες τῆς ἐπιβολῆς ἐν ταῖς τῶν πολεμίων ναυσὶν ἡγωνίζοντο.

4 τέλος ἣδε ὁ μὲν Λεπτίνης ἔκβιασθεὶς ἡναγκάσθη 690 φυγεῖν εἰς τὸ πέλαγος, αἱ δὲ λοιπαὶ τῶν νεῶν ἀτάκτως τὸν ἐπίπλον ποιούμεναι ὑπὸ τῶν Καρχηδο- 15 νίων ἔχειροῦντο· καὶ γὰρ τὸ περὶ τὸν ναύαρχον ἐλάττωμα τοὺς Φοίνικας εὐθαρσεστέρους ἐποίησεν, τοὺς δὲ Σικελιώτας οὐκ εἰς τὴν τυχοῦσαν ἀθυμίαν 5 ἥγαγεν. τῆς δὲ μάχης τοιοῦτον λαβούσης τὸ τέλος, οἱ Καρχηδόνιοι τοὺς ἀτάκτως φεύγοντας σφᾶς φιλο- 20 τιμότερον διώξαντες διέφθειραν μὲν ναῦς πλείους τῶν ἐκατόν, τὰ δ' ὑπηρετικὰ παρὰ τὸν αἴγιαλὸν καταστήσαντες ἀνήρον τῶν ναυτῶν τοὺς διανηχο- 6 μένους πρὸς τὸ πεζὸν στρατόπεδον. πολλῶν δ' ἀπολλυμένων οὐ μακρὰν τῆς γῆς, τῶν περὶ τὸν 25 Διονύσιον οὐδαμῶς δυναμένων βοηθῆσαι, πᾶς δ

2 ἀρεταῖς ὑπερεῖχον [ὑπερείχοντο Palmerius, ὑπεῖκον Reiske] οἱ Καρχηδόνιοι, τοῖς δὲ πλήθεσιν οἱ περὶ Λεπτίνην ο, corr. Wess. 9 διηγωνίζον P τινὲς μὲν] coniunctionem desideravit Dind. 16 περὶ Wess., παρὰ ο 20 σφᾶς fort. ex dittographia ortum

τόπος ἔγειμε νεκρῶν καὶ ναυαγίων. ἀπώλοντο μὲν οὖν ἐν τῇ ναυμαχίᾳ τῶν μὲν Καρχηδονίων οὐκ ὄλιγοι, τῶν δὲ Σικελιωτῶν ναῦς μὲν πλεῖστον τῶν ἑκατόν, ἄνδρες δ' ὑπὲρ τοὺς δισμυρίους. ἀπὸ δὲ τῆς 7 μάχης οἱ μὲν Φοίνικες περὶ τὴν Κατάνην δρμίσαντες τὰς τριήρεις, ἀνήψαντο τὰς αἰχμαλώτους ναῦς, καὶ ἀνελκύσαντες αὐτὰς ἐθεράπευσον, ὥστε τοῖς Καρχηδονίοις μὴ μόνον ἀκοντστόν, ἀλλὰ καὶ θεωρητὸν ποιῆσαι τὸ μέγεθος τοῦ προτερήματος.

10 Οἱ δὲ Σικελιῶται τὴν πορείαν μὲν ἐπὶ Συρακου-**61** σῶν ἐποιήσαντο, νομίζοντες δὲ πάντως εἰς ἐργάδη πολιορκίαν συγκλεισθήσεσθαι, παρεκάλουν τὸν Διονύσιον εὐθέως ἀπαντᾶν τοῖς περὶ τὸν Ἰμίλκωνα διὰ τὴν γεγενημένην νίκην· τάχα γὰρ τῷ παραδόξῳ τῆς ἐπιφανείας καταπλήξεσθαι τοὺς βαρβάρους καὶ τὸ πρότερον ἐλάττωμα διορθώσεσθαι. Διονύ-**2** σιος δὲ τὸ μὲν πρῶτον τοῖς παρακαλοῦσι πειθόμενος ἔτοιμος ἦν ἄγειν τὴν δύναμιν ἐπὶ [τὸν] Ἰμίλκωνα· ὡς δέ τινες τῶν φίλων ἔλεγον αὐτῷ, ὅτι 20 κινδυνεύσει τὴν πόλιν ἀποβαλεῖν, ἐὰν Μάγων ἀναχθῇ μετὰ τοῦ στόλου παντὸς ἐπὶ Συρακουσῶν, εὐθέως μετενόησε· καὶ γὰρ τὴν Μεσσήνην ἔδει τῷ παραπλησίῳ τρόπῳ τοῖς βαρβάροις ὑποχείριον γεγενημένην. ὥστε οὐκ ἀσφαλὲς εἶναι νομίζων ἔρημον

3 πλείω PAL, πλείους c 7 καὶ καθελκύσαντες o, corr.
Eich., καὶ νελκύσαντες conicio 8 Καρχηδονίοις i. e. τοῖς περὶ τὸν Ἰμίλκωνα] Καταναίοις Dind. 10 τὴν] κατὰ τὴν Wess. μὲν Dind., ἦν v, om. P ἐπὶ PA, ἐπὶ τῶν c 11 δὲ add. Dind. πάντα P, πάντες J 14 διὰ] φαθυμοτέροις aut μετεωρισθεῖσι διὰ Wess.; πόλιν ἀκοῦσαι Wurm 15 καταπλήξασθαι o. corr. Dind. 16 διορθώσασθαι v 18 τὸν om. P 23 ὑποχείριον] χείριον PA

ποιῆσαι τὴν πόλιν τῶν ἀμυνομένων, ἀνέξευξεν ἐπὶ³ Συρακουσῶν. τῶν δὲ Σικελιωτῶν οἱ πλεῖστοι χαλεπῶς φέροντες ἐπὶ τῷ μὴ βούλεσθαι τοῖς πολεμίοις ἀπαντᾶν, καταλιπόντες τὸν Διονύσιον οἱ μὲν εἰς τὰς Ἰδίας πατρίδας, οἱ δὲ εἰς τὰ σύνεγγυς τῶν⁴ φρουρίων ἀπεχώρησαν. Ἰμίλκων δὲ δυσὶν ἡμέραις κατανύσσας εἰς τὸν τῶν Καταναίων αἰγιαλόν, τὰς μὲν ναῦς ἀπάσας ἐνεώλκησε, μεγάλου πνεύματος ἐπιγενομένου, τὴν δὲ δύναμιν ἐφ' ἡμέρας τινὰς ἀναλαμβάνων πρέσβεις ἀπέστειλε πρὸς τὸν⁵ τὴν⁶ Αἴτνην κατέχοντας Καμπανούς, παρακαλῶν ἀποστῆναι τοῦ Διονυσίου. ἐπηγγέλλετο δὲ αὐτοῖς χώραν τε δωρήσεσθαι πολλὴν καὶ τῶν ἐκ τοῦ πολέμου λαφύρων κοινωνοὺς ποιῆσεσθαι· ἐδίδασκε δὲ καὶ τὸν⁷ τὴν Ἔντελλαν κατοικοῦντας Καμπανούς εύδοκοντας Καρχηδονίοις καὶ συμμαχοῦντας κατὰ τῶν Σικελιωτῶν, [καὶ] καθόλου δὲ τὸ τῶν Ἐλλήνων⁸ 691 ἀπεδείκνυε πολέμιον ὑπάρχον τῶν ἄλλων ἐθνῶν.⁹

οἱ δὲ Καμπανοὶ δεδωκότες διηγόουσι τῷ Διονυσίῳ,¹⁰ καὶ τὸν¹¹ ἀρίστους τῶν στρατιωτῶν ἀπεσταλκότες²⁰ εἰς Συρακούσας, ἡναγκάσθησαν διατηρῆσαι τὴν πρὸς Διονύσιον συμμαχίαν, καίπερ ἐπιθυμοῦντες μεταβαλέσθαι πρὸς Καρχηδονίους.

Μετὰ δὲ ταῦτα Διονύσιος μὲν καταπεπληγμένος τὸν¹² Καρχηδονίους, ἀπέστειλε πρεσβευτὴν πρὸς τε²⁵

3 τῷ] τὸ PA 5 τὰ σύνεγγυς] τὰς ἔγγὺς ο, τὰ ἔγγὺς Steph. 13 δωρήσασθαι et ποιῆσασθαι ο, corr. Dind. 15 ἕτελλαν P εύδοξεῖν τοῖς K. Reiske 16 συμμαχεῖν αὐτοῖς κατὰ Reiske 17 καὶ delevi Ἐλλήνων] ἔθνος vel γένος add. Steph. 21 πρὸς PA, πρὸς τὸν c

τοὺς κατ' Ἰταλίαν Ἑλληνας καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους, ἔτι δὲ Κορινθίους, Πολύξενον τὸν κηδεστήν, δεόμενος βοηθεῖν καὶ μὴ περιιδεῖν τὰς ἐν Σικελίᾳ πόλεις τῶν Ἑλλήνων ἄρδην ἀναιρουμένας. ἔπειμψε δὲ καὶ ξενολόγους εἰς Πελοπόννησον μετὰ πολλῶν χρημάτων, ἐντειλάμενος ὡς πλείστους ἀθροίζειν στρατιώτας, μὴ φειδομένους τῶν μισθῶν. Ἰμίλκων δὲ τοῖς ἀπὸ τῶν πολεμίων σκύλοις κοσμήσας τὰς ναῦς κατέπλευσεν εἰς τὸν μέγαν λιμένα τῶν Συρα-
10 κοσίων, καὶ πολλὴν τοῖς ἐν τῇ πόλει κατάπληξιν ἐπέστησεν. διακόσιαι μὲν γὰρ καὶ πεντήκοντα μακραὶ ναῦς εἰσέπλεον ἐν τάξει τὰς εἰρεδίας ποιούμεναι καὶ τοῖς ἐκ τοῦ πολέμου λαφύροις πολυτελῶς κεκο-
σμημέναι, μετὰ δὲ ταῦτα αἱ φορτηγοὶ ναῦς εἰσθεό-
15 μεναι μὲν ὑπὲρ τρισχιλίας, φέρονται δὲ πλείους τῶν πεντακοσίων, αἱ δὲ πᾶσαι σχεδὸν δισ-
χίλιαι. διὸ καὶ συνέβαινε τὸν [μὲν] λιμένα τῶν Συρακοσίων, καίπερ ὅντα μέγαν, ἐμπεφράχθαι μὲν τοῖς σκάφεσι, συγκαλύπτεσθαι δὲ σχεδὸν ἄπαντα
20 τοῖς ιστίοις. τούτων δὲ καθοδιμισθεισῶν εὐθὺς καὶ τὸ περὸν στρατόπεδον ἐκ θατέρου μέρους ἀντι-
καρῆγε, συνεστηκός, ὡς μέν τινες ἀνέγραψαν, ἐκ τριάκοντα μυριάδων πεζῶν, ἵππεων δὲ τρισχιλίων
[νεῶν δὲ μακρῶν διακοσίων]. δὲ μὲν οὖν στρατηγὸς

11 πεντήκοντα PL, διπλό c 14 εἰσθεόμεναι] εἰσέθεον κεναὶ Sintenis et Madvig, εἰς πόλεμον (vel λιμένα) Wurm, οἰσόμεναι Stroth 15 μὲν] σίτον add. Reiske ὑπὲρ τρισχιλίας] ὑπὲρ τὰς χιλίας Stroth, ὑπηρεσίας πολλάς Wurm φέρονται] γέμουσαι Hert.; στρατιώτας add. Rhod. δὲ om. AF (P ?); locum graviter corruptum esse docent ipsi numeri (cf. c. 47, 7. 54, 5. 56, 1. 59, 7) atque glossema v. 24 ineptissimum 18 μὲν del. Dind. 24 νεῶν δὲ μ. διακοσίων del. Wess.

τῶν δυνάμεων Ἰμίλκων κατεσκήνωσεν ἐν τῷ τοῦ Διὸς νεώρ, τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος ἐν τῷ παρακειμένῳ τόπῳ κατεστρατοπέδευσεν, ἀπέχον τῆς πόλεως 4 σταδίους δώδεκα. μετὰ δὲ ταῦτα Ἰμίλκων ἔξηγαγε τὴν στρατιὰν ἄπισταν, καὶ πρὸ τῶν τειχῶν ἐξέταξε 5 τὴν δύναμιν, εἰς μάχην προκαλούμενος τὸν Συρακοσίους. ἐπέπλευσε δὲ καὶ τοῖς λιμέσιν ἐκατὸν νιαυσὶ ταῖς ἀρίσταις, ὅπως καταπλήξῃται τοὺς κατὰ τὴν πόλιν καὶ συναναγκάσῃ συγχωρεῖν ἥπτους εἶναι 5 καὶ κατὰ θάλατταν. οὐδενὸς δ' ἐπεξιέναι τολμῶντος 10 τότε μὲν ἀπῆγε τὴν δύναμιν εἰς τὴν στρατοπεδείαν, μετὰ δὲ ταῦτ' ἐφ' ἡμέρας τριάκοντα τὴν χώραν ἐπήσει δενδροτομῶν καὶ πᾶσαν φθείρων, ὅπως ἄμα μὲν τοὺς στρατιώτας πληρώσῃ παντοίας ὠφελείας, ἄμα δὲ τοὺς ἐντὸς τῶν τειχῶν εἰς ἀθυμίαν καταστήσῃ. 15
 63 κατελάβετο δὲ καὶ τὸ τῆς Ἀχαϊδινῆς προάστειον, καὶ τὸν νεώρ τῆς τε Δίμητρος καὶ Κόρης ἐσύλησεν· ὑπὲρ ὧν ταχὺ τῆς εἰς τὸ θεῖον ἀσεβείας ἀξίαν ὑπέσχε τιμωρίαν. ταχὺ γὰρ αὐτῷ τὰ πράγματα καθ' ἡμέραν ἐγίνετο χείρω, καὶ τοῦ Διονυ- 20 σίου θαρροῦντος ἀκροβολισμοὺς συνίστασθαι συνέβαινε προτερεῖν τοὺς Συρακοσίους. ἐγίνοντο δὲ καὶ τὰς νίκτας ἐν τῷ στρατοπέδῳ παράλογοι ταραχεῖ. καὶ μετὰ τῶν ὅπλων συνέτρεχον, ὡς τῶν πολεμίων ἐπιθεμένων τῷ χέρᾳ. ἐπεγενήθη δὲ καὶ τὸν νόσος, ἦ πάντων αἵτις πακῶν κατέστη· περὶ 25 ἣς μικρὸν ὑστερον ἐροῦμεν, ἵνα μὴ προλαμβάνωμεν τῇ γραφῇ τοὺς καιρούς.

5 ἐξέταξε Hert. ἐτοξε ο
16 ἐχαδίνης P

7 λιμέσιν] τείχεσιν Wurm

Ίμίλκων μὲν οὖν τεῖχος περιβαλὼν τῇ παρεμ- 3
βολῇ, τὸν τάφους σχεδὸν πάντας τὸν σύνεγγυς
καθεῖλεν, ἐν οἷς τόν τε Γέλωνος καὶ τῆς γυναικὸς
αὐτοῦ Δημαρέτης, πολυτελῶς κατεσκευασμένους.
5 ὥκοδόμησε δὲ καὶ τρία φρούρια παρὰ θάλατταν, τὸ
μὲν ἐπὶ τοῦ Πλημμυρίου, τὸ δ' ἐπὶ μέσου τοῦ
λιμένος, τὸ δὲ κατὰ τὸν νεῶν τοῦ Αἰός· εἰς δὲ ταῦτα
τόν τε οἶνον καὶ τὸν σῖτον καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἐπι-
τηδείων κατεκόμιζε, νομίζων χρονιωτέραν ἔσεσθαι
10 τὴν πολιορκίαν. ἀπέστειλε δὲ καὶ τὰς ὀλκάδας ναῦς 4
ἔς τε Σαρδῶνα καὶ Λιβύην, ὅπως σῖτον καὶ τὰς
ἄλλας τροφὰς παρακομίζωσιν. Πολύξενος δὲ δ
Διονυσίου κηδεστής ἐκ τε Πελοποννήσου καὶ τῆς
Ίταλίας παρεγενήθη ναῦς μακρὰς ἄγων τριάκοντα
15 παρὰ τῶν συμμάχων καὶ ναύαρχον Φαρακίδαν Λακε-
δαιμόνιον.

Μετὰ δὲ ταῦτα Διονύσιος μὲν καὶ Λεπτίνης μετὰ 6
μακρῶν νεῶν ἀγορὰν βουλόμενοι παρακομίσαι, οἱ
Συρακόσιοι καθ' αὐτούς τε γενόμενοι καὶ κατὰ
20 τύχην ἰδόντες σιτηγὸν πλοῖον προσφερόμενον, πέντε
ναυσὶν ἐπέπλευσαν αὐτῷ, καὶ κατεκυριεύσαντες
κατῆγον εἰς τὴν πόλιν. τῶν δὲ Καρχηδονίων ἐπ' 2
αὐτοὺς ἀναχθέντων τετταράκοντα ναυσίν, οἱ Συρα-
κόσιοι πάσας ἐπλήρωσαν τὰς ναῦς, καὶ ναυμαχή-
25 σαντες τῆς τε στρατηγίδος νεῶς ἐκυρίευσαν καὶ τῶν
ἄλλων εἶκοσι καὶ τέτταρας διέφθειραν· καταδιώ-

3 τῆς] τὸν τῆς Eich 4 Δημαρέτης ε 6 πλημμύ-
ρος P μέσου A. μέσω c 7 τεώ PA 11 Σαρδῶ f
15 Φαρακίδαν PFJ 18 ἀπῆραν νοι ἐξέπλεον add. Reiske
οἱ δὲ adl. A

ξαντες δὲ τὰς φευγούσας μέχρι τοῦ ναυστάθμου τῶν πολεμίων, προεκαλοῦντο τοὺς Καρχηδονίους εἰς 3 ναυμαχίαν. ἐκεῖνοι μὲν οὖν διὰ τὸ παράδοξον τεταφαγμένοι τὴν ἡσυχίαν ἔδχον, οἱ δὲ Συρακόσιοι τὰς αἰχμαλώτους ναῦς ἀναψάμενοι κατήγαγον εἰς 5 τὴν πόλιν. μετεωρισθέντες δὲ τῷ προτερήματι, καὶ διαλογιζόμενοι τὸν μὲν Διονύσιον πλεονάκις ἥττημένον, αὐτὸν δὲ χωρὶς ἐκείνουν νευκηρότας Καρ- 4 χηδονίους, φρονήματος ἐπληροῦντο. ἀθροιζόμενοι δὲ διελάλουν, ὅτι περιορῶσιν αὐτὸν δουλεύοντας 10 Διονυσίῳ, καὶ ταῦτα καιρὸν ἔχοντες τῆς καταλύσεως αὐτοῦ· τὸν μὲν γὰρ ἔμπροσθεν χρόνον ἥσαν ἀφωπλισμένοι, τότε δὲ διὰ τὸν πόλεμον τῶν ὄπλων 5 ἥσαν κύριοι. οὐ μὴν ἀλλὰ τοιούτων λόγων γινομένων Διονύσιος κατέπλευσε, καὶ συναγαγὼν ἐκκλη- 15 σίαν ἐπήνει τοὺς Συρακόσιους καὶ παρεκάλει θαρρεῖν, ἐπαγγελλόμενος ταχέως καταλύσειν τὸν πόλεμον. ἥδη δέ τοιοῦ μέλλοντος διαλύειν τὴν ἐκκλησίαν 693 ἀναστὰς Θεόδωρος ὁ Συρακόσιος, ἐν τοῖς ἐππεῦσιν εὐδοκιμῶν καὶ δοκῶν εἶναι πρωτικός, ἀπετόλμησε 20 περὶ τῆς ἐλευθερίας τοιούτοις χορήσασθαι λόγοις.

65 Εἴ καί τινα προσέψευσται Διονύσιος, τό γε δηθὲν ὑπ' αὐτοῦ τὸ τελευταῖον ἀληθὲς ἦν, ὅτι ταχέως καταλύσει τὸν πόλεμον. τοῦτο δὲ πρᾶξαι δύναιτ' ἂν οὐκ αὐτὸς ἀφηγούμενος, ἥττηται γὰρ 25 πολλάκις, ἀλλὰ τὴν πάτριον ἐλευθερίαν ἀποδοὺς 2 τοῖς πολίταις. νῦν μὲν γὰρ οὐδεὶς ἴμᾶν προσθύμως ὑπομένει τοὺς κινδύνους, ὅταν ἡ νίκη μηδὲν ἥττον

4 τὴν add. Dind. 5. ἐναψάμενοι ο, corr. Wess.
8 αὐτὸν v 10 αὐτὸν PJL 27 ὑμᾶν AL

ἡ τῆς ἡττης· λειφθέντας γὰρ Καρχηδονίοις δεήσει ποιεῖν τὸ προσταττόμενον, νικήσαντας δὲ Λιονύσιον ἔχειν βαρύτερον ἐκείνων δεσπότην. Καρχηδόνιοι μὲν γάρ, καὶν πολέμῳ κρατήσωσι, φόρον ὀφεισμένον λα-
 5 βόντες οὐκ ἀν ἡμᾶς ἐκάλυσσαν τοῖς πατρίοις νόμοις διοικεῖν τὴν πόλιν· οὗτος δὲ τὰ μὲν ἵερὰ συλήσας,
 τοὺς δὲ τῶν ἰδιωτῶν πλούτους ἄμα ταῖς τῶν κεκτη-
 μένων ψυχαῖς ἀφελόμενος, τοὺς οἰκέτας μισθοδοτεῖ
 κατὰ τῆς τῶν δεσποτῶν δουλείας· καὶ τὰ συμβαί-
 10 νοντα κατὰ τὰς τῶν πόλεων ἀλώσεις δεινά, ταῦτ' ἐν εἰρήνῃ πράττων καταλύσειν ἐπαγγέλλεται τὸν πρὸς Καρχηδονίους πόλεμον. ἡμῖν δ', ὡς ἄνδρες, οὐχ 3
 ἡττον τοῦ Φοινικικοῦ πολέμου καταλυτέον ἐστὶ τὸν ἐντὸς τοῦ τείχους τύφαννον. ἡ μὲν γὰρ ἀκρόπο-
 15 λις δούλων ὅπλοις τηρουμένη κατὰ τῆς πόλεως ἐπι-
 τετείχισται, τὸ δὲ τῶν μισθοφόρων πλῆθος ἐπὶ δου-
 λείᾳ τῶν Συρακοσίων ἥθροισται. καὶ κρατεῖ τῆς πόλεως οὐκ ἐπ' ἴσης βραβεύων τὸ δίκαιον, ἀλλὰ μόναρχος πλεονεξίᾳ κρίνων πράττειν πάντα. καὶ
 20 νῦν μὲν οἱ πολέμοι βραχὺ μέρος ἔχοντι τῆς χώρας,
 Λιονύσιος δὲ πᾶσαν ποιήσας ἀνάστατον τοῖς τὴν τυραννίδα συναύξουσιν ἐδωρήσατο. μέχρι τίνος οὖν 4
 καρτερήσομεν ταῦτα πάσχοντες, ὑπὲρ ὃν οἱ ἀγαθοὶ
 χάριν τοῦ μὴ λαβεῖν πεῖραν ἀποδνήσκειν ὑπομέ-
 25 νουσιν; καὶ πρὸς μὲν Καρχηδονίους ἁγωνιζόμενοι
 τοὺς ἐσχάτους κινδύνους εὐψύχως ὑπομένομεν, πρὸς

1 τῆς ἡττης] τις ἡττα Dind. ληφθέντας ν Καρ-
 χηδονίοις PA, -ονίων F JK, -ονίους c 5 ἡμᾶς AL 9 τῆς
 et δουλείας del. Reiske 12 δ' om. P 13 φοινικοῦ o,
 corr. Wess. 20 οἱ μὲν Dind. 23 καρτερήσωμεν P

δὲ πικρὸν τύραννον ὑπὲρ ἐλευθερίας καὶ περὶ πατρίδος οὐδὲ λόγῳ παρφησίαν ἔτι ἄγειν τολμᾶμεν· καὶ ταῖς μὲν τοσαύταις μυριάσι τῶν πολεμίων ἀντιταττόμεθα, μόναρχον δὲ οὐδ' ἀνδραπόδου γεννναίον
 66 τὴν ἀρετὴν ἔχοντα πεφρίκαμεν. οὐ γὰρ δήποτεν 5
 ἀξιώσαι τις ἂν παραβάλλειν Διονύσιον τῷ παλαιῷ
 Γέλωνι. ἐκεῖνος μὲν γὰρ μετὰ τῆς ιδίας ἀρετῆς,
 μετὰ τῶν Συρακοσίων καὶ τῶν ἄλλων Σικελιωτῶν
 ἡλευθέρωσε τὴν Σικελίαν ἀπασαν, δ' δὲ ἐν ἐλευθε-
 ρίᾳ παραλιβών τὰς πόλεις τῶν μὲν ἄλλων ἀπασῶν 10
 κυρίους πεποίηκε τοὺς πολεμίους, αὐτὸς δὲ τὴν 694
 2 πατρίδα καταδεδούλωται. κάκεινος μὲν πολὺ πρὸ²
 τῆς Σικελίας ἀγωνισάμενος τοὺς ἐν ταῖς πόλεσιν
 ὅντας συμμάχους οὐδὲ λιδεῖν τοὺς πολεμίους ἐποίησεν,
 δ' ἀπὸ Μοτύης διὰ πάσης τῆς νήσου φυγὰν συγκέ- 15
 πλεικεν ἔαυτὸν ἐντὸς τῶν τειχῶν, πρὸς μὲν τοὺς
 πολίτας θρασυνόμενος, τοὺς δὲ πολεμίους οὐδὲ κατ'
 3 ὅψιν λιδεῖν ὑπομένων. τοιγαροῦν ἐκεῖνος μὲν διά
 τε τὴν ἀρετὴν καὶ τὸ μέγεθος τῶν πράξεων οὐ
 μόνον τῶν Συρακοσίων, ἀλλὰ καὶ τῶν Σικελιωτῶν 20
 ἔκουσίων παρέλαβε τὴν ἡγεμονίαν, δ' δὲ ἐπ' ὀλέθρῳ
 μὲν τῶν συμμάχων, ἐπὶ δονλείῃ δὲ τῶν πολιτῶν
 στρατηγήσας, πῶς οὐκ ἀν δικαίως ὑπὸ πάντων
 μισοῦτο; οὐ γὰρ μόνον ἡγεμονίας ἀνάξιος, ἀλλὰ καὶ
 4 μυριών θαυμάτων τυχεῖν δίκαιος. Γέλα καὶ Καμά- 25
 ρινα διὰ τοῦτον κατεστράφησαν, Μεσσήνη ἀφοῦ
 ἀνήργηται, κατὰ ναυμαχίαν δισμύριοι τῶν συμμά-

2 ἔτι ἄγειν Dind.. ἐπάγειν οἱ 5 ἔχοντα om. P. 7 μετὰ τῆς] διὰ τῆς Reiske 8 μετὰ τῶν] τῶν s. l. P., om. c. 21 ἔκουσίως o. corr. Wess. 27 ναυμαχίαν Wurm (ex c. 60, 6 et

χων ἀπολώλασι, τὸ σύνολον εἰς μίαν κατακεκλεί-
σμένα πόλιν, τῶν κατὰ Σικελίαν Ἑλληνίδων πασῶν
ἀνηρημένων. πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις ἀδικήμασι
Νάξον καὶ Κατάνην ἔξηνδροποδίσατο, πόλεις συμ-
5 μαχίδας, ἐπικαίρους πόλεις, ἀρδην ἀνήροικεν. καὶ 5
πρὸς μὲν Καρχηδονίους δύο μάχας ἐνστησάμενος
ἐν ἑκατέραις ἡττηται, παρὰ δὲ τοῖς πολίταις πιστευ-
θεὶς ἀπαξ στρατηγίας εὐθέως ἀφείλετο τὴν ἐλευθε-
ρίαν, φονεύων μὲν τοὺς παροφείαν ἔγοντας ὑπὲρ
10 τῶν νόμων, φυγαδεύων δὲ τοὺς ταῖς οὐσίαις προ-
έχοντας, καὶ τὰς μὲν τῶν φυγάδων γυναικας
οἰκέταις καὶ μιγάσιν ἀνθρώποις συνοικίζων, τῶν
δὲ πολιτικῶν δηλων βαρβάρους καὶ ξένους ποιῶν
κυρίους. καὶ ταῦτ' ἔποιξεν, ὃ Ζεῦ καὶ θεοὶ πάν-
15 τες, ὑπηρέτης ἀρχείων, ἀπεγνωσμένος ἀνθρωπος.⁶⁷
καὶ ποὺ τὸ φιλελεύθερον τῶν Συρακοσίων; ποὺ
δ' αἱ τῶν προγόνων πράξεις; ἐῶ τὰς ἐφ' Ἰμέρᾳ
τριάκοντα μυριάδας ἀρδην ἀναιρεθείσας Καρχηδο-
νίων, παρίημι τὴν τῶν μετὰ Γέλωνα τυράννων
20 κατάλυσιν· ἀλλ' [εἰ] ἐχθὲς καὶ πρώην, Ἀθηναίων
τηλικαύταις δυνάμεσιν ἐπὶ Συρακούσας στρατευ-
σάντων, οἱ πατέρες ήμῶν· οὐδὲ τὸν ἀπαγγελοῦντα
τὴν συμφορὰν ἀπέλιπον. ήμεῖς δὲ τηλικαῦτ' ἔχοντες 2
πατέρων παραδείγματ' ἀρετῆς, τοῦ Διονυσίου προσ-

68, 6), συμμαχίαν ο 1 σύνολον Dind., οὖν διον ο 2 κατὰ
PAF, κατὰ τὴν c 3 ἀδικήμασι Wurm, ἀτυχήμασι ο 5 πό-
λεις del. Rhod. 10 ταῖς del. P 15 ἀρχίων P 17 δ' αἱ
δὲ P ἐῶ τὰς Wess., ὃ ταῦτ' PAL, ὃν ταῦτ' c [Ἰμέρᾳ]
ήμέρᾳ Pa 19 μετὰ Γέλωνα Wess., καταγέλων P, κατὰ Γέλωνα c
20 εἰ om. A; ἥ fort. 23 *τηλικαῦτ'] τηλικοῦτ' ο 24 *παρα-
δείγματ'] παραδείγματα P, παράδειγμα c τοῦ] τοῖς Reiske

τάγμασιν ὑπακούομεν, καὶ ταῦτα τῶν ὄπλων ὅντες
κύριοι; Θεῶν γάρ τις πρόνοια μετὰ τῶν συμμάχων
ἐν τοῖς ὄπλοις ἡμᾶς συνήγαγε πρὸς τὸ τὴν ἐλευθε-
ρίαν ἀνακτήσασθαι, καὶ πάρεστι τῆμερον ἀνδρας
ἀγαθοὺς γενομένους καὶ συμφρονήσαντας ἀπαλλα- 5
3 γῆναι τῆς βαρείας ἀνάγκης. τὸν μὲν γὰρ ἔμπρο-
σθεν χρόνον παραπλισμένοι συμμάχων ὅντες,
τῷ δὲ τῶν μισθοφόρων πλήθει τηρούμενοι, σχεδὸν
εἴκομεν τῷ τῆς ἀνάγκης καιρῷ· νῦν δὲ τῶν ὄπλων
κυριεύοντες καὶ τὸν συμμάχους ἡμας βοηθοὺς καὶ¹⁰
695 θεατὰς ἔχοντες τῆς ἀρετῆς, μὴ παραχωρήσωμεν
ἄλλὰ ποιήσωμεν φανερόν, ὃς διὰ καιρόν, οὐ δι'
4 ἀνανδρίαν ὑπεμείναμεν δουλεύειν. οὐκ αἰσχυνό-
μεθα τῶν πολέμων ἔχοντες ἡγεμόνα τὸν τὰ κατὰ
τὴν πόλιν ἴερὰ σεσυληκότα, καὶ τηλικούτων πραγμά- 15
των ποιοῦντες προστάτην, ὃ βίον ἰδιωτικὸν οὐδεὶς
ἄν εὖ φρονῶν διοικεῖν ἐπιτρέψειεν; καὶ τῶν ἄλλων
ἐν τοῖς πολέμοις μάλιστα τηρούντων τὰ πρὸς τοὺς
θεοὺς ὅσια διὰ τὸ μέγεθος τῶν κινδύνων, ἡμεῖς
τὸν ἐπ' ἀσεβείᾳ διωνομασμένον ἐλπίζομεν κατα- 20
68 λύσειν τὸν πόλεμον; καίτοι γε εἰ τις βούλεται τάκοι-
βες ξητεῖν, εὑρήσει Διονύσιον οὐχ ἥττον τοῦ πολέ-
μου τὴν εἰρήνην εὐλαβούμενον. νῦν μὲν γὰρ διὰ
τὸν ἀπὸ τῶν πολεμίων φόβον νομίζει τὸν Συρα-
κοσίους μηδὲν ἐπιχειρήσειν κατ' αὐτοῦ πρᾶξαι,²⁵
καταπονηθέντων δὲ τῶν Καρχηδονίων ἀντιλήψεσθαι

4 πάρεστη P 7 καὶ ἔρημοι adde (ex c. 51, 2. XIII
108, 9. XV 46, 5. 51, 2) 8 τηρούμενοι Wess., πληρούμενοι o

14 τῶν πολεμίων A, τὸν πολέμιον c; corr. Dind. τὰ om. P

16 οὐδε εἰς PA; οὐδ' ἄν εἰς L 18 πολέμοις Reiske, πολέ-
μίοις o 21 τὸν add. Eich. 26 τῶν om. P

τῆς ἐλευθερίας, τῶν μὲν ὅπλων κυριεύοντας, διὰ
δὲ τὰς πράξεις πεφρονηματισμένους. διὰ τοῦτο γάρ, 2
οἵμαι, κατὰ μὲν τὸν πρῶτον πόλεμον προδοὺς Γέλαν
καὶ Καμάριναν ταύτας ἀοικήτους ἐποίησεν, ἐν δὲ
5 ταῖς συνθήκαις ἐκδότους τὰς πλείστας [ἀοικήτους]
Ἐλληνίδας πόλεις συνέθετο. μετὰ δὲ ταῦτ' ἐν 3
εἰρήνῃ Νάξον καὶ Κατάνην παρασπονδῶν ἔχανδρα-
ποδισάμενος ἦν μὲν κατέσκαψεν, ἦν δὲ τοῖς ἐξ
10 Ἰταλίας Καμπανοῖς οἰκητήριον ἔδωκεν. ἐπειδὴ δὲ 4
ἐκείνων ἀπολομένων οἱ περιλειφθέντες πολλάκις
ἐπεβάλοντο καταλῦσαι τὴν τυραννίδα, πάλιν τοῖς
Καρχηδονίοις πόλεμον κατήγγειλεν· οὐ γὰρ οὕτως
εὐλαβεῖτο λῦσαι τὰς συνθήκας παρὰ τοὺς δρκους,
ώς ἐφοβεῖτο τὰ περιλειφθέντα συστήματα τῶν Σικε-
15 λιωτῶν. καὶ δὴ φαίνεται διὰ παντὸς ἐπηγρουπνηκῶς
τῇ τούτων ἀπωλείᾳ. καὶ πρῶτον μὲν περὶ Πάνορ- 5
μον δυνάμενος παρατάξασθαι τοῖς πολεμίοις, ἀπο-
βαινόντων ἐκ τῶν νεῶν καὶ τὰ σώματα κακῶς
ἔχόντων διὰ τὸν σάλον, οὐκ ἡβουλήθη· μετὰ δὲ
20 ταῦτα τὴν Μεσσήνην ἐπίκαιρον καὶ τηλικαύτην πόλιν
ἀβοήθητον περιιδῶν εἴασε κατασκαφῆναι, ὅπως μὴ
μόνον ὡς πλεῖστοι διαφθείρωνται τῶν Σικελιωτῶν,
ἀλλὰ καὶ Καρχηδόνιοι τὰς ἐξ Ἰταλίας βοηθείας καὶ
τὸν ἐκ Πελοποννήσου στόλους ἐμφράξωσιν. τὸ δὲ 6
25 τελευταῖον ἐν τῷ Καταναίων αἰγιαλῷ διηγωνίσατο,
παρεὶς πρὸς τῇ πόλει τὴν μάχην συστήσασθαι πρὸς
τὸ τὸν ἐλαττονύμενον καταφεύγειν εἰς τὸν οἰκείον

5 ἀοικήτους del. Reiske
λειφθέντα o, corr. Reiske
Πελοποννήσῳ o, corr. Reiske

9 δέδωκεν P 14 παρα-
19 διὰ] καὶ διὰ P 24 ἐν
27 τὸ] μὴ add. Reiske

λιμένας. μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίαν, μεγάλων πνευμάτων ἐπιγενομένων καὶ τῶν Καρχηδονίων ἀναγκασθέντων νεωλκῆσαι τὸν στόλον, καὶ όδον εἶχε τοῦ 7 νικᾶν κάλλιστον· τὸ μὲν γὰρ πεξὸν στράτευμα τῶν πολεμίων οὕπω κατηντηκός ἦν, τὸ δὲ μέγεθος τοῦ 5 χειμῶνος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν αὐτοῖς τὰς ναῦς ἔξεβραττεν. τότε συνεπιθεμένων ἡμῶν πεξῇ πάντων ἡ ναυγ-696 πάσθησαν ὅν ἀποβαίνοντες ἀλίσκεσθαι ὁρδίως ἢ πρὸς τὰ κύματα βιαζόμενοι τὸν αἰγιαλὸν πληρῶσαι 69 ναυαγίων. Ἀλλὰ τὸ μὲν Διονυσίου κατηγορεῖν ἐν 10 Συρακοσίοις ἐπὶ πλεῖον οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι νομίζω. εἰ γὰρ οἱ δι’ αὐτῶν τῶν ἔργων ἀνήκεστα παθόντες οὐκ ἐγείρονται τοῖς θυμοῖς, ἵπου τοῖς λόγοις προαχθήσονται πρὸς τὴν κατὰ τούτου τιμωρίαν, καὶ ταῦτ’ ἰδόντες αὐτὸν πολίτην μὲν γερονότα πονη- 15 φότατον, τύφαννον δὲ πικρότατον, στρατηγὸν δὲ 2 πάντων ἀγενέστατον; δεάκις μὲν γὰρ σὺν τούτῳ παρεταξάμεθα, τοσαντάκις ἡττήθημεν· ωννὶ δὲ καθ’ αὐτοὺς δλίγαις ναυσὶ τὴν πᾶσαν τῶν πολεμίων δύναμιν κατεναυμαχήσαμεν. διόπερ ἔτερον ἡγεμόνα 20 ξητητέον, ὅπως μὴ τὸν σεσυληκότα τὸν τῶν θεῶν ναοὺς στρατηγὸν ἔχοντες ἐν τῷ πολέμῳ θεομαχῶμεν. 3 φανερῶς γὰρ τὸ δαιμόνιον ἀντιπράττει τοῖς τὸν ἀσεβέστατον προχειρισμένοις ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν. τὸ γὰρ μετὰ μὲν τούτου πάσας τὰς δυνάμεις ἡττῆ- 25 σθαι, χωρὶς δὲ τούτου καὶ βραχὺ μέρος ἵκανὸν εἶναι καταπολεμῆσαι Καρχηδονίους, πῶς οὐ πᾶσιν

6 αἵτοι P
προσγεγονότα P

8 ἄν add. Reiske

17 ἀγενέστατον o - PJL

15 μὲν γερονότα]

δρατὴν ἔχει τὴν τῶν θεῶν ἐπιφάνειαν; διόπερ, ὡς 4
 ἄνδρες, ἐὰν μὲν ἐκῶν ἀποτίθηται τὴν ἀρχήν, ἐάσω-
 μεν αὐτὸν ἀπαλλάττεσθαι μετὰ τῶν ἰδίων ἐκ τῆς
 πόλεως· ἐὰν δὲ μὴ βούληται, καιρὸν ἔχομεν κάλ-
 λιστον τὸν παρόντα πρὸς τὸ τῆς ἐλευθερίας ἀντι-
 λαμβάνεσθαι. πάντες συνεληλύθαμεν, κύριοι τῶν
 δπλων ἐσμέν, συμμάχους ἔχομεν παρόντας οὐ μόνον
 τοὺς ἀπὸ τῆς Ἰταλίας Ἑλληνας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπὸ
 Πελοποννήσου. τὴν δὲ ἡγεμονίαν δοτέον κατὰ τοὺς 5
 νόμους· πολίταις ἡ τοῖς κατὰ τὴν μητρόπολιν
 οἰκοῦσι Κορινθίοις ἢ τοῖς ἀφηγουμένοις τῆς Ἑλλά-
 δος Σπαρτιάταις.

Τοιούτοις τοῦ Θεοδώρου χρησαμένου λόγοις,⁷⁰
 οἱ μὲν Συρακόσιοι μετέωροι ταῖς ψυχαῖς ἐγένοντο
 καὶ πρὸς τοὺς συμμάχους ἀπέβλεπον, Φαρακίδον
 δὲ τοῦ Λακεδαιμονίου ναυαρχοῦντος τῶν συμμά-
 χων [καὶ] παρελθόντος ἐπὶ τὸ βῆμα, πάντες προσ-
 εδόκειν ἀρχηγὸν ἔσεσθαι τῆς ἐλευθερίας. ὁ δὲ τὰ 2
 πρὸς τὸν τύραννον ἔχων οἰκεῖως ἔφησεν αὐτὸν ὑπὸ¹
 20 Λακεδαιμονίων ἀπεστάλθαι Συρακοσίοις καὶ Διο-
 νυσίῳ συμμαχεῖν πρὸς Καρχηδονίους, ἀλλ' οὐ
 Διονυσίου τὴν ἀρχὴν καταλύειν. παρὰ δὲ τὴν
 προσδοκίαν γενομένης τῆς ἀποφάσεως, οἱ μὲν
 μισθοφόροι συνέδραμον πρὸς τὸν Διονύσιον, οἱ δὲ
 25 Συρακόσιοι καταπλαγέντες τὴν ἥσυχίαν εἶχον, πολλὰ
 τοῖς Σπαρτιάταις καταφώμενοι· καὶ γὰρ τὸ πρότερον 3
 Ἀρέτης ὁ Λακεδαιμόνιος ἀντιλαμβανομένων αὐτῶν

1 ὡς ἄνδρες οἱ. f 15 Φαρκίδον P 17 καὶ del.
 Hert. 19 αὐτὸν ο - PAJ 27 Ἀρέτης] Ἀριστος c. 10, 2
 ἀντιλαμβανόμενος ο, corr. Reiske

τῆς ἐλευθερίας ἐγένετο προδότης, καὶ τότε Φαρα-
κίδας ἐνέστη ταῖς ὁρμαῖς τῶν Συρακοσίων, δὸς
Διονύσιος τότε μὲν ἐγένετο περίφοβος καὶ διέλυσε
τὴν ἐκκλησίαν, μετὰ δὲ ταῦτα φιλανθρώπους λόγους
χρησάμενος καθωμίλει τὰ πλήθη, καὶ τινὰς μὲν⁵
δωρεαῖς ἐτίμα, τινὰς δ' ἐπὶ τὰ συσσίτια παρε-
λάμβανε.

- 4 Καρχηδονίοις δὲ μετὰ τὴν κατάληψιν τοῦ προ-
αστείου καὶ τὴν σύλησιν τοῦ τε τῆς Δήμητρος καὶ
Κόρης ἵεροῦ ἐνέπεσεν εἰς τὸ στράτευμα νόδος· συν-¹⁰
επελάβετο δὲ καὶ τῇ τοῦ δαιμονίου συμφορᾷ τὸ
μυριάδας εἰς ταύτῳ συναθροισθῆναι καὶ τὸ τῆς ἄρας
εἶναι πρὸς τὰς νόδους ἐνεργότατον, ἕτι δὲ τὸ ἔχειν
δὲ ἐκεῖνο τὸ θέρος καύματα παρηλλαγμένα. ἔοικε δὲ
καὶ δ τόπος αἴτιος γεγονέναι πρὸς τὴν ὑπεροβολὴν¹⁵
τῆς συμφορᾶς· καὶ γὰρ Ἀθηναῖοι πρότερον τὴν
αὐτὴν ἔχοντες παρεμβολὴν πολλοὶ διεφθάρησαν ὑπὸ²⁰
τῆς νόδου, ἐλώδους ὅντος τοῦ τόπου καὶ κοίλου.
6 πρῶτον μὲν πρὸν ἥλιον ἀνατεῖλαι διὰ τὴν ψυχρό-
τητα τὴν ἐκ τῆς αὔρας τῶν ὑδάτων φρύκη κατεῖχε²⁵
τὰ σώματα· κατὰ δὲ τὴν μεσημβρίαν [ἡ] θερμότης·
ἔπνιγεν, ὡς ἀν τοσούτου πλήθους ἐν στενῷ τόπῳ
71 συνηθροισμένου. ἥψατο μὲν οὖν ἡ νόδος πρῶτον
τῶν Λιβύων, ἐξ ᾧ πολλῶν ἀποθνησκόντων τὸ
μὲν πρῶτον ἔθαπτον τοὺς τετελευτηκότας, μετὰ δὲ³⁰
ταῦτα διά τε τὸ πλήθος τῶν νεκρῶν καὶ διὰ τὸ τοὺς

δ τῷ πλήθει ο, corr. Reiske 8 κατάλυσιν ο, corr.
Wess. 11 τῇ] ἀπὸ vel παρὰ add. Reiske συμφορᾶ]
τιμωρία Wurm τὸ add. Eich. 19 μὲν] γὰρ add. Dind.
21 ἡ om. P

νοσοκομοῦντας ὑπὸ τῆς νόσου διαρπάζεσθαι, οὐδεὶς
 ἔτόλιμα προσιέναι τοῖς κάμνουσιν. παραιρεθείσης
 οὖν καὶ τῆς θεραπείας ἀβοήθητος ἦν ἡ συμφορά.
 διὰ γὰρ τὴν τῶν ἀπάντων δυσωδίαν καὶ τὴν ἀπὸ 2
 5 τῶν ἐλῶν σηπεδόνα πρῶτον μὲν ἥρχετο τῆς νόσου
 κατάρροντος, μετὰ δὲ ταῦτ' ἐγίνετο περὶ τὸν τρά-
 χηλον οἰδήματα· ἐκ δὲ τοῦ κατ' δλίγον ἡκολούθουν
 πυρετοὶ καὶ περὶ τὴν φάγιν νεύρων πόνοι καὶ τῶν
 σκελῶν βαρύτητες· εἰτ' ἐπεγίνοντο δυσεντερία καὶ
 10 φλύκταιναι περὶ τὴν ἐπιφάνειαν ὅλην τοῦ σώματος.
 τοῖς μὲν οὖν πλείστοις τοιοῦτον ἦν τὸ πάθος, 3
 τινὲς δ' εἰς μανίαν καὶ λήθην τῶν ἀπάντων ἐπι-
 πτον, οἵ περι ποφευόμενοι τὴν παρεμβολὴν ἔξεστῶτες
 τοῦ φρουρεῖν ἔτυπτον τοὺς ἀπαντῶντας. καθόλον
 15 δὲ συνέβη καὶ τὴν ἀπὸ τῶν λατρῶν βοήθειαν ἀπρα-
 κτον εἶναι [καὶ] διὰ τὸ μέγεθος τοῦ πάθους καὶ τὴν
 δξύτητα τοῦ θανάτου πεμπταῖοι γὰρ ἢ τὸ πλεῖστον
 ἐκταῖοι μετήλλαττον, δεινὰς ὑπομένοντες τιμωρίας,
 ὥσθ' ὑπὸ πάντων μακαρίζεσθαι τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ
 20 τετελευτηκότας. καὶ γὰρ οἱ τοῖς κάμνουσι παρε- 4
 δρεύοντες ἐνέπιπτον εἰς τὴν νόσον ἀπαντες, ὥστε
 δεινὴν εἶναι τὴν συμφορὰν τῶν ἀρραστούντων,
 μηδενὸς θέλοντος ὑπῆρχετεῖν τοῖς ἀτυχοῦσιν. οὐ γὰρ
 μόνον οἱ μηδὲν προσήκουντες ἀλλήλους ἐγκατέλειπον,
 25 ἀλλ' ἀδελφοὶ μὲν ἀδελφούς, φίλοι δὲ τοὺς συνήθεις
 ἥταγκάζοντο προΐεσθαι διὰ τὸν ὑπὲρ αὐτῶν φόβον.

Διονύσιος δ' ἐπειδὴ τὴν περὶ Καρχηδονίους συμ- 72

7 τοῦ Eich., τούτον οἱ 8 φάγην P 9 δυσεντερίαι ν
 10 φλυκτέναι P, φλυκτένεις f 12 ἐνέπιπτον Hert. 16 καὶ
 del. Dind. 17 ἡ ομ. P 18 τημορίας P

φορὰν ἥκουσεν, δρυδοίκοντα μὲν ναῦς πληρώσας
 Φαρακίδᾳ καὶ Λεπτίνῃ τοῖς ναυάρχοις ἐπέταξεν ἄμ'
 ἥμέρᾳ τὸν ἐπίπλουν ταῖς πολεμίαις ναυσὶ ποιήσα-
 σθαι, αὐτὸς δ' ἀσελήνου τῆς νυκτὸς οὖσης περιή-
 γαγε τὴν δύναμιν, καὶ περιελθὼν ἐπὶ τὸ τῆς Κυά- 5
 νης λεόντεν ἔλαθε τοὺς πολεμίους ἄμ' ἥμέρᾳ προσιὼν⁶⁹⁸

2 τῇ παρεμβολῇ. τοὺς μὲν οὖν ἵππεῖς καὶ μισθοφό-
 ρων πεζοὺς χιλίους προαπέστειλεν εἰς τὸ πρὸς τὴν
 μεσόγειον ἀνατεῖνον μέρος τῆς τῶν Καρχηδονίων
 στρατοπεδείας. οὗτοι δ' ἥσαν οἱ μισθοφόροι τῷ 10
 Διονυσίῳ παρὰ πάντας ἀλλοτριώτατοι καὶ πλεονά-
 3 κις στάσεις καὶ ταφαχάς ποιοῦντες. διόπερ ὁ μὲν
 Διονύσιος τοῖς ἵππεῦσιν ἦν παρηγγελκώς, ὅταν
 ἔξαπτωνται τῶν πολεμίων, φεύγειν καὶ τοὺς μισθο-
 φόρους ἐγκαταλιπεῖν· ὃν ποιησάντων τὸ προστα- 15
 χθὲν οὗτοι μὲν ἀπαντες κατεκόπησαν, ὁ δὲ Διο-
 νύσιος ἄμα τὴν τε παρεμβολὴν καὶ τὰ φρούρια
 πολιορκεῖν ἐπεχείρησε· καὶ τῶν βαρβάρων διὰ τὸ
 παράδοξον καταπεπληγμένων καὶ παραβοηθούντων
 τεταραγμένως, αὐτὸς μὲν φρούριον τὴν καλούμε- 20
 νην Πολίχναν εἶλε κατὰ κράτος, ἐκ δὲ θατέρου
 μέρους οἱ ἵππεῖς καί τινες τῶν τριήρων προσπλεύσα-
 σαι τὸ πρὸς τῷ Λάσκωνι χωρίον ἐξεπολιόρκησαν.
 4 εὐθὺν δ' αὖτε ναῦς ἀπασπαι τὸν ἐπίπλουν ἐποιή-
 σαντο, καὶ κατὰ τὰς τῶν φρουρίων ἄλλώσεις ἐπα- 25
 λαλάξαντος τοῦ στρατοπέδου περιδεεῖς οἱ βάρβαροι
 καθειστήκεισαν. ἐξ ἀρχῆς μὲν γὰρ ἐπὶ τὸ πεζὸν

2 Λεπτίνην PF 3 πολεμίαις Dind., πολεμικαῖς^o
 8 τὴν] τὸ P 11 ἀλλοτριώτεροι Hert. 12 στάσεις Dind.,
 ἀποστάσεις o 25 τῶν om. o - PAF

στρόπατευμα πάντες συνέδραμον, ἀμυνόμενοι [ἐπὶ] τοὺς τὴν παρεμβολὴν πολιορκοῦντας· ὡς δὲ καὶ τὸν τῶν νεῶν ἐπίπλουν εἶδον, πάλιν ἔξεβοήθουν ἐπὶ τὸν ναύσταθμον· καταταχούμενοι δ' ὑπὸ τῆς δέκτητος
 5 τοῦ καιροῦ τὴν ἑαυτῶν σπουδὴν εἶχον ἄπρακτον.
 ἔτι γὰρ αὐτῶν ἀναβαίνοντων ἐπὶ τὰ καταστρώματα 5
 καὶ πληρούντων τὰς τριήρεις, αἱ πολέμιαι ναῦς ταῖς
 εἰρεσίαις ἐλαυνούμεναι πλαγίαις ἐνέσειον μόγις. ἐκ
 μὲν οὖν μιᾶς ἐπικαίρου πληρῆς κατέδυνον τὰς τιρω-
 10 σκομένας ναῦς· αἱ δὲ πλεῖσιν ἐμβολαῖς ἀναρρίπτονται τὰς συγγεγομφωμένας σανίδας δεινὴν ἐκπλήξιν τοῖς ἀντιτατομένοις παρείχοντο. πάντη δὲ 6
 τῶν ἔξοχωτάτων νεῶν θρανούμενων, αἱ μὲν ἐκ τῶν
 ἐμβολῶν ἀναρρητόμεναι λακίδες ἔξαιριον ἐποι-
 15 οῦντο ψόφου, δὲ παρὰ τὴν μάχην παρήρων
 αἰγιαλὸς ἔγειμε νεκρῶν. οἱ δὲ Συρακόσιοι τῷ προτε- 73
 ρήματι συμφιλοτιμούμενοι κατὰ πολλὴν σπουδὴν ἀλλήλους ἐφθανον ἐπιπηδῶντες ταῖς πολεμίαις ναυσί,
 καὶ τοὺς βαρβάρους καταπεπληγμένους τὸ μέγεθος
 20 τῆς περιστάσεως περιχυθέντες ἐφόνευον. οὐ μὴν 2
 οὐδὲ οἱ πεζῇ τῷ ναυστάθμῳ προσβάλλοντες ἐλείποντο τῆς τούτων σπουδῆς· ἐν οἷς συνέβαινεν εἶναι
 καὶ αὐτὸν τὸν Ἀιόνυβιον, παριπενκότα πρὸς τὸ
 κατὰ Δάσκωνα μέρος· εὑρόντες γὰρ πεντηκοντό-

1 ἐπὶ del. Wess. 2 τὸν] τούτων P 4 τὸν] τὸ P
 7 ταῖς] τ' αιστ' P 8 πλαγίας f μόγις] τὰς ἐμβολὰς Rhod.
 (cf. XIII 40, 2); μόγις inter καὶ et πληρούντων posuit Eich.;
 ἐνέσειον. δλίγαι μὲν οὖν ἐκ μιᾶς . . . αἱ δὲ πλεῖσται πλεῖσι
 Reiske; τινὲς νέλ πολλάνις μὲν οὖν ἐκ Dind. 14 ἐμβόλων ν
 ἐποίουν Hert. 16 ἔγειμε] ναυαγίων καὶ add. Wurm
 21 πεζοὶ ο -PAL τῶν ναυστάθμων P, τὸν ναύσταθμον A
 προσβάλοντες ἐλίποντο P 24 δάσκονα P

ρους τετταφάκυντα νενεωλημένας, καὶ κατὰ τὸ σὺν-
εχὲς ναῦς παρορμούσας δλιάδας καὶ τινὰς τῶν
3 τριήρων, πῦρ εἰς αὐτὰς ἐνῆκαν. ταχὺ δὲ τῆς φλο-
γὸς εἰς ὑψος ἀρθείσης καὶ χεομένης ἐπὶ πολὺν τόπον
ἐφλέγετο τὰ σκάφη, καὶ τῶν ἐμπόρων τε καὶ ναυ- 5
κλήρων οὐδεὶς ἐδύνατο παραβοῆθησαι διὰ τὸ πλῆ-
θος τοῦ πυρός. ἐπιγενομένου δὲ μεγάλου πνεύματος
ἐκ τῶν νενεωλημένων σκαφῶν ἐφέρετο τὸ πῦρ ἐπὶ 10
4 τὰς δρμούσας δλιάδας. τῶν δ' ἀνδρῶν ἐκκολυμ-
βώντων διὰ τὸν ἀπὸ τῆς πνιγῆς φόβον, καὶ τῶν 15
ἀγκυρίων ἀποκαιομένων, διὰ τὸν ἀλύδωνα συνέ-
κρονον αἱ ναῦς, καὶ τινὲς μὲν ὑπ'. ἀλλήλων σὺν-
τοιβόμεναι διεφθείροντο, τινὲς δὲ ὑπὸ τοῦ πνεύ-
ματος ἀθούμεναι, αἱ πλεῖσται δ' ὑπὸ τοῦ πυρός
5 ἀπώλλυντο. ἔνθα δὴ τῶν φορτηγῶν πλοίων ἀνα- 20
φερομένης τῆς φλογὸς διὰ τῶν ἵστιῶν καὶ τὰς
κεραίας καταφλεγούσης, τοῖς ἐκ τῆς πόλεως θεατρι-
κὴν συνέβαινε γύνεσθαι τὴν θέαν καὶ τοῖς δι
ἀρέβειαν κεραυνωθεῖσι φαίνεσθαι πάραπλησίαν τὴν
74 ἀπώλειαν τῶν βαρβάρων. διόπερ τοῖς εὐτυχήμασι 25
μετεωριζόμενοι τὰ πορθμεῖα συνεπλήρουν οἵ τε
πρεσβύτατοι τῶν παίδων καὶ τῶν παρηκμακότων
ταῖς ἡλικίαις οἱ μὴ τελείως ὑπὸ τοῦ γήρως κατα-
πονούμενοι πρὸς δὲ τὰς κατὰ τὸν λιμένα ναῦς ὡς
ἔτυχε προσπλέοντες ἀθρόοι, τὰς μὲν προδιεφθαρ- 25
μένας ὑπὸ τοῦ πυρός διηγοπάξουν, ἐκλέγοντες τῶν

7 δὲ add Steph. 8 νεωλημένων P 10 πνιγῆς
(vel τοῦ πνίγοντος) Reiske, πληγῆς o; φλογός Wess., πνιγός
Eich. 11 ἀπὸ καωμένων P ἀλύδονα P 14 αἱ add.
Reiske πλεῖσται Wess., πλεῖστον o 16 ἵστιῶν Wurm
et Hert (c. 74, 4), ἵστων o 21 πορθμία P

χρησίμων τὰ δυνάμενα βοηθεῖσι τυχεῖν, τὰς δ' ἀκε-
ραιόντων εἶς απτόμενοι κατῆγον εἰς τὴν πόλιν. οὗτος 2
οὐδὲ οἱ τῶν κατὰ πόλεμον ἀφιέμενοι διὰ τὰς ἡλι-
κίας καρτερεῖν ἐδύναντο, διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς
5 χαρᾶς ἡ φιλοτιμία τῆς ψυχῆς κατίσχυε τὴν ἡλικίαν.
τοῦ δὲ περὶ τὴν ψήκην λόγου διαρρυέντος κατὰ τὴν
πόλιν, τὰς οἰκίας εἴξελειπον διοῦ τοῖς οἰκέταις πα-
δες καὶ γυναικες, καὶ πάντων σπευδόντων ἐπὶ τὰ
τείχη πᾶς τόπος ἔγειρε τῶν θεωμένων. τούτων δ' 3
10 οἱ μὲν εἰς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖρας ἐκτείναντες
εὐχαρίστουν τοῖς θεοῖς, οἱ δὲ τῆς τῶν ιερῶν συλή-
σεως ἔφασαν εἰληφέναι τοὺς βαρβάρους τὴν παρὰ
τοῦ δαιμονίου τιμωρίαν. ἐφαίνετο γάρ διὰ μακροῦ 4
θεομαχίᾳ παραπλήσιος ἡ θέα, τοσούτων μὲν νεῶν
15 πυρπολουμένων, τῆς δὲ φλογὸς διὰ τῶν ιστίων εἰς
ψυχος ἀναφερομένης, καὶ τῶν μὲν Ἑλλήνων καθ'
ἔκαστον τῶν προτερημάτων ἐπισημαινομένων εἴξαι-
σίω βοῆ, τῶν δὲ βαρβάρων διὰ τὴν ἔκπληξιν τοῦ
δεινοῦ πολὺν θόρυβον καὶ κραυγὴν σύμμικτον
20 ποιούντων.

Οὐ μὴν ἀλλὰ τότε μὲν τῆς υπερτὸς ἐπιγενομένης 5
ἡ μάχη διελύθη, καὶ Διονύσιος ἐπεστρατοπέδευσε
τοῖς βαρβάροις πρὸς τὸ τοῦ Διὸς ιερὸν παρεμβολὴν
ποιησάμενος. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι κατὰ γῆν ἄμα 75
25 καὶ κατὰ θάλατταν ἤτημένοι διεπρεβεύσαντο πρὸς
Διονύσιον λάθρῳ τῶν Συρακοσίων· ἥξιον δὲ

1 τὰς δυνάμενας ο, corr. Wess. 3 ἀφειμένοι Dind.
5 κατίσχει Wurm, κατήρχε ο; κατήρτεις Eich., κατεῖργε
Madvig 8 καὶ ante πάντων om. P 9 πᾶς ὁ τόπος
ο - PAL (c. 53, 1. 60, 6) 10 ἐκτείναντες PFJL, ἐκτείνον-
τες c (c. 29, 4) 14 παρὰ πλησίως P 23 τῷ .. ιερῷ v

αὐτὸν ἀφιέναι τὸν περιλειπομένους εἰς Αιβύην
διακομισθῆναι, καὶ τὰ κατὰ τὴν παρεμβολὴν αὐτοῖς
2 ὅντα τριακόσια τάλαντα δώσειν ἐπηγγέλλοντο. ὁ δὲ
Διονύσιος ἀπαντας μὲν ἀδύνατον εἶναι φυγεῖν ἀπε-
φαίνετο, τὸν δὲ [Καρχηδονίους] πολιτικοὺς συνεχώ-
ρησε μόνους νυκτὸς ἀπελθεῖν λάθρᾳ κατὰ θάλατταν.
Ἄδει γὰρ τὸν Συρακοσίους καὶ τὸν συμμάχους 700
οὐκ ἐπιτρέψοντας αὐτῷ περὶ τούτων συγχωρεῖν τοῖς
3 πολεμίοις. ταῦτα δὲ ἐποιεῖτεν ὁ Διονύσιος οὐ βου-
λόμενος τελείως ἀπολέσθαι τὴν τῶν Καρχηδονίων 10
δύναμιν, ὅπως οἱ Συρακόσιοι διὰ τὸν ἀπὸ τούτων
φόβον μηδέποτε σχολὴν λέβασιν ἀντέχεσθαι τῆς
ἔλευθερίας. ὁ μὲν οὖν Διονύσιος συνθέμενος εἰς
ἡμέραν τετάρτην ὑπὸ νύκτα τὴν φυγὴν τοῖς Καρ-
χηδονίοις, τὸ στρατόπεδον ἀπήγαγεν εἰς τὴν πόλιν. 15
4 ὁ δὲ Ἰμίλκων νυκτὸς παρακομίσας εἰς τὴν ἀκρό-
πολιν τὰ τριακόσια τάλαντα παρέδωκε τοῖς ἐν τῇ
Νήσῳ τεταρμένοις ὑπὸ τοῦ τυράννου, αὐτὸς δὲ,
ἐπεὶ παρῆν δὲ συγκείμενος χρόνος, νυκτὸς ἐπλήρωσε
τετταφάκοντα τριήρεις τῶν πολιτικῶν, καὶ καταλι- 20
πὼν τὸ λοιπὸν ἄπαν στρατόπεδον ὥρμησε φεύγειν.
5 Ἡδη δὲ αὐτοῦ τὸν λιμένα διεκπελευκότος ἥσθοντό
τινες τῶν Κορινθίων τὸν δρασμὸν, καὶ ταχέως
ἀπήγγειλαν τῷ Διονυσίῳ. τοῦ δὲ τὸν στρατιώτας
τε καλοῦντος εἰς τὰ ὅπλα καὶ κατὰ σχολὴν τὸν 25
ἡγεμόνας ἀθροίζοντος, οὐκ ἀνέμειναν αὐτὸν οἱ
Κορίνθιοι, ταχὺ δὲ ἀνάχθεντες ἐπὶ τὸν Καρχηδο-

3 τριακόσια: cf. p. 180, 32 τοῦ δὲ διονυσίου P 5 Καρ-
χηδονίους del. Eich. (v. 20) 14 ὑπὸ Reiske, ἐπὶ ο 21 τὸ
λοιπὸν ἄπαν] ἄπαν τὸ f 25 τε Dind., τότε ο, οὐδὲ Wurm

νίους καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐν ταῖς εἰρεσίαις φιλοτιμούμενοι τὰς ἐσχάτας Φοινίσσας ναῦς κατέλαβον,
ὅς τοῖς ἐμβόλοις συντρίψαντες κατέδυσαν. μετὰ δὲ 6
ταῦτα Διονύσιος μὲν ἔξηγαγε τὴν δύναμιν, οἱ δὲ
5 συμμαχοῦντες τοῖς Καρχηδονίοις Σικελοὶ φθάσαντες
τὸν Συρακοσίους ἔφυγον διὰ τῆς μεσογείου, καὶ
σχεδὸν πάντες διεσώθησαν εἰς τὰς πατρίδας. καὶ 7
Διονύσιος μὲν τὰς δόδοντας διαλαβὼν φυλακαῖς ἀπήγαγε
τὴν δύναμιν ἐπὶ τὴν τῶν πολεμίων στρατοπεδείαν
10 ἔτι νυκτὸς οὕσης· οἱ δὲ βάρβαροι καταλειφθέντες
ὑπό τε τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῶν Καρχηδονίων, ἔτι
δὲ τῶν Σικελῶν, ἡθύμησαν καὶ καταπλαγέντες ἔφευ-
γον. οἱ μὲν ἐν ταῖς δόδοις [καὶ] ταῖς προφυλακαῖς 8
ἐμπίπτοντες συνελαμβάνοντο, οἱ δὲ πλεῖστοι τὰ δύτια
15 διπτοῦντες συνήντων, δεόμενοι φείσασθαι τοῦ βίου·
μόνοι δὲ "Ιβηρες ἡθροισμένοι μετὰ τῶν δύτων ἐπε-
κηρυκεύοντο περὶ συμμαχίας. Διονύσιος δὲ πρὸς 9
μὲν τούτους σπεισάμενος κατέταξε τὸν "Ιβηρας εἰς
τὸν μισθοφόρους, τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος ἔξωγρησε
20 καὶ τὴν [λοιπὴν] ἀποσκευήν ἐφῆκε τοῖς στρατιώ-
ταις διαφοράσαι.

Οὕτως μὲν οὖν τοῖς Καρχηδονίοις ἡ τύχη ταχεῖαν 76
τὴν μεταβολὴν ἐποίησε, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐδειξεν,
ώς οἱ μεῖζον τοῦ καθήκοντος ἐπαιρόμενοι ταχέως
25 ἔξελέγχουσι τὴν ἴδιαν ἀσθένειαν. ἐκεῖνοι γὰρ τῶν 2

11 ὑπό τε P, ὑπὸ v 13 οἱ μὲν] ὁν οἱ μὲν αὐτ καὶ
οἱ μὲν αὐτ οἱ μὲν οὖν Dind.; καὶ καταπλαγέντες οἱ μὲν
ἔφευγον καὶ ἐν ταῖς conicio καὶ del. Wess. 14 ἐπι-
πτοντες P 19 τὸν om. P 20 λοιπὴν] λοιπὴν P', del.
Dind.; δλην fort. 22 οὖν L, om. ε ταχεῖαν Dind.,
τάχιον ο (cf. XIII 21, 5)

κατὰ Σικελίαν πόλεων σχεδὸν ἀπασῶν πλὴν Συρακουσῶν ἡρατοῦντες, καὶ ταύτην ἀλώσεσθαι προσδοκῶντες, ἔξαιφνης ὑπὲρ τῆς ἴδιας πατρίδος ἀγωνιῶν ἥντας ἡρακλάσθησαν, καὶ τοὺς τάφους τῶν Συρακοσίων ἀνατρέψαντες πεντεκαίδεκα μυριάδας ἐπεῖδον ἀτά-⁵ φους διὰ τὸν λοιμὸν βεσφευμένους, πυρπολήσαντες δὲ τὴν χώραν τῶν Συρακοσίων ἐκ μεταβολῆς εὐθὺς εἶδον τὸν ἴδιον στόλον ἐμπυρισθέντα, εἰς δὲ τὸν 701 λιμένα πάσῃ τῇ δυνάμει καταπλέοντες ὑπερηφάνως, καὶ τοῖς Συρακοσίοις ἐπιδεικνύμενοι τὰς ἑαυτῶν 10 εὐτυχίας, ἥγνονν ἑαυτοὺς μέλλοντας νυκτὸς ἀποδράσεσθαι καὶ τοὺς συμμάχους ἐκδότους καταλιπεῖν 3. τοῖς πολεμίοις. αὐτὸς δὲ ὁ στρατηγὸς δ' ποιησάμενος σκηνὴν μὲν τὸ τοῦ Διὸς ἱερόν, πρόσοδον δὲ τὸν ἐκ τῶν ἱερῶν συληθέντα πλοῦτον, αἰσχρῶς¹⁵ μετ' δλίγων εἰς Καρχηδόνα διέφυγεν, ὅπως μὴ τὸν δφειλόμενον τῇ φύσει θάνατον ἀποδοὺς ἀθρῷος γένηται τῶν ἀσεβημάτων, ἀλλ' ἐν τῇ πατρίδι περιβόητον ἔχῃ τὸν βίον ὑπὸ πάντων διειδιζόμενος.
 4 εἰς τοσοῦτο δ' ἥλθεν ἀτυχίας, ὥστε μετὰ τῆς εὐτε-²⁰ λεστάτης ἐσθῆτος περιήει τοὺς κατὰ τὴν πόλιν ναοὺς κατηγορῶν τῆς ἴδιας ἀσεβείας καὶ περὶ τῶν εἰς θεοὺς ἀμαρτημάτων ὁμολογουμένην διδοὺς τιμωρίαν τῷ δαιμονίῳ. τὸ δὲ τέλος ἑαυτοῦ καταγνοὺς θάνατον ἀπεκαρτέρησε, πολλὴν τοῖς πολίταις ἀπο-

25

1 κατὰ PA, κατὰ τὴν εἰς πόλεων add. Dind. 5 ἐπεῖδον] τῶν ἴδιων add. Wurm 14 μὲν τὸ . . . ἱερόν Dind., ἐν τῷ . . . ἱερῷ οἱ 16 μετολίγον P 19 ἔχει P ὑπὸ τῶν διειδιζόμενων P 21 τὴν PA et cod. Peirescian., om. εἰς 25 ἀπεκαρτέρησεν P

λιπών δεισιδαιμονίαν· εὐθὺν γὰρ καὶ τἄλλα τὰ πρὸς τὸν πόλεμον αὐτοῖς ἡ τύχη συνήθροισεν.

Τῆς γὰρ συμφορᾶς διακηρυχθείσης κατὰ τὴν⁷⁷ Λιβύην, οἱ σύμμαχοι καὶ πάλαι [μὲν] μισοῦντες τὸ βάρος τῆς τῶν Καρχηδονίων ἡγεμονίας, τότε [δὲ]² διὰ τὴν τῶν στρατιωτῶν ἐν Συρακούσαις προδοσίαν πολὺ μᾶλλον εξέκανσαν τὸ κατ' αὐτῶν μῖσος. διό-² περ ἂμα μὲν ὑπὸ τῆς δργῆς προαχθέντες, ἄμα δὲ καταφρονήσαντες αὐτῶν διὰ τὴν ἀτυχίαν, ἀντείχοντο¹⁰ τῆς ἐλευθερίας. διαπρεσβευσάμενοι δὲ πρὸς ἀλλή-¹⁵ λους ἥθροισαν δύναμιν, καὶ προελθόντες ἐν ὑπαί-²⁰ θρῷ κατεστρατοπέδευσαν. ταχὺ δ' οὐ μόνον ἐλευ-²⁵ θέρων, ἀλλὰ καὶ δούλων συντρεχόντων, ἐν δλίγῳ³ χρόνῳ μυριάδες εἶκοσι συνηθροίσθησαν. καταλα-³⁰ βόμενοι δὲ Τύνητα, πόλιν οὐ μακρὰν τῆς Καρχη-³⁵ δόνος κειμένην, ἐκ ταύτης παρετάττοντο, καὶ πλεο-⁴⁰ νεκτοῦντες ἐν ταῖς μάχαις τειχήρεις τοὺς Φοίνικας συνέπικον. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι φανερῶς ὑπὸ τῶν θεῶν⁴ πολεμούμενοι, τὸ μὲν πρῶτον κατ' δλίγονος ξυνιδύ-⁴⁵ τες⁵ ἔξεταράττοντο καὶ τὸ δαιμόνιον ἵκετευον λῆξαι⁵ τῆς δργῆς· μετὰ δὲ ταῦτα πᾶσαν⁶ τὴν πόλιν δεισι-⁶⁰ δαιμονίᾳ κατέσχε καὶ δέος, ἐκάστον τὸν τῆς πόλεως ἀνδραποδισμὸν τῇ διαινοίᾳ προλαμβάνοντος. διόπερ⁶⁵ ἐψηφίσαντο παντὶ τρόπῳ τοὺς ἀσεβηθέντας θεοὺς⁷ 5
25 ἔξιλάσασθαι. οὐ παρειληφότες δ' ἐν τοῖς ἴεροῖς⁸

1 καὶ τὰ κατὰ τὴν Λιβύην πρὸς Reiske 4 καὶ om. f
μὲν delevi (cf. XIII 92, 1) 5 δὲ om. PA 7 κατ' αὐτῶν]
κατὰ τῶν αὐτῶν P 8 προσαχθέντες o, corr. Wess.
11 προσελθόντες L 19 δλίγονος Reiske, δλίγονος συνιόν-
τες Dind., συνιδόντες Wurm 25 ἔξιλάσκεσθαι AL, ἔξι-
λάσεσθαι F

οὗτε Κόρην οὗτε Δήμητρα, τούτων ἵερεῖς τοὺς ἐπισημοτάτους τῶν πολιτῶν κατέστησαν, καὶ μετὰ πάρης σεμνότητος τὰς θεᾶς ἴδρυσάμενοι τὰς θυσίας τοῖς τῶν Ἑλλήνων ἥθεσιν ἐποίουν, καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ὅντων Ἑλλήνων τοὺς χαριεστάτους ἐπιλέξαντες ἐπὶ τὴν τῶν θεῶν θεραπείαν ἔταξαν. μετὰ δὲ ταῦτα ναῦς τε κατεσκεύαξον καὶ τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἐπιμελῶς ἡτοίμαξον. οἱ δ' ἀποστάται μιγάδες ὄντες οὕθ' ἡγεμόνας ἀξιοχρέους εἶχον, τὸ δὲ μέγιστον, αὐτοῖς μὲν διὰ τὸ πλῆθος ἔξελειπον αἱ τροφαί, τοῖς δὲ Καρχηδονίοις κατὰ θάλατταν. ἐκ702
 Σαρδοῦς παρεκομίζοντο, καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐστασίαξον περὶ τῆς ἡγεμονίας, καὶ τινες αὐτῶν χρήμασιν ὑπὸ Καρχηδονίων διαφθαρέντες ἐγκατέλειπον τὰς κοινὰς ἐλπίδας. ὅθεν διὰ τε τὴν σπάνιν τῆς τροφῆς καὶ τινων προδοσίαν, οὗτοι μὲν διαλυθέντες εἰς τὰς πατρίδας ἀπῆλλαξαν τοῦ μεγίστου φόβου Καρχηδονίους. καὶ τὰ μὲν κατὰ Λιβύην ἐν τούτοις ἦν.

78 Διονύσιος δὲ θεωρῶν τοὺς μισθοφόρους ἀλλοτριώτατα πρὸς αὐτὸν ἔχοντας, καὶ φοβούμενος μὴ διὰ τούτων καταλυθῆ, τὸ μὲν πρῶτον Ἀριστοτέλην τὸν ἀφηγούμενον αὐτῶν συνέλαβε, μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ πλήθους συντρέχοντος μετὰ τῶν δπλων καὶ τοὺς μισθοὺς πικρότερον ἀπαίτούντων, τὸν μὲν Ἀριστοτέλην ἔφησεν ἀποστέλλειν εἰς Λακεδαιμονία κρίσιν ἐν τοῖς ἰδίοις πολίταις ὑφέξοντα, τοῖς δὲ

1 κόρη PAF 4 ἥθεσιν Eich. 10 ἔξελιπον PFK τὸ δὲ μέγιστον — παρεκομίζοντο post ἐλπίδας (ν. 15) posuit Eich.
 14 ἐγκατέλειπον f 15 σπάνην P 26 ἀποστελεῖν Dind.

μισθοφόροις ὡς μυρίοις οὐδὲ τὸν ἀριθμὸν ἔδωκεν
ἐν τοῖς μισθοῖς τὴν τῶν Λεοντίνων πόλιν τε καὶ
χώραν. ἀσμένως δ' αὐτῶν ὑπακουσάντων διὰ τὸ 3
κάλλος τῆς χώρας, οὗτοι μὲν κατακληρουχήσαντες
5 φέκουν ἐν Λεοντίνοις, δὲ Διονύσιος ἄλλους μισθο-
φόρους ἔνειολογήσας, τούτοις τε καὶ τοῖς ἡλευθε-
ρωμένοις οἰκέταις ἐνεπίστευσε τὴν ἀρχήν.

Μετὰ δὲ τὴν τῶν Καρχηδονίων συμφορὰν οἱ 4
διασωζόμενοι τῶν ἔξηνδραποδισμένων κατὰ Σικε-
10 λίαν πόλεων ἥθροιζοντο, καὶ τὰς ίδιας κομιζόμενοι
πατρίδας ἔαντοὺς ἀνελάμβανον. Διονύσιος δ' εἰς 5
Μεσσήνην κατώκισε χιλίους μὲν Λοκρούς, τετρα-
κισχιλίους δὲ Μεδμαίους, ἔξακοσίους δὲ τῶν ἐκ
Πελοποννήσου Μεσσηνίων, ἐκ τε Ζακύνθου καὶ.
15 Ναυπάκτου φευγόντων. Θεωρῶν δὲ τοὺς Λακεδαι-
μονίους προσκόπτοντας ἐπὶ τῷ τοὺς ὑφ' ἔαντῶν
ἐκβεβλημένους Μεσσηνίους ἐν ἐπισήμῳ πόλει κατοι-
κίζεσθαι, μετήγαγεν ἐκ Μεσσήνης αὐτούς, καὶ χωρίον
τι παρὰ θάλατταν δοὺς τῆς Ἀβακαινίνης χώρας
20 ἀπετέμετο καὶ προσώρισεν ὅσον αὐτὸς μέρος ἀπετέ-
μετο. οἱ δὲ Μεσσήνιοι τὴν μὲν πόλιν ὀνόμασαν 6
Τυνδαρίδα, πολιτευόμενοι δὲ πρὸς αὐτοὺς εὐνοϊκῶς
καὶ πολλοὺς πολιτογραφοῦντες ταχὺ πλείους πεντα-
κισχιλίων ἐγένοντο.

3 *ἀσμένως cf. XIII 114, 1] ὡς ο, διαδίως Eich. 6 ἐλευ-
θερωμένοις P 12 κατώκησεν PF 13 Μεδμαίους Cluverius
et Wess., Μεδιμναίους ο 14 Μεσσηνίων Palmerius, Μιλ-
σίων P, Μιλησίων ν ζακάθου P 19 Ἀβακηνῆς ο, corr.
Cluverius 20 προσώρισεν JK, προώρησεν P, προφύρισεν c
αὐτῆς Reiske, αὐτοῖς Wurm ἀπενέμετο Wurm 21 μὲν
om. P 22 αὐτοὺς v 23 καὶ add. Dind.

7 Μετὰ δὲ ταῦτα εἴς τὴν τῶν Σικελῶν χώραν πλεονάκις στρατεύσας Μέναινον μὲν καὶ Μοργαντῖνον εἶλε, πρὸς Ἀγυρινόν δὲ τὸν Ἀγυριναίων τύραννον καὶ Δάμωνα τὸν δυναστεύοντα Κεντοριπίνων, ἔτι δὲ Ἐφιταίους τε καὶ Ἀσσωρίνους. συνθήκας 5 ἐποιήσατο· παρέλαβε δὲ διὰ προδοσίας Κεφαλοίδιουν⁷⁰³ καὶ Σολοῦντα καὶ τὴν Ἔνναν· πρὸς δὲ τούτοις πρὸς Ἐφησίνους εἰρήνην ἐποιήσατο. καὶ τὰ μὲν κατὰ Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν.

79 Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα λακεδαιμόνιοι προορώμενοι 10. τὸ μέγεθος τοῦ πρὸς Πέρσας πολέμου, τὸν ἔτερον τῶν βασιλέων Ἀγησίλαον ἐπέστησαν τοῖς πράγμασιν. οὗτος δὲ ἔξαιρχιλίους στρατιώτας ἐπιλέξας, τριάκοντα δὲ τῶν πολιτῶν εἰς τὸ συνέδριον τοὺς ἀρίστους κατατάξας, διεβίβασε τὴν δύναμιν [ἐκ] τῆς 15 2 Ἀσίας εἰς Ἐφεσον. ἐκεῖ δὲ στρατολογήσας τετρακισχιλίους προήγαγε τὴν δύναμιν εἰς ὑπαίθρον, οὓσαν πεζῶν μὲν μυρίων, ἵππων δὲ τετρακοσίων· ἥκολούθει δὲ ἀγοραῖος αὐτοῖς ὅχλος καὶ τῆς ἀρπαγῆς 3 χάριν οὐκ ἐλάττων τοῦ προειδημένου. διεξιὼν δὲ τὸ 20 Καῦστριον πεδίον, διέφθειρε τὴν χώραν τὴν ὑπὸ τοὺς Πέρσας οὖσαν, μέχρι ὅτου κατήνησεν εἰς Κύμην. ἐκεῖθεν δὲ δρμηθὲὶς τὸ πλεῖστον τοῦ θέρους τὴν τε Φρυγίαν καὶ τὰ συνεχῆ διετέλεσε πορθῶν, καὶ τὴν .

2 στρατεύσας Μέναινον Wess., ἐστράτευσαν σμένεον ο Μοργαντῖνην Dind. (Μοργαντίνων c. 95, 2. XI 78, 5) 3 εἷλον — ἐποιήσαντο — παρέλαβον — ἐποιήσαντο o, corr. Wess. ἀγυριναῖον P 4 Δάμωνα] Νικόδημον p. 181, 8 5 ἔτι] ἐπὶ PAK ἐφιταίους P ασσωρίνους PJ 6 κεφαλοίδιον P 8 ἐφισίνους P 15 τὴν add. Eich. ἐκ del. Dind. 16 Ἀσίας PAH, Ἐδρώπης e; Αἴλιδος fort. 19 αὐτοῖς ἀγοραῖος o-PA καὶ del. Reiske 20 ἐλάττω PA 22 μέχρις v

δύναμιν ἐμπλήσας ὥφελείας ὑπὸ τὸ φθινόπωρον
 ἀνέκαμψεν εἰς Ἐφεσον· τούτων δὲ προτετομένων 4
 Λακεδαιμόνιοι μὲν πρέσβεις ἀπέστειλαν πρὸς Νεφε-
 ρέα τὸν Αἴγυπτον βασιλέα περὶ συμμαχίας, ὃς ἀντὶ⁵
 τῆς βοηθείας ἐδωρήσατο σκευὴν τοῖς Σπαρτιάταις
 ἔκατὸν τριήρεσι, σίτου δὲ μυριάδας πεντήκοντα.
 Φάραξ δὲ ὁ τῶν Λακεδαιμονίων ναύαρχος ἀναχθεὶς
 ἐκ Ρόδου ναυσὶν ἔκατὸν εἶκοσι κατέπλευσε τῆς
 Καρίας πρὸς Σάσανδρα, φρούριον ἀπέχον τῆς
 10 Καύνου σταδίους ἔκατὸν πεντήκοντα. ἐκεῖθεν δὲ⁵
 δοριώμενος ἐπολιόρκει τὴν Καύνον, καὶ Κόνωνα μὲν
 τὸν τοῦ βασιλικοῦ στόλου τὴν ἡγεμονίαν ἔχοντα,
 διατρίβοντα δ' ἐν Καύνῳ μετὰ νεῶν τεσσαράκοντα.
 Ἀρταφέρονος δὲ καὶ Φαρναβάζου μετὰ πολλῆς δυνά-¹⁵
 15 μεως παραβοηθήσαντος τοῖς Καυνίοις, δ Φάραξ
 ἔλυσε τὴν πολιορκίαν καὶ μετὰ τοῦ στόλου παντὸς
 ἀπῆρεν εἰς Ρόδον. μετὰ δὲ ταῦτα Κόνων μὲν ἀθροί-⁶
 σας διγδούχοντα τριήρεις ἐπλευσεν εἰς Χεροόνησον,
 Ρόδιοι δ' ἐκβαλόντες τὸν τῶν Πελοποννησίων στό-²⁰
 λον ἀπέστησαν ἀπὸ Λακεδαιμονίων, καὶ τὸν Κόνωνα
 προσεδέξαντο μετὰ τοῦ στόλου παντὸς εἰς τὴν πόλιν.
 οἱ δ' ἐκ τῆς Αἴγυπτον τὸν δωρηθέντα σίτου κατα-⁷
 κομίζοντες Λακεδαιμόνιοι τὴν ἀπόστασιν τῶν Ροδίων
 ἀγνοοῦντες τεθαρρυκότες προσέπλεον τῇ νήσῳ.²⁵
 Ρόδιοι δὲ καὶ Κόνων ὁ τῶν Περσῶν ναύαρχος
 704 καταγαγόντες τὰς ναῦς εἰς τοὺς λιμένας ἐπλήρωσαν

3 Νεφρέα ο -PAL 5 σκεύη Cobet 10 πεντήκοντα
 om. FJ, καὶ ἑκτόν K², εἴκοσι L 12 τὸν τοῦ μὲν Reiske
 14 Ἀρταφέρονος ο, corr. Dind. 15 φάραγξ P 17 ἀπῆρεν
 Dind., ἀπῆγγεν P, ἀπῆγεν v 18 Χεροόνησον] τὴν νήσον
 Wurm 24 τεθαρρηκότως Wess.

8 σίτου τὴν πόλιν. παρεγενήθησαν δὲ τῷ Κόνωνι τριηγέρεις ἐνενήκοντα, δέκα μὲν ἀπὸ Κιλικίας, δύο διηγήκοντα δ' ἀπὸ Φοινίκης, ὃν δὲ Σιδωνίων δυνάστης εἶχε τὴν ἡγεμονίαν.

80 Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀγησίλαος μὲν ἔξαγαγὼν τὴν 5 δύναμιν εἰς τὸ Καῦστρον πεδίον καὶ τὴν περὶ Σίπυλον χώραν, ἐδήσει τὰς τῶν ἐγχωρίων κτήσεις· Τισσαφέρνης δὲ μαρίους μὲν ἵπτεῖς, πεντακισμυρίους δὲ πεζοὺς ἀθροίσας, ἐπηκολούθει τοῖς Λακεδαιμονίοις καὶ τοὺς ἀποσπωμένους τῆς τάξεως ἐν 10 ταῖς προνομαῖς ἀνήρει. Ἀγησίλαος δὲ εἰς πλινθίον συντάξας τοὺς στρατιώτας ἀντείχετο τῆς παρὰ τὸν Σίπυλον παρωφείας, ἐπιτηρῶν καιρὸν εὑθετον εἰς 2 τὴν τῶν πολεμίων ἐπίθεσιν. ἐπελθὼν δὲ τὴν χώραν μέχρι Σάρδεων ἔφθειρε τούς τε κήπους καὶ τὸν 15 παράδεισον τὸν Τισσαφέρνους, φυτοῖς καὶ τοῖς ἄλλοις πολυτελῶς πεφιλοτεχνημένον εἰς τρυφὴν καὶ τὴν ἐν εἰρήνῃ τῶν ἀγαθῶν ἀπόλαυσιν. μετὰ δὲ ταῦτ' ἐπιστρέψας, ὡς ἀνὰ μέσον ἐγενήθη τῶν τε Σάρδεων καὶ Θυβάρων, ἀπέστειλε θενοκλέα τὸν 20 Σπαρτιάτην μετὰ χιλίων καὶ τετρακοσίων στρατιωτῶν υπήρχοντας εἰς τινα δασὺν τόπον, ὅπως ἐνεδρεύσῃ 3 τοὺς βαρβάρους. αὐτὸς δ' ἂμ' ἡμέρᾳ πορευόμενος μετὰ τῆς δυνάμεως, ἐπειδὴ τὴν μὲν ἐνέδραν παρήλαξεν, οἱ δὲ βαρβάροι προσπίπτοντες ἀτάκτως τοῖς 25 ἐπὶ τῆς οὐραγίας ἔξήπτοντο, παραδόξως ἔξαιφνης

6 Καῦστρον] καὶ στρον P, Ἐρμοῦ Volquardsen 7 σιπύλων P 12 παρὰ] κατὰ aut περὶ Reiske 13 παρωφείας ο 20 θυβάρων P 23 τοῖς βαρβάροις r 26 ἔξαιφνης idel. Reiske: δ' add. r

ἐπέστρεψεν ἐπὶ τοὺς Πέρσας. γενομένης δὲ καρ-
τερᾶς μάχης, καὶ τοῦ συσσήμου τοῖς κατὰ τὴν
ἐνέδραν οὖσιν ἀρθέντος, ἐκεῖνοι μὲν παιανίσαντες
ἐπεφέροντο τοῖς πολεμίοις, οἱ δὲ Πέρσαι θεωροῦν-
τες αὐτὸν ἀπολαμβανομένους εἰς μέσον κατεπλά-
γησαν καὶ παραχρῆμα ἔφενγον. οἱ δὲ περὶ τὸν 4
Ἀγησίλαον μέχρι μέν τινος ἐπιδιώξαντες ἀνεῖλαν
μὲν ὑπὲρ τοὺς ἔξακισχιλίους, αἰχμαλώτων δὲ πολὺ⁵
πλῆθος ἤθροισαν, τὴν δὲ παρεμβολὴν διήρπασαν,
10 γέμουσαν πολλῶν ἀγαθῶν. ἀπὸ δὲ τῆς μάχης 5
Τισσαφέροντος μὲν εἰς Σάρδεις ἀπεχώρησε κατα-
πεπληγμένος τὴν τόλμαν τῶν Λακεδαιμονίων,
Ἀγησίλαος δ' ἐπεχείρησε μὲν εἰς τὰς ἄνω σατρα-
πείας, ἐν δὲ τοῖς λεφοῖς οὐδὲνάμενος καλλιερῆσαι
15 πάλιν ἀπήγαγε τὴν δύναμιν ἐπὶ θάλατταν. Ἀρτα- 6
ξέρξης δὲ δὲ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς τά τε ἐλαττώματα
πυθόμενος καὶ κατορρωδῶν τὸν πρὸς τοὺς Ἑλλη-
νας πόλεμον, δι' ὅργης εἶχε τὸν Τισσαφέροντην. τοῦ-
τον γὰρ αἴτιον τοῦ πολέμου γεγονέναι ύπελάμβανε.
20 καὶ ὑπὸ τῆς μητρὸς δὲ Παρυσάτιδος ἦν ἡξιωμένος
τιμωρήσασθαι τὸν Τισσαφέροντην· εἶχε γὰρ αὕτη δια-
φόρως πρὸς αὐτὸν ἐκ τοῦ διαβεβληκέναι τὸν νῖον
αὐτῆς Κῦρον, δτε τὴν ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν στρατείαν
ἐποιεῖτο. καταστήσας οὖν Τιθραύστην ἡγεμόνα, 7
25 τούτῳ μὲν παρήγγειλε συλλαμβάνειν Τισσαφέροντην,
πρὸς δὲ τὰς πόλεις καὶ τοὺς σατράπας ἐπεμψεν ἐπι-

5 αὐτὸν PAJL 11 σάρδην P 13 σατραπίας P;
στρατεύειν add. Steph.; ταῖς σατραπείαις Reiske 18 Τισ-
σαφέροντη P 19 ύπελάμβανε· καὶ P (= Wurm), om. v
20 δὲ om. v 23 στρατιὰν PA 24 τιθραύστην P

8 στολὰς ὅπως [ἄν] πάντες τούτῳ ποιῶσι τὸ προσταττό-
μενον. ὁ δὲ Τιθραύσης παραγενόμενος εἰς Κο-
λοσσὰς τῆς Φρυγίας συνέλαβε τὸν Τιβσαφέροντην
διά τινος Ἀριαίου σατράπου λουόμενον, καὶ τὴν
κεφαλὴν ἀποκόψας ἀπέστειλε πρὸς τὸν βασιλέα· 5
αὐτὸς δὲ τὸν Ἀγησίλαον πείσας εἰς λόγους ἐλθεῖν
ἔξαμηναιόυσας ἀνοχὰς ἐποιήσατο.

81 Τῶν δὲ κατὰ τὴν Ἀσίαν τοῦτον τὸν τρόπον διωκη-
μένων, Φωκεῖς πρὸς Βοιωτοὺς ἔκ τινων ἐγκλημάτων
εἰς πόλεμον καταβάντες ἐπεισαν τοὺς Λακεδαιμονίους 10
συμμαχεῖν κατὰ τῶν Βοιωτῶν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον
αὐτοῖς ἀπέστειλαν Λύσανδρον μετὰ στρατιωτῶν δλί-
γων, ὃς εἰσελθὼν εἰς τὴν Φωκίδα συνήγαγε δύ-
ναμιν· μετὰ δὲ ταῦτα καὶ Πανσανίας ὁ βασιλεὺς
2 ἔξεπέμφθη μετὰ στρατιωτῶν ἔξακισχιλίων. Βοιωτοί 15
δὲ πείσαντες Ἀθηναίους συνεπιλαβέδησι τοῦ πολέ-
μου, τότε μὲν καθ' αὐτοὺς ὥρμησαν, καὶ κατέλαβον
Ἀλίαρτον ὑπὸ Λυσάνδρου καὶ Φωκέων πολιορκου-
μένην. γενομένης δὲ μάχης ὃ τε Λύσανδρος ἐπεσε
καὶ τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν συμμάχων πολλοί, 20
τῶν δὲ Βοιωτῶν ἡ μὲν ὅλη φάλαγξ ταχέως ἐπέ-
στρεψεν ἀπὸ τοῦ διωγμοῦ, τῶν δὲ Θηβαίων ὡς δια-
κόσιοι προχειρότερον εἰς τόπους τραχεῖς ἑαυτοὺς
3 δόντες ἀνηρέθησαν. ὁ μὲν οὖν πόλεμος οὗτος
ἐκλήθη Βοιωτικός, Πανσανίας δὲ ὁ τῶν Λακεδαιμο- 25
νίων βασιλεὺς πυθόμενος τὴν ἥπταν ἀνοχὰς ἐποιή-

1 ἀν del. (vel ἄπαντες) Dind. τοῦτο ποιῶσι PA,
 ποιῶσι τούτῳ c. (c. 65, 2) 3 τὸν om. ε 4 Ἀραιόν
 Palmerius ex Polyaen. VII 16, Λαρισσαίον ο 18 ἀλιάρ-
 τὸν P 21 ὅλη] ἀλλῃ fort.

σατο πρὸς Βοιωτοὺς καὶ τὴν δύναμιν ἀπῆγαγε πρὸς
Πελοπόννησον.

Κόνων δ' ὁ τῶν Περσῶν ναύαρχος ἐπὶ μὲν 4
τοῦ στόλου κατέστησεν Ἱερώνυμον καὶ Νικόδημον
5 Ἀθηναίους ὄντας, αὐτὸς δὲ σπεύδων ἐντυχεῖν τῷ
βασιλεῖ παρέπλευσεν εἰς Κιλικίαν, κάκεῖθεν εἰς
Θάψακον τῆς Συρίας πορευθεὶς ἀνὰ τὸν Εὐφρά-
την ποταμὸν ἔπλευσεν εἰς Βαβυλῶνα. ἐκεῖ δὲ ἐν- 5
τυχὼν τῷ βασιλεῖ καταναυμαχήσειν ἐπηγγείλατο
10 τοὺς Λακεδαιμονίους, ἀν αὐτῷ χρήματα καὶ τὴν
ἄλλην παρασκευὴν ἐτοιμάσῃ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ προ-
αίρεσιν. δούλης δὲ Ἀρταξέρξης ἐπαινέσας αὐτὸν καὶ 6
δωρεαῖς μεγάλαις τιμήσας, συνέστησε ταμίαν τὸν
χορηγήσοντα χρημάτων πλῆθος ὅσον ἀν προστάτη
15 Κόνων, καὶ τὴν ἔξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ λαβεῖν εἰς
τὸν πόλεμον συνηγησόμενον ὃν ἀν προαιρῆται Περ-
σῶν. Κόνων μὲν οὖν Φαρυάβαζον ἐλόμενος τὸν
σατράπην κατέβαινεν εἰς τὴν Θάλατταν, ἀπαντα
διφυηκὼς κατὰ τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν.

20 Τοῦ δὲ ἔτους τούτου διεληλυθότος Ἀθήνησι 82
μὲν τὴν ἀρχὴν ἔλαβε Διόφαντος, ἐν Ρώμῃ δὲ ἀντὶ⁷
706 τῶν ὑπάτων ἐξ χιλίαρχοι τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διώ-
κουν, Λεύκιος Οὐαλέριος, Μάρκος Φούριος, Κόιν-
τος Σερούιλιος, Κόιντος Σουλπίκιος. τούτων δὲ τὴν
25 ἀρχὴν παρειληφότων Βοιωτοὶ καὶ Ἀθηναῖοι, πρὸς
δὲ τούτοις Κορίνθιοι καὶ Ἀργεῖοι, συμμαχίαν πρὸς

3 δ' ὁ] δὲ P, δὲ ὁ v 7 ἀνὰ] κατὰ Hert. 19 διά-
νοιαν Reiske, δύναμιν o; γνώμην Wurm 21 παρέλαβε
Dind. 23 φρονέριος o - FJ 24 Κόιντος om. A σολ-
πίκιος P; Κλαύδιος Οὐγων καὶ Μάριος Ἀππιος add. o - PA

2 ἀλλήλους ἐποιήσαντο. μισουμένων γὰρ τῶν Λακεδαιμονίων ὑπὸ τῶν συμμάχων διὰ τὸ βάρος τῆς ἐπιστασίας, φοντο ὁδίως καταλύσειν αὐτῶν τὴν ἡγεμονίαν, τὰς μεγίστας πόλεις συμφρονούσας ἔχοντες. καὶ πρῶτον μὲν συνέδριον κοινὸν ἐν τῇ Κορίνθῳ 5 συστησάμενοι τοὺς βουλευσομένους ἐπεμπον καὶ κοινῶς διώκουν τὰ κατὰ τὸν πόλεμον, μετὰ δὲ ταῦτα πρόσβεις εἰς τὰς πόλεις ἀποστέλλοντες πολλοὺς 3 συμμάχους ἀπὸ Λακεδαιμονίων ἀπέστησαν· εὐθὺ γὰρ αὐτοῖς ἡ τε Εὔβοια ἄπασα προσέθετο καὶ Λευ- 10 κάδιοι, πρὸς δὲ τούτοις Ἀκαρνανές τε καὶ Ἀμβρα- 4 κιῶται καὶ Χαλκιδεῖς οἱ πρὸς τῇ Θράκῃ. ἐπεβάλοντο δὲ καὶ τοὺς ἐν Πελοποννήσῳ κατοικοῦντας πείθειν ἀποστῆναι Λακεδαιμονίων, οὐδεὶς δ' αὐτοῖς ὑπῆκουσεν· ἡ γὰρ Σπάρτη κατὰ πλευρὰν 15 κειμένη καθαπέρει τις ἀκρόπολις ἦν καὶ φρονδὰ πάσης Πελοποννήσου. Μηδίου δὲ τοῦ τῆς Λαρίσης τῆς ἐν Θετταλίᾳ δυναστεύοντος διαπολεμοῦντος πρὸς Λυκόφρονα τὸν Φερῶν τύραννον, καὶ δεομένου πέμψαι βοήθειαν, ἀπέστειλεν αὐτῷ τὸ συνέ- 20 6 δριον στρατιώτας δισχιλίους· ὁ δὲ Μήδιος τῆς συμμαχίας αὐτῷ παραγενομένης Φάρσαλον εἶλεν ὑπὸ Λακεδαιμονίων φρονδούμενην καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ κατοικοῦντας ἐλαφυροπόλησεν. μετὰ δὲ ταῦθ' οἱ Βοιωτοὶ μετ' Ἀργείων Ἡράκλειαν τὴν ἐν Τραχῖνι 25 κατελάβοντο, χωρισθέντες ἀπὸ Μηδίου καὶ νυκτὸς ἐντὸς τῶν τειχῶν ὑπό τινων εἰσαχθέντες Λακεδαι-

3 ἐπιστάσεως ο, corr. Dind. αὐτῶν ὁδίως καταλύσειν o - PAFL ὁ βουλευσομένους Wess., βουλομένους ο 15 * κατὰ πλευρὰν] κατάπλευρο P, κατὰ τὰ πλευρὰ τ 20 ἀπέστειλαν (del. τὸ συνέδριον) malim 25 μετ' Ἀργείων om. f

μονίους μὲν τὸν καταληφθέντας ἀπέσφαξαν, τὸν δ' ἀπὸ Πελοποννήσου τὰ σφῶν ἔχοντας εἴασσαν ἀπελθεῖν. εἰς δὲ τὴν πόλιν τὸν Τραχινίους φεύγοντας ἐκ τῶν πατρίδων ὑπὸ Λακεδαιμονίων μεταπέμπομενοι, τούτοις ἔδωκαν τὴν πόλιν οἴκειν, οἵ καὶ παλαιότατοι τῆς χώρας ταύτης ἡσαν οἰκήτορες. μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ τῶν Βοιωτῶν ἀφηγούμενος Ἰσμηνίας τὸν μὲν Ἀργείους ἐν τῇ πόλει κατέλιπε φυλακῆς ἐνεκα, αὐτὸς δὲ πείσας ἀποστῆναι ἀπὸ Λακεδαιμονίων Λίνιανας καὶ Ἀθαμάνας ἥδροισε παρά τε τούτων καὶ τῶν συμμάχων στρατιώτας τὸν πάντας δ' ἔχων μικρὸν ἀπολείποντας τῶν ἔξακισχιλίων ἐστράτευσεν εἰς Φωκεῖς. καταστρατοπεδεύειν τοντος δ' αὐτοῦ εἰς Νάρυκα τῆς Λοκρίδος, ἐξ ἣς 707 φασι τὸν Αἴαντα γεγενηθῆναι, τὸ πλήθος τῶν Φωκέων ἀπήντησε μετὰ τῶν ὅπλων, τὴν ἡγεμονίαν ἔχοντος Ἀλκισθένους τοῦ Λάκωνος. γενομένης δὲ 9 μάχης ἐπὶ πολὺν χρόνον ἴσχυρᾶς ἐκράτησαν οἱ Βοιωτοί, καὶ μέχρι νυκτὸς διώξαντες τὸν φεύγοντας 20 ἀνεῖλον οὐ πολὺ λείποντας τῶν χιλίων, τῶν δ' ἰδίων ἀπέβαλον ἐν τῇ μάχῃ περὶ πεντακοσίους. μετὰ δὲ τὴν παράταξιν ἀμφότεροι διαλύσαντες τὸ στρατόπεδον, οἱ μὲν εἰς τὰς ἰδίας πατρίδας . . . οἱ δὲ εἰς Κόρινθον τὸ συνέδριον ἀγαγόντες, ἐπεὶ κατὰ 25 νοῦν αὐτοῖς προεχώρει τὰ πράγματα, συνήγαγον ἐξ

1 ἐγκαταληφθέντας Hert. 5 τούτους PAFK 8 κατέλειπεν PA 10 Ἀθαμανεῖς o, corr. Wess. 12 ἀπόλιπόντας P 14 δ' om. P Νάρυκα Salmasius, ἄρυκας o 17 Ἀλκισθένους Dind., Λακισθένους o 21 ἐν om. f 22 στρατόπεδον Rhod., συνέδριον o (XIII 62, 5); ἀμφότεροι μὲν διέλυσαν τὸ στρατόπεδον εἰς malim (c. 77, 6) 23 ἰδίας] οἰκείας f πατρίδας] ἀπήγεσσαν add. Reiske; cf. c. 37, 1 et 61, 3

ἀπασῶν τῶν πόλεων στρατιώτας εἰς Κόρινθον,
πεζοὺς μὲν πλείους μυρίων πεντακισχιλίων, ἵππεῖς
δὲ περὶ πεντακοσίους.

83 Λακεδαιμόνιοι δ' δρῶντες τὰς μεγίστας τῶν κατὰ
τὴν Ἑλλάδα πόλεων ἐφ' ἑαυτοὺς συνισταμένας, ἐψη- 5
φίσαντο τόν τε Ἀγησίλαον ἐκ τῆς Ἀσίας μεταπέμ-
ψασθαι καὶ τὴν μετ' αὐτοῦ δύναμιν, αὐτοὶ δὲ ἐν
τοσούτῳ πιορά τε σφῶν καὶ τῶν συμμάχων ἀθροί-
σαντες πεζοὺς μὲν δισμυρίους τρισχιλίους, ἵππεῖς
2 δὲ πεντακοσίους, ἀπήντησαν τοῖς πολεμίοις. γενο- 10
μένης δὲ παρατάξεως πιορὰ τὸν Νεμέαν ποταμὸν
μέχρι νυκτός, ἑκατέρων προετέρησε τὰ μέρη τοῦ
στρατεύματος· καὶ τῶν μὲν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν
συμμάχων ἔπεσον ἑκατὸν πρὸς τοῖς χιλίοις, Βοιω-
τῶν δὲ καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων περὶ δισχιλίους 15
3 δικτακοσίους. Ἀγησίλαος δὲ τὴν δύναμιν ἐκ τῆς
Ἀσίας διαβιβάσας εἰς τὴν Εύρωπην, τὸ μὲν πρῶ-
τον Θρᾳκῶν τινῶν ἀπαντησάντων αὐτῷ πολλῇ
στρατιᾷ, μάχῃ τε ἐνίκησε καὶ τοὺς πλείστους τῶν
βαρβάρων ἀνεῖλε· μετὰ δὲ ταῦτα διὰ Μακεδονίας 20
τὴν πορείαν ἐποιεῖτο, τὴν αὐτὴν διεξιὰν χώραν
ἥν καὶ Ξέρξης ἐπορεύθη, καθ' ὃν καιρὸν ἐστρά-
4 τευσεν ἐπὶ τοὺς Ἑλληνας. Ἀγησίλαος μὲν οὖν διὰ
Μακεδονίας καὶ Θετταλίας πορευθείς, ώς διῆλθε
τὰ περὶ Θερμοπύλας στενά, . . . τὴν πορείαν ἐποι- 25
εῖτο. Κόνων δὲ ὁ Ἀθηναῖος καὶ Φαρνάβαξ ὁ φη-
γοῦντο μὲν τοῦ βασιλικοῦ στόλου, διέτοιβον δὲ περὶ

18 * πολλῇ στρατιᾷ] πολλῆς στρατιᾶς PA, μετὰ πολλῆς
στρατιᾶς e (cf. p. 313, 1) 25 τὰ περὶ A, τὰς περὶ P, τὰ
περὶ τὰς e στενά Reiske, στενήν o] σύντομον vel ὁξεῖαν
vel διὰ τῆς Φωνίδος add. Reiske, εἴτοιον Bezzel

Λώρουμα τῆς Χερονήσου, τριήρεις ἔχοντες πλείους τῶν ἐνευήκοντα. πυθόμενοι δὲ ἐν Κνίδῳ τὸ ναυ-

τικὸν τῶν πολεμίων εἶναι, τὰ πρὸς τὴν ναυμαχίαν παρεσκευάζοντο. Πείσανδρος δ' ὁ τῶν Λακεδαιμο-

νίων ναύαρχος ἔξεπλευσεν ἐκ τῆς Κνίδου τριήρεσιν δργοήκοντα πέντε, καὶ κατηνέχῃ πρὸς Φύσκον τῆς Χερονήσου. ἐκεῖθεν δ' ἐκπλεύσας περιέπεσε τῷ στόλῳ τοῦ βασιλέως, καὶ ταῖς μὲν προπλεούσαις ναυσὶ συμβαλὼν προετέρει, τῶν δὲ Περσῶν ἅμα 10 ταῖς τριήρεσιν ἀθρόαις παραβοηθησάντων, ἐπειδὴ πάντες οἱ σύμμαχοι πρὸς τὴν γῆν ἔφυγον, τὴν ἴδιαν 708 ναῦν ἐπέστρεψεν, αἰσχρὸν εἶναι νομίσας καὶ τῆς Σπάρτης ἀνάξιον τὸ φυγεῖν ἀγεννῶς. ἀγωνισάμε-

νος δὲ λαμπρῶς καὶ πολλοὺς τῶν πολεμίων ἀνελών,

15 τὸ τελευταῖον ἀξίως τῆς πατρίδος ἀνηρέθη μαχόμε-

νος. οἱ δὲ περὶ τὸν Κόνωνα μέχρι τῆς γῆς κατα-

διώξαντες τοὺς Λακεδαιμονίους πεντήκοντα μὲν τριήρων ἐκυρίευσαν, τῶν δ' ἀνδρῶν οἱ πλεῖστοι μὲν ἐκκολυμβήσαντες κατὰ γῆν ἔφυγον, ἑάλωσαν 20 δὲ περὶ πεντακοσίους· αἱ δὲ λοιπαὶ τριήρεις εἰς Κνίδον διεσώθησαν.

'Αγησίλαος δὲ προσλαβόμενος ἐκ Πελοποννήσου 84 στρατιώτας, ἐπειδὴ μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπέβανεν εἰς Βοιωτίαν, εὐθὺς οἱ Βοιωτοὶ μετὰ τῶν συμμά-

χων ἀπήντησαν εἰς Κορώνειαν. γενομένης δὲ παρα-

τάξεως Θηβαῖοι μὲν τὸ καθ' αὐτοὺς μέρος τρεψά-

1 Δώρυμα o, corr. Ortelius

2 πυνθανόμενοι P

4 Πείσανδρος] Περίαρχος o 7 δ' om. P 8 προσπλεούσαις o, corr. Reiske 9 Περσῶν Steph., Περσικῶν o; Φοινίκων Wurm (ex Xen. Hell. IV 3, 11) 13 ἀγωνισάμενος — ἀνελόν om. P
24 εἰς B.] τῆς Βοιωτίας Hert. 25 δὲ om. P

μενοι μέχρι τῆς παρεμβολῆς κατεδίωξαν, οἱ δ' ἄλλοι
μικρὸν ἀντισχόντες χρόνου ὑπ' Ἀγησιλάου καὶ τῶν
2 ἄλλων φυγεῖν ἦναγκάσθησαν. διὸ καὶ νενικηέναι
τῇ μάχῃ Λακεδαιμόνιοι διαλαβόντες ἔστησαν τῷ
παιον καὶ τοὺς νεκροὺς τοῖς πολεμίοις ὑποσπόνδους 5
ἀπέδωκαν. ἀπέθανον δὲ τῶν Βοιωτῶν καὶ τῶν
συμμάχων πλείους τῶν ἔξακοσίων, Λακεδαιμονίων
δὲ καὶ τῶν συναγωνισαμένων τριακόσιοι πεντήκοντα·
καὶ αὐτὸς Ἀγησίλαος πολλοῖς περιπεπτωκὼς τραύ-
μασιν εἰς Δελφοὺς ἐκομίσθη, κἀκεῖ τὴν ἐπιμέλειαν 10
τοῦ σώματος ἐποιεῖτο.

3 Φαρνάβαζος δὲ καὶ Κόνων μετὰ τὴν ναυμαχίαν
ἀνήχθησαν ἀπάσαις ταῖς ναυσὶν ἐπὶ τοὺς τῶν Λακε-
δαιμονίων συμμάχους. καὶ πρῶτον μὲν Κέφους
ἀπέστησαν, εἶτα Νισυρίους καὶ Τήιους. μετὰ δὲ 15
ταῦτα Χῖοι τὴν φρουρὰν ἐκβαλόντες προσέθεντο
τοῖς περὶ Κόνωνα παραπλησίως δὲ μετέβαλον καὶ
4 Μιτυληναῖοι καὶ Ἐφέσιοι καὶ Ἐρυθραῖοι. τοιαύτη δὲ
τῆς μεταστάσεως σπουδὴ τις εἰς τὰς πόλεις ἐνέπεσεν,
ῶν αἱ μὲν ἐκβάλλουσαι τὰς φρουρὰς τῶν Λακεδαι- 20
μονίων τὴν ἐλευθερίαν διεφύλαττον, αἱ δὲ τοῖς περὶ¹
Κόνωνα προσετίθεντο. καὶ Λακεδαιμόνιοι μὲν ἀπὸ²
τούτου τοῦ χρόνου τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχὴν ἀπέ-

2 καὶ τῶν ἄλλων] ἐπὶ τὸν Ἐλικῶνα Wurm (Xen. Hell. IV 3. 17) 3 νενικηέναι add. (post Λακεδαιμόνιοι) L² 5 ὑπο-
σπόνδους om. v 6 ἀπέδωκαν Vind. ἔδωκαν ο 11 τοῦ om. P
15 Νισυραῖος Palmerius, Νισυρίους ο Τίους v 16 ἐκ-
βάλλοντες P 17 μετέβαλοντο fort. καὶ om. ο - PAL
18 μιτυληνέοι P ἐριθρέοι P τοιαύτη τῆς μετάστασεως
σπουδὴ Reiske (cf. c. 18, 7. XVI 54, 2), τοιαύτης δὲ τῆς κατα-
στάσεως οὖσης σπουδὴ ο 19 τις] τῆς P 20 ἐκβάλλον-
σαι P, ἐκβαλοῦσαι Vind.

βαλον, οι δὲ περὶ Κόνωνα κρίναντες παντὶ τῷ στόλῳ πλεῖν ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ἀνέξευξαν, καὶ τὰς Κυκλαδας νήσους προσαγαγόμενοι κατέπλευσαν ἐπὶ Κύθηρα τὴν νῆσον. εὐθὺν δὲ ταύτης ἐξ ἐφόδου 5 κυριεύσαντες τοὺς μὲν Κυθηρίους ὑποσπόνδους ἔξεπεμψαν εἰς τὴν Λακωνικήν, αὐτὸν δὲ καταλιπόντες τῆς πόλεως τὴν ἵκανην φρουρὰν ἐπλεον ἐπὶ Κορίνθου. ἐκεὶ δὲ καταπλεύσαντες τοῖς συνέδροις διελέχθησαν ὑπὲρ ὃν ἥθελον, καὶ συμμαχίαν ποι- 10 ησάμενοι τούτους μὲν χρήματα κατέλιπον, αὐτὸν δὲ εἰς τὴν Ἀσίαν ἔξεπλευσαν.

709 Περὶ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἀέροπος δὲ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς ἐτελεύτησε νόσῳ, βασιλεύσας ἕτη ἔξι· τὴν δ' ἡγεμονίαν διαδεξάμενος Παυσανίας 15 νιός ἥρξεν ἐνιαυτόν. Θεόπομπος δ' δὲ Χίος τὴν τῶν Ἑλληνικῶν σύνταξιν κατέστροφεν εἰς τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν καὶ εἰς τὴν περὶ Κυνίδον ναυμαχίαν, γράψας βύβλους δώδεκα. δὲ συγγραφεὺς οὗτος ἥρκται μὲν ἀπὸ τῆς περὶ Κυνίδον σῆμα ναυμαχίας, εἰς 20 ἣν Θουκυδίδης κατέληξε τὴν πραγματείαν, ἔγραψε δὲ χρόνου ἐτῶν δεκαεπτά.

'Ἐπεὶ δὲ ὁ ἐνιαυσιαῖος χρόνος διεληλύθει, Ἀθῆναι 85 νησὶ μὲν Εὐβοιανίδης ἥρξεν, ἐν Ρώμῃ δὲ τὴν ὑπα-

1 περὶ P, περὶ τὸν νομίναντες παντὶ τῷ στόλῳ
PAF(L), σὺν παντὶ τ. στ. κρίναντες εἰς 3 προσαγόμενοι οἱ,
corr. Eich. 6 κατὰ λειπόντες P 8 Κορινθίους οἱ, corr.
Dind. συνεδρίοις P 9 διηλέχθ. P, διειλέχθ. εἰς ἥθελον] ἥλθον Dobraelus 10 κατέλειπον PA 11 κατέπλευσαν P (c. 90, 7) 12 δὲ οὐ. P 15 νιός. P (et Wess.),
οἱ νιός (ε? et) Steph. 16 κατέστρεψεν οἱ, corr. Dind.
17 κυνίδον P 19 κυνόσημα PA 20 τὴν add. Reiske
22 ἐνιαύσιος Dind.

τικὴν ἀρχὴν διέφκουν χιλίαρχοι ἔξ, Λεύκιος Σέργιος,
Ἄνιος Ποστούμιος, Πόπλιος Κορνήλιος, Κόιντος
2 Μάνλιος. περὶ δὲ τούτους τὸν χρόνον τὸν Κόνων τοῦ
βασιλικοῦ στόλου τὴν ἡγεμονίαν ἔχων, δρυδοίκοντα
τριηρεσι καταπλεύσας εἰς τὸν Πειραιέα τοῖς πολί- 5
ταις ὑπέσχετο τὸν περίβολον τῆς πόλεως ἀνοικοδο-
μήσειν· τοῦ γὰρ Πειραιέως τὰ τείχη καὶ τὰ μακρὰ
σκέλη καθήρητο κατὰ τὰς Λακεδαιμονίων συνθήκας,
ὅτε κατεπονήθησαν ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ.
3 δ' οὖν Κόνων μισθωσάμενος πλῆθος τεχνιτῶν, 10
καὶ τὸν ἐκ τῶν πληρωμάτων ὅχλον εἰς ὑπηρεσίαν
παραδούς, ταχέως τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ τείχους
ἀνφορδόμησε· καὶ γὰρ Θηβαῖοι πεντακοσίους τεχνί-
τας καὶ λιθοτόμους ἀπέστειλαν, καὶ τινες ἄλλαι τῶν
4 πόλεων παρεβοήθησαν. Τηρίβαξος δ' δ τῶν κατὰ 15
τὴν Ἀσίαν πεξῶν δυνάμεων ἀφηγούμενος ἐφθόνει
ταῖς τοῦ Κόνωνος εὐπρᾶξίαις, καὶ πρόφασιν μὲν
λαβὼν ὅτι ταῖς βασιλικαῖς δυνάμεσι τὰς πόλεις
Ἀθηναίοις κατακτᾶται, προαγαγόμενος δ' αὐτὸν εἰς
Σάρδεις συνέλαβε καὶ δῆσας εἰς φυλακὴν κατέθετο. 20

86 'Ἐν δὲ τῇ Κορίνθῳ τινὲς τῶν ἐπιθυμούντων
δημοκρατίας συστραφέντες ἀγώνων ὅντων ἐν τῷ
θεάτρῳ φόνον ἐποίησαν καὶ στάσεως ἐπλήρωσαν τὴν

2 Άνιος om. A Κορνήλιος] Σέξτος Κέντος add.
ο.-PA Κόιντος om. A; *Aulus fasti* (Liv. V 16) 3 Μάν-
λιος P, Μάλιος AFK, Μάλλιος e; καὶ Ἀνίτιος Κάμιλλος
add. ο.-PA 7 τοῦ PA, τοῦ τε e 15 Τηρίβαξος ο.-PA
17 μὲν del. Reiske 19 προαγόμενος ο, corr. Eich. 21
ἐπιθυμούντων ἐπιθυμητῶν e, 3, 31 δημοκρατίας Wurm, ἐπι-
θυμίᾳ κρατούντων ο; τῆς δημοκρατίας ἐπιθυμούντων Mad-
vig, τῶν ἐπικρατούντων τοῦ δήμου Bezzel

πόλιν· συνεπιλαβομένων δὲ αὐτοῖς τῆς τόλμης Ἀργείων, ἐκατὸν μὲν καὶ εἴκοσι τῶν πολιτῶν ἀπέσφαξαν, πεντακοσίους δ' ἐφυγάδευσαν. Λακεδαιμονίων 2 δὲ παρασκεναζομένων κατάγειν καὶ δύναμιν ἀθροιζόντων, Ἀθηναῖοι καὶ Βοιωτοὶ παρεβοήθουν τοῖς σφαγεῦσιν, ὅπως τὴν πόλιν ἔξιδιοποιήσωνται. καὶ 3 οἱ μὲν φυγάδες μετὰ Λακεδαιμονίων καὶ τῶν συμμάχων ἐπὶ τὸ Λέχαιον καὶ τὸν ναύσταθμον ἐπελθόντες νυκτὸς κατὰ κράτος εἶλαν· τῇ δ' ὑστεραίᾳ 4 10 τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἐπεξελθόντων, ὃν Ἰφικράτης ἡγεῖτο, συνέβη γενέσθαι μάχην, ἐν ᾧ Λακεδαιμόνιοι νικήσαντες οὐκ ὀλίγους ἀπέκτειναν. μετὰ δὲ 5 ταῦτα οἱ τε Βοιωτοὶ καὶ Ἀθηναῖοι, πρὸς δὲ τούτοις Αργεῖοι καὶ Κορινθιοι πάσῃ τῇ δυνάμει παρελθόντες 15 εἰς τὸ Λέχαιον, τὸ μὲν πρῶτον πολιορκήσαντες τὸ χωρίον [τὸ] ἐντὸς τοῦ διατειχίσματος εἰσεβιάζοντο· μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν φυγάδων λαμπρῶς ἀγωνισαμένων ἔξεώσθησαν οἱ Βοιωτοὶ καὶ οἱ μετ' αὐτῶν ἄπαντες. οὗτοι μὲν οὖν περὶ χιλίους 20 τῶν στρατιωτῶν ἀποβαλόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπεχώρησαν. εὐθὺς δὲ τῶν Ἰσθμίων ἐπελθόντων διε- 5 φέροντο περὶ τῆς θέσεως τοῦ ἀγῶνος· καὶ πολλὰ φιλονεικησάντων ἐκράτησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι καὶ τοὺς φυγάδας ἐποίησαν θεῖναι τὸν ἀγῶνα, τῶν δὲ 6 25 κατὰ τὸν πόλεμον δεινῶν σχεδόν τι περὶ τὴν Κορινθίαν γενομένων δὲ πόλεμος οὗτος ἐκλήθη Κορινθιακός, καὶ διέμεινεν ἕτη ὁκτώ.

1 δὲ αὐτοῖς] δ' ἐπαντῶ P 2 μὲν ἐκατὸν PAF
 6 σφαγίσιν P, σφαγεῖσιν A 8 λεχαῖον P (et infra)
 15 ἐκπολιορκήσαντες malim 16 τὸ del. Eich., εἰς τὸ
 Rhod. 23 φιλονεικησάντες P

87 Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Ῥηγῖνοι κατηγοροῦντες Διονυσίου ὅτι Μεσσήνην τειχίζων ἐπ’ αὐτοὺς κατασκευάζεται, πρῶτον μὲν τὸν ὑπὸ Διονυσίου φυγαδευομένους καὶ τὰναντία πράττοντας ὑπεδέξαντο, μετὰ δὲ ταῦτα τὸν Ναξίων καὶ Καταναίων τὸν⁵ ὑπολειπομένους εἰς Μύλας κατοικίσαντες, δύναμιν παρεσκευάζοντο καὶ στρατηγὸν Ἐλωριν ἔβαπτεμψαν² πολιορκήσοντα Μεσσήνην. τούτον δὲ τὴν ἐπίθεσιν κατὰ τὴν ἀκόποιλν ποιησαμένου παραβόλως, οἱ κατέχοντες τὴν πόλιν Μεσσήνιοι καὶ Διονυσίου μι-¹⁰ σθοφόροι συστραφέντες ἀπῆκτησαν. γενομένης δὲ μάχης ἐνίκων οἱ Μεσσήνιοι καὶ πλείους τῶν πεντακοσίων ἀπέκτειναν. εὐθὺν δὲ ἐπὶ τὰς Μύλας ἐπελθόντες εἷλον τὴν πόλιν, καὶ τὸν οἰκισθέντας ἐν αὐτῇ Ναξίους ὑποσπόνδους ἀφῆκαν. οὗτοι μὲν οὖν εἰς τε Σικελοὺς καὶ [τὰς ἄλλας] τὰς Ἐλληνίδας πόλεις ἀπελθόντες ἄλλοι κατ’ ἄλλους τόπους κατώ-¹⁵ 4 κησαν· ὁ δὲ Διονύσιος, τῶν περὶ τὸν πορθμὸν αὐτῷ τόπων κατεσκευασμένων φιλίαν, διενοεῖτο μὲν ἐπὶ Ῥήγιον στρατιὰν ἕγειν, παρηνωχλεῖτο δὲ²⁰ ὑπὸ τῶν τὸ Ταυρομένιον κατειληφότων Σικελῶν.⁵ διόπερ κρίνεται συμφέρειν τούτοις ἐπιθέσθαι πρῶτοις, ἐξήγαγεν ἐπ’ αὐτοὺς τὴν δύναμιν, καὶ στρατοπεδεύσας ἐκ τοῦ πρὸς τὴν Νάξον μέρους προσεκαρτέρει τῇ πολιορκίᾳ τὸν χειμῶνα, νομίζων τὸν Σικελοὺς²⁵ ἐκλείψειν τὸν λόφον διὰ τὸ μὴ πάλαι κατεργηκέ-

² αὐτοὺς] ἐπιτείχισμα add. Reiske

⁷ ἔλώριον P ¹⁵ Ναξίους] καὶ Καταναίων add. Wurm

οὗτοι Eich., αὐτὸς o ¹⁶ τὰς ἄλλας del. Wurm, (cf. 84, 1.

110, 4), τὰς del. Reiske ¹⁷ ἐπελθόντες o, corr. Eich.

18 τῶν] τὸν P ¹⁸ τὸν add. Reiske (c. 56, 1)

⁵ τῶν ἀξίων P

¹⁵ Καταναίων add. Wurm

¹⁶ τὰς ἄλλας del. Wurm, (cf. 84, 1.

110, 4), τὰς del. Reiske ¹⁷ ἐπελθόντες o, corr. Eich.

¹⁸ τῶν] τὸν P ¹⁸ τὸν add. Reiske (c. 56, 1) ²¹ τὸ om. v

ναι. οἱ δὲ Σικελοὶ παρὰ τῶν πατέρων ἐκ παλαιοῦ⁸⁸
 παρειληφότες ὅτι τὰ μέρη ταῦτα τῆς νήσου Σικε-
 711 λῶν κατεχόντων "Ελληνες πρώτως καταπλεύσαντες
 ἔκτισαν μὲν Νάξον, ἔξέβαλον δ' ἐκ τούτου τοῦ λόφου
 5 τοὺς τότε κατοικοῦντας Σικελούς· διὸ δὴ φάσκον-
 τες πατρῷαν ἀνακτήσασθαι χώραν καὶ περὶ ὃν εἰς
 τοὺς ἑαυτῶν προγόνους ἔξήμαρτον "Ελληνες ἀμύνα-
 σθαι δικαίως, ἐφιλοτιμοῦντο κατασχεῖν τὸν λόφον.
 ὑπερβαλλούσης δὲ φιλονεικίας παρ' ἀμφοτέροις²
 10 οὗδης, ἔτυχον μὲν οὖσαι τροπαὶ χειμεριναί, καὶ διὰ
 τοὺς ἐπιγενομένους χειμῶνας δὲ περὶ τὴν ἀκρόπολιν
 τόπος πλήρης ἦν χιόνος. ἐνταῦθα δὴ Λιονύσιος
 τοὺς Σικελοὺς διὰ τὴν δυχρότητα καὶ τὴν ὑπερβο-
 λὴν τοῦ τείχους ὁρθυμοῦντας περὶ τὴν κατὰ τὴν
 15 ἀκρόπολιν φυλακὴν εὐδρών, ὥρμησε νυκτὸς ἀσελή-
 νους καὶ χειμερίου πρὸς τοὺς ἀνωτάτω τόπους. πολλὰ³
 δὲ πακοπαθήσας διὰ τε τὴν τῶν κρημνῶν δυσχέ-
 ρειαν καὶ τὸ πλῆθος τῆς χιόνος, μιᾶς μὲν ἀκροπό-
 λεως ἐκυρίευσε, καὶ τὸ πρόσωπον ἔξηλκωσε καὶ τὸ⁴
 20 ὄψεις ἔβλαψε διὰ τὸ ψῦχος· μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὸ
 ἔτερον μέρος παρεισπεσῶν εἰσῆγαγε τὴν δύναμιν
 εἰς τὴν πόλιν. τῶν δὲ Σικελῶν ἀθρόων βοηθησάν-
 των ἔξεώσθησαν οἱ μετὰ τοῦ Λιονυσίου, καὶ αὐτὸς
 ἐν τῇ φυγῇ τυπτόμενος εἰς τὸν θώρακα περιε-
 25 κυλίσθη, καὶ παρ' ὀλίγον συνελήφθη ξῶν. τῶν δὲ⁴

3 πρῶτος P 4 * ἐκ τούτου τοῦ λόφου] ἐκ τουτον στό-
 λον P, ἔκτὸς τοῦ στόλον AHF, ἔκτὸς τοῦ τόπου c⁷ ἀμύ-
 νασθαι PAJKL, ἀμύνεσθαι c⁹ ὑπερβαλλούσης PF παρ']
 καὶ παρ' P¹⁰ καὶ διὰ] διὰ δὲ fort. 11 ἐπιγενομένους v
 14 τείχους] ψύχονς Madvig ex XVII 82, 2¹⁶ ἀγνωτά-
 τους P¹⁸ καὶ om. P²² ἀθρόων Dind., ἀθρόως o

87 Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Ῥηγῖνοι κατηγοροῦντες Διονυσίου ὅτι Μεσσήνην τειχίζων ἐπ’ αὐτοὺς κατα-
σκευάζεται, πρῶτον μὲν τὸν ὑπὸ Διονυσίου φυγα-
δευομένους καὶ τάνατία πράττοντας ὑπεδέξαντο,
μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Ναξίων καὶ Καταναίων τοὺς 5
ὑπολειπομένους εἰς Μύλας κατοικίσαντες, δύναμιν
παρεσκευάζοντο καὶ στρατηγὸν Ἐλωριν ἔξεπεμψαν
2 πολιορκήσοντα Μεσσήνην. τούτου δὲ τὴν ἐπίθεσιν
κατὰ τὴν ἀκρόπολιν ποιησαμένου παραβόλως, οἱ
κατέχοντες τὴν πόλιν Μεσσήνιοι καὶ Διονυσίου μι- 10
σθοφόροι συστραφέντες ἀπήντησαν. γενομένης δὲ
μάχης ἐνίκων οἱ Μεσσήνιοι καὶ πλείους τῶν πεν-
3 τακοσίων ἀπέκτειναν. εὐθὺν δὲ ἐπὶ τὰς Μύλας ἐπελ-
θόντες εἶλον τὴν πόλιν, καὶ τοὺς οἰκισθέντας ἐν
αὐτῇ Ναξίους ὑποσπόνδους ἀφῆκαν. οὗτοι μὲν οὖν 15
εἰς τε Σικελοὺς καὶ [τὰς ἄλλας] τὰς Ἑλληνίδας πό-
λεις ἀπελθόντες ἄλλοι κατ’ ἄλλους τόπους κατέ-
4 κηδαν· ὁ δὲ Διονύσιος, τῶν περὶ τὸν πορθμὸν
αὐτῷ τόπων κατεσκευασμένων φιλίων, διενοεῖτο
μὲν ἐπὶ Ῥήγιον στρατιὰν ἄγειν, παρηνωχλεῖτο δὲ 20
ὑπὸ τῶν τὸ Ταυρομένιον κατειληφότων Σικελῶν.
5 διόπερ οφίνας συμφέρειν τούτοις ἐπιθέσθαι πρώτοις,
ἔξηγαγεν ἐπ’ αὐτοὺς τὴν δύναμιν, καὶ στρατοπεδεύ-
σας ἐκ τοῦ πρὸς τὴν Νάξον μέρους προσεκαρτέρει
τῇ πολιορκίᾳ τὸν χειμῶνα, νομίζων τοὺς Σικελοὺς 25
ἐκλείψειν τὸν λόφον διὰ τὸ μὴ πάλαι κατφεκέ-

2 αὐτοὺς] ἐπιτείχισμα add. Reiske 5 τῶν ἀξίων P
 7 ἐλώριον P 15 Ναξίους] καὶ Καταναίους add. Wurm
 οὗτοι Eich., αὐτὸλ ο 16 τὰς ἄλλας del. Wurm, (cf. 84, 1.
 110, 4), τὰς del. Reiske 17 ἐπελθόντες ο, corr. Eich.
 18 τῶν] τὸν P τὸν add. Reiske (c. 56, 1) 21 τὸ om. v

ναι. οἱ δὲ Σικελοὶ παρὰ τῶν πατέρων ἐκ παλαιοῦ⁸⁸
παρειληφότες ὅτι τὰ μέρη ταῦτα τῆς νήσου Σικε-
711 λῶν κατεχόντων "Ελληνες πρώτως καταπλεύσαντες
ἐκτισαν μὲν Νάξον, ἔξέβαλον δ' ἐκ τούτου τοῦ λόφου
5 τοὺς τότε κατοικοῦντας Σικελούς· διὸ δὴ φάσκον-
τες πατρῷαν ἀνακτήσασθαι χώραν καὶ περὶ ὅν εἰς
τοὺς ἑαυτῶν προγόνους ἔξήμαρτον "Ελληνες ἀμύνα-
σθαι δικαίως, ἐφιλοτιμοῦντο κατασχεῖν τὸν λόφον.
ὑπερβαλλούσης δὲ φιλονεικίας παρ' ἀμφοτέροις 2
10 οὕσης, ἔτυχον μὲν οὖδαι τροπαὶ χειμεριναί, καὶ διὰ
τοὺς ἐπιγενομένους χειμῶνας δὲ περὶ τὴν ἀκρόπολιν
τόπος πλήρης ἦν χιόνος. ἐνταῦθα δὴ Διονύσιος
τοὺς Σικελούς διὰ τὴν δχνδότητα καὶ τὴν ὑπερβο-
λὴν τοῦ τείχους δραμυμοῦντας περὶ τὴν κατὰ τὴν
15 ἀκρόπολιν φυλακὴν εὐρών, ὥρμησε νυκτὸς ἀσελή-
νου καὶ χειμερίου πρὸς τοὺς ἀνωτάτω τόπους. πολλὰ 3
δὲ κακοπαθήσας διὰ τε τὴν τῶν κρημνῶν δυσχέ-
ρειαν καὶ τὸ πλῆθος τῆς χιόνος, μιᾶς μὲν ἀκροπό-
λεως ἐκρύευσε, καὶ τὸ πρόσωπον ἔξηλκωσε καὶ τὰς
20 ὄψεις ἔβλαψε διὰ τὸ ψῦχος· μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὸ
ἔτερον μέρος παρεισπεσὼν εἰσίγγαγε τὴν δύναμιν
εἰς τὴν πόλιν. τῶν δὲ Σικελῶν ἀθρόων βοηθησάν-
των ἔξεώσθησαν οἱ μετὰ τοῦ Διονυσίου, καὶ αὐτὸς
ἐν τῇ φυγῇ τυπτόμενος εἰς τὸν θώρακα περιε-
25 κυλίσθη, καὶ παρ' ὀλίγον συνελήφθη ξῶν. τῶν δὲ 4

3 πρῶτος P 4 *ἐκ τούτου τοῦ λόφου] ἐκ τούτου στό-
λον P, ἐκτὸς τοῦ στόλου AHF, ἐκτὸς τοῦ τόπου ε 7 ἀμύ-
νασθαι PAJKL, ἀμύνεσθαι ε 9 ὑπερβαλλούσης PF παρ']
καὶ παρ' P 10 καὶ διὰ] διὰ δὲ fort. 11 ἐπιγενομένους ν
14 τείχους] ψύχονς Madvig ex XVII 82, 2 16 ἀγνωτά-
τους P 18 καὶ om. P 22 ἀθρόων Dind., ἀθρόως ο

Σικελῶν ἐπικειμένων ἔξι ὑπερδεξίων τόπων, ἀνηρέθησαν μὲν τῶν μετὰ Διονυσίου πλείους τῶν ἔξακοσίων, ἀπέβαλον δὲ τὰς πανοπλίας οἱ πλεῖστοι· καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Διονύσιος μόνον τὸν θώρακα διέβωσεν. μετὰ δὲ τὴν ἀτυχίαν ταύτην Ἀκραγαντῖνοι 5 καὶ Μεσσήνιοι τοὺς τὰ Διονυσίου φρονοῦντας μεταστησάμενοι, τῆς ἐλευθερίας ἀντείχοντο καὶ τῆς τοῦ τυράννου συμμαχίας ἀπέστησαν.

89 Παυσανίας δὲ ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ἐγκαλούμενος ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἔφυγεν, ἄρξας ἔτη 10 δεκατέτταρα τὴν δὲ βασιλείαν διαδεξάμενος ὁ υἱὸς 2 Ἀγησίπολις ἥρξε τὸν ἶσον τῷ πατρὶ χρόνον. ἐτελεύτησε δὲ καὶ Παυσανίας ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεύς, ἀναιρεθεὶς ὑπὸ Ἀμύντου δόλῳ, ἄρξας ἐνιαυτὸν· τὴν δὲ βασιλείαν κατέσχεν Ἀμύντας, καὶ 15 ἥρξεν ἔτη εἶκοσι τέσσαρα.

90 Τοῦ δὲ ἔτους τούτου διεληλυθότος Ἀθήνησι μὲν παρέλαβε τὴν ἀρχὴν Δημόστρατος, ἐν Ρώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διώκονν χιλίαρχοι ἔξι, Λεύκιος Τίτινος, Πόπλιος Λικίνιος, Πόπλιος Μελαῖος, Κόιντος Μάλλιος, Γναῖος Γενύκιος, Λεύκιος Ἀτίλιος. τούτων δὲ τὴν ἀρχὴν παρειληφότων Μάγων ὁ τῶν Καρχηδονίων στρατηγὸς διέτριβε μὲν ἐν Σικελίᾳ, 712 τὰ δὲ πράγματα τῶν Καρχηδονίων ἀπὸ τῆς γεγενη- 3 μένης συμφορᾶς ἀνελάμβανε· ταῦς τε γὰρ ὑποτεταγ- 25 μέναις πόλεσι φιλανθρώπως προσεφέρετο καὶ τοὺς

1 ἔξι om. PA 12 Ἀγησίλαος FK 19 Τίτινος om. A
 20 Μελαῖος] Μενελαῖος (omisso Πόπλιος) A, Μαίλιος Rhod.
 ex fastis, (Liv. V 18) Κόιντος Μάλλιος om. A; Q. Man-
 lius fasti 21 Γενούκιος καὶ Λεύκιος v (om. A)

ὑπὸ Διονυσίου πολεμούμενος ὑπεδέχετο. ἐποιήσατο δὲ καὶ πρὸς τοὺς πλείστους τῶν Σικελῶν συμμαχίας, καὶ δυνάμεις ἀθροίσας ἐστράτευσεν εἰς τὴν Μεσσηνίαν. λεηλατήσας δὲ τὴν χώραν καὶ πολλῆς ἡφελείας ἔγκρατής γενόμενος ἀνέξευξε καὶ πρὸς Ἀβακαίνη πόλει συμμαχίδι οὐατεστρατοπέδευσεν. Διονύσιον δὲ ἐπελθόντος μετὰ τῆς δυνάμεως παρετάχθησαν, καὶ γενομένης καρτερᾶς μάχης ἐνίκησαν οἱ περὶ Διονύσιου. καὶ οἱ μὲν Καρχηδόνιοι πλείους δικαιοσίων ἀποβαλόντες ἔφυγον εἰς τὴν πόλιν, Διονύσιος δὲ τότε μὲν εἰς Συρακούσας ἀνέξευξε, μετὰ δέ τινας ἡμέρας ἐκατὸν τριήρεις πληρώσας ἐστράτευσεν ἐπὶ Ρηγίνους. ἀπροσδοκήτως δὲ νυκτὸς ἐπιφανεῖς τῇ πόλει τὰς πύλας ἐνέπρησε καὶ τοῖς τείχεσι προσήρεισε κλίμακας. οἱ δὲ Ρηγῖνοι τὸ μὲν πρῶτον δλίγοι προσβοηθήσαντες ἐπεχείρουν σβεννύναι τὴν φλόγα, μετὰ δὲ ταῦτα Ἐλώριδος τοῦ στρατηγοῦ παραγενομένου καὶ συμβουλεύσαντος τάνατία πράττειν ἔσωσαν τὴν πόλιν. σβεννύντες μὲν γὰρ τὸ πῦρ οὐκ ἀν ἵσχυσαν Διονύσιον καλῦψαι εἰσελθεῖν, δλίγοι παντελῶς ὅντες, ἐκ δὲ τῶν ἐγγὺς οἰκιῶν ἐνέγκαντες φρύγανα καὶ ἔντλα τὴν φλόγα κατεσκεύαζον μείζονα, μέχρι ὅτου τὸ πλῆθος ἐν τοῖς ὅπλοις ἀθροισθὲν παρεβοηθῆσεν. Διονύσιος δὲ τῆς ἐπιβολῆς ἀποτυχὼν ἐπῆλθε τὴν χώραν ἐμπινοῖς καὶ δενδροτομῶν, καὶ μετὰ ταῦτ' ἐνιαυσίους ἀνοχὰς ποιησάμενος ἐξέπλευσεν ἐπὶ Συρακουσῶν. οἱ 91 δὲ τὴν Ἰταλίαν κατοικοῦντες Ἐλληνες ἐώρων μὲν

6 Ἀβακαίνῳ α., cf. p. 181, 22
23 μέχρις ν 26 ἐνιαυσίαιον o-PL

15 προσέρισσε P

μέχρι τῆς ἑαυτῶν χώρας προβαίνουσαν τὴν Διονυσίου πλεονεξίαν, συμμαχίαν δὲ πρὸς ἀλλήλους ἐποιήσαντο καὶ συνέδριον ἐγκατεσκεύαζον. ἥλπιξον γὰρ τὸν Διονύσιον διαδίως ἀμυννεῖσθαι καὶ τοῖς παροικοῦσι Λευκανῶν ἀντιτάξεσθαι· καὶ γὰρ οὗτοι τότε 5 διεπολέμουν πρὸς αὐτοῦς.

2 Οἱ δὲ τὸ Λέχαιον τῆς Κορινθίας κατέχοντες φυγάδες υπέκειτον εἰςαχθέντες ἐνεχείρησαν μὲν καταλαμβάνειν τὰ τείχη, τῶν δὲ μετ' Ἰφικράτους ἐκβοηθησάντων τριακοσίους ἔξι αὐτῶν ἀπο- 10 βαλόντες ἐφυγον ἐπὶ τὸν ναύσταθμον. μετὰ δέ τινας ἡμέρας τῶν Λακεδαιμονίων μέρος τῆς στρατιᾶς διῆλι διὰ τῆς Κορινθίας χώρας, οἵς Ἰφικράτης καὶ τινες τῶν ἐν Κορίνθῳ συμμάχων ἐπιπεσόντες 713 3 τοὺς πλείστους ἀνεῖλον. Ἰφικράτης δὲ μετὰ τῶν 15 πελταστῶν ἐπὶ Φλιασίαν στρατεύσας, καὶ μάχην τοῖς ἐκ τῆς πόλεως συνάψας, τούτων μὲν πλείους τριακοσίων ἀπέκτεινε· μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ Σικυῶνα αὐτοῦ πορευθέντος, οἱ Σικυώνιοι παραταξάμενοι πρὸ τῶν τειχῶν ἀπέβαλον περὶ πεντακοσίους καὶ 20 συνέφυγον εἰς τὴν πόλιν.

92 Τούτων δὲ πραχθέντων Ἀργεῖοι μετὰ τῶν ὅπλων πανδημεὶ στρατεύσαντες εἰς Κόρινθον τὴν τ' ἀκρόπολιν κατελάβοντο καὶ τὴν πόλιν ἔξιδιοποιησάμενοι 2 τὴν Κορινθίων χώραν Ἀργείαν ἐποίησαν. ἐπεβά- 25 λετο δὲ καὶ Ἰφικράτης δ' Ἀθηναῖος καταλαβέσθαι

3 γὰρ] οὗτοι add. Reiske 5 ἀντιτάξασθαι o, corr.
Steph. 7 λεχαῖον P Κορίνθον o-PAL 14 ἐν
Κορίνθῳ om. v 16 Φλιασίαν Wess., Φλίας P, Φλιὰς v
18 σικυῶνοι P 23 Κόρινθον] τὴν τε Κόρινθον add. v
τ'] τε PAF

τὴν πόλιν, ἐπιτήδειον οὖσαν εἰς τὴν τῆς Ἑλλάδος ἡγεμονίαν· τοῦ δὲ δῆμου καλύσαντος οὗτος μὲν ἀπέθετο τὴν ἀρχήν, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι Χαροίαν ἀντ' αὐτοῦ στρατηγὸν εἰς τὴν Κόρινθον ἔξεπεμψαν.

5 Κατὰ δὲ τὴν Μακεδονίαν Ἀμύντας δὲ Φιλίππου 3 πατὴρ Ἰλλυριῶν ἐμβαλόντων εἰς Μακεδονίαν ἔξεπιπτεν ἐκ τῆς χώρας ἀπογνοὺς δὲ τὴν ἀρχὴν Ὁλυνθίοις μὲν τὴν σύνεγγυς χώραν ἐδωρήσατο, αὐτὸς δὲ τότε μὲν ἀπέβαλε τὴν βασιλείαν, μετ' διλίγον 10 δὲ χρόνον ὑπὸ Θετταλῶν καταχθεὶς ἀνεκτήσατο τὴν ἀρχὴν, καὶ ἐβασίλευσεν ἕτη εἶκοσι τέτταρα. ἔνιοι 4 δέ φασι μετὰ τὴν ἔκπτωσιν τὴν Ἀμύντου διετῇ χρόνον Ἀργαῖον βασιλεῦσαι τῶν Μακεδόνων, καὶ τότε τὸν Ἀμύνταν ἀνακτήσασθαι τὴν βασιλείαν.

15 Περὶ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ Σάτυρος δὲ Σπαρ-93 τάκον μὲν υἱός, βασιλεὺς δὲ Βοσπόρου, ἐτελεύτησεν, ἄρξας ἕτη τετταράκοντα [τέτταρα]. τὴν ἡγεμονίαν δὲ διεδέξατο ὁ υἱὸς Λεύκων ἐπ' ἕτη τετταράκοντα.

Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πολιορκοῦντες 2 20 ἐνδέκατον ἔτος Βηίους κατέστησαν αὐτοκράτορα μὲν Μάρκον Φούριου, ἵππαρχον δὲ Πόπλιου Κορνήλιου. οὗτοι δὲ ἀναλαβόντες τὰς δυνάμεις Βηίους ἔξεπολιδροκησαν διώρυγα κατασκευάσαντες, καὶ τὴν πόλιν ἔξανδραποδισάμενοι τούς τε ἄνδρας καὶ τὴν ἄλλην

1 πόλιν Dind., χώραν ο Dind., πόλεως ο; βασιλείας Wess. 6 Ἄνωρίων P 7 χώρας τοῦ Α. Steph. 13 Ἀργέον ο βασιλεῦσαι τῶν Reiske et Eich.. βασιλεύσαντα ο καὶ om. v 17 τετταράκοντα τέτταρα P (correxi ex XII 36, 1), δεκατέσσαρα ν 18 ὁ om. P 20 ἐνδέκατον om. f ἔτος om. F Boίους ο (= v. 22) 21 φρούριον ο - FK

3 λείαν ἐλαφυροπώλησαν. δομὴν οὖν αὐτοκράτωρ
θρίαμβον ἥγαγεν, δομὴ τῶν Ῥωμαίων δῆμος. ἐκ
· τῶν λαφύρων δεκάτην. ἔξελόμενος χρυσοῦν κατε-
4 σκεύασε κρατῆσαι καὶ εἰς Δελφοὺς ἀνέθηκεν. οἱ δὲ
κομίζοντες αὐτὸν πρεσβευταὶ λησταῖς Λιπαραίοις 5
περιέπεσον, καὶ πάντες αἰχμαλωτισθέντες κατήχθη-
σαν εἰς Λιπάραν. Τίμασιθεος δ' ὁ τῶν Λιπαραίων
στρατηγὸς γνοὺς τὸ γεγενημένον, τούς τε πρεσβευ-
τὰς ἀνέσωσε καὶ τὸ χρυσίον ἀποδοὺς εἰς Δελφοὺς 714
τοὺς πρέσβεις ἀποκατέστησεν. οἱ δὲ τὸν κρατῆρα 10
κομίζοντες, ἀναθέντες αὐτὸν εἰς τὸν τῶν Μασ-
5 βαλιητῶν θησαυρόν, εἰς Ῥώμην ἀνέστρεψαν. διό-
περ δομὴς τῶν Ῥωμαίων πυθόμενος τὴν τοῦ
Τίμασιθέου καλοκάγαθίαν, παραχρῆμα αὐτὸν ἐτί-
μησε δημόσιον δοὺς. κατάλυμα, καὶ μετὰ ταῦτ' ἔτε- 15
σιν ἐκατὸν τριάκοντα ἑπτὰ τὴν Λιπάραν ἀφελόμενος
τῶν Καρχηδονίων τοὺς ἐγγόνους τοῦ Τίμασιθέου
τῶν τε εἰσφορῶν ἀτελεῖς ἀφῆκε καὶ ἐλευθέρους
ἐποίησεν.

94 Ἐπεὶ δομὴν ἐνιαύσιος διεληλύθει χρόνος, Ἀθῆ- 20
νησι μὲν ἡρχε Φιλοκλῆς, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν
ἀρχὴν μετέλαβον ἔξι χιλίαρχοι, Πόπλιος καὶ Κορ-
νήλιος, Καίσων Φάβιος, Λεύκιος Φουύριος, Κόιντος
Σερούλιος, Μάρκος Οὐναλέριος. ἥχθη δὲ καὶ δλυμ-

4 καὶ ομ. P. 5 λιπαρέοις Pa. 6 κατήχθησάν Sintenis,
κατήνησαν οἱ 11 ἀναθέντες] ἀνέθεντ' P. μεσαλιήτων A,
μεσαλίκτων P. 12 θησαυρόν] στρατηγὸν καὶ P. (καὶ add.
m. 2) 17 τοῦ ομ. P. 20 διεληλύθη P. 22 Πόπλιος καὶ
Κορνήλιος P., Πόπλιος Κορνήλιος A, Πόπλιος Σέξτος Κορ-
νήλιος Κράσσος c; P. Cornelius Cossus P. Cornelius Scipio
ex Liv. V 24 23 Λεύκιος ομ. A Φουύριος P¹A 24 Σε-
ρούλιος P., ομ. A; Σερούλιος καὶ c M. Οὐναλέριος ομ. A

πιὰς κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν ἑβδόμη πρὸς ταῖς
 ἐνενήκοντα, καθ' ḥν ἐνίκα Τεφίδης. κατὰ δὲ τού-
 τους τὸν χρόνους Ἀθηναῖοι στρατηγὸν ἐλόμενοι
 Θρασύβουλον ἔξεπεμψαν μετὰ τριήρων τετταρά-
 5 κοντα. οὗτος δὲ πλεύσας εἰς Ἰωνίαν καὶ χοήματα
 λαβὼν παρὰ τῶν συμμάχων ἀνέζευξε, καὶ δια-
 τρίβων περὶ Χερρόνησον Μῆδον καὶ Σεύθην τοὺς
 τῶν Θρακῶν βασιλεῖς συμμάχους ἐποίησατο. μετὰ 3
 δέ τινα χρόνον ἔξ Ἑλλησπόντου πλεύσας εἰς Λέσβον,
 10 ἐν τῷ παρὰ τὴν "Ἐρεσον αἴγιαλῷ καθώρμει. ἐπιγε-
 νομένων δὲ πνευμάτων μεγάλων εἶκοσι μὲν καὶ
 τρεῖς τριήρεις διεφθάρησαν· μετὰ δὲ τῶν λοιπῶν
 διασωθεῖς ἐπήσει τὰς κατὰ τὴν Λέσβον πόλεις προσ-
 αγόμενος· ἀφειστήκεισαν γὰρ πᾶσαι πλὴν Μιτυλή-
 15 νης. καὶ πρῶτον μὲν ἐπὶ Μέθυμναν παραγενόμε- 4
 νος ἐπισυνῆψε μάχην τοῖς ἐκ τῆς πόλεως, ὃν ἦρχε
 Θηρίμαχος ὁ Σπαρτιάτης. ἀγωνίσαμενος δὲ λαμ-
 πρῶς αὐτόν τε τὸν Θηρίμαχον ἀνεῖλε καὶ τῶν Με-
 θυμναίων οὐκ δλίγους, τοὺς δὲ λοιποὺς συνέκλει-
 20 σεν ἐντὸς τῶν τειχῶν, καὶ τὴν μὲν τῶν Μεθυμναίων
 χώραν ἐφθειρε, τὴν δὲ "Ἐρεσον καὶ τὴν "Αντισσαν
 καθ' ὅμολογίαν παρέλαβεν. μετὰ δὲ ταῦτα παρά τε
 Χίων καὶ Μιτυληναίων συμμάχων ἀθροίσας ναῦς
 ἐπλευσεν ἐπὶ Ρόδον.

25 *Καρχηδόνιοι* δὲ βραδέως ἐαυτοὺς ἐκ τῆς περὶ 95
 Συρακούσας συμφορᾶς ἀναλαβόντες, ἔγνωσαν ἀντέ-

2 καθ' add. Dind. δὲ Dind., δὴ ο Τεφίδης] Πεφί-
 ης Gutschmid 7 Γεύθην ΡΑΗ (XIII 105, 3) 10 ἐφε-
 σιν P, ἐφεσσόν v 15 Μῆδυμν. v (et infra) 16 συνῆψε
 malim 18 τὸν om. P 21 Ἐρεσσόν ΦΙΔ 26 καταλα-
 βόντες P

χεσθαι τῶν κατὰ Σικελίαν πραγμάτων. ορίναντες δὲ διαγωνίζεσθαι, ναυσὶ μὲν μακραῖς ὀλίγαις διέβησαν, δύναμιν δὲ συνήγαγον ἀπό τε Λιβύης καὶ Σαρδοῦς, ἔτι δὲ τῶν ἐξ Ἰταλίας βαρβάρων. πάντας δ' ἐπιμελῶς καθοπλίσαντες μετὰ τῆς οἰκείας χρονιάς ἐπεφαιώθησαν εἰς τὴν Σικελίαν, οὐκ ἐλάττους ὅντες τῶν δικτῶν μυριάδων, ὃν ἡγεῖτο Μάγων. οὗτος μὲν οὖν διὰ Σικελῶν πορευθείς, καὶ τὰς πλείστας πόλεις ἀποστήσας τοῦ Διονυσίου, κατεστρατοπέδευσεν ἐν τῇ τῶν Ἀγυρτίων 715 φιναίων χώρᾳ παρὰ τὸν Χρύσαν ποταμὸν ἐγγὺς τῆς 10 ὁδοῦ τῆς φερούσης εἰς Μοργαντίναν· τοὺς γὰρ Αγυρτίωνς οὐ δυνάμενος εἰς συμμαχίαν προσβλέψθαι, τῆς εἰς τοῦμπροσθεν ἀπέστη πορείας, ἀκούων 3 τοὺς πολεμίους ἐκ Συρακούσων ὠρμηκένα. Διονύσιος δὲ πυθόμενος τοὺς Καρχηδονίους διὰ τῆς 15 μεσογείου τὴν πορείαν ποιουμένους, ταχὺ συλλέξας οὓς ἤδυνατο τῶν Συρακοσίων καὶ τῶν μισθοφόρων ὠρμησε, τοὺς πάντας ἔχων οὐκ ἐλάττους δισμυρίων. παραγενόμενος δ' ἐγγὺς τῶν πολεμίων διεπρεπεύσατο πρὸς Ἀγυρτίναν τὸν δυναστεύοντα τῶν 20 Ἀγυρτίων. οὗτος δὲ τῶν τότε τυφάννων τῶν ἐν Σικελίᾳ μεγίστην εἶχε δύναμιν μετὰ Διονύσιου· τῶν τε γὰρ περικειμένων ἐρυμάτων σχεδὸν ἀπάντων ἐκυρίευε καὶ τῆς πόλεως τῶν Ἀγυρτίων ἥρχε πολυοχλουμένης κατ' ἐκείνους τοὺς καιρούς. εἶχε 25 γὰρ πολίτας οὐκ ἐλάττους δισμυρίων. ἦν δὲ καὶ

4 δ' om. o - PAL 11 Μοργαντίνην Dind. 13 ἀπέστη Hert., ἐπέστη o; ἐπέσχε Dind. 17 οὗτος] ὄσους fort. 21 αγυρτίων PF τῶν aīd. L 23 τε Eich., τότε o, del. Wess. 24 ἐκυρίευσε o, corr. Eich.

εἰς τοῦτο τὸ πλῆθος ἐν τῇ πόλει συνηθροισμένον
χρημάτων πολλῶν κατὰ τὴν ἀκρόπολιν παράθεσις,
ἥν "Αγυρις ἡθροίκει πεφονευκὼς τοὺς εὐπορωτάτους
τῶν πολιτῶν. ἀλλ' διονύσιος μετ' ὀλίγων εἰσ-
ελθὼν ἐντὸς τοῦ τείχους ἔπεισε τὸν "Αγυριν συμ-
μαχῆσαι γυνησίως, καὶ πολλὴν ἐπηγγείλατο χώραν
τῆς ὁμόρου δωρήσεσθαι κατορθωθέντος τοῦ πολέ-
μου. διὸ "Αγυρις πρῶτον μὲν πάσῃ τῇ Διονυσίου τ
δυνάμει σῖτον καὶ τἄλλα ὄσα ἥν χρεία προθύμως
ἔδωρήσατο, καὶ πανδημεὶ τὴν δύναμιν ἔξαγαγὼν
ἔστρατενε μετὰ Διονυσίου καὶ κοινῇ πρὸς Καρ-
χηδονίους διεπολέμει.

Μάγων δὲ ἐν πολεμίᾳ χώρᾳ στρατοπεδεύων, καὶ⁹⁶
τῶν ἀναγκαίων ἐνδεῆς ἀεὶ μᾶλλον γινόμενος, οὐ
μετρίως ἡλαττοῦτο· καὶ γὰρ οἱ περὶ τὸν "Αγυριν τῆς
χώρας ἔμπειροι καθεστῶτες ἐν ταῖς ἐνέδραις ἐπλέ-
ονέκτοντιν καὶ τὰς ἀγορὰς τῶν πολεμίων ἀφηροῦντο.
λεγόντων δὲ τῶν Συρακοσίων διὰ μάχης κρίνειν
ώς τάχιστα τὰ πράγματα, Διονύσιος ἤναντιοῦτο
λέγων χωρὶς κινδύνων τῷ χρόνῳ καὶ τῇ σπάνει
καταφθαρήσεσθαι τοὺς βαρβάρους· ἐφ' οἷς παρορ-
γισθέντες οἱ Συρακόσιοι κατέλιπον τὸν Διονύσιον.
διὸ δὲ τὸ μὲν πρῶτον εὐλαβούμενος ἐπ' ἐλευθερίαν³
ἐκάλει τοὺς οἰκέτας, μετὰ δὲ ταῦτα διαπρεσβευσα-
μένων τῶν Καρχηδονίων ὑπὲρ εἰρήνης ὑπακούσας
ἀναπομπίους τοῖς κυρίοις ἐποίησε, πρὸς δὲ τοὺς

1 συνηθροισμένων ο, corr. Rhod. 4 μετ' ὀλίγον ο,
corr. Rhod. 7 δωρήσασθαι ο, corr. Dind. 9 ὄσα]
ὅσων Rhod. 11 ἐστρατοπεδεύσεν P πρὸς K.] τοῖς Καρ-
χηδονίοις f 22 κατέλειπον P

4 Καρχηδονίους εἰρήνην ἐποιήσατο. ἦσαν δ' αἱ συνθῆκαι τὰ μὲν ἄλλα παραπλήσιαι ταῖς πρότερον, Σικελοὺς δὲ δεῖν ὑπὸ Διονύσιον τετάχθαι καὶ παραλαβεῖν αὐτὸν τὸ Ταυρομένιον. μετὰ δὲ τὰς συνθῆκας Μάγων μὲν ἀπέπλευσε, Διονύσιος δὲ παραλαβὼν τὸ Ταυρομένιον τοὺς μὲν πλείστους τῶν ἐκεῖ Σικελῶν ἔξεβαλεν, τῶν δ' ἵδιων μισθοφόρων τοὺς ἐπιτηδειοτάτους ἐπιλέξας κατέκισεν. 716

5 Καὶ τὰ μὲν κατὰ Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν, κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι Φαλίσκον πόλιν ἐκ τοῦ 10 Φαλίσκων ἔθνους ἔξεπόρθησαν.

97 Τοῦ δ' ἔτους τούτου διεληλυθότος Ἀθήνησι μὲν ἦν ἄρχων Νικοτέλης, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἄρχὴν διώκονταν χιλίαρχοι τρεῖς, Μάρκος Φούριος, Γάιος Αἰμίλιος. τούτων δὲ τὴν ἄρχὴν παρει- 15 ληφότων οἱ λακωνίζοντες τῶν Ῥοδίων ἐπαναστάτες τῷ δῆμῳ τοὺς τὰ τῶν Ἀθηναίων φρονοῦντας 2 ἔξεβαλον ἐκ τῆς πόλεως. συνδραμόντων δ' αὐτῶν ἐν τοῖς δηλοῖς καὶ πειρωμένων ἀντέχεσθαι τῶν πραγμάτων, ἐπεκράτησαν οἱ Λακεδαιμονίοις συμ- 20 μαχοῦντες, καὶ πολλοὺς μὲν ἐφόνευσαν, τοὺς δὲ διαφυγόντας ἔξεχήρουξαν. εὐθὺς δὲ καὶ πρέσβεις ἀπέστειλαν εἰς Λακεδαιμονα περὶ βοηθείας, εὐλα- 3 βούμενοι μὴ τινες τῶν πολιτῶν νεωτερίσωσιν. Λα- κεδαιμόνιοι δ' αὐτοῖς ἀπέστειλαν ἐπτὰ τριήρεις καὶ 25

1 δ' αἱ Eich, δὲ οἱ 2 παραπλήσιαι PA 3 διονυ-
σίον P 10 φιλίσκον P, φίλισκον εἰς del. Dind. (c.
106, 4) 11 φαλέκων P, φαλαικῶν v; Αἰκῶν Salmasius
14 φρούριος ο -FK 15 Αἰμίλιος] καὶ Κάτλος Βῆρος add.
ο -PA; M. et L. Furius ex Liv. V 26 17 τὰ om. P
18 ἔξεβαλλον Hert. 20 Λακεδαιμόνιοι ο, corr. Wess.

τοὺς ἀφηγησομένους τῶν πραγμάτων τρεῖς ἄνδρας,
Εὐδόκιμον καὶ Φιλόδοκον καὶ Διφίλαν. οὗτοι δὲ
πρῶτον εἰς Σάμον κομισθέντες ἀπέστησαν τὴν πόλιν
Ἀθηναίων, ἐπειτα καταπλεύσαντες εἰς Ρόδον τῶν
5 ἐνταῦθα πραγμάτων εἶχον τὴν ἐπιμέλειαν. οἱ δὲ 4
Λακεδαιμόνιοι, προχωρούντων αὐτοῖς τῶν πραγμά-
των, ἔγνωσαν ἀντέχεσθαι τῆς θαλάττης, καὶ πάλιν
ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον ἐκράτουν τῶν συμμάχων ἀθροί-
σαντες ναυτικόν. οὗτοι μὲν οὖν εἰς τε Σάμον καὶ
10 Κνίδον καὶ Ρόδον κατέπλευσαν, καὶ πανταχόθεν
ναῦς τε καὶ τὸν ἀφίστοντος καταγράφοντες ἐπιβάτας
ἔξηρτυνον πολυτελῶς τριήρεις εἶκοσιν ἑπτά. Ἀγη- 5
σίλαιος δὲ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεύς, ἀκούων
τὸν Ἀργείους περὶ τὴν Κόρινθον διατρίβοντας,
15 ἔξηργαγε τὸν Λακεδαιμονίους πανδημεὶ πλὴν μᾶς
μόρας. ἐπελθὼν δὲ τὴν Ἀργείαν πᾶσαν τὰς μὲν
κτήσεις διηρπασεν, τὴν δὲ χώραν δενδροτομήσας εἰς
τὴν Σπάρτην ἀπεχώρησεν.

Κατὰ δὲ τὴν Κύπρον Ἐναγόρας. ὁ Σαλαμίνος, 98
20 ὃς ἦν μὲν εὔγενεστατος, τῶν γὰρ κτισάντων τὴν
πόλιν ἦν ἀπόγονος, πεφευγὼς δὲ ἐν τοῖς ἔμπροσθεν
χρόνοις διά τινας στάσεις, καὶ μετὰ ταῦτα κατελ-
θὼν μετ' ὀλίγων, τὸν μὲν δυναστεύοντα τῆς πό-
λεως Ἀβδήμονα τὸν Τύριον ἔξέβαλε, φίλον δοντα-
25 717τοῦ Περσῶν βασιλέως, αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν κατα-

2 Εὐδόκιμον] "Εὐδίκον Xen. Hell. IV 8, 20 καὶ om. v Φιλόδικον FK Διφίλαν Xen.; φῆλαν A 8 ἐκράτων P; ἐκ add. Reiske 11 *καταγράφοντες] κατέγραφον o; κατα- γράψαντες aut ἐπιβάτας καὶ ἔξ. Reiske 12 Ἀγησίπολις Wess. ex Xen. Hell. IV 7, 3 16 μοίρας o 23 ὀλίγον v 24 Τύροιον o, corr. Rhod.

σχὼν τὸ μὲν πρῶτον ἐβασίλευσε τῆς Σαλαμῖνος,
μεγίστης οὕσης καὶ δυνατωτάτης τῶν ἐν Κύπρῳ
πόλεων· ταχὺ δὲ χρημάτων [πλῆθος] πολλῶν εὔπο-
ρησας καὶ δύναμιν προχειρισάμενος ἐπεχείρησεν
 2 ἄπασαν τὴν νῆσον σφετερίσασθαι. τῶν δὲ πόλεων
ἄς μὲν βίᾳ χειρωσάμενος, ἄς δὲ πειθοῖ προσλαβό-
μενος, τῶν μὲν ἄλλων πόλεων ταχὺ τὴν ἡγεμονίαν
παρέλαβεν, Ἀμαθούσιοι δὲ καὶ Σόλιοι καὶ Κιτιεῖς
ἀντέχοντες τῷ πολέμῳ πρέσβεις ἀπέστειλαν πρὸς
Ἀρταξέρξην τὸν τῶν Περσῶν βασιλέα περὶ βοηθείας.
 3 μὲν τοῦ μὲν Εὐαγόρου κατηγόρουν, ὅτι τὸν Ἀγυριν
βασιλέα σύμμαχον ὅντα Περσῶν ἀνεῖλε, τὴν δὲ
νῆσον ὥμολόγησαν αὐτῷ συγκατακτήσασθαι. ὁ δὲ
βασιλεύς, οὐ βουλόμενος ἄμα μὲν τὸν Εὐαγόραν
ἐπὶ πλεῖον προκόπτειν, ἄμα δὲ διανοούμενος τὴν
Κύπρον ἐνύφωσ εἶναι κειμένην καὶ ναυτικὴν δύναμιν
[δύνασθαι] μεγάλην ἔχειν, ἢ δυνήσεται προπολεμεῖν
τῆς Ἀσίας, ἐκρινεῖ συμμαχεῖν, καὶ τούτους μὲν ἔξε-
πεμψεν, αὐτὸς δὲ πρὸς μὲν τὰς ἐπιθαλαστίους πόλεις
καὶ τοὺς ἀφηγουμένους τῶν πόλεων σατράπας ἐπεμ-
ψεν ἐπιστολὰς ναυπηγεῖσθαι τριήρεις καὶ τὰ πρὸς
τὸν στόλον χρήσιμα ὅντα κατὰ σπουδὴν παρασκευ-
άζεσθαι, Ἐκατόμνῳ δὲ τῷ Κερίας δυνάστῃ προσέταξε

2 καὶ οἱ. P 3 πλῆθος del. Dind.; πλήθος Wess.
 8 Κιτιεῖς] κίτρεις PA, Ωτιεῖς Meursius ex Ephori frag. 134:
 Ἀμαθούσιοι δὲ καὶ Σόλιοι καὶ Ωτιεῖς ἀντέχοντες ἔτι τῷ
πολέμῳ 10 τῶν οἱ. v 11 Εὐαγόρου] ἀγόρου P "Αγυ-
ριν]" ἄκοριν Reiske, Τέροιν vel delere malim 13 συγ-
κατακτήσεσθαι Dind. 14 οὐ οἱ. P; ἄμα μὲν οὐ β. prae-
stat 15 προκόπτειν ἐπὶ πλεῖον v 16 *εἶναι κειμένην] οἱ. A,
διακειμένην c; κεισθαι Reiske, κειμένην Dind. 17 δίνα-
σθαι del. Reiske ἢ Wess., ἦ ο 19 αὐτοὺς P

πολεμεῖν τῷ Εὐαγόρᾳ. οὗτος δὲ τὰς ἐν ταῖς ἄνω 4
σατραπείαις πόλεις ἐπιπορευόμενος μεγάλαις δυνά-
μει διαβαίνει εἰς τὴν Κύπρον.¹

Τὰ μὲν οὖν κατὰ τὴν Ἀσίαν ἐν τούτοις ἦν, 5
5 κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ρωμαῖοι πρὸς Φαλίσκους εἰρή-
νην ποιησάμενοι, πρὸς δὲ Αἰγαίους πόλεμον τὸ
τέταρτον, καὶ Σούτριον μὲν ὥσπισαν, ἐκ δὲ Οὔερ-
οηγῆνος πόλεως ὑπὸ τῶν πολεμίων ἔξεβλήθησαν.

Τοῦ δ' ἔτους τούτου διεληλυθότος Ἀθήνησι μὲν 99
10 ἥρχε Δημόστρατος, ἐν Ρώμῃ δ' ὑπατοι τὴν ἀρχὴν
παρειλήφεισαν Λεύκιος Λουκρήτιος καὶ Σερονίλιος.
κατὰ δὲ τούτους τὸν χρόνον τὸν Ἀρταξέρξης μὲν
Στρούθιαν στρατηγὸν κατέπεμψεν ἐπὶ θάλατταν
μετὰ δυνάμεως Λακεδαιμονίοις πολεμήσοντα, Σπαρ-
15 τιᾶται δὲ τὴν παρουσίαν αὐτοῦ πυθόμενοι Θίβρωνα
718 στρατηγὸν εἰς τὴν Ἀσίαν ἔξεπεμψαν. ὃς κατελάβετο
χωρίον Ἰονδα καὶ Κόρησσον ὅρος ὑψηλόν, τῆς
Ἐφέσου ἀπέχον σταδίους τετταράκοντα. οὗτος μὲν 2
οὖν διτακτικιλίους ἔχων στρατιώτας σὺν τοῖς κατὰ
20 τὴν Ἀσίαν ἀθροισθεῖσιν ἐπήει τὴν τοῦ βασιλέως
χωραν· φθείρων, Στρούθιας δὲ σὺν ἵππῳ τε βαρβα-
ρικῇ πολλῇ καὶ στρατιώταις δπλίταις μὲν πεντα-

1 οὗτος Dind., αὐτὸς ο 6 Αἰγαίους Cluverius, Αἰτω-
λούς ο; Αἴγαλους Niebuhr πρὸς Αἰγαίους ἐπολέμονν Wurm
7 ὥσπισαν (cuius loco plerumque ὥσπισαν in cod. scriptum est)
Wurm ex c. 117, 4] ὥσπισαν ο; ἐπόρθησαν Rhod. 11 παρει-
λήφασιν ο, corr. Eich. Σερονίλιος PAL, Σερονίλιος Κόσ-
σων ε; Σερονίος Σοντάπικιος Rhod. ex Liv. V 29 (cf. XV 8, 1)
13 *κατέπεμψεν] καταπέμψας ἐπεμψε ο, καταστήσας ἐπεμψε
Dind. 15 Θίβρωνα AJK., Θίβρωνα P, Θίβρωνα ε semper
16 κατέλαβε τὸ ο, corr. Eich. 17 χωρίονδα καὶ] χωρίον
(τι) κατὰ vel τὸ χωρίον Πίονα εονισιο Κόρησσον P,
Κόρησιον f 21 φθείρων PAL, διαφθείρων ε.

κισχιλίοις, ψιλοῖς δὲ πλείοσι δισμυρίων, οὐ μακρὰν
3 τῶν Λακεδαιμονίων κατεστρατοπέδευσεν. τέλος δὲ
τοῦ Θίβρωνος μετὰ μέρους τῆς δυνάμεως ἔξελθόν-
τος καὶ πολλὴν περιβαλομένου λείαν, ἐπελθὼν δὲ
Στρούθας τὸν τε Θίβρωνα μαχόμενον ἀνεῖλε, καὶ 5
τῶν στρατιωτῶν τοὺς μὲν πλείστους ἀπέκτεινε, τοὺς
δ' ἔξωγηρσεν, δλίγοι δὲ εἰς τὸ Κνιδίνιον φρούριον
διεσώθησαν.

4 Θρασύβουλος δὲ δ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς
ἐκ τῆς Λέσβου κομιζόμενος μετὰ τοῦ στόλου πρὸς 10
Ἀσπενδον, ὥρμισε τὰς τριήρεις εἰς τὸν Εὔρυμέδοντα
ποταμὸν. χρήματα δὲ εἰληφότος αὐτοῦ παρὰ τῶν
Ἀσπενδίων, ὅμως τινὲς τῶν στρατιωτῶν ἐδήσαν
τὴν χώραν. γενομένης δὲ νυκτὸς οἱ μὲν Ἀσπένδιοι
χαλεπᾶς ἐνεγκόντες ἐπὶ τοῖς ἀδικήμασιν ἐπέθεντο 15
τοῖς Ἀθηναίοις καὶ τὸν τε Θρασύβουλον καὶ τινας
τῶν ἄλλων ἀνεῖλαν· οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων τριήραρ-
χοι περιδεεῖς γενόμενοι καὶ ταχὺ πληρώσαντες τὰς
5 ναῦς, εἰς Ρόδον ἔξεπλευσαν. ἀφεστηκνίας δὲ τῆς
πόλεως, καὶ τῶν φυγάδων φρούριόν τι κατειληφό- 20
των, μετὰ τούτων διεπολέμουν πρὸς τοὺς κατὰ τὴν
πόλιν. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι πυθόμενοι τὴν Θρασύβουλον
τοῦ στρατηγοῦ τελευτήν, Ἀγύριον στρατηγὸν ἔξε-
πεμψαν. τὰ μὲν οὖν κατὰ τὴν Ασίαν ἐν τούτοις ἦν.

100 Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν δ τῶν Συρακοσίων τύραν- 25
νος Διονύσιος σπεύδων τῇ κατὰ τὴν νῆσον δυνα-

4 ἀπελθὼν o-PAF 5 μαχόμενος o- FJL 7 Κνιδί-
νιον] Κορήσσιον fort. 14 οἱ μὲν om. P 17 τῶν (ante
ἄλλων) om. P 23 Ἀγύριον Xen. Hell. IV 8, 31 26 τὴν ...
δυναστείαν o, corr. Eich. (cf. XV 79, 2)

στεία καὶ τὸν πατέρα Ἰταλίαν Ἑλληνας προσλαβέσθαι, τὴν μὲν ἐπ' ἐκείνους κοινὴν στρατείαν εἰς ἔτερον καιρὸν ἀνεβάλετο, κρίνας δὲ συμφέρειν ἐπιχειρεῖν πρώτη τῇ τῶν Ρηγίνων πόλει διὰ τὸ προ-
 5 πολεμητήριον αὐτὴν εἶναι τῆς Ἰταλίας, ὥρμησεν ἐκ Συρακουσῶν μετὰ τῆς δυνάμεως. εἶχε δὲ πεζὸν 2 μὲν δισμυρίους, ἵππεis δὲ χιλίους, ναῦς δ' ἐκατὸν εἴκοσι. περαιώσας δὲ τὴν δύναμιν ἐπὶ τὸν δρόοντας τῆς Λοκρίδος, ἐκεῖθεν διὰ τῆς μεσογείου τὴν πορείαν 10 ἐποιεῖτο, τέμνων καὶ πυρπολῶν τὴν τῶν Ρηγίνων χώραν· συμπαρέπλευσε δὲ καὶ ὁ στόλος ἐπὶ θάτερα μέρη τῆς θαλάττης, καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει περὶ τὸν πορθμὸν κατεστρατοπέδευσεν. οἱ δὲ Ἰταλοὶ πυθό-
 15 μενοι τὴν τοῦ Διονυσίου διάβασιν ἐπὶ τὸ Ρήγιον,
 20 ἀπέστειλαν ἐκ Κρότωνος ναῦς ἕξηκοντα, σπεύδοντες παραδοῦναι τοῖς Ρηγίνοις. μετεώρων δὲ πλεονσῶν αὐτῶν δὲ Διονύσιος πεντήκοντά ναῦς ἔχων ἐπέπλευσε, καὶ φυγόντων αὐτῶν ἐπὶ τὴν γῆν οὐδὲν ἦττον ἐπέκειτο, καὶ συνδήσας ἀπέσπα τὰς παρορ-
 25 μούσας ἐν τῇ γῇ. κινδυνευονταν δὲ τῶν ἕξηκοντα 4
 719 τριήρων ἀλῶναι Ρηγίνων πανδημεὶ παρεβοήθησαν,
 καὶ ἀπὸ τῆς γῆς τῷ πλήθει τῶν βελῶν ἀνεῖρξαν τὸν Δεονύσιον. ἐπιγενομένων δὲ πνευμάτων μεγάλων οἱ μὲν Ρηγίνοι τὰς ναῦς ἀνείλκυσαν ἐπὶ τὴν γῆν,
 25 Διονύσιος δὲ ἴσχυρῶς χειμασθεὶς ἐπτὰ ναῦς ἀπώλεσε καὶ σὺν αὐταῖς ἄνδρας οὐκ ἐλάττους χιλίων

2 ἐπ' ἐκείνους (vel πατέρα ἐκείνων) Steph., πατέρα ἐκείνους o 4 τῇ om. PA 12 τῇ θαλάττῃ o, corr. Eich. 15 Κρότωνος P 16 παραδοῦναι vel παρεισδῦναι Madvig 17 ἐπέπλευσε Eich., ἐπέπλευσε o 25 χειμασθεὶς Kuhn et Wess., μαχεσθεὶς o

5 πεντακοσίων. τούτων δ' ἄμα ταῖς ναυσὶν ἐκβρα-
σθέντων ἐπὶ τὴν Ρηγίνην, οἱ Ρηγῖνοι πολλοὺς τῶν
ναυτῶν ἔξωγρήσαν. Διονύσιος δ' ἐπὶ πεντήδους
πλέων, καὶ πολλάκις παρ' ὀλίγον ἐλθὼν ὑποβρύ-
χιος, μόγις περὶ μέσας νύκτας εἰς τὸν ἐν Μεσσήνῃ 5
λιμένα κατέφυγεν. ἦδη δὲ καὶ τῆς χειμερινῆς ὥρας
ἐνισταμένης οὗτος μὲν πρὸς Λευκανοὺς συμμαχίαν
ποιησάμενος ἀπῆγαγε τὰς δυνάμεις εἰς Συρακούσας.

101 μετὰ δὲ ταῦτα Λευκανῶν τὴν Θουρίαν καταδρα-
μόντων οἱ Θούριοι παρίγγειλαν τοῖς συμμάχοις 10
κατὰ τάχος ἀπαντᾶν μετὰ τῶν ὅπλων· αἱ γὰρ κατὰ
τὴν Ἰταλίαν Ἑλληνίδες πόλεις ἐν [τε] ταῖς συνθή-
καις εἶχον οὔτως, ἵν' ἥτις ἀν ὑπὸ τῶν Λευκανῶν
λεηλατηθῇ χώρα, πρὸς ταῦτην ἀπαντες παρεβοη-
θῶσιν· ἡς δ' ἀν πόλεως μὴ καταστῇ τὸ στρατό- 15
πεδον ἐπὶ τὴν βοήθειαν, τεθνάναι τοὺς ἐκείνης
2 τῆς πόλεως στρατηγούς. διόπερ τῶν Θουρίων τοὺς
βιβλιαφόρους ἀποστειλάντων ἐπὶ τὰς πόλεις πρὸς
τὴν τῶν πολεμίων παρουσίαν, ἀπαντες παρεσκευά-
ζοντο πρὸς τὴν ἀνέξενξιν. αὐτοὶ δὲ προεξαναστάν- 20
τες ταῖς δρμαῖς καὶ τὸ τῶν συμμάχων πλῆθος οὐκ
ἀναμείναντες, ἀνέξενξαν ἐπὶ τοὺς Λευκανούς, ἔχον-
τες πεζοὺς μὲν πλείους τῶν μαρίων τετρακισχιλίων,
3 ἵππεῖς δὲ σχεδὸν χιλίους. καὶ Λευκανοὶ μὲν ἀκού-
σαντες τὴν τῶν πολεμίων ἔφοδον ἀπεχώρησαν εἰς 25

1 πεντακοσίων ἐπὶ τὴν Ρηγίνην. τούτων . . . o, trans-
posuit Wess. 4 ἐλθὼν] εἴναι vel ἀπολέσθαι add. Wess.,
γενέσθαι Reiske 5 μολις o -PAL 12 τε del. Reiske
14 ἐλεηλατήθῃ PAF 15 καταντήσῃ Hert. 20 ἀνάγενξιν
postremum est vocabulum fol. 208 in P, prima verba fol.
209 sunt ἀπαρ τεκνῶν p. 350. 1; cetera omnia desunt

τὴν ἵδιαν χώραν· οἱ δὲ Θούριοι κατὰ σπουδὴν
ἔμβαλόντες εἰς τὴν Λευκανίαν, τὸ μὲν πρῶτον
φρούριον ἔξειλον, καὶ πολλῆς ὥφελείας κυριεύσαν-
τες καθαπέρει δέλεαρ ἐλαβον τῆς ἑαυτῶν ἀπωλείας.
5 φρονηματισθέντες γὰρ ἐπὶ τῷ προτερήματι κατα-
πεφρονηκότως διά τινων στενῶν καὶ ἀποκρήμνων
δῦσαν ἐπορεύθησαν, βουλόμενοι Λᾶον πόλιν ἐνδαι-
μονα πολιορκῆσαι. ἐπειδὴ δὲ παρεγενήθησαν εἰς 4
τι πεδίον κύκλῳ λόφοις ὑψηλοῖς καὶ κορημοῖς
10 περιειλημμένον, ἐνταῦθα οἱ Λευκανοὶ πάσῃ τῇ
δυνάμει διέκλεισαν αὐτοὺς τῆς ἐπὶ τὰς πατρίδας
ἐπανόδου. παράδοξον δ' ἐπὶ τῷ λόφῳ [καὶ φανε-
ρὰν] ποιήσαντες τὴν ἑαυτῶν ἐπιφάνειαν ἔξεπληξαν
τοὺς Ἑλληνας διά τε τὸ μέγεθος τοῦ στρατοπέδου
15 καὶ τὴν τῶν τόπων δυσχωρίαν· εἶχον γὰρ Λευκανοὶ
τότε πεζοὺς μὲν τρισμυρίους, ἵππεis δ' οὐκ ἐλάτ-
τους τετρακισχιλίων. τῶν δ' Ἑλλήνων ἀνελπίστως 102
τηλικούτῳ περιεχομένων κινδύνῳ, κατέβαινον εἰς τὸ
πεδίον οἱ βάρβαροι. γενομένης δὲ παρατάξεως, καὶ
20 τῶν Ἰταλιωτῶν καταπολεμηθέντων ὑπὸ τοῦ πλήθους
720τῶν Λευκανῶν, ἐπεσον μὲν πλείους τῶν μυρίων·
παρήγγελλον γὰρ οἱ Λευκανοὶ μηδένα ζωγρεῖν· τῶν
δὲ λοιπῶν οἱ μὲν ἐπί τινα πρὸς τῇ θαλάσσῃ λόφον
ἔφυγον, οἱ δὲ θεωροῦντες ναῦς μακρὰς προσπλεού-
25 σας καὶ νομίζοντες τὰς τῶν Ρηγίνων εἶναι, συνέ-

7 Λᾶον Reiske, λαὸν οὐλὶν τὸν τὴν τῆς πατρίδος fort. 9 ὑψηλοῖς] ψιλοῖς FK
11 τῆς πατρίδος Wess., ἐπανόδον 12 ἐπανόδον Wess., ἐπίπεδα A, ἐπίπε-
δος c καὶ φανερὰν delevi, καὶ om. AL; καὶ φοβερὰν
Reiske 15 δυσχέρειαν fort. (e. 51, 5. 88, 3) 20 κατα-
πονηθέντων Reiske (e. 103, 6) 25 τὰς om. JK

φυγον εἰς τὴν θάλασσαν καὶ διενήχοντο ἐπὶ τὰς
2 τριηρεῖς. ἦν δὲ ὁ στόλος ὁ προσπλέων Διονυσίου
τοῦ τυράννου, καὶ γαύραχος ὑπῆρχεν αὐτῷ Λεπτί-
νης ὁ ἀδελφός, ἀπεσταλμένος τοῖς Λευκανοῖς ἐπὶ⁵
βοήθειαν. ὁ μὲν οὖν Λεπτίνης δεξάμενος φίλαν-
θρώπων τοὺς νηχομένους ὡς ἐπὶ τὴν γῆν ἀπεβί-
βασε καὶ ἐπεισε τοὺς Λευκανοὺς ὑπὲρ ἐκάστου τῶν
αἰχμαλώτων λαβεῖν ἀργυρίου μνᾶν· οὗτοι δ' ἦσαν
3 τὸν ἀριθμὸν ὑπὲρ τοὺς χιλίους. γενόμενος δὲ τῶν
χοημάτων ἔγγυητῆς καὶ διαλλάξας τοὺς Ἰταλιώτας 10
τοῖς Λευκανοῖς ἐπεισεν εἰρήνην ποιήσασθαι, καὶ
μεγάλης ἀποδοχῆς ἔτυχε παρὰ τοῖς Ἰταλιώτας, συμ-
φερόντως αὐτῷ, οὐ λυσιτελῶς δὲ Διονυσίῳ συντε-
θεικὼς τὸν πόλεμον. ἥλπιζε γὰρ ὁ Διονύσιος τῶν
Ἰταλιώτῶν πολεμούντων πρὸς Λευκανοὺς ἐπελθὼν 15
φαδίως ἂν κρατῆσαι τῶν κατ' Ἰταλίαν πραγμάτων,
ἀπολελυμένων δὲ τηλικούτον πολέμου δυσχερῶς ἂν
περιγενέσθαι. διόπερ τοῦτον μὲν ἀπῆλαξε τῆς
ναυαρχίας, Θεαρίδην δὲ τὸν ἔτερον ἀδελφὸν ἤγε-
μόνα τοῦ στόλου κατέστησεν.²⁰

4 Τούτων δὲ πραχθέντων Ῥωμαῖοι τὴν τῶν Οὐδε-
ξίων χώραν κατεκληρούχησαν, κατ' ἄνδρα δόντες
πλέθρα τέτταφα. ὡς δέ τινες, εἶκοσι ὅκτω· καὶ
πρὸς μὲν Αἴκούσους διαπολεμοῦντες Λίφλον πόλιν

1 καὶ J, οἱ δὲ A, οἱ δὲ καὶ e. 2 ὁ στόλος ὁ Dind.,
ὁ στόλος r. 7 καὶ A, om. e; aut. ὡς ὡς ἐπὶ = usque ad!)
aut καὶ del. Reiske 13 αὐτῷ] αὐτοῖς Reiske 18 παρα-
γενέσθαι o. corr. Rhod. 21 Οὐτεξίων] Οὐτήιων Wess.
21 Αἴκούσους] εκεστούς sive εκούσους A: Αἴκοις Steph.
Αἴκιοι] cf. e 106. 4 Λιφοίκοντα, quod ex ALQVIKONDÖN
ortum esse censet Reiske, Αἴκιοι Mommsen

κατὰ κράτος εἶλον, Οὐελιτρίνων δ' ἀποστάντων πόλεμον πρὸς αὐτοὺς ἐνεστήσαντο. ἀπέστη δὲ καὶ Σάτρικον ἀπὸ Ρωμαίων, καὶ εἰς Κερκίους ἀποικίαν ἀπέστειλαν.

5 Τοῦ δ' ἐνιαυδίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθῆ-**103** νησὶ μὲν ἥρχεν Ἀντίπατρος, ἐν δὲ τῇ Ρώμῃ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διάκουν Λεύκιος Οὐαλέριος καὶ Αὖλος Μάλλιος. περὶ δὲ τούτους τοὺς χρόνους Διονύσιος ὁ τῶν Συρακοσίων δυνάστης φανερῶς 10 ἔφυτὸν ἀναδείξας ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν στρατευσόμενον, μετὰ πλείστης δυνάμεως ὕρμησεν ἀπὸ Συρακουσῶν. εἶχε δὲ πεζοὺς μὲν πλείους τῶν δισμυρίων, 2 ἵππεis δὲ περὶ τρισχιλίους, ναῦς δὲ μακρὰς μὲν γεσσαράκοντα, τὰς δὲ τὸν σῖτον κομιζούσας οὐκ 15 ἐλάττους τριακοσίων. πεμπταῖος δὲ κατανύσσας εἰς τὴν Μεσσήνην, αὐτὸς μὲν ἐν τῇ πόλει τὴν δύναμιν 721 ἀνελάμβανε, Θεαρίδην δὲ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὰς Λιπαραίων νῆσους ἀπέστειλε μετὰ νεῶν τριάκοντα· 20 πενταμένος γὰρ ἦν δέκα ναῦς τῶν Ρηγίνων περὶ 3 ἔκεινους τοὺς τόπους οὕσας. ὁ δὲ Θεαρίδης ἐκ- πλεύσας καὶ καταλαβὼν τὴν Ρηγίνων δεκαναῖαν ἐν τισιν εὐθέτοις τόποις, αὐτάνδρων τῶν σκαφῶν ἐκνοίενσε καὶ ταχέως εἰς Μεσσήνην πρὸς Διονύσιον ἐπέστρεψε. Διονύσιος δὲ τὸν αἰχμαλώτους εἰς

1 Οὐελιτράνων Bader
καιον̄ Wess
7 καὶ om. A
fasti (ef. XV 14, 1) 10 στρατευσόμενος o - A
Rhod., ἐπὶ ο 13 μὲν] ἐκατὸν add. Sintenis
Λιπαρέων νῆσοις A, τὰς νῆσους τῶν Λιπαραίων c (XII 54, 4)
18 ἀπέστειλε, ἀπέλειπεν AL 24 ἀπέστρεψε L, ὑπέστρεψε
Reiske

2 συνεστήσαντο Bek.
8 Μάλιος FK; M. Manlius
11 ἀπὸ
17 τὰς
17 τὰς
24 ἀπέστρεψε L, ὑπέστρεψε

δεσμὰ καταθέμενος τοῖς Μεσσηνίοις ἔδωκε φυλάττειν, αὐτὸς δὲ περαιώσας τὴν δύναμιν εἰς Καυλωνίαν περιεστρατοπέδενσε τὴν πόλιν, καὶ τὰς μηχανὰς 4 προσερείσας πυκνὰς προσβολὰς ἐποιεῖτο. οἱ δὲ κατὰ τὴν Ἰταλίαν Ἐλληνες ὡς ἐπύθουντο τὰς τοῦ Διονυσίου δυνάμεις περαιουμένας τὸν διείργοντα πορθμόν, καὶ αὐτὸλ στρατόπεδα συνήθροιξον. τῆς δὲ τῶν Κροτωνιατῶν πόλεως μάλιστα πολυοχλουμένης καὶ πλείστους ἔχούσης Συρακοσίους φυγάδας, τούτοις τὴν ἥγεμονίαν τοῦ πολέμου παρέδωκαν· οἱ δὲ 10 Κροτωνιάται τὰς πανταχόθεν δυνάμεις ἀθροίσαντες στρατηγὸν Ἐλωριν τὸν Συρακόσιον εἶλοντο. οὗτος δὲ πεφευγὼς Διονύσιον καὶ δοκῶν τόλμαν ἔχειν ἐμπρακτον, πιστότατα πρὸς τὸν τύραννον πολεμήσειν διὰ τὸ μῆσος ὑπείληπτο. ὡς δὲ πάντες 15 οἱ σύμμαχοι παρεγενήθησαν εἰς Κρότωνα, [καὶ] κατὰ τὴν ἑαυτοῦ προαίρεσιν Ἐλωρις διατάξας ὕδρησε μετὰ 6 πάσης τῆς δυνάμεως ἐπὶ Καυλωνίας· ἅμα γὰρ ἐνόμιζεν ἐπιφανεὶς λύσειν τὴν πολιορκίαν, ἅμα δὲ καταπεπονημένους τὸν πολεμίους ὑπὸ τῶν καθάρων πεζῶν προσβολῶν διαγωνιεῖσθαι. εἶχε δὲ τοὺς ἄπαντας πεζοὺς μὲν περὶ δισμυρίους πεντακισχιλίους, 104 16 ππεῖς δὲ περὶ δισχιλίους. διανυσάντων δ' αὐτῶν τὸ πλεῖστον τῆς ὁδοῦ καὶ στρατοπεδευσάντων πρὸς τὸν Ἐλέπορον ποταμόν, ἀνέξευξεν δὲ Διονύσιος ἀπὸ 20 τῆς πόλεως καὶ συνήντα τοῖς Ἰταλιώταις. δὲ μὲν οὖν

11 πανταχοῦ f 14 πρὸς τὸν τύραννον om. FK 16 καὶ del. Reiske 18 ἅμα] μὲν add. Dind. (cf. XIII 89, 1)
20 καταπεπολεμημένους v, corr. Rhod. 25 Ἐλέπορον Polyae. V 3, 2 (Polyb. I 6, 2), Ἐλωριν o, Ἐλωρον Wess.

"Ελωρις μετὰ τῶν ἀρίστων πεντακοσίων προηγεῖτο τῆς δυνάμεως, ὁ δὲ Διονύσιος ἔτυχε μὲν ἀπὸ τεσσαράκοντα σταδίων ἐστρατοπεδευκὼς τῶν ἐναντίων, διὰ δὲ τῶν κατασκόπων μαθὼν ἐγγὺς ὅντας τοὺς 5 πολεμίους, ὅφθον τὴν δύναμιν ἐγείρας προήγαγεν εἰς τοῦμπροσθεν. ἂμα δ' ἡμέρᾳ τοῖς περὶ τὸν 2 "Ελωριν δλίγοις οὖσιν ἀπαντήσας ἄφνω προσεμάχετο, καὶ διεσκευασμένην ἔχων τὴν δύναμιν ἀνοχὴν οὐδ' 722 ἡντινοῦν ἐδίδον τοῖς πολεμίοις. ὁ δ' Ἔλωρις εἰς 3 10 πολλὴν ἐμπεσὼν ἀπορίαν, αὐτὸς μὲν μεθ' ᾧν εἶχεν ὑπέστη τοὺς ἐπιφερομένους, τῶν δὲ φίλων τινὰς ἀπέστειλεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, ἐπισπεῦσαι τὰ πλήθη παρακελευόμενος. ᾧν ταχέως ποιησάντων τὸ προσταχθέν, οἱ μὲν Ἰταλιῶται πυθόμενοι τὸν στρατηγὸν 15 καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ κινδυνεύοντας δρομαῖοι παρῆσαν ἐπὶ τὴν βοῆθειαν, ὁ δὲ Διονύσιος ἀθρόᾳ τῇ δυνάμει περιχυθεὶς τὸν θ' Ἔλωριν καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ γενναίως ἀγωνισαμένους σχεδὸν ἀπαντας ἀνεῖλε. τῶν δ' Ἰταλιῶτῶν σποράδην διὰ τὴν σπου- 4 20 δὴν ἐκβοηθούντων, οἱ Σικελιῶται τὰς τάξεις διαφυλάττοντες ὥφδίως τῶν πολεμίων περιεγίνοντο. οὐ μὴν ἀλλ' ἐπὶ μέν τινα χρόνον οἱ κατὰ τὴν Ἰταλίαν Ἔλληνες ὑπέμενον τὸν κινδυνον, καίπερ ἕανταν πολλοὺς δρῶντες ἀναιρουμένους· ὡς δὲ τὴν 25 τοῦ στρατηγοῦ τελευτὴν ἐπύθοντο καὶ διὰ τὸν θόρυβον ἀλλήλοις ἐμπίπτοντες ἤλαττοῦντο μεγάλως, τότε δὴ τελέως ἀθμυήσαντες ἐτράπησαν. πολλῶν 105 δ' ἀναιρουμένων ἐν τῇ κατὰ τὸ πεδίον τροπῇ, κατέ-

18 ἀπαντας Α, πάντας c
τες v - A 27 δὴ Eich., δὲ v

24 ἀναιρουμένους ὥρῶν-

φυγε τὸ πλῆθος ἐπί τινα λόφον, ἐφυμνὸν ὅντα πρὸς τὴν πολιορκίαν, ἀνυδρον δὲ καὶ δυνάμενον ὁρδίως ὑπὸ τῶν πολεμῶν φυλάττεσθαι. ὅν δὲ Διονύσιος περιστρατοπεδεύσας τὴν τε ἡμέραν ἔκείνην καὶ τὴν νύκτα διηγρύπνησεν ἐν τοῖς ὅπλοις, ἐπιμελῶς ταῖς 5 φυλακαῖς χρησάμενος. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ διὰ τὸ καῦμα καὶ τὴν ἀνυδρίαν οἱ συμπεφευγότες κακῶς ἀπῆλλατ-
2 τον. ἐπικηρυκευσαμένων δ' αὐτῶν πρὸς τὸν Διονύ-
σιον καὶ παρακαλούντων λύτρα πράξασθαι, οὐ μέτριος
ἐν τοῖς εὐημερήμασι γενόμενος προσέταττεν ἀποθέ-
σθαι τὰ ὅπλα καὶ σφᾶς αὐτοὺς ἐγχειρίσαι τῷ κρα-
τοῦντι. σκληροῦ δὲ τοῦ προστάγματος ὅντος, μέχρι
μέν τινος διεκαρτέρουν, ὡς δὲ ὑπὸ τῆς φυσικῆς
ἀνάγκης κατεβαροῦντο, παρέδωκαν αὐτοὺς περὶ
3 δργδόην ὕδατα, ἥδη τὰ σώματα παρειμένοι. Διονύσιος 15
δὲ λαβὼν ὁρδὸν καὶ πατάξας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἡρίθ-
μει τοὺς καταβαίνοντας αἴχμαλώτους, ὅντας πλε-
ονες τῶν μυρίων. καὶ πάντων αὐτοῦ ὑποπτευόντων
τὸ θηριῶδες, τούναντίον ἐφάνη πάντων ἐπιεικέστα-
4 τος· τούς τε γὰρ αἴχμαλώτους ἀφῆκεν αὐτεξουσίους 20
χωρὶς λύτρων καὶ πρὸς τὰς πλείστας τῶν πόλεων
εἰρήνην συνθέμενος ἀφῆκεν αὐτονόμους. ἐπὶ δὲ
τούτοις ἐπαίνου τυχὼν ὑπὸ τῶν εὖ παθόντων χρυ-
σοῖς στεφάνοις ἐτιμήθη, καὶ σχεδὸν τοῦτ' ἔδοξε
πρᾶξαι ἐν τῷ ξῆν κάλλιστον.

25

1 ἐρυμνὸν] adde μὲν 2 τὴν πολιορκίαν Κ, τῇ πολιορκίᾳ c
7 ἀπῆλλαττοντο v, corr. Dind. 9 οὐ μετρίως v, τότε μέ-
τριος Rhod., οὗτος μέτριος Dind.; ὡς μετέωρος ἐπὶ Wurm
12 προστάγματος Wess., πράγματος c 16 ἐδάφους Reiske,
λόφου v 18 ὑποπτευόντων αὐτοῦ malim 20 αὐτεξου-
σίους] αὐτοὺς A, om. cod. Peirescian. 25 πρᾶξαι Dind.,

Ἐπὶ δὲ Ρήγιον ἀναξεύξαντος αὐτοῦ, καὶ μετὰ 106
 τῆς δυνάμεως παρεσκευασμένου πολιορκεῖν διὰ τὴν
 περὶ τῆς ἐπιγαμίας ὑβριν, ἀγωνία πολλὴ κατεῖχε
 τοὺς Ῥηγίνους· οὕτε γὰρ συμμάχους οὕτε δύναμιν
 ἢ ἀξιώμαχον εἶχον, πρὸς δὲ τούτοις ἥδεισαν ὅτι τῆς
 723 πόλεως ἀλούσης οὗτ' ἔλεος οὕτε δέησις αὐτοῖς ἀπε-
 λείπετο. διόπερ ἔκριναν ἀποστεῖλαι πρέσβεις τοὺς 2
 δεηδομένους μετρίως αὐτοῖς χρήσασθαι καὶ παρα-
 καλέσαι μηδὲν περὶ αὐτῶν ὑπὲρ ἄνθρωπον βουλεύ-
 10 σασθαι. ὁ δὲ Διονύσιος τριακόσια τάλαντα πρα- 3
 ἔμανεν καὶ τὰς ναῦς ἀπάσας παραλαβὼν οὕσας
 ἐβδομήκοντα, προσέταξεν ἐκατὸν διμήρους δοῦναι
 δοθέντων δὲ πάντων ἀνέξευξεν ἐπὶ Καυλωνίαν.
 ταύτης δὲ τοὺς μὲν ἐνοικοῦντας εἰς Συρακούσας
 15 μετώκισε καὶ πολιτείαν δοὺς πέντε ἔτη συνεχώρη-
 σεν ἀτελεῖς εἶναι, τὴν δὲ πόλιν κατασκάψας τοῖς
 Λοκροῖς τὴν χώραν τῶν Καυλωνιατῶν ἐδωρήσατο.
 · Ρωμαῖοι δὲ Λιφούκοναν πόλιν ἐκ τοῦ τῶν 4
 Αἰκῶν ἔθνους ἐλόντες, κατὰ τὰς τῶν ὑπάτων εὐχὰς
 20 μέγαν ἀγῶνα τῷ Διὶ συνετέλεσαν.

Τοῦ δ' ἔτους τούτου διεληλυθότος Ἀθήνησι 107
 μὲν ἥρχε Πυργίων, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τὴν ὑπατον
 ἀρχὴν μετέλαβον χιλίαρχοι τέσσαρες, Λεύκιος Λου-
 κρήτιος, Σερούιος Σουλπίκιος, Γάιος Αἰμίλιος [καὶ

πράξειν A et Peir., πράττειν c 6 ἀπελίπετο FK 8 παρα-
 καλέσαι del. Bek. 14 ταύτης δὲ] κυριεύσας add. Wurm ἐν
 Συρακούσαις v, corr. Wess. 15 κατώκισε FK 16 καταστρέ-
 ψας v, corr. Eich. 17 τῶν Καυλωνιατῶν] τὴν Καυλωνίαν Α,
 Καυλωσίνων Η 18 Λιφούκων JK (c. 102, 4) 22 Πυρ-
 γίων v, corr. Wess. et C. Köhler 24 Γάιος — Ροῦφος
 om. A καὶ Γάιος Ροῦφος delevi (XV 15, 1. Liv. V 32)

Γάιος Ἐρυφος], δὲ λυμπιὰς δ' ἥχθη ὁ γδόν πρὸς ταῖς
ἐνενήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα Σώσιππος Ἀθηναῖος.
2 τούτων δὲ τὴν ἀρχὴν παρειληφότων Διονύσιος ὁ
τῶν Συρακοσίων δυνάστης πορευθεὶς εἰς Ἰππώνιον
μετὰ τῆς δυνάμεως, τὸν μὲν κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ 5
μετώκισεν εἰς τὰς Συρακούσας, τὴν δὲ πόλιν κατα-
3 σκάψας τοῖς Λοκροῖς προσεμέρισε τὴν χώραν. κατὰ
τὸ συνεχὲς γὰρ ἐφιλοτιμεῖτο τοὺς Λοκροὺς εὖ
ποιεῖν διὰ τὴν συγχωρηθεῖσαν ἐπιγαμίαν· τοὺς δὲ
Ῥηγίνους ἐπεθύμει τιμωρήσασθαι διὰ τὴν περὶ τῆς 10
οἰκειότητος δίκην. καθ' ὃν γὰρ καιρὸν ἀπέστειλε
πρὸς αὐτοὺς πρέσβεις ἀξιῶν αὐτῷ συγχωρηθῆναι
τῶν πολιτικῶν παρθένων γαμῆσαι, φασὶ τοὺς Ῥη-
γίνους ἀποκριθῆναι δημοσίᾳ τοῖς πρέσβεσιν, ὡς
μόνην αὐτῷ συγχωρῆσαι γαμεῖν τὴν τοῦ δημίου 15
4 θυγατέρα. διὰ τοῦτο βαρέως φέρων καὶ δοκῶν ὑπερ-
βαλλόντως ὑβρίσθαι, πολὺς ἦν ἐπὶ τῇ κατ' αὐτῶν
τιμωρίᾳ. καὶ γὰρ ἐν τῷ πρότερον ἐνιαυτῷ τὴν
εἰρήνην συνέθετο πρὸς αὐτοὺς οὐ τῆς φιλίας ὅρε-
γόμενος, ἀλλὰ τὴν ναυτικὴν δύναμιν παρελέσθαι 20
βουλδμενος, οὓσαις τριήρων ἐβδομήκοντα· διελάμ-
βανε γὰρ τῆς κατὰ θάλατταν βοηθείας ἀποκλει-
5 σθείσης ὁδίως ἐκπολιορκήσειν τὴν πόλιν. διόπερ
κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐνδιατρίβων ἔζητει πρόφασιν
εὗλογον, δι' ἃς οὐ παρὰ τὴν ἀξίαν τὴν ἴδιαν δόξει 25

1 [Ἐρυφος] Φούριος Rhod. 7 τοῖς Λοκροῖς add. Rhod.
8 συνεχὲς] συγγενὲς Reiske 11 δίκην (= ἀπόκρισιν Reiske)]
ὑβριν (c. 106, 1) vel ἀτιμίαν Wurm, αἰκίαν Döhner, ἀδικίαν
Bezzel 13 παρθένων] scil. τινὰ Wess., μίαν c. 44, 4;
παρθένον fort. γῆμαι Dind. 15 συγχωροῦσι Reiske
17 τὴν . . τιμωρίαν L 23 πολιορκήσειν r, corr. Dind.
25 παρὰ] κατὰ conicio ex c. 10, 2 ἀξίαν] αἵτιαν Reiske

λελυκέναι τὰς συνθήκας. ἀγαγὸν οὖν πρὸς τὸν 108 πορθμὸν τὰς δυνάμεις, τὰ πρὸς τὴν διάβασιν παρεσκευάζετο. καὶ πρῶτον μὲν ἔτει τοὺς Ῥηγίνους ἀγοράς, ἐπαγγελλόμενος ταχέως τὰς δοθείσας ἀπο-
τέλλειν ἐκ Συρακουσῶν. τοῦτο δ' ἐπραττεν, ὅπως μὴ διδόντων μὲν αὐτῶν δικαίως δόξῃ τὴν πόλιν ἐλεῖν, δόντων δ' ἐνόμιζεν ἔξαναλώσειν αὐτῶν τὸν σῖτον καὶ προσκαθίσας τὴν πόλιν διὰ τὴν σπάνιν
724 ταχὺ κυριεύσειν αὐτῆς. οἱ δὲ Ῥηγῖνοι τούτων μὲν 2
10 οὐδὲν ὑπονοοῦντες τὸ μὲν πρῶτον ἐφ' ἡμέρας τινὰς ἔχορήγονν τὰς τροφὰς λαμπρῶς· ὡς δὲ πλείονα χρόνον ἐνδιέτριβε, ποτὲ μὲν ἀρρωστίαν, ποτὲ δὲ ἄλλας προφάσεις ποριζόμενος, ὑπονοήσαντες αὐτοῦ τὴν ἐπιβολήν, οὐκέτι παρεῖχον τὰς τροφὰς τῷ στρατῷ τοπέδῳ. δὲ δὲ Διονύσιος ἐπὶ τούτῳ προσποιηθεὶς 3
ἀγανακτεῖν, τοὺς μὲν διμήδους τοῖς Ῥηγίνοις ἀπέδωκε, τὴν δὲ πόλιν περιστρατοπεδεύσας καθ' ἡμέραν προσβολὰς ἐποιεῖτο. κατεσκεύασε δὲ καὶ μηχανῆμάτων πολὺ πλῆθος ἀπίστων τοῖς μεγέθεσι, δι' ὃν
20 τὰ τείχη σαλεύων ἐφιλοτιμεῖτο κατὰ κράτος ἐλεῖν τὴν πόλιν. οἱ δὲ Ῥηγῖνοι στρατηγὸν ἐλόμενοι 4
Φύτωνα, καὶ πάντας τοὺς ἐν ἡλικίᾳ καθοπλίσαντες,
ταῖς τε φυλακαῖς ἐπιμελῶς ἔχρωντο καὶ κατὰ τὰς εὐκαιρίας ἔξιόντες ἐνεπύριζον τὰς τῶν πολεμίων
25 μηχανάς. οὗτοι μὲν οὖν πολλάκις ὑπὲρ τῆς πατρί- 5
δος λαμπρῶς ἀγωνιζόμενοι πρὸ τῶν τειχῶν, τὴν τε

2 παρεσκεύαζε A(?)FJ 4 ἀποστελεῖν (Wess.) Dind.
7 δὲ ἐνόμιζεν Steph., δὲ νομίζειν v 8 τῇ πόλει Dind.
14 ἐπιβούλην Wess. 19 ἀπιστον v, corr. Wess. 22 Φοί-
τωνα f semper

τῶν πολεμίων ὁργὴν ἔξεκαυσαν καὶ πολλοὺς μὲν
έιστῶν ἀπέβαλον, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ τῶν Σικελιω-
6 τῶν ἀνεῖλον. καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Διονύσιον συνέβη
λόγχῃ πληγέντα παρὰ τὸν βουβῶνα παρ' ὀλίγον
μὲν τελευτῆσαι, μόγις δὲ αὐτὸν ἀναλαβεῖν ἐκ τοῦ 5
τραύματος. χρονιξούσης δὲ τῆς πολιορκίας διὰ τὸ
τοὺς Ῥηγίνους ἀνυπέρβλητον εἰσφέρεσθαι σπουδὴν
ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, Διονύσιος τὰς μὲν δυνάμεις
συνεῖχεν ἐν ταῖς καθ' ἡμέραν προσβολαῖς καὶ τὴν

109 ἐξ ἀρχῆς πρόθεσιν οὐκ ἐγκατέλειπεν. τῶν δ' Ὄλυμ- 10
πίων ἐγγὺς ὅντων ἀπέστειλεν εἰς τὸν ἄγῶνα τέθριππα
πλείω, διαφέροντα πολὺ τῶν ἄλλων τοῖς τάχεσι, καὶ
σκηνὰς εἰς τὴν πανήγυριν διαχρύσους καὶ πολυ-
τελέσι ποικίλοις ἱματίοις πεκοσμημένας. ἐπεμψε 15
καὶ ὁαψῳδοὺς τοὺς κρατίστους, ὅπως ἐν τῇ πανη-
γύρει τὰ ποιήματα αὐτοῦ προφερόμενοι ποιήσωσιν
ἐνδοξὸν τὸν Διονύσιον· σφόδρα γὰρ εἰς τὴν ποιη-
2 τικὴν ὑπῆρχε μεμηνώς. τούτων δ' ἐπιμελητὴν συν-
εξέπεμψε Θεαρίδην τὸν ἀδελφόν· ὃς ἐπεὶ παρεγέ-
νετο εἰς τὴν πανήγυριν, ἐπὶ μὲν τῷ κάλλει τῶν 20
σκηνῶν καὶ τῷ πλήθει τῶν τεθρίππων ἦν περί-
βλεπτος· ὡς δ' ἐπεβάλονθ' οἱ ὁαψῳδοὶ προφέρεσθαι
τοῦ Διονυσίου τὰ ποιήματα, κατ' ἀρχὰς μὲν διὰ τὴν
εὐφωνίαν τῶν ὑποκριτῶν συνέδραμε τὰ πλήθη καὶ
πάντες ἐθαύμαζον· μετὰ δὲ ταῦτα ἀναθεωροῦντες 25
τὴν κακίαν τῶν ποιημάτων, διεγέλων τὸν Διονύ-
σιον καὶ κατεγίνωσκον ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε τινὰς
3 τολμῆσαι διαρράξειν τὰς σκηνάς. καὶ γὰρ Λυσίας δ

10 ἐγκατέλιπε F

22 ἐπεβάλοντο Dind., ἐπέβαλον τ

δῆταρ τότε διατρίβων ἐν Ὀλυμπίᾳ προετρέπετο τὰ
πλήθη μὴ προσδέχεσθαι τοῖς ιεροῖς ἀγῶσι τοὺς ἔξ
ἀσεβεστάτης τυραννίδος ἀπεσταλμένους θεωρούς.
725 ὅτε καὶ τὸν Ὀλυμπιακὸν λόγον ἐπιγραφόμενον ἀνέ-
5 γνω. τοῦ δ' ἀγῶνος συντελουμένου συνέβη κατὰ 4
τύχην τῶν Διονυσίου τεθρίππων τὰ μὲν ἐκπεσεῖν
ἐκ τοῦ δρόμου, τὰ δ' ἀλλήλοις ἐμπεσόντα συντρι-
βῆναι, παραπλησίως δὲ καὶ τὴν παρακομίζουσαν
ναῦν τοὺς θεωρούς ἀπὸ τῶν ἀγώνων ἀναχθεῖσαν
10 εἰς τὴν Σικελίαν ἐκπεσεῖν τῆς Ἰταλίας εἰς Τάραντα
διά τινας χειμῶνας. διὸ καὶ φασι σωθέντας τοὺς 5
ναύτας εἰς Συρακούσας διαγγέλλειν κατὰ τὴν πόλιν,
ὅτι διὰ τὴν κακίαν τῶν ποιημάτων οὐ μόνον οἱ
διαφωδοῦντες, ἀλλὰ σὺν τούτοις τά τε τέθριππα καὶ
15 ἡ ναῦς ἔξεπεσον. ὁ δὲ Διονύσιος πυθόμενος τὸν 6
τῶν ποιημάτων διασυρμόν, καὶ τῶν κολάκων λεγόν-
των ὅτι πᾶσι τοῖς καλῶς πραττομένοις φθονοῦντες
ἔξ οὐστέρουν θαυμάζουσιν, οὐκ ἀφίστατο τῆς περὶ
τὴν ποίησιν σπουδῆς.

20 Ῥωμαῖοι δὲ πρὸς Οὐολσινίτας περὶ Γουράδιον 7
παραταξάμενοι πολλοὺς τῶν πολεμίων ἀνεῖλον.

Τούτων δὲ πραχθέντων ὁ μὲν ἐνιαύσιος χρό-110
νος παρεληλύθει, παρὰ δὲ τοῖς Ἀθηναίοις ἥρχε
Θεόδοτος, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν εἶχον
25 χιλίαρχοι ἔξ, Κόιντος [Καίσων] Σουλπίκιος, Αῖνος

3 θεωρούς om. F 11 τινας] δεινοὺς Reiske (at XIII
64, 6) 14 ἀλλὰ] καὶ add. Reiske τά τε add. Reiske
15 ἔξεπεσεν FK 16 διασυρμόν AFJL, διασυριγμὸν c
17 ὅτι] οἱ add. Dind 20 Οὐολσινίτας AL, Οὐαλσινίτας c
Γουράδιον] Τρόσιλλον Cluverius 25 Καίσων deleui ex
XV 20, 1 et Liv. V 36 Σούπιπ.—Καίσων om. A Αἴνος

*Καίσων Φάβιος, Κόιντος Σερουίλιος, Πόπλιος
 2 Κορνήλιος. τούτων δὲ τὴν ἀρχὴν παρειληφότων
 Λακεδαιμόνιοι κακοπαθοῦντες τῷ πολέμῳ τῷ τε
 πρὸς τὸν Ἑλληνας καὶ τῷ πρὸς τὸν Πέρσας,
 3 Ἀνταλκίδαν τὸν ναύαρχον ἔξαπέστειλαν πρὸς Ἀρτα- 5
 ἔρξην ὑπὲρ εἰρήνης. διαλεχθέντος δ' αὐτοῦ περὶ
 ὃν ἦν ἀπεσταλμένος ἐνδεχομένως, ὁ βασιλεὺς ἐφῆ-
 σεν ἐπὶ τοῖσδε ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην· τὰς μὲν
 κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις ὑπὸ βασιλέα
 τετάχθαι, τὸν δ' ἄλλους Ἑλληνας ἅπαντας αὐτο- 10
 νόμους εἶναι· τοῖς δὲ ἀπειθοῦσι καὶ μὴ προσδε-
 χομένοις τὰς συνθήκας διὰ τῶν εὐδοκούντων
 4 πολεμήσειν. οἱ μὲν οὖν Λακεδαιμόνιοι τούτοις
 εὐδοκήσαντες ἡσυχίαν ἤγον, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Θη-
 βαῖοι καὶ τινες ἔτεροι τῶν Ἑλλήνων βαρέως ἐφε- 15
 ρον ἐπὶ τῷ τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεις ἐγκαταλεῖ-
 φθαι· καθ' αὐτοὺς δὲ οὐκ ὄντες ἀξιόμαχοι,
 κατ' ἀνάγκην συνεχώρησαν καὶ προσεδέξαντο τὴν
 εἰρήνην.*

*5 Καὶ δὲ μὲν βασιλεὺς διαλυθείσης τῆς πρὸς τὸν 20
 Ἑλληνας διαφορᾶς παρεσκευάζετο τὰς δυνάμεις εἰς
 τὸν Κυπριακὸν πόλεμον· ὁ γὰρ Εὐαγόρας σχεδὸν
 ὅλην τὴν Κύπρου ἥν κεκτημένος καὶ δυνάμεις*

*Καίσων] Γάιος XV 20, 1 1 Φάβιος Α Κόιντος ομ. Α
 2 Κορνήλιος Α, Κορνήλιος καὶ Μάρκος Κλώδιος ε 8 ποιή-
 σεσθαι Wess. 12 διὰ] μετὰ Hert. ex Xen. Hell. V 1, 31
 15 ἔτεροι ομ. L 'Ἑλλήνων Dind. (cf. XVI 77, 2), ἄλλων ν (cf. c. 87, 3) 17 κατ' αὖτονς Α 20 διαλυθείσης Sin-
 tenis, διαλυθεὶς ν; ἀπολυθεὶς Dind. 23 κεκτημένος Wess.,
 ἐκβεβλημένος Α, ἐκκεκλημένος ε; συγκεκτημένος aut ἐκπεπληγ-
 μένος Reiske; ἀνακεκτημένος malim*

ἀδρὰς συνηθροίκει διὰ τὸ τὸν Ἀρταξέρξην [ἐν] τῷ πρὸς τὸν Ἑλληνας πολέμῳ διεσπάσθαι.

Διονυσίου δὲ σχεδὸν ἐνδέκατον μῆνα Ῥήγιον 111 πολιορκοῦντος καὶ τὰς πανταχόθεν βοηθείας ἀποκεῖται, εἰς δεινὴν σπάνιν τῶν ἀναγκαίων οἱ κατὰ τὴν πόλιν παρεγενήθησαν· φασὶ γὰρ παρὰ τοῖς 726 Ῥηγίνοις κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν πέντε μνᾶν γενέσθαι τὸν μέδιμνον τοῦ σίτου. καταπονούμενοι δὲ 2 τῇ σιτοδείᾳ τὸ μὲν πρῶτον τούς τε ἵππους καὶ 10 τὰλλα ὑποξύγια κατέφαγον, μετὰ δὲ ταῦτα δέρματα καθέψοντες ἐσιτοῦντο, τὸ δὲ τελευταῖον ἐκ τῆς πόλεως ἔξιόντες τὴν πρὸς τοῖς τείχεσι βοτάνην ἥσθιον καθαπέρει τινα θρέμματα· οὕτως ἡ τῆς φύσεως ἀνάγκη τὴν ἀνθρωπίνην δίαιταν εἰς ἀλόγων 15 ζῴων τροφὰς καταφυγεῖν ἐβιάζετο. ὁ δὲ Διονύσιος 3 πυθόμενος τὸ γινόμενον, οὐχ ὅπως ἡλέησε τοὺς ὑπὲρ ἄνθρωπον πάσχειν ἀναγκαζομένους, ἀλλὰ πᾶν τούναντίον ἐπαγαγὼν ζεύγη εἶλε τὴν πόσιν τοῦ τόπου, ὥστε τὴν ὑλὴν ἀπασαν ἀφανισθῆναι. διόπερ 4 ταῖς ὑπερβολαῖς τῶν κακῶν νικώμενοι παρέδωκαν τὴν πόλιν οἱ Ῥηγῖνοι τῷ τυράννῳ, τὴν πᾶσαν κατ' αὐτῶν ἐπιτρέψαντες ἔξουσίαν. ὁ δὲ Διονύσιος κατὰ μὲν τὴν πόλιν εὗρε σωροὺς νεκρῶν, οἱ διὰ τὴν ἔνδειαν τῆς τροφῆς ἐτετελευτήκεισαν· καὶ τοὺς 25 ζῶντας δὲ νεκρῶν ἔχοντας διάθεσιν καὶ παρειμένους τὰ σώματα καταλαβών, ἥθροισεν αἰχμαλώτους πλείους τῶν ἔξαισχιλίων. τὸ μὲν οὖν πλῆθος ἀποστεί-

1 ἐν del. Hert.

17 ὑπὲρ] τὰ ὑπὲρ Steph. 18 εἴλε] ἔκειρε Reiske 21 καθ'

Dind. 24 τετελευτήκασι o, corr. Eich.

λας εἰς Συρακούσας ἐκέλευσε τοὺς δόντας ἀργυρίου μνᾶν ἀπολυτροῦσθαι, τὸν δὲ εὐπορῆσαι μὴ δυνηθέντας ἐλαφυροπάλησε.

112 Φύτωνα δὲ τὸν τῶν στρατηγὸν συλλαβών, τὸν μὲν υἱὸν αὐτοῦ κατεπόντισεν, αὐτὸν δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἔδησε πρὸς τὰς ὑψηλοτάτας μηχανάς, οἷονεὶ τραγικήν τινα τιμωρίαν λαμβάνων, προσέπεμψε δέ τινα τῶν ὑπηρετῶν ἔροῦντα πρὸς αὐτόν, ὡς ἔχθρος αὐτοῦ τὸν υἱὸν Διονύσιος κατέπόντισε πρὸς ὃν εἶπε Φύτων, διότι γέγονεν εὐτυχέστερος τοῦ πατρὸς ἡμέρᾳ μιᾷ. μετὰ δὲ ταῦτα περιῆγεν αὐτὸν Διονύσιος τὴν πόλιν μαστίξων καὶ κατὰ πάντα τρόπουν αἰκιζόμενος, ἕμα κήρυκος συνακολουθοῦντος ὅτι τὸν ἄνδρα Διονύσιος τιμωρεῖται παρηλλαγμένως, ὅτι τὴν πόλιν ἔπεισεν ἐλέσθαι τὸν πόλεμον. ὁ δὲ Φύτων κατὰ τὴν πολιορκίαν στρατηγὸς ἀγαθὸς γεγενημένος καὶ κατὰ τὸν ἄλλον βίον ἐπαινούμενος, οὐκ ἀγεννῶς ὑπέμενε τὴν ἐπὶ τῆς τελευτῆς τιμωρίαν, ἀλλ' ἀκατάπληκτον τὴν ψυχὴν φυλάξας καὶ βοῶν ὅτι τὴν πόλιν οὐ βουληθεὶς προδοῦναι Διονυσίῳ τυγχάνει τῆς τιμωρίας, ἢν αὐτῷ τὸ δαιμόνιον ἐκείνῳ συντόμως ἐπιστήσει. ὥστε τὴν ἀρετὴν τάνδρος καὶ παρὰ τοῖς στρατιώταις τοῦ Διονύσιου κατελεεῖσθαι καί τινας ἥδη θορυβεῖν. ὁ δὲ Διονύσιος εὐλαβηθείς, μὴ τινες τῶν στρατιωτῶν ἀποτολμήσωσιν ἔξαρπάξειν τὸν Φύτωνα, πανσάμε-

2 δὲ πορίσαι vel δ' ἐκτίσαι conicio 4 Φοίτωνα f semper
 5 κατεπόντωσεν F² 6 ἔδησεν εἰς τὰς f 9 ἔχθρος A,
 χθῆς c 10 δν om. A 12 αὐτὸν om. A τὴν] κατὰ τὴν
 Dind. 21 αὐτὸ Wess. et Madvig 22 ἐπιθήσει Cobet

νος τῆς τιμωρίας κατεπόντισε τὸν ἀτυχῆ μετὰ τῆς συγγενείας. οὗτος μὲν οὖν ἀναξίως τῆς ἀρετῆς 5 ἐκνόμοις περιέπεσε τιμωρίας, καὶ πολλοὺς ἔσχε καὶ τότε τῶν Ἑλλήνων τοὺς ἀλγήσαντας τὴν συμφορὰν 5 καὶ μετὰ ταῦτα ποιητὰς τοὺς θρηνήσαντας τὸ τῆς περιπετείας ἐλεεινόν.

Καθ' ὃν δὲ καιρὸν μάλιστα Ῥήγιον ἐπολιόρκει **113** Διονύσιος, οἱ κατοικοῦντες τὰ πέραν τῶν Ἀλπεων Κελτοὶ τὰ στενὰ διελθόντες μεγάλαις δυνάμεσι κατε- 10 λάβοντο τὴν μεταξὺ χώραν τοῦ τε Ἀπεννίνου καὶ τῶν Ἀλπεων ὁρῶν, ἐκβάλλοντες τοὺς κατοικοῦντας [Τυρρηνούς]. τούτους δ' ἔνιοι φασιν ἀπὸ τῶν ἐν 2 Τυρρηνίᾳ δώδεκα πόλεων ἀποικισθῆναι· τινὲς δέ φασι Πελασγοὺς πρὸ τῶν Τρωικῶν ἐκ Θετταλίας 15 φυγόντας τὸν ἐπὶ Δευκαλίωνος γενόμενον κατα- κλυσμὸν ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ κατοικῆσαι. τῶν οὖν 3 Κελτῶν κατ' ἔθνη διελομένων τὴν χώραν, οἱ καλού- μενοι Σέννωνες ἔτυχον λαβόντες τὸν πορρωτάτῳ κείμενον τόπον τῶν δρῶν παρὰ θάλατταν. ὅντος 20 δ' αὐτοῦ καυματώδους, δυσθετοῦντες ἔσπευδον μετοικῆσαι, καὶ τοὺς νεωτέρους καθοπλίσαντες ἀπέστειλαν ζητεῖν χώραν, ἐν ᾧ κατοικήσουσιν. εἰσβαλόντες οὖν εἰς Τυρρηνίαν, καὶ τὸν ἀριθμὸν 25 ὄντες περὶ τρισμυρίους, τὴν τῶν Κλουσίνων χώραν ἐπόρθουν. καθ' ὃν δὴ χρόνον δὲ δῆμος δ τῶν 4

1 κατεπόντωσε ALf (εχ κατεπόντησε puto natum)
 5 θρηνήσαντας v, corr. Steph. 11 ἐκβαλόντες Dind. 12 Τυρ-
 ρηνούς delevi; Τυρρηνοὺς τοὺς κατοικοῦντας A 13 πό-
 λεων δώδεκα F 18 Σέννωνες JK 19 τόπον Cluverius et
 Madvig, λόφον v 24 Κλουσίνων Cluverius, Κανλοσίνων A,
 Κανλωσίνων JK, Κανλοσίων F, Κανλωνίων c

Ρωμαίων πρέσβεις ἀπέστειλεν εἰς Τυρρηνίαν τοὺς κατασκεψομένους τὴν στρατιὰν τῶν Κελτῶν. παραγενόμενοι δὲ οἱ πρέσβεις εἰς Κλούσιον καὶ θεωρήσαντες παράταξιν γενομένην, ἀνδρειότεροι μᾶλλον ἢ φρονιμώτεροι γενηθέντες παρετάξαντο τοῖς 5 Κλουσίνοις πρὸς τοὺς πολιορκοῦντας. εὐημερήσαντος δὲ θατέρου τῶν πρεσβευτῶν καὶ τινα τῶν ἐνδοξοτέρων ἐπάρχων ἀποκτείναντος, γνόντες οἱ Κελτοὶ τὸ γεγονός εἰς Ρώμην πρέσβεις ἀπέστειλαν τοὺς ἔξαιτήσοντας τὸν πρεσβευτὴν τὸν ἀδίκου πολέμου 10 6 προκαταρξάμενον. ἡ δὲ γερουσία τὸ μὲν πρῶτον ἔπειδε τοὺς πρεσβευτὰς τῶν Κελτῶν χοήματα λαβεῖν πεφίληται τῶν ἡδικημένων· ὡς δ' οὐ προσεΐχον, ἐψηφίσαντο παραδοῦναι τὸν κατηγορούμενον. δὲ δὲ πατὴρ τοῦ μέλλοντος παραδίδοσθαι, τῶν χιλιάρχων 15 εἰς ἄν τῶν τὴν ὑπατικὴν ἔξουσίαν ἔχοντων, προκαλέσατο τὴν δίκην ἐπὶ τὸν δῆμον, καὶ δυνατὸς ἄν ἐπὶ τοῖς πλήθεσιν ἔπεισεν ἄκυρον ποιῆσαι τὴν 7 κρίσιν τῆς συγκλήτου. δὲ μὲν οὖν δῆμος ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις πάντα πειθόμενος τῇ γερουσίᾳ, 20 τότε πρῶτον ἥρξατο διαλύειν τὸ κριθὲν ὑπὸ τῆς συγκλήτου.⁷²⁸

114 Οἱ δὲ τῶν Κελτῶν πρέσβεις παραγενηθέντες εἰς τὸ σφέτερον στρατόπεδον ἀπήγγειλαν τὴν τῶν Ρωμαίων ἀπόκρισιν. ἐφ' ἣ μεγάλως ἀγανακτήσαντες, 25 καὶ προσλαβόμενοι παρὰ τῶν δμοεθνῶν δύναμιν, ἐπ' αὐτὴν ἡπείγοντο τὴν Ρώμην, ὅντες πλείους

3 Καλούσιον ν 4 γινομένην Dind. 5 συμπαρετάξαντο Reiske 6 Καλουσίοις ν 8 ὑπάρχων L, ἵππαρχων Niebuhr 19 οὖν om. A ἐν adūl. Hert.

τῶν ἐπτακισμυρίων. οἱ δὲ χιλίαρχοι τῶν Ῥωμαίων
ἐπὶ τῆς ἰδίας ἔξουσίας ὅντες, καὶ τὴν τῶν Κελτῶν
ἔφοδον ἀκούοντες, ἀπαντας τοὺς ἐν ἡλικίᾳ καθώ-
πλισαν. ἔξελθόντες δὲ πανδημεὶ καὶ διαβάντες τὸν 2
5 Τίβεριν παρὰ τὸν ποταμὸν ἥγαγον τὴν δύναμιν
σταδίους δγδοικοντα, καὶ τῶν Γαλατῶν ἀπαγγελ-
λομένων προσιέναι διέταττον τὸ στρατόπεδον. τοὺς 3
μὲν οὖν ἀνδρειοτάτους δισμυρίους καὶ τετρακισχι-
λίους ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ μέχρι τῶν λόφων διέταξαν,
10 ἐπὶ δὲ τῶν ὑψηλοτάτων λόφων τοὺς ἀσθενεστάτους
ἔστησαν. οἱ δὲ Κελτοί, μακρὰν τὴν φάλαγγα παρεκ-
τείνοντες, εἶτε κατὰ τύχην εἶτε κατὰ πρόνοιαν
τοὺς ἀρίστους ἔστησαν ἐπὶ τῶν λόφων. ἂμα δ' αἱ 4
σάλπιγγες παρ' ἀμφοτέροις ἐσήμαινον καὶ τὰ στρα-
15 τόπεδα συνήεσαν εἰς μάχην μετὰ πολλῆς κραυγῆς.
οἱ δ' ἐπίλεκτοι τῶν Κελτῶν ἀντιτεταγμένοι τοῖς
ἀσθενεστάτοις τῶν Ῥωμαίων ὁμοίως αὐτοὺς ἀπὸ
τῶν λόφων ἐτρέψαντο. διόπερ τούτων ἀθρόων φευ-
γόντων πρὸς τοὺς ἐν τῷ πεδίῳ Ῥωμαίους, αἱ τε
20 τάξεις ἐπεταράττοντο καὶ τῶν Κελτῶν ἐπικειμένων
καταπλαγέντες ἔφευγον. τῶν δὲ πλείστων παρὰ
τὸν ποταμὸν δρμησάντων καὶ διὰ τὴν ταραχὴν
ἄλλήλοις ἐμπιπτόντων, οὐχ ὑπηρέτοντον οἱ Κελτοὶ
τοὺς ἐσχάτους ἀελ φονεύοντες· διὸ καὶ τὸ πεδίον

2 ἰδίας] ἐνιαυσίας aut ὑπάτης Reiske ὅντες om. K,
μένοντες Wurm 9 ἔταξαν Wurm 11 παρεκτείναντες A
13 δ' αἱ Dind., δὲ v 18 ἀθρόων Dind., ἀθρόως v
21 παρὰ] πρὸς Reiske 23 ὑπηρέτοντον] ὑστέροντον aut ἀπήρ-
νοντον aut ἐπήροντον Reiske, ὑπεχώροντον Wess., ὑπερέθεσαν
Rhod.; οὐκ ἀπηγόρευον fort., καὶ φῶ ὑπηρέτοντον Wetsten.

6 ἄπαν νεκρῶν κατεστρώθη. τῶν δὲ φευγόντων ἐπὶ τὸν ποταμὸν οἱ μὲν ἀνδρειότατοι μετὰ τῶν ὅπλων διενήχοντο, τὴν πανοπλίαν ἐν ἕσφι καὶ τὴν ψυχὴν προτιμῶντες· σφοδροῦ δὲ τοῦ φεύματος ὅντος, τινὲς μὲν ὑπὸ τοῦ βάρους τῶν ὅπλων καταδυόμενοι διε- 5 φθείροντο, τινὲς δὲ μετὰ πολλῆς κακοπαθείας ἐφ ἵκανον διάστημα παρενεχθέντες μόγις ἐσώθησαν.
 7 ἐπικειμένων δὲ τῶν πολεμίων καὶ παρὰ τὸν ποταμὸν πολλοὺς ἀναιρούντων, οἱ πλεῖστοι τῶν ὑπολειπομένων ὁπτοῦντες τὰ ὅπλα διενήχοντο τὸν Τίβε- 10
115 θριν. οἱ δὲ Κελτοί, πολλοὺς καὶ παρ' αὐτὸν τὸν ποταμὸν ἀνηρηκότες, οὐδὲ οὔτως ἀφίσταντο τῆς φιλοτιμίας, ἀλλ' ἐπὶ τὸν διαυγομένους ἥκοντιξον. καὶ πολλῶν βελῶν ἀφιεμένων εἰς ἀθρόους τοὺς ἐν τῷ ποταμῷ, συνέβαινε μὴ διαμαρτάνειν τοὺς βάλ- 15 λοντας. ὅθεν οἱ μὲν καιρίαις περιπεσθέντες πληγαῖς εὐθέως ἐτελεύτων, οἱ δὲ κατατραυματίζομενοι καὶ διὰ τὴν περὶ τὸ αἷμα φύσιν καὶ σφοδρότητα τοῦ 2 φεύματος ἐκλυόμενοι παρεφέροντο. τοιαύτης δὲ συμφορᾶς γενομένης περὶ τοὺς Ρωμαίους, οἱ μὲν 20 πλεῖστοι τῶν διασωθέντων πόλιν Βηΐους κατελάβοντο, προσφάτως ὑφ' ἔαυτῶν κατεσκαμμένην, καὶ 21 τόν τε τόπον ὡχύρουν κατὰ τὸ δυνατὸν καὶ τοὺς ἐκ τῆς φυγῆς σωζομένους ἀνελάμβανον· δλίγοι δὲ τῶν διαυγησαμένων ἄνοιλοι φυγόντες εἰς Ρώμην 25

1 ἄπαν] hinc pergit P (c. 101, 2) 11 αὐτὸν τὸν ἐν τῷ πεδίῳ κίνδυνον καὶ παρὰ τὸν (cf. XIII 109, 4) ποταμόν Reiske; καίτερος πολλοὺς παρὰ τὸν malim 21 Βοΐους P, Βοιοὺς v 22 κατεσκαμμένην Rhod. (c. 116, 8), κατεσκενασμένην o (Plut. Cam. 31 Οὐγήιους, πόλιν ἄπασι κατεσκενασμένην καὶ διαμένουσαν) 23 τε ΡΑJ, τότε c

ἀπήγγειλαν πάντας ἀπολωλέναι. τηλικούτων δ' ἀτυχημάτων ἡγγελμένων τοῖς ἐν τῇ πόλει καταλελειμμένοις, εἰς ἀπορίαν ἄπαντες ἐνέπιπτον· ἀνθίστα-
σθαι μὲν γὰρ ἀδύνατον εἶναι διελάμβανον, ἀπάντων τῶν νέων ἀπολωλότων, φεύγειν δὲ μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν ἐπικίνδυνον ἦν λίαν, τῶν πολεμίων ἔγγὺς ὑπαρχόντων. πολλοὶ μὲν οὖν τῶν ἰδιωτῶν πανοίκιοι πρὸς τὰς ἀστυγείτους πόλεις ἔφευγον,
οἱ δ' ἄρχοντες τῆς πόλεως παραθαρσύνοντες τὰ
10 πλήθη προσέταττον ταχέως ἐπὶ τὸ Καπετώλιον τόν τε σῖτον καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἀναγκαίων ἀποκομίζειν.
οὗ γενηθέντος ἔγεμεν ἡ [τ'] ἀκρόπολις [καὶ τὸ 4 Καπετώλιον] χωρὶς τῶν εἰς τροφὴν ἀνηκόντων ἀργυρίου τε καὶ χρυσίου καὶ τῆς πολυτελεστάτης ἐσθῆτος, ὡς ἀν ἔξ ὅλης τῆς πόλεως εἰς ἓνα τόπον τῶν ἀγαθῶν συνηθροισμένων. οὗτοι μὲν οὖν τὰ δυνατὰ τῶν χρημάτων μετεκόμιζον καὶ τὸν προειρημένον τόπον ὠχύρουν, ἀναστροφὴν ἔχοντες τρεῖς ἥμέρας. οἱ γὰρ Κελτοὶ τὴν μὲν πρώτην ἥμέραν διε- 5 τέλεσαν ἀποκόπτοντές τὰς κεφαλὰς τῶν τετελευτηκότων κατὰ τὸ πάτριον ἔδος· τὰς δὲ δύο παρὰ τὴν πόλιν στρατοπεδεύοντες, καὶ τὰ μὲν τείχη θεωροῦντες ἔρημα, κραυγὴν δὲ αἰσθόμενοι γινομένην, ἦν ἐποίουν οἱ τὰ χρησιμώτατα μεταφέροντες εἰς τὴν

2 ἡγγελμένων Dind., γενομένων P, γεγενημένων v; λεγομένων fort. 4 ἀδύνατον om. A εἶναι om. P 8 πανοίκιοι PAL, πανοικὶ c 10 προσέταττεν P 12 ἔγεμον v τ' et καὶ τὸ Καπετώλιον delevi; ἔγεμεν ἡ ἀκρόπολις, τὸ Καπετώλιον Reiske 14 τῆς ἄλλης FK 20 ἀνακόπτοντες o, corr. Reiske 21 τὸ P, τι v (XIII 57, 3) 23 γινομένην P^b in marg., κινδυνεύειν P^a

ἀκρόπολιν, ὑπελάμβανον ἐνεδρεύειν ἑαυτοῖς τοὺς
6 Ῥωμαίους. τῇ τετάρτῃ δ' ἡμέρᾳ γνόντες τὴν ἀλη-
θειαν, τὰς τε πύλας ἔξεκοψαν καὶ τὴν πόλιν ἐλυ-
μαίνοντο, χωρὶς ὀλίγων οἰκιῶν ἐν τῷ Παλατίῳ. μετὰ
δὲ ταῦτα προσβολὰς ποιούμενοι καθ' ἡμέραν πρὸς 5
ὄχυροὺς τόπους, οὐδὲν μὲν ἀξιόλογον ἔβλαπτον τοὺς
ὑπεναντίους, ἑαυτῶν δὲ πολλοὺς ἀπέβαλλον· δικαίως
δ' [οὖν] οὐκ ἀφίσταντο τῆς φιλοτιμίας, ἐλπίζοντες,
ἔτεν μὴ βίᾳ κρατήσωσι, τῷ γε χρόνῳ πάντως τῶν
ἀναγκαίων ἐκλιπόντων καταπονήσειν. 10

116 Τῶν δὲ Ῥωμαίων ἐν τοιαύταις ταραχαῖς ὅντων,
οἱ παροικοῦντες Τυρρηνοὶ μετὰ δυνάμεως ἀδρᾶς
ἐπεπορεύοντο τὴν τῶν Ῥωμαίων χώραν λεηλατοῦν-
τες, καὶ πολλῶν μὲν σωμάτων, οὐκ διλήγης δ' ὡφε-
λείας ἐγκρατεῖς ἐγένοντο. οἱ δ' εἰς τοὺς Βηΐους 15
τῶν Ῥωμαίων πεφευγότες ἀπροσδοκήτως τοῖς Τυρ-
ρηνοῖς ἐπιπεσόντες ἐτρέψαντο, καὶ τὴν τε λείαν
2 ἀφείλαντο καὶ τῆς παρεμβολῆς ἐκυρίευσαν. ἐγκρα-
τεῖς δὲ γενόμενοι πολλῶν ὅπλων τοῖς τε ἀνόπλοις
οὖσι διέδωκαν καὶ τοὺς ἀπὸ τῆς χώρας ἀθροίζοντες 20
καθώπλιζον· ἐβούλοντο γὰρ τοὺς εἰς τὸ Καπετώ-
λιον συμπεφευγότας ἐκ τῆς πολιορκίας ἔξελέσθαι.
3 ἀπορούντων δ' αὐτῶν, ὡς τρόπῳ δηλώσειαν τοῖς
συγκεκλειμένοις διὰ τὸ τοὺς Κελτοὺς μεγάλαις δυ-
νάμεσι περιστρατοπεδεύειν, Κομίνιός τις Πόντιος 25 730
ὑπέσχετο παραδαρρόνειν τοὺς ἐν τῷ Καπετωλίῳ.

8 οὖν de l. Dind. 9 γε] τε PAF 13 ἐπορεύοντο P
15 Βοΐους P, Βοιούς v (ut infra) 21 ἡρούλοντο v 25 Πόν-
τιος] σόντιος P; Πόντιος τις Κομίνιος Rhod. ex Liv. V 46
26 παραδαρρόνειν Dind.

δρμήσας οὖν μόνος καὶ διαυγέσας νυκτὸς τὸν 4 ποταμόν, ἔλαθε προσελθών τινα πέτραν τοῦ Καπετωλίου δύσβατον, καὶ ταύτη μόγις ἐαυτὸν ἐλκύσας ἐδήλωσε τοῖς ἐν τῷ Καπετωλίῳ περὶ τῶν συνη- 5 θροισμένων εἰς Βηίους καὶ διότι καιρὸν τηρήσαντες ἐπιθήσονται τοῖς Κελτοῖς. οὗτος μὲν οὖν καταβὰς ἥπερ ἀνέβη καὶ διακολυμβήσας τὸν Τίβεριν, εἰς 10 Βηίους ἀνέστρεψεν· οἱ δὲ Κελτοὶ κατανοήσαντες τὰ ἵχνη τοῦ προσφάτως ἀναβεβηκότος, συνετάξαντο 15 κατὰ τῆς αὐτῆς πέτρας ἀναβῆναι νυκτὸς. διὸ καὶ περὶ μέσας νύκτας οἱ μὲν φύλακες παρερράθυμη- κότες ἥσαν τῆς φυλακῆς διὰ τὴν ὀχυρότητα τοῦ τόπου, τῶν δὲ Κελτῶν τινες κατὰ τῆς πέτρας προσ- 20 ανέβησαν. τοὺς μὲν οὖν φύλακας ἔλαθον, χῆνες δ' 25 ἵεροι τῆς Ἡρᾶς τρεφόμενοι, καὶ θεωρήσαντες ἀναβαίνοντας κραυγὴν ἐποίουν. συνδραμόντων δὲ τῶν φυλάκων ἐπὶ τὸν τόπον, οὗτοι μὲν καταπλα- γέντες οὐκ ἐτόλμων προσελθεῖν, Μάρκος δέ τις 30 Μάλλιος, ἔνδοξος ἀνήρ, ἐκβοηθήσας ἐπὶ τὸν τόπον τῷ μὲν ξίφει τὴν χεῖρα τοῦ προσαναβαίνοντος ἀπέ- κοψε, τῷ δὲ θυρεῷ πατάξας εἰς τὸ στῆθος ἀπεκύ- λισεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς πέτρας. παραπλησίως δὲ καὶ 35 τοῦ δευτέρου προσαναβαίνοντος ἀπολομένου, οἱ λοιποὶ ταχέως πάντες ἔφυγον· ἀπορρώγος δὲ τῆς πέτρας οὕσης ἀπαντες καταρημνισθέντες ἐτελεύ-

2 τινα] ἐπὶ τινα Steph. 3 ἀνελκύσας Reiske 4 τοῖς]
τοὺς P περὶ] τὰ περὶ fort. 5 καιρῷ P 10 κατὰ]
διὰ Reiske 11 παρερράθυμηκότες P 15 τῇ Ἡρᾶ
Madvig (at Plut. Cam. 27) καὶ θεωρήσαντες] κατανο-
σαντες vel αἰσθόμενοι τοὺς conicio 19 ἐκβοήσας o, corr.
Steph. 20 τοῦ] τοῦ περῶν Reiske (cf. c. 53, 4)

τησαν. διόπερ πρεσβευομένων τῶν Ῥωμαίων περὶ διαλύσεως, ἐπείσθησαν χιλίας λαβόντες λίτρας χρυσίου τὴν πόλιν ἐκλιπεῖν καὶ ἐκ τῆς Ῥωμαίων χώρας 8 ἀπαλλαγῆναι. Ῥωμαῖοι δέ, τῶν μὲν οἰκιῶν κατεσκαμένων, τῶν δὲ πλείστων πολιτῶν ἀπολωλότων, 5 ἔδωκαν ἔξουσίαν τῷ βουλομένῳ καθ' ὃν προήρηται τόπον οἰκίαν οἰκοδομεῖν, καὶ δημοσίας κεραμίδας ἔχορήγουν, αἱ μέχρι τοῦ νῦν πολιτικαὶ καλοῦνται. 9 ἀπάντων οὖν πρὸς τὴν ἰδίαν προαιρεσίν οἰκοδομούντων, συνέβη τὰς κατὰ πόλιν δδοὺς στενάς 10 γενέσθαι καὶ καμπάς ἔχουσας· διόπερ ὑστερούν αὐξηθέντες οὐκ ἡδυνήθησαν εὐθείας ποιῆσαι τὰς ὁδούς. λέγουσι δέ τινες καὶ διότι τὸν χρυσοῦν κόδιον αἱ γυναικες εἰς τὴν κοινὴν σωτηρίαν εἰσενέγκασαι ταύτης ἔτυχον παρὰ τοῦ δῆμου τιμῆς, 15 ἃστ' ἔξουσίαν ἔχειν ἐφ' ἀρμάτων δχεῖσθαι κατὰ τὴν πόλιν.

117 Ταπεινῶν δ' ὄντων τῶν Ῥωμαίων διὰ τὴν προειρημένην συμφοράν, οἱ Οὐόλσκοι πρὸς αὐτοὺς πόλεμον ἔξήνεγκαν. οἱ μὲν οὖν χιλίαρχοι τῶν 20 Ῥωμαίων καταγράψαντες στρατιώτας, καὶ προαγαγόντες τὴν δύναμιν εἰς ὑπαίθρον, ἐν τῷ καλού- 731 μένῳ Μαρκίῳ κατεστρατοπέδευσαν, ἀπέχοντες ἀπὸ 2 'Ρώμης σταδίους διακοσίους. τῶν δὲ Οὐόλσκων μετὰ μείζονος στρατιᾶς ἀντικαθημένων καὶ τῇ παρεμ- 25 βολῇ προσβαλλόντων, οἱ κατὰ τὴν Ῥώμην φοβηθέν-

1 διαπρεσβευομένων malim
 7 δημοσίᾳ Dind. 10 κατὰ] κατὰ τὴν Dind. 15 δῆμον
 PAL, δημοσίον c 19 οἰούσκοι PA, Οὐόλούσκοι c 23 Ματ-
 κίῳ Sigonius (Liv. IV 2, 8) 24 Οὐόλούσκων o 26 προσ-
 βαλόντων v

τες ὑπὲρ τῶν ἐν τῷ στρατοπέδῳ, κατέστησαν αὐτο-
κράτορα μὲν Μάρκου Φούριον . . . οὗτοι δὲ πάντας 3
τοὺς ἐν ἡλικίᾳ καθοπλίσαντες νυκτὸς ἔξηλθον, καὶ
καταλαβόντες ἄμ' ἡμέρᾳ τοὺς Οὐόλσους τῇ παρ-
5 εμβολῇ προσμαχομένους, ἐπιφανέντες κατὰ νώτου
ὅφδιως ἐτρέψαντο. ἔξελθόντων δὲ καὶ τῶν ἐκ τῆς
παρεμβολῆς, εἰς μέσον ἀποληφθέντες οἱ Οὐόλσοι
σχεδὸν ἀπαντες κατεκόπησαν. διόπερ τὸν ἐμπρο-
σθεν χρόνον ἴσχυροὶ δοκοῦντες εἶναι, διὰ τὴν συμ-
10 φορὰν ταύτην ἀσθενέστατοι τῶν πέριοικούντων
ἔθνων ἐγενήθησαν. μετὰ δὲ τὴν μάχην ἀκούσας δ 4
αὐτοκράτωρ πορθεῖσθαι Βόλας [πόλιν] ὑπὸ Αἰκου-
λανῶν, τῶν νῦν Αἰκίλων καλουμένων, ἀγαγὼν τὴν
δύναμιν τοὺς πλείστους τῶν πολιορκούντων ἀνεῖλεν.
15 ἐκεῖθεν δ' ἀνέξευξεν εἰς Σοντριανήν, οὖσαν ἀποι-
κίαν, ἥν οἱ Τυρρηνοὶ βίᾳ κατειλήφεισαν. προσπε-
σῶν οὖν ἄφνω τοῖς Τυρρηνοῖς πολλοὺς μὲν αὐτῶν
ἀνεῖλε, τὴν δὲ πόλιν ἀνέσωσε τοῖς Σοντριαίοις.
τῶν δ' ἀπεληλυθότων Γαλατῶν ἀπὸ Ρώμης Οὔεά- 6
20 σκιον τὴν πόλιν σύμμαχον οὕσαν Ρωμαίων πορ-
θούντων, ἐπιθέμενος αὐτοῖς δὲ αὐτοκράτωρ καὶ
τοὺς πλείστους ἀποκτείνας τῇσ αποσκευῆς πάσης
ἐκνοίενσεν, ἐν ᾧ καὶ τὸ χρυσίον ἦν [ὃ εἴληφεισαν
εἰς Ρώμην] καὶ σχεδὸν ἀπαντα τὰ διηροπασμένα κατὰ

2 Φρούριον ο - P²K, καὶ ἵππαρχον Σερβίλιον aut δς
ἵππαρχον παρελαμβάνετο Σερβίλιον add. Reiske ex Liv. VI
2, 6 4 δλούσκους P¹A, Ονόλοιέσκους c (= v. 7) 12 πόλιν
add. in mg. P²; πόλιν Βόλας F Αἰκουλανῶν P, Αἰκλῶν v,
Αἰκῶν Wess. 13 Αἰκικλῶν P πρόσαγαγὴν Dind.
15 σοντριάνην P; Σούτριον, Ρωμαίων fort. 19 Οὐεάσκιον]
Ονόλσινιον vel Θύσκλον Niebuhr, Φαλίσκων A. Schäfer
23 δὲ εἰλήφεισαν εἰς Ρώμην delevi

6 τὴν τῆς πόλεως ἄλωσιν. τοσαῦτα δὲ διαπραξάμενος διὰ τὸν φθόνον τῶν δημάρχων ἐκαλύθη θρίαμβον καταγαγεῖν. ἔνιοι δέ φασιν αὐτὸν ἀπὸ Τούσκων θρίαμβον ἀγαγεῖν ἐπὶ λευκοῦ τεθρίππου, καὶ διὰ τοῦτο δυσὶν ὕστερον ἔτεσιν ὑπὸ τοῦ δήμου πολλοῖς χρήμασι καταδικασθῆναι· περὶ οὖν κατὰ τοὺς 5 οἰκείους χρόνους ἐπιμνησθησόμεθα. οἱ δὲ εἰς τὴν Ιαπυγίαν τῶν Κελτῶν ἐληλυθότες ἀνέστρεψαν διὰ τῆς τῶν Ρωμαίων χώρας· καὶ μετ' ὀλίγον ὑπὸ Κερίων ἐπιβουλευθέντες νυκτὸς ἀπαντες κατεκόπτησαν ἐν τῷ Τραυσίῳ πεδίῳ.

8 Καλλισθένης δὲ διετοριογράφος [τὴν τῶν Ἐλλήνων σύνταξιν] ἀπὸ τῆς κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν γενομένης εἰρήνης τοῖς Ἐλλησι πρὸς Ἀρταξέρξην τὸν τῶν Περσῶν βασιλέα τὴν ίστορίαν ἥρκται 15 γράφειν· διελθὼν δὲ τριακονταετῆ χρόνουν ἔγραψε μὲν βύβλους δέκα, τὴν δὲ τελευταίαν κατέπαυσε τῆς συντάξεως εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Φιλομήλου τοῦ Φωκέως 9 κατάληψιν τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ. ἡμεῖς δὲ ἐπεὶ πάρεσμεν ἐπὶ τὴν γενομένην τοῖς Ἐλλησιν εἰρήνην 20 πρὸς Ἀρταξέρξην καὶ τὸν τῆς Ρώμης ὑπὸ Γαλατῶν κίνδυνον, κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ πρόθεσιν τοῦτο τέλος ποιησόμεθα τῆσδε τῆς βύβλου.

3 καταγαγεῖν P, ἀγαγεῖν v 6νιοι δέ φασιν αὐτὸν ἀπὸ τούσκλων θρίαμβον ἀγαγεῖν in marg. P 10 Καισίων Ortelius, Καισίων Ed. Meyer 11 Τραυσίῳ] Γανγάσιον c. 109, 7 confert Reiske 12 τὴν . . σύνταξιν del. Dind., cf. c. 84, 7 XV 60, 6. 89, 3. 95, 4 'Ἐλληνικῶν Steph. 18 Φιλομήλου Scaliger, μῆλον ο 22 τοῦτο Hert., τοῦτο τὸ ο Λιοδόρου σικελιώτου ίστορικῆς βιβλιοθήκης IA subscr. PJ.

**Wess
vol. II
p. 1** Τάδε ἔνεστιν ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τῶν Διοδώρου
βύβλων.

‘Ως Πέρσαι Εναγόραν ἐν τῇ Κύπρῳ διεπολέμησαν.

Ὄς Λακεδαιμόνιοι παρὰ τὰς κοινὰς δημολογίας Μαντινεῖς μετάποισαν ἐν τῇσι πατρίδος.

Περὶ τῶν Διονυσίου τοῦ τυράννου ποιημάτων.

5 Περὶ τῆς Τιριβάξου συλλήψεως καὶ τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ.

Περὶ τὸν Γλῶσσαν θανάτου καὶ τῆς Ὁρούτου καταγγώσεως.

‘Ως Ἀμύντας καὶ Λακεδαιμόνιοι πρὸς Ὀλυνθίους ἐπολέμησαν.

‘Ως Λακεδαιμόνιοι τὴν Καδμείαν πατελάβοντο.

¹⁰ Ως τὰς Ἑλληνίδας πόλεις παρὰ τὰς συνθήκας πατεδού-
λώσαντο.

Κτίσις Φάρου νήσου κατὰ τὸν Ἀδρίαν.

Διονυσίου στρατεία εἰς τὴν Τυρρηνίαν καὶ σύλησις τοῦ ἵεροῦ.

¹⁵ Στρατεία Διονυσίου ἐπὶ Καρχηδονίους, καὶ νίκη καὶ ἡττα.

‘Ως Θηβαῖοι τὴν Καδμείαν ἀνεκτήσαντο.

‘Ως Καρχηδόνιοι λοιποί νόσω περιπεσόντες ἐκινδύνευσαν.

Περὶ τοῦ Βοιωτικοῦ πολέμου καὶ τῶν πραγμάτων ἐν αὐτῷ.

20 Τοιβαλλῶν στρατεία ἐπὶ Ἀβδηρα.

Στρατεία Περσῶν ἐπ' Αἴγυπτον.

5 Τειρεβάζον Α, Τηριεβάζον ε 6 Γλῶ Wess., Γαῶ P,
Γαῶ v καὶ τῆς Ὁσπρτον καταγνώσεως post αὐτοῦ (v. 5)
posuit Dind. 7 Ὄλυνθίους Wess., Ἀθηναῖος ο 9 et 17
καδμίαν P ἀπεκτήσαντο ο, corr. Wess.

v. 7—11 post v. 12—16, v. 17 post v. 18 posuit Dind.

Ως Θηβαῖοι Λακεδαιμονίους ἐπιφανεστάτη μάχῃ νικήσαντες ἐν Λεύκτροις ἀντεποιήσαντο τῆς τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίας.

Τὰ πραχθέντα Θηβαῖοις κατὰ τὰς εἰς Πελοπόννησον εἰσβολάς. 5

Περὶ τῆς Ἰφικράτους ἀγωγῆς καὶ τῶν εὑρημένων ὑπ’ αὐτοῦ κατὰ τὰς στρατείας.

Στρατεία Λακεδαιμονίων ἐπὶ Κόρκυραν.

Περὶ τοῦ γενομένου σεισμοῦ καὶ κατακλυσμοῦ περὶ τὴν Πελοπόννησον καὶ τῆς φανείσης ἐν οὐρανῷ λαμπάδος. 10

Ως παρὰ τοῖς Ἀργείοις ἐγένετο πολὺς φόνος ὁ οἰληθεὶς σκυταλισμός.

Περὶ Ἰάσονος τοῦ Φερῶν τυράννου καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ.

Μεσσήνης συνοικισμὸς ὑπὸ Θηβαίων. 15

Στρατεία Βοιωτῶν εἰς Θετταλίαν.

13 *Ιάσωνος ο,* corr. Dind.

v. 1—3 post v. 9—10, v. 4—5 post v. 11—14 posuit
Dind.

ΒΙΒΛΟΣ ΠΕΝΤΕΚΑΙΔΕΚΑΤΗ.

Παρ' ὅλην τὴν πραγματείαν εἰωθότες χρῆσθαι 1
τῇ συνήθει τῆς ἴντορίας παροησίᾳ, καὶ τοῖς μὲν
ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἐπὶ τῶν καλῶν ἔργων τὸν δί-
καιον ἐπιλέγειν ἔπαινον, τοὺς δὲ φαύλους, ὅταν
5 ἔξαμαρτάνωσιν, ἀξιοῦν δικαίας ἐπιτιμήσεως, διὰ
τοῦ τοιούτου τρόπου νομίζομεν τοὺς μὲν εὖ πεφυ-
κότας πρὸς ἀρετὴν τῷ διὰ τῆς δόξης ἀθανατισμῷ
προτρέψεσθαι ταῖς καλλίσταις ἐγχειρεῖν πρᾶξεσι,
τοὺς δὲ τὴν ἐναντίαν ἔχοντας διάθεσιν ταῖς ἀρμο-
10 τούσας βλασφημίας ἀποτρέψειν τῆς ἐπὶ τὴν κακίαν
δομῆς. διὸ καὶ τῇ γραφῇ παρόντες ἐπ' ἔκείνους 2
τοὺς χρόνους, ἐν οἷς Λακεδαιμόνιοι περὶ Λεῦκτρα
παραδόξως ἡττηθέντες μεγάλῃ περιέπεδον συμφορᾷ,
καὶ πάλιν περὶ Μαντίνειαν πταίσαντες ἀνελπίστως
15 ἀπέβαλον τὴν τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίαν, ἥγουμενθα
δεῖν τὴν ὑπόστασιν τῆς γραφῆς διαφυλάττειν καὶ
τὴν ἀρμόττουσαν ἐπιτίμησιν τοῖς Λακεδαιμονίοις
ποιήσασθαι. τίς γὰρ ἀν οὐχ ἡγήσαιτο κατηγορίας 3
αὐτὸν ἀξίους ὑπάρχειν, δίτινες παρὰ τῶν προγό-
20 νων παραλαβόντες ἡγεμονίαν κάλλιστα τεθεμελιω-
4

1 χρήσασθαι o - AJK 8 προτρέψεσθαι PFJL 19 ἀξίους
αὐτὸν AFL; αὐτὸν fort. del.

μένην, καὶ ταύτην διὰ τὴν ἀρετὴν τῶν προγόνων διαφυλαχθεῖσαν ἔτη πλείω τῶν πεντακοσίων, οἱ τότε Λακεδαιμόνιοι διὰ τὴν ἑαυτῶν ἀβουλίαν καταλυθεῖσαν ἐπεῖδον, οὐκ ἀλόγως. οἱ μὲν γὰρ πρὸ αὐτῶν βεβιωκότες πολλοῖς πόνοις καὶ μεγάλοις ⁵ κινδύνοις τὴν τηλικαύτην κατεκτήσαντο δόξαν, ἐπιεικῶς καὶ φιλανθρώπως προσφερόμενοι τοῖς ὑποτεταγμένοις· οἱ δὲ μεταγενέστεροι βιαίως καὶ χαλεπῶς χρώμενοι τοῖς συμμάχοις, ἕτι δὲ πολέμους ἀδίκους καὶ ὑπερηφάνους ἐνιστάμενοι πρὸς τὸν ¹⁰ "Ελληνας, οὐκ ἀλόγως ἀπέβαλον τὴν ἀρχὴν διὰ τὰς ⁴ ἁδίας ἀβουλίας. ἐν γὰρ ταῖς συμφοραῖς αὐτῶν τὸ μῆσος τῶν ἀδικουμένων ἔλαβε καιρὸν ἀμύνασθαι τὸν προηδικητας, καὶ τοῖς ἐκ προγόνων ἀνικήτοις γεγονόσι τοσαύτῃ καταφρόνησις ἐπηκολούθη¹⁵ σεν, δῆν εἰκός ἐστι γενέσθαι κατὰ τῶν ἀναιρούντων τὰς τῶν προγόνων ἀρετάς. τοιγαροῦν Θηβαῖοι μὲν οἱ πρότερον ἐπὶ πολλὰς γενεὰς τοῖς κρείττοσιν ὑποτεταγμένοι, τότε τούτους ἀνελπίστως νικήσαντες ἡγεμόνες κατέστησαν τῶν Ελλήνων, Λακεδαιμόνιοι ²⁰ δὲ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἡγεμονίας οὐδέποτ' ἐδυνήθησαν ἀναλαβεῖν τὸ τῶν προγόνων ἀξίωμα. ⁶ ἡμεῖς δὲ τούτοις ἀρκούντως ἐπιτειμηκότες ἐπὶ τὸ συνεχὲς τῆς ἴστορίας μεταβηδόμενα πρὸς τῇ

1 τῆς ἀρετῆς Reiske 2 οἱ τότε Λακεδαιμόνιοι] scho-
lium esse putat Wess., verba pluscula deesse Steph.; ipse
etiam οὐκ ἀλόγως (v. 4 = 11) delere malim 3 συμβον-
λίαν P 5 πόνοις (vel φόβοις) Reiske, φόνοις οἱ ¹⁹*τού-
τους (vel τότ' αὐτοὺς)] τὸν P et Peirescian., τὸν Λακε-
δαιμονίους εἰς νικήσαντας P et Peir. 20 ἡγεμόνας Peir.
24 τὸ συνεχὲς Wess. (c. 39, 3. XI 1, 1. XVIII 19, 1), τὸν συνεχεῖς οἱ πρὸς del. Rhod., προδιορίσαντες τὸν οἰκεῖον

γραφῇ χρόνους. ἡ μὲν οὖν πρὸ ταύτης βύβλος,
οὖσα τῆς δλης συντάξεως τεσσαρεσκαιδεκάτη, τὸ
τέλος ἔσχε τῶν πράξεων εἰς τὸν Ἀργίνων ἀνδρα-
ποδισμὸν ὑπὸ Διονυσίου καὶ τὴν ἄλωσιν τῆς
5 Ῥώμης ὑπὸ Γαλατῶν, ἣτις ἐγένετο κατὰ τὸν προ-
ηγούμενον ἐνιαυτὸν τῆς Περσῶν στρατείας εἰς
Κύπρον ἐπ' Εὐαγόραν τὸν βασιλέα· ἐν ταύτῃ δὲ
τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τούτου τοῦ πολέμου ποιησάμενοι
καταλήξομεν ἐπὶ τὸν προηγούμενον ἐνιαυτὸν τῆς
10 Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου βασιλείας.

'Ἐπ' ἀρχοντος γὰρ Ἀθήνησι Μυστιχίδον Ῥωμαῖοι 2
μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους τρεῖς κατέστησαν,
Μάρκον Φούριον, ἔτι δὲ Γάιον καὶ Αἰμίλιον. ἐπὶ
δὲ τούτων Ἀρταξέρξης δ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἐστρά-
15 τευσεν ἐπ' Εὐαγόραν τὸν Κύπρον βασιλέα. πολὺν
δὲ χρόνον ἀσχοληθεὶς πεφί τὰς εἰς τὸν πόλεμον
παρασκευὰς συνεστήσατο δύναμιν ναυτικὴν τε καὶ
πεζὴν μεγάλην· τὸ μὲν γὰρ πεζὸν στράτευμα μυ-
ριάδων ἦν τριάκοντα σὺν ἵππεσσι, τριήρεις δὲ κατ-
20 5 εσκεύασε πλείους τῶν τριακοσίων. στρατηγοὺς δ' 2
ἀπέδειξε τῆς πεζῆς δυνάμεως Ὁρόνταν κηδεστήν,
τῆς δὲ ναυτικῆς Τιρίβαξον, ἀνδρα μεγάλης ἀποδο-
χῆς τυγχάνοντα παρὰ τοῖς Πέρσαις. οὗτοι δὲ παρα-
λαβόντες τὰς δυνάμεις ἐν Φωκαίᾳ καὶ Κύμη κατήγυ-
25 τησαν εἰς Κιλικίαν, καὶ περαιωθέντες εἰς Κύπρον
ἐνεργῶς διώκουν τὸν πόλεμον. ὁ δ' Εὐαγόρας 3

Wess. (XII 2, 2) 3 τὸν] τῶν P 13 Φρούριον o-F
καὶ del. Unger (cf. XIV 97, 1) 18 πεζικὴν ο πεζῶν P
21 πεζικῆς L Ὁρόντην FJ 22 Τιρίβαξον A, Τειρίβαξον P,
Τηρίβαξον c A (item infra) 24 φωκέα PA

πρὸς μὲν τὸν Ἀκοριν τὸν Αἴγυπτίων βασιλέα,
πολέμιον δόντα Περσῶν, συμμαχίαν ἐποιήσατο καὶ
δύναμιν ἀξιόλογον παρ' αὐτοῦ προσελάβετο, παρ'
Ἐκατόμνου δὲ τοῦ Καρίας δυνάστου, λάθρᾳ συμ-
πράττοντος αὐτῷ, χρημάτων ἔλαβε πλῆθος εἰς δια- 5
τροφὴν ξενικῶν δυνάμεων· δομοίως δὲ καὶ [πρὸς]
τοὺς ἄλλους τοὺς ἀλλοτρίας ἔχοντας πρὸς Πέρσας,
τοὺς μὲν λαθράριας, τοὺς δὲ καὶ φανερῶς ἐπεσπάσατο
4 κοινωνήσοντας τοῦ Περσικοῦ πολέμου. ἐκνρόενε
δὲ κατὰ μὲν τὴν Κύπρον τῶν πόλεων σχεδόν τι 10
πασᾶν, κατὰ δὲ τὴν Φοινίκην Τύρου καὶ τινῶν
ἔτερων. εἶχε δὲ τοιήρεις μὲν ἐνενήκοντα, καὶ τού-
των ὑπῆρχον Τύριαι μὲν εἶκοσι, Κύπριαι δ' ἑβδο-
μήκοντα, στρατιώτας δ' ἰδίους μὲν ἔξακισχιλίους,
παρὰ δὲ τῶν συμμάχων πολλῷ τούτων πλείους. 15
πρὸς δὲ τούτοις μισθοφόρους πολλοὺς ἔξενολόγει,
ἔχων χρημάτων δαψίλειαν. ἐπεμψε δ' αὐτῷ καὶ δ
τῶν Ἀράβων βασιλεὺς στρατιώτας οὐκ ὀλίγους καὶ
ἄλλοι τινὲς οἱ ἐν ὑποψίαις δόντες τῷ τῶν Περσῶν
βασιλεῖ. 20

3 Οὗτος μὲν οὖν τοσαύτας ἀφορμὰς ἔχων τε-
θαρρητώς συγκατέβαινεν εἰς τὸν πόλεμον. καὶ
πρῶτον μὲν ληστρικὰς ἔχων ναῦς οὐκ ὀλίγας ἐφή-
δρευσε ταῖς κομιζομέναις τῶν πολεμίων ἀγοραῖς,
καὶ τὰς μὲν αὐτῶν διέφθειρεν ἐν Θαλάττῃ, τὰς δὲ 25
διεκάλυσεν, ἐνίας δὲ ἀφείλατο. διὸ καὶ τῶν ἐμπό-
ρων μὴ τολμώντων εἰς τὴν Κύπρον παρακομίζειν

6 πρὸς del. Wess.; διαπεψάμενος post ἄλλους add.
Reiske 11 πασῶν Dind., πλέον PA, τὸ πλέον c (cf. XVI
11, 3) 14 δ' om. P 18 Ἀράβων Rhod., βαρβάρων ο

σίτου, μεγάλων δὲ δυνάμεων ἡθροισμένων εἰς τὴν
νῆσον, ταχὺ σιτοδεία κατέσχε τὸ τῶν Περσῶν στρα-
τόπεδον. τῆς δ' ἀποφίας γενομένης εἰς στάσιν, οἱ 2
μισθοφόροι τῶν Περσῶν ἐπὶ τοὺς ἥγεμονας δρυῆ-
5 σαντες καὶ τινας ἀνελύντες ταραχῆς καὶ στάσεως
ἐνέπλησαν τὸ στρατόπεδον. μόγις δ' οἱ στρατηγοὶ
τῶν Περσῶν καὶ δ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως ἥγού-
μενος, δυνομαξόμενος δὲ Γλῶ, κατέπαυσαν τὴν στά-
σιν. πλεύσαντες δὲ τῷ παντὶ στόλῳ καὶ σίτου 3
10 πλῆθος ἐκ τῆς Κιλικίας παρακομίσαντες, πολλὴν
παρεῖχον τῆς τροφῆς δαψίλειαν. τῷ δὲ Εὐαγόρᾳ
σίτου πλῆθος ἵκανὸν δ βασιλεὺς "Ακορις ἐκ τῆς
6 Αἰγύπτου παρεκόμισε, καὶ χρήματα καὶ τὴν ἄλλην
παρασκευὴν ἵκανὴν ἔξεπεμψεν. δ δ' Εὐαγόρας δρῶν 4
15 ἐαυτὸν πολὺ λειπόμενον τῇ ναυτικῇ δυνάμει, ἔξη-
κοντα μὲν ναῦς ἄλλας προσεπλήρωσε, πεντήκοντα
δὲ παρὰ Ακόριδος ἐξ Αἰγύπτου μετεπέμψατο, ὥστε
τὰς πάσας ἔχειν τοιήδεις διακοσίας. ταύτας δὲ
κοσμήσας πρὸς ναυμαχίαν καταπληκτικῶς, καὶ συν-
20 εχεῖς διαπείρας καὶ γυμνασίας ποιούμενος, ἡτοιμά-
ζετο πρὸς ναυμαχίαν. διὸ καὶ τοῦ βασιλικοῦ
στόλου παραπλέοντος εἰς Κέτιον, ἀπροσδοκήτως
ἐπιπλεύσας ταῖς ναυσὶ [συντεταγμέναις] πολλὰ τῶν
Περσῶν ἐπλεονέκτει. ἐπέβαλε γὰρ συντεταγμέναις 5

8 Γλώς Wess., Γαῶ P, Γαὼν 11 παρεῖχον AFJL,
παρέχων P, παρέσχον c τροφῆς PAF, τροφῆς τὴν c
12 πλήθος σίτου o-PAFJ 17 ακύρωιδος P 18 ἔχων
τριήρεις P, τριήρεις ἔχειν v 20 ἀναπείρας Cobet 21 ναυ-
μαχίαν] καταπληκτικῶς οὐκὶ συνεχεῖς διαπείρας καὶ γυμνασίας
ποιούμενος διὸ καὶ P, καταπληκτικῶς add. A 23 συντε-
ταγμέναις del. Hert.

ναυσὶν ἐπὶ ἀσυντάκτους, καὶ προβεβουλευμένοις
ἀνδράσι πρὸς ἀπροσδοκήτους ἀγωνιζόμενος εὐθὺς
ἐν τῇ πρώτῃ συστάσει τὴν νίκην προκατεσκεύασεν·
ἀθρόας γὰρ ταῖς τριήρεσιν ἐπιπλεύσας ἐπὶ διεσπαρ-
μένας καὶ τεταφαγμένας, ἃς μὲν διέφθειρεν, ἃς δὲ
6 ἔχειροῦτο. ὅμως δὲ τοῦ τε ναυάρχου τῶν Περσῶν
Γλῶς καὶ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων γενναιῶς ὑποστάν-
των, ἐγένετο ναυμαχία καρφερά, καθ' ἣν δὲ Εὐα-
γόρας τὸ μὲν πρῶτον ὑπερεῖχεν, ὑστερον δὲ τοῦ
Γλῶς μετὰ τοῦ βάροντος ἐπενεχθέντος καὶ γενναιῶς
10 ἀγωνισαμένου συνέβη φυγεῖν τοὺς περὶ τὸν Εὐα-
γόραν καὶ πολλὰς τῶν τριήρων ἀποβαλεῖν. οἱ δὲ
Πέρσαι τῇ ναυμαχίᾳ νικήσαντες εἰς Κίτιον πόλιν
ἀμφοτέρας τὰς δυνάμεις ἤθροισαν. ἐκ ταύτης δὲ
δραμώμενοι πολιορκίαν συνεστήσαντο πρὸς τῇ Σα-
15 λαμίνην, καὶ τὴν πόλιν ἐπόρθουν κατὰ γῆν ἄμα καὶ
2 κατὰ θάλατταν. καὶ Τιρίβαξος μὲν μετὰ τὴν ναυ-
μαχίαν διαβὰς εἰς Κιλικίαν, κακεῖθεν πορευθεὶς
πρὸς τὸν βασιλέα, τὴν τε νίκην ἀπήγγειλε καὶ δισ-
χίλια τάλαντα πρὸς τὸν πόλεμον ἀπεκδιισεν· Εὐ-
20 αγόρας δὲ πρὸ μὲν τῆς ναυμαχίας παρὰ θάλατταν
πεξῆ συμβαλὼν μέρει τῆς πεξῆς δυνάμεως προετέ-
ρησε καὶ πρὸς τὸ μέλλον εὐθαρσῆς καθειστήκει,
τῇ δὲ ναυμαχίᾳ πταίσας καὶ συγκλεισθεὶς εἰς πολιορ-
3 κίαν ἀθύμως εἶχεν. ὅμως δὲ κρίνας ἔχεσθαι τοῦ
πολέμου, Πυνταγόραν μὲν τὸν υἱὸν ἀπέλιπεν ἡγε-

7 et 10 Γαῶ PJ, Γαῶ c
βάροντος P; βάροντος Reiske
πάλιν P 15 πολιορκίας P
17 μετὰ] κατὰ PF¹

10 τοῦ βάροντος] τοὺς βαρ-
11 εναγῶρα P 13 πόλιν]
σαλαμίνη P 16 ἄμα om. P
25 ἀντέχεσθαι malim 26 Πυνθα-
γόραν o, corr. Wess.

μόνα τῶν δλων ποιήσας ἐν τῇ Κύπρῳ, αὐτὸς δ' ἀναλαβὼν δέκα τριήρεις νυκτὸς ἔλαθε τοὺς πολεμίους ἐκπλεύσας ἐκ τῆς Σαλαμῖνος. κομισθεὶς δ' εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ συντυχὼν τῷ βασιλεῖ, παρε-
5 κάλεσεν αὐτὸν ἐφρωμένως ἀντέχεσθαι τοῦ πολέμου καὶ κοινὸν ἥγεῖσθαι τὸν πρὸς τοὺς Πέρσας πόλεμον.

"Αμα δὲ τούτοις πραττομένοις Λακεδαιμόνιοι μὲν 5
ἔγνωσαν στρατεύειν ἐπὶ τὴν Μαντίνειαν, οὐδὲν
10 φροντίσαντες τῶν γεγενημένων σπουδῶν, διὰ τοιαύτας αἰτίας. προϋπαρχούσης τοῖς Ἑλλησι κοινῆς
εἰρήνης τῆς ἐπὶ Ἀντακίδου, καθ' ἣν αἱ πόλεις
7 ἄπασαι τὰς μὲν φρουρὰς ἀπετρίψαντο, τὴν δ' αὐτονομίαν καθ' δμολογίαν παρέλαβον, Λακεδαιμόνιοι
15 φύσει φιλαρχοῦντες καὶ πολεμικὸν ταῖς αἰρέσειν
δυντες, τὴν εἰρήνην ὥσπερ βαρὺ φορτίον οὐχ ὑπέ-
μενον, τὴν δὲ προγεγενημένην τῆς Ἑλλάδος δυνα-
στείαν ἐπιποδοῦντες μετέωροι ταῖς δρμαῖς ὑπῆρχον
πρὸς καινοτομίαν. εὐθὺς οὖν τὰς μὲν πόλεις συνε-
20 τάραττον καὶ διὰ τῶν ἴδιων φίλων στάσεις ἐγκατ-
εσκεύαζον ἐν αὐταῖς, ὃν ἔνιαι πιθανὰς ἀφορμὰς
αὐτοῖς παρέσχοντο τῆς ταραχῆς. ἀπολαβοῦσαι γὰρ
τὰς αὐτονομίας λόγον ἀπήτουν παρὰ τῶν ἐπεστα-
τηκότων ἐπὶ τῆς Λακεδαιμονίων ἥγεμονίας· πικρῶν
25 δὲ τῶν ἐλέγχων γινομένων διὰ τὸ μνησικεῖν τοὺς
δῆμους, καὶ πολλῶν φυγαδευομένων, ἀπέδειξαν
ἔαυτοὺς βοηθοὺς τοῖς καταστασιαζομένοις. ὑποδε-
χόμενοι δὲ τούτους καὶ μετὰ δυνάμεως ἐκπέμπον-

11 τοῖς Ἑλληνικοῖς κοινῆς PALF¹, τῆς Ἑλληνικῆς κοινῆς c;
corr. Dind. 23 ἐπιστατηκότων PAFL

τες ἐπὶ τὰς καθόδους, κατεδουλοῦντο τὸ μὲν πρῶτον τὰς ἀσθενεστέρας πόλεις, μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τὰς ἀξιολογωτέρας καταπολεμοῦντες ὑπηκόους ἐποίουν, οὐδὲ δύο ἔτη φυλάξαντες τὰς κοινὰς σπουδάς. πλησιόχωρον δ' ὁρῶντες οὖσαν τὴν τῶν Μαντινέων 5 πόλιν καὶ πλήθουσαν ἀνδρῶν ἀλκίμων, ὑπώπτευσαν αὐτῆς τὴν αὔξησιν τὴν γινομένην ἐκ τῆς εἰρήνης, καὶ τὰ φρονήματα τῶν ἀνδρῶν ἔσπευδον ταπεινῶσαι.

4 διὸ καὶ τὸ μὲν πρῶτον πρέσβεις ἀποστείλαντες πρὸς τὴν Μαντίνειαν προσέταττον τὰ μὲν τείχη καθελεῖν, 10 αὐτοὺς δὲ μετοικῆσαι πάντας εἰς τὰς ἀρχαίας πέντε κώμας, ἐξ ὧν εἰς τὴν Μαντίνειαν τὸ παλαιὸν συνώηκαν· οὐδενὸς δὲ αὐτοῖς προσέχοντος, δύνα-
5 μιν ἐκπέμψαντες ἐποιεῖσκουν τὴν πόλιν. οἱ δὲ Μαντίνεις εἰς τὰς Ἀθήνας πρέσβεις ἀποστείλαντες 15 ἡξίουν ἑαυτοῖς βοηθῆσαι. οὐ προαιρουμένων δὲ τῶν Ἀθηναίων παραβαίνειν τὰς κοινὰς συνθήκας, δῆμος καθ' αὐτοὺς ὑποστάντες τὴν πολιορκίαν εὑρώστως ἥμαντο τοὺς πολεμίους. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἑλλάδα τοῦτον τὸν τρόπον καινῶν πολέμων ἀρχὴν 20 ἐλάμβανεν.

6 Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Διονύσιος ὁ τῶν Συρακοσίων τύραννος ἀπολελυμένος τῶν πρὸς Καρχηδονίους πολέμων πολλὴν εἰρήνην καὶ σχολὴν εἶχεν. διὸ καὶ ποιήματα γράφειν ὑπεστήσατο μετὰ πολλῆς 25 σπουδῆς, καὶ τοὺς ἐν τούτοις δόξαν ἔχοντας μετεπέμπετο καὶ προτιμῶν αὐτοὺς συνδιέτριβε καὶ τῶν

5 δρῶντες add. Wurm, ἰδόντες Reiske (c. 20, 1) 6 πλήθουσαν K, πλήθος A, πλήθος c ἀλκίμων ΡΑΚ, ἀλκίμων ἔχουσαν c

ποιημάτων ἐπιστάτας καὶ διορθωτὰς εἶχεν. ὑπὸ δὲ τούτων διὰ τὰς εὐεργεσίας τοῖς πρὸς χάριν λόγοις μετεωριζόμενος ἐκαυχᾶτο πολὺ μᾶλλον ἐπὶ τοῖς ποιήμασιν ἢ τοῖς ἐν πολέμῳ καταρθωμένοις. τῶν 2
 5 δὲ συνόντων αὐτῷ ποιητῶν Φιλόξενος ὁ διδυραμβοποιός, μέγιστον ἔχων ἀξιώμα κατὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ ἰδίου ποιήματος, κατὰ τὸ συμπόσιον ἀναγνωσθέντων τῶν τοῦ τυράννου ποιημάτων μο-
 8 χθηρῶν ὅντων ἐπηρωτήθη περὶ τῶν ποιημάτων τίνα
 10 ιρίσιν ἔχοι. ἀποκριναμένου δ' αὐτοῦ παρηγιασθερον, δὸν τύραννος προσκόψας τοῖς ὁγῆσι, καὶ καταμεμψάμενος ὅτι διὰ φθόνον ἐβλασφήμησε, προσέταξε τοῖς ὑπηρέταις παραχρῆμα ἀπάγειν εἰς τὰς λατομίας. τῇ δ' ὑστεραίᾳ τῶν φίλων παρακα-
 15 λούντων συγγνώμην δοῦναι τῷ Φιλοξένῳ, διαλλαγεὶς αὐτῷ πάλιν τοὺς αὐτοὺς παρέλαβεν ἐπὶ τὸ συμπόσιον. προβαίνοντος δὲ τοῦ πότου, καὶ πάλιν τοῦ Διονυσίου καυχωμένου περὶ τῶν ἰδίων ποιημάτων, καί τινας στίχους τῶν δοκούντων ἐπιτετεῦχθαι
 20 προενεγκαμένου, καὶ ἐπερωτῶντος Ποῖά τινά σοι φαίνεται τὰ ποιήματα ὑπάρχειν; ἄλλο μὲν οὐδὲν εἶπε, τοὺς δ' ὑπηρέτας τοῦ Διονυσίου προσκαλεσάμενος ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀπαγαγεῖν εἰς τὰς λατομίας.
 τότε μὲν οὖν διὰ τὴν εὐτραπελίαν τῶν λόγων μει- 4
 25 διάσας δὸς Διονύσιος ἤνεγκε τὴν παρηγίαν, τοῦ γέλωτος τὴν μέμψιν ἀμβλύνοντος· μετ' ὀλίγον δὲ τῶν

1 ἐπιστάτας] ἐπικοιτάς Bezzel
 malim 9 ἐπερωτήθη ο 17 πάλιν] πάλαι PAHK
 18 χανυομένον PJL 20 προσενεγκ. f 23 αὐτὸν PAJL
 ἀπάγειν AF 25 τοῦ] τὴν τοῦ P; τὴν μέμψιν τοῦ γέλωτος F
 26 ὀλίγων AFK τῶν om. AF

γνωρίμων ἄμ' ἐκείνου καὶ τοῦ Διονυσίου παραπον-
μένων τὴν ἀκαρδον παρορθίαν, δ Φιλόξενος ἐπηγγεί-
λατο παράδοξόν τινα ἐπαγγελίαν. ἔφη γὰρ διὰ τῆς
ἀποκρίσεως τηρήσειν ἄμα καὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν
5 εὐδόκησιν τοῦ Διονυσίου, καὶ οὐ διεψεύσθη. τοῦ 5
γὰρ τυράννου προενεργαμένου τινὰς στίχους ἔχον-
τας ἐλεεινὰ πάθη, καὶ ἐρωτήσαντος Ποῖά τινα φαι-
νεται τὰ ποιήματα; εἶπεν Οἰκτρά, διὰ τῆς ἀμφιβο-
λίας ἀμφότερα τηρήσας. ὁ μὲν γὰρ Διονύσιος ἐδέ-
ξατο τὰ οἰκτρὰ εἶναι ἐλεεινὰ καὶ συμπαθείας πλήρη, 10
τὰ δὲ τοιαῦτα εἶναι ποιητῶν ἀγαθῶν ἐπιτεύγματα,
ὅθεν ὡς ἐπηρεεύοτα αὐτὸν ἀπεδέχετο· οἱ δ' ἄλλοι
τὴν ἀληθινὴν διάνοιαν ἐκδεξάμενοι πᾶν τὸ οἰκτρὸν
7 ἀποτεύγματος φύσιν εἰρηῆσθαι διελάμβανον. παρα-
πλήσιον δὲ συνέβη καὶ περὶ Πλάτωνα τὸν φιλόσο- 15
φον γενέσθαι. μεταπεμψάμενος γὰρ τὸν ἄνδρα
τοῦτον τὸ μὲν πρῶτον ἀποδοχῆς ἥξειν τῆς μεγί-
στης, δρῶν αὐτὸν παρορθίαν ἔχοντα ἀξίαν τῆς φι-
λοσοφίας· ὑστερον δ' ἐκ τινῶν λόγων προσκόψας
αὐτῷ παντελῶς ἀπηλλοτριώθη, καὶ προαγαγὼν εἰς 20
τὸ πρατήριον ὡς ἀνδράποδον ἀπέδοτο μνῶν εἴκοσι.
ἄλλὰ τοῦτον μὲν οἱ φίλοι συνελθόντες ἔξηγόρασσαν
καὶ ἔξαπέστειλαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, φιλικὴν νουθε-
σίαν ἐπιφθεγξάμενοι, διότι δεῖ τὸν σοφὸν τοῖς
2 τυράννοις ἦ ὡς ἥκιστα ἷ ὡς ἥδιστα διαιτεῖν· δ δὲ 25
Διονύσιος τῆς εἰς τὰ ποιήματα σπουδῆς οὐκ ἀφι-

1 *ἄμ' ἐκείνον σίνε ἄμα κείνον] ἄμα ο; ἄμα αὐτοῦ Mad-
vīg, ἄμα καὶ αὐτοῦ Hert.; ἄμα — Διονυσίου del. Cobet
6 προσενεγκ. Paf 17 ὑποδοχῆς P 22 φίλοι Reiske,
φιλόσοφοι ο 24 σοφὸν] φιλόσοφον f 25 τυράννοις ὡς
(om. ἷ) AF, cf. IX 28

στάμενος εἰς μὲν τὴν Ὀλυμπιακὴν πανήγυριν ἔξαπ-
9 έστειλε τοὺς εὐφωνοτάτους τῶν ὑποκριτῶν διαθη-
σομένους ἐν τοῖς δχλοῖς μετ' ὥδης τὰ ποιήματα.
οὗτοι δὲ τὸ μὲν πρῶτον διὰ τὴν εὐφωνίαν ἔξεπλητ-
5 τον τοὺς ἀκούοντας, μετὰ δὲ ταῦτα ἀναθεωρήσεως
γενομένης κατεφρονήθησαν καὶ πολὺν ἀπηνέγκαντο
γέλωτα. ὁ δὲ Διονύσιος ἀκούσας τὴν τῶν ποιη-
μάτων καταφρόνησιν ἐνέπεσεν εἰς ὑπερβολὴν λύπης.
αἱεὶ δὲ μᾶλλον τοῦ πάθους ἐπίτασιν λαμβάνοντος,
10 μανιώδης διάθεσις κατέσχε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ
φθονεῖν αὐτῷ φάσκων ἅπαντας τοὺς φίλους ὑπώ-
πτευεν ὡς ἐπιβουλεύοντας. καὶ πέρας ἐπὶ τοσοῦτο
προῆλθε λύττης καὶ παρακοπῆς, ὥστε τῶν φίλων
πολλοὺς μὲν ἐπὶ ψεινδέσιν αἰτίαις ἀνελεῖν, οὐκ
15 δλίγους δὲ καὶ ἐφυγάδευσεν· ἐν οἷς ἦν Φίλιστος
καὶ Λεπτίνης ὁ ἀδελφός, ἄνδρες διαφέροντες ἀν-
.δρείᾳ καὶ πολλὰς καὶ μεγάλας χρείας ἐν τοῖς πολέ-
μοις αὐτῷ παρεσχημένοι. οὗτοι μὲν οὖν φυγόντες 4
εἰς Θουρίους τῆς Ἰταλίας, καὶ παρὰ τοῖς Ἰταλιώταις
20 μεγάλης ἀποδοχῆς τυγχάνοντες, ὕστερον δεηθέντος
τοῦ Διονυσίου διηλλάγησαν, καὶ κατελθόντες εἰς
τὰς Συρακούσας εἰς τὴν προϋπάρξασαν εὕνοιαν
ἀποκατεστάθησαν· ὁ δὲ Λεπτίνης ἔγημε τὴν Διο-
νυσίου θυγατέρα. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ
25 τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν.

'Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δεξιθέου Ρωμαῖοι 8
κατέστησαν ὑπάτους Λεύκιον Λουκρήτιον καὶ Σε-

6 ἀπήνεγκαν τὸν γ. P 11 αὐτῷ Dind. 13 λύττης
Schäfer, λύπης ο 27 Σερούιον ΡΑΚL, Σερονίλιον ε; cf.
XIV 99, 1

ρούιον Σουλπίκιον. ἐπὶ δὲ τούτων Εὐαγόρας μὲν ὁ τῶν Σαλαμινίων βασιλεὺς ἦκεν εἰς Κύπρον ἔξι ⁵ Αἴγυπτου, κομίζων χρήματα παρὰ Ἀκόριδος τοῦ βασιλέως Αἴγυπτου ἐλάττονα τῶν προσδοκηθέντων. καταλαβὼν δὲ τὴν Σαλαμῖνα πολιορκουμένην ἐνεργῶς, καὶ ὑπὸ τῶν συμμάχων καταλειπόμενος, ἡναγ-² κάσθη πρεσβεῦσαι περὶ συλλύσεως. δ δὲ Τιριβάξος τῶν ὄλων ἔχων τὴν ἡγεμονίαν ἐφῆσε συγχωρῆσαι τὴν σύλλυσιν, ἐὰν Εὐαγόρας ἐκχωρήσῃ πασῶν τῶν κατὰ τὴν Κύπρον πόλεων, αὐτῆς δὲ μόνης τῆς ¹⁰ Σαλαμῖνος βασιλεύουν τελῆ τῷ Περσῶν βασιλεῖ κατ' ἐνιαυτὸν φόρον ὀφεισμένον καὶ ποιῆ τὸ προσταττό-³ μενον ὡς δοῦλος δεσπότη. δ δ' Εὐαγόρας, καίπερ βαρείας οὕσης τῆς αἰρέσεως, τὰ μὲν ἄλλα πάντα συνεχώρει, τὸ δ' ὡς δοῦλον δεσπότη ποιεῖν τὸ ¹⁵ προσταττόμενον ἀντέλεγεν, ἐφη δὲ [δεῖν] αὐτὸν ὡς βασιλέα βασιλεῖ δεῖν ὑποτετάχθαι. οὐ συγχωροῦντος δὲ τοῦ Τιριβάξου, Ὁρόντης ὁ ἔτερος στρατηγός, φθονῶν τῇ δόξῃ τοῦ Τιριβάξου, γράμματα λάθρᾳ πρὸς τὸν Ἀρταξέρξην ἐπεμψε κατὰ τοῦ Τιριβάξου. ²⁰

⁴ κατηγόρει δ' αὐτοῦ πρῶτον μὲν ὅτι δυνάμενος ἐλεῖν τὴν Σαλαμῖνα τοῦτο μὲν οὐ συντελεῖ, πρεσβείας δὲ προσδέχεται παρ' αὐτοῦ καὶ συλλαλεῖ περὶ κοινο-πραγίας, δμοίως δὲ καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους συντίθεται συμμαχίαν ἰδίᾳ, φίλος ὢν αὐτῶν· ὡς καὶ ²⁵

1 Σελπίκιον P	8 συγχωρήσειν Steph.	10 αὐτῆς
Dind., αὐτός ο μόνος o - J	11 τελεῖ PAK	12 ποιεῖ P
14 αἰρέσεως] ἀποφίσεως conicio ex c. 16, 1	16 δεῖν om K	
αὐτὸν Dind.	17 δεῖν PAFK, om. c	18 ορόντις P
22 συνετέλει AJK	23 αὐτοῦ] Εὐαγόρου Reiske	συνελάλει
Af καινοπρ. o - PAJL	25 ἰδίᾳ Cobet, ἰδίαν o	ὡς PAL, ὃς c

Πυθώδε τινὰς ἔπειμψεν ἐρησομένους τὸν θεὸν περὶ τῆς ἐπαναστάσεως, τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι τοὺς ἡγεμόνας τῶν δυνάμεων ἴδιους εὔνοίαις κατασκευάζει, τιμαῖς καὶ δωρεαῖς, ἕτι δ' ἐπαγγελίαις προσαγόμενος. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀναγνοὺς τὴν ἐπιστολὴν καὶ 5 πιστεύσας ταῖς διαβολαῖς, ἔγραψε τῷ Ὁρόντῃ συλλαβεῖν τὸν Τιρίβαζον καὶ πρὸς ἑαυτὸν ἀποστεῖλαι. οὗ πράξαντος τὸ προσταχθέν, διείληπτο τὸν προσταχθέντα, 10 ὁ μὲν Τιρίβαζος ἀναχθεὶς ὡς τὸν βασιλέα καὶ κρίσεως τυχεῖν ἀξιώσας κατὰ μὲν τὸ παρόν παρεδόθη εἰς φυλακήν, μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ βασιλέως ἔχοντος πόλεμον πρὸς Καδουσίους καὶ τὴν κρίσιν ἀναβαλλομένου, διείληπτο τὸ περὶ τοῦ δικαιστηρίου. ὁ δ' Ὁρόντης δια- 9 δεξάμενος τὴν ἡγεμονίαν τῶν ἐν τῇ Κύπρῳ δυνάμεων, καὶ τὸν Εὐαγόραν πάλιν τεθαρρηκότως δρῶν ὑπομένοντα τὴν πολιορκίαν, πρὸς δὲ τούτοις τῶν στρατιωτῶν χαλεπῶς ὑπομενόντων τὴν σύλληψιν τοῦ Τιρίβαζου, καὶ διὰ τοῦτο ἀπειθούντων καὶ τὴν πολιορκίαν ἐγκαταλειπόντων, δείσας Ὁρόντης 20 τὸ τῆς περιστάσεως παράλογον, ἔξεπειμψε πρὸς τὸν Εὐαγόραν τοὺς διαλεξομένους περὶ τῆς συλλύσεως καὶ κελεύσοντας συντίθεσθαι τὴν εἰρήνην, ἐφ' οἷς ἐκεῖνος ἥξιον συντίθεσθαι πρὸς Τιρίβαζον. ὁ μὲν 25 οὖν Εὐαγόρας παραδόξως ἔξιάσατο τὴν ἄλωσιν, καὶ συνέθετο τὴν εἰρήνην, ὥστε βασιλεύειν τῆς Σαλαμῖνος καὶ τὸν ὠρισμένον διδόναι φόρον κατ'

1 Πυθώδε] ἐν πυθῶ δὲ P 3 ἴδιους] ταῖς add Dind. κατασκευάζεται ο—J 12 καλούσίους PA 13 ὄρόντας P 19 Ὁρόντης PA, δ' Ὁρόντης c 24 * ἔξιάσατο (cf. Eurip. El. 1024)] ἔξοσιονται o, ἔξωθεῖται Steph. in mg., ἔξεστη τε Reiske

ἐνιαυτὸν καὶ ὑπακούειν ὡς βασιλεὺς βασιλεῖ προστάττοντι. ὁ μὲν οὖν Κυπριακὸς πόλεμος δεκαετῆς σχεδὸν γεγενημένος καὶ τὸ πλέον τοῦ χρόνου περὶ παρασκευὰς ἀσχοληθείς, διετῇ χρόνον τὸν ἐπὶ πᾶσι συνεχῶς πολεμητεῖς τοῦτον τὸν τρόπον κατελύθη. 5

3 ὁ δὲ τοῦ στόλου τὴν ναυαρχίαν ἔχων Γλῶς, γεγαμηκὼς τοῦ Τιριβάζου τὴν θυγατέρα, περίφοβος ὥν μήποτε συνεργεῖν δόξας τῷ Τιριβάζῳ περὶ τῆς ὑποθέσεως τύχῃ τιμωρίας ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἔγνω καὶ νῆ πραγμάτων ἐπιβολῇ τὰ καθ ἑαυτὸν ἀσφαλί- 10 ἄσθμαι. εὐπορῶν δὲ χρημάτων καὶ στρατιωτῶν, ἔτι δὲ τοὺς τριηράρχους ταῖς εὔνοίαις ἴδιους πεποιημένος, διέγνω τοῦ βασιλέως ἀφίστασθαι.

4 εὐθὺς οὖν πρὸς μὲν Ἀκοριν τὸν βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων διαπρεσβευσάμενος συμμαχίαν συνέθετο 15 κατὰ τοῦ βασιλέως, πρὸς δὲ τοὺς Λακεδαιμονίους γράφων ἐπῆρε κατὰ τοῦ βασιλέως, καὶ χρημάτων 11 πλῆθος ἐπηγγέλλετο δώσειν καὶ τὰς ἄλλας ἐπαγγελίας μεγάλας ἐποιεῖτο, ὑπισχνούμενος συμπράξειν αὐτοῖς τὰ κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν ἡγεμονίαν 20

5 αὐτοῖς τὴν πάτριὸν συγκατασκευάσειν. οἱ δὲ Σπαρτιᾶται καὶ πάλαι μὲν διεγνώκεισαν ἀνακτᾶσθαι τὴν ἡγεμονίαν, τότε δὲ συνετάραττον ἥδη τὰς πόλεις καὶ πᾶσιν ὑπῆρχον φανεροὶ τὰς πόλεις καταδουλούμενοι. πρὸς δὲ τούτοις ἀδοξοῦντες ἐπὶ τῷ δοκεῖν 25 ἐν τῇ πρὸς τὸν βασιλέα συνθέσει τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνας ἐκδότους πεποιηκέναι, μετεμέλοντο

2 δέκα ἔτη P 6 Γαῶς PA, Γαῶς c 7 ὡν Schäfer,
ἡν o 10 αὐτὸν Af 12 ἦτι δὲ Dind., ἐπὶ PAFK, ἐπεὶ c
16 πρὸς δὲ — βασιλέως om. P 27 μετεμελῶντο PA

τοῖς πεπραγμένοις καὶ πρόφασιν εὔλογον ἔξήτουν τοῦ πρὸς τὸν Ἀρταξέρξην πολέμου. διόπερ ἀσμενοὶ συνέθεντο πρὸς τὸν Γλῶ τὴν συμμαχίαν.

Ἀρταξέρξης δὲ καταλύσας τὸν πρὸς Καδουσίους **10** πόλεμον προέθηκε κρίσιν Τιριβάζῳ, καὶ δικαστὰς τρεῖς ἀπέδωκε τῶν μάλιστα εὐδοκιμούντων παρὰ τοῖς Πέρσαις. κατὰ τούτους δὲ τὸν χρόνον οἱ ἑτεροὶ δικασταὶ δόξαντες κακῶς κρίνειν ξῶντες ἔξεδάρησαν, καὶ ὑπὲρ τῶν δικαστικῶν δίφρων περιταθέντων τῶν **10** δεφμάτων ἐπὶ τούτων ἐδίκαζον οἱ δικασταί, παρ δόφθαλμοὺς ἔχοντες παράδειγμα τῆς ἐν τῷ κακῷ κρίνειν τιμωρίας. οἱ μὲν οὖν κατηγοροῦντες τὴν **2** ἐπιστολὴν ἀναγνόντες τὴν πεμφθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ὁρόντου, ταύτην ἴκανην ἔφασαν ἔχειν πρὸς κατήγορίαν· δὲ δὲ Τιριβάζος πρὸς μὲν τὴν κατὰ τὸν Εὐαγόραν διαβολὴν [ἀνεγίνωσκε] τὴν ὑπὸ Ὁρόντου γεγενημένην . . . ὑπακούσειν ὡς βασιλέα βασιλεῖ προήνυμεγκεν· ἔαντὸν δὲ τὴν εἰρήνην συντεθεῖσθαι, ὥστε ὑπακούειν Εὐαγόραν τῷ βασιλεῖ ὡς δοῦλον δεσπότη· **20** περὶ δὲ τῶν χρησμῶν ἔφησε μὴ χρηματίζειν τὸν θεὸν καθόλου περὶ θανάτου, καὶ τούτου μάρτυρας παρείχετο πάντας τὸν παρόντας Ἑλληνας. περὶ δὲ τῆς φιλίας τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους ἀπελογεῖτο, λέγων οὐκ ἐπὶ τῷ ἰδίῳ συμφέροντι, ἀλλ’ ἐπὶ τῷ

3 Γαῶ ο 4 καλουσίους P 6 *εὐδοκιμούντων]
εὐδοκούμενων ο 9 περιτεθέντων ο, corr. Reiske 11 ἐν]
ἐπὶ malim 14 ἴκανῶς, aut εἶναι pro ἔχειν, aut πρὸς del.
Hert. 16 ἀνεγίνωσκε del. Dind. 17 γεγενημένην] συνθήκην τὸν Εὐαγόραν add. Rhod., σύλλισιν ὥστε αἵτδην add.
Dind. ὑπάκοντον v, ὑπακούειν Dind. προσήνεγκεν ο;
προήνεγκε δὲ ἔαντὸν Rhod. 18 συντίθεσθαι ο, corr. Reiske
21 θανάτου] ἀποστάτον Wurm, τῶν στάσεων Bezzel ex c. 8, 4

τοῦ βασιλέως λυσιτελεῖ πεποιησθαι τὴν φιλίαν· καὶ
διὰ ταύτης παρεδείκνυε τῶν μὲν Λακεδαιμονίων
παρηρῆσθαι τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνας, τῷ δὲ
βασιλεῖ παραδεδόσθαι ἐκδότους. ἐπὶ τελευτῆς δὲ
τῆς ἀπολογίας ὑπέμνησε τοὺς δικαστὰς ὃν τὸν βασι-
3 λέα πρότερον ἦν εὐεργετηκώς. λέγεται δὲ πολλὰς
μὲν καὶ ἄλλας χρείας ἐνδεδεῖχθαι τῷ βασιλεῖ, μίαν
δὲ μεγίστην, ἐξ ἣς αὐτὸν θαυμασθῆναι συνέβη καὶ
μέγιστον γενέσθαι φίλον· κατὰ γάρ τινα κυνηγίαν
ἐφ' ἄρματος δρομουμένου τοῦ βασιλέως δύο λέοντας 10
ἐπ' αὐτὸν δραμῆσαι, καὶ τῶν μὲν ἵππων τῶν ἐν τῷ
τεθρίππῳ δύο διασπάσαι, τὴν δ' δραμὴν ἐπ' αὐτὸν
ποιεῖσθαι τὸν βασιλέα· καθ' ὅν δὴ καιρὸν ἐπιφα-
νέντα τὸν Τιρίβαζον τοὺς μὲν λέοντας ἀποκτεῖναι,
4 τὸν δὲ βασιλέα ἐκ τῶν κινδύνων ἔξελέσθαι. ἐν τε 12
τοῖς πολέμοις ἀνδρείᾳ διενεγκεῖν φασὶν αὐτὸν καὶ
κατὰ τὰς συμβουλὰς οὕτως εὔστοχεῖν, ὃστε τὸν
βασιλέα χρώμενον ταῖς ἐκείνου παραγγελίαις μηδέ-
ποτε διαμαρτεῖν. τοιαύτῃ δ' ἀπολογίᾳ χρησάμενος
δ Τιρίβαζος ἀπελύθη τῶν ἐγκλημάτων ὡμολογημένως 20
11 ὑπὸ πάντων τῶν δικαστῶν. δ δὲ βασιλεὺς καθ'
ἔνα τῶν δικαστῶν προσκαλούμενος ἐπηρώτησε, τίσι
δικαίοις προσβχὼν ἐκαστος ἀπέλυσε τὸν κατηροφού-
μενον. δ μὲν οὖν πρῶτος ἔφησε, θεωρῶν τὰ μὲν
ἐγκλήματα ἀμφισβητούμενα, τὰς δ' εὐεργεσίας διο-
λογουμένας οὕσας· δ δὲ δεύτερος ἔφησε, καὶ τιθε-
μένων ἀληθινῶν τῶν ἐγκλημάτων, ὅμως τὰς εὐερ-

6 πολλὰς μὲν καὶ ἄλλας P., καὶ ἄλλας μὲν πολλὰς v
16 πολέμοις Rhod., πολεμίοις o (XIV 67, 4) διενέγκαι ALf
17 τὰς add. Dind. 23 προσβχὼν o

γεσίας μεῖζους εἶναι τῆς ἀμαρτίας· δὸς τοίτος
εἰπεν δότι τὰς μὲν εὐεργεσίας οὐ τίθεται πρὸς λόγουν
διὰ τὸ τὰς περὶ αὐτῶν χάριτας καὶ τιμᾶς πολλα-
πλασίας ἀπειληφέναι παρὰ τοῦ βασιλέως τὸν Τιρί-
βαζον, αὐτῶν δὲ τῶν ἐγκλημάτων κατ’ ἴδιαν θεω-
ρουμένων μὴ φαίνεσθαι τούτοις ἔνοχον εἶναι τὸν
κατηγορούμενον. δὸς δὲ βασιλεὺς τοὺς μὲν δικαιστὰς 2
ἐπήνεσεν, ὡς δικαίως κευφικότας, τὸν δὲ Τιρίβαζον
ταῖς νομιζομέναις μεγίσταις τιμαῖς ἐκόσμησεν. τοῦ
10 δὲ Ὀρόντου καταγνοὺς ὡς ψευδῆ κατηγορίαν πεπλα-
κότος ἐκ τε τῶν φίλων ἐξέκρινε καὶ ταῖς ἐσχάταις
ἀτιμίαις περιέβαλεν. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν
ἐν τούτοις ἦν.

Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Λακεδαιμονίων πορθούν-12
15 των Μαντίνειαν, τὸ μὲν θέρος διετέλεσαν οἱ Μαν-
τινεῖς γενναίως ἀγωνιζόμενοι πρὸς τοὺς πολεμίους·
ἐδόκουν γὰρ ἀνδρείᾳ διαφέρειν τῶν Ἀρκάδων, καὶ
διὰ τοῦδ’ οἱ Λακεδαιμόνιοι πρότερον εἰώθεισαν ἐν
ταῖς μάχαις τούτους παραστάτας ἔχειν καὶ πιστο-
20 τάτους τῶν συμμάχων· τοῦ δὲ χειμῶνος ἐνστάντος,
καὶ τοῦ παρὰ τὴν Μαντίνειαν ποταμοῦ μεγάλην
αὔξησιν ἐκ τῶν ὅμβρων λαβόντος, οἱ Λακεδαιμόνιοι
τὸ δεῦμα τοῦ ποταμοῦ διαλαβόντες μεγάλοις χώμα-
σιν ἀπέστρεψαν τὸν ποταμὸν εἰς τὴν πόλιν καὶ
25 πάντα τὸν σύνεγγυς τόπον ἐποίησαν λιμνάζειν. διὸ 2
καὶ τῶν οἰκιῶν πιπτουσῶν καταπλαγέντες οἱ Μαν-
τινεῖς ἥναγκάσθησαν τὴν πόλιν παραδοῦναι τοῖς
Λακεδαιμονίοις. οἱ δὲ παραλαβόντες ἄλλο μὲν οὐθὲν

3 αὐτῶν L, αὐτὸν c 10 καταγνόντος PAf 11 τε]
δὲ P

κακὸν εἰργάσαντο τοὺς Μαντινεῖς, προσέταξαν δὲ εἰς τὰς ἀρχαίας κώμας μετοικισθῆναι. διόπερ ἡναγκάσθησαν τὴν μὲν ἰδίαν πατρίδα κατασκάπτειν, εἰς δὲ τὰς κώμας μετοικῆσαι.

13 Ἀμα δὲ τούτοις προττομένοις κατὰ τὴν Σικελίαν 5 Διονύσιος ὁ τῶν Συρακοσίων τύφαννος ἔγνω κατὰ 13 τὸν Ἀδρίαν πόλεις οἰκίζειν. τοῦτο δὲ ἐπραττε διανοούμενος τὸν Ἰόνιον καλούμενον πόρον ἴδιοποιεῖσθαι, ἵνα τὸν ἐπὶ τὴν Ἡπειρον πλοῦν ἀσφαλῆ κατακενάσῃ καὶ πόλεις ἔχῃ ἰδίας εἰς τὸ δύνασθαι 10 νιανσὶ καθορμισθῆναι. ἔσπενδε γὰρ ἄφνω μεγάλαις δυνάμεσιν ἐπιπλεῦσαι τοῖς κατὰ τὴν Ἡπειρον τόποις καὶ συλῆσαι τὸ ἐν Δελφοῖς τέμενος, γέμον πολλῶν 2 χρημάτων. διὸ καὶ πρὸς Ἰλλυριοὺς ἐποιήσατο συμμαχίαν δι' Ἀλκέτον τοῦ Μολοττοῦ, ὃς ἐτύγχανε 15 φυγὰς ὅν καὶ διατρίβων ἐν ταῖς Συρακούσαις. τῶν δ' Ἰλλυριῶν ἔχόντων πόλεμον, ἔξαπέστειλεν αὐτοῖς συμμάχους στρατιώτας δισχιλίους καὶ πανοπλίας Ἐλληνικὰς πεντακοσίας. οἱ δ' Ἰλλυριοὶ τὰς μὲν πανοπλίας ἀνέδωκαν τοῖς ἀρίστοις τῶν στρατιωτῶν, 20 τοὺς δὲ στρατιώτας κατέμιξαν τοῖς ἰδίοις στρατιώταις. πολλὴν δὲ δύναμιν ἀθροίσαντες ἐνέβαλον εἰς τὴν Ἡπειρον καὶ κατῆγον τὸν Ἀλκέταν ἐπὶ τὴν τῶν Μολοττῶν βασιλείαν. οὐδενὸς δ' αὐτοῖς προσέχοντος, τὸ μὲν πρῶτον ἐπόρθησαν τὴν χώραν, μετὰ 25 δὲ ταῦτα τῶν Μολοττῶν ἀντιταττομένων ἐγένετο μάχη καρτερά, καθ' ἥν νικήσαντες οἱ Ἰλλυριοὶ

2 διόπερ — μετοικῆσαι ομ. A 10 ἔχει P, ἔχειν A
13 συλῆσειν ο, corr. Steph. 14 συμμαχίαν] τὴν συμμα-
χίαν P 20 διέδωκαν fort. 23 κατῆγαγον ο, corr. Dind.

κατέκοψαν τῶν Μολοττῶν πλείους τῶν μυρίων πεντακισχιλίων. τοιαύτη δὲ συμφορᾷ τῶν Ἡπειρωτῶν περιπεσόντων, Λακεδαιμόνιοι πυθόμενοι τὰ συμβεβηκότα συμμαχίαν ἔξεπεμψαν τοῖς Μολοττοῖς, δι' 5 ἣς τοῦ πολλοῦ θράσους ἐπαυσαν τοὺς βαρβάρους. ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις Πάριοι κατά τινα χοη- 4 σμὸν ἀποικίαν ἐκπέμψαντες εἰς τὸν Ἀδρίαν ἔκτισαν ἐν αὐτῷ νῆσον τὴν διομαξομένην Φάρον, συμπράξαντος αὐτοῖς Διονυσίου τοῦ τυράννου. οὗτος γὰρ 10 ἀποικίαν ἀπεσταλκὼς εἰς τὸν Ἀδρίαν οὐ πολλοῖς πρότερον ἔτεσιν ἐκτικώς ἦν τὴν πόλιν τὴν διομαξομένην Λίσσον. ἐκ ταύτης οὖν δρμώμενος Διο- 5 νύσιος σχολὴν ἄγων κατεσκεύασε νεώρια διακοσίαις τριηρεσι, καὶ τεῖχος περιέβαλε τῇ πόλει 15 τηλικοῦτο τὸ μέγεθος, ὥστε τῇ πόλει γενέσθαι τὸν περίβολον μέγιστον τῶν Ἑλληνίδων πόλεων. κατεσκεύασε δὲ καὶ γυμνάσια μεγάλα παρὰ τὸν Ἀναπον ποταμόν, θεῶν τε ναοὺς κατεσκεύασε καὶ τἄλλα τὰ 20 συντείνοντα πρὸς αὐξῆσιν πόλεως καὶ δόξαν.

Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθή-
25 ησι μὲν ἡρχε Διοτρέφης, ἐν Ρώμῃ δ' ὑπατοι κατεστάθησαν Λεύκιος Οὐαλέριος καὶ Αὔλος Μάλλιος,
παρὰ δ' Ἡλείοις ὀλυμπιὰς ἥχθη ἐνενηκοστὴ ἐνάτη,
καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Λίκων Συρακούσιος. ἐπὶ δὲ
τούτων Πάριοι μὲν τὴν Φάρον οἰκίσαντες τοὺς [τε]
προενοικοῦντας βαρβάρους ἐν τινι χωρίῳ καθ' ὑπερβολὴν ὁχυρῷ δύντι εἴασαν κατοικεῖν ἀσινεῖς, αὐτοὶ

12 λίσον P 13 deest cum multis aliis nomen Syracusarum 20 ἐνιαυσιαίον ο - PJL 22 cf. XIV 103, 1
25 μὲν] πρῶτον μὲν fort. τε ο, μὲν Schäfer 27 εἴασαν

2 δὲ παρὰ θάλατταν κτίσαντες πόλιν ἐτείχισαν. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν προοικούντων ἐν τῇ νήσῳ βαρβάρων δυσχεραινόντων ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ τῶν Ἑλλήνων, καὶ μεταπεμπομένων τοὺς πέραν κατοικοῦντας Ἰλλυριούς, μικροῖς πλοίοις πολλοῖς διέβησαν εἰς τὴν ⁵ Φάρον, ὅντες ὑπὲρ τοὺς μυρίους, καὶ τοὺς Ἕλληνας πορθοῦντες πολλοὺς ἀνήροιν. δὸς δὲ ἐν τῇ Λίσσῳ καθεσταμένος ἐπαρχος ὑπὸ Διονυσίου τριήρεις πλείους ἔχων ἐπέπλευσε τοῖς τῶν Ἰλλυριῶν πλοιαρίοις, καὶ τὰ μὲν βυθίσας, τὰ δὲ χειρωσάμενος, ἀπέκτεινε ¹⁰ τῶν βαρβάρων πλείους τῶν πεντακισχιλίων, ἔξω-
 3 γρησε δὲ περὶ δισχιλίους. Διονύσιος δὲ χρημάτων ἀπορούμενος ἐστράτευσεν ἐπὶ Τυρρηνίαν, ἔχων τριήρεις ἔξηκοντα, πρόφασιν μὲν φέρων τὴν τῶν ληστῶν κατάλυσιν, τῇ δὲ ἀληθείᾳ συλήσων ἵερὸν ἄγιον, ¹⁵ γέμον μὲν ἀναθημάτων πολλῶν, καθιδρυμένον δὲ ἐν ἐπινείφ πόλεως Ἀγύλλης Τυρρηνίδος· τὸ δὲ ἐπί-
 4 νειον ὀνομάζετο Πύργοι. καταπλεύσας δὲ νυκτὸς καὶ τὴν δύναμιν ἐκβιβάσας, ἥμ' ἡμέρᾳ προσπεσὼν ἐκράτησε τῆς ἐπιβολῆς· δίλγων γάρ ὅντων ἐν τῷ ²⁰ χωρίῳ φυλάκων, βιασάμενος αὐτοὺς ἐσύλησε τὸ ἱερὸν καὶ συνήθροισεν οὐκ ἐλαττον ταλάντων χιλίων. τῶν δὲ Ἀγυλλαίων ἐκβοηθησάντων, μάχῃ τε ἐκράτησεν αὐτῶν καὶ πολλοὺς αἰχμαλώτους λαβὼν καὶ τὴν χώραν πορθήσας ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Συρακούσας. ²⁵ ἀποδόμενος δὲ τὰ λάφυρα συνήγαγεν οὐκ ἐλάττω ταλάντων πεντακοσίων. εὑπορήσας δὲ χρημάτων, ἐμισθοῦτο στρατιωτῶν παντοδαπῶν πλῆθος, καὶ

οι A, post ἀσινεῖς f αὐτοὶ οι. A 7 λίσσῃ A, λίση P
 17 Ἀγύλης PAF 23 ἀγυλαίων P

δύναμιν ἀξιόλογον συστησάμενος φανερὸς ἦν πολεμήσων Καρχηδονίοις. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν.

'Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φανοστράτου Ρωμαῖοι 15
5 κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους τέτταρας,
Λεύκιον Λοκρήτιον, Σέντιον Σολπίκιον, Λεύκιον
Αἰμίλιον, Λεύκιον Φούριον. ἐπὶ δὲ τούτων Διονύσιος δ τῶν Συρακοσίων τύραννος παρασκευασάμενος πολεμεῖν Καρχηδονίοις, ἐξῆτε λαβεῖν πρόφασιν 10 εὔλογον τοῦ πολέμου. δρῶν οὖν τὰς ὑπὸ Καρχηδονίους τεταγμένας πόλεις οἰκείως ἔχούσας πρὸς ἀπόστασιν, προσεδέχετο τὰς βουλομένας ἀφίστασθαι,
καὶ συμμαχίαν πρὸς αὐτὰς συντιθέμενος ἐπιεικῶς προσεφέρετο ταύταις. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι τὸ μὲν 2
15 πρῶτον πρέσβεις ἀποστέλλοντες πρὸς τὸν δυνάστην ἀπῆτον τὰς πόλεις, μὴ προσέχοντος δὲ αὐτοῦ συνέβη ταύτην ἀρχὴν γενέσθαι τοῦ πολέμου. Καρχηδόνιοι μὲν οὖν πρὸς τοὺς Ιταλιώτας συμμαχίαν 20
20 ποιησάμενοι κοινῇ τὸν πόλεμον ἐπανείλαντο πρὸς τὸν τύραννον· προορώμενοι δ' ἐμφρόνως τὸ μέγεθος τοῦ πολέμου, τῶν τε πολιτῶν τοὺς εὐθέτους κατέλεγον στρατιώτας καὶ χρημάτων προχειρισάμενοι πλῆθος ξενικὰς δυνάμεις μεγάλας ἐμιθοῦντο. κατέστησαντες δὲ στρατηγὸν Μάγωνα τὸν βασιλέα, 25 πολλὰς μυριάδας στρατιωτῶν ἐπεραιώσαν εἰς τὴν

6 Λουκρίτιον F Σούλπικιον v Λεύκιον — Φούριον
om. A 7 φρούριον P; cf. XIV 107, 1 δὲ om. PAFK
14 τὸ μὲν — ἀπῆτον om. P 18 οὖν add. Dind Ἰτα-
λιώτας Wess. et Dind., παρόντας ο 20 εὐφρόνως P
22 πλῆθος προχειρισάμενοι AF; πορισάμενοι Reiske.

Σικελίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν, διαπολεμεῖν ἐξ ἀμφοτέρων πολέμων. ὁ δὲ Διονύσιος καὶ αὐτὸς τὰς δυνάμεις διελόμενος, τῷ μὲν ἐνὶ μέρει πρὸς τοὺς Ἰταλιώτας διηγωνίζετο, τῷ δὲ ἑτέρῳ πρὸς τοὺς Φοινικας. πολλὰ μὲν οὖν κατὰ μέρος ἐγίνοντο μάχαις 5 τοῖς στρατοπέδοις καὶ συμπλοκαὶ μικραὶ καὶ συνεχεῖς, ἐν αἷς οὐδὲν ἀξιόλογον ἔργον συνετελέσθη, δύο δὲ παρατάξεις ἐγένοντο μεγάλαι καὶ περιβόητοι. καὶ τῇ μὲν πρώτῃ Διονύσιος θαυμαστῶς ἀγωνισάμενος περὶ τὰ καλούμενα Κάβαλα προετέρησε, καὶ 10 πλείους μὲν τῶν μυρίων ἀνεῖλε τῶν βαρβάρων, οὐκ ἐλάττους δὲ τῶν πεντακισχιλίων ἐξώγρησε· τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος ἡνάγκασε καταφυγεῖν ἐπὶ τινα λόφον ἐρυμὸν καὶ ἄνυδρον παντελῶς. ἔπειτε δὲ καὶ Μάγων δὲ βασιλεὺς αὐτῶν ἀγωνισάμενος λαμπρῶς.¹⁵

4 οἱ δὲ Φοίνικες καταπλαγέντες τὸ μέρεθδος τῆς συμφορᾶς εὐθὺς διεπρεβεύσαντο περὶ διαλύσεων. ὁ δὲ Διονύσιος ἀπεφήνατο [τῷ] μίαν αὐτοῖς εἶναι σύλλυσιν, ἐάν ἐκχωρήσωσι τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν πόλεων καὶ τὰ δαπανηθέντα χρήματα κατὰ τὸν 20

16 πόλεμον ἐκτίσωσιν. βαρείας δὲ καὶ ὑπερηφάνους τῆς ἀποκρίσεως δοκούσης ὑπάρχειν, οἱ Καρχηδόνιοι τῇ συνήθει πανουργίᾳ κατεστρατήγησαν τὸν Διονύσιον. προσποιηθέντες οὖν εὐδοκεῖν ταῖς δμολογίαις, ἐφησαν αὐτοὺς μὲν μὴ ὑπάρχειν κυρίους τῆς τῶν 25 πόλεων παραδόσεως, ἵνα δὲ τοῖς ἀρχοντισι διαλεχθῶσι.

1 ἐξ add. Wess.; ἐν ἀμφοτέρᾳ fort. 8 ἐγίνοντο P
 14 ἔρημον fort. (XIV 33, 2) 17 διαλύσεως fort. 18 τῷ
 PAF², om. c 19 τὴν om. F 24 * εὐδοκεῖν vel εὐδοκῆσαι]
 εὐδοκεῖσθαι ο 25 αὐτοὺς Dind.

περὶ τούτων, ἡξίωσαν τὸν Διονύσιον ὀλίγας ἡμέρας
 ἀνοχὰς ποιήσασθαι. συγχωρήσαντος δὲ τοῦ δυνά- 2
 στον καὶ τῶν ἀνοχῶν γενομένων, διὰ μὲν Διονύσιος
 περιχαρῆς ἦν, ὡς αὐτίκα μάλα τὴν Σικελίαν πᾶσαν
 5 παραληφόμενος, οἱ δὲ Καρχηδόνιοι Μάγωνα μὲν
 τὸν βασιλέα μεγαλοπρεπῶς ἔθαψαν, ἀντὶ δὲ ἐκείνου
 στρατηγὸν κατέστησαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, νέον μὲν
 παντελῶς ὄντα, φρονήματος δὲ γέμοντα καὶ διάφο-
 ρον ἀνδρείᾳ. οὗτος δὲ πάντα τὸν τῶν ἀνοχῶν
 10 χρόνον διετέλεσε διατάσσων καὶ γυμνάζων τὴν
 δύναμιν, διὰ δὲ τῆς τῶν ἔργων ἀθλήσεως καὶ τῆς
 τῶν λόγων παρακλήσεως καὶ γυμνασίας ἐν τοῖς
 ὅπλοις εὔπειθῃ καὶ δυνατὴν ἐποίησε τὴν στρατιάν.
 ὡς δὲ διῆλθε χρόνος, ἀμφότεροι 3
 15 τὰς δυνάμεις ἐκτάξαντες συγκατέβησαν. προθύμως
 ἐπὶ τὴν μάχην. γενομένης δὲ παρατάξεως ἴσχυρᾶς
 περὶ τὸ καλούμενον Κρόνιον, τὸ δαιμόνιον ἐναλλάξ
 τῇ νίκῃ τὴν ἥτταν τῶν Καρχηδονίων διωρθώσατο·
 20 οἱ μὲν γὰρ προνενικηκότες διὰ τὴν προγεγενημένην
 εὐημερίαν μεγαλαυχοῦντες παραδόξως ἐσφάλησαν,
 οἱ δὲ διὰ τὴν ἥτταν πεπτωκότες ταῖς ἐλπίδιν,
 ἀπροσδόκητον καὶ μεγάλην εὐημερίαν ἀπηνέγκαντο.
 Λεπτίνης μὲν γὰρ ἐπὶ θατέρου κέρως τεταγμένος 17
 καὶ διαφέρων ἀνδρείᾳ, μαχόμενος ἡρωικῶς καὶ πολ-
 25 λοὺς ἀνελὼν τῶν Καρχηδονίων ἐπιφανῶς κατέστρεψε
 τὸν βίον· τούτου δὲ πεσόντος οἱ Φοίνικες θαρρήσαν-

2 ποιῆσθαι P; ποιεῖσθαι fort. 8 *δὲ γέμοντα] δ'
 εὐγενοῦς ὄντα ο; δ' εὐγενοῦς πλήρη Dind., δ' εὐγενοῦς γέ-
 μοντα Hert. (XI 86, 4) 12 παρακλήσεως καὶ δυνατὴν ἐν
 τοῖς ὅπλοις καὶ εὐπειθῇ ἐποίησε Madvig

τες καὶ βιασάμενοι τοὺς ἀντιτεταγμένους ἐτρέψαντο.
 2 Διονύσιος δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἔχων ἐπιλέκτους τοὺς
 συντεταγμένους προετέρει τῶν ἀντιτεταγμένων· ὡς
 δ' ὁ τοῦ Λεπτίνου δάνατος ἐγνώσθη καὶ τὸ ἔτερον
 κέρας συνετέτριπτο, κατεπλάγησαν οἱ τοῦ Διονύ-
 σίου καὶ πρὸς φυγὴν ὕδρησαν. τροπῆς δὲ πάντε-
 λοῦς γενομένης, οἱ μὲν Καρχηδόνιοι φιλοτιμότερον
 καταδιώξαντες παρήγγελλον ἀλλήλοις μηδένα ξω-
 γρεῖν· διὸ καὶ πάντων τῶν περικαταλαμβανομένων
 ἀναιρουμένων πᾶς δὲ πλησίον τόπος νεκρῶν ἐπλη-
 4 ρώθη. τοσοῦτος δὲ ἐγένετο φόνος, μνημικαούντων
 τῶν Φοινίκων, ὥστε τοὺς ἀναιρεθέντας εὑρεθῆναι
 τῶν Σικελιωτῶν πλείους τῶν μυρίων καὶ τετρα-
 κισχιλίων. οἱ δὲ περιλειφθέντες καταφυγόντες εἰς
 τὴν παρεμβολὴν τῆς νυκτὸς ἐπιγενομένης διε-
 15 σώθησαν. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι μεγάλῃ παρατάξει
 5 νικήσαντες ἀνεχώρησαν εἰς Πάνορμον. ἀνθρωπί-
 νως δὲ τὴν εὐημερίαν ἐνεγκόντες ἀπέστειλαν πρε-
 σβευτάς, δόντες ἔξουσίαν τῷ Διονυσίῳ καταλύσασθαι
 τὸν πόλεμον. ἀσμένως δὲ τοῦ τυράννου προσδέξα-
 20 μένου τοὺς λόγους ἐγένοντο διαλύσεις, ὥστ' ἔχειν
 ἀμφοτέρους ὅν πρότερον ὑπῆρχον κύριοι· ἔξα-
 ρετον δὲ ἔλαβον οἱ Καρχηδόνιοι τὴν τῶν Σελινουν-
 τίων πόλιν τε καὶ χώραν καὶ τῆς Ἀκραγαντίνης μέχρι
 τοῦ Ἀλύκου καλούμενου ποταμοῦ. ἔτισε δὲ Διονύ-
 25 σιος τοῖς Καρχηδονίοις τάλαντα χίλια. καὶ τὰ μὲν
 κατὰ Σικελίαν ἐν τούτοις ἦν.

3 προσετέρει P 5 συνετέτρεπτο P, συνετέτραπτο v;
 corr. Reiske 9 τῶν om. P 12 ἀναιρεθέντας εὑρεθῆναι
 Wess., εὑρεθέντας ἀναιρεθῆναι ο 25 αλυκοῦ P ἔτισε P
 26 χίλια om. P 27 κατὰ PA, κατὰ τὴν c

Κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν Γλῶς δ ναναρχήσας τῶν 18
 Περσῶν ἐν τῷ Κυπριακῷ πολέμῳ, ἀποστάτης ὧν
 τοῦ βασιλέως καὶ τούς τε Λακεδαιμονίους καὶ τὸν
 Αἴγυπτίων βασιλέα παρακεληκὼς εἰς τὸν πρὸς Πέρ-
 5 σας πόλεμον, δολοφονηθεὶς ὑπό τινων οὐ συνετέ-
 λεσε τὴν προαιρεσιν. μετὰ δὲ τὴν τούτου τελευτὴν
 Ταχὼς διαδεξάμενος τὰς τούτου πράξεις συνεστή-
 σατο περὶ αὐτὸν δύναμιν, καὶ πόλιν ἔκτισε πλησίον
 τῆς Θαλάσσης ἐπί τινος ιδημνοῦ τὴν δυναμέζομένην
 10 Λεύκην, ἔχουσαν ιερὸν ἄγιον Ἀπόλλωνος. μετ' ὅλῃ 2
 γον δὲ χρόνον αὐτοῦ τελευτήσαντος ἡμφισβήτησαν
 τῆς πόλεως ταύτης Κλαζομένιοι καὶ Κυμαῖοι. τὸ
 μὲν οὖν πρῶτον ἐπεχείρησαν αἱ πόλεις πολέμῳ δια-
 κρίνεσθαι, μετὰ δὲ ταῦτα εἰπόντος τινὸς ἐρωτῆσαι
 15 τὸν θεόν, ποτέραν τῶν πόλεων κρίνει κυρίαν εἶναι
 δεῖν τῆς Λεύκης, ἔκρινεν ἡ Πυθία ταύτην ὑπάρ-
 17 χειν, ἥτις ἀν πρώτη θύσῃ ἐν τῇ Λεύκῃ δρμηθῆναι
 δὲ ἐκ τῆς ἰδίας πόλεως ἀμ' ἡλίῳ ἀνιόντι κατὰ τὴν
 ἡμέραν, ἦν ἀμφότεροι συμφώνως ὑποστήσονται.
 20 ταχθείσης δὲ τῆς ἡμέρας, οἱ μὲν Κυμαῖοι ὑπελάμβα- 3
 νον ἑαυτοὺς πλεονεκτεῖν διὰ τὸ τὴν αὐτῶν πόλιν
 ἐγγυτέρω κεῖσθαι, οἱ δὲ Κλαζομένιοι, διάστημα
 πλέον ἀπέχοντες, τεχνάζονται τι τοιοῦτο πρὸς τὴν
 νίκην· ἀληρώσαντες ἔξ οὐντῶν ἀποίκους ἔκτισαν
 25 πλησίον τῆς Λεύκης πόλιν, ἔξ ησ δρμηθέντες ἀμ'
 ἡλίῳ ἀνατέλλοντι ἔφθασαν τοὺς Κυμαίους τὴν

1 Γαῶς P, Γαῶς v 2 ἀποστάτης ὧν ο, ἀποστατήσων Dind.
 8 αὐτὸν P [20 μὲν] μὲν οὖν P 21 *πλεονεκτεῖν] πολε-
 μεῖν PA, προλέγειν c; προέχειν Wess., προτερήσειν Reiske
 21 αὐτῶν ο 22 κεῖσθαι om. P

4 θυσίαν ἐπιτελέσαντες. τούτῳ δὲ τῷ φιλοτεχνήματι γενόμενοι κύριοι τῆς Λεύκης, ἐπώνυμον ἔορτὴν ἄγειν κατ' ἐνιαυτὸν ἐνεστήσαντο, τὴν πανήγυριν ὀνομάσαντες προφθάσειαν. τούτων δὲ πραχθέντων αἱ μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν ἐπαναστάσεις αὐτομάτως 5 κατελύθησαν.

19 *Λακεδαιμόνιοι* δὲ μετὰ τὸν τοῦ Γλῶ καὶ τοῦ Ταχῶ θάνατον τὰς μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν πράξεις ἀπέγνωσαν, τὰ δὲ κατὰ τὴν Ἑλλάδα συσκευαζόμενοι, καὶ τῶν πόλεων ἂς μὲν πειθοῖ προσαγόμενοι, 10 ἂς δὲ διὰ τῆς τῶν φυγάδων καθόδου βίᾳ χειρούμενοι, φανερῶς ἥδη τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος εἰς ἑαυτοὺς μεθίστασαν παρὰ τὰς κοινὰς συνθήκας τὰς ἐπ' Ἀνταλκίδου γενομένας συνεπιλαβομένου τοῦ 2 *Περσῶν* βασιλέως. κατὰ δὲ τὴν Μακεδονίαν Ἀμύν- 15 τον τοῦ βασιλέως ἡττηθέντος ὑπὸ Ἰλλυριῶν καὶ τὰ κατὰ τὴν ἀρχὴν ἀπογνόντος, πρὸς δὲ τούτοις τῷ δῆμῳ τῶν Ὀλυνθίων δωρησαμένου πολλὴν τῆς διμόρφου χώρας διὰ τὴν ἀπόγνωσιν τῆς ἑαυτοῦ δυναστείας, τὸ μὲν πρῶτον ὁ δῆμος ὁ τῶν Ὀλυνθίων 20 τὰς προσόδους ἐλάμβανε τὰς ἐκ τῆς δοθείσης χώρας, μετὰ δὲ ταῦτ' ἀνελπίστως τοῦ βασιλέως ἀναλαβόντος ἑαυτὸν καὶ τὴν ὅλην ἀρχὴν ἀνακτησαμένου οἱ μὲν Ὀλύνθιοι τὴν χώραν ἀπαιτηθέντες οὐχ οἵοι ήσαν 3 ἀποδιδόνται. διόπερ Ἀμύντας ἱδίαν τε δύναμιν 25 συνεστήσατο καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ποιησάμενος

3 ἐπεστήσαντο οἱ, corr. Reiske προφθασίαιν ν, προφθάσια Reiske δὲ om. PA 7 Γαῶ P, Γαῶ ν Ταχὼ ν
9 συσκευαζόμενοι Unger, σκευασάμενοι οἱ; συσκευασάμενοι Wess. 13 μεθιστᾶσιν P, -ᾶσι ν, corr. Dind. 17 δὲ] δῆ PA
24 οἴοι τ' ησαν Steph.

συμμάχους ἔπεισεν ἔξαποστεῖλαι στρατηγὸν καὶ δύναμιν ἀξιόλογον ἐπὶ τὸν Ὀλυνθίους. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι καίναντες ἀντέχεσθαι τῶν ἐπὶ Θράκης τόπων, κατέλεξαν στρατιώτας ἐκ τε τῶν πολιτῶν καὶ παρὰ 5 τῶν συμμάχων τοὺς ἄπαντας ὑπὲρ μυρίους· παραδόντες δὲ τὴν δύναμιν Φοιβίδᾳ τῷ Σπαρτιάτῃ προσέταξαν συμμαχεῖν τῷ Ἀμύντᾳ καὶ μετ' ἐκείνου πολεμῆσαι τοὺς Ὀλυνθίους. ἐτέραν δὲ δύναμιν ἐπὶ Φλιοντίους ἐκπέμψαντες καὶ μάχην νικήσαντες ἡνάγ-
10 κασαν ὑποταγῆναι τοὺς Φλιοντίους τοῖς Λακεδαιμονίοις. κατὰ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον οἱ βασιλεῖς⁴ τῶν Λακεδαιμονίων διεφέροντο πρὸς ἀλλήλους ταῖς αἰρέσεσιν· Ἀγησίπολις μὲν γάρ, εἰρηνικὸς ὁν καὶ δίκαιος, ἔτι δὲ καὶ συνέσει διαφέρων, ἔφη δεῖν 15 ἐμμένειν τοῖς ὄρκοις καὶ παρὰ τὰς κοινὰς συνθήκας μὴ καταδουλοῦσθαι τοὺς Ἕλληνας· ἀδοξεῖν γάρ
18 ἀπεφήνατο τὴν Σπάρτην τοῖς μὲν Πέρσαις ἐκδότους πεποιημένην τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἕλληνας, αὐτὴν δὲ συσκευαζομένην τὰς κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεις,
20 ἐν ταῖς κοιναῖς συνθήκαις ὅμοσασαν τηρήσειν αὐτονόμους. ὁ δὲ Αγησίλαος, ὃν φύσει δραστικός, φιλοπόλεμος ἦν καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων δυναστείας ἀντείχετο.

'Ἐπ' ἔρχοντος δ' Ἀθήνησιν Εὐάνδρον Ρωμαῖοι²⁰
25 κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους ἔξ, Κόιν-

9 Φεοντίους P, Φαιοντίους c
19 πόλεις] ἂς add. Rhod.
20 συνθήκαις Wess., συνθήκαις μὴ καταδουλοῦσθαι ο (ex v. 15)

10 Φαιοντίους o
δύοσασαν Scaliger et Reiske, ὥμοσαν o
22 δυναστείας Reiske (c. 5, 1), δυνάμεως o; ἡγεμονίας Dind.
24 Ἀθήνησιν Εὐάνδρον Meursius, Ἀθήνησι μὲν Εὐάνδρον P, Ἀθήνησι Μενάνδρον v

τον Σολπίκιον, Γάιον Φάβιον, Κόιντον Σερονίλιον,
 Πόπλιον Κορνήλιον. ἐπὶ δὲ τούτων Λακεδαιμόνιοι
 κατελάβοντο τὴν Καδμείαν ἐν ταῖς Θήβαις διά τινας
 τοιαύτας αἰτίας. δρῶντες τὴν Βοιωτίαν ἔχουσαν
 πόλεών τε πλῆθος καὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὴν ⁵
 ἄνδρας ὑπάρχοντας ἀνδρείᾳ διαφέροντες, ἕτι δὲ τὰς
 Θήβας ἔχούσας παλαιὸν ἀξίωμα καὶ τὸ σύνολον
 ὥσπερ ἀκρόπολίν τινα τῆς Βοιωτίας οὖσαν, εὐλα-
 βοῦντο μήποτε καιροῦ παραφανέντος οἰκείου τῆς
² ἡγεμονίας ἀντιποιήσηται· διόπερ τοῖς ἡγεμόσιν οἱ ¹⁰
 Σπαρτιάται παρήγγελλον ἐν ἀπορρήτοις, ἵν' ἐάν
 ποτε καιρὸν λάβωσι, καταλάβωνται τὴν Καδμείαν.
 τοιαύτης δὲ γενομένης παραγγελίας, Φοιβίδας δ
 Σπαρτιάτης, τεταγμένος ἐπί τινος ἡγεμονίας καὶ
 δύναμιν ἄγων ἐπὶ Ὀλυνθίους, κατελάβετο τὴν Καδ- ¹⁵
 μείαν. ἀγανακτούντων δὲ τῶν Θηβαίων καὶ μεδ’
 δπλων συνδραμόντων, συνάψας μάχην αὐτοῖς καὶ
 νικήσας τριακοσίους μὲν τοὺς ἐπιφανεστάτους τῶν
 Θηβαίων ἐφυγάδευσε, τοὺς δὲ λοιποὺς καταπληξά-
 μενος καὶ φρονδὰν ἴσχυρὰν ἐγκαταστησάμενος, ἐπὶ ²⁰
 τὰς ίδιας πράξεις ἀπηλλάγη. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι
 διὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην ἀδοξοῦντες παρὰ τοῖς Ἑλλησι,
 τὸν μὲν Φοιβίδαν ἐξημίωσαν χρήμασι, τὴν δὲ φρον-
³ δὰν οὐκ ἔξηγον ἐκ τῶν Θηβῶν· οἱ μὲν οὖν Θηβαῖοι
 τοῦτον τὸν τρόπον τὴν αὐτονομίαν ἀποβαλόντες ²⁵
 ἡναγκάσθησαν ὑποταγῆναι τοῖς Λακεδαιμονίοις· τῶν

1 Σονλπίκιον ο - PA ποίητον σερονίλιον πόπλιον ιορ-
 νίλιον P, Σερονίλιον Κορνήλιον A, Σερονίλιον Κορνήλιον
 Πόπλιον Οὔγωνα Σέξτον Ἀνινον καὶ Γάιον Μάρκον ε (cf.
 XIV 110, 1) 3 καδμίαν P (et infra) Θήβαις] στήλαις ΡΑΚ
^c 14 ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας καὶ τὴν δύναμιν exspectas

δ' Ὁλυνθίων διαπολεμούντων πρὸς Ἀμύνταν τὸν
τῶν Μακεδόνων βασιλέα, Λακεδαιμόνιοι τὸν μὲν
Φοιβίδαν ἀπέστησαν τῆς ἡγεμονίας, Εὔδαμιδαν δὲ
τὸν ἀδελφὸν τοῦ Φοιβίδα κατέστησαν στρατηγόν.
5 δόντες δ' αὐτῷ τριβχιλίους δπλίτας ἔξαπέστειλαν
πολεμήσοντα τὸν Ὁλυνθίους [πόλεμον]. οὗτος **21**
δ' ἐμβαλὼν εἰς τὴν χώραν τῶν Ὁλυνθίων, κοινῇ
μετ' Ἀμύντου διεπολέμει πρὸς Ὁλυνθίους. εἰδί²
οἱ μὲν Ὁλύνθιοι δύναμιν ἀξιόλογον ἥθροικότες
10 ἐπλεονέκτουν ἐν ταῖς μάχαις, στρατιώτας πλείους
ἔχοντες τῶν πολεμίων· οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι δύνα-
μιν ἀξιόλογον προχειρισάμενοι κατέστησαν στρα-
19 τηγὸν ἐπ' αὐτῆς Τελευτίαν. οὗτος δ' ἦν ἀδελφὸς
μὲν Ἀγησιλάου τοῦ βασιλέως, θαυμαξόμενος δ' ἐπ
15 ἀρετῇ παρὰ τοῖς πολίταις. ἀναξεύξας οὖν μετὰ 2
δυνάμεως ἐκ τῆς Πελοποννήσου καὶ καταντήσας
πλησίον τῆς Ὁλυνθίων παρέλαβε τὸν μετὰ Εὔδα-
μιδον στρατιώτας. γενόμενος δὲ ἀξιόμαχος τὸ μὲν
πρῶτον τὴν τῶν Ὁλυνθίων χώραν ἐδήγωσε, καὶ
20 συναγαγὼν πλῆθος λείας ἐμέρισε τοῖς στρατιώταις.
τῶν δὲ Ὁλυνθίων μετὰ τῶν συμμάχων πανδημεὶ³
παραταξαμένων συνῆψε μάχην. καὶ τὸ μὲν πρῶτον
ἰσορρόπου τοῦ κινδύνου γενομένου διεχωρίσθησαν·
μετὰ δὲ ταῦτα γενομένης μάχης ἴσχυρᾶς, αὐτός τε

6 * πολεμήσοντα cf. p. 385, 8] διαπολεμήσοντα ο * τὸν
‘Ολυνθίους] τὸν Ὁ. πόλεμον P, τὸν Ὁ. πολέμους AF, τὸν
πρὸς Ὁ. πολέμους K, τὸν πρὸς τὸν Ὁ. πολέμους L, τὸν
πρὸς Ὁ. πόλεμον Steph. cf. XI 20, 2 16 καταστήσας P
17 Εὔδαμιδον] Φοιβίδον PA 19 τὴν τῶν Ὁ. — λείας
una cum ἐμέρισε τοῖς στρατιώταις, quae tria verba iam suo
loco exarata erant, inter πρῶτον et ἰσορρόπου (v. 23) posuit P

δέ Τελευτίας ἔπεσε λαμπρῶς ἀγωνισάμενος, καὶ τῶν
Λακεδαιμονίων ἀνηρέθησαν πλείους τῶν χιλίων
καὶ διακοσίων. τηλικαύτης δ' εὐημερίας γενομένης
τοῖς Ὀλυνθίοις, οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι, βουλόμενοι
διορθώσασθαι τὸ γεγονός ἐλάττωμα, δυνάμεις 5
ἀδροτέρας ἐκπέμπειν παρεσκευάζοντο, οἱ δὲ Ὀλύν-
θιοι, νομίζοντες μεῖζοι δυνάμεσιν ἔχειν τοὺς
Σπαρτιάτας καὶ τὸν πόλεμον ἔσεσθαι πολυχρόνιον,
σίτου τε παρασκευάς ἀξιολόγους ἐποιοῦντο καὶ παρὰ
τῶν συμμάχων στρατιώτας προσελαμβάνοντο. 10

22 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Δημοφίλου Ρωμαῖοι
ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους κατέστησαν Πόπλιον
Κορονῆλιον, Λεύκιον Οὐεργύνιον, Λεύκιον Παπίφιον,
Μάρκον Φούριον, Οὐαλέριον, Αὐλὸν Μάλλιον, Λεύ-
κιον καὶ Ποστούμιον. ἐπὶ δὲ τούτων Λακεδαι- 15
μόνιοι μὲν στρατηγὸν προχειρισάμενοι Ἀγησίπολιν
τὸν βασιλέα, καὶ δύναμιν ἕκανὴν παραδόντες, ἐψη-
φίσαντο πρὸς Ὀλυνθίους πολεμεῖν. οὗτος δὲ καταν-
τίκεις εἰς τὴν τῶν Ὀλυνθίων χώραν καὶ παραλαβὼν
τοὺς προϋπάρχοντας ἐν τῇ παρειβολῇ στρατιώτας 20
διεπολέμει πρὸς τοὺς ἐγχωρίους. οἱ δὲ Ὀλύνθιοι
μεγάλην μὲν μάχην οὐδεμίαν κατὰ τοῦτον τὸν
ἐνιαυτὸν συνεστήσαντο, ἀκροβολισμοὺς δὲ καὶ βρα-
χείας συμπλοκὰς ποιούμενοι διετέλεσαν, καταπεπληγ-
μένοι τὴν μετὰ τοῦ βασιλέως δύναμιν. 25

23 Τοῦ δέ ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθή-

8 πολυχρόνιον Wess., πολὺν χρόνον ο 13 Λεύκιον
om. A 14 φρούριον οὐαλλέριον P; Μάρκον — Οὐαλέριον
et Λεύκιον — Ποστούμιον om. A 15 ποστόμιον P; Κόιν-
τον add. c - A (Liv. VI 1); 18 πολεμεῖν Unger, πόλεμον ο

νησι μὲν ἦν ἄρχων Πυθέας, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν
ὑπάτων χιλίαρχοι ἔξι κατεστάθησαν, Τίτος Κοῖνκτιος,
Λεύκιος Σερουίλιος, Λεύκιος Ἰούλιος, Ἀκύλλιος,
Λεύκιος Λοκρήτιος, Σερούιος Σουλπίκιος, παρὰ
5 δὲ Ἡλείοις δικυριαὶς ἥκθη ἐκατοστή, καθ' ἓν
ἐνίκα στάδιον Διονυσόδωρος Ταφαντίνος. ἐπὶ δὲ 2
20 τούτων Ἀγησίπολις δ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς
ἔτελεύτησε νόσῳ, βασιλεύσας ἕτη δεκατέσσαρα· τὴν
δὲ ἀρχὴν διαδεξάμενος Κλεόμβροτος δ ἀδελφὸς
10 ἐβασίλευσεν ἕτη ἐννέα. Λακεδαιμόνιοι δὲ Πολυ-
βιάδαι στρατηγὸν καταστήσαντες ἔξαπέστειλαν εἰς
τὸν πρὸς Ὁλυνθίους πόλεμον. οὗτος δὲ παρα- 3
λαβὼν τὰς δυνάμεις, καὶ τὸν πόλεμον ἐνεργῶς ἅμα
καὶ στρατηγικῶς διοικῶν, ἐποίει πολλὰ προτερή-
15 ματα. αἱὲ δὲ μᾶλλον εὐημερῶν καὶ πλείσι μάχαις
νικήσας συνέκλεισε τὸν Ὁλυνθίους εἰς πολιορκίαν.
τέλος δὲ καταπληξάμενος τὸν πολεμίους προσέτα-
ξεν ὑποταγῆναι Λακεδαιμονίοις. ἐγγραφέντων δὲ
τῶν Ὁλυνθίων εἰς τὴν τῶν Σπαρτιατῶν συμμαχίαν,
20 πολλὰ καὶ τῶν ἄλλων πόλεων ἔσπευσαν εἰς τὴν
τῶν Λακεδαιμονίων ἡγεμονίαν καταλεχθῆναι. διὸ
καὶ κατὰ τούτους τὸν καιρὸν πλεῖστον ἰσχυσαν
Λακεδαιμόνιοι, καὶ τῆς Ἑλλάδος ἐσχον τὴν ἡγεμο-
νίαν κατὰ γῆν ἅμα καὶ κατὰ θάλατταν. Θηβαῖοι 4
25 μὲν γὰρ ὑπῆρχον ἐμφρονοροι, Κορίνθιοι δὲ καὶ

1 ἦν ἄρχων] ἡρχε LJ 2 Κοίντιος v 3 Λεύκιος
ante Σερ. et Ἰούλιος — Λεύκιος om. A Ἀκύλλιος v 4 Λεύ-
κιος P, Δένιος v Λοκρήτιος v Σερούιος Rhod. ex
Liv. VI 4, Σερούιλιος P, om. A. Ἀγκος καὶ Σερούιλιος c
6 διονυσόδωρος P¹ et v 10 Πολυνίδαιν A, Πολυνβίδαιν c;
corr. Wess. ex Xen. Hell. V 3, 20 21 καταδεχθῆναι Dind.

Αργεῖοι διὰ τοὺς προγεγονότας πολέμους ὑπῆρχον τεταπεινωμένοι, Ἀθηναῖοι δὲ διὰ τὰς τῶν πολεμούμενών αληρουχίας ἥδοξον ἐν τοῖς Ἐλλησιν· οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι τῆς τε πολυναυθρωπίας καὶ τῆς ἐν τοῖς ὅπλοις μελέτης πολλὴν πρόνοιαν ἐπεποίηντο,⁵ καὶ φοβεροὶ πᾶσιν ὑπῆρχον διὰ τὴν δύναμιν τῆς
⁵ ἡγεμονίας. διόπερ οἱ μέγιστοι τῶν τότε δυναστῶν, λέγω δὲ τὸν Περσῶν βασιλέα καὶ τὸν Σικελίας δυνάστην Διονύσιον, ἐθεράπευνον τὴν Σπαρτιατῶν ἡγεμονίαν καὶ συμμαχίαν ἔσπευδον συντίθεσθαι
¹⁰ πρὸς αὐτούς.

24 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι *Níκωνος* Ρωμαῖοι χιλιάρχους ἔξ ἀντὶ τῶν ὑπάτων κατέστησαν, Λεύκιον Παπύριον, Γάιον Σεργούλιον, Λεύκιον Κοῖντιον, Λεύκιον Κορυνήλιον, Λεύκιον Οὐαλέριον ¹⁵ Αὖλον Μάλλιον. ἐπὶ δὲ τούτων Καρχηδόνιοι στρατεύσαντες εἰς τὴν Ἰταλίαν τοῖς μὲν Ἰππωνιάταις ἐκπεπτωκόσιν ἐκ τῆς πατρίδος ἀποκατέστησαν τὴν πόλιν, καὶ πάντας τοὺς πεφευγότας συναγαγόντες
²⁰ πολλὴν ἐπιμέλειαν αὐτῶν ἐποιήσαντο. μετὰ δὲ ταῦτα λοιμικῆς νόσου τοῖς κατοικοῦσι τὴν Καρχηδόνα γενομένης, καὶ τῆς νόσου πολλὴν ἐπίτασιν ἔχούσης, πολλοὶ τῶν Καρχηδονίων διεφθάρησαν, καὶ τὴν ἡγεμονίαν ἔκινδύνευσαν ἀποβαλεῖν· οἱ τε γὰρ Λίβυες καταφρονήσαντες αὐτῶν ἀπέστησαν, οἱ τε ²⁵

2 τὰς Wess., τῆς ο καταπολεμούμενών Reiske 9 τὴν]
 τὴν τῶν f 14 Παπύριον v σεργούλιον P, Κορυνήλιον v;
 Cn. Sergius Liv. VI 5 Κοίντιον — Μάλλιον P, Μάλλιον A, Μάλλιον Γάιον Σεργούλιον Οὐαλέριον Αὖλον καὶ Κόιντον (Κοίγντιον K) Φάριον c 25 ἀπέστησαν] ἀπ' αὐτῶν
 hic addit et 391, 2 om P

τὴν Σαρδόνα κατοικοῦντες, νομίζαντες ἔχειν καιρὸν
κατὰ τῶν Καρχηδονίων, ἀπέστησαν ἀπ' αὐτῶν καὶ
συμφρονήσαντες ἐπέθεντο τοῖς Καρχηδονίοις. ἐγέ- 3
νετο δὲ περὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν θεόπεμπτός τις
⁵ ²¹ ἀτυχία κατὰ τὴν Καρχηδόνα. ταραχαὶ γὰρ καὶ φόβοι
καὶ πανικοὶ θόρυβοι συνεχεῖς ἐγίνοντο κατὰ τὴν
πόλιν παράδοξοι, καὶ πολλοὶ μὲν μετὰ τῶν ὅπλων
ἔξεπήθων ἐκ τῶν οἰκιῶν, ὡς πολεμίων εἰσπεπτώ-
κότων εἰς τὴν πόλιν, καὶ πρὸς ἀλλήλους ὡς πολε-
10 μίους διαπολεμοῦντες, οὓς μὲν ἀνήρουν, οὓς δὲ
κατετραυμάτιζον. τέλος δὲ θυσίαις τὸ θεῖον ἔξιλα-
σάμενοι καὶ μόγις τῶν κακῶν ἀπαλλαγέντες, ταχὺ
καὶ τὸν Λίβυνας κατεπολέμησαν καὶ τὴν νῆσον
ἀνεκτήσαντο.

¹⁵ 'Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Ναυσινίκου 'Ρωμαῖοι 25
χιλιάρχους τέσσαρας ἀντὶ τῶν ὑπάτων κατέστησαν,
Μάρκον Κορυνήλιον καὶ Κόιντον Σερονίλιον, Μάρ-
κον Φούριον καὶ Λεύκιον Κοΐνκτιον. ἐπὶ δὲ τούτων
δὲ κληθεὶς Βοιωτικὸς πόλεμος ἐνέστη Λακεδαιμο-
20 νίοις πρὸς Βοιωτοὺς διὰ τοιαύτας αἰτίας. τὴν Καδ-
μείαν φρουροῦνταν Λακεδαιμονίων ἀδίκως καὶ
πολλοὺς τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν πεφυγαδευκότων,
συνεστραφῆσαν οἱ φυγάδες, καὶ συνεπιλαβομένων
Ἀθηναίων κατῆλθον εἰς τὴν πατρίδα νυκτός. καὶ 2
25 πρῶτον μὲν τὸν τὰ Λακεδαιμονίων φρονοῦντας ἐν
ταῖς ἰδίαις οἰκίαις ἐφόνευσαν, ἕτι κοιμαμένους κατα-

1 Σαρδόνα] σάρδον P 12 μόγις τῶν Dind., μεγίστων ο
17 καὶ om. AFK κοίντον σερονίλιον P; Σερονίον Κοίν-
τιον A, Σερονίλιον Κοίντιον c Μάρκον — Κοΐνκτιον om. A
18 φρονέοντον o - F καὶ om. P κοΐνκτιον P, Κοίντον F,
Κοίντον c (cf. Liv. VI 6)

λαβόντες· ἐπειτα τοὺς πολίτας ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν παρακαλέσαντες συνεργοὺς ἔσχον ὑπαντας τοὺς Θηβαίους. ταχὺ δὲ τοῦ πλήθους συνδραμόντος μετὰ τῶν ὅπλων, ἅμ' ἡμέρᾳ τὴν Καδμείαν πολιορκεῖν 3 ἐπεχείρησαν. οἱ δὲ φρουροῦντες τὴν ἄκραν ⁵ Λακεδαιμόνιοι, μετὰ τῶν συμμάχων ὅντες οὐκ ἐλάττους τῶν χιλίων καὶ πεντακοσίων, εἰς μὲν τὴν Σπάρτην ἐξέπεμψαν τοὺς δηλώσοντας τὴν τῶν Θηβαίων ἐπανάστασιν καὶ βοηθεῖν τὴν ταχίστην παρακαλέσοντας, αὐτὸι δ' ἐκ τόπων ὑπερδεξίων ἀμυνόμενοι τοὺς πολλοὺς μὲν ἀνήροις, οὐκ ὀλίγους δὲ 10 4 κατετραυμάτιζον.. οἱ δὲ Θηβαῖοι μεγάλην δύναμιν προσδοκῶντες ἤξειν ἐκ τῆς Ἑλλάδος Λακεδαιμονίοις, ἐξέπεμψαν πρεσβευτὰς εἰς τὰς Ἀθήνας, ὑπομιμήσουντες μὲν ὅτι καὶ αὐτὸι συγκατήγαγον τὸν δῆμον 15 τῶν Ἀθηναίων καθ' ὃν καιρὸν ὑπὸ τῶν τριάκοντα τυράννων κατεδουλώθησαν, ἀξιοῦντες δὲ πανδημεὶ βοηθῆσαι καὶ πρὸ τῆς τῶν Λακεδαιμονίων παρον-
26 σίας συνεκπολεμῆσαι τὴν Καδμείαν. ὁ δὲ δῆμος τῶν Ἀθηναίων διακούσας τῶν πρέσβεων ἐψηφίσατο 20 παραχρῆμα δύναμιν ὡς πλείστην ἀποστεῖλαι τὴν ἐλευθερώσονταν τὰς Θήβας, ἅμα μὲν τῆς εὐεργεσίας ἀποδιδοὺς τὰς χάριτας, ἅμα δὲ βουλόμενος τοὺς Βοιωτοὺς ἔξιδιώσασθαι καὶ συναγωνιστὰς ἰσχυροὺς ἔχειν κατὰ τῆς Λακεδαιμονίων ὑπεροχῆς· τὸ 25 γὰρ ἔθνος τοῦτο καὶ πλήθει τῶν ἀνδρῶν καὶ ἀνδρείᾳ κατὰ πόλεμον οὐδενὸς τῶν Ἑλληνικῶν ἐδόκει 2 λείπεσθαι. τέλος δὲ Αγμοφῶν κατασταθεὶς στρα- 22

⁴ παδμίαν P (et infra) 27 Ἑλληνικῶν Dind., Ἑλλήνων o (c. 50, 5)

τηγός, καὶ παραχρῆμα πεντακισχιλίους δπλίτας καὶ πεντακοσίους ἵππεῖς καταλέξας, τῇ ὑστεραιάᾳ τὴν δύναμιν ἀμ' ἡμέρᾳ προήγαγεν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ δρομαῖος ἤπειγετο, φθάσαι σπεύδων τὸν Λακεδαιμονίους· οὐδὲν δ' ἦττον δὲ δῆμος παρεσκευάζετο πανδημεὶ στρατεύειν εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἐὰν ἢ χρεία. ὁ δὲ Δημοφῶν συντόμοις ταῖς ὁδοῖς χρησάμενος 3 παραδόξως ἐπεφάνη τοῖς Θηβαίοις. δμοίως δὲ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων τῶν κατὰ τὴν Βοιωτίαν πολ-
10 λῶν στρατιωτῶν συνδραμόντων, ταχὺ μεγάλη δύ-
ναμις ἥθροισθη τοῖς Θηβαίοις. δπλίται μὲν γὰρ 4 συνηλθον οὐκ ἐλάττους τῶν μυρίων καὶ δισχιλίων,
ἵππεῖς δὲ πλείους τῶν δισχιλίων. πάντων δὲ προ-
θύμως ἐπὶ τὴν πολιορκίαν δρμησάντων διελόμενοι
15 τὰ πλήθη τὰς προσβολὰς ἐκ διαδοχῆς ἐποιοῦντο,
προσκαρτεροῦντες τοῖς κινδύνοις συνεχῶς καὶ καθ'
ἡμέραν καὶ νυκτός. οἱ δ' ἐν τῇ Καδμείᾳ [οἰκοῦν-
τες] παρακληθέντες ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων εὐρώστως
ἡμύνοντο τὸν πολεμίους, ἐλπίζοντες συντόμως ἕξειν
20 τὸν Λακεδαιμονίους μετὰ μεγάλης δυνάμεως. ἔως
μὲν οὖν εἶχον τροφὰς ἴκανάς, ἐνεκαρτέρουν τοῖς δει-
νοῖς, καὶ πολλοὺς τῶν πολιορκούντων ἀπέκτεινον
καὶ κατετραυμάτιζον, συνεργὸν ἔχοντες τὴν τῆς
ἀκροπόλεως δχυρότητα· ὡς δ' ἡ μὲν τῶν ἀναγκαίων
25 σπάνις ἐπέτεινεν, οἱ Λακεδαιμόνιοι δὲ περὶ τὰς
παρεσκευὰς ὄντες ἐχρόνιζον, ἐστασίαζον πρὸς ἄλλή-

4 δρομέως AFKL 7 συντόμως ο, corr. Dind. ὁδοῖς]
πορείαις Reiske 10 δραμόντων P 16 καθ'] μεθ', Dind.
(V 38, 1. XVI 74, 5) 17 οἰκοῦντες del. Madvig et Hert.,
φρονδοῦντες Dind. 21 οὖν om. PA 22 ἀπέκτενον P
ἀπέκταινον F (XVII 24, 6)

2 λους. οἱ μὲν γὰρ Λακεδαιμόνιοι μέχρι θανάτου καρτερεῖν φῶντο δεῖν, οἱ δὲ ἀπὸ τῶν συμμαχίδων πόλεων συστρατεύσαντες, ὅντες πολλαπλάσιοι, παραδίδονται τὴν Καδμείαν ἀπεφήναντο· συνηναγκάσθησαν δὲ καὶ οἱ ἔξ αὐτῆς τῆς Σπάρτης, ὅντες δὲ λίγοι, 5 παραχωρῆσαι τῆς ἀκροπόλεως. διόπερ οὗτοι μὲν ὑπόσπουδοι καθ' δυολογίαν ἀφεθέντες εἰς τὴν 3 Πελοπόννησον ἀπηλλάγησαν, οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι δυνάμεσιν ἀξιολόγοις προσιόντες ἐπὶ τὰς Θήβας, καὶ βραχὺ τῶν καιρῶν ὑστερήσαντες, ἀπρακτον ἔσχον 10 τὴν ἐπιβολήν. τοὺς δὲ ἱγμεόνας τῆς φρουρᾶς τρεῖς ὅντας μετέστησαν εἰς κρίσιν, καὶ τοὺς μὲν δύο κατεδίκασαν θανάτῳ, τὸν μέντοι τρίτον τοσούτῳ πλήθει χρημάτων, ὥστε μὴ δύνασθαι τὴν οὐσίαν 4 αὐτοῦ τοσαῦτα χρήματα ἔκτισαι. μετὰ δὲ ταῦτ' 15 Ἀθηναῖοι μὲν ἐπανῆλθον εἰς τὴν πατρίδα, Θηβαῖοι δὲ Θεσπιὰς πολιορκήσαντες ἀπρακτον ἔσχον τὴν ἐπιβολήν.

"Αμα δὲ τούτοις προτιμένοις Ῥωμαῖοι μὲν ἐπὶ ἀτελείᾳ πεντακοσίους ἀποίκους εἰς Σαρδονίαν ἀπέ- 20 στειλαν.

28 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλίου Ῥωμαῖοι 23 χιλιάρχους ἀντὶ τῶν ὑπάτων κατέστησαν τέτταρας, Λεύκιον Παπίριον, Μάρκον Πόπλιον, Τίτον Κορνήλιον, Κόιντον Λεύκιον. ἐπὶ δὲ τούτων, Λακε- 25

3 συστρατεύσαντες] συστραφέντες Reiske
Bek. (XIII 64, 6) 14 μὴ PAL, καὶ μὴ c 17 θεσπιεῖς P
19 μὲν del. Dind. 20 Σαρδονίαν PJ, Σαρδωνίαν c;
Satricum Wess., Ardea Stroth 24 Παπύριον v Μάρ-
κον om. A 25 Κόιντον] κύντον P, καὶ Κόιντον f; Κόιντον
Λεύκιον om. A; Πόπλιον Κορνήλιον, Τίτον Κοίντιον καὶ

δαιμονίων ἐπταικότων περὶ τὰς Θήβας, οἱ μὲν
Βοιωτοὶ θαρρήσαντες συνεστράφησαν, καὶ κοινὴν
συμμαχίαν ποιησάμενοι, δύναμιν ἀξιόλογον συνε-
στήσαντο, προσδοκῶντες ἡξειν τοὺς Λακεδαιμονίους
5 μεγάλαις δυνάμεσιν εἰς τὴν Βοιωτίαν. Ἀθηναῖοι 2
δὲ πρέσβεις τοὺς ἀξιολογωτάτους τῶν παρ' αὐτοῖς
ἔξέπεμψαν ἐπὶ τὰς ὑπὸ [τοὺς] Λακεδαιμονίους τεταγ-
μένας πόλεις, παρακαλοῦντες ἀντέχεσθαι τῆς κοι-
νῆς ἐλευθερίας. οἱ γὰρ Λακεδαιμόνιοι διὰ τὸ μέ-
10 γενθος τῆς περὶ αὐτοὺς δυνάμεως ὑπεροπτικῶς καὶ
βαρέως ἥρχον τῶν ὑποτεταγμένων· διόπερ πολλοὶ³
τῶν ὑπ' αὐτοὺς τεταγμένων ἀπέκλινον πρὸς τοὺς
Ἀθηναίους. πρῶτοι δὲ πρὸς τὴν ἀπόστασιν ὑπή-
15 κονδαν Χῖοι καὶ Βυζάντιοι, καὶ μετὰ τούτους Ρό-
διοι καὶ Μυτιληναῖοι καὶ τῶν ἀλλών τινὲς ηγειρ-
τῶν· αἱεὶ δὲ μᾶλλον αὐξομένης τῆς τῶν Ἑλλήνων
δρμῆς πολλαὶ πόλεις προσέθεντο τοῖς Ἀθηναίοις.
οἱ δὲ δῆμος μετεωρισθεὶς ἐπὶ τῇ τῶν συμμάχων
εὐνοίᾳ κοινὸν συνέδριον ἀπάντων τῶν συμμάχων
20 συνεστήσαντο, καὶ συνέδρους ἀπέδειξαν ἐκάστης
πόλεως. ἐτάχθη δ' ἀπὸ τῆς κοινῆς γνώμης τὸ μὲν 4
συνέδριον ἐν ταῖς Ἀθήναις συνεδρεύειν, πόλιν δὲ
ἐπ' ἵσης καὶ μεγάλην καὶ μικρὰν μιᾶς ψήφου κυρίαν
εἶναι, πάσας δ' ὑπάρχειν αὐτονόμους, ἥγεμόσι χρω-
25 μένας Ἀθηναίοις. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι τὴν δρμὴν
τῶν πολλῶν δρῶντες ἀκατάσχετον οὖσαν πρὸς τὴν

Λεύκιον Wess. ex Liv. VII 11 7 τοὺς om. P 12 ἀπέ-
κλιναν ο -PAL 14 καὶ μετὰ PAL, μετὰ c 20 συνεστή-
σαντο PAL, κατεστ. (s. l. συν) F, συγκατεστ. c ἀπέδειξεν P
23 ἐφίσης P 26 πολλῶν (XIII 91, 5) o, πόλεων Wess.

ἀπόστασιν, ὅμως πρεσβείαις καὶ λόγοις φιλανθρώποις, ἔτι δ' ἐπαγγελίαις εὐεργετικαῖς ἐφιλοτιμοῦντο διορθοῦνται τὰς ἀλλοτριότητας τῶν ἀνθρώπων.

5 διοίως δὲ καὶ τῆς εἰς τὸν πόλεμον παρασκευῆς ἐποιοῦντο πολλὴν φροντίδα, προσδοκῶντες μέγαν ⁵ καὶ πολυχρόνιον αὐτοῖς ἔσεσθαι τὸν Βοιωτικὸν πόλεμον, συμμαχούντων τοῖς Θηβαίοις τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τῶν κοινωνούντων τοῦ συνεδρίου.

29 "Αμα δὲ τούτοις πραττομένοις" Ακορις δ τῶν *Al-* ¹⁰ γυνπτίων βασιλεύς, ἀλλοτρίως διακείμενος πρὸς τὸν Περσῶν βασιλέα, δυνάμεις ξενικὰς ἀξιολόγους ἥθροισε· μεγάλους γὰρ μισθοὺς τοῖς ὑπακούοντις προτιθείς, συχνοὺς δ' ἐνεργετῶν, ταχὺ πολλοὺς ἔσχε τῶν Ἑλλήνων ὑπακούοντας πρὸς τὴν στρατείαν. ¹⁵

2 οὐκ ἔχων δὲ στρατηγὸν ἀξιόχρεων, μετεπέμψατο Χαροίαν τὸν Ἀθηναῖον, ἄνδρα καὶ φρονήσει καὶ συνέδει στρατηγικῇ διάφορον καὶ δόξαν ἐπ' ἀρετῇ μεγάλην περιπεποιημένον. οὗτος μὲν οὖν ἄνευ τῆς τοῦ δήμου γνώμης προσδεξάμενος τὴν στρατηγίαν ²⁰ ἀφηγεῖτο τῶν κατ' *Aīγυπτον* δυνάμεων, καὶ μετὰ πολλῆς σπουδῆς παρεσκευάζετο πολεμεῖν πρὸς τοὺς 3 Πέρσας. Φαρνάβαζος δ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀναδε- ²⁴ δειγμένος στρατηγὸς ἐπὶ τῆς Περσικῆς δυνάμεως παρασκευὰς μεγάλας ἐποιήσατο τῶν πρὸς τὸν πόλεμον ²⁵

4 δὲ καὶ PJ, δὲ καὶ περὶ ε τῆς — παρασκευῆς] τὰς — παρασκευᾶς P ⁶ αὐτοῖς PAJ ¹⁴ προστιθεὶς ο, corr. Reiske ¹⁵ συχνοὺς ο, συχνοὺς δ' Dind., καὶ συχνοὺς Reiske στρατιάν PAF ¹⁶ ἔχων P, ἔχόντων v ¹⁷ καὶ φρονήσει om. v ¹⁹ περιπεποιημένον P, πεποιημένον v ²⁴ ἐπὶ Schäfer, ἀπὸ ο; del. Reiske

χρησίμων· ἔξεπεμψε δὲ καὶ πρὸς Ἀθηναίους πρέ-
σβεις, κατηγορῶν μὲν Χαβρίου, ὅτι τῶν Αἰγυπτίων
ἡγούμενος ἀπαλλοτριοῦ τὴν τοῦ βασιλέως εὗνοιαν
ἀπὸ τοῦ δῆμου, παρακαλῶν δὲ στρατηγὸν Ἰφικράτην
5 αὐτῷ δοῦναι. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι, σπεύδοντες τὸν 4
βασιλέα τῶν Περσῶν εἰς εὔνοιαν προσαγαγέσθαι
καὶ τὸν Φαρνάβαζον ἴδιοποιήσασθαι, ταχέως τόν τε
Χαβρίαν ἔξι Αἰγύπτου μετεπέμψαντο καὶ τὸν Ἰφι-
κράτην στρατηγὸν ἔξαπέστειλαν συμμαχήσοντα τοῖς
10 Πέρσαις.

Τοῖς δὲ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς Ἀθηναίοις σπου- 5
δᾶς πεποιημένοις ἐν τοῖς ἐπάνω χρόνοις συνέβαινε
μένειν τὴν εἰρήνην μέχρι τῶνδε τῶν καιρῶν. μετὰ
δὲ ταῦτα Σφοδριάδου τοῦ Σπαρτιάτου τεταγμένου
15 μὲν ἐφ' ἡγεμονίας, φύσει δὲ ὄντος μετεώρου καὶ
προπετοῦς, ἐπεισεν αὐτὸν Κλεόμβροτος δὲ βασιλεὺς
τῶν Λακεδαιμονίων ἀνευ τῆς γνώμης τῶν ἐφόρων
καταλαβέσθαι τὸν Πειραιᾶ. δὲ τὸ Σφοδριάδης ἔχων 6
στρατιώτας πλείους τῶν μυρίων ἐπεβάλετο μὲν τῆς
20 νυκτὸς καταλαβέσθαι τὸν Πειραιᾶ· καταφανῆς δὲ
γενόμενος Ἀθηναίοις καὶ διαμαρτὼν τῆς ἐπιβολῆς
ἀπρακτος ἐπανῆλθεν. κατηγορηθεὶς δὲ ἐν τῷ συνε-
δρίῳ τῶν Σπαρτιατῶν, καὶ συναγωνιστὰς ἔχων τοὺς
βασιλεῖς, ἀδίκως ἀπελύθη. διόπερ οἱ Ἀθηναῖοι χα- 7
25 λεπῶς φέροντες ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ἐψηφίσαντο λελύ-
σθαι τὰς σπουδᾶς ὑπὸ Λακεδαιμονίων. κρίναντες
δὲ πολεμεῖν αὐτοῖς, στρατηγοὺς τρεῖς εἷλαντο τοὺς
ἐπιφανεστάτους τῶν πολιτῶν, Τιμόθεον καὶ Χαβρίαν

5 αὐτῷ PA 6 προσαγαγέσθαι Dind. 27 αὐτούς AJK
(c. 31, 2) 28 καὶ om. AF χαβραχίαν P

καὶ Καλλίστρατον. ἐψηφίσαντο δὲ στρατιώτας μὲν δπλίτας καταλέξαι δισμυρίους, ἵππεῖς δὲ πεντακοσίους, ναῦς δὲ πληρῶσαι διακοσίας. προσελάβοντο δὲ καὶ τὸν Θηβαίους ἐπὶ τὸ κοινὸν συνέδριον ἐπὶ 8 τοῖς ἶσοις πᾶσιν. ἐψηφίσαντο δὲ καὶ τὰς γενομένας 5 αὐληρουχίας ἀποκαταστῆσαι τοῖς πρότερον κυρίοις γεγονόσι, καὶ νόμον ἔθεντο μηδένα τῶν Ἀθηναίων γεωργεῖν ἐκτὸς τῆς Ἀττικῆς. διὰ δὲ ταύτης τῆς φιλανθρωπίας ἀνακτησάμενοι τὴν παρὰ τοῖς Ἑλλησιν εὗνοιαν, ἰσχυροτέραν ἐποίησαντο τὴν ίδιαν ἡγε- 10 μονίαν.

30 Πολλαὶ μὲν οὖν καὶ τῶν ἄλλων πόλεων διὰ τὴν εἰδημένην αἵτιαν προεκλήθησαν πρὸς τὸν Ἀθηναίους ἀποκλίναι, πρῶται δὲ καὶ προδυμότατα συν- 15 εμάχησαν αἱ κατὰ τὴν Εὔβοιαν οἰκοῦσαι χωρὶς Ἐστι- 25 αίας· αὕτη γὰρ εὐηργετημένη μὲν ὑπὸ Λακεδαιμονίων μεγάλα, πεπολεμημένη δὲ δεινῶς ὑπὸ Ἀθηναίων, εὐλόγως πρὸς μὲν Ἀθηναίους ἀδιάλυτον ἐφύλαττε τὴν ἔχθραν, πρὸς δὲ τὸν Σπαρτιάτας βεβαίαν τὴν 2 πίστιν διεφύλαττεν. οὐ μὴν ἀλλὰ τοῖς Ἀθηναίοις 20 εἰς συμμαχίαν συνέβησαν ἐβδομήκοντα πόλεις καὶ μετέσχον ἐπ' ἵσης τοῦ κοινοῦ συνεδρίου· διὸ καὶ τοῖς Ἀθηναίοις αἱεὶ μᾶλλον τῆς δυνάμεως αὐξομέ- 25 νης, τοῖς δὲ Λακεδαιμονίοις ταπεινούμενης, ἐφάμιλ-

2 δπλίτας μὲν Dind. 8 ἐκτὸς] ἐν PA 10 ἐποίησαν
ο-AJK 15 εὗνοιαν P (et infra) Ἐστιαίας L², ἐστίας P,
αἵτιας AHL¹, ἀκτίας f 16 μὲν add. Kälker 18 ἐφύ-
λαττε del. aut ἐσχε Reiske τὴν ἔχθραν — διεφύλαττεν
om. FJ 19 *βεβαίαν τὴν cf. XIII 32, 6] βεβαιοτάτην ο,
βεβαιοτάτην τὴν Dind., βεβαιότατα τὴν Cobet 22 ἐφίσης P
24 ταπεινομένης P

λον τὴν ἴσχὺν τῶν πόλεων συνέβαινε γίνεσθαι. οἱ δ' Ἀθηναῖοι, τῶν πραγμάτων αὐτοῖς κατὰ νοῦν προχωρούντων, δύναμιν ἔξεπεμψαν εἰς τὴν Εὔβοιαν τὴν παραφυλάξουσαν μὲν τοὺς συμμάχους, κατα-
5 πολεμήσουσαν δὲ τοὺς ἐναντίους. κατὰ δὲ τὴν Εὔ- 3 βοιαν βραχὺ μὲν πρὸ τούτων τῶν χρόνων Νεογέ-
νης τις ὄνομα μετ' Ἰάσονος τοῦ Φεραίου συλλέξας στρατιώτας κατελάβετο τὴν τε ἀκρόπολιν τῶν Ἐστι-
αιέων, καὶ τύραννον ἐαυτὸν ἀπέδειξε ταύτης τῆς
10 χώρας καὶ τῆς τῶν Ὡρείτῶν πόλεως. ἄρχοντος δ'
αὐτοῦ βιαίως καὶ ὑπερηφάνως Λακεδαιμόνιοι Θη-
ριπίδην ἀπέστειλαν ἐπ' αὐτόν. δ δὲ τὸ μὲν πρῶ- 4
τον ἐπεχείρει λόγοις τὸν τύραννον ἐκχωρεῖν ἐκ τῆς
ἀκροπόλεως· ὡς δ' οὐ προσεῖχε, παρακαλέσας τοὺς
15 ἐγχωρίους πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ἐξεπολιόρκησε τὸ
χωρίον καὶ τοῖς Ὡρείταις τὴν ἐλευθερίαν ἀποκατ-
έστησεν, δι' ἣν αἰτίαν οἱ τὴν Ἐστιαιέων καλούμέ-
νην χώραν οἰκοῦντες οἰκείως διετέθησαν πρὸς τοὺς
Σπαρτιάτας, καὶ βεβαίως ἐτήρουν τὴν φιλίαν. τῆς 5
20 δ' ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐπεμφθείσης δυνάμεως ἥγού-
μενος Χαροίας ἐπόρθησε τὴν Ἐστιαιῶτιν χώραν, καὶ
τὴν καλούμένην μὲν Μητρόπολιν, κειμένην δ' ἐπί¹
τινος ἐρυμνοῦ λόφου, τειχίσας, ἀπέλιπεν ἐν αὐτῇ
φρουράν, αὐτὸς δὲ ταῖς Κυκλάσι υῆσοις ἐπιπλέων

5 ἐναντίους Pb in mg., ἀθηναίους Pa 8 Ἐστιαιών L²,
ἀκταιῶν c 10 Ὡρείτῶν Palmerius, ὠρωπίων o 11 Θη-
ριπίδην PAK, Θηριππίδην F, Θηριππίδαν c 13 ἐπεχείρει] πείθειν add. Rhod., προτρέπεσθαι add. Bezzel 15 ἐξεπο-
λιόρκησε Dind., ἐπολιόρκησε o 16 ὠρωπίοις o 17 ἐστίων P,
αἰστίων A, αἰστιεαίων FK 21 ἐστιῶτην P, αἰστιῶτιν F
23 ἀπέλιπεν PA

προσηγάγετο Πεπάρηθον καὶ Σκίαθον καὶ τινας
31 ἄλλας τεταγμένας ὑπὸ Λακεδαιμονίους. οἱ δὲ δρῶν-
 τες τὴν τῶν συμμάχων δρμὴν πρὸς τὴν ἀπόστασιν
 ἀκατάσχετον οὖσαν, ἐπαύσαντο τῆς προϋπαρχούσης
 βαρύτητος καὶ ταῖς πόλεσι φιλανθρώπως προσεφέ- ⁵
 ροντο. τοιαύταις δ' ὅμιλίαις καὶ εὐεργεσίαις χρη-
 σάμενοι εὐνουστέρους ἅπαντας τοὺς συμμάχους
 κατεσκεύασαν. δρῶντες δὲ τὸν πόλεμον αὐξόμενον
 καὶ πολλῆς ἐπιμελείας ἐπιδεόμενον, τάς τε ἄλλας
 παρασκευὰς ἐποιοῦντο φιλοτίμως καὶ τὴν διάταξιν ¹⁰
 καὶ τὴν διαίρεσιν τῶν στρατιωτῶν καὶ λειτουργιῶν
 2 περιττότερον ἔξειργάσαντο. τάς τε γὰρ πόλεις καὶ
 τοὺς καταλεγομένους στρατιώτας εἰς τὸν πόλεμον
 διεῖλαν εἰς δέκα μέρη· τούτων δὲ πρώτην ἐπεῖχον
 μερίδα Λακεδαιμόνιοι, δευτέραν δὲ καὶ τρίτην ¹⁵ Αρ-
 κάδες, τετάρτην δ' Ἡλεῖοι, πέμπτην δ' Ἀχαιοί· καὶ
 τὴν μὲν ἔκτην ἐπλήρουν Κορίνθιοι καὶ Μεγαρεῖς,
 τὴν δ' ἑβδόμην Σικυώνιοι καὶ Φλιάδιοι καὶ οἱ τὴν
 Ἀκτὴν καλούμενην οἰκοῦντες, τὴν δ' ὀγδόην ²⁰ Αιαο-
 νᾶνες, ἐνάτην δὲ Φωκεῖς καὶ Λοκροί, τὴν δ' ἐπὶ
 πᾶσιν Ολύνθιοι καὶ οἱ ἐπὶ Θράκης κατοικοῦντες
 σύμμαχοι. ἦν δ' αὐτοῖς δὲ μὲν ὀπλίτης πρὸς δύο
 ψιλοὺς τεταγμένος, δὲ δὲ πεντὸς πρὸς τέτταφας ὀπλί-
 3 τας ἴσαξόμενος. τοιαύτης δὲ τῆς συντάξεως οὖσης,
 ἥρεῖτο τῆς στρατιᾶς Ἀγησίλαος δὲ βασιλεύς· περι- ²⁵
 βόητος δ' ἦν ἐπ' ἀνδρείᾳ καὶ στρατηγικῇ συνέσει

² Λακεδαιμονίους conicio
om. f. ⁶ τοσαύταις o., corr. Dind.

8 ὁρῶντων P. ⁹ δεόμενον F, cf. p. 401, 13

τε καὶ P. ¹⁶ ἥλιοι P. ¹⁸ φιλιάσιοι (α sup. lin.) P.

23 δὲ δ'] δὲ P. ²⁶ ἐπ' Rhod., ἐν o

³ πρὸς τὴν ἀπόστασιν
χρησάμενοι om. A

15 δὲ καὶ]

καὶ σχεδὸν ἀνίκητος γεγονὼς ἐν τοῖς ἐπάνω χρόνοις. ἐν τε γὰρ τοῖς λοιποῖς πολέμοις ἐθαυμάσθη, καὶ καθ' ὃν καιρὸν Λακεδαιμόνιοι ἐπολέμουν τοῖς Περσαῖς, παραταξάμενος καὶ πολλαπλασίονα δύναμιν νικήσας, πολλὴν τῆς Ἀσίας ἐπῆλθε κρατῶν τῶν ὑπαίθρων, καὶ πέρας, εἰ μὴ μετεπέμψαντο αὐτὸν οἱ Σπαρτιάται διά τινας πολιτικὰς χρείας, σχεδὸν ἂν καὶ τὴν ὅλην τῶν Περσῶν βασιλείαν εἰς τοὺς ἐσχάτους κινδύνους κατέστησεν. ἦν γὰρ δ ἀνὴρ 4
10 οὗτος δραστικὸς καὶ μετὰ συνέσεως πολλῆς θρασύς καὶ παραβόλοις πρᾶξεις χρώμενος. διὸ καὶ τότε θεωροῦντες οἱ Σπαρτιάται τὸ μέγεθος τοῦ πολέμου προσδεόμενον ἡγεμόνος ἀξιολόγου, τοῦτον τοῦ πολέμου παντὸς ἡγεμόνα κατέστησαν.

15 'Ο δ' Ἀγησίλαος προσαγαγὼν τὴν δύναμιν, ἵκεν 32 εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἔχων τοὺς σύμπαντας στρατιώτας πλείους τῶν μυρίων δικτακισχιλίων, ὃν ἤσαν αἱ Λακεδαιμονίων πέντε μόραι· τὴν δὲ μόραν ἀναπληροῦσιν ἄνδρες πεντακόσιοι. δ δὲ Σκιρίτης καλού-
20 μενος λόχος παρὰ τοῖς Σπαρτιάταις οὐ συντάττεται μετὰ τῶν ἄλλων, ἀλλ' ἴδιαν ἔχων σύστασιν μετὰ τοῦ βασιλέως ἵσταται, καὶ παραβοηθεῖ τοῖς αἰεὶ θλιβομένοις μέρεσι· συνεστὼς δ' ἐξ ἐπιλέκτων ἀνθρώπων μεγάλας ποιεῖται δοκάς ἐν ταῖς παρατάξεσι 5 καὶ κατὰ τὸ πλεῖστον αἴτιος γίνεται τῆς νίκης. ἐπίπεις δ' εἶχεν δ Ἀγησίλαος χιλίους καὶ πεντακοσίους.

3 ἐπολέμουν Steph., πολεμοῦντες ο 5 ὑπῆλθε PAF
7 πολιτικὰς χρείας] αἵτιας πολιτικάς cod. Peiresc. 13 δεόμενον Peir. 15 προσαγαγὼν ο, corr. Rhod. 16 στρατιώτας om. P 17 *αἱ] om. AJK, οἱ c 18 μύραι — μύραι P, μοῖραι — μοῖραι v (Ephor. fr. 140) 20 συνετάττετο A

2 οὗτος μὲν οὖν παραγενόμενος εἰς πόλιν Θεσπιάς, φρονδούμενην ὑπὸ Λακεδαιμονίων, πλησίον ταύτης κατεστρατοπέδευσε, καὶ τοὺς στρατιώτας ἐφ' ἡμέρας τινὰς ἀνελάμβανεν ἐκ τῆς κακοπαθείας. Ἀθηναῖοι δὲ πυθόμενοι τὴν τῶν Λακεδαιμονίων παρουσίαν εἰς τὴν Βοιωτίαν, εὐθὺς ἐβοήθουν εἰς τὰς Θήβας, ἔχοντες πεζοὺς μὲν πεντακισχιλίους, ἵππεῖς 3 δὲ διακοσίους. τούτων δὲ τῶν δυνάμεων ἀθροισθεισῶν εἰς ἕνα τόπον, οἱ μὲν Θηβαῖοι λόφον τινὰ κατελάβοντο παραμήκη, σταδίους ἀπέχοντα τῆς πόλεως εἴκοσι, καὶ πρόβλημα ποιησάμενοι τὰς δυσχερίας ἀνέμενον τὴν τῶν πολεμίων ἔφοδον· τὴν γὰρ Ἀγησιλάου δόξαν καταπεπληγμένοι, τὸν ἐν τοῖς 4 πεδίοις ἔξι ἵσου κίνδυνον ὑπομένειν εὐλαβοῦντο. δορίς Ἀγησιλαος συντεταγμένη τῇ δυνάμει προάγων 15 ἐπὶ τοὺς Βοιωτούς, ὡς ἤγγισε τοῖς πολεμίοις; τὸ μὲν πρῶτον τοὺς ψιλοὺς ἐπαφῆκε τοῖς ἐναντίοις, πειρώμενος πῶς ἔχουσι πρὸς τὴν μάχην. ἀποκρουσαμένων δὲ αὐτοὺς τῶν Θηβαίων ὁρδίως ἐκ τόπων ὑπερδεξίων, ἐπήγαγε πᾶσαν ἐπ' αὐτοὺς τὴν δύνα- 20 5 μιν συντεταγμένην καταπληκτικῶς. Χαροίας δ' ὁ Ἀθηναῖος τῶν μισθοφόρων ἀφηγούμενος παρήγγειλε τοῖς στρατιώταις δέχεσθαι τοὺς πολεμίους καταπεφρονηκότως ἄμα καὶ ἐν τῇ τάξει μένοντας, καὶ τὰς ἀσπίδας πρὸς τὸ γόνυ κλίναντας σὺν ὁρθῷ τῷ 25 6 δόρατι μένειν. ὃν ποιησάντων τὸ προσταχθὲν ὥσπερ ἀφ' ἐνὸς παρακελεύσματος, δορίς Ἀγησιλαος θαυμάσας

1 Θεσπίας P, Θεσπειὰς FK

Reiske 24 καταπεφρονηκότας L ἐν add. Dind.; ἄμα κατὰ τὰς τάξεις fort. 25 σὺν Hert., ἐν o

8 τούτων] τοσούτων

τὴν τε εὐταξίαν τῶν πολεμίων καὶ τὴν καταφρό-
νησιν, τὸ μὲν βιάζεσθαι πρὸς ὑπερδεξίους τόπους
καὶ συναναγκάζειν τοὺς ἐναντίους ἀνδρας ἀγαθοὺς
γίνεσθαι πρὸς τὸν ἐκ χειρὸς κίνδυνον οὐκ ἔχοινε,
5 πεῖραν δὲ λαβὼν ὅτι τολμήσουσιν ἀναγκάζομενοι
διαγωνίσασθαι περὶ τῆς νίκης, ἐν τῷ πεδίῳ προε-
καλεῖτο. οὐ συγκαταβαίνοντων δὲ τῶν Θηβαίων,
τὴν μὲν φάλαγγα τῶν πεζῶν ἀπήγαγε, τοὺς δ'
·ιππεῖς καὶ τὰ ψιλικὰ τῶν ταγμάτων ἐξαποστείλας
10 ἐπόρθησε τὴν χώραν ἀδεᾶς καὶ πολλῶν λαφύρων
ἔγκρατῆς ἐγένετο. οἱ δὲ συνόντες τῷ Ἀγησιλάῳ³³
Σπαρτιάται σύμβουλοι καὶ οἱ τὰς ἡγεμονίας ἔχον-
τες ἐθαύμαζον, πᾶς δραστικὸς εἶναι δοκῶν Ἀγη-
σίλαος καὶ μείζονα καὶ δυναμικωτέραν ἔχων τὴν
15 δύναμιν οὐδὲ διηγωνίσατο πρὸς τοὺς πολεμίους. πρὸς
οὓς δὲ Ἀγησίλαος ἀπεκρίθη, νῦν μὲν ἀκινδύνως τοὺς
Λακεδαιμονίους νενικηέναι [ἄν] πορθουμένη γὰρ
τῇ χώρᾳ μὴ τετολμηέναι τοὺς Βοιωτοὺς βοηθῆσαι.
εἰ δὲ αὐτῶν τῶν πολεμίων παρακεχωρηκότων τῆς
20 νίκης ἐβιάσατο τοὺς πολεμίους ὑπομένειν τὸ δεινόν,
ἴσως ἄν διὰ τὸ παράλογον τῆς τύχης δύναιντο καὶ
πταῖσαι κατὰ τὸν κίνδυνον οἱ Λακεδαιμόνιοι. τότε 2
μὲν οὖν διὰ τῆς ἀποκρίσεως ταύτης ἔδοξε μετρίως
κατεστοχάσθαι τὸ δυνάμενον ἀποβῆναι, ὑστερον δὲ

3 ἀνδρας ἀγαθοὺς om. P 6 διαγωνίζεσθαι v aut
εἰς τὸ πεδίον, aut παρατάττεσθαι post πεδίῳ Reiske 7 τῶν
om. PAF 13 Ἀγησίλαος PA, ὁ Ἀγ. c 14 δυναμικωτέραν]
μαχημωτέραν Madvig 17 ἄν del. Dind. 21 δύναιτο P,
ἐδύναντο Dind. 22 πτάσαι Dind., φθᾶσαι o, φθαρῆναι
Reiske δύναιτο et οἱ Λακεδαιμόνιοι del. Madvig
23 διὰ τῆς ἀποκρίσεως Wurm, ὑπὸ τῆς διακρίσεως o

διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων ἔδοξεν οὐκ ἀνθρωπίνην
ἀπόφασιν, ἀλλὰ θεῖόν τινα χρημάτων εἰρηκέναι. οἱ
γὰρ Λακεδαιμόνιοι μετὰ πολλῆς δυνάμεως στρατεύ-
σαντες ἐπὶ Θηβαίους, καὶ συναναγκάσαντες αὐτοὺς
ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγωνίσασθαι, μεγάλη συμφορᾷ⁵
3 περιέπεσον. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ἐν Λεύκτροις ἡτ-
τηθέντες πολλοὺς ἀπώλεσαν τῶν πολιτῶν, ἐν οἷς 28
καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Κλεόμβροτος ἐπεσε· μετὰ δὲ
ταῦτα περὶ Μαντίνειαν πολεμήσαντες τοῖς δλοις
ἔσφαλησαν καὶ τὴν ἡγεμονίαν ἀνελπίστως ἀπέβα- 10
λον. ἀγαθὴ γὰρ ἡ τύχη τοὺς μέγα· φρονοῦντας
παραδόξως σφῆλαι καὶ διδάξαι μηδὲν ἄγαν κατελ-
πίζειν. ὁ γοῦν Ἀγησίλαος ἐχεφρόνως ἀρκεσθεὶς
τῷ πρώτῳ πρότερηματι, τὴν δύναμιν ἀσινῇ διεφύ-
λαξεν.

15

4 . Μετὰ δὲ ταῦτα διὰ τῆς δυ-
νάμεως ἐπανῆλθεν εἰς τὴν Πελοπόννησον, οἱ δὲ
Θηβαῖοι διὰ τὴν Χαβρίου στρατηγίαν σωθέντες
ἐθαύμασαν τάνδρὸς τὴν ἐν τῷ στρατηγήματι ἀγχί-
νοιαν. διὰ δὲ Χαβρίας, πολλῶν καὶ καλῶν αὐτῷ πε- 20
πραγμάτων κατὰ πόλεμον, ἐπὶ τούτῳ μάλιστα ἐσε-
μνύνετο τῷ στρατηγήματι, καὶ τὰς εἰκόνας τὰς ὑπὸ²⁰
τοῦ δήμου δοθείσας αὐτῷ καθίστανεν ἔχούσας τοῦτο
5 τὸ σχῆμα. οἱ δὲ Θηβαῖοι μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τὴν
Ἀγησιλάου στρατεύσαντες ἐπὶ Θεσπιὰς τὴν μὲν 25
προφυλακήν, οὖσαν ἀνδρῶν διακοσίων, ἀνείλον, τῇ
δὲ πόλει προσβολὰς συνεχεῖς ποιούμενοι, καὶ μηδὲν
ἄξιόλογον πράξαντες, ἀπῆγον τὴν δύναμιν εἰς τὰς

2 * θεῖον] θεῶν. ο

13 γοῦν] δ' οὖν Dind.

9 πολεμήσαντες] πλεύσαντες PA

25 θεσπιὰς P, θεσπειὰς F

Θήβας. Φοιβίδας δὲ ὁ Λακεδαιμόνιος, ἔχων ἀξιό- 6
λογον φρουρὰν ἐν ταῖς Θεσπιαῖς, ἐκχυθεὶς ἐκ τῆς
πόλεως καὶ προπετῶς τοῖς ἀποχωροῦσι Θηβαίοις
ἐπιθέμενος, τῶν μὲν στρατιωτῶν ἀπέβαλε πλείους
ι τῶν πεντακοσίων, αὐτὸς δὲ λαμπρῶς ἀγωνισάμενος
καὶ πολλοῖς ἐναντίοις τραύμασι περιπεσὼν ἡρωι-
κῶς κατέστρεψε τὸν βίον. οὐ πολλῷ δ' ὕστερον³⁴
χρόνῳ πάλιν τῶν Λακεδαιμονίων τῇ αὐτῇ δυνάμει
στρατευσάντων ἐπὶ τὰς Θήβας, οἱ μὲν Θηβαῖοι δυσ-
10 χωρίας τινὰς ἐτέρας καταλαμβανόμενοι διεκόλυνον
μὲν τοὺς πολεμίους λεηλατεῖν τὴν χώραν, κατὰ
στόμα δὲ πρὸς ἄπασαν τὴν δύναμιν ἐν τοῖς πεδίοις
οὐκ ἐτόλμων παρατάξασθαι. τοῦ δ' Ἀγησιλάου 2
προσμαχομένου συγκατέβησαν ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον
15 πρὸς τὸν ἀφῶνα. γενομένης δὲ μάχης ἐπὶ πολὺν
χρόνον ἰσχυρᾶς, τὸ μὲν πρῶτον οἱ περὶ τὸν Ἀγη-
σιλαον προετέρουν, μετὰ δὲ ταῦτα τῶν ἐκ τῆς
πόλεως Θηβαίων ἐκχυθέντων πανδημεί, θεωρῶν τὸ
πλῆθος τῶν ἐπιφεόντων δ' Ἀγησιλαος ἀνεκαλέσατο
20 τῇ σάλπιγγι τοὺς στρατιώτας ἀπὸ τῆς μάχης. οἱ δὲ
Θηβαῖοι, δόξαντες τότε πρώτως μὴ καταδεεστέρους
ἔαντοὺς εἶναι Λακεδαιμονίων, τρόπαιόν τε ἐστησαν
καὶ τὸ λοιπὸν κατενάρρησαν τῆς τῶν Σπαρτιατῶν
δυνάμεως.

25 Τὰ μὲν οὖν περὶ τὰς πεζὰς δυνάμεις τοιοῦτον 3
ἔσχε τὸ τέλος· τῶν δὲ ναυτικῶν κατὰ τοὺς αὐτοὺς

1 ἔχων ἀξιόλογον — Θεσπιαῖς AFJL, ἔχων om. P, ἀξιό-
λογον — Θεσπιαῖς ἔχων c 2 Θεσπίαις P, θεσπειαῖς F
8 πάλιν τῶν Dind., πάντων o 14 προσμαχομένου J. G.
Schneider, προμαχονόμενον ο, προκαλονόμενον Wurm 25 πε-
ζηνὰς o 26 τὸ fL, om. c

καιροὺς ἐγένετο μεγάλη ναυμαχία μεταξὺ Νάξου καὶ
Πάρου διὰ τοιαύτας αἰτίας. Πόλλις δὲ τῶν Λακε-
δαιμονίων ναύαρχος, πυθόμενος σίτου πλῆθος ἐν
δικασίᾳ παρακομίζεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, ἐφήδρευε
καὶ παρετίθει τὸν κατάπλουν τῆς κομιζομένης ἀγο-⁵
ρᾶς, διανοούμενος ἐπιθέσθαι ταῖς δικασίν. ἡ δὴ
πυθόμενος ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἔξεπεμψε στό-²⁹
λον παραφυλάξοντα τὴν σιτοπομπίαν, καὶ διέπεμ-
ψεν εἰς τὸν Πειραιέα τὴν κομιζομένην ἀγοράν. μετὰ
δὲ ταῦτα Χαβρίας μὲν δὲ τῶν Ἀθηναίων ναύαρχος¹⁰
μετὰ τοῦ στόλου παντὸς πλεύσας ἐπὶ τὴν Νάξου
συνεστήσατο πολιορκίαν. προσαγαγὸν δὲ τοῖς τελ-
χεσὶ μηχανάς, καὶ διὰ τούτων σαλεύσας τὰ τείχη,
σπουδὴν εἰσεφέρετο βίᾳ υρατῆσαι τῆς πόλεως. ἥμα
δὲ τούτοις προττομένοις Πόλλις δὲ τῶν Λακεδαιμο-¹⁵
νίων ναύαρχος κατέπλευσε βοηθήσων τοῖς Ναξίοις.
γενομένης δὲ φιλοτιμίας ἀμφότεροι συγκατέβησαν
εἰς ναυμαχίαν, καὶ τὰς ναῦς διατάξαντες ἐπέπλεον
5 ἀλλήλοις. εἶχε δὲ τριήρεις δὲ μὲν Πόλλις ἔξηκοντα
καὶ πέντε, δὲ Χαβρίας ὅγδοικοντα καὶ τρεῖς.²⁰
ἐπιπλεούσαν δὲ τῶν νεῶν ἀλλήλαις, Πόλλις μὲν
ἡγούμενος τοῦ δεξιοῦ κέρως πρῶτος ἐνέβαλε ταῖς
ἀντιτεταγμέναις τριήρεσιν ἐπὶ τοῦ λαιοῦ κέρατος,
ῶν ἥγειτο Κήδων δὲ Ἀθηναῖος ἀγωνισάμενος δὲ
λαμπρῶς αὐτόν τε τὸν Κήδωνα διέφθειρε καὶ τὴν²⁵
ναῦν κατεβύθισεν· δυοίως δὲ καὶ ταῖς ἄλλαις συμ-
βαλὼν καὶ τοῖς ἐμβόλοις ἀναφορήτων, ἃς μὲν διέ-

2 Πόλις f semper 5 παράπλουν Dind. 8 καὶ] δε
καὶ Reiske 17 γενομένης o - L 25 κῆδονα P 26 τοῖς
ἄλλοις o, corr. Reiske

φυγεῖν ἡνάγκασεν. ὃ δὴ κατιδὼν ἐδοκίλας, καὶ μέρος τῶν περὶ αὐτὸν νεῶν ἐκπέμψας, ἐβοήθησε τοῖς πιεζομένοις καὶ τὴν ἥτταν τῶν ἰδίων διωρθώσατο, αὐτὸς δὲ ἔχων τὸ κράτιστον τοῦ στόλου καὶ γενναιότερος ἀγωνισάμενος πολλὰς μὲν τριήρεις διέφθειρεν, οὐκ δίλιγας δὲ αἰχμαλώτους ἔλαβεν. γεννόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ προτερήματος, καὶ πάσας ³⁵ τὰς τῶν πολεμίων ναῦς φυγεῖν ἀναγκάσας, ἀπέσχετο παντελῶς τοῦ διωγμοῦ· ἀναμνησθεὶς γὰρ τῆς ἐν Ἀργινούσαις ναυμαχίας, ἐν ᾧ τοὺς νικήσαντας στρατηγοὺς δὲ δῆμος ἀντὶ μεγάλης εὐεργεσίας θανάτῳ περιέβαλεν, αἰτιασάμενος ὅτι τοὺς τετελευτηκότας κατὰ τὴν ναυμαχίαν οὐκ ἔθαψαν, εὐλαβήθη μήποτε τῆς περιστάσεως δμοίας γενομένης πινδυνεύσῃ παθεῖν παραπλήσια. διόπερ ἀποστὰς τοῦ διώκειν ἀνελέγετο τῶν πολιτῶν τοὺς διανηχόμενους, καὶ τοὺς μὲν ἔτι ζῶντας διέσωσε, τοὺς δὲ τετελευτηκότας ἔθαψεν. εἰ δὲ μὴ περὶ ταύτην ἐγένετο τὴν ἐπιμέλειαν, ὁρδίως ἀν ἄπαντα τὸν τῶν πολεμίων στόλον διέφθειρε. κατὰ δὲ τὴν ναυμαχίαν τῶν μὲν ² Ἀθηναίων διεφθάρησαν τριήρεις δικτυαίδεια, τῶν δὲ Λακεδαιμονίων διεφθάρησαν μὲν εἶκοσι καὶ τέτταρες, αὗτανδροι δὲ ἐλήφθησαν δικτό. Χαροίας μὲν οὖν ἐπιφανεῖ ναυμαχίᾳ νικήσας κατέπλευσε μετὰ πολλῶν λαφύρων εἰς τὸν Πειραιέα, καὶ μεγάλης ἀποδοχῆς ἔτυχε παρὰ τοῖς πολίταις. μετὰ γὰρ τὸν Πελοπον-

3 πιεζομένοις P 6 δίλιγονς P 9 γὰρ add. Reiske
 aut διὸ ante εὐλαβήθη (v. 13); εὐλαβήθη οὖν vel γὰρ Steph.
 23 χανδρίας P 24 *ἐπιφανεῖ] ἐπιφανῆ ο ναυμαχία P,
 ναυμαχίαν v

νησιακὸν πόλεμον Ἀθηναῖοι ταύτην πρώτην ναυμαχίαν ἐνίκησαν· τὴν γὰρ περὶ Κνίδον οὐκ ἰδίᾳ διηγωνίσαντο, τῷ δὲ βασιλικῷ στόλῳ χρησάμενοι προετέρησαν.

3 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις κατὰ τὴν Ἰταλίαν 5
ἐν τῇ Ῥώμῃ Μάρκος Μάνλιος ἐπιβαλόμενος τυραννίδιι καὶ κρατηθεὶς ἀνηρέσθη.

36 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Χαρισάνδρου Ῥωμαῖοι 30
μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους κατέστησαν τέτταρας, Σερούιον Σουλπίκιον, Λεύκιον Παπίριον, 10
Τίτον Κοίντιον, Ἡλεῖο δ' ἥγαγον δλυμπιάδα πρώτην πρὸς ταῖς ἑκατόν, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Δάμων Θούριος. ἐπὶ δὲ τούτων ἐν τῇ Θράκῃ Τριβαλλοὶ σιτοδείᾳ πιεζόμενοι πανδημεὶ στρατείαν ἐποιήσαντο πρὸς τὴν ὑπερόδιον χώραν, καὶ τὰς 15
2 τροφὰς ἐκ τῆς ἀλλοτρίας γῆς ἐπορίζοντο. ὅντες δὲ πλείους τῶν τρισμυρίων ἐπῆλθον τὴν τε ὅμορον Θράκην καὶ τὴν τῶν Ἀβδηριῶν χώραν ἐπόρθησαν ἀδεῶς· πολλῆς δὲ ὡφελείας κυριεύσαντες καταπεφρονηκότως καὶ ἀτάκτως τὴν ἐπάνοδον ἐποιοῦντο. 20
οἱ δ' Ἀβδηρῖται πανδημεὶ στρατεύσαντες ἐπ' αὐτοὺς [καὶ] σποράδην καὶ ἀτάκτως τὴν ἐπάνοδον 3 ποιουμένους πλείους τῶν δισχιλίων ἀνεῖλον. οἱ δὲ βάρβαροι παροξυνθέντες ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσι,

2 οὐκ] οὐ P 6 Μανίλιος o, corr. Wess. ἐπιβαλλόμενος P 8 Ἀθήνησι AFJL, Ἀθήνησι μὲν εἰς Χαριάνδρου o, corr. Dind. 10 Σερούιον] Κορνήλιον add. A Παπίριον v 11 τίτον κοίντιον P, Τίτον Α, Κορνήλιον Τίτον καὶ Μάρκον Κοίντιον ε; cf. Liv. VI 18 14 τρίβαλλοι σιτοδία πιεζούμενοι P 18 ἀδηριῶν P 21 οἱ δ' — ποιουμένους om. P 22 καὶ del Reiske

καὶ βουλόμενοι τοὺς Ἀβδηρίτας τιμωρήσασθαι,
πάλιν ἐνέβαλον αὐτῶν εἰς τὴν χώραν. οἱ δὲ προ-
νευκηκότες ἐπαρθέντες τῷ προτερήματι, καὶ τῶν
πλησιοχώρων Θρᾳκῶν συμμαχίαν ἀποστειλάντων
5 αὐτοῖς, παρετάξαντο τοῖς βαρβάροις. γενομένης δὲ 4
μάχης ἴσχυρᾶς, καὶ τῶν Θρᾳκῶν μεταβαλούμένων
ἄφνω, μονωθέντες οἱ Ἀβδηρίται καὶ κυκλωθέντες
ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν βαρβάρων, σχεδὸν ἀπαντες
οἱ τῆς μάχης μετεσχηκότες κατεκόπησαν. τηλι-
10 καύτη δὲ συμφορᾷ τῶν Ἀβδηριτῶν πεφιππωκό-
των καὶ μελλόντων πολιορκεῖσθαι, Χαβρίας ὁ
Ἀδηναῖος ἐπιφανεὶς μετὰ δυνάμεως ἔξειλατο τῶν
κινδύνων τοὺς Ἀβδηρίτας, καὶ τοὺς μὲν βαρβάρους
15 ἔξήλασεν ἐκ τῆς χώρας, ἐν δὲ τῇ πόλει φρουρὰν
ἀξιόλογον καταλιπὼν αὐτὸς ὑπό τινων ἐδολοφο-
νῆθη. Τιμόθεος δὲ παφαλαβὼν τὴν ναυαρχίαν καὶ 5
πλεύσας εἰς τὴν Κεφαληνίαν, τάς τ' ἐν αὐτῇ πόλεις
προσηγάγετο καὶ τὰς κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν δμοίως
ἐπεισεν ἀποκλῖναι πρὸς Ἀδηναίους. Ἀλκέταν τε
20 τὸν Μολοττῶν βασιλέα φίλον κατασκευάσας, καὶ
καθόλον τὰς πλείστας τῶν περὶ τοὺς τόπους ἐκεί-
νους πόλεων ἔξιδιοποιησάμενος, ἐνίκησε ναυμαχίᾳ
τοὺς Λακεδαιμονίους περὶ Λευκάδα. ταῦτα δὲ 6
πάντα ταχέως καὶ ὁρδίως ἐπετέλεσε, πείθων μὲν
25 διὰ τῆς τοῦ λόγου δυνάμεως, νικῶν δὲ δι' ἀνδρείαν
31 καὶ στρατηγίαν. διόπερ οὐ μόνον παρὰ τοῖς πο-

6 μεταβαλλομένων o-FJ Reiske, τάς τε ναῦς τῇ πόλει πολείστας Dind., πόλεις τὰς PAFK, χώρας τὰς c 21 πλείστας Steph.
25 δι' ἀνδρείας καὶ στρατηγίας.

λίταις, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἐλλησι μεγάλης ἐτύγχανεν ἀποδοχῆς. καὶ τὰ μὲν περὶ Τιμόθεον ἐν τούτοις ἦν.

37 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Θηβαῖοι μὲν ἐστράτευσαν ἐπ' Ὁρχομενὸν ἐπιλέκτοις ἀνδράσι πεντακοσίοις, καὶ συνετέλεσαν πρᾶξιν ἀξίαν μνήμης· φρουρούντων γὰρ τὸν Ὁρχομενὸν Λακεδαιμονίων πολλοῖς στρατιώταις, καὶ τοῖς Θηβαίοις ἀντιταξαμένων, ἔγενηθη μάχη καρτερά, καθ' ἣν οἱ Θηβαῖοι πρὸς διπλασίους συμβαλόντες ἐνίκησαν τοὺς Λακεδαιμονίους. οὐδέποτε γὰρ τοῦτο συνέβη γενέσθαι κατὰ τοὺς ἐπάνω χρόνούς, ἀλλ' ἀγαπητὸν ὑπάρχειν ἐδόκει 10 τὸ πολλὸν διλίγουσι νικῆσαι. διὸ καὶ φρονήματος ἐπίμπλαντο Θηβαῖοι, καὶ τὴν ἀνδρείαν εἶχον μᾶλλον περιβόητον, καὶ φανεροὶ καθειστήκεισαν ἀμφισβητήσοντες τῆς τῶν Ἐλλήνων ἡγεμονίας.

38 Τῶν δὲ συγγραφέων Ἐρμείας ὁ Μεθυμναῖος τὴν τῶν Σικελικῶν σύνταξιν εἰς τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν κατέστροφε, γράψας βύβλους δέκα, ὡς δέ τινες διαιροῦσι, δώδεκα. 20

38 Ἐπ' ἄρχοντος δὲ Ἀθήνησιν Ἰπποδάμου Ῥωμαῖοι χιλιάρχους ἀντὶ τῶν ὑπάτων κατέστησαν τέτταρας, Λεύκιον Οὐαλέριον, Λεύκιον Μάλλιον, Σερούνιον Σουλπίκιον, Λοκρήτιον. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀρταξέρξης

13 πολλοῖς Reiske μιθ. FK, μηδ. c Dind. 14 ἐπίπλαντο P 19 κατέστροφε ο 21 Ἰπποδάμαντος 23 Λεύκιον P, om. A, Κρίσπον c, Αὐλοῦν Liv. VI 21 Μάλλιον PA, Μάλλιον Φάβιον FK, Μάλλιον Φάβιον c Σερούνιον Rhod., om. A, Σερονίλιον c 24 Λουκρείτιον F, om. A; L. Lucretium Liv.

δ τῶν Περσῶν βασιλεὺς μέλλων πολεμεῖν πρὸς
Αἴγυπτίους καὶ σπεύδων ἔειναι δύναμιν ἀξιό-
λογον συστήσασθαι, διέγνω συλλύσασθαι τοὺς
κατὰ τὴν Ἑλλάδα πολέμους· οὗτος γὰρ μάλιστ'
5 ἥλπιζε τοὺς Ἑλληνας ἀπολελυμένους τῶν οἰκείων
πολέμων ἐτοιμοτέρους ἔσεσθαι πρὸς τὰς ἔειναι λογίας.
διόπερ πρέσβεις ἔξεπεμψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τοὺς
παρακαλέσοντας τὰς πόλεις κοινὴν εἰρήνην συν-
θέσθαι. τῶν δ' Ἑλλήνων ἀσμένως προσδεξαμένων 2
10 τοὺς λόγους διὰ τὸ κάμνειν τῇ συνεχείᾳ τῶν
πολέμων, συνέθεντο πάντες τὴν εἰρήνην, ὡστε
πάσας τὰς πόλεις αὐτονόμους καὶ ἀφρούρητους εἶναι.
καὶ κατέστησαν οἱ Ἑλληνες ἔξαγωγεῖς, οἱ κατὰ πόλιν
ἐκάστην ἐπελθόντες ἔξήγαγον ἀπάσας τὰς φρουράς.
15 μόνων δὲ Θηβαίων οὐ προσδεξαμένων κατὰ πόλιν 3
γίνεσθαι τὰς σπουδάς, ἀλλὰ τὴν Βοιωτίαν ἀπασαν
ὑπὸ τὴν τῶν Θηβαίων συντέλειαν ταττόντων, καὶ
32 Ἀθηναίων μὲν ἀντειπόντων φιλοτιμότατα, Καλλι-
στράτου [δὲ] τοῦ δημαρχοῦ τὸν λόγον διαθεμένου,
20 ὑπὲρ δὲ τῶν Θηβαίων Ἐπαμεινώνδου διαθεμένου
λόγον θαυμαστῶς ἐν τῷ κοινῷ συνεδρίῳ, τοῖς μὲν
ἄλλοις Ἑλλησι πᾶσι συμφώνως αἱ σπουδαὶ συνετε-
λέσθησαν, μόνοι δὲ Θηβαῖοι κριθέντες ἔκσπουδοι,
καὶ τοῦ Ἐπαμεινώνδου διὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς ἐμποι-
25 οῦντος φρόνημα τοῖς πολίταις, ἐθάρρησαν τοῖς ἀπάν-
των δόγμασιν ἀντιβαίνειν. Λακεδαιμόνιοι μὲν γὰρ 4
καὶ Ἀθηναῖοι, διὰ πάντων περὶ τῆς ἡγεμονίας δια-

8 κοινὴν — 12 τὰς πόλεις ομ. P
14 ἐκάστην (del.?) post ἐπελθόντες L
27 πάντων P, παντὸς v

13 ἔξαγωγῆς P
19 δὲ del. Reiske

φιλοτιμούμενοι, παρεχόφουν ἀλλήλοις, οἱ μὲν τῆς κατὰ γῆν, οἱ δὲ τῆς κατὰ θάλατταν ἀρχῆς ἄξιοι κρινόμενοι. διόπερ τὴν ἐκ τρίτου προσώπου ἀναφερομένην ἡγεμονίαν χαλεπῶς ἔφερον, καὶ τὰς κατὰ Βοιωτίαν πόλεις ἀπέσπων τῆς τῶν Θηβαίων συντε-

⁵ 39 λείας. οἱ δὲ Θηβαῖοι, τῇ τε ὁώμῃ τῶν σωμάτων καὶ ταῖς ἀλκαῖς διαφέροντες καὶ πολλαῖς μάχαις προνευκηκότες τοὺς Λακεδαιμονίους, μετέσωροι τοῖς φρονήμασιν ὑπῆρχον καὶ τῆς κατὰ γῆν ἡγεμονίας ἡμιφισθήτονν. οὐδὲ τις ἐλπίδος διὰ 10 τὰς εἰρημένας αἰτίας καὶ διὰ τὸ πλείονας ἔχειν ἀγαθοὺς ἡγεμόνας καὶ στρατηγοὺς κατὰ τοὺς ὑποκει-

² 2 μένους χρόνους. ἐπιφανέστατοι δ' ἡσαν Πελοπίδας καὶ Γοργίας καὶ Ἐπαμεινώνδας· οὗτος γὰρ οὐ μόνον τῶν δμοεθνούντων, ἀλλὰ καὶ πάντων Ἑλλή-¹⁵ νων πολὺ προέσχεν ἀνδρείᾳ τε καὶ στρατηγικῇ συνέσει. μετέσχε γὰρ ἐπὶ πολὺ πάσης παιδείας, καὶ μάλιστα τῆς Πυθαγορικῆς φιλοσοφίας· πρὸς δὲ τούτοις φυσικοῖς προτερήμασι κεχρηγημένος, εἰκότως καὶ πράξεις ἐπιφανεστάτας συνετέλεσεν. διὸ καὶ 20 συναναγκασθεὶς ὀλίγοις πολιτικοῖς στρατιώταις πρὸς πάσας τὰς τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν συμμάχων δυνάμεις ἀγωνίσασθαι, τοσοῦτον ὑπερέσχε τῶν ἀνικήτων στρατιωτῶν, ὅστε τὸν βασιλέα τῶν Σπαρτιατῶν Κλεόμβροτον ἀνελεῖν, τὸ δὲ πλῆθος ²⁵ 3 τῶν ἀντιταχθέντων ἀρδην σχεδὸν κατακόψαι. καὶ

¹ τῆς add. Reiske
Casaubonus ²⁴ στρατιωτῶν]
τιατῶν] Λακεδαιμονίων ΑΗJK

³ τὴν] τὰ P

¹⁴ Γοργίδας

Σπαρτιατῶν Dind. ²⁵ Σπαρτόψαι c
ΑΗFJL, ἀπο-

τὰ τηλικαῦτα παραδόξως διεποάξατο διὰ τὴν ἀγχί-
νοιαν καὶ τὴν ἐκ παιδείας αὐτῷ περιγεγενημένην
ἀρετήν. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων μικρὸν ὕστερον ἐν
τοῖς κατὰ μέρος ἔκτεθεῖσι σαφέστερον δηλώσομεν,
5 νῦν δ' ἐπὶ τὸ συνεχὲς τῆς ἴστορίας τρεψόμεθα

Μετὰ γὰρ τὴν συγχωρηθεῖσαν τοῖς δήμοις αὐτο- 40
νομίαν αἱ πόλεις ἐνέπιπτον εἰς ταραχὰς μεγάλας
καὶ στάσεις, μάλιστα δὲ αἱ κατὰ τὴν Πελοπόννησον.
διλιγαρχικοῖς γὰρ πολιτεύμασι πεχοημέναι, καὶ ταῖς
10 τῆς δημοκρατίας ἔξουσίαις ἀπειραγάθως χρώμεναι,
πολλοὺς τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἐφυγάδενον καὶ κρί-
33 σεις ἐπιβάλλονται συκοφαντώδεις κατεδίκαζον. διό-
περ εἰς στάσεις ἐμπίπτονται φυγὰς καὶ δημεύσεις
οὐσιῶν ἐποιοῦντο, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς ἐπὶ τῆς
15 Λακεδαιμονίων ἡγεμονίας προεστηκότας τῶν πατρί-
δων. ἐν γὰρ τοῖς τότε χρόνοις ἐπιτακτικῶς ἐκείνων 2
τοῖς πολίταις προσενηγμένων, ὕστερον δὲ δημοτι-
κὸς ὅχλος ἀπολαβὼν τὴν ἐλευθερίαν ἐμνησικάκει.
πρῶτον δὲ τῶν Φιαλέων οἱ φυγάδες συστραφέντες
20 κατελάβοντο τὴν καλούμένην Ἡραίαν, χωρίον ὅχν-
ρον. ἐκ ταύτης δ' δρμηθέντες παρεισέπεσον εἰς
τὴν Φιάλειαν, καὶ Διονυσίων κατὰ τύχην ὅντων
ἐπιπεσόντες ἀπροσδοκήτως τοῖς ἐν τῷ θεάτρῳ καθη-
μένοις, καὶ πολλοὺς ἀποσφάξαντες, οὐκ ὀλίγους δὲ
25 καὶ συναπονοήσασθαι πείσαντες, ἀνεχώρησαν εἰς τὴν
Σπάρτην. οἱ δὲ τῆς Κορίνθου φυγάδες, συχνοὶ 3
διατρίβοντες παρὰ τοῖς Αργείοις, ἐπεχείρησαν κατι-

4 ἔκτεθεῖσι PAJK, ἔκτεθησομένοις c 15 πατρόδων]
προσέκοπτον vel ὁργίζοντο add. Reiske, pegreram (c. 45, 2)
19 Φιάλεων P 22 Φιάλιαν P

έναι· παραδεχθέντες δ' ἐπὶ τὴν πόλιν ὑπὸ τινῶν οἰκείων καὶ φίλων, διαβλήθέντες ἐγένοντο [τε] περικατάληπτοι· μέλλοντες δὲ συναρπάξεσθαι, καὶ φοβούμενοι τὴν ἐκ τῆς ἀλώσεως αἰκίαν, ἀλλήλους ἀπέκτειναν. οἱ δὲ Κορίνθιοι πολλοὺς τῶν πολιτῶν 5 αἰτιασάμενοι μετεσχηκέναι τοῖς φυγάσι τῆς ἐπιστέ-
4 σεως, οὓς μὲν ἀπέκτειγαν, οὓς δ' ἐφυγάδευσαν. ἐν δὲ τῇ πόλει τῶν Μεγαρέων ἐπιχειρήσαντές τινες μεταστῆσαι τὴν πολιτείαν, καὶ κρατηθέντες ὑπὸ τοῦ δῆμου, πολλοὶ μὲν ἀνηρέθησαν, οὐκ διάγοι δ' ἔξ-
10 εσον. δόμοίως δὲ καὶ παρὰ τοῖς Σικυωνίοις τινὲς νεωτερίζειν ἐπιβαλόμενοι καὶ σφαλέντες ἀνηρέθη-
5 σαν. παρὰ δὲ τοῖς Φλιασίοις πολλῶν φυγαδευομέ-
νων, καὶ καταλαβομένων ἐπὶ τῆς χώρας φρούριον δῆμοδὸν καὶ πλῆθος μισθοφόρων ἀθροισάντων, ἐγέ-
15 νετο μάχη πρὸς τοὺς ἐκ τῆς πόλεως, καὶ νικησάν-
των τῶν φυγάδων ἀνηρέθησαν τῶν Φλιασίων ὑπὲρ
τοὺς τριακοσίους. ὕστερον δὲ προδόντων τῶν φυλά-
κων τοὺς φυγάδας, κρατήσαντες οἱ Φλιάσιοι τῶν φυγάδων ἀνεῖλον πλείους τῶν ἔξακοσίων, τοὺς δὲ
20 λοιποὺς ἐκβαλόντες ἐκ τῆς χώρας ἥναγκασαν φύγειν εἰς Ἀργος. αἱ μὲν οὖν κατὰ Πελοπόννησον πόλεις
ἐν τοιαύταις συμφοραῖς ἤσαν.

41 Ἐπὶ ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Σωκρατίδου Ρωμαῖοι ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους κατέστησαν τέτταρας, 25 Κόιντον Σερούλιον, Σερούλιον Κορυνήλιον, ἔτι δὲ

1 ἐπὶ] εἰς Reiske 2 διαβλήθέντες] μηνυθέντες aut
ἐνδειχθέντες Reiske ἐγένοντό τε οἱ, δὲ ἐγένοντο Dind.
8 μεγαραίων P 12 ἐπιβαλλόμενοι P σφαλέντες Dind.,
σταλέντες Pa, γνωσθέντες f 13 φλασίοις P 26 Σερού-
λιον P, om. A, Κράσσον Σερούλιον c Σερούλιον add. Rhod.

Σπόριον Παπίριον. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀρταξέρξης δ
 βασιλεὺς ἐστράτευσεν ἐπ' Αἴγυπτίους ἀφεστήκότας
 ἀπὸ Περσῶν. ἡγοῦντο δὲ τῶν δυνάμεων Φαρνά-
 βαξος μὲν τῶν βαρβαρικῶν, Ἰφικράτης δ' ὁ Ἀθη-
 ναῖος τῶν μισθοφόρων, ὅντων δισμυρίων. ὁ δ
 ἀνὴρ οὗτος μετάπεμπτος ἐπὶ τὴν στρατηγίαν ὑπὸ
 τοῦ βασιλέως ἐτάχθη διὰ τὴν ἐν τῷ στρατηγεῖν
 34 ἀρετήν. ἔτη δὲ πλείω τοῦ Φαρναβάζου κατα- 2
 νηλωκότος περὶ τὰς παρασκευάς, δο μὲν Ἰφικράτης
 10 δρῶν αὐτὸν ἐν μὲν τῷ λέγειν ὅντα δεινόν, ἐν δὲ
 τοῖς πραττομένοις υωχελῆ, παρρησίᾳ πρὸς αὐτὸν
 ἔχογέσατο, φήσας θαυμάζειν πᾶς ἐν μὲν τοῖς λόγοις
 ἐστὶν δέξις, ἐν δὲ τοῖς ἔργοις βραδύς. ὁ δὲ Φαρνά-
 βαξος ἀπεκρίθη, διότι τῶν μὲν λόγων αὐτὸς κύριος
 15 ἐστι, τῶν δ' ἔργων δο βασιλεύς. τῆς δὲ τῶν Περσῶν 3
 δυνάμεως ἀθροισθείσης εἰς πόλιν "Ακην, ἡριθμή-
 θησαν τῶν μὲν βαρβάρων εἴκοσι μυριάδες, ὃν ἥρχε
 Φαρνάβαξος· τῶν δὲ μισθοφόρων Ἐλλήνων Ἰφικρά-
 της ἡγεῖτο δισμυρίων. καὶ ναῦς ἡριθμήθησαν
 20 τριηρεῖς μὲν τριακόσιαι, τριακόντοροι δὲ διακόσιαι.
 τῶν δὲ τὴν ἀγορὰν καὶ τὴν ἄλλην παρασκευὴν
 κομιζουσῶν πολὺς ἦν ἀριθμός. ἀρχομένου δὲ τοῦ 4
 θέρους ἀνέξευξαν οἱ τοῦ βασιλέως στρατηγοὶ μετὰ
 πάσης τῆς δυνάμεως, καὶ τοῦ στόλου συμπαρα-
 25 πλέοντος προηγον ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον. ὡς δ' ἦκον
 πλησίον τοῦ Νείλου, κατέλαβον τοὺς Αἴγυπτίους

ex Liv. VI 22 1 Παπίριον PA, Παπύριον καὶ Φάβιον
 "Αλβον c 13 ἔργοις] ἔστι add. P 14 μὲν om. o - L
 κύριος ἔστι PF, ἔστι κύριος c 17 ἥρχεν Ἀρτάβαξος o,
 corr. Wess. 24 συμπαραπλέοντος Wurm, συμπαρόντος o

φανερῶς παρεσκευασμένους τὰ πρὸς τὸν πόλεμον.
 5 ὁ γὰρ Φαρνάβαζος βραδεῖαν τὴν στρατείαν ἐποιεῖτο,
 καὶ πολὺν χρόνον ἐδεδώκει τοῖς πολεμίοις εἰς τὴν
 παρασκευήν. ὡς ἐπίπαν γὰρ οἱ τῶν Περσῶν στρα-
 τηγοί, τῶν ὅλων οὐκ ὄντες αὐτοκράτορες, περὶ πάν-
 των ἀναφέρουσι τῷ βασιλεῖ, καὶ προσαναμένουσι
 τὰς περὶ ἑκάστων ἀποκρίσεις.

42 Ὁ δὲ τῶν Αἴγυπτίων βασιλεὺς Νεκτάνεβος ἐπυν-
 θάνετο μὲν τὸ μέγεθος τῶν Περσικῶν δυνάμεων,
 ἐθάρρει δὲ μάλιστα μὲν τῇ τῆς χώρας δύναμι, 10
 δυσπροσίτου παντελῶς οὖσης τῆς Αἴγυπτου, ἐπειτα
 καὶ τῷ πεφράχθαι καλῶς πάσας εἰσβολὰς τάς τε
 2 ἀπὸ γῆς καὶ τὰς ἀπὸ θαλάτης. ἐπτὰ στόμασι γὰρ
 τοῦ Νείλου τὰς εἰς τὸ Αἴγυπτιον πέλαγος ἐκβολὰς
 ποιουμένου, καθ' ἔκαστον τῶν στομάτων πόλις κατε-
 15 σκεύαστο πύργους μεγάλους ἔχοντα καθ' ἑκάτερον
 ὁρίθρον καὶ ἔντελην γέφυραν τοῦ εἴσπλου κυριεύον-
 σαν. μάλιστα δὲ τὸ Πηλουσιακὸν στόμα κατεσκεύασε
 διὰ τὸ κεῖσθαι μὲν αὐτὸ πρῶτον πρὸς τοὺς ἀπὸ
 Συρίας πορευομένους καὶ δοκεῖν διὰ τούτον μά-
 20 λιστα ποιεῖσθαι τὴν ἔφοδον τοὺς πολεμίους. τοῦτο
 γὰρ ἀπετάφρευσε, καὶ διετείχισε τοὺς εἴσπλους κατὰ
 τοὺς εὐκαιροτάτους τόπους, καὶ τῶν προσόδων τὰς
 μὲν κατὰ γῆν πορευτὰς ἐποίησε λιμνάζειν, τὰς δὲ

1 φανερῶς c 51, 2] φοβερῶς Hert., λαμπρῶς Wurm,
 παντελῶς Bezzel 7 ἔκαστων Reiske, ἔκαστον o 8 νεκτα-
 νέβης P 11 τῆς om. Pa 12 καὶ PAJL, δὲ c 13 στό-
 μασι τοῦ γὰρ ο; γὰρ στόμασι τοῦ Reiske 17 *ὅριθρον]
 ὁρίθρον P, τοῦ ὁρίθρον v 18 δὲ om. Pa κατεσκεύα-
 σαν o, corr. Wess. 19 μὲν del. Reiske, τε Dind.
 24 πορευτὰς Reiske, πορείας o

πλωτὰς χώμασιν ἐνέφραττεν. διόπερ οὐκ ἦν ὁμοίως
οὕτε ταῖς ναυσὶν εἰσπλέειν οὕτε τοῖς ἵππεῦσι
προσπελάσαι οὕτε τοῖς πεζοῖς προσελθεῖν. οἱ δὲ 4
περὶ τὸν Φαρνάβαζον στρατηγοί, καταλαβόντες τὸ
5 Πηλουσιακὸν στόμα θαυμαστῶς ὀχυρωμένον καὶ
στρατιωτῶν πλῆθει φυλαττόμενον, τὸ μὲν διὰ
τούτου βιάζεσθαι παντελῶς ἀπεδοκίμασαν, δι’ ἐτέ-
ρου δὲ στόματος ἔγνωσαν ποιεῖσθαι τὸν εἶσπλουν.
διὸ πλεύσαντες πελάγοι πρὸς τὸ μὴ καθορᾶσθαι
10 τὰς ναῦς ὑπὸ τῶν πολεμίων, κατέπλευσαν πρὸς
στόμα τὸ καλούμενον Μενδήσιον, ἔχον ἡιόνα παρη-
κουσαν ἐφ’ ἴκανὸν τόπον. εἰς ταύτην ἀποβάντες
μετὰ στρατιωτῶν τρισχιλίων ὃ τε Φαρνάβαζος καὶ
35 δ’ Ἰφικράτης προῆγον ἐπὶ τὸ τετευχισμένον ἐπὶ τοῦ
15 στόματος πολισμάτιον. ἐκβοηθησάντων δὲ τῶν 5
Αἴγυπτίων ἵππεῦσί τε καὶ πεζοῖς τρισχιλίοις, γενομέ-
νης τε μάχης ἰσχυρᾶς καὶ τοῖς Πέρσαις πολλῶν ἐκ τῶν
νεῶν προσγεγενημένων, κυκλωθέντες οἱ *Αἴγυπτοι*,
πολλοὶ μὲν ἀπέθανον, οὐκ ὀλίγοι δ’ ἐξωγρήθησαν.
20 οἱ δὲ περιλειφθέντες εἰς τὴν πόλιν συνεδιώχθησαν.
οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰφικράτην συνεισπεσόντες τοῖς
φρουροῦσιν ἐντὸς τῶν τειχῶν, καὶ κρατήσαντες
τοῦ φρουρού, τοῦτο μὲν κατέσκαψαν, τοὺς δ’
ἐνοικοῦντας ἐξηγράποδίσαντο.

25 Μετὰ δὲ ταῦτα τοῖς στρατηγοῖς ἐνέπεσε στάσις,⁴³
δι’ ἣν τῆς ἐπιβολῆς ἐσφάλησαν. ὁ μὲν γὰρ Ἰφι-
κράτης παρὰ τῶν αἰγαλώτων πυθόμενος ἐρημον
εἶναι τὴν Μέμφιν, ἐπικαιροτάτην οὖσαν πόλιν τῶν

3 προσελάσαι (pro προσπελάσαι) refellit Wess. 10 πρὸς
PFJ, πρὸς τὸ c

κατ' Αἴγυπτον, συνεβούλευεν ἔξαντῆς ἀναπλεῖν ἐπὶ τὴν Μέμφιν πρὸ τοῦ παραγενέσθαι τὰς τῶν Αἰγυπτίων δυνάμεις· οἱ δὲ περὶ τὸν Φαρνάβαζον φῶντο δεῖν ἀναμένειν τὴν ὄλην δύναμιν τῶν Περσῶν· ἀσφαλεστέραν γὰρ ἔσεσθαι τὴν στρατείαν ἐπὶ τὴν ⁵

2 Μέμφιν. τοῦ δ' Ἰφικράτους ἀξιοῦντος αὐτῷ δοδῆναι τοὺς παρόντας μισθοφόρους, καὶ μετ' ἐκείνων ἐπαγγελλομένου κρατήσειν τῆς πόλεως, τό τε θράσος αὐτοῦ καὶ τὴν ἀρετὴν ὑπώπτευσε, μὴ κατ' ἰδίαν κατέσχῃ τὴν Αἴγυπτον. διόπερ οὐ συγχωροῦντος ¹⁰ τοῦ Φαρναβάζου, ὁ Ἰφικράτης διεμαρτύρατο, λέγων ὡς ἐὰν παρῶσι τὴν ὁδύτητα τῶν καιρῶν, ἅπρακτον ποιήσουσι τὴν πολλὴν στρατιάν ... ἐφθόνουν αὐτῷ ¹⁵ καὶ διαβολὰς ἀδίκους προσῆπτον. οἱ δὲ Αἰγύπτιοι πολλὴν ἀναστροφὴν λαβόντες, εἰς μὲν τὴν Μέμφιν ²⁰ ἔξεπεμψαν τὴν ἴκανὴν φυλακήν, ἐπὶ δὲ τὸ πεπορθημένον πολισμάτιον πάσις ταῖς δυνάμεσι παραγενόμενοι, καὶ πολλὰ πλεονεκτοῦντες διὰ τὴν τῶν τόπων δχνρότητα, συμπλοκὰς ἐποιοῦντο τοῖς πολεμίοις συνεχεῖς. αἱὲν δὲ μᾶλλον ἐπισχύοντες πολλοὺς ²⁵ ἀνήρουν τῶν Περσῶν καὶ κατεθάρουν τῶν πολεμίων. χρονικούσης δὲ τῆς περὶ τὸ πολισμάτιον τοῦτο στρατείας, καὶ τῶν ἐτησίων ἥδη γενομένων, ὁ Νεῖλος πληρούμενος καὶ πάντα τόπον ἐπέχων τῷ ³⁰

3 ἄντο P, φῶντο εἰς γὰρ ἔσεσθαι] γενέσθαι P τὴν στρατείαν ΑΙΚ, τὴν στρατιάν F, στρατιὰν τὴν P; τὴν ἐπὶ τὴν M. στρατείαν ε; τὴν στρατείαν τὴν fort ⁶ αὐτῷ Dind. 11 δ om. P ¹³ τὴν ὄλην στρατείαν Sintenis ἐφθόνουν] οὖν add. Reiske: οἱ δὲ περὶ τὸν Φαρνάβαζον μᾶλλον ἐφθόνουν Rhod. 19 τόπων Dind., διπλων ο ²³ στρατιᾶς PAFL

πλήθει τοῦ φεύματος αἰεὶ μᾶλλον ὡχύρου τὴν Αἴγυπτον. οἱ δὲ τῶν Περσῶν ἡγεμόνες, ἀντιπρατ-
τούσης αὐτοῖς [αἰεὶ] τῆς περιστάσεως, ἔγνωσαν ἐκ
τῆς Αἴγυπτου τὴν ἀπαλλαγὴν ποιήσασθαι. διόπερ 5
5 ἐπανιόντων αὐτῶν εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ γενομένης
διαφορᾶς τῷ Φαρναβάζῳ πρὸς τὸν Ἰφικράτην, ὑπο-
πτεύσας δὲ Ἰφικράτης μὴ συλληφθῆ καὶ τιμωρίας
τύχῃ, παθάπερ Κόνων ἔπαθεν ὁ Ἀθηναῖος, ἔκρινε
λάθρῳ φεύγειν ἐκ τοῦ στρατοπέδου· διὸ καὶ παρα-
10 σκευασμένος πλοῖον ἔλαθε υπτὸς ἀπαλλαγεὶς καὶ
καταπλεύσας εἰς τὰς Ἀθήνας. ὁ δὲ Φαρνάβαζος 6
πρέσβεις ἐκπέμψας κατηγόρησε τοῦ Ἰφικράτους ὡς
αὐτίου γεγονότος τοῦ μὴ ληφθῆναι τὴν Αἴγυπτον.
οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τοῖς μὲν Πέρσαις ἀπόκρισιν ἔδω-
15 καν, ὅτι ἐὰν εὑρωσιν αὐτὸν ἥδικηρότα, κολάσουσι
κατὰ τὴν ἀξίαν, αὐτοὶ δὲ μετ' ὀλίγον χρόνον στρα-
τηγὸν κατέστησαν τὸν Ἰφικράτην ἐπὶ τὸ ναυτικόν.

36 Οὐκ ἀνοίκειον δ' ἔστι τὰ περὶ τῆς Ἰφικράτους 44
ἀρετῆς ίστορούμενα παραθεῖναι. οὗτος γὰρ παρα-
20 δέδοται στρατηγικὴν τε ἀγχίνοιαν ἐσχημέναι καὶ
πρὸς πᾶσαν ἐπίνοιαν ἀγαθὴν φύσει κεχρησθαι δια-
φόρῳ. προσλαβόμενον οὖν αὐτὸν τὴν ἐν τῷ Περ-
σικῷ πολέμῳ πολυχρόνιον ἐμπειρίαν τῶν στρατιω-
τικῶν ἔργων, ἐπινοήσασθαι πολλὰ τῶν εἰς τὸν
25 πόλεμον χρησίμων, καὶ μάλιστα [τῶν] περὶ τὸν
καθοπλισμὸν φιλοτιμηθῆναι. τῶν γὰρ Ἑλλήνων 2
μεγάλαις ἀσπίσι χρωμένων καὶ διὰ τοῦτο δυσκινή-

3 αἰεὶ del. Dind. ἔγνωσαν ο, corr. Dind. 11 πλεύ-
σας P; κατέπλευσεν fort. 17 κατέστησαν τὸν FK, κατεστή-
σαντο c 21 διαφοράν P 25 τῶν del. Dind., τὰ Reiske

των ὄντων, συνεῖλε τὰς ἀσπίδας καὶ κατεσκεύασε πέλτας συμμέτρους, [ἔξ] ἀμφοτέρων εῦ στοχασάμενος, τοῦ τε σκέπειν ἵκανῶς τὰ σώματα καὶ τοῦ δύνασθαι τοὺς χρωμένους ταῖς πέλταις διὰ τὴν 3 κονφότητα παντελῶς εὐκινήτους ὑπάρχειν. διὰ δὲ 5 τῆς πείρας τῆς εὐχρηστίας ἀποδοχῆς τυγχανούσης, οἱ [μὲν] πρότερον ἀπὸ τῶν ἀσπίδων διπλῖται καλούμενοι τότε [δὲ] ἀπὸ τῆς πέλτης πελτασταὶ μετωνομάσθησαν. ἐπὶ δὲ τοῦ δόρατος καὶ τοῦ ξίφους εἰς τούναντίον τὴν μετάθεσιν ἐποιήσατο· ηὔξησε¹⁰ γὰρ τὰ μὲν δόρατα ἡμιοιλίῳ μεγέθει, τὰ δὲ ξίφη σχεδὸν διπλάσια κατεσκεύασεν. τὴν δὲ δοκιμασίαν ἡ χρεία διαβεβαιοῦσα τὴν ἐπίνοιαν τοῦ στρατηγοῦ 4 τῷ τῆς πείρας ἐπιτεύγματι δόξης ἡξίωσεν. τάς τε ὑποδέσεις τοῖς στρατιώταις εὐλύτους καὶ κούφας¹⁵ ἐποίησε, τὰς μέχρι τοῦ νῦν ἴφικρατίδας ἀπ' ἐκείνουν καλούμενας. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τῶν χρησίμων εἰς τὰς στρατείας κατέδειξε, περὶ ὧν μακρὸν ἀν εἶη γράφειν. ἡ μὲν οὖν ἐπ' Αἴγυπτον στρατεία τῶν Περσῶν, μεγάλης τυχοῦσα παρασκευῆς,²⁰ παρ' ἐλπίδας ἀποκινοῦσα τὸ τέλος.

45 Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα ταραττομένων τῶν πόλεων διὰ τὴν ἀσυνήθη πολιτείαν, καὶ πολλῶν ἐπανισταμένων διὰ τὴν κοινὴν ἀναρχίαν, τοῖς μὲν τὰς δλιγαρχίας κατασκευάζουσιν ἐβοήθουν οἱ Λακεδαι-²⁵ μόνιοι, τοῖς δὲ τῆς δημοκρατίας ἀντεχομένοις² συνεμάχουν οἱ Ἀθηναῖοι. ἀμφότεραι γὰρ αἱ πόλεις

² ἔξ delevi (c. 64, 3)
Schäfer 13 ἡ om. P
PAFK

7 μὲν del. Dind.
18 στρατιὰς ν
19 στρατιὰ

αὗται χρόνον διετήρησαν τὰς σπουδάς, μετὰ
δὲ ταῦτα συμπράττουσαι ταῖς οἰκείαις πόλεσιν ἐπο-
λέμουν, οὐδὲν ἔτι φροντίζοντες τῆς κοινῆς συντε-
θείσης εἰρήνης. διόπερ ἐν Ζακύνθῳ τοῖς ἐπὶ τῆς
5 Λακεδαιμονίων ἐπιστασίας χρόνοις γεγονόσι τοῦ
πολιτεύματος ὁ δῆμος χαλεπῶς ἔχων καὶ μηδικα-
κῶν ἐφυγάδευσε πάντας. οὗτοι δὲ πρὸς Τιμό-
θεον τὸν Ἀθηναίων ἡγούμενον τοῦ ναυτικοῦ κατα-
37 φυγόντες συνέπλεον αὐτῷ καὶ συνεμάχουν. τοῦτον 3
10 οὖν παραστησάμενοι συνεργόν, καὶ διαβιβασθέντες
εἰς τὴν υῆδον ὑπ' αὐτοῦ, κατελάβοντο χωρίον δχυ-
ρὸν παρὰ Θάλατταν, ὃ προσηγόρευον Ἀρκαδίαν. ἐκ
τούτου δ' ὀρμώμενοι, καὶ βοηθὸν ἔχοντες τὸν Τιμό-
θεον, ἐπακοποίουν τοὺς ἐν τῇ πόλει. τῶν δὲ Ζακυν- 4
15 θίων τοὺς Λακεδαιμονίους ἀξιούντων βοηθῆσαι, τὸ
μὲν πρῶτον εἰς τὰς Ἀθήνας ἀποστείλαντες πρέσβεις
κατηγόρουν τοῦ Τιμοθέου· ὡς δ' ἐθεώρουν τὸν
δῆμον ἀποκλίνοντα πρὸς τοὺς φυγάδας, συνεστή-
σαντο ναυτικόν, καὶ πληρώσαντες τριήρεις εἴκοσι
20 καὶ πέντε ἔξεπεμψαν τοῖς Ζακυνθίοις συμμαχίαν,
δόντες τὴν ἡγεμονίαν Ἀριστοκράτει.

Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις τῶν ἐκ Κορκύρας 46
τινὲς φίλοι Λακεδαιμονίων ἐπαναστάντες τῷ δῆμῳ,
παρεκάλεσαν τοὺς Σπαρτιάτας ἀποστεῖλαι ναυτικὴν
25 δύναμιν, ὑπισχνούμενοι παραδώσειν αὐτοῖς τὴν

2 οἰκείαις aFJ, ἰδίαις c 4 τοῖς ἐπὶ om. P 7 οὗτοι
referri non posse ad expulsos Lacedaemoniorum assecelas
monuit Palmerius 9 συνέπλεον] συνεπλεομάχονν PA,
συνεπεξομάχονν Wurm 12 προσηγορεύετο Ἀρκαδία Dind.
13 τὸν om. P 18 συνέστησεν τὸν ναυτ. P 20 ζαυθι-
κοῖς P 21 ἀριστοκράτη P

Κόρκυραν. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, τὴν Κόρκυραν
εἰδότες μεγάλην φοπὴν ἔχουσαν τοῖς ἀντεχομένοις
τῆς θαλάττης, ἐσπευσαν κύριοι γενέσθαι ταύτης
2 τῆς πόλεως. εὐθὺς οὖν ἐπεμψαν εἰς τὴν Κόρκυραν
τριήρεις εἴκοσι καὶ δύο, τὴν ἡγεμονίαν Ἀλκίδᾳ⁵
παραδόντες. τοῦτον δὲ τὸν στόλον προσεποιήθησαν
εἰς Σικελίαν ἀποστεῖλαι, ὥστε φίλοι προσδεχθέν-
τες ὑπὸ τῶν Κορκυραίων κατάσχωσι τὴν πόλιν
3 μετὰ τῶν φυγάδων. οἱ δὲ Κορκυραῖοι γνόντες τῶν
Σπαρτιατῶν τὴν ἐπίνοιαν, τὴν μὲν πόλιν ἐπιμελῶς¹⁰
ἐφύλαττον, εἰς δὲ τὰς Ἀθήνας πρέσβεις ἐξέπεμ-
ψαν περὶ βοηθείας. οἱ δ' Ἀθηναῖοι ψηφισάμενοι
βοηθεῖν τοῖς Κορκυραίοις καὶ Ζακυνθίων τοῖς
φυγάσιν, εἰς μὲν τὴν Ζάκυνθον ἐξέπεμψαν Κίτη-
κλέα στρατηγόν, ἥγονύμενον τῶν φυγάδων, εἰς δὲ¹⁵
τὴν Κόρκυραν παρεσκευάζοντο ναυτικὴν δύναμιν
ἐκπέμπειν.

4 "Αμα δὲ τούτοις πραττομένοις κατὰ τὴν Βοιω-
τίαν Πλαταιεῖς ἀντεχόμενοι τῆς Ἀθηναίων συμμα-
χίας μετεπέμποντο στρατιώτας, κευρικότες τοῖς Ἀθη-²⁰
ναίοις παραδοῦναι τὴν πόλιν. ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ
βοιωτάρχαι χαλεπῶς διατεθέντες πρὸς τοὺς Πλα-
ταιεῖς, καὶ σπεύδοντες φθάσαι τὴν παρὰ τῶν Ἀθη-
ναίων συμμαχίαν, εὐθὺς ἐπ' αὐτοὺς δύναμιν ἀξιό-
5 λογον ἤγον. παραγενόμενοι δὲ πλησίον τῆς τῶν²⁵
Πλαταιέων πόλεως, ἀπροσδοκήτον τῆς ἐπιθέσεως
γενομένης, οἱ πλεῖστοι μὲν τῶν Πλαταιέων ἐπὶ τῆς
χώρας καταληφθέντες ὑπὸ τῶν ἵππεων συνηρπά-

7 ἦν α. om. P 13 Ζακυνθίων τοῖς φυγάσιν] Λακε-
δαιμονίων τοῖς συμμάχοις ΑΗΣΚ 28 καταλειφθέντες ΡΑΚ

γησαν, οἱ δὲ λοιποὶ καταφυγόντες εἰς τὴν πόλιν,
καὶ συμμάχων ὄντες ἕρημοι, συνηναγκάσθησαν διο-
λογίας συνθέσθαι τοῖς πολεμίοις εὐαρέστους· ἔδει
38 γὰρ αὐτοὺς τὰ ἔπιπλα λαβόντας ἀπελθεῖν ἐκ τῆς
πόλεως καὶ μηκέτι τῆς Βοιωτίας ἐπιβαίνειν. μετὰ
δὲ ταῦτα οἱ μὲν Θηβαῖοι τὰς Πλαταιὰς κατασκά-
ψαντες καὶ Θεσπιὰς ἀλλοτρίως πρὸς αὐτοὺς δια-
κειμένας ἔξεπόρθησαν, οἱ δὲ Πλαταιεῖς εἰς Ἀθήνας
μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν φυγόντες τῆς ἰσοπολι-
10 τείας ἔτυχον διὰ τὴν χρηστότητα τοῦ δῆμου. καὶ
τὰ μὲν κατὰ Βοιωτίαν ἐν τούτοις ἦν.

Λακεδαιμόνιοι δὲ στρατηγὸν καταστήσαντες *Mνά*-47
σιππον ἔξαπέστειλαν ἐπὶ τὴν Κόρκυραν, ἔχοντα
τριήρεις μὲν ἔξηκοντα καὶ πέντε, στρατιώτας δὲ
15 χιλίους καὶ πεντακοσίους. οὗτος δὲ καταπλεύσας
εἰς τὴν νῆσον καὶ προσλαβόμενος τοὺς φυγάδας
εἰσέπλευσεν εἰς τὸν λιμένα, καὶ τεττάρων μὲν νεῶν
ἐκυρίευσε, τῶν δὲ ὑπολοίπων τριῶν νεῶν φυγου-
σῶν πρὸς τὴν γῆν, αὗται μὲν ἐνεπρήσθησαν ὑπὸ
20 τῶν Κορκυραίων, ἵνα μὴ τοῖς πολεμίοις ὑποχείριοι
γένωνται. ἐνίκησε δὲ καὶ πεξῇ τὸν ἐπὶ τῇ γῇ
λόφον τινὰ κατειλημένους, καὶ καθόλου πολὺν
φόβον τοῖς Κορκυραίοις ἐπέστησεν. Ἀθηναῖοι δὲ
καὶ πάλαι μὲν ἀπεστάλκεισαν Τιμόθεον τὸν Κόνω-
25 νος ἐπὶ βοήθειαν τοῖς Κορκυραίοις μετὰ νεῶν ἔξη-
κοντα· οὗτος δὲ πρὸ τῆς συμμαχίας ταύτης πλεύσας
ἐπὶ Θράκης, καὶ πολλὰς πόλεις ἐπὶ συμμαχίαν προ-

6 Θηβαῖοι FJ, *Λακεδαιμόνιοι* c πλαταιέας P 7 θε-
σπίας P, θεσπειάς F 11 κατὰ ΡΑFJ, κατὰ τὴν c 17 μὲν
ομ. P; τέσσαρας μὲν τῶν F 21 πεξῇ om. f 27 προσκαλε-

3 καλεσάμενος, προσέθηκε τριάκοντα τριήρεις· τότε δὲ καθυστερῶν τῆς τῶν Κορινθαίων συμμαχίας τὸ μὲν πρῶτον ἀπέβαλε τὴν στρατηγίαν, τοῦ δήμου χαλεπῶς πρὸς αὐτὸν διατεθέντος· ὡς δὲ παρέπλευσεν εἰς τὰς Ἀθήνας, ὥγων πρέσβεων πλῆθος τῶν τὴν συμμαχίαν συντιθεμένων καὶ τριάκοντα τριήρεις προστεθειώς, πάντα δὲ τὸν στόλον εὖ κατεσκευακώς πρὸς τὸν πόλεμον, μετενόησεν δὲ δῆμος καὶ πάλιν αὐτῷ τὴν στρατηγίαν ἀποκατέστησεν.
 4 προσιατεσκεύαξον δὲ καὶ ἄλλας τριήρεις τετταράκοντα, ὥστε τὰς πάσας γίνεσθαι ἑκατὸν καὶ τριάκοντα· ἐποιοῦντο δὲ καὶ σίτου καὶ βελῶν καὶ τῶν ἄλλων τῶν εἰς πόλεμον χρησίμων ἀξιολόγους παρασκευάς. κατὰ δὲ τὸ παρὸν στρατηγὸν ἐλόμενοι Κτησικλέα μετὰ στρατιωτῶν πεντακοσίων ἔξεπεμψαν βοηθήσοντα τοῖς Κορινθαίοις. οὗτος δὲ λάθρῳ νυκτὸς ἔλαυθε τοὺς πολιορκοῦντας εἰσπλεύσας εἰς Κόρφυραν· καὶ καταλαβὼν τοὺς ἐν τῇ πόλει πρὸς μὲν ἄλλήλους στασιάζοντας, τὰ δὲ κατὰ τὸν πόλεμον κακῶς διοικοῦντας, τὰς μὲν στάσεις διέλυσε, τῆς δὲ πόλεως πολλὴν ἐπιμέλειαν ποιησάμενος εὐθαρσεῖς ἐποίησε τοὺς πολιορκούμενους. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἀπροσδοκήτως τοῖς πολιορκοῦσιν ἐπιθέμενος ἀνεῖλεν αὐτῶν περὶ διακοσίους, ὕστερον δὲ

σάμενος ο, corr. Dind. 7 δὲ PJL, τε c εὐκατασκευακώς P 10 προκατασκευάξων ο, corr. Dind., προσιατεσκεύαξε Reiske καὶ Dind., καὶ τὰς ο 11 ὥστε Reiske, ὡς καὶ ο πάσας Reiske, ἄλλας πάσας ο 13 εἰς PFK, εἰς τὸν c (c. 44, 1) 15 Στησικλέα ex (c. 46, 3 et) Xen. Hell. VI 2, 10 coni. Wess. 16 λάθρῳ aut ἔλαυθε τοὺς πολιορκοῦντας del. Reiske

μεγάλης μάχης γενομένης τόν τε Μνάσιππον ἀνεῖλε
καὶ τῶν ἄλλων οὐκ διάγους· τέλος δὲ τοὺς πολιορ-
κοῦντας εἰς πολιορκίαν συγκλείσας μεγάλων ἐπαί-
νων ἔτυχεν. τοῦ δὲ περὶ τὴν Κόρκυραν πολέμου 7
5 σχεδὸν ἥδη τέλος ἔχοντος κατέπλευσεν διὰ στόλος
τῶν Ἀθηναίων εἰς τὴν Κόρκυραν, ἔχων στρατηγοὺς
Τιμόθεον καὶ Ἰφικράτην. οὗτοι δὲ τῶν καιρῶν
ὑστερηκότες ἄλλο μὲν οὐδὲν ἐπραξαν μνήμης ἔξιον,
τριήρεσι δὲ Σικελικαῖς περιτυχόντες, ἃς Διονύσιος
10 ἦν ἀπεσταλκὼς Λακεδαιμονίοις ἐπὶ συμμαχίαν, ὡς
ἥροῦντο Κισσίδης καὶ Κρίνιππος, αὐτάνδρους εἶλαν,
οὕσας ἐννέα· τοὺς δὲ ἀλόντας λαφυροπωλήσαντες,
καὶ πλείω τῶν ἔξηροντα ταλάντων ἀθροίσαντες,
ἔμισθοδότησαν τὴν δύναμιν.

15 "Αμα δὲ τούτοις πραττομένοις κατὰ μὲν τὴν 8
Κύπρον Νικοκλῆς δὲ εὐνοῦχος ἐδοιοφόνησεν Εὐαγό-
ραν τὸν βασιλέα καὶ τῆς τῶν Σαλαμινίων βασιλείας
ἐκνοίενσε, κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ρωμαῖοι πρὸς Πραι-
νεστίνους παραταξάμενοι καὶ νικήσαντες τοὺς πλεί-
20 στους τῶν ἀντιταξαμένων κατέκοψαν.

'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀστείου Ρωμαῖοι 48
κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους ἔξι, Μάρ-
κον Φούριον καὶ Λεύκιον Φούριον, ἕτι δὲ Αὐλον
Ποστόμιον καὶ Λεύκιον Λοκρήτιον καὶ Μάρκον
25 Φάβιον καὶ Λεύκιον Ποστόμιον. ἐπὶ δὲ τούτων
κατὰ τὴν Πελοπόννησον ἐγένοντο σεισμοὶ μεγάλοι

16 δε εὐνοῦχος] καὶ εὐνοῦχος Palmerius, ἐπειδὲ δε εὐνοῦχος
(del. καὶ v. 17) Simson, δι' εὐνούχου vel εὐνούχων Reiske
ἐπαγόραν P. 23 φρούριον PA καὶ om. A φρούριον P, om. A
24 Ποστούμιον o - PA καὶ Λεύκιον om. A Λοκρήτιον
o - PA καὶ M. — Ποστόμιον om. A 25 Ποστούμιον v

καὶ κατακλυσμοὶ χώρας καὶ πόλεων ἄπιστοι· οὐδέ-
ποτε γὰρ ἐν τοῖς ἐπάνω χρόνοις ἐγένοντο πάθη
τοιαῦτα περὶ πόλεις Ἑλληνίδας, οὔτε τῶν πόλεων
αὐτάνδρων ἀφανισμός, θείας τινὸς ἐνεργείας τὴν
ἀπώλειαν καὶ φθορὰν τῶν ἀνθρώπων μηχανησαμέ-⁵

2 νης. ἐπέτεινε δὲ τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς δικαιός.
οὐ γὰρ ἡμέρας συνέβη γενέσθαι τὸν σεισμόν, ἐν ᾧ
δυνατὸν ἦν τοὺς κινδυνεύοντας βοηθεῖν ἑαυτοῖς,
ἄλλα τυχτὸς τοῦ πάθους συμβάντος αἱ μὲν οἰκίαι
διὰ τὸ μέγεθος τοῦ σεισμοῦ καταρριπτούμεναι¹⁰
συνεχέοντο, οἱ δὲ ἀνθρώποι διά τε τὸ σκότος
καὶ τὸ τῆς περιστάσεως ἀπροσδόκητον καὶ παρά-
δοξον ἀδυνάτως εἶχον ἀντιλαμβάνεσθαι τῆς σωτη-¹⁵

3 ρίας. οἱ μὲν οὖν πλείους ἐναποληφθέντες τοῖς²⁰
πτώμασι τῶν οἰκιῶν ἡφανίσθησαν· ἐπιλαβούσης δ'¹⁵
ἡμέρας τινὲς ἔξεπήδων ἐκ τῶν οἰκιῶν, καὶ δόξαντες
ἐκπεφευγέναι τὸν κίνδυνον μεῖζον καὶ παραδοξοτέρα
συμφορᾶς περιέπεσον· τῆς γὰρ θαλάσσης μετεωρισθεί-
σης ἐπὶ πολὺ καὶ κύματος ὑψηλοῦ ἔξαιρομένου
κατεκλύσθησαν ἀπαντες σὺν ταῖς πατρίσιν ἀφα-²⁵
νισθέντες. ἐγένετο δὲ τούτο τὸ πάθος τῆς Ἀχαΐας
περὶ δύο πόλεις, Ἐλίκην τε καὶ Βοῦραν, ὃν τὴν
Ἐλίκην [τε] συνέβαινε μέγιστον τῶν κατὰ τὴν Ἀχαΐαν

4 πόλεων ἔχειν ἀξίωμα πρὸ τοῦ σεισμοῦ. περὶ δὲ τῶν
συμπτωμάτων μεγάλης οὕσης ξητήσεως, οἱ μὲν φυσι-²⁵
κοὶ πειρῶνται τὰς αἰτίας τῶν τοιούτων παθῶν οὐκ
εἰς τὸ θεῖον ἀναφέρειν, ἀλλ' εἰς φυσικάς τινας καὶ
κατηναγκασμένας περιστάσεις, οἱ δὲ εὑσεβῶς διακεί-

3 οὐδὲ Dind. 12 τὸ διὰ τὸ Dind. 14 ἐναπολειφθέν-

τες P 19 ἔξαιρον μ. P 22 Ἐλίκην P 23 τε del. Dind.

μενοι πρὸς τὸ θεῖον πιθανάς τινας αἰτίας ἀποδιδοῦσι τοῦ συμβάντος, ὡς διὰ θεῶν μῆνιν γεγενημένης τῆς συμφορᾶς τοῖς εἰς τὸ θεῖον ἀσεβήσασι· περὶ ᾧ καὶ ἡμεῖς ἀκριβῶς ἀναγράψαι πειρασόμεθα 5 τῇ κατὰ μέρος ἴστορίᾳ. κατὰ τὴν Ἰωνίαν ἐννέα⁴⁹ πόλεις εἰώθεισαν κοινὴν ποιεῖσθαι σύνοδον τὴν τῶν Πανιστίων, καὶ θυσίας συνθύειν ἀρχαίας καὶ μεγάλας Ποσειδῶνι περὶ τὴν ὀνομαζομένην Μυκάλην ἐν ἐρήμῳ τόπῳ. ὕστερον δὲ πολέμων γενομένων περὶ τούτους τοὺς τόπους οὐ δυνάμενοι ποιεῖν τὰ Πανιώνια, μετέθεσαν τὴν πανήγυριν εἰς ἀσφαλῆ τόπον, δις ἦν πλησίον τῆς Ἐφέσου. πέμψαντες δὲ θεωροὺς Πυθώδε, χρησμοὺς ἔλαβον ἀφιδρύματα λαβεῖν ἀπὸ τῶν ἀρχαίων καὶ προγονικῶν αὐτοῖς 10 βωμῶν ἔξι Ἐλίκης τῆς ἐν τῇ τότε μὲν Ἰωνίᾳ, νῦν δὲ Ἀχαΐᾳ καλούμενη. οἱ μὲν οὖν Ἰωνεῖς κατὰ τὸν² χρησμὸν ἐπεμψαν εἰς Ἀχαΐαν τοὺς ληψομένους τὰ ἀφιδρύματα· οὗτοι δὲ πρὸς τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν διαλεχθέντες ἐπεισαν διδόναι τὰ ἀξιούμενα. οἱ δὲ²⁰ τὴν Ἐλίκην οἰκοῦντες, ἔχοντες παλαιὸν λόγιον διτετάρτες κινδυνεύσουσιν ὅταν Ἰωνεῖς ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ Ποσειδῶνος θύσωσιν, ἀναλογιζόμενοι τὸν χρησμὸν ἀντέλεγον τοῖς³ Ιωσὶ περὶ τῶν ἀφιδρυμάτων, λέγοντες μὴ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν, ἀλλ' ἴδιον αὐτῶν εἶναι τὸ τέμενος· συνέπραττον δὲ τούτοις καὶ οἱ τὴν Βοῦραν οἰκοῦντες. τῶν δὲ Ἀχαιῶν κοινῷ δόγματι³

1 ἀποδίδωσι Α, ἀπὸ δωσι P	3 τοῖς om. P	ἀσεβή-	
μασιν P	4 ἀκριβῶς om. P	5 τῇ] ἐν τῇ A	έννεα]
δώδεκα Wess. ex Herod. I 145, Strab XIV 1, 20		15 ἐν	
τῷ . . . Ἰωνίας . . . Ἀχαίας καλούμενης o, corr. Madvig		20 ἐλ-	
λικὴν P	24 αὐτῶν o		

συγχωρησάντων, οἱ μὲν Ἱωνες ἔθυσαν ἐπὶ τοῦ βιωμοῦ τοῦ Ποσειδῶνος κατὰ τὸν χρησμόν, οἱ δὲ 41 Ἐλικεῖς τὰ χρήματα διαρρίψαντες τῶν Ἱώνων τούς τε θεωροὺς συνήρπασαν, ἡσέβησάν τε εἰς τὸ θεῖον. ἀνδ' ὃν φασι μηνίσαντα τὸν Ποσειδῶνα διὰ τοῦ 5 σεισμοῦ καὶ τοῦ κατακλυσμοῦ τὰς ἀσεβούσας πόλεις 4 λυμήνασθαι. τοῦ δὲ ἐκ Ποσειδῶνος γεγονέναι τὴν μῆνιν ταῖς πόλεσί φασιν ἐμφανεῖς ἀποδεῖξεις ὑπάρχειν διὰ τὸ τῶν σεισμῶν καὶ τῶν κατακλυσμῶν τοῦτον τὸν θεὸν ἔχειν διειλῆφθαι τὴν ἔξουσίαν, 10 καὶ διὰ τὸ δοκεῖν τὸ παλαιὸν τὴν Πελοπόννησον οἰκητήριον γεγονέναι Ποσειδῶνος, καὶ τὴν χώραν ταύτην ὥσπερ ἵερὰν τοῦ Ποσειδῶνος νομίζεσθαι, καὶ τὸ σύνολον πάσας τὰς ἐν Πελοποννήσῳ πόλεις μάλιστα τῶν ἀθανάτων τὸν θεὸν τιμᾶν τοῦτον. 15 5 πρὸς δὲ τούτοις τὴν Πελοπόννησον κατὰ βάθους ἔχειν μεγάλα κοιλώματα καὶ συστάσεις ὑδάτων ναματιαίων μεγάλας. εἶναι γὰρ ἐν αὐτῇ δύο ποταμοὺς φανεροὺς ἁέοντας ὑπὸ γῆν· ὅ τε γὰρ περὶ Φένεον ποταμὸς εἰς τὴν γῆν καταδυόμενος ἐν τοῖς 20 προτέροις χρόνοις ἡφανίζετο, τῶν κατὰ γῆς ἄντρων αὐτὸν ὑποδεχομένων, ὅ τε περὶ [τὸ] Στύμφηλον εἰς τι χάσμα καταδυόμενος ἐπὶ διακοσίους σταδίους φέρεται κεκρυμμένος κατὰ γῆς καὶ παρὰ τὴν τῶν Ἀργείων πόλιν ἔξιησιν. πρὸς δὲ τοῖς εἰρημένοις 25 λέγουσιν, ὅτι πλὴν τῶν ἀσεβησάντων οὐδεὶς ἔλλος

³ χρήματα] θέματα Dind. (c. 82, 1) 5 φῆσι PAK,
om. F 9 καὶ τῶν κατακλυσμῶν om. P; τῶν om. F
20 Φενεὸν v 22 Στύμφηλον] τὸ στύμφην Pa, τὸ στύμ-
φιον c 23 τι Dind., τὸ o

περιέπεσε τῇ συμφορᾷ. καὶ περὶ μὲν τῶν γενομένων σεισμῶν καὶ κατακλυσμῶν ἀρκεσθησόμεθα τοῖς ὁγῆσιν.

'Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀλκισθένους **Po-50**
 5 μαῖοι μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους κατέστησαν δικτώ, Λεύκιον Οὐαλέριον καὶ Πόπλιον, ἔτι δὲ Γάιον Τερέντιον καὶ Λεύκιον Μενήνιον, πρὸς δὲ τούτοις Γάιον Σολπίκιον καὶ Τίτον Παπίριον καὶ Λεύκιον Αἰμίλιον, παρὰ δὲ Ἡλείοις διλυμπιὰς ἥχθη
 10 δευτέρα πρὸς ταῖς ἐκατόν, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Δάμων Θούριος. ἐπὶ δὲ τούτων, Λακεδαιμονίων 2 ἔτη σχεδὸν πεντακόσια τῆς Ἑλλάδος ἔχόντων τὴν ἡγεμονίαν, τὸ θεῖον προεσήμαινεν αὐτοῖς τῆς ἀρχῆς τὴν ἀποβολήν· ὥφθη μὲν γὰρ κατὰ τὸν οὐρανὸν 15 ἐπὶ πολλὰς νύκτας λαμπὰς μεγάλη καομένη, ἀπὸ τοῦ σχήματος ὄνομασθεῖσα πυρίνη δοκίς· μικρὸν δ' ὑστερον ἡττηθέντες οἱ Σπαρτιᾶται παραδόξεις μεγάλῃ μάχῃ τὴν ἡγεμονίαν ἀπέβαλον ἀνελπίστως.
 20 ἔνιοι δὲ τῶν φυσικῶν τὴν γένεσιν τῆς λαμπάδος 3 εἰς φυσικὰς αἰτίας ἀνέφερον, ἀποφαινόμενοι τὰ τοιαῦτα φαντάσματα κατηναγκασμένως γίνεσθαι χρόνοις ὡρισμένοις, καὶ περὶ τῶν τοιούτων τούς τε ἐν Βαβυλῶνι Χαλδαίους καὶ τοὺς ἄλλους ἀστρολόγους ποιουμένους προορήσεις ἐναργεῖς ἐπιτυγχά-
 25 νειν· τοὺς δὲ μὴ θαυμάζειν ὅταν γένηται τι τοιοῦτον, ἀλλ' ἐὰν μὴ γένηται, κατὰ τὰς ἴδιας

4 δ'] γὰρ P 6 Πόπλιον PA, Πόπλιον Ἀγκον c (Liv. VI 27) 7 Τερέντιον et Λεύκιον et Γάιον et καὶ Τίτον — Λεύκιον om. A 8 Σολπίκιον v Παπύριον v 9 Αἰμίλιον PA, Αἰμίλιον καὶ Φλάβιον Μάρκον c 10 ἐκατόν] ἐνενήκοντα P 25 τοὺς δὲ] ὥστε Madvig

ἐκάστων περιόδους αἰωνίοις κινήσεσι καὶ φοραις
ώρισμέναις [τῶν] συντελούμενων. τὴν δ' οὖν λαμ-
πάδα τοσαύτην ἐσχηκέναι λαμπρότητα καὶ δύναμιν
τοῦ φωτός, ὥστ' ἐπὶ τῆς γῆς σκιὰς ποιεῖν παραπλη-
4 σίας τῇ σελήνῃ. κατὰ δὲ τούτους τὸν χρόνον⁵ Ἀρτα-
ξέρξης δὲ βασιλεὺς δρῶν πάλιν ταραττομένην τὴν
Ἐλλάδα πρέσβεις ἀπέστειλε, παρακαλῶν συλλύ-
σασθαι τὸν ἐμφυλίον πολέμους καὶ συνθέσθαι
κοινὴν εἰρήνην κατὰ τὰς δμολογίας, ἃς πρότερον
ῆσαν πεποιημένοι. τῶν Ἐλλήνων δὲ πάντων ἀσμέ-
10 νως προσδεξαμένων τὸν λόγον, συνέθεντο κοινὴν
εἰρήνην αἱ πόλεις πᾶσαι πλὴν Θηβαίων· Θηβαῖοι
γὰρ μόνοι, τὴν Βοιωτίαν ὑπὸ μίαν ἄγοντες συντέ-
λειαν, οὐ προσεδέχθησαν ὑπὸ τῶν Ἐλλήνων διὰ
τὸ πᾶσιν ἀρέσκειν κατὰ πόλιν γίνεσθαι τὸν
δροντας καὶ τὰς σπουδάς. διόπερ ἔκσπουδοι γενη-
θέντες ὥσπερ καὶ πρότερον, συνεῖχον τὴν Βοιωτίαν
15 5 ἐν τῇ καθ' αὐτοὺς μιᾷ συντελείᾳ. ἐπὶ δὲ τούτοις
οἱ Λακεδαιμόνιοι παροξυνθέντες ἔγνωσαν μεγάλη
δυνάμει στρατεύειν ἐπ' αὐτούς, ὡς κοινοὺς πολε-
μίους²⁰ σφόδρα γὰρ ὑφεωδῶντο τὴν αὔξησιν αὐτῶν,
μήποτε τῆς ὅλης Βοιωτίας ἥγούμενοι τὴν ἡγεμο-
νίαν τῆς Σπάρτης καταλύσωσιν, ἐπιλαβόμενοι και-
ροῦ. ἐν τε γὰρ τοῖς γνμνασίοις συνεχῶς διατρί-
βοντες εὔρωστοι τοῖς σώμασιν ὑπῆρχον, καὶ φύσει
25 φιλοπόλεμοι καθεστῶτες οὐδενὸς ἔθνους Ἑλληνικοῦ
6 ταῖς ἀνδρείαις ἐλείποντο. εἶχον δὲ καὶ ἡγεμόνας

1 ἐκάστων] ἀστέρων Rhod.; περιόδους, ἐκάστων fort.

2 τῶν delevi, ἀπάντων Rhod., τούτων Wurm συντελούμέ-
νας Reiske 3 φασι add. Madvig 10 τῶν δὲ Ἐλλήνων v

ἐπιφανεῖς ταῖς ἀρεταῖς πολλοὺς μὲν καὶ ἄλλους,
μεγίστους δὲ τρεῖς, Ἐπαμεινώνδαν καὶ Γοργίαν,
ἔτι δὲ καὶ Πελοπίδαν· ἡ τέ πόλις τῶν Θηβαίων
διὰ τῆς τῶν προγόνων ἐπιφανείας ἐν τοῖς ἡραικοῖς
χρόνοις φρονήματος ἦν πλήρης καὶ μεγάλων ὀρέ-
γετο πραγμάτων. κατὰ μὲν οὖν τούτον τὸν ἐνι-
αυτὸν οἱ Λακεδαιμόνιοι παρεσκευάζοντο πρὸς τὸν
πόλεμον καὶ δυνάμεις κατέλεγον τὰς μὲν πολιτικάς,
τὰς δὲ παρὰ τῶν συμμάχων.

¹⁰ ⁴³ 'Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φρασικλείδου ^{Po-51}
μαῖοι κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους δικτώ,
Πόπλιον Μάνιον καὶ Γάιον, Ἐρενούπιον καὶ Γάιον
Σέξτον καὶ Τιβέριον Ἰούλιον, ἔτι δὲ Λεύκιον Λαβί-
νιον καὶ Πόπλιον Τριβώνιον καὶ Γάιον Μάλλιον,
¹⁵ πρὸς δὲ τούτοις Λεύκιον Ἀνθέστιον. ἐπὶ δὲ τούτων
οἱ μὲν Θηβαῖοι ἔκσπουνδοι γεγονότες ἡναγκάσθησαν
ἀναδέξασθαι μόνοι τὸν πρὸς Λακεδαιμονίους πόλε-
μον· οὐδεμιᾶς γὰρ ἐξῆν πόλει συμμαχῆσαι διὰ τὸ
πάσας συντεθεῖσθαι τὴν κοινὴν εἰρήνην. οἱ δὲ ²
²⁰ Λακεδαιμόνιοι, μονωθέντων τῶν Θηβαίων, ἔκριναν
πολεμεῖν αὐτοῖς καὶ τὰς Θηβας ἐξανδραποδίσασθαι.
φανερᾶς δὲ οὕσης τῆς τῶν Λακεδαιμονίων παρα-
σκευῆς, καὶ τῶν Θηβαίων ἐργάμων ὅντων συμμά-
χων, ἀπαντεῖς ὑπελάμβανον αὐτοὺς ὁρδίως ὑπὸ τῶν

2 Γοργίδαν cf. 39, 2 12 Μάνιον] *Manlius* Liv. VI 30
γάιον· ἐρενούπιον· καὶ P καὶ et Ἐρενούπιον καὶ Γάιον
om. A 13 Σέξτον v; *Sextilius* Liv. καὶ et Ἰούλιον
et Λαβ. — Πόπλιον et καὶ Γ. Μάλλιον om. A Λαβίνιον]
Albinius Liv. 14 Τριβώνιον o-PA Μάλιον FK 19 συν-
τίθεσθαι o, corr. Reiske 24 ὁρδίως] ἀν add. Hert. et
Madvig; καταπολεμηθήσεσθαι malim

3 Σπαρτιατῶν καταπολεμηθῆναι. διόπερ οἱ μὲν εὐνοῦ-
κῶς ἔχοντες τῶν Ἑλλήνων πρὸς τοὺς Θηβαίους
συνήλγουν αὐτοῖς ἐπὶ ταῖς προσδοκωμέναις συμφο-
ραῖς, οἱ δὲ ἀλλοτρίως ἔχοντες περιχαρεῖς ἦσαν, ὡς
αὐτίκα μάλα τῶν Θηβαίων ἔξανδρα ποδισθησομένων. 5
τέλος δὲ οἱ Λακεδαιμόνιοι πολλὴν δύναμιν παρα-
σκευασάμενοι παρέδωκαν αὐτὴν Κλεομβρότῳ τῷ
βασιλεῖ, καὶ πρῶτον μὲν προαπέστειλαν πρέσβεις
εἰς Θήβας, προστάττοντες ἀπάσας τὰς ἐν τῇ Βοιωτίᾳ
πόλεις ἐᾶν αὐτονόμους, Πλαταιάς δὲ καὶ Θεσπιάς 10
οἰκίζειν καὶ τὴν χώραν τοῖς πρότερον γεγονόσι
κυρίοις ἀποκαταστῆσαι. ἀποκριναμένων δὲ τῶν
Θηβαίων, ὡς οὗτ' αὐτοὶ πολυπραγμονοῦσιν οὐδὲν
τῶν κατὰ τὴν Λακωνικὴν οὕτ' ἔκείνους ἀπτεσθαι
προσήκει τῆς Βοιωτίας· γενομένων δὲ τοιούτων τῶν 15
ἀποκρίσεων οἱ Λακεδαιμόνιοι τὸν Κλεόμβροτον
εὐθὺς ἔξεπεμψαν μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπὶ τὰς Θήβας·
οἱ δὲ τῶν Λακεδαιμονίων σύμμαχοι προσθύμως εἶχον
εἰς τὸν πόλεμον, ἐλπίζοντες μήτ' ἀγῶνα μήτε μάχην
52 ἔσεσθαι, ἀλλ' ἀκονιτὶ τῶν Βοιωτῶν κρατήσειν. οὗτοι 20
μὲν οὖν προάγοντες ὡς ἤκουν εἰς Κορώνειαν, κατε-
στρατοπέδευσαν καὶ τοὺς καθυστεροῦντας τῶν συμ-
μάχων ἀνέμενον. οἱ δὲ Θηβαῖοι διὰ τὴν παρουσίαν

1 οἱ μὲν εὐνοῦκῶς ἔχοντες Dind., εὐνοικῶς ἔχόντων οἱ;
τινῶν add. Wurm 7 κλεομβρότα P 8 προσαπέστειλαν
PAL 10 Πλαταιέας ο-J 13 πολυπραγμονοῦσιν v οὐδὲν addidi,
τι add. Dind. 14 τῶν] τὰ Reiske οὗτ' PAFJKL, οὗτως
οὗτ' c 15 προσήκειν PAFHJK τῶν om. AFJL 16 ἀπο-
κρίσεων om. L, ἐγκρίσεων A 20 ἀλλ' ἀκονητεῖ P, ἀλλὰ
κοινῇ AFKL 21 Κορώνειαν Wess., χερώνειαν PA, και-
ρώνειαν c

τῶν πολεμίων ἐψηφίσαντο τέκνα μὲν καὶ γυναικας εἰς Ἀθήνας ὑπεκυρέσθαι, αὐτοὶ δ' Ἐπαμεινώνδαν στρατηγὸν ἔλομενοι τούτῳ τὰ κατὰ τὸν πόλεμον ἐπέτρεψαν, συμπαρόντων αὐτῷ βοιωταρχῶν ἔξ. δ 2
 5 δ' Ἐπαμεινώνδας πανδημεὶ τὸν Θηβαίον τὸν ἐν ἡλικίᾳ στρατιᾶς ὄντας καταλέξας εἰς τὴν μάχην καὶ τῶν ἄλλων Βοιωτῶν τὸν εὐθέτους, προῆγε τὴν
 44 δύναμιν ἐκ τῶν Θηβῶν, ἔχων τὸν σύμπαντας οὐ πλείους τῶν ἔξακισχιλίων. κατὰ δὲ τὴν τῆς πόλεως 3
 10 ἔξοδον τῶν στρατιωτῶν πολλοῖς ἔδοξε δυσχερῆ σημεῖα φανῆναι τῷ στρατοπέδῳ. περὶ γὰρ τὰς πύλας ἀπήντησε τοῖς περὶ τὸν Ἐπαμεινώνδαν κῆρυξ τυφλός, διὸ ἀνδράποδ' ἀποδεδρακότα, καθάπερ ἦν εἰδισμένον, ἀνηγόρευε κηρύττων μήτ' ἔξαγειν Θή-
 15 βηθεν μήτ' ἀφανίζειν, ἀλλ' ἀπάγοντα πάλιν ἀνασώζειν. οἱ μὲν οὖν πρεσβύτεροι τῶν ἀκονόντων 4 τοῦ κήρυκος οἰωνὸν ἐποιοῦντο τοῦ μέλλοντος, οἱ δὲ νεώτεροι ἡσυχίαν εἶχον, ἵνα μὴ δόξωσι διὰ δειλίαν ἀποτρέπειν τὸν Ἐπαμεινώνδαν τῆς στρατείας.
 20 δ' δ' Ἐπαμεινώνδας πρὸς τὸν λέγοντας προσέχειν δεῖν τοῖς οἰωνοῖς εἶπεν

εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης.

ταύτη δὲ τῇ παροησίᾳ καταπληξαμένου τοῦ Ἐπα- 5 μεινώνδου τὸν εὐλαβῶς ἔχοντας, ἔτερος οἰωνὸς

5 τὸν ἐν] ἐν P 6 στρατείας Schäfer 13 τυφλός Madvig, τυφλὸν ο; τὸ τυχόν Wurm δὲ addidi, nisi mavis ἀπαντήσας ἀνδράποδα ἀποδεδρακότα Madvig, ἀνδρα ἀποδεδρακότα ο καθάπερ PA, κομίζων καὶ καθάπερ c (ὄνομάςων Reiske, γνωρίζων Madvig) 15 μηδ' ἀφ. o - FJ 18 ἡσυχίαν] τὴν ἡσυχίαν Dind. 19 ἀνατρέπειν o, corr. Wess. στρατιᾶς PAL 20 Ἐπαμεινώνδας — οἰωνοῖς om. P 21 δεῖν Wess., δεῖ v

ἐφάνη δυσχερέστερος τοῦ προτέρου. ὁ γὰρ γραμματεὺς προηγεν ἔχων δόρυ καὶ ταινίαν ἐπ' αὐτῷ, καὶ προεσήμανε τὸ παραγγελλόμενον ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων· πνεύματος δὲ γενομένου συνέβη τὴν ταινίαν ἀποσπασθῆναι περὶ τινα στήλην ἐφεστῶσαν ⁵ τάφῳ· ἥσαν δὲ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ τεθαμμένοι τινὲς Λακεδαιμόνιοι καὶ Πελοποννήσιοι, οἵ μετ' Ἀγη-
6 σιλάου στρατεύσαντες ἐτελεύτησαν. τῶν δὲ πρεσβυτέρων τινὲς πάλιν ἐντυχόντες διεμαρτύραντο μὴ προάγειν τὴν δύναμιν, φανερῶς τῶν θεῶν καλύ-
10 όντων, ὁ δ' οὐδὲν αὐτοῖς ἀποκριθεὶς προηγε τὸ στρατόπεδον, ἡγούμενος τὸν ὑπὲρ τῶν καλῶν λογισμὸν καὶ τὴν ὑπὲρ τῶν δικαίων μνήμην αἰρετω-
7 τέραν εἶναι τῶν παρόντων σημείων. ὁ μὲν οὖν
Ἐπαμεινάνδας πεφιλοσοφηκὼς καὶ τοῖς ἐν παιδείᾳ ¹⁵ λογισμοῖς ἐμφρόνως χρησάμενος παραυτίκα μὲν ὑπὸ πολλῶν μέμψεως ἔτυχεν, ὕστερον δὲ διὰ τῶν κατορθωμάτων δόξας στρατηγικῇ συνέσει διαφέρειν μεγίστων ἀγαθῶν αἴτιος ἐγένετο τῇ πατρῷδι. εὐδὺς γὰρ προαγαγὼν τὴν δύναμιν, καὶ προκαταλα-
20 βόμενος τὰ περὶ τὴν Κορώνειαν στενά, κατεστρατοπέδευσεν.

53 Ὁ δὲ Κλεόμβροτος πυθόμενος τοὺς πολεμίους προκατειληφέναι τὰς παρόδους, τὸ μὲν ταύτῃ ποιεῖσθαι τὴν διεξοδον ἀπέγνω, πορευθεὶς δὲ διὰ τῆς ²⁵ Φωκίδος, καὶ διεξελθὼν τὴν παραθαλαττίαν δόδὸν χαλεπὴν οὖσαν, ἐνέβαλεν εἰς τὴν Βοιωτίαν ἀκιν-

3 καὶ om. PAFL; προηγεν fort. del.

5 ἀποσπασθῆναι] ἀποσπασθεῖσαν περιτεθῆται Wurm, ἀποσπασθεῖσαν περιτεθῆναι Bezzel 18 ἔδοξε et 19 γενόμενος Reiske

δύνως· ἐν παρόδῳ δέ τινα τῶν πολισματίων χει-
φωσάμενος δέκα τριηρῶν ἐγκρατῆς ἐγένετο. μετὰ 2
δὲ ταῦτα καταντήσας εἰς τὰ καλούμενα Λευκτρα
κατεστρατοπέδευσε καὶ τοὺς στρατιώτας ἐκ τῆς ὁδοι-
5 πορίας ἀνελάμβανεν. οἱ δὲ Βοιωτοὶ προσάγοντες ἐπὶ⁶
τοὺς πολεμίους, ὡς ἥγγισαν αὐτοῖς καὶ λόφους τινὰς
ὑπερβαλόντες ἀφνω κατενόησαν τοὺς Λακεδαιμο-
νίους ἐπέχοντας ἄπαν τὸ Λευκτρικὸν πεδίον, κατε-
πλάγησαν ἰδόντες τὸ μέγεθος τῆς δυνάμεως. συν- 3
10 εδρευσάντων δὲ τῶν βοιωταρχῶν καὶ βουλευομένων,
πότερον χρὴ μένειν καὶ πρὸς πολλαπλασίονα δύ-
ναμιν διαγωνίζεσθαι ἢ τὴν ἀναχώρησιν ποιησάμε-
νοι ἐν τόποις ὑπερδεξίοις συστήσονται τὴν μάχην,
ἔτυχον αἱ γνῶμαι τῶν ἡγεμόνων ἵσαι γενόμεναι. ἔξ
15 γὰρ ὅντων βοιωταρχῶν τρεῖς μὲν ὕστοντο δεῖν ἀπ-
άγειν τὴν δύναμιν, τρεῖς δὲ μένειν καὶ διαγωνίζε-
σθαι, ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ Ἐπαμεινώνδας συνεξαριθμού-
μενος. ἀπορίας δ' οὕσης μεράλης καὶ δυσκορίτου
τῶν βοιωταρχῶν [δ] ἔβδομος ἦκεν, ὃν πείσας Ἐπα-
20 μεινώνδας ὁμόψηφον ἔαυτῷ γενέσθαι προετέρησε
τῇ γνώμῃ. δ μὲν οὖν ὑπὲρ τῶν ὅλων ἀγῶν τοῦτον
τὸν τρόπον ἐκυρώθη. ὁ δ' Ἐπαμεινώνδας ὁρῶν 4
τοὺς στρατιώτας δεισιδαιμονοῦντας ἐπὶ τοῖς γεγο-
νόσι σημείοις, ἐφιλοτιμεῖτο διὰ τῆς ἴδιας ἐπινοίας

1 ἐν om. PA παρόδα P τινα] τι conicio ex Xen.
Hell. VI 4, 3 2 *δέκα c. 78, 4] τε καὶ PA, καὶ c; δώ-
δεκα Wurm ex Xen. ἐγένετο] γενόμενος παρῆλθε f
9 ἰδόντες FJ, εἰδότες c 10 βοιωτάρχων P (et bis infra)
13 ὑπερδεξίοις Reiske, δεξιοῖς o; δυσεξίτοις Wurm συστή-
σονται PJL, συστήσωνται c 15 γὰρ παρόντων Schäfer
19 ὁ om. P 20 ὁμόψυχον o, corr. Rhod. 21 τῆς
γνώμης o, corr. Madvig

καὶ στρατηγίας μεταθεῖναι τὰς τοῦ πλήθους εὐλα-
βείας. διόπερ τινῶν προσφάτως παραγεγονότων ἐκ
Θηβῶν ἔπεισεν εἰπεῖν, ὅτι τὰ κατὰ τὸν νεὼν τοῦ
Ἡρακλέους ὅπλα παραδόξως ἀφανῆ γέγονε καὶ λό-
γος ἐν ταῖς Θήβαις διαδέδοται ὡς τῶν ἡρώων τῶν 5
ἀρχαίων ἀνειληφότων αὐτὰ καὶ βοηθεῖν τοῖς Βοιω-
τοῖς ἀπεληλυθότων. ἄλλον δὲ κατέστησεν ὡς ἀπὸ
Τροφωνίου προσφάτως ἀναβεβηκότα καὶ λέγοντα,
διότι προστέταχεν ὁ θεὸς αὐτοῖς, ὅταν ἐν Λεύκτροις
νικήσωσιν, ἀγῶνα τιθέναι Διὶ βασιλεῖ στεφανίτην.¹⁰
ἀφ' οὗ δὴ Βοιωτοὶ ταύτην ποιοῦσι τὴν πανήγυριν
ἐν Λεβαδείᾳ.

54 Συνήργησε δὲ πρὸς ταύτην τὴν ἐπίνοιαν Λεαν-
δρίας ὁ Σπαρτιάτης, πεφευγὼς μὲν ἐκ Λακεδαι-
μονος, τότε δὲ συστρατεύων Θηβαίοις. οὗτος γὰρ 15
ἐν ἐκκλησίᾳ προαχθεὶς ἀπεφήνατο παλαιὸν εἶναι
λόγιον τοῖς Σπαρτιάταις, ὅτι τότε τὴν ἡγεμονίαν ἀπο-
βαλοῦσιν, ὅταν ἐν Λεύκτροις ὑπὸ Θηβαίων ἥττη-
2 θῶσιν. προσῆλθον δὲ τῷ Ἐπαμένωνδᾳ καὶ χρημα-
λόγοι τινὲς ἐγχώριοι, λέγοντες ὅτι περὶ τὸν τάφον 20
τῶν Λεύκτρουν καὶ Σκεδάσουν θυγατέρων μεγάλῃ
συμφορᾷ δεῖ περιπεσεῖν Λακεδαιμονίους διὰ τοιαύ-
3 τας αἰτίας. Λεύκτρος ἦν, ἀφ' οὗ τὸ πεδίον τοῦτο
ἔσχε τὴν προσηγορίαν. τούτου θυγατέρας καὶ Σκε-
δάσου τινὸς δομοίως κόρας πρέσβεις Λακεδαιμονίων 25
ἔβιάσαντο· αἱ δὲ ὑβρισθεῖσαι τὴν συμφορὰν οὐκ

3 τὰ om. PA νεώ P 4 ἡρακλέως PA ὅπλοις P
 10 στεφανίτην P 12 λιβαδία P 13 Λεανδρίδας Dind.,
 Κλεανδρίδας C. Müller 16 ἀπεφήνατο Wess., ἀπέφηνε
 τὸ o 17 ἀποβάλωσιν PAL 18 ὑπὸ Θηβαίων om. J
 21 τῶν om. P

ἐνέγκασαι, τῇ πατρίδι τῇ πεμψάσῃ τοὺς ὑβριστὰς
καταρασάμεναι τὸν βίον αὐτοχειρίᾳ κατέστρεψαν.

πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων τοιούτων λεγομένων, καὶ τοῦ 4

46 Επαμεινώνδον συναγαγόντος ἐκκλησίαν καὶ τοὺς
5 στρατιώτας τοῖς οἰκείοις λόγοις προτρέψαμένου πρὸς
τὸν ἀγῶνα, πάντες μετέθεντο τὰς γνώμας, καὶ τῆς
μὲν δεισιδαιμονίας ἀπελύθησαν, πρὸς δὲ τὴν μά-
χην εὐθαρσεῖς ταῖς ψυχαῖς κατέστησαν. ἥλθε δὲ 5
καὶ συμμαχία κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν τοῖς Θηβαίοις
10 παρὰ Θετταλῶν, πεζὸι μὲν χίλιοι καὶ πεντακόσιοι,
ἱππεῖς δὲ πεντακόσιοι, ἦν ἡγεῖτο Ἰάσων. οὗτος δ'
ἔπεισε τούς τε Βοιωτοὺς καὶ τὸν Λακεδαιμονίους
ἀνοχὰς ποιήσασθαι καὶ τὰ παράλογα τῆς τύχης
εὐλαβηθῆναι. γενομένων δὲ τῶν σπουδῶν Κλεόμ- 6
15 βροτος ἀνέξευξε μετὰ τῆς δυνάμεως ἐκ τῆς Βοιω-
τίας, καὶ ἀπήντησεν αὐτῷ ἄλλη δύναμις μεγάλη
Λακεδαιμονίων καὶ τῶν συμμάχων, ἡγουμένουν Ἀρ-
χιδάμου τοῦ Ἀγησιλάου. οἱ γὰρ Σπαρτιᾶται θεω-
ροῦντες τὴν ἐτοιμότητα τῶν Βοιωτῶν, καὶ τὸ θρά-
20 σος καὶ τὴν ἀπόνοιαν εὐλαβούμενοι, τὴν δευτέραν
ἀπεστάλκεισαν δύναμιν, ἵνα τῷ πλήθει τῶν ἀγω-
νιζομένων περιγένωνται τῆς τῶν πολεμίων τόλμης.
συνελθούσων δ' εἰς ταῦτὸ τῶν δυνάμεων αἰσχρὸν 7
εἶναι ὑπέλαβον οἱ Λακεδαιμόνιοι δεδιέναι τὰς τῶν
25 Βοιωτῶν ἀρετάς. διόπερ τὰς σπουδὰς παρ' οὐδὲν
ἡγησάμενοι μετὰ πολλῆς προθυμίας ἀνέκαμψαν εἰς
Λεῦκτρα. ἐτοίμων δ' ὅντων καὶ τῶν Βοιωτῶν πρὸς
τὴν μάχην, ἔξετατον ἀμφότεροι τὰς δυνάμεις.

55 Καὶ παρὰ μὲν τοῖς Λακεδαιμονίοις οἱ ἀφ' Ἡρακλέους γεγονότες ἡγεμόνες ἐτάχθησαν ἐπὶ τῶν κεράτων, Κλεδυβροτός τε δι βασιλεὺς καὶ Ἀρχίδαμος δι Ἀγησιλάου τοῦ βασιλέως υἱός, παρὰ δὲ τοῖς Βοιωτοῖς Ἐπαμεινώνδας ἰδίᾳ τινὶ καὶ περιττῇ τάξει 5 χρησάμενος διὰ τῆς ἰδίας στρατηγίας περιεποιήσατο 2 τὴν περιβόητον νίκην. ἐκλεξάμενος γὰρ ἐξ ἀπάσης τῆς δυνάμεως τοὺς ἀρίστους ἐπὶ τὸ ἔτερον μέρος ἔστησε, μεθ' ὧν καὶ αὐτὸς ἔμελλε διαγωνίζεσθαι· τοὺς δ' ἀσθενεστάτους ἐπὶ τὸ ἔτερον κέρας τάξας 10 παρήγγειλεν αὐτοῖς φυγομαχεῖν καὶ κατὰ τὴν ἔφοδον τῶν πολεμίων ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον ὑποχωρεῖν. διὸ καὶ λοξὴν ποιήσας τὴν φάλαγγα, τῷ τοὺς ἐπι- 3 λέκτους ἔχοντι κέρατι ἔγνω κρίνειν τὴν μάχην. ὡς δ' αἱ τε σάλπιγγες ἐσήμαινον παρ' ἀμφοτέροις τὸ 15 πολεμικὸν καὶ κατὰ τὴν πρώτην ὁρμὴν συνηλάλαξαν αἱ δυνάμεις, οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι τοῖς κέρασιν ἀμφοτέροις ἐπῆγον μηνοειδὲς τὸ σχῆμα τῆς φάλαγγος πεποιηκότες, οἱ δὲ Βοιωτοὶ τῷ μὲν ἔτέρῳ κέρατι ὑπεχώρουν, τῷ δὲ ἔτέρῳ δρόμῳ συνῆπτον 20 4 τοῖς πολεμίοις. ὡς δὲ συνῆψαν ἀλλήλοις εἰς χειρας, τὸ μὲν πρῶτον ἐκθύμωσις ἀμφοτέρων ἀγωνιζομένων ἴσορροπος ἦν ἡ μάχη, μετὰ δὲ ταῦτα τῶν περὶ τὸν Ἐπαμεινώνδαν διά τε τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν 47 πυκνότητα τῆς τάξεως πλεόνεκτούντων πολλοὶ τῶν 25 Πελοποννησίων ἀνηροῦντο. οὐ γὰρ ὑπέμενον ὑπενέγκαι τὸ βάρος τῆς τῶν ἐπιλέκτων ἀνδραγαθίας, ἀλλὰ τῶν ἀντιστάντων οἱ μὲν ἐπιπτον, οἱ δὲ κατε-

2 ἡγεμόνες om. P 8 μέρος ἔστησε — τὸ ἔτερον om. P
16 συνηλάλαξον malim 26 ὑπενέγκαι del. Hert.

τραυματίζοντο, πάσας τὰς πληγὰς ἐναντίας λαμβάνοντες. ἔως μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων 5 Κλεόμβροτος ἔζη, πολλοὺς ἔχων τοὺς συνασπίζοντας καὶ προθύμως πρὸ αὐτοῦ ἀποδυνήσκοντας, ἅδης λοις ἦν ἡ δοπὴ τῆς νίκης· ἐπεὶ δ' οὗτος πάντα κίνδυνον ὑπομένων οὐκ ἥδυνατο βιάσασθαι τοὺς ἀνθεστηκότας, ἡρωικῶς δὲ μαχόμενος καὶ πολλοῖς τραύμασι περιπεσὼν ἐτελεύτησε, τότε συνδρομῆς γενομένης περὶ τοῦ πτώματος νεκρῶν πλῆθος ἐσώ-
10 φεύθη. ἀναρχίας δὲ γενομένης περὶ τὸ κέρας, οἱ 56 μὲν περὶ τὸν Ἐπαμεινώνδαν βαρεῖς ἐγκείμενοι τοῖς Λακεδαιμονίοις τὸ μὲν πρῶτον τῇ βίᾳ βραχὺ προ-
έωσαν ἐκ τῆς τάξεως τοὺς πολεμίους, οἱ δὲ Λακε-
δαιμόνιοι περὶ τοῦ βασιλέως ἀγωνισάμενοι λαμ-
15 πρῶς τοῦ μὲν σώματος ἐγκρατεῖς ἐγένοντο, τῆς δὲ νίκης οὐκ ἶσχυσαν ἐφικέσθαι. καὶ τῶν γὰρ ἐπιλέκτων 2
ὑπερβαλλομένων ταῖς ἀνδραγαθίαις, καὶ τῆς ἀρε-
τῆς καὶ παρακλήσεως Ἐπαμεινώνδου πολλὰ συμ-
βαλλομένης, μόγις ἐβιάσθησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι.
20 τὸ μὲν πρῶτον ἀναχωροῦντες τὴν τάξιν διεφύλατ-
τον, τὸ δὲ τελευταῖον πολλᾶν ἀναιρουμένων, τοῦ
δὲ παραγγέλλοντος ἡγεμόνος τετελευτηκότος, ἐγέ-
νετο παντελὴς τροπὴ τοῦ στρατοπέδου. οἱ δὲ περὶ 3
τὸν Ἐπαμεινώνδαν ἐπικείμενοι τοῖς φεύγοντι καὶ
25 πολλοὺς τῶν ἐναντίων κατακόψαντες ἀπηνέγκαντο
νίκην ἐπιφανεστάτην. συμβαλόντες γὰρ τοῖς ἀρί-

4 ἀποδυνήσκοντας] θνήσκοντας Kälker 16 καὶ om. v
20 τὸ μὲν PAFK, καὶ τὸ μὲν c; τὸ μὲν οὖν fort. *διεφύ-
λαττον] διέλνον o; οὐ διέλνον Rhod. et Madvig 22 παρα-
καλοῦντος Wurm

στοις τῶν Ἑλλήρων, καὶ τοῖς ὀλίγοις τῶν πολλαπλασίων παιδόξω περιγερόμενοι, μεγάλην δόξαν ἐπ' ἀνδρείᾳ κατεκτήσαντο. μεγίστων δ' ἐπαίνων ὁ στρατηγὸς Ἐπαυεινώνδας ἡξιώθη, διὰ τῆς ἴδιας ἀνδρείας μάλιστα καὶ στρατηγικῆς συνέσεως τὸν ἀπικήτους ἥρεμόνας τῆς Ἑλλάδος κατηγωνισμένος.
 4 ἐπειδὸν δ' ἐν τῇ μάχῃ τῶν Ασκεδαιμονίων οὐκ ἐλάττους τῶν τετρακισχιλίων, τῶν δὲ Βοιωτῶν περὶ τριακοσίους. μετὰ δὲ ταῦτα περὶ τε τῆς τῶν νεκρῶν ἀναιρέσεως καὶ τῆς εἰς Πελοπόννησον ἀπαλλαγῆς¹⁰ τῶν Ασκεδαιμονίων σπουδὰς ἐποιήσαντο. καὶ τὰ μὲν περὶ τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην συμβάντα τοιοῦτον ἔσχε τέλος.

57 Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθήνησι
 μὲν ἱρχεὶ Δυσνίκητος, ἐν Ῥώμῃ δὲ ἀντὶ τῶν ὑπά-¹⁵
 των χιλίαρχοι κατεστάθησαν τέτταρες, Κόιντος
 Σερονίλιος καὶ Λεύκιος Φούριος, ἕτι δὲ Γάιος
 [Λεύκιος] Λικίνιος καὶ Πόπλιος Κοΐλιος. ἐπὶ δὲ
 τούτων Θηρᾶιοι μεγάλη δυνάμει στρατεύσαντες ἐπ'
 Ορχομερὸν ἐπεβάλλοντο μὲν ἔξανδραποδίσασθαι τὴν²⁰
 πόλιν, Ἐπαυεινώνδου δὲ συμβουλεύσαντος ὅτι τὰ⁴⁸
 διὰ τῆς ἀνδρείας κατεργασθέντα τῇ φιλανθρωπίᾳ
 δεῖ διαφυλέττειν τὸν τῆς τῶν Ἑλλήνων ἥρεμονίας
 ὄφεγομένους, μετέγνωσαν. διόπερ τοὺς μὲν Ορχο-
 μενίους εἰς τὴν τῶν συμμάχων χώραν κατέταξαν,²⁵

3 κατεστήσατο ο. corr Reiske 14 ἐνιαυσίαιον ο.-PAJL
 Ἀθήνησι μὲν FK. Ἀθήνησιν c 15 Δυσνίκητος H et Paus.
 IV 27, 9. 17 φρούριος P; καὶ 1. Φούριος om A
 Γάιος om A; Γάιος Λεύκιος P 18 Κοΐλιος P, Κί-
 λιος f; Cleod. Liv. VI 31 21 δὲ om. Pa 23 δεῖ add.
 Scaliger, ζῷη Rhod : ὅτι del. Wess 25 χώραν] πόλιν PAHK²

μετὰ δὲ ταῦτα Φωκεῖς καὶ Αἰτωλοὺς καὶ Λοκροὺς
φίλους ποιησάμενοι τὴν εἰς Βοιωτίαν ἐπάνοδον
ἐποιήσαντο. Ἰάσων δὲ ὁ Φερῶν τύραννος ἀεὶ μᾶλλον 2
αὐξόμενος ἐστράτευσεν εἰς τὴν Λοκρίδα, καὶ τὴν μὲν
5 Ἡράκλειαν τὴν ἐν Τραχινίᾳ διὰ προδοσίας ἐλὼν
ἀνάστατον ἐποίησε, καὶ τὴν χώραν Οἰταίους καὶ
Μηλιεῦσιν ἐδωρήσατο· μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ τὴν Περ-
ραιαίαν ἀναξεῖξας τῶν πόλεων τὰς μὲν λόγοις
φιλενθρώποις προσηγάγετο, τὰς δὲ διὰ τῆς βίας
10 ἔχειρώσατο. ταχὺ δὲ τῆς δυναστείας αὐτοῦ στερε-
ούμενης, οἱ τὴν Θετταλίαν οἰκουμέντες ὑφεωρῶντο
τὴν αὖξησιν αὐτοῦ καὶ τὴν πλεονεξίαν.

"Αμα δὲ τούτοις προστομένοις ἐν τῇ πόλει τῶν 3
Ἀργείων ἐγένετο στάσις καὶ φόνος τοσοῦτος, ὃσος
15 πιστὸς ἐτέροις τῶν Ἑλλήνων οὐδέποτε γεγονέναι
μνημονεύεται. ἐκλίθη δὲ ὁ νεωτερισμὸς οὗτος πιστὰ
τοῖς Ἑλλησι σκυταλισμός, διὰ τὸν τρόπον τοῦ
θανάτου ταύτης τυχὸν τῆς προσηγορίας. ἡ γοῦν 58
στάσις ἐγένετο διὰ τουαύτας αἵτιάς. τῆς πόλεως τῶν
20 Ἀργείων δημοκρατούμενης καὶ τινων δημαγωγῶν
παροξυνόντων τὸ πλῆθος κατὰ τῶν ταῖς ἔξουσίαις
καὶ δόξαις ὑπερεχόντων, οἱ διαβαλλόμενοι συστάν-
τες ἔγνωσαν καταλῦσαι τὸν δῆμον. βασινισθέντων 2
δέ τινων ἐκ τῶν συνεργεῖν δοκούντων, οἱ μὲν
25 ἄλλοι φοβηθέντες τὴν ἐκ τῶν βασάνων τιμωρίαν
έσαντοὺς ἐκ τοῦ ξῆν μετέστησαν, ἐνὸς δ' ἐν ταῖς

5 τραχινεία P A 6 καὶ τὴν] τὴν P; τὴν δὲ fort.
7 περρεψίαν P 8 ἀναξεῖξας Dind., ἐπιξεῖξας o 11 θε-
ταλίαν P ὑφεωρῶντο r, ὑφεωρῶντο P 15 οὐδέποτε P A,
οὐ f, οὐδεπώποτε c 16 μνημονεύεται γεγονέται Af 17 γοῦν]
δ' οὖν Dind.

βασάνοις ὁμολογήσαντος καὶ πίστιν λαβόντος, διὸ μὲν
μηνυτὴς τριάκοντα τῶν ἐπιφανεστάτων κατηγόρη-
σεν, διὸ δὲ δῆμος οὐκ ἐλέγξας ἀκριβῶς ἀπαντας τοὺς
διαβληθέντας ἀπέκτεινε καὶ τὰς οὐδίας αὐτῶν ἐδή-
3 μεντεν. πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων ἐν ὑποψίαις ὅντων,
καὶ τῶν δημαγωγῶν φευδέσι διαβολαῖς συνηγορούν-
των, ἐπὶ τοσοῦτον ἔξηγριώθη τὸ πλῆθος, ὥστε πάν-
των τῶν κατηγορουμένων, ὅντων μὲν πολλῶν [καὶ]
μεγαλοπλούτων, καταγνῶναι θέντας. ἀναιρεθέν-
των δὲ τῶν δυνατῶν ἀνδρῶν πλειόνων ἢ χιλίων καὶ 10
διακοσίων, καὶ τῶν δημαγωγῶν αὐτῶν διὸ δῆμος
4 οὐκ ἐφείσατο. διὰ γὰρ τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς
οἱ μὲν δημαγωγοὶ φοβηθέντες μή τι παράλογον αὐ-
τοῖς ἀπαντήσῃ, τῆς κατηγορίας ἀπέστησαν, οἱ δὲ
ὄχλοι δόξαντες ὑπ' αὐτῶν ἐγκαταλεῖφθαι, καὶ διὰ 15
τοῦτο παροξυνθέντες, ἀπαντας τοὺς δημαγωγοὺς
ἀπέκτειναν. οὕτοι μὲν οὖν, ὡσπερεί τινος νεμε-
σήσαντος δαιμονίου, τῆς ἀρμοζούσης τιμωρίας ἔτυ-
χον, διὸ δῆμος παυσάμενος τῆς λύτρης εἰς τὴν 20
προϋπάρχουσαν εὔνοιαν ἀποκατέστη.

59 Περὸ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Λυκομίδης δ
Τεγεάτης ἐπεισε τοὺς Ἀρκάδας εἰς μίαν συντέλειαν
ταχθῆναι καὶ κοινὴν ἔχειν σύνοδον συνεστῶσαν ἔξ
ἀνδρῶν μυρίων, καὶ τούτους ἔξουσίαν ἔχειν περὶ
2 πολέμου καὶ εἰρήνης βουλεύεσθαι. γενομένης δὲ 25
στάσεως μεγάλης παρὰ τοῖς Ἀρκάσι, καὶ διὰ τῶν

8 μὲν del. Dind., παρπόλλων Reiske καὶ om. P
 10 δυνάστων P 11 καὶ διακοσίων om. P, καὶ ἔξακοσίων f
 19 λύτρης Schüfer, λύπης v 21 Λυκομίδης PJ 23 τα-
 χθῆναι PAL, συνταχθῆναι c

δύπλων διακριθέντων τῶν διαφερομένων, πολλοὶ μὲν ἀνηρέθησαν, πλείους δὲ τῶν χιλίων καὶ τετρακοσίων ἔψυγον, οἱ μὲν εἰς τὴν Σπάρτην, οἱ δὲ εἰς τὸ Παλλάντιον. οὗτοι μὲν οὖν ἐκδοθέντες ὑπὸ τῶν 5 Παλλαντίων, ὑπὸ τῶν νευκηκότων ἐσφαγιάσθησαν· οἱ δὲ εἰς τὴν Σπάρτην φυγόντες ἐπεισαν τοὺς Λακεδαιμονίους εἰς τὴν Ἀρκαδίαν στρατεῦσαι. διόπερ 4 Ἀγησίλαος δὲ βασιλεὺς μετὰ δυνάμεως καὶ τῶν φυγάδων ἐνέβαλεν εἰς τὴν τῶν Τεγεατῶν χώραν διὰ 10 τὸ δοκεῖν τούτους τῆς στάσεως καὶ τῆς φυγῆς αἴτίους γεγονέναι. πορθήσας δὲ τὴν χώραν καὶ τῇ πόλει προσβολὰς ποιησάμενος κατεπλήξατο τῶν Ἀρκάδων τοὺς ἐναντιοπραγοῦντας.

Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ἰάσων ὁ Φερῶν 60 15 τύφαννος, συνέει τε στρατηγικὴ διαφέρων καὶ πολλοὺς τῶν περιοίκων εἰς συμμαχίαν προηγμένος, ἐπεισε τοὺς Θετταλοὺς ἀντιποιεῖσθαι τῆς τῶν Ἐλλήνων ἡγεμονίας· ταύτην γὰρ ὅσπερ ἐπαθλον ἀρετῆς προκεῖσθαι τοῖς δυναμένοις αὐτῆς ἀμφισβητήσαι. Λακεδαιμονίους γὰρ συνέβαινε περὶ Λεῦκτρα 2 μεγάλῃ συμφορᾷ περιπεπτωκέναι, Ἀθηναίους δὲ μόνον τῆς κατὰ θάλατταν ἀρχῆς ἀντέχεσθαι, Θηβαίους δὲ τῶν πρωτείων ἀξίους μὴ εἶναι, Ἀργείους δὲ διὰ στάσεις καὶ φόνους ἐμφυλίους τεταπεινῶσθαι. διόπερ οἱ Θετταλοὶ προστησάμενοι τῶν ὅλων ἡγεμόνα Ἰάσονα, τούτῳ τὰ κατὰ τὸν πόλεμον ἐπέ-

4 τὸ Wess., τὴν οἱ Παλλάντιον ν 5 Παλλαντίνων P,
Παλλαντίνων FKL, Παλλαντίων ε; Παλλαντίνων fort. 10 φυ-
γῆς] σφαγῆς Hert. 16 περιοικούντων f *προηγμένος
cf. XVI 84, 1] προηγούμενος PAF, προσαγόμενος ε; προσαγα-
γόμενος Schäfer 22 μόνους aF ; μόνης Dind.

τρεψαν. δοδέκατην παραλαβὼν τὴν ἡγεμονίαν τῶν τε πλησίον ἔθνῶν τινας προσηγάγετο καὶ πρὸς Ἀμύνταν τὸν τῶν Μακεδόνων βασιλέα συμμαχίαν ἐποιήσατο.

3 "Ιδιον δέ τι συνέβη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν· τῶν γὰρ ἐν δυναστείαις ὅντων τρεῖς ἐτελεύτησαν περὶ τὸν αὐτὸν καιρόν. Ἀμύντας μὲν δοδέκατην προσηγάγει τῆς Μακεδονίας ἐτελεύτησεν ἄρξας ἐτῇ εἰκοσὶ καὶ τέτταρα, νίσιν ἀπολιπὼν τρεῖς, Ἀλέξανδρον καὶ Περδίκκαν καὶ Φίλιππον⁵ διεδέξατο δὲ τὴν βασιλείαν τὸν νίσιν Ἀλέξανδρος καὶ ἥρξεν ἐνιαυτόν. δροίως δὲ καὶ Ἀγησίπολις ὁ τῶν Ασκεδαιμονίων βασιλεὺς μετῆλλαξεν ἄρξας ἐνιαυτόν, τὴν δὲ ἀρχὴν διαδέξαμενος Κλεομένης ὁ ἀδελφὸς ἐβασίλευσεν ἐτῇ τριάκοντα¹⁰ καὶ τέτταρα. τρίτος δὲ Ἰάσων ὁ Φεραῖος ἡγεμὼν ἥρημένος τῆς Θετταλίας, καὶ δοκῶν ἐπιεικῶς ἄρχειν τῶν ὑποτεταγμένων, ἐδοκοφονήθη, ώς μὲν Ἐφορος⁵⁰ γέγραφεν, ὑπό τινων ἐπτὸν τεανίσκων συνομοσαμένων δόξης ἔνεκα, ώς δὲ ἔνιοι γράφουσιν, ὑπὸ Πολυδώρου τὰδε λέφον. οὗτος δὲ καὶ αὐτὸς διαδέξα-²⁰
6 μενος τὴν δυναστείαν ἥρξεν ἐνιαυτόν. Δοῦροις δ' ὁ Σάμιος ὁ ἵστοριογράφος τῆς τῶν Ἑλληνικῶν ἱστορίας ἐντεῦθεν ἐποιησατο τὴν ἀρχήν. ταῦτα μὲν οὖν ἐπάρχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐτιαυτόν.

61 Ἐπ' ἔργοντος δοδέκατην Αιθίγησι Λυσιστράτου παρὰ²⁵
Ρωμαίοις ἐγένετο στάσις. τῶν μὲν οἰομένων δεῖν

2 πλησίοις P 7 ὁ Ἀρριδαῖον Dind., Θαρραλέον ο
10 Περδίκκας PF 11 ὁ rios Dind., οὗτος AR, αὐτοῦ c
14 τριάκοντα καὶ τέτταρα ἔξιζορτα XX 29, 1 19 πνιο-
δώρον P 20 οὗτος Wess., οὗτος PAL, οὗτος c 22 τῆς
οὐ P 26 ἴμειντον L. v. οἰμέτων P

ὑπάτους, τῶν δὲ χιλιάρχους αἰρεῖσθαι. ἐπὶ μὲν οὖν τινα χρόνον ἀναρχία τὴν στάσιν ὑπέλαβε, μετὰ δὲ ταῦτα ἔδοξε χιλιάρχους αἰρεῖσθαι ἔξι· καὶ κατεστάθησαν Λεύκιος Αἰμίλιος καὶ Γάιος Οὐεργίνιος καὶ 5 Σερούιος Σουλπίκιος, πρὸς δὲ τούτοις Λεύκιος Κοίντιος καὶ Γάιος Κορυνήλιος, ἕτι δὲ Γάιος Οὐαλέριος. ἐπὶ δὲ τούτων Πολύδωρος ὁ Φεραῖος ὁ τῶν Θεττα- 2 λῶν ἄρχεις ὑπὸ Ἀλεξανδρού τοῦ ἀδελφιδοῦ ἀνηρέθη φαρμάκῳ, προκληθεὶς εἰς μέθην· τὴν δὲ δυναστείαν 10 διαδεξάμενος Ἀλεξανδρος ὁ ἀδελφιδοῦς ἤρξεν ἔτη ἔνδεια. οὗτος δὲ παρανόμως καὶ βιαίως κτησάμενος τὴν δυναστείαν, ἀκολούθως ταύτῃ τῇ προαιρέσει διέφευ τὰ κατὰ τὴν ἄρχην. τῶν γὰρ πρὸ αὐτοῦ δυναστῶν ἐπεικῶς προσφερομένων τοῖς πλήθεσι. καθ- 15 διὰ τοῦτ' ἀγαπωμένων, οὗτος βιαίως καὶ χαλεπῶς ἄρχων ἐμισεῖτο. διὸ καὶ τὴν παρανομίαν φοβηθέν- 3 τες τῶν Λαρισσαίων τινές, οἵ δι' εὐγένειαν Ἀλευ- ἀδαι προσαγορευόμενοι, συνέθειτο πρὸς ἄλλιλους καταλῦσαι τὴν δυναστείαν. ἀπελθόντες δ' ἐκ Λα- 20 ρίσσης εἰς Μακεδονίαν ἐπεισαν Ἀλεξανδρον τὸν βασιλέα συγκαταλῦσαι τὸν τύραννον. τούτων δὲ 4 περὶ ταῦτα διατριβήντων, ὁ Φεραῖος Ἀλεξανδρος πυθόμενος τὴν καθ' ἑαυτοῦ παρασκευῆν, κατέλεγε τοὺς εἰς τὴν στρατείαν εὐθέτους, διαιρούμενος ἐν 25 τῇ Μακεδονίᾳ συστίσασθαι τὴν μάχην. ὁ δὲ τῶν Μακεδόνων βασιλεύς, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς ἐκ

1 χιλιάρχους — 3 ἔδοξε οἱ P 4 σονεργίνιος P.
 Οὐετούριος Rhod ex Liv VI 32 5 Σερούιος P. Σερούιλος v
 καὶ Σ. Σουλπίκιος εἴτε Κόιντος καὶ Γάιος οἱ AR 8 ἀδελ-
 φίδον P. ἀδελφοῦ 10 Ἀλεξανδρος] Πολύδωρος PAFK
 ἀδελφιδοῦ Wess. ἀδελφός οἱ 24 στρατιάρ fort

Λαρίσσης φυγάδας, φθάσας τοὺς πολεμίους ἦκε μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς τὴν Λάρισσαν· παρεισαχθεὶς δ' ὑπὸ τῶν Λαρισσαίων ἐντὸς τοῦ τείχους ἐκράτησε 5 τῆς πόλεως πλὴν τῆς ἄκρας. μετὲ δὲ ταῦτα τὴν τε ἄκραν ἐξεπολιόρκησε καὶ Κραυνῶνα πόλιν προσ- 5 αγαγόμενος ὡμολόγησε μὲν τοῖς Θετταλοῖς ἀποδώσειν τὰς πόλεις, καταφρονήσας δὲ τῆς δόξης, καὶ φρονούσας ἀξιολόγους εἰσαγαγόν, αὐτὸς κατεῖχε τὰς πόλεις. ὁ δὲ Φεραῖος Ἀλέξανδρος καταδιωχθεὶς ἦμα καὶ καταπλαγεὶς ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Φεράς. καὶ τὰ 10 μὲν κατὰ τὴν Θετταλίαν ἐν τούτοις ἦν.

62 Κατὰ δὲ τὴν Πελοπόννησον Λακεδαιμόνιοι μὲν 5 Πολύτροπον στρατηγὸν ἔξεπεψαν εἰς τὴν Ἀρκαδίαν, ἔχοντα πολιτικὸν μὲν ὄπλιτας χιλίους, φυγάδας δ' Ἀργείων καὶ Βοιωτῶν πεντακοσίους. οὗ- 15 τος δὲ παρελθὼν εἰς Ὁρχομενὸν τὸν Ἀρκαδικὸν παρεφύλαττε τὴν πόλιν ταύτην, οἰκείως διακειμέ- 2 νην πρὸς τὸν Σπεριάτας. Λυκούρης δ' ὁ Μαντινεύς, στρατηγὸς ὧν τῶν Ἀρκάδων, παραλαβὼν τὸν καλονυμένον εἶπι λέκτον, ὅντας πεντακισχιλίους, 20 ἤκεν ἐπὶ τὸν Ὁρχομενόν, προαγαγόντων δὲ τὴν δύναμιν Λακεδαιμονίων ἐκ τῆς πόλεως ἐγένετο μάχη, καρτερός. καθ' ἦν ὃ τε στρατηγὸς τῶν Λακεδαιμονίων ἀνηρέθη καὶ τῶν ἄλλων εἰς διακοσίους· 3 οἱ δὲ λοιποὶ συνεδιώχθησαν εἰς τὴν πόλιν. οἱ δὲ 25 Ἀρκάδες, καίπερ νενικηκότες, ὅμως εὐλαβοῦντο τὸ βέρος τῆς Σπάρτης, καὶ καθ' αὐτοὺς οὐχ ὑπέλα-

2 εἰς τὴν Λαρισσήν Ρ 5 ἐποιόρκησε ο, corr. Hert.
Κράνιονα ΡΔ, Κράνωνα ε 16 Ἀρκαδιακὸν PALR 20 ἐπι-
λεκτονός ἐπαρίτονος Unger ε 67, 2

βον δυνήσεσθαι τοῖς Λακεδαιμονίοις διαπολέμειν.
 διὸ καὶ παραλαβόντες Ἀργείους τε καὶ Ἡλείους, τὸ
 μὲν πρῶτον πρέσβεις ἀπέστειλαν εἰς τὰς Ἀθήνας,
 ἀξιοῦντες συμμαχίαν ποιήσασθαι κατὰ τῶν Σπαρ-
 5 τιατῶν, ὡς δ' οὐδεὶς αὐτοῖς προσεῖχε, διαπρεσβευ-
 σάμενοι πρὸς τοὺς Θηβαίους ἐπεισαν αὐτοὺς συμ-
 μαχίαν συνθέσθαι κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων. εύθὺς 4
 οὖν οἱ Βοιωτοὶ τὴν δύναμιν ἔξηγον, προσλαβόμε-
 νοι συμμάχους Λοκρούς τε καὶ Φωκεῖς. οὗτοι μὲν
 10 οὖν προῆγον ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον, βοιωταρχούν-
 των Ἐπαμεινώνδον καὶ Πελοπίδον· τούτοις γὰρ οἱ
 ἄλλοι βοιωτάρχαι παρεκχωρήκεισαν ἐκονσίως τῆς
 στρατηγίας διά τε τὴν σύνεσιν καὶ τὴν ἀνδρείαν
 τῶν ἀνδρῶν. ὡς δὲ κατήντησαν ἐπὶ τὴν Ἀρκαδίαν, 5
 15 ἥκον πρὸς αὐτοὺς πανδημεὶ ὁ τε Ἀρκάδες καὶ
 Ἡλεῖοι καὶ Ἀργεῖοι καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι πάντες.
 ἀθροισθέντων δὲ πλειόνων ἡ πεντακισμυρίων, οἱ
 μὲν ἡγεμόνες αὐτῶν συνεδρεύσαντες ἔγνωσαν ἐπ'
 αὐτὴν βαδίζειν τὴν Σπάρτην καὶ πᾶσαν τὴν Λακω-
 20 νικὴν πορθῆσαι. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, πολλοὺς μὲν 63
 ἀποβεβληκότες τῶν νέων ἐν τῇ περὶ Λεῦκτρᾳ συμ-
 φορῷ, οὐκ ὀλίγους δ' ἐν ταῖς ἄλλαις ἥτταις ἀπο-
 λωλεκότες, καὶ τὸ σύνολον εἰς ὀλίγους πολιτικοὺς
 στρατιώτας ὑπὸ τῆς τύχης συγκεκλεισμένοι, πρὸς δὲ
 25 τούτοις τῶν συμμάχων τῶν μὲν ἀφεστηκότων, τῶν
 δὲ διὰ τὰς ὅμοιας αἰτίας ὀλιγανδρούντων, εἰς πολ-

• 8 ἀποστειλάντων P 6 Θηβαίους] Ἀθηναίους P

12 βοιωτάρχοι PAF παρεκχωρήκεισαν P A 16 οἱ οἱ οἱ PA

17 ἐπτακισμυρίων Wess ex Plut Pelop 24 et Agric 31

21 Λεῦκτραν P

λὴν ἀμηχανίαν ἔπιπτον. διόπερ ἡ ναυγκάξοντο καταφεύγειν ἐπὶ τὴν τῶν Ἀθηναίων βοήθειαν, οἵς τριάκοντα μὲν τυφάννους ἐν τοῖς ἐμπροσθεν χρόνοις ἐπέστησαν, τὰ δὲ τείχη τῆς πόλεως ἐκώλυσαν οἰκοδομεῖν, ἐπεβάλοντο δὲ καὶ τὴν πόλιν ἄρδην 2 ἀναιροῦντες τὴν Ἀττικὴν ποιῆσαι μηλόβοτον. ἀλλὰ γὰρ οὐδὲν ἴσχυρότερόν ἐστιν ἀνάγκης καὶ τύχης, 52 δι' ὃν ἐβιάσθησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι τῶν πολεμιωτάτων δεηθῆναι. ὅμως δὲ οὐδὲν διεσφάλησαν τῶν ἐλπίδων. ὁ γὰρ τῶν Ἀθηναίων δῆμος, μεγαλόψυχος 10 ὃν καὶ φιλάνθρωπος, τὴν μὲν τῶν Θηβαίων ἴσχὺν οὐ κατεπλάγησαν, τοῖς δὲ Λακεδαιμονίοις ὑπὲρ ἀνδραποδισμοῦ κινδυνεύοντιν ἐψηφίσαντο βοηθεῖν παρδημεῖ. καὶ παραχρῆμα στρατηγὸν καταστήσαντες τὸν Ἰφικράτην ἔξεπεμψαν καὶ τὸν νέοντας αὐθη- 15 μερόν, ὅντας μυρίους καὶ δισχιλίους. Ἰφικράτης μὲν οὖν, προθύμους ἔχων τὸν στρατιώτας, προῆγε 3 μετὰ τῆς δυνάμεως κατὰ σπουδῆν. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, τῶν πολεμίων περὶ τὸν ὄφους τῆς Λακωνικῆς καταστροπεδεύοντων, καὶ αὐτοὶ παρδημεὶ 20 τὴν ἐκ τῆς Σπάρτης ἔξοδον ποιησάμενοι προῆγον ἐπὶ τὸν ἐναυτίους, ταῖς μὲν τῶν στρατιωτῶν δυνάμεσι τεταπεινωμένοι, ταῖς δὲ τῆς ψυχῆς ἀρεταῖς 4 τεθαρροηκότες. οἱ μὲν οὖν περὶ τὸν Ἐπαμεινῶνδαν ὄφωντες τὴν τῶν Λακεδαιμονίων χώραν δυσείσβολον 25 οὖσαν, τὸ μὲν ἀθρόᾳ τῇ λικανῷ δυνάμει ποιεῖσθαι τὴν ἐμβολίην οὐχ ἡγοῦντο συμφέρειν, εἰς τέτταρα δὲ μέρη διελόμενοι σφᾶς αὐτοὺς κατὰ πλεόνας

1 ἐνέπιπτον Hert. 4 τὰ δὲ τέτε P ἐκώλυντο ἀροι-
κοδομεῖν Hert. 19 περὶ Lind. ἐπὶ ο 27 εἰσβολὴν f

τόπους ἔκριναν ποιεῖσθαι τὴν ἐφοδον. ἡ μὲν οὖν **64**
 πρώτη μερὶς ἡ τῶν Βοιωτῶν τὴν πορείαν ἐποιή-
 σατο ἐπὶ τὴν Ἑλλασίαν καλούμενην πόλιν, καὶ τοὺς
 τῆδε κατοικοῦντας ἀπέστησε τῶν Λακεδαιμονίων.
5 Αργεῖοι δὲ κατὰ τοὺς ὅρους τῆς Τεγεάτιδος χώρας ²
 ἐμβαλόντες συνῆψαν μάχην τοῖς φρουροῦσι τὰς
 παρόδους, καὶ τὸν τε ἥγεμόνα τῆς φρουρᾶς Ἀλέ-
 ξανδρον τὸν Σπαρτιάτην ἀνεῖλον καὶ τῶν ἄλλων
 εἰς διακοσίους ἀπέκτειναν, ἐν οἷς ὑπῆρχον καὶ οἱ
10 τῶν Βοιωτῶν φυγάδες. ἡ δὲ τρίτη μερὶς, ἐκ τῶν ³
 Ἀριάδαν συνεστηκυῖα καὶ στρατιώτας ἔχουσα πλεί-
 στους, εἰσέβαλεν εἰς τὴν Σκιρῖτιν καλούμενην χώ-
 ραν, ἦν παρεφύλαττει ⁴ Ἰσχόλιας, ἀνὴρ ἀνδρείᾳ καὶ
 συνέσει διαφέρων, μετὰ πολλῶν στρατιωτῶν. οὗτος
15 δὲ τῶν ἐπιφανεστάτων στρατιωτῶν ἐπετελέσατο
 πρᾶξιν ἡρωικὴν καὶ μνήμης ἀξίαν. ὅρῳ γὰρ ὅτι
 διὰ τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων πάντες οἱ συνάψαν-
 τες μάχην ἀναφεύθησονται, τὸ μὲν λιπεῖν τὴν ἐν
 ταῖς παρόδοις τάξιν ἀνάξιον. τῆς Σπάρτης ἔκρινε,
20 τὸ δὲ διασῶσαι τοὺς στρατιώτας χρήσιμον ἐσεσθαι
 τῇ πατρίδι παραδόξως ἀμφοτέρων προενοήθη, καὶ
 τὴν γενομένην πότε περὶ Θεῷ μοπύλιας ἀνδρείαν τοῦ
 βασιλέως Λεωνίδου φιλοτίμως ἐμιμήσατο. διαλέξας
 γὰρ τοὺς νέους, τούτους μὲν ἀπέστειλεν εἰς τὴν

² *μερὶς ἡ τῶν Βοιωτῶν μερὶς τῶν Βοιωτῶν ἵσην ο;
 ἶσην del. Dind., μέσην Madsig. ἥν, ἡ Wurm 3 Ἑλλασίαν
 PHL, Σελλασίαν ε 9 ἵπηρον] ἴσαιν f 12 Σκιρῖτην PA
15 δὲ] διὰ τελ μετὰ Steph στρατιωτῶν] στρατηγῶν ὡν
 Schäfer, Σπαρτιατῶν ὡν Madsig 19 ἔκρινε] ποινας Dind
 21 παραδόξως] διὸ παραδόξως Birk. παραδόξως οὐν Schäfer

Σπάρτην, χρισίμους [ἔσεσθαι] τῇ κινδυνευούσῃ περὶ τῶν ὄλων· αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν πρεσβυτέρων φυλάττων τὴν τάξιν καὶ πολλοὺς ἀνελὼν τῶν πολεμίων, οὐκλωθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων μετὰ πάντων ἀνη-
6 θέτη. Ἡλεῖοι δὲ τὴν τετάρτην μοῖραν ἔχοντες, καὶ
κατ' ἄλλους τόπους πεπταμένους διελθόντες, εἰς
τὴν Ἑλλασίαν παρεγένοντο· εἰς τοῦτον γὰρ τὸν ⁵³
τόπον πάσι καταντᾶν παρηγγελτο. ἀθροισθείσης δὲ
ἀπάσης τῆς δυνάμεως εἰς τὴν Ἑλλασίαν, προῆγον
ἐπ' αὐτὴν τὴν Σπάρτην πορθοῦντες ἥμα καὶ πυρ-
65 πολοῦντες τὴν χώραν. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, πεν-
τακόσια ἔτη τὴν λακωνικὴν τετηρηκότες ἀπόρθη-
τον, τότε θεωροῦντες δῆμον μένην ὑπὸ τῶν πολεμίων
οὐκ ἐκαρτέρουν, ἀλλὰ τοῖς θυμοῖς προπίπτοντες
ἔξεπήδων ἐκ τῆς πόλεως· καλυνόμενοι δ' ὑπὸ τῶν ¹⁵
πρεσβυτέρων προείναι μεκρότερον ἀπὸ τῆς πατρίδος,
μή τις ἐπιθῆται, ἐπείσθησαν τὴν ἡσυχίαν ἄγειν καὶ
2 τῇ πόλει παρέχεσθαι τὴν ἀσφάλειαν. τῶν δὲ περὶ
τὸν Ἐπαμεινῶνδαν διὰ τοῦ Ταῦγέτου καταβαῖνόν-
των ἐπὶ τὸν Εὔρωταν, καὶ διαβαῖνόντων τὸν πο-
ταμὸν σφοδρὸν ὄντα τῷ φεύγατι κατὰ τὴν χειμε-
ρινὴν ὅραν, ὁρῶντες οἱ Λακεδαιμόνιοι τεταργμένην
τὴν δύναμιν τῶν ἐναντίων διὰ τὴν χαλεπότητα τῆς
διαβάσεως, καιρὸν ἔλαβον εὑθετον πρὸς τὴν ἐπί-
θεσιν, καὶ τὰς μὲν γυναῖκας καὶ παιδιάς, ἔτι δὲ καὶ
τοὺς γεγηφακότας, ἀπέλιπον ἐν τῇ πόλει φυλάττον-

1 ἔσεσθαι deleti; ὁρῶν add Wurm (praestat διαλαβόν)
περὶ] πατρίδι περὶ Reiske 7 et 9 Σελλασίαν f 9 ἀπάσης
P.A.F. πάσης c 12 λακωνικὴν Pb in marg., ἀρχὴν in con-
textu Pa 13 δημόπερην 14 προσπίπτοντες o, corr. Wess.
26 ἀπέλιπον PL

τας τὴν Σπάρτην, αὐτοὶ δὲ πανδημεὶ συντάξαντες τὸν νέους ἔξεχύθησαν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, καὶ προσπεσόντες ἄφνω τοῖς διαβαίνουσι πολὺν ἐποίουν φόνον. ἀμυνομένων δὲ τῶν Βοιωτῶν καὶ τῶν Ἀρκάδων, καὶ τῷ πλήθει κυκλούντων τὸν ἐναντίους, οἱ Σπαρτιάται πολλοὺς ἀνηργάτες ἐπανῆλθον εἰς τὴν πόλιν, φανερῶς ἐνθεδειγμένοι τὰς ἴδιας ἀνδραγαθίας. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν περὶ τὸν 4 Ἐπαμεινώνδαν πάσῃ τῇ δυνάμει καταπληκτικῶς 10 προσβαλλόντων τῇ πόλει, οἱ μὲν Σπαρτιάται συνεργὸν ἔχοντες τὴν τῶν τόπων ὁχυρότητα, πολλοὺς μὲν ἀπέκτειναν τῶν προπετῶς βιαζομένων, τέλος δ' οἱ πολιορκοῦντες πᾶσαν εἰσενεγκάμενοι σπουδὴν τὸ μὲν πρῶτον ἀπείκαξον βίᾳ χειρώσασθαι τὴν 15 Σπάρτην· ἐπεὶ δὲ τῶν βιαζομένων οἱ μὲν ἀπέθησκον, οἱ δ' ἐτραυματίζοντο, ἀνεκαλέσαντο τῇ σάλπιγγι τὸν στρατιώτας οἱ περὶ τὸν Ἐπαμεινώνδαν, αὐτοὶ δὲ προσελθόντες τῇ πόλει προεκαλοῦντο τὸν 20 Σπαρτιάτας εἰς παράταξιν, ἢ ξυνομολογεῖσθαι προσέταττον ἥττονς εἶναι τῶν πολεμίων. ἀποκριναμένων δὲ τῶν Σπαρτιατῶν, ὅτι καιρὸν λαβόντες εὔθετον διαγωνιοῦνται περὶ τῶν ὅλων, ἀπηλλάγησαν ἀπὸ τῆς πόλεως. πᾶσαν δὲ τὴν Λακωνικὴν δῆμοντες, καὶ λαφύρων ἀναρίθμητον πλῆθος ἀθροίσαντες, ἀπεχώρησαν εἰς τὴν Ἀρκαδίαν.

Μετὰ δὲ ταῦτ' Ἀθηναῖοι μέν, ὑστερηκότες τῶν 6 καιρῶν, ἐπανῆλθον εἰς τὴν Ἀττικὴν οὐδὲν πράξαντες μηδίης ἄξιον, τοῖς δὲ Λακεδαιμονίοις παρὰ

3 ἐποίουν Dind., ἐποιοῦντο οἱ 10 προσβαλόντων ἡ
14 χειρώσεσθαι Dind. 24 καὶ om. PFK

τῶν συμμάχων ἥκουν βοηθήσοντες στρατιῶται τετρα-
πισχίλιαι. πρὸς δὲ τούτοις προσθέντες τοὺς Εἴλωτας .
ἥλευθερωμένους προσφάτως χιλίους καὶ τῶν Βοι-
ωτῶν φυγάδων διακοσίους, ἔτι δ' ἐκ τῶν σύνεγγυς ⁵⁴
πόλεων οὐκ ὀλίγους μεταπεμψάμενοι, κατεσκεύαξον
δύναμιν ἀντίπαλον τοῖς πολεμίοις. ταῦτην δ' ἀθρόαν
συνέχοντες καὶ γυμνάζοντες αἰεὶ μᾶλλον ἐθάρρουν
καὶ παρεσκευάζοντο πρὸς τὸν ὑπὲρ τῶν ὄλων ἀγῶνα.

66 Ἐπαμεινώνδας δὲ φύσει μεγαλεπίβολος ὢν καὶ
δᾶξης ὁρεγόμενος αἰωνίου, συνεβούλευε τοῖς τε Ἀρ- ¹⁰
κάσι καὶ τοῖς ἄλλοις συμμάχοις οἰκίσαι τὴν Μεσ-
σήνην, πολλὰ μὲν ἔτη γεγενημένην ἀνάστατον ὑπὸ¹⁵
Λακεδαιμονίων, τόπον δ' εὑθετον ἔχονταν κατὰ
τῆς Σπάρτης. συγκατατιθεμένων δὲ πάντων ἀνε-
ξήτησε τοὺς ἀπολελειμμένους τῶν Μεσσηνίων, καὶ ²⁰
τῶν ἄλλων τοὺς βουλομένους καταλέξας εἰς τὴν
πολιτείαν ἔκτισε τὴν Μεσσήνην, πολλοὺς ποιήσας
αὐτῆς οἰκήτορας. τούτοις δὲ κατακληρουχήσας καὶ
τὴν χώραν, [ἀνοικοδομήσας] ἀνέσωσε πόλιν ἐπίσημον
Ἐλληνίδα, καὶ μεγάλης ἀποδοχῆς ἔτυχε παρὰ πᾶσιν ²⁵
2 ἀνθρώποις. οὐκ ἀνοίκειον δ' εἶναι νομίζω, πολ-
λάκις τῆς Μεσσήνης ἀλούσης καὶ κατασκαφείσης, τὰ
περὶ αὐτὴν ἀπ' ἀρχῆς ὡς ἐν κεφαλαίοις παραδο-
μεῖν. . τὸ μὲν οὖν παλαιὸν οἱ ἀπὸ Νηλέως καὶ Νέ-
στορος κατέσχον αὐτὴν μέχρι τῶν Τρωικῶν χρόνων, ²⁵
μετὰ δὲ ταῦθ' δ' Ἀγαμέμνονος Ὁρέστης καὶ οἱ ἀπὸ

2 εἴλθιας ἔλευθ. P 4 δ' ἐν Dind., δὲ ο 9 μεγαλε-
πίβολος ο - PA 11 οἰκησαι PAFK 15 ὑπολελ. FK 19 ἀνοι-
κοδομήσας del. Wurm; τὴν χώραν καὶ Dind. 26 ταῦθ' δ
Dind., ταῦθ' PA, ταῦθ' e

τούτου μέχρι τῆς καθόδου τῶν Ἡρακλειδῶν, ἀπὸ δὲ ταύτης Κρεσφόντης ἔλαχε τὴν Μεσσηνίαν μερίδα, καὶ οἱ ἀπὸ τούτου μέχρι τινὸς ἐβασίλευσαν αὐτῆς ὑστερον δὲ τῶν ἀπὸ Κρεσφόντου τὴν βασιλείαν 5 ἀποβαλόντων Λακεδαιμόνιοι κύριοι κατέστησαν αὐτῆς. μετὰ δὲ ταῦτα Τήλεκλου τδῦ βασιλέως τῶν 3 Λακεδαιμονίων ἀποθανόντος ἐν ἀγῶνι κατεπολεμήθησαν ὑπὸ Λακεδαιμονίων οἱ Μεσσήνιοι. τοῦτον δὲ τὸν πόλεμον εἰκοσιετῇ φασι γενέσθαι, κατ-
10 ομοδαιμένων τῶν Λακεδαιμονίων μὴ ἀνακάμψειν εἰς τὴν Σπάρτην, ἐὰν μὴ Μεσσήνην ἔλωσιν. τότε συνέβη τοὺς παρθενίας ὄνομασθέντας γεννηθῆναι καὶ κτίσαι τὴν τῶν Ταραντίνων πόλιν. ὑστερον δὲ δουλευόντων Μεσσηνίων τοῖς Λακεδαιμονίοις, Ἀρι-
15 στομένης ἔπεισε τὸν Μεσσηνίους ἀποστῆναι τῶν Σπαρτιατῶν, καὶ πολλὰ κακὰ διειργάσατο τοὺς Σπαρτιάτας, ὅτε καὶ Τυρταῖος ὁ ποιητὴς ὑπὸ Ἀθηναίων ἡγεμῶν ἐδόθη τοῖς Σπαρτιάταις. ἔνιοι δὲ 4 τὸν Ἀριστομένη γεγονέναι φασὶ κατὰ τὸν εἰκοσιετῇ πόλεμον. ὁ δ' ὑστατος. ἐγένετο πόλεμος αὐτοῖς σεισμοῦ μεγάλου γενομένου· καὶ τῆς μὲν Σπάρτης ὅλης σχεδὸν συγχυθείσης, ἀνδρῶν δ' ἐρήμου γενομένης, οἱ Μεσσηνίων περιλειφθέντες φύισαν τὴν Ἰθώμην μετὰ τῶν συναποστάντων Ελλώτων, ἀνα-
20 στάτου γεγενημένης τῆς Μεσσήνης πολλοὺς χρό-
25 νους. ἀτυχήσαντες δ' ἐν πᾶσι τοῖς πολέμοις, τὸ 5

6 Τηλεκλέτον βασ. P (J?) Steph. 9 εἴκοσι ετη P,
εἴκοσι ἔτη A 10 ἀνακάμψαι o, corr. Dind. 11 τότε PAFK,
τότε δὲ c 12 γεννηθῆναι PAFL, γενηθῆναι c 19 Ἀρι-
στομένην q-PA εἴκοσιετῇ Pa 23 φύισαν v 24 συν-
αποστατῶν o, corr. Dind.

τελευταῖον ἀνάστατοι γενόμενοι κατώκησαν ἐν Νεαπόλει, δόντων αὐτοῖς Ἀθηναίων οἰκητήριον τὴνδε τὴν πόλιν. καὶ τινὲς μὲν αὐτῶν εἰς Κεφαλληνίαν ἔξεπεσον, τινὲς δ' ἐν Σικελίᾳ Μεσσήνην τὴν ἀπ' 5 οὐκέτινων ὄνομασθεῖσαν κατώκησαν. τὸ δὲ τελευταῖον 5
κατὰ τοὺς ὑποκείμενους καιροὺς Θῆβαῖς, πείσαν-
τος αὐτοὺς Ἐπαμεινώνδου καὶ πανταχόθεν συναγα-
γόντος τοὺς Μεσσηνίους, ὥκισαν τὴν Μεσσήνην
καὶ τὴν ἀρχαίαν αὐτοῖς χώραν ἀποκατέστησαν. περὶ
μὲν οὖν τὴν Μεσσήνην τοσαύτας καὶ τηλικαύτας 10
συνέβη γενέσθαι μεταβολάς.

67 Οἱ δὲ Θῆβαις πάντα τὰ προειρημένα συντελέ-
σαντες ἐν ἡμέραις ὄγδοήκοντα καὶ πέντε, καὶ
καταλιπόντες φυλακὴν ἀξιόλογον τῆς Μεσσήνης,
ἐπανῆλθον εἰς τὴν οἰκείαν. Λακεδαιμόνιοι δὲ παρα- 15
δόξως ἀποτετῷμμένοι τοὺς πολεμίους, ἀπέστειλαν
πρεσβευτὰς εἰς τὰς Ἀθήνας τοὺς ἐπιφανεστάτους
τῶν Σπαρτιατῶν, καὶ τὰς μὲν ὁμολογίας ἐποιήσαντο
περὶ τῆς ἡγεμονίας, ὅστε τῆς μὲν θαλάττης ἄρχειν
Ἀθηναίους, τῆς δὲ γῆς τοὺς Λακεδαιμονίους, μετὰ 20
δὲ ταῦτα ἐν ἀμφοτέροις [ταῖς πόλεσιν] ἐποιήσαντο
2 κοινὰς τὰς ἡγεμονίας. Ἀρκάδες δὲ Λυκομήδην στρα-
τηγὸν προχειρισάμενοι, καὶ παραδόντες αὐτῷ τοὺς
ἐπιλέκτους ὄνομαζουμένους, δύντας πεντακισχιλίους,
. ἐστράτευσαν ἐπὶ Πελλήνην τῆς Λακωνικῆς, καὶ τὴν 25
μὲν πόλιν βίᾳ χειροσάμενοι τοὺς ἐγκαταληφθέντας

2 τὴνδε del Dind. (c. 64, 1) 5 κατώκισαν o - PF

8 ὥκισαν o - F 21 ταῖς πόλεσιν delevi (Xen. Hell. VII
1, 14) 24 ἐπιλέκτους] ἐπιλέκτους Unger, cf. c 62, 2 25 Παλ-

λίνην P, Παλλήνην r; corr. Palmerius 26 μὲν post τοὺς
transp. Dind 26 ἐγκαταλειφθ. o - F'J

φρονδοὺς τῶν Λακεδαιμονίων ἀπέκτειναν, ὃντας
πλείους τῶν τριακοσίων, τὴν δὲ πόλιν ἔξανδραπο-
δισάμενοι καὶ τὴν χώραν δηώσαντες ἐπανῆλθον εἰς
τὴν οἰκείαν, φθάσαντες τὴν παρὰ τῶν Λακεδαιμο-
νίων βοήθειαν. Βοιωτοὶ δέ, μεταπεμπομένων αὐτοὺς ³
Θετταλῶν ἐπ' ἐλευθερώσει μὲν τῶν πόλεων, κατα-
λύσει δὲ τῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ Φεραίου τυραννίδος
ἔξαπέστειλαν Πελοπίδαν μετὰ δυνάμεως εἰς Θεττα-
λίαν, δόντες ἐντολὰς αὐτῷ εἰς τὸ συμφέρον τῶν
10 Βοιωτῶν διοικῆσαι τὰ κατὰ τὴν Θετταλίαν. οὗτος ⁴
δὲ καταντήσας εἰς Λάρισσαν, καὶ καταλαβὼν τὴν
ἀκρόπολιν φρονδονυμένην ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακε-
δόνος, ταύτην μὲν παρέλαβεν, εἰς δὲ τὴν Μακεδο-
νίαν παρελθὼν καὶ συμμαχίαν ποιησάμενος πρὸς
15 Ἀλεξανδρού τὸν τῶν Μακεδόνων βασιλέα, ὅμηρον
ἔλαβε παρ'⁵ αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν Φίλιππον, ὃν ἔξέ-
πεμψεν εἰς τὰς Θήβας. τὰ δὲ κατὰ τὴν Θετταλίαν
διοικησάμενος ὡς ποτ'⁶ ἔδοξεν αὐτῷ συμφέρειν τοῖς
Βοιωτοῖς, ἐπανῆλθεν εἰς τὴν οἰκείαν.

20 Τούτων δὲ πραχθέντων Ἀρχαδες καὶ Ἀργεῖοι ⁶⁸
καὶ Ἡλεῖοι συμφρονήσαντες ἔγνωσαν στρατεύειν
56 ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ πρεσβεύσαντες πρὸς
Βοιωτοὺς ἐπεισαν αὐτοὺς κοινωνεῖν τοῦ πολέμου.
οἱ δ' Ἐπαμεινώνταν καταστήσαντες ἡγεμόνα μετ'
25 ἄλλων βοιωταρχῶν, ἔξέπεμψαν στρατιώτας πεζοὺς
μὲν ἐπακισχιλίους, ἵππεῖς δ' ἔξακοσίους. Ἀθηναῖοι
δὲ πυθόμενοι τὴν Βοιωτῶν στρατιὰν παριοῦσαν εἰς

8 μετὰ δ. εἰς Θ. PAJKL, εἰς Θ. om. F, εἰς Θ. μετὰ δ. c
10 οὗτος Schäfer, αὐτὸς o 25 βοιωτάρχων P; ἐξ add.
Dind.

τὴν Πελοπόννησον, ἐξέπεμψαν δύναμιν καὶ στρα-
τὸν τῇγάντι ἐπ' αὐτῆς Χαρβίαν. οὗτος δὲ παρελθὼν εἰς
Κόρινθον, καὶ προσλαβόμενος καὶ παρὰ Μεγαρέων
καὶ Πελληνέων, ἔτι δὲ Κορινθίων στρατιώτας, στρα-
τόπεδον συνεστήσατο ἀνδρῶν μυρίων· μετὰ δὲ ταῦτα 5
Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων παραγε-
νομένων εἰς Κόρινθον συνήχθησαν οἱ σύμπαντες
οὐκ ἐλάττους δισμυρίων. ἐδοξεν οὖν αὐτοῖς δχν-
δώσασθαι τὰς παρόδους καὶ διακαλύειν τοὺς Βοιω-
τοὺς τῇ γε εἰς Πελοπόννησον εἰσβολῆς. ἀρξάμενοι 10
δ' ἀπὸ Κεγχρεῶν μέχρι Λεχαίου σταυρώμασι καὶ
βαθείας τάφροις διελάμβανον τὸν τόπον· ταχὺ δὲ
τῶν ἕργων συντελούμενων διά τε τὴν πολυχειρίαν
καὶ τὰς προσθυμίας τῶν ἀνδρῶν, ἔφθασαν τοὺς
4 Βοιωτοὺς πάντα τόπον δχνδώσαντες. ὁ δ' Ἐπαμει- 15
νώνδιας ἦκων μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπεσκέψατο, καὶ
κατανοήσας εὐεφοδώτατον εἶναι τόπον καθ' ὃν οἱ
Λακεδαιμόνιοι παρεφύλαττον, τὸ μὲν πρῶτον προε-
καλεῖτο τοὺς πολεμίους εἰς παράταξιν, σχεδὸν τρι-
πλασίους ὅντας τοῖς πλήθεσιν, οὐδενὸς δὲ τολμῶν- 20
τος ἐκτὸς τοῦ τειχίσματος προελθεῖν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ
χρυσακώματος ἀμυνομένων ἀπάντων, προσῆγε τὴν
5 βίαν τοῖς πολεμίοις. κατὰ πάντα μὲν οὖν τὸν τό-
πον ἐγίνοντο προσβολαὶ καρτεραί, μάλιστα δὲ κατὰ
Λακεδαιμονίους, εὐεφόδων ὅντων καὶ δυσφυλάκτων 25
τῶν τόπων. μεγάλης δὲ φιλοτιμίας γενομένης παρ'

² αὐτῆς Dind, αἵτοις οἱ 3 καὶ παρὸν] παρὰ F 4 Πελ-
ληραίων P 8 δισμυρίων οὐκ ἐλάττους AFJKL 15 τόπον] τὸν τόπον Hert. 18 τὸ] καὶ τὸ FAF 21 παρελθεῖν εἰς 24 προβολαῖ P 26 γινο-
μένης P

ἀμφοτέροις, Ἐπαμεινώνδας ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς
ἀρίστους τῶν Θηβαίων μόγις ἐβιάσατο τοὺς Λακε-
δαιμονίους· διακόψας δὲ τὴν φυλακὴν αὐτῶν καὶ
τὴν δύναμιν διαγαγὼν παρῆλθεν εἰς τὴν Πελο-
πόννησον, διαπραξάμενος ἕργον οὐδὲν τῶν προ-
κατειργασμένων καταδεέστερον.

Ἐνθὸν δὲ ἐπὶ Τροικῆνα καὶ Ἐπίδαυρον πορευ- 69
θεὶς τὴν μὲν χώραν ἐδήσωσε, τῶν δὲ πόλεων οὐκ
ἐδυνήθη προτίθεσαι διὰ τὸ φρούριον ἔχειν ἀξιολόγους,
10 Σικυῶνα δὲ καὶ Φλιοῦντα καὶ τινας ἄλλας πόλεις
καταπληξάμενος προσηγάγετο. στρατεύσας δ' ἐπὶ
Κόρινθον, καὶ τῶν Κορινθίων ἐπεξελθόντων νική-
σας μάχῃ, τούτους μὲν ἐντὸς τῶν τειχῶν συνε-
δίωξε, τῶν δὲ Βοιωτῶν διὰ τὴν εὐημερίαν μετεω-
15 φισθέντων, καὶ τινῶν πρόσχείρως τολμησάντων διὰ
τῆς πύλης εἰς τὴν πόλιν εἰσβιάζεσθαι, οἱ μὲν Κορίν-
θιοι δείσαντες ἐτράπησαν εἰς τὰς οἰκίας, Χαροίας
δ' ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς ἐμφρόνως ἀμα καὶ
57 τεθαρρηκτώς ὑποστὰς τοὺς μὲν ἔξεβαλεν ἐκ τῆς
20 πόλεως, πολλοὺς δὲ τῶν Βοιωτῶν κατέβαλεν. γενο- 2
μένης δὲ φιλοτιμίας, οἱ μὲν Βοιωτοὶ πᾶσαν τὴν
δύναμιν συντάξαντες ἐπῆργον ἐπὶ τὴν Κόρινθον
καταπληκτικῶς, ὁ δὲ Χαροίας ἀναλαβὼν τοὺς Ἀθη-
ναίους προηγεν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ καταλαβόμενος
25 τοὺς ὑπερδεξίους τόπους ὑπέστη τὴν τῶν πολε-
μίων ἔφοδον. οἱ μὲν οὖν Βοιωτοί, πεποιθότες ταῖς 3
τῶν σωμάτων ὁρώματις καὶ ταῖς ἐν τοῖς συνεχέσι

5 οὐδενὸς Reiske 10 Φαιοῦντα ο, corr. Palm ἄλλας
add. Dind. (c. 71, 4 75, 2) 20 Βοιωτῶν] βογθούντων Sin-
tenis 22 συμφράξαντες Reiske

πολέμους ἐμπειρίας, τῇ βίᾳ τοὺς Ἀθηναίους ἥλπιζον
χειρώσασθαι, οἱ δὲ περὶ τὸν Χαροῖαν ἐκ τόπων
ὑπερδεξίων ἀγωνιζόμενοι, καὶ πολλῶν ἐκ τῆς πόλεως
χορηγούμενων, οὓς μὲν ἀνήρουν τῶν βιαζομένων,
4 τοὺς δὲ κατετίρωσκον. οἱ δὲ Βοιωτοί, πολλὰ μὲν 5
κακοπαθήσαντες, οὐδὲν δὲ πρᾶξαι δυνάμενοι, τὴν
ἀναχώρησιν ἐποιήσαντο. Χαροῖας μὲν οὖν ἐπὶ
ἀνδρείᾳ καὶ στρατηγικῇ συνέδει θαυμασθεὶς τοῦτον
τὸν τρόπον ἀπετρίψατο τοὺς πολεμίους.

70 Ἐκ δὲ τῆς Σικελίας Κελτοὶ καὶ Ἰβηρες δισχίλιοι 10
κατέπλευσαν εἰς Κόρινθον, ἐκπεμφθέντες ὑπὸ Διο-
νυσίου τοῦ τυράννου συμμαχῆσαι Λακεδαιμονίοις,
εἰς μῆνας πέντε τοὺς μισθοὺς εἰληφότες. οἱ δ'
Ἐλληνες πεῖραν αὐτῶν βουλόμενοι λαβεῖν προηγον
αὐτούς, καὶ κατὰ τὰς συμπλοκὰς καὶ μάχας ἀνδρα- 15
γαθούντων αὐτῶν, πολλοί τε τῶν Βοιωτῶν καὶ τῶν
συμμάχων ὑπ' αὐτῶν ἀνηροῦντο. διόπερ δόξαντες
εὐχειρίᾳ καὶ ἀνδρείᾳ διαφέρειν καὶ πολλὰς χρείας
παρασχόμενοι, καὶ τιμηθέντες ὑπὸ τῶν Λακεδαι-
μονίων τοῦ θέρους λίγοντος ἔξαπεστάλησαν εἰς 20
2 τὴν Σικελίαν. μετὰ δὲ ταῦτα Φιλίσκος μὲν ὑπ'
Αρταξέρξου τοῦ βασιλέως ἀποσταλεὶς κατέπλευσεν
ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, παρακαλῶν τοὺς Ἐλληνας διαλύ-
σασθαι μὲν τὸς πολέμους, εἰρίγνη δὲ κοινὴν συν-
θέσθαι. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πάντες ἀσμένως ὑπή- 25
κουσαν, Θηβαῖοι δὲ κατὰ τὴν Ἰδίαν ὑπόστασιν ὅλην

2 χειρώσεσθαι Dind. 3 aut. βελῶν pro πολλῶν, aut
βοηθούντων [παραβοηθούντων malim] pro χορηγούμενών
Reiske 8 συνέδει P. Faber, δυνάμει ο 16 τε τῶν] τῶν
τε Dind. 19 καὶ fort. del. 21 Φιλίσκος ο (et infra)

τὴν Βοιωτίαν ὑπὸ μίαν ἀγαγόντες συντέλειαν οὐ προσεδέχθησαν. ἀπογνωσθείσης δὲ τῆς κοινῆς εἰρήνης, διὰ μὲν Φιλίσκου καταλιπὼν τοῖς Λακεδαιμονίοις δισχιλίους ἐπιλέκτους μισθοφόρους ἔχοντας 5 τοὺς μισθούς, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἀσίαν. ἅμα δὲ 3 τούτοις πραττομένοις Εῦφρων δὲ Σικυώνιος, διαφέρων θράσει καὶ ἀπονοίᾳ, συνεργοὺς λαβὼν Ἀργείους ἐπέθετο τυραννίδι. κρατήσας δὲ τῆς ἐπιβολῆς τετραφάκοντα τοὺς εὐπορωτάτους τῶν Σικυωνίων ἐφυγάδενσε, δημεύσας αὐτῶν τὰς οὐσίας, καὶ πολλῶν χρημάτων κυριεύσας μισθοφόρους ἥθροισε καὶ τῆς πόλεως ἐδυνάστευσεν.

'Επ' ἄρχοντος δ' Ἀθηνῆσι Ναυσιγένους ἐν Ρώμῃ 71
 58 χιλίᾳρχοι κατεστάθησαν ἀντὶ τῶν ὑπάτων τέτταρες,
 15 Λεύκιος Παπίριος, Λεύκιος Μενήνιος, Σερούνιος
 Κορυνήλιος, Σερούνιος Σολπίκιος, παρὰ δὲ Ἡλείοις
 δλυμπιὰς ἥχθη τοίτη πρὸς ταῖς ἑκατόν, καθ' ἣν
 ἐνίκα στάδιον Πυθόστρατος Ἀθηναῖος. ἐπὶ δὲ τούτων
 20 Πτολεμαῖος δὲ Ἀλευρίτης [δὲ Ἀμύντου νιὸς] ἐδολφόνησεν Ἀλεξανδρον [τὸν ἀδελφόν], καὶ ἐβασίλευσε τῆς Μακεδονίας ἕτη τρία. κατὰ δὲ τὴν 2
 25 Βοιωτίαν Πελοπίδας ἐφάμιλλος ὢν τῷ Ἐπαμεινώνδᾳ τῇ κατὰ πόλεμον δόξῃ, καὶ θεωρῶν ἐκεῖνον τὰ περὶ τὴν Πελοπόννησον συμφερόντως κατεσκευακότα τοῖς
 30 Βοιωτοῖς, ἐσπευδε τὰ ἐκτὸς Πελοποννήσου δια
 αὐτοῦ προσάγεσθαι τοῖς Θηβαίοις. πιραιαβὼν δὲ

1 ἄγοντες f 13 ἀθήνησιν αὐσιγένους P 15 Παπύριος ετοιος ετοιος et Σερούνιος om. AR 16 Σονλπίκιος ο-ΡΑ 19 δὲ Ἀμύντου νιὸς et τὸν ἀδελφόν deleui (cf. c. 60, 3, 77, 5 XVI 2, 4) 21 τρία Rhod., τριάκοντα ο 26 ειντοῦ ο - PAF

'Ισμηνίαν, ἀνδρα φίλον μὲν ἑαυτοῦ, θαυμαζόμενον
 δ' ἐπ' ἀρετῇ, παρῆλθεν εἰς Θετταλίαν. καταντήσας
 δὲ πρὸς Ἀλέξανδρον τὸν Φερῶν τύραννον, ἀλόγως
 συνελήφθη μετὰ Ἰσμηνίου καὶ εἰς φυλακὴν παρε-
 3 δόθη. Θηβαίων δ' ἐπὶ τοῖς πραχθεῖσι παροξυνθέν-
 των, καὶ ταχέως εἰς τὴν Θετταλίαν ἐκπεμψάντων
 δπλίτας μὲν δικαιισχυλίους, ἵππεῖς δ' ἔξακοσίους,
 φοβηθεὶς Ἀλέξανδρος ἔξέπεμψε πρεσβευτὰς εἰς τὰς
 Ἀθήνας περὶ συμμαχίας. ὡς παραχρῆμα δὲ δῆμος
 ἔξέπεμψε ναῦς μὲν τριάκοντα, στρατιώτας δὲ χιλίους,
 4 ὃν ἦν στρατηγὸς Αὐτοκλῆς. ἐν δέῳ δὲ οὗτος
 περιέπλει τὴν Εὔβοιαν, Θηβαῖοι κατήντησαν εἰς
 Θετταλίαν. τοῦ δὲ Ἀλέξανδρον πεξὴν δύναμιν
 ἥθροικότος καὶ ἵππεῖς πολλαπλασίους ἔχοντος τῶν
 Βοιωτῶν, τὸ μὲν πρῶτον οἱ Βοιωτοὶ διὰ μάχης 15
 ἔκρανον λῦσαι τὸν πόλεμον, συνεργοὺς ἔχοντες
 τοὺς Θετταλούς· ὃς δὲ οὗτοι μὲν αὐτοὺς ἐγκατέ-
 λιποι, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ τινες ἄλλοι σύμμαχοι παρε-
 γένοντο τῷ Ἀλέξανδρῳ, τὰ δὲ σῆτα καὶ ποτὰ καὶ.
 τἄλλα πάντα ἐπέλειπε τοῖς Βοιωτοῖς, ἔγνωσαν οἱ 20
 βοιωτάρχαι τὴν εἰς οἶκον ἐπάνοδον ποιεῖσθαι.
 5 ἀναξευξάντων δὲ αὐτῶν, καὶ τῆς πορείας οὖσης διὰ
 χώρας πεδιάδος, Ἀλέξανδρος ἐπηκολούθει πολλοῖς
 ἵππεῦσι καὶ τοῖς ἐπὶ τῆς οὐραγίας ἐπέθετο. τῶν
 δὲ Βοιωτῶν οἱ μὲν κατακοντιξόμενοι συνεχῶς ἀπέ-
 25 θησκον, οἱ δὲ τραύμασι περιέπιπτον, τέλος δ

1 ισμηνίαν P (= v. 4) 3 τὸν τῶν P 4 μετ' Α
 12 ἔνοιαν P 15 πρῶτον] πρότερον PA 17 ἐγκατέλει-
 πον P 20 ἐπέλειπε τοῖς Schäfer, ἐπελείπετο τοῖς ο; ὑπέ-
 λειπε τοὺς Reiske

οὗτε μένειν οὕτε προάγειν ἐώμενοι εἰς πολλὴν
 ἀμηχανίαν. ἐνέπιπτον, ἄτε δὴ καὶ τῶν ἐπιτηδείων
 σπανιξόντων. ἥδη δ' αὐτῶν τὴν σωτηρίαν ἀπογι- 6
 νωσκόντων, Ἐπαμεινώνδας ἴδιωτεύων κατ' ἔκεῖνον
 5 τὸν χρόνον ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν κατεστάθη στρα-
 τηγός. εὐθὺς δὲ διαλεξας τοὺς τε ψιλοὺς καὶ τοὺς
 59 ἵππεῖς, τούτους μὲν αὐτὸς ἀνέλαβε, καὶ ταχθεὶς
 ἐπὶ τῆς οὐραγίας διὰ τούτων ἀνέστελλε τοὺς ἐπ-
 ακολουθοῦντας πολεμίους καὶ πολλὴν ἀσφάλειαν
 10 παρείχετο τοῖς προηγουμένοις διπλίταις, ποιούμενος
 δὲ μάχας ἕξ ὑποστροφῆς καὶ τάξει φιλοτέχνῳ χρώ-
 μενος διέσωσε τὸ στρατόπεδον. αἱὲ δὲ μᾶλλον διὰ τ
 τῶν κατορθωμάτων αὔξων τὴν ἴδιαν εὐδοξίαν μεγά-
 λης ἀποδοχῆς ἐτύγχανε παρά τε τοῖς πολίταις καὶ
 15 τοῖς συμμάχοις. οἱ δὲ Θηβαῖοι τοὺς τότε βοιωταρ-
 χήσαντας καταδικάσαντες, πολλοῖς χρήμασιν ἔξημισ-
 σαν. ἐπιζητουμένης δὲ τῆς αἰτίας, πῶς ὁ τοιοῦτος 72
 ἀνὴρ ἴδιωτης ὅντις ἐστρατεύετο μετὰ τῶν εἰς Θεττα-
 λίαν ἀποσταλέντων, ἀποδοτέον τὸν οἰκεῖον λόγον
 20 τῆς ἀπολογίας. τῇ μάχῃ τῇ περὶ Κόρινθον Ἐπα-
 μεινώνδας διακόψας τὴν ἐπὶ τοῦ προτειχίσματος
 φυλακὴν τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ δυνάμενος πολ-
 λοὺς ἀνελεῖν τῶν πολεμίων, ἡρόεσθη τῷ προτερή-
 ματι καὶ τῆς ἐπὶ πλεῖον μάχης ἀπέστη. γενομένης δὲ 2
 25 περὶ αὐτὸν ἵκανης ὑποψίας ὡς πεφεισμένου τῶν
 Λακεδαιμονίων ἴδιας ἔνεκα χάριτος, οἱ φθονοῦντες
 αὐτοῦ τῇ δόξῃ καιρὸν ἔλαβον εὐλόγου διαβολῆς.

1 οὐδὲ μένειν o - FJ 2 ἐξέπιπτον o, corr. Hert.
 6 * δὲ] τε o 20 ἀπολογίας] ἀτοπίας Reiske 24 πλείονα
 PAFJL 26 ἔνεκεν f

ἐπενεγκάντων οὗν αὐτῷ προδοσίας ἔγκλημα, τὸ πλῆθος παροξυνθὲν ἀπέστησεν αὐτὸν τῆς βοιωταρχίας, καὶ ἴδιώτην ποιῆσαν ἔξαπέστειλε μετὰ τῶν ἄλλων. ὡς δὲ ἀπὸ τῶν ἀποτελεσμάτων ἔξήλειψε τὰς καθ' ἑαυτοῦ διαβολάς, τότε δὲ δῆμος ἀποκατέστησεν αὐτὸν 5 εἰς τὴν προγεγενημένην εύδοξίαν. μετ' ὀλίγον δὲ χρόνου Λακεδαιμονίοις πρὸς Ἀρκάδις ἐγένετο μεγάλη μάχη, ἐν ᾧ ἐνίκησαν Λακεδαιμόνιοι ἐπιφανῶς. μετὰ γὰρ τὴν ἐν Λεύκτροις ἥτταν τοῦτο πρῶτον αὐτοῖς παράδοξον εὐτύχημα ἐγένετο· ἐπεισον γὰρ Ἀρκάδων 10 μὲν ὑπὲρ τοὺς μυρίους, Λακεδαιμονίων δὲ οὐδείς. προεῖπον δὲ αὐτοῖς αἱ Δωδωνίδες λέρειαι, διότι. 4 πόλεμος οὗτος Λακεδαιμονίοις ἀδικους ἔσται. μετὰ δὲ τὴν μάχην οἱ Ἀρκάδες, φοβηθέντες τὰς τῶν Λακεδαιμονίων εἰσβολάς, ἔκτισαν ἐπί τυνος ἐπικαί- 15 ρον τόπου τὴν ὀνομαζομένην Μεγάλην πόλιν, συρρίψαντες εἰς αὐτὴν κώμας εἴκοσι τῶν ὀνομαζομένων Μαιναλίων καὶ Παρρασίων Ἀρκάδων. καὶ τὰ μὲν κατὰ τοὺς Ἑλληνας ἐν τούτοις ἦν.

73 Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Διονύσιος δὲ τύραννος 20 ἔχων δυνάμεις ἀξιολόγους, καὶ τοὺς Καρχηδονίους ὅρῶν οὐκ εὖ διακειμένους πρὸς τὸν πόλεμον διά τε τὴν γεγενημένην παρ' αὐτοῖς λοιπικῆν νόσον καὶ τὴν ἀπόστασιν τῶν Λιβύων, ἔγνω στρατεύειν ἐπ' 60 αὐτούς. οὐκ ἔχων δὲ πρόφασιν ἀξιόλογον τῆς δια- 25

3 ποιῆσαν Wess., ποιῆσες οἱ 4 ἀπὸ] διὰ Reiske
5 τότε f., καὶ τότε c. 8 ἐν ᾧ] καθ' ἦν Hert. 12 αἱ] ἡ P
Ἄωδωνίας οἱ, corr. Wess. διοτί] ὡς add. Dind. 16 συρράψαν-
τες Steph. 17 εἴκοσι] μέρη L (Pausan. VIII 27, 3) 18 μενα-
λίων P 22 πρὸς] τε add. P

φορᾶς, προσεποιήθη τοὺς κατὰ τὴν ἐπικράτειαν
 Φοίνικας ἐπιβεβηκέναι τῆς ὑπ' αὐτὸν χώρας. παρα- 2
 σκευασμένος οὖν πεζὸν μὲν τρισμυρίους, ἵππεis
 δὲ τρισχιλίους, τριήρεις δὲ τριακοσίας καὶ τὴν ἀριό-
 5 ζόνδαν τῇ δυνάμει ταύτῃ παρασκευήν, ἐνέβαλεν
 εἰς τὴν ὑπὸ Καρχηδονίους χώραν. καὶ Σελινοῦντα
 μὲν καὶ Ἐντελλαν εύθὺς προσηγάγετο, καὶ τὴν
 χώραν πᾶσαν πορθήσας καὶ τῆς πόλεως τῶν Ἐρυκί-
 νων ἐγκρατής γενόμενος ἐπολιόρκησε Λιλύβαιον.
 10 πολλῶν δ' ὄντων ἐν αὐτῷ στρατιωτῶν τὴν πολιορ-
 κίαν ἔλυσεν. ἀκούσας δὲ τὰ νεώρια τῶν Καρχηδο- 3
 νίων ἐμπεριῆσθαι, καὶ δόξας πάντα τὸν στόλον
 αὐτῶν διεφθάρθαι, κατεφρόνησε, καὶ τῶν ἰδίων
 τριήρων ἐκατὸν μὲν καὶ τριάκοντα τὰς ἀρίστας
 15 ἀπέστειλεν εἰς τὸν τῶν Ἐρυκίνων λιμένα, τὰς δ'
 ἄλλας ἀπάσας ἔξεπεμψεν εἰς τὰς Συρακούσας. ol 4
 δὲ Καρχηδόνιοι παραδόξως διακοσίας ναῦς πληρώ-
 σαντες ἐπέπλευσαν ταῖς δρομούσαις ἐν τῷ λιμένι
 τῶν Ἐρυκίνων· ἀνελπίστον δὲ τῆς ἐπιθέσεως γενο-
 20 μένης ἀπήγαγον τῶν τριήρων τὰς πλείστας. μετὰ
 δὲ ταῦτα τοῦ χειμῶνος ἐνστάντος ἀνοχὰς ποιησά-
 μενοι διεχωρίσθησαν εἰς τὰς οἰκείας ἐκάτεροι πόλεις.
 μετ' ὀλίγον δὲ χρόνον Διονύσιος εἰς ἀρρωστίαν 5
 ἐμπεσὼν ἐτελεύτησε, δυναστεύσας ἐτῇ τριάκοντα
 25 καὶ δικτῷ τὴν δὲ ἀρχὴν διαδεξάμενος δὲ νῦν οἱ Διο-
 νύσιος ἐτυράννευσεν ἔτη δώδεκα.

Οὐκ ἀνοίκειον δ' ἐστὶ τῆς ὑποκειμένης ἴστορίας 74

1 κατὰ τ. ἐπ. τοὺς Φοίνικας ο - F; τοὺς κατὰ τὴν τῶν
 Καρχηδονίων ἐπ. Φ. Wess. 22 εἰς τὰς οἰκείας om. P
 ἐκάτεραι ο, corr. Reiske 25 δὲ om. P

διελθεῖν τάς τε αἰτίας τῆς τελευτῆς καὶ τὰ συμβάντα τούτῳ τῷ δυνάστῃ περὶ τὴν τοῦ βίου καταστροφήν. Διονυσίου τοίνυν δεδιδαχότος Ἀθήνησι Αηναίοις τραγῳδίαν καὶ νικήσαντος, τῶν ἐν τῷ χορῷ τις ἀδόντων ὑπολαβὼν τιμηθήσεσθαι λαμπρῶς, ἐὰν πρῶτος ἀπαγγείλῃ τὴν νίκην, διέπλευσεν εἰς τὴν Κόρινθον. καταλαβὼν δ' ἐκεῖ ναῦν ἐκπλέουσαν εἰς Σικελίαν καὶ μετεμβὰς εἰς ταύτην, οὐρίοις ἔχορήσατο πνεύμασι, καὶ καταπλεύσας εἰς Συρακούσας συντόμως ἀπήγγειλε τῷ τυράννῳ τὴν νίκην. 10 2 ὁ δὲ Διονύσιος τοῦτον μὲν ἐτίμησεν, αὐτὸς δὲ περιχωρῆς ἐγένετο καὶ τοῖς θεοῖς εὐαγγέλια θύσας πότους καὶ μεγάλας εὐωχίας ἐπετέλεσεν. ἔστι δὲ λαμπρῶς τοὺς φίλους, καὶ κατὰ τοὺς πότους φιλοτιμότερον τῇ μέθῃ δοὺς ἑαυτόν, εἰς ἀρρωστίαν 15 σφοδροτέραν ἐνέπεσε διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐμφορηθέντων ὑγρῶν. ἔχων δὲ παρὰ θεῶν λόγιον, τότε τελευτήσειν ὅταν τῶν κρείττονων περιγένηται, τὸν χοησμὸν ἀνέφερεν ἐπὶ τοὺς Καρχηδονίους, ὑπολαμβάνων τούτους κρείττους ἑαυτοῦ εἶναι. διὸ καὶ 20 πρὸς αὐτοὺς πλεονάκις πεπολεμηκὼς εἰώθει κατὰ τὰς νίκας ὑποφεύγειν καὶ ἐκουσίως ἡττᾶσθαι, ἵνα 4 μὴ δόξῃ τῶν ἴσχυροτέρων γεγονέναι κρείττων. οὐ μὴν ἡδυνήθη γε τῇ πανονοργίᾳ καταστροφίσασθαι τὴν ἐκ τῆς περιωμένης ἀνάγκην, ἀλλὰ ποιητὴς ὃν κακὸς 25 καὶ διακριθεὶς ἐν Ἀθήναις ἐνίκησε τοὺς κρείττους

2 περὶ] πρὸ Wurm τῆς . . καταστροφῆς o, corr. Reiske
4 Αηναίοις] λιβαίοις P 5 ἀδόντων Reiske, ἄδων o; ὡδῶν Steph.

τιμηθεῖσα Dind 8 μετεμβὰς AJKL 16 ἐνέπεσε] μὲν ἐπεσεν P 17 τότε JL, τὸ c 23 γεγονέναι κρείττων] κρείττων εἶναι f 24 τῆς . . ἀνάγκης P

ποιητάς. εὐλόγως οὖν κατὰ τὸν χρησμὸν διὰ τὸ περιγενέσθαι τῶν κρειττόνων ἐπακολουθοῦσαν ἔσχε τὴν τοῦ βίου τελευτήν.

Ο δὲ Διονύσιος δ νεώτερος διαδεξάμενος τὴν 5 τύραννίδα, πρῶτον τὰ πλήθη συναγαγὼν εἰς ἐκκλησίαν παρεκάλεσε τοῖς οἰκείοις λόγοις τηρεῖν τὴν πατροπαράδοτον πρὸς αὐτὸν εὔνοιαν, ἔπειτα τὸν πατέρα μεγαλοπρεπῶς θάψας κατὰ τὴν ἀκρόπολιν πρὸς ταῖς βασιλίσι καλουμέναις πύλαις, ἡσφαλίσατο 10 τὰ κατὰ τὴν ἀρχήν.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πολυξήλου κατὰ μὲν 75 τὴν Ρώμην ἀναρχία διά τινας πολιτικὰς στάσεις ἐγένετο, κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Ἀλέξανδρος δ Φερῶν τύραννος ἐν τῇ Θετταλίᾳ περὶ τινων ἐγκαλέσας τῇ πόλει τῶν Σκοτούσσαιών, ἐκάλεσεν αὐτὸὺς εἰς ἐκκλησίαν καὶ περιστήσας τοὺς μισθοφόρους ἀπαντας ἀπέσφαξε, τὰ δὲ σώματα τῶν τετελευτηκότων φίψας εἰς τὴν πρὸ τῶν τειχῶν τάφον· τὴν πόλιν διήρπασεν. Επαμεινώνδας δ' ὁ Θηβαῖος μετὰ δυνάμεως 20 ἐμβαλὼν εἰς Πελοπόννησον τὸν Ἀχαιοὺς καί τινας ἄλλας πόλεις προσηγάγετο, Δύμην δὲ καὶ Ναύπακτον καὶ Καλυδῶνα φρουρούμενην ὑπ' Ἀχαιῶν ἥλευθέρωσεν. ἐστράτευσαν δὲ καὶ εἰς Θετταλίαν Βοιωτοί, καὶ Πελοπίδαν ἐκομίσαντο παρ' Ἀλέξανδρον τοῦ Φερῶν τυράννου. Φλιασίοις δὲ πολε- 3 μουμένοις ὑπ' Αργείων Χάροης ὑπ' Ἀθηναίων πεμφθεὶς στρατηγὸς μετὰ δυνάμεως ἐβοήθησε [τοῖς

11 — p. 466, 3 om. L 19 δὲ ὁ P, δὲ τὸ γεν o, corr. Wess. 22 φρουρούμενας Hert. 21 προσήγα-
πολιορκουμένοις del. Madvig 27 τοῖς Φλ.

Φλιασίοις πολιορκουμένοις]. νικήσας δὲ τὸν Ἀργείοντας δυσὶ μάχαις καὶ τὴν ἀσφάλειαν περιποιήσας τοῖς Φλιασίοις ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Ἀθήνας.

76 Τοῦ δ' ἐνιαυσίον χρόνον διεληλυθότος Ἀθήνησι μὲν ἥρχε Κηφισόδωρος, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους ὁ δῆμος τέσσαρας κατέστησε, Λεύκιον Φούριον, Παῦλον Μάλλιον, Σερούιον Σουλπίκιον, Σερούιον Κορυνήλιον. ἐπὶ δὲ τούτων Θεμίστων ὁ Ἐρετοίας τύφαννος Ὁρωπὸν κατελάβετο. ταύτην δὲ τὴν πόλιν οὖσαν Ἀθηναίων παραλόγως ἀπέβαλεν· τῶν γὰρ Ἀθηναίων στρατευσάντων ἐπ' αὐτὸν καὶ πολὺ τὰς δυνάμεις ὑπερεχόντων, οἱ 62 Θηβαῖοι βοηθήσαντες αὐτῷ καὶ παραλαβόντες ἐν 2 παρακαταθήκῃ τὴν πόλιν οὐκ ἀπέδωκαν. — "Αμα δὲ τούτοις πραττομένοις Κῷοι μετώκησαν εἰς τὴν 15 ιῆν οἰκουμένην πόλιν" καὶ κατεσκεύασαν αὐτὴν ἀξιόλογον· πλῆθος τε γὰρ ἀνδρῶν εἰς ταύτην ἡθροίσθη καὶ τείχη πολυτελῆ κατεσκευάσθη καὶ λιμὴν ἀξιόλογος. ἀπὸ δὲ τούτων τῶν χρόνων αἱὲν μᾶλλον ἡ ἔξιθη προσόδοις τε δημοσίαις καὶ τοῖς 20 τῶν ἴδιωτῶν πλούτοις, καὶ τὸ σύνολον ἐνάμιλλος 3 ἐγένετο ταῖς πρωτευούσαις πόλεσιν. — "Αμα δὲ τούτοις πραττομένοις ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἐποστέλλεις πρέσβεις ἐπεισε τοὺς Ἑλληνας τοὺς μὲν πολέμους καταλέσσασθαι καὶ κοινὴν εἰρήνην συν- 25 θέσθαι πρὸς ἄλληλους. διόπερ ὁ τε Λακωνικὸς

4 ἐπιανσιάν - F. ἐπιανσιά P. 5 πιτισόδωρος P
 7 Φούριον ο - FK Παῦλον | Αἴλον Rhod. ex Liv VI 36
 Σερούιον om AR 8 Σερούιον P, om AR, καὶ Σερούιον ε
 9 Θεμίστων ο - F² προσποτ P

καὶ Βοιωτικὸς κληθὲν πόλεμος κατελύθη, πλείω
μείνας ἐτῶν πέντε, τὴν ἀρχὴν λαβὼν ἀπὸ τῶν
Λευκτρικῶν.

Ταῦτα δὲ κατὰ τούτους τοὺς χρόνους ἄνδρες 4
κατὰ παιδείαν ἔξιοι μνήμης Ἰσοκράτης τε ὁ ὅγητωρ
καὶ οἱ τούτου γενόμενοι μαθηταὶ καὶ Ἀριστοτέλης
ὁ φιλόσοφος, ἔτι δὲ Ἀναξιμένης ὁ Λαμψάκηνὸς καὶ
Πλάτων ὁ Ἀθηναῖος, ἔτι δὲ τῶν Πυθαγορικῶν
φιλοσόφων οἱ τελευταῖοι, Μενοφῶν τε ὁ τὰς ἴστο-
10 ρίας συγγραψάμενος ἐσχατογήρως ὡν· μέμνηται γὰρ
τῆς Ἐπαμεινώνδου τελευτῆς μετ' ὀλίγον χρόνον
γεγενημένης Ἀρίστιππός τε καὶ Ἀντισθένης, πρὸς
δὲ τούτοις Αἰσχίνης ὁ Σφιγγίτιος ὁ Σωκρατικός.

Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησι Χίωνος·ἐν Ρώμῃ ἀντὶ 77
15 τῶν ὑπάτων χιλίᾳρχοι κατεστάθησαν Κόιντος Σε-
ρούλιος καὶ Γάιος Οὐετόριος καὶ Αὖλος Κορνή-
λιος, πρὸς δὲ τούτοις Μάρκος Κορνήλιος καὶ Μάρ-
κος Φάβιος. ἐπὶ δὲ τούτων εἰρήνης οὕσης κατὰ
πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, πάλιν ἀρχαὶ πολέμων συνέστη-
20 σάν τισι τῶν πόλεων καὶ νεωτέρων πραγμάτων και-
νοτομίᾳ παράλογος. οἱ γὰρ τῶν Ἀρκάδων φυγάδες
δομηθέντες ἐξ Ἡλιδος κατελάβοντο τῆς ὀνομαζο-
μένης Τριφυλίας χωρίου ὅχυρόν, ὃ προσηγύρευται
Λασίων. ἐκ πολλῶν δὲ χρόνων περὶ τῆς Τριφυ- 2
25 λίας ἡμφεσβήτουν Ἀρκάδες καὶ Ἡλεῖοι, καὶ κατὰ τὰς
ἐκατέρων ἐν ταῖς μεταβολαῖς ὑπεροχὰς ἐναλλάξ ἐκυ-

1 πλείων F; πλέον Dind.
ο-ΡΑ Rhod. ex Liv. VI 36, Σερούλιος o-

13 σφητιος P 15 Σε-
ρούλιος Rhod. ex Liv. VI 36, Σερούλιος o; 16 Οὐετούριος
Φάβιος om. AR 18 Φάβιος Rhod. Φάνιος o; 21 Λασίων o; Λασίων Dind,
τριφυλίας P 25 ἡμφεσβήτουν r

φίενον τῆς χώρας· κατὰ δὲ τοὺς ὑποκειμένους καιροὺς τῶν Ἀρκάδων κρατούντων τὴν Τριφυλίαν,
προφάσει τῶν φυγάδων ἀφηροῦντο ταύτην τῶν
3 Ἀρκάδων οἱ Ἡλεῖοι. διὸ καὶ παροξυνθέντες οἱ 63
Ἀρκάδες τὸ μὲν πρῶτον πρέσβεις ἔξαποστείλαντες ὃ
ἀπήγουν τὸ χωρίον· ὡς δ' οὐδεὶς αὐτοῖς προσεῖχε,
μετεπέμψαντο παρ' Ἀθηναίων σύμμαχίαν καὶ μετὰ
ταύτης ἐστράτευσαν ἐπὶ τὸν Λασίωνα. τῶν δὲ
Ἡλείων βοηθησάντων τοῖς φυγάσιν ἐγένετο μάχη
πλησίον τοῦ Λασίωνος, καὶ τῶν Ἀρκάδων πολλα- 10
πλασίων ὅντων ἡττήθησαν Ἡλεῖοι καὶ πλείους τῶν
4 διακοσίων στρατιωτῶν ἀπέβαλον. ταύτης δὲ ἀρχῆς
τοῦ πολέμου γενομένης συνέβη τὴν διαφορὰν ἐπὶ¹⁵
πλέον προβῆναι τοῖς Ἀρκάσι καὶ τοῖς Ἡλείοις.
εὐθὺς γὰρ οἱ μὲν Ἀρκάδες μετεωρισθέντες τῷ προ-
τερήματι ἐστράτευσαν ἐπὶ τὴν Ἡλείαν, καὶ εἶλον
πόλεις Μάργανα καὶ Κορόνιον, ἕτι δὲ Κυπαρισσίαν
5 καὶ Κορυφάσιον. — Ἐμα δὲ τούτοις προστομένοις
κατὰ τὴν Μακεδονίαν Πτολεμαῖος μὲν δ' Ἀλωρείτης
έδολοφονήθη ὑπὸ [τάδελφοῦ] Περδίκκα, βασιλεύσας 20
ἕτη τοία· τὴν δὲ ἀρχὴν διαδεξάμενος δὲ Περδίκκας
έβασίλευσε τῆς Μακεδονίας ἕτη πέντε.

78 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθηνῆσι Τιμοκράτους ἐν Ρώμῃ
μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλίαρχοι τρεῖς κατεστάθησαν,
Τίτος Κοΐντιος καὶ Σερούνιος Κορυνήλιος καὶ Σε- 25
ρούνιος Σουλπίκιος, ὀλυμπιὰς δὲ ὑπὸ Πισατῶν καὶ

2 τριφολλίαν P 8 Λασσίωνα o - PAJ 10 Λασσίωνος o - PAJ 11 Ἡλ. L οἱ Ἡλ. L 15 τῷ] ἐπὶ τῷ L
19 Ἀλωρείτης PA 20 τάδελφοῦ delevi (e. 71, 1) 21 ἕτη τοία om. P 25 Κοΐντιος καὶ P, Κοΐγκτιος F, Κοΐντιος c καὶ Σ. Σουλπίκιος om. AR 26 πεισάτων P (et infra)

Αρκάδων ἥχθη τετάρτη πρὸς ταῖς ἑκατόν, καθ' ἥν
 ἐνίκα στάδιον Φωκίδης Ἀθηναῖος. ἐπὶ δὲ τούτων 2
 Πισᾶται μὲν ἀνανεωσάμενοι τὸ παλαιὸν ἀξίωμα τῆς
 πατρίδος καὶ τισι μυθικαῖς καὶ παλαιαῖς ἀποδεῖξεσι
 5 χρώμενοι, τὴν θέσιν τῆς Ὄλυμπικῆς πανηγύρεως
 αὐτοῖς προσήκειν ἀπεφαίνοντο. κρίνοντες δὲ τὸν
 παρόντα καιρὸν εῦθετον ἔχειν ἀμφισβητῆσαι τοῦ
 ἀγῶνος, συμμαχίαν ἐποιήσαντο πρὸς Ἀρκάδας ὅντας
 πολεμίους Ἡλείων· συναγωνιστὰς δὲ λαβόντες τού-
 10 τους ἐστράτευσάν ἐπὶ τὸν Ἡλείους ἄρτι τιθέντας
 τὸν ἀγῶνα. ἀντιστάντων δὲ τῶν Ἡλείων πανδη- 3
 μεὶ συνέστη μάχη καρτερά, θεωμένων τὴν μάχην
 τῶν παρόντων ἐπὶ τὴν πανήγυριν Ἑλλήνων ἐστε-
 φανωμένων καὶ μεθ' ἡσυχίας ἀκινδύνως ἐπιση-
 15 μαινομένων τὰς ἑκατέρῳθεν ἀνδραγαθίας. τέλος
 Πισᾶται νικήσαντες ἔθηκαν τὸν ἀγῶνα, καὶ τὴν
 διλυμπιάδα ταύτην ὑστερον οὐκ ἀνέγραψαν Ἡλεῖοι
 διὰ τὸ δοκεῖν βίᾳ καὶ ἀδίκως διατεθῆναι.

"Αμα δὲ τούτοις πραττομένοις Ἐπαμεινώνδας ὁ 4
 20 Θηβαῖος, μέγιστον ἔχων τῶν πολιτῶν ἀξίωμα, συν-
 αχθείσης ἐκκλησίας διελέχθη τοῖς πολίταις, προτρε-
 πόμενος αὐτὸὺς ἀντέχεσθαι τῆς κατὰ θάλατταν
 ἡγεμονίας. διελθὼν δὲ λόγον ἐκ χρόνου πεφρον-
 τισμένου ἐδείκνυε τὴν ἐπιβολὴν ταύτην συμφέρου-
 25 σάν τε καὶ δυνατήν, τά τε ἄλλα προφερόμενος καὶ
 διότι τοῖς πεξῇ πρατοῦσι ὅἄδιόν ἐστι περιποιήσα-
 σθαι τὴν τῆς θαλάττης ἀρχήν· καὶ γὰρ Ἀθηναίους
 ἐν τῷ πρὸς Ξέρξην πολέμῳ διακοσίας ναῦς ἰδίᾳ

πληροῦντας Λακεδαιμονίοις δέκα ναῦς παρεχομένοις ὑποτετάχθαι. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πρὸς ταύτην τὴν ὑπόθεσιν οἰκείως διαλεχθεὶς ἔπεισε τοὺς Θηβαίους ἀντέχεσθαι τῆς κατὰ θάλατταν ἀρχῆς.

- 79 εὐθὺς οὖν ὁ δῆμος ἐψηφίσατο τριήρεις μὲν ἐκατὸν 5 ναυπηγεῖσθαι, νεώρια δὲ ταύταις ἵσα τὸν ἀριθμὸν, Ροδίους δὲ καὶ Χίους καὶ Βυζαντίους προτρέπεσθαι βοηθῆσαι ταῖς ἐπιβολαῖς. αὐτὸς δὲ μετὰ δυνάμεως ἐκπεμφθεὶς ἐπὶ τὰς εἰρημένας πόλεις Λάχητα μὲν τὸν Ἀθηναίων στρατηγόν, ἔχοντα στόλον ἀξιόλογον 10 καὶ διακωλύειν τοὺς Θηβαίους ἀπεσταλμένου, καταπληξάμενος καὶ ἀποπλεῦσαι συναναγκάσας, ἴδιας 2 τὰς πόλεις τοῖς Θηβαίοις ἐποίησεν. εἰ μὲν οὖν δὸνηρος οὗτος πλείω χρόνον ἐπέξησεν, ὡμολογημένως ἂν οἱ Θηβαῖοι τῇ κατὰ γῆν ἥγεμονιά καὶ τὴν τῆς 15 θαλάττης ἀρχὴν προσεκτήσαντο ἐπεὶ δὲ μετ' ὀλίγον χρόνον ἐν τῇ περὶ τὴν Μαντίνειαν μάχῃ λαμπροτάτην τὴν νίκην τῇ πατρίδι περιποιήσας ἥρωικῶς ἐτελεύτησεν, εὐθέως καὶ τὰ τῶν Θηβαίων πράγματα τῇ τούτου τελευτῇ συναπέθανεν. ἄλλὰ περὶ μὲν 20 τούτων τὰ κατὰ μέρος μικρὸν ὕστερον ἀκριβῶς 3 διεξιμεν. τότε δὲ τοῖς Θηβαίοις ἔδοξε στρατεύειν ἐπὶ τὸν Ὁρχομενὸν διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. τῶν φυγάδων τινὲς βουλόμενοι τὴν ἐν Θήβαις πολιτείαν εἰς ἀριστοκρατικὴν κατάστασιν μεταστῆσαι, συνέ- 25 πεισαν τοὺς τῶν Ὁρχομενίων ἵππεῖς, ὅντας τριακο- 4 σίους, συνεπιλαβέσθαι τῆς ἐπιβολῆς. οὗτοι δὲ εἰω-

corr Reiske 1 δέκα L², δὲ καὶ c (cf. Herod. VIII 1)
 3 οἰκεῖα F 9 ἐπὶ JKL, περὶ c 10 Ἀθηναῖον P² 15 τὴν
 ἥγεμονιαν o, corr. DInd. (XIV 100, 1) 20 ἄλλα] ἀμα PAFK

θότες ἐκ Θηβαίων ἀπαντᾶν ἡμέρᾳ τεταγμένῃ πρὸς
τὴν ἔξουπλισίαν, εἰς ταύτην συνέθεντο ποιήσασθαι
τὴν ἐπίθεσιν· πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων κοινωνούντων
τῆς προθέσεως καὶ προσορμησάντων, ἀπήντησαν
5 πρὸς τὸν καιρὸν. οἱ μὲν οὖν συστησάμενοι τὴν 5
πρᾶξιν μετανοήσαντες ἐδήλωσαν τοῖς βοιωτάρχαις
τὴν ἐπίθεσιν, προδόντες τοὺς συνομόσαντας, καὶ
διὰ τῆς εὐεργεσίας ταύτης ἑαντοῖς ἐπορίσαντο τὴν
σωτηρίαν. τῶν δ' ἀρχόντων συλλαβόντων τοὺς
10 τῶν Ὀρχομενίων ἵππεῖς καὶ παραγαγόντων εἰς τὴν
ἐκκλησίαν, δ δῆμος ἐψηφίσατο τούτους μὲν ἀπο-
σφάξαι, τοὺς δ' Ὀρχομενίους ἔξανδραποδίσασθαι
καὶ τὴν πόλιν κατασκάψαι. ἐκ παλαιῶν γὰρ χρό-
65 νῶν οἱ Θηβαῖοι πρὸς τούτους ἀλλοτρίως διέκειντο,
15 δασμοφοροῦντες μὲν τοῖς Μινύαις ἐν τοῖς ἥρωικοῖς
χρόνοις, ὕστερον δ' ὑφ' Ἡρακλέους ἐλευθερωθέν-
τες. οἱ δ' οὖν Θηβαῖοι καιρὸν ἔχειν νομίσαντες 6
καὶ προφάσεις εὐλόγους τῆς τιμωρίας λαβόντες,
ἐστρατευσαν ἐπὶ τὸν Ὀρχομενόν· κατέχοντες δὲ τὴν
20 πόλιν τοὺς μὲν ἄνδρας ἀπέκτειναν, τέκνα δὲ καὶ
γυναικας ἔξηνδραποδίσαντο.

Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς Θετταλοὶ πρὸς 80
Ἀλέξανδρον τὸν Φερῶν τύραννον διαπολεμοῦντες,
καὶ πλείσι μάχαις ἡττημένοι, πολλοὺς δὲ τῶν στρα-
25 τιωτῶν ἀπολωλεκότες, πρέσβεις ἀπέστειλαν πρὸς

1 ἐν Θηβαίων] ἐν Θηβῶν Wess., τοῖς ἐκ Θηβῶν Dind.,
ἐπὶ Θηβῶν Hert., ἐξ ἀρχαίων Wurm; εἰς Θηβαῖς fort. 2 ἔξο-
πλασίαν P 4 προσπαρορμησάντων Reiske 5 οὖν FL, om c
10 παραγόντων o, corr. Schäfer 16 ὑφηραπείον P 19 κατ-
έχοντες P, ἔχοντες af, κατασχόντες Steph., ἐλόντες Dind.
24 ἡττόμενοι P, ἡττώμενοι v; corr. Dind.

Θηβαίους, ἀξιοῦντες αὐτοῖς βοηθῆσαι καὶ στρατηγὸν
αὐτοῖς ἔξαποστεῖλαι Πελοπίδαν. ἥδεισαν γὰρ τοῦ-
τον τὸν ἄνδρα διὰ τὴν ὑπ' Ἀλεξάνδρου σύλληψιν
ἀλλοτριώτατα διακείμενον πρὸς τὸν δυνάστην, ἅμα
δὲ καὶ ἀνδρείᾳ διάφορον καὶ ἐπὶ στρατηγικῇ συνέ- 5
2 σει διαβεβοημένου. συναχθείσης δὲ τῆς κοινῆς
συνόδου τῶν Βοιωτῶν, καὶ τῶν πρέσβεων διαλε-
χθέντων περὶ ὧν εἶχον ἐντολάς, οἱ μὲν Βοιωτοὶ
πάντα συνεχώρησαν τοῖς Θετταλοῖς, καὶ δόντες εἰς
ἐπτακισκιλίους στρατιώτας τῷ Πελοπίδᾳ συντόμως 10
ἐκέλευνον βοηθεῖν αὐτὸν τοῖς δεομένοις· τοῦ δὲ
Πελοπίδου ταχέως μετὰ τῆς δυνάμεως ἔξιόντος συν-
3 ἐβῃ τὸν ἥλιον ἐκλιπεῖν. πολλῶν δὲ τὸ γερονὸς ὑπο-
πευσαμένων, τῶν μάντεων τινες ἀπεφήναντο διὰ
τὴν γενομένην ἔξοδον τῶν στρατιωτῶν ἐκλιπεῖν 15
τὸν τῆς πόλεως ἥλιον. καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων
προλεγόντων τὸν τοῦ Πελοπίδου θάνατον, οὐδὲν
ἡττον δὲ Πελοπίδας ἀνέζευξεν ἐπὶ τὴν στρατείαν,
4 ὑπὸ τοῦ χρεῶν ἀγόμενος. ὡς δὲ κατήντησεν εἰς
τὴν Θετταλίαν, καὶ τὸν Ἀλεξανδρὸν κατέλαβε προ- 20
κατειλημμένον τοὺς ὑπερδεξίους τόπους καὶ στρα-
τιώτας ἔχοντα πλείους τῶν δισμυρίων, ἀντεστρα-
τοπέδευσε μὲν τοῖς πολεμίοις, προσλαβόμενος δὲ
συμμάχους παρὰ τῶν Θετταλῶν συνηψε μάχην τοῖς
5 ἐναντίοις. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου διὰ τὰς ὑπεροχὰς 25
τῶν τόπων πλεονεκτοῦντος, δὲ Πελοπίδας σπεύδων
διὰ τῆς ἴδιας ἀνδρείας κρῖναι τὴν μάχην ἐπ' αὐτὸν

1 βοηθήσειν PAK 13 ἐκλίπειν P 16 τῆς πόλεως
ante ἔξοδον posuit Dind. (c. 52, 3) 18 στρατείαν Schäfer,
στρατίαν P, στρατιάν v 20 κατέλαβετο f

ώρμησε τὸν Ἀλέξανδρον. τοῦ δὲ δυνάστου μετὰ τῶν ἐπιλέκτων ὑποστάντος, ἐγένετο μάχη καφτερά,
καθ' ἣν δὲ Πελοπίδας ἀριστεύων πάντα τὸν περὶ αὐτὸν τόπον νεκρῶν κατέστρωσε, τέλος δὲ ἐπιθεῖς
τῷ κινδύνῳ καὶ τοὺς πολεμίους τρεψάμενος τὴν μὲν νίκην περιεποιήσατο, τὸν δὲ αὐτοῦ βίον ἀπέβαλε, πολλοῖς περιπεσὼν τραύμασι καὶ τὸ ξῆν ἡρωικῶς προέμενος. δὲ δὲ Ἀλέξανδρος δευτέρᾳ μάχῃ 6 λειφθεὶς καὶ τοῖς ὅλοις συντριβεῖς, ἥναγκάσθη καθ'
10 διολογίαν τοῖς μὲν Θετταλοῖς τὰς καταπεπολεμημένας πόλεις ἀποδοῦναι, Μάγνητας δὲ καὶ τοὺς
66 Φθιώτας Ἀχαιοὺς παραδοῦναι Βοιωτοῖς, καὶ τὸ λοιπὸν Φερῶν μόνων ἄρχοντα σύμμαχον εἶναι Βοιωτοῖς.

Οἱ δὲ Θηβαῖοι περιβόητον νίκην ἀπενηγμένοι, 81
15 πρὸς ἄπαντας ἔφασαν ἐαυτοὺς ἡττηθεῖς διὰ τὴν Πελοπίδου τελευτὴν ἀξιόλογον γὰρ ἀπολωλεκότες ἄνδρα, κατὰ λόγον ἔκρινον τὴν νίκην ἡττονα ὑπάρχειν τῆς Πελοπίδου ξωῆς. πολλὰς γὰρ καὶ μεγάλας χρείας παρέσχετο τῇ πατρίδι, πλεῖστον δὲ συνεβάλετο πρὸς τὴν τῶν Θηβαίων αὔξησιν. ἐν γὰρ τῇ τῶν φυγάδων κατηλύσει, καθ' ἣν ἀνεκτήσαντο τὴν Καδμείαν, ὁμολογημένως ἄπαντες τούτῳ τὸ πρωτεῖον τοῦ κατορθώματος ἀπονέμουσιν. τὴν δὲ εὐημερίαν ταύτην συνέβη πάντων τῶν ὕστερον γενομένων 25 ἀγαθῶν αἰτίαν γενέσθαι. ἐν δὲ τῇ περὶ Τεγέαν 2

6 δὲ αὐτοῦ P, δὲ ἐαυτοῦ fort. ἀπέβολεν P, ἀπέλιπε
afR 9 ἱηφθεῖς v 13 Φερῶν] φέρον P¹ μόνων A,
μόνον c (c. 8, 2) ἄρχων σύμμαχος Dind. 15 ἡττᾶσθαι o,
corr. Schäfer 18 ξωῆς Wurm, δοξης o 21 κατηλύσει Reiske,
καταλήψει o 22 καδμίαν P τούτῳ] τοῦτο P 25 Τεγέαν]
Τεγύραν Steph. ex Plut. Pelop. 16

μάχη μόνος Πελοπίδας τῶν βοιωταρχῶν ἐνίκησε τοὺς
Λακεδαιμονίους, πλεῖστον ἵσχύοντας τῶν Ἑλλήνων,
ὅτε διὰ τὸ μέγεθος τῆς νίκης πρῶτον ἔστησαν
Θηβαῖοι τρόπαιον κατὰ Λακεδαιμονίων. κατὰ δὲ
τὴν ἐν Λεύκτροις μάχῃ ἤγιότα τοῦ ἱεροῦ λόχου,⁵
μεθ' οὐ προειβαλλών τοῖς Σπαρτιάταις ἀρχηγὸς
ἐγένετο τῆς νίκης. ἐν δὲ ταῖς ἐπὶ Λακεδαιμονία
στρατείαις ἐπτὰ μὲν ἤγιότα μυριάδων, πρὸς αὐτῇ
δὲ τῇ Σπάρτῃ τρόπαιον ἔστησε κατὰ τῶν Λακεδαι-¹⁰
μονίων τῶν πάντα τὸν πρὸ τοῦ χρόνου ἀπορθή-¹⁰
τῶν γεγενημένων. πρὸς δὲ τὸν Περσῶν βασιλέα
πρεσβεύσας ἐν ταῖς κοιναῖς διολογίαις τὴν Μεσ-
σίην κατ' ἴδιαν παρέλαβεν, ἣν ἀνάστατον οὖσαν
ἐτῇ τριακόσιᾳ Θηβαῖοι πάλιν ἀποκατέστησαν. ἐπὶ¹⁵
τελευτῆς δὲ διαγωνισάμενος πρὸς Ἀλέξανδρον ἔχοντα¹⁵
πολλαπλασίουν δύναμιν οὐ μόνον ἐπιφανῶς ἐνίκη-
σεν, ἀλλὰ καὶ τὸν θάνατον ἔβην ἐπ' ἀρετῇ περι-
4 βόητον. πρὸς δὲ τοὺς πολίτας οὗτω καλῶς [ἀγωνισά-
μενος] διετέθη, ὥστε ἀπὸ τῆς εἰς τὰς Θηβαῖς καθόδου²⁰
τῶν πολιτῶν μέχοι τῆς ἑαυτοῦ τελευτῆς βοιωταρ-
χῶν πάντα τὸν χρόνον διετέλεσε, μηδενὸς ἄλλου
τῶν πολιτῶν ταύτης ἡξιωμένου τῆς τιμῆς. Πελο-
πίδας μὲν οὖν, διὰ τὴν ἴδιαν ἀρετὴν ὑπὸ πάντων
ἀποδοχῆς ἡξιωμένος, ἔχέτω καὶ παρ' ἡμῖν τὸν διὰ²⁵
τῆς ἴστορίας ἐπαινον.

1 βοιωτάρχων P. 2 πλεῖστον Hert, πλείους PA, πλεῖον c.
3 ὅτε] ὅτε δὴ FL πρῶτον] περιβόητον Unger 8 ἐπτὰ] cf.
c. 62, 5 10 τοῦ Dind., τούτον o 16 πολλαπλάσιον o, corr.
Dind. 18 ἀγωνισάμενος delevi; καλῶς ἀγωνισάμενος post
ἐνίκησεν (v. 16) transtulit Reiske, post περιβόητον (v. 17)
Dind. 20 τῶν πολιτῶν fort. del.

Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Κλέαρχος, τὸ γένος ὅ
 ἀν εξ Ἡρακλείας τῆς ἐν τῷ Πόντῳ, ἐπέθετο τυραν-
 νίδι· κρατήσας δὲ τῆς ἐπιβολῆς ἔξηγλωσε μὲν τὴν
 διαγωγὴν τὴν Διονυσίου τοῦ Συρακοσίων τυράννου,
⁵ τυραννεύσας δὲ τῶν Ἡρακλεωτῶν ἐπιφανῶς ἥρξεν
 ἔτη δώδεκα. ἅμα δὲ τούτοις πραττομένοις Τιμόθεος ⁶
 δὲ Ἀθηναίων στρατηγὸς ἔχων δύναμιν πεζῆν τε καὶ
 ναυτικὴν Τορώνην μὲν καὶ Ποτίδαιαν πολιορκή-
 σας εἶλε, Κυζικηνοῖς δὲ πολιορκούμενοις ἐβοήθησεν.

10 Τοῦ δ' ἔτους τούτου διελῆλυθότος Ἀθήνησι μὲν ⁸²
 ἥρχε Χαρικλείδης, ἐν Ρώμῃ δ' ὑπατοι κατεστάθη-
 σαν Λεύκιος Αἰμίλιος Μάμερκος καὶ Λεύκιος Σέξ-
 τιος Λατερίας. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀρκάδες μετὰ Πι-
 σαίων κοινῇ τεθεικότες ὑπῆρχον τὸν ἀγῶνα τῶν
¹⁵ Όλυμπίων, καὶ ἐκυρίευνον τοῦ ἱεροῦ καὶ τῶν ἐν
 αὐτῷ χρημάτων. τῶν δὲ Μαντινέων ἀγαλαβόντων
 εἰς τοὺς ἰδίους βίους οὐκ δλίγα τῶν ἀναθημάτων
 ἐσπευδον οἱ παρανομήσαντες διακατέχειν τὸν πρὸς
 Ἡλείους πόλεμον, ἵνα μὴ δῶσιν ἐν εἰρήνῃ λόγον
²⁰ τῶν ἀναλαθέντων. τῶν δὲ ἄλλων Ἀρκάδων βουλο-
 μένων συνθέσθαι τὴν εἰρήνην, στάσεις ἐκίνησαν
 πρὸς τοὺς δμοεθνεῖς. γενομένων οὖν δυεῖν ἐται-
 ριῶν, συνέβαινε τῆς μὲν τοὺς Τεγεάτας, τῆς δὲ
 τοὺς Μαντινεῖς ἥγεῖσθαι. ἐπὶ πολὺ δὲ τῆς διαφο-
²⁵ ρᾶς αὐξηθείσης εἰς τὴν διὰ τῶν ὅπλων κρίσιν
 κατήντησαν, καὶ Τεγεάται μὲν πρεσβεύσαντες πρὸς

3 τὴν διαγωγὴν τὴν P, τὴν διαγωγὴν ALf; τὴν Διονυ-
 σίου .. τυράννου διαγωγὴν c ⁷ πεξιήν o ¹² Σέξτιος
 dm. ARf ¹³ μετά] μὲν μετὰ Dind. πισέων P, Πιεστῶν
 malim ¹⁶ μαντιναίων Pa ²¹ στάσεις P, στάσιν v
²² ἐταιρεῖῶν v

Βοιωτοὺς ἔπεισαν ἑαυτοῖς βοηθεῖν, οἵ δὲ Βοιωτοὶ στρατηγὸν ἐπιστήσαντες Ἐπαμεινάνδαν καὶ δύναμιν ἀξιόλογον δόντες ἔξαπέστειλαν βοηθῆσαι τοῖς Τε-
4 γεάταις. οἱ δὲ Μαντινεῖς τὴν ἐκ τῆς Βοιωτίας δύ-
ναμιν καὶ τὴν Ἐπαμεινάνδου δόξαν καταπλαγέντες, 5 πρὸς τοὺς ἔχθροτάτους τῶν Βοιωτῶν Ἀθηναίους καὶ Λακεδαιμονίους πρέσβεις ἐκπέμψαντες ἔπεισαν δυμ-
μαχεῖν. ὃν ἀμφοτέρων ἀδρὰς δυνάμεις ταχέως ἀπο-
στειλάντων, ἀγῶνες πολλοὶ καὶ μεγάλοι κατὰ τὴν
5 Πελοπόννησον δυνέστησαν. εὐθὺς οὖν Λακεδαι- 10 μόνιοι μὲν πλησίον οἰκοῦντες ἐστράτευσαν εἰς τὴν Ἀρκαδίαν, Ἐπαμεινάνδας δὲ κατὰ τοῦτον τὸν και-
ρὸν μετὰ τῆς δυνάμεως προϊὼν καὶ τῆς Μαντινείας οὐ μακρὰν ἀπέχων ἐπύθετο παρὰ τῶν ἐγχωρίων, ὅτι Λακεδαιμόνιοι παιδῆμεὶ πορθοῦσι τὴν τῶν Τεγεα- 15 τῶν χώραν. ὑπολαβὼν οὖν ἕρημον εἶναι στρατιω-
τῶν τὴν Σπάρτην, ἐπεβάλετο μὲν μέγα τι πρᾶξαι,
τὴν δὲ τύχην ἔσκεν ἀντιπράττουσαν. αὐτὸς μὲν
γὰρ νυκτὸς ὥρην δεντροφόρῳ τοῖς Σπαρτιέταις, 20 διότι Λακεδαιμονίων Ἀγρις ὑποπτεύσας τὴν ἄγχε-
νοιαν τὴν Ἐπαμεινάνδου κατεστοχάσατο μὲν. τὸ
μέλλον ἐμφρόνως, ἔξεπεμψε δέ τινας Κρῆτας ἡμε-
ροδρόμους, δι' ὃν καταταχήσας τὸν Ἐπαμεινάνδαν 25 τοῖς ἀπολελειμμένοις ἐν τῇ Σπάρτῃ ἐδηλώσε, διότι Βοιωτοὶ συντόμως ἦξουσιν ἐπὶ τὴν Λακεδαιμονία
πορθῆσοντες τὴν πόλιν, αὐτὸς δ' ὃς ἀν τάχιστα
δύναιτο μετὰ τῆς δυνάμεως ἦξει βοηθῆσων τῇ πα-

22 ἔξεπεμψε Wurm, ἦξειν πέμψαι ΡΔ, ἦξειν πέμψας
FKL, ἦξειν ἔπεμψε c 27 δένηται Dind.

τρίδι. ἐκέλευνεν οὖν τοῖς ἐν τῇ Σπάρτῃ παραφυ-
λάττειν τὴν πόλιν μηδὲν καταπεπληγμένους· ταχὺ
γὰρ αὐτὸν ἐπιφανέντα βοηθήσειν. τῶν δὲ Κρητῶν ⁸³
συντόμως τὸ παραγγελθὲν ποιησάντων, παραδόξως
οἱ Λακεδαιμόνιοι τὴν ἄλωσιν τῆς πατρίδος ἔξεφυ-
γον· μὴ προδῆλωθείσης γὰρ τῆς ἐπιθέσεώς ἔλα-
θεν ἀν δὲ Ἐπαμεινώνδας εἰσπεσὼν εἰς τὴν Σπάρτην.
τὴν μὲν οὖν ἐπίνοιαν τῶν στρατηγῶν ἀμφοτέρων
δικαίως ἀν τις ἀποδέξαιτο, συνετωτέρων δὲ στρατη-
γίαν τὴν τοῦ Λάκωνος ἡγήσαιτο. οὐ μὴν ἀλλ' δὲ ²
Ἐπαμεινώνδας ὅλην τὴν νύκτα διαγρυπνήσας καὶ
τὸ διάστημα τῆς ὁδοῦ κατὰ σπουδὴν διανύσας ἀμ'
ἡμέρᾳ προσῆγε τῇ Σπάρτῃ. δ δὲ ἐπὶ τῆς φυλακῆς
ἀπολελειμμένος Ἀγησίλαος δλίγῳ πρότερον χρόνῳ
τῶν Κρητῶν ἀκούσας τὰ κατὰ μέρος, εὐθὺς μετὰ
πολλῆς σπουδῆς τὴν ἐπιμέλειαν ἐποιήσατο τῆς πό-
λεως. τοὺς μὲν οὖν πρεσβυτάτους τῶν παιδῶν ³
καὶ τοὺς γεγηρακότας ἐπὶ τὰ στέγη τῶν οἰκιῶν ἀνε-
βίβασε, καὶ προσέταξεν ἀπὸ τούτων ἀμύνασθαι τοὺς
εἰς τὴν πόλιν βιαζομένους, αὐτὸς δὲ τοὺς ἀκμά-
ζοντας ταῖς ἡλικίαις συντάξας διεμέρισεν εἰς τὰς
πρὸ τῆς πόλεως δυσχωρίας καὶ παρόδους, καὶ πάν-
τας τοὺς δυναμένους τόπους δέξασθαι δίοδον ἐμ-
φράξας ἀνέμενε τὴν τῶν πολεμίων ἔφοδον. Ἐπα- ⁴
μεινώνδας δ' εἰς πλείω μέρη διελόμενος τοὺς
στρατιώτας, καὶ πάντῃ προσπίπτων κατὰ τὸν αὐτὸν

1 ἐκέλευε γοῦν ο, corr. Dind. 2 μηδε P 10 Λά-
κωνος Rhod., Λακεδαιμονος ο; Λακεδαιμονίου Steph. ὁ
ομ. P 18 τέγη AFK 19 ἀμύνεσθαι v 23 τόπους
δυναμένους fort. 25 δὲ πλείω μέρει P .

καιρόν, ὡς εἶδε τὴν τῶν Σπαρτιατῶν σύνταξιν,
εὐθὺς ἔγνω μεμηνυμένην τὴν πρᾶξιν· ὅμως δὲ προσ-
μαχόμενος πᾶσι κατὰ μέρος καὶ ταῖς δυσχωρίαις
5. ἐλαττούμενος συνῆπτεν εἰς χεῖρας. πολλὰ δὲ πα-
θῶν καὶ δράσας οὐκ ἀπέστη τῆς φιλοτιμίας, ἔως τὸ 5.
στράτευμα τῶν Λακεδαιμονίων ἐπανῆλθεν εἰς τὴν
Σπάρτην· πολλῶν δὲ βοηθούντων τοῖς πολιορκου-
μένοις, καὶ τῆς νυκτὸς καταλαβούσης, ἔλυσε τὴν
πολιορκίαν.

84 Πυθόμενος δὲ παρὰ τῶν αἰχμαλώτων ὅτι Μαν- 10
τινεῖς πανδημεὶ πάρεισι βοηθοῦντεφ τοῖς Λακεδαι-
μονίοις, τότε μὲν ἀναχωρήσας μικρὸν ἀπὸ τῆς πό-
λεως κατεστρατοπέδευσεν· παραγγείλας δὲ δειπνο-
ποιεῖσθαι, καταλιπὼν τῶν ἵππεων τινάς, τούτοις
μὲν παρήγγειλεν ἔως ἑωθινῆς φυλακῆς πυρὰ καίειν 15
· ἐν τῇ παρεμβολῇ, αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως
ἀφορμήσας ἐσπενσεν ἄφνω προσπεσεῖν τοῖς ἀπολε-
2 λειμμένοις ἐν τῇ Μαντινείᾳ. τῇ δ' ὑστεραίφ πολ-
λὴν διανύσας δόδὸν ἄφνω τοῖς Μαντινεῦσιν ἀνελ-
πίστως ἐπέρριψεν, οὐδὲ μὴν ἐκράτησε τῆς ἐπιβολῆς, 20
καίπερ ἀπαντα τῇ στρατηγίᾳ προνοησάμενος, ἀλλὰ 69
τὴν τύχην λαβὼν ἀντικράττουσαν παραδόξως ἀπέ-
βαλε τὴν νίκην. Ἐρτι γὰρ αὐτοῦ πλησιάζοντος ἐρήμῳ
τῇ πόλει κατήντησαν ἐπὶ θάτερα τῆς Μαντινείας
οἱ πεμφθέντες ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων στρατιῶται πρὸς 25
τὴν συμμαχίαν, ὃντες ἔξαντσχίλιοι. στρατηγὸν δ'
ἔχοντες Ἡγέλοχον, ἄνδρα τῶν παρὰ τοῖς πολίταις

6 στράτευμα Dind., στρατοπέδευμα o. 15 ἔως add.
Wurm 17 *προσπεσεῖν] περιπεσεῖν o, ἐπιπεσεῖν Reiske
24 θατέρῃ P, θάτερα μέρῃ L 27 Ἡγέλοχον Dind. τὸν ...

ἐπαινούμενων: οὗτος δὲ τοὺς ἴκανοὺς εἰς τὴν πόλιν παρεισαγαγών, τὴν ἄλλην δύναμιν ἔξεταξεν ὡς μάχῃ διακριθῆμενος. εὐθὺς δὲ καὶ Λακεδαιμόνιοι νιοι καὶ Μαντινεῖς ἐπεφάνησαν, καὶ πρὸς τὴν τῶν δλῶν κρίσιν ἀπαντες κατεσκευάζοντο καὶ τοὺς πανταχόθεν συμμάχους μετεπέμποντο. τοῖς μὲν οὖν 4 Μαντινεῦσιν ἐβοήθουν Ἡλεῖοι καὶ Λακεδαιμόνιοι καὶ Ἀθηναῖοι καὶ ἄλλοι τινές, ὅν δ σύμπας ἀριθμὸς ἦν ἵπεζοι μὲν πλείους τῶν δισμυρίων, ἵππεῖς 10 δὲ περὶ δισχιλίους· τοῖς δὲ Τεγεάταις συνέμάχουν οἱ πλεῖστοι καὶ κράτιστοι τῶν Ἀρκάδων καὶ Ἀχαιοὶ καὶ Βοιωτοὶ καὶ Ἀργεῖοι καὶ τινες ἑτεροι τῶν Πελοποννησίων καὶ τῶν ἔξωθεν συμμάχων, οἱ δὲ πάντες ἥθροισθησαν πεξοὶ μὲν ὑπὲρ τοὺς τρισμυρίους, 15 ἵππεῖς δ' οὐκ ἐλάττους τῶν τρισχιλίων. ἀμφοτέρων δὲ προθύμως συγκαταβάντων εἰς τὸν ὑπὲρ τῶν δλῶν ἀγῶνα, καὶ διατεχθέντων τῶν στρατοπέδων, οἱ μὲν μάντεις σφαγιασάμενοι παρ' ἀμφοτέροις ἀπεφαίνοντο τὴν νίκην ὑπὸ τῶν θεῶν προφανούμενην· κατὰ δὲ τὴν τάξιν Μαντινεῖς μὲν 2 μετὰ τῶν ἄλλων Ἀρκάδων τὸ δεξιὸν ἐπεῖχον κέρας, ἔχοντες παραστάτας καὶ συναγωνιστὰς Λακεδαιμόνιους, τούτοις δὲ συνεχέες ἦσαν Ἡλεῖοι καὶ Ἀχαιοί, καὶ τῶν ἄλλων οἱ καταδεέστεροι τὴν λοιπὴν ἐπείχον τάξιν· τὸ δ' εὐώνυμον κέρας ἀνεπλήρουν Ἀθη-

ἐπαινούμενον o, corr. Wess. 3 διακριθῆσομένους o, corr. Wess. 5 ἀπαντα fort. παρεσκευάζοντο o - PA 8 ὁ om. P 11 καὶ Ἀχαιοὶ post Ἡλεῖοι (in v. 7) transposuit Wess. (c. 85, 2 et Xen. Hell. VII 4, 17) 16 προθύμως συγκαταβάντων Hert. (et Reiske), συντόμως προκαταβάντων o 18 μάντεις Scaliger, μαντινεῖς o 20 τάξιν Wurm, ἀξίαν o (c. 86, 2)

ναῖοι. Θηβαῖοι δ' αὐτοὶ μὲν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κέρος ἑτάχθησαν, παραστάτας ἔχοντες Ἀρχάδας, τὸ δὲ δεξιὸν παρέδωκαν Ἀργείοις· τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος ἀνεπλίθου τὴν μέσην τάξιν, Εὐβοεῖς καὶ Λοκροὶ καὶ Σικυώνιοι, πρὸς δὲ τούτοις Μεσσήνιοι καὶ Μαλιεῖς καὶ Αἰγαῖοι, ἂτι δὲ καὶ Θετταλοὶ καὶ οἱ λοιποὶ σύμμαχοι. τοὺς δ' ἵππεῖς ἐφ' ἐκατέρων τῶν 5 κεράτων ἀμφότεροι διείλοντο. τῶν δὲ στρατευμάτων τοῦτον τὸν τρόπον τεταγμένων, ὡς ἥδη πλησίον ὑπῆρχον ἄλλήλων, αἱ μὲν σάλπιγγες τὸ πολε- 10 μικὸν ἐσήμαινον, αἱ δὲ δυνάμεις ἥλαλαξαν καὶ τῷ μεγέθει τῆς βοῆς τὴν νίκην ἐσήμαινον. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἵππομαχίαν ἐν τοῖς κέρασι συνεστήσαντο, καθ' ἥν ταῖς φιλοτιμίαις ἑαυτοὺς ὑπερβάλλοντο. 4 οἱ μὲν γὰρ τῶν Ἀθηναίων ἵππεῖς τοῖς τῶν Θηβαίων 15 ἐπελάσαντες ἥλαττοῦντο οὐχ οὕτω ταῖς τῶν ἵππων ἀρεταῖς οὐδὲ ταῖς ἴδιαις εὐψυχίαις οὐδὲ ταῖς κατὰ τὴν ἵππικὴν ἐμπειρίαις· ἐν γὰρ τούτοις ἀπασιν οὐκ ἦν καταδεέστερον τὸ τῶν Ἀθηναίων ἵππικόν· τῷ δὲ πλήθει καὶ τῇ παρασκενῇ τῶν ψιλῶν καὶ τῇ στρα- 20 τηγικῇ συντάξει πολὺ τῶν ἐναντίων ἐλείποντο. αὐτοὶ μὲν οὖν διάγονοι εἶχον ἀκοντιστάς, οἱ δὲ Θηβαῖοι τριπλασίους σφειδονήτας καὶ ἀκοντιστάς τοὺς ἐκ²⁵ 5 τῶν περὶ τὴν Θετταλίαν τύπων ἀπεσταλμένους. οὗτοι περιττότερον ἐκ παίδων ζηλοῦντες τὴν ἐν τούτοις μάχην. μεγάλην δοκὶν ποιεῖν εἰώθεισαν ἐν ταῖς

1 αὐτοὶ **** επὶ lacuna 4 litt. F 7 ἐκάτεροι Reiske
 11 ἥλαλαξαν] cf. 55. 3 16 ἵππων Schäfer, ἵππεων o.
 20 τιλῶν Wess., τιλῶν ο; τιλῶν L² 22 οὖν A, om. e: γὰρ
 malim 24 τὴν om. F 26 εἰώθασιν o, corr. Dind.

μάχαις διὰ τὴν ἐν τούτοις ἐμπειρίαν. διόπερ οἱ
 Ἀθηναῖοι κατατιρωσκόμενοι μὲν ὑπὸ ψιλικῶν,
 καταπονούμενοι δὲ ὑπὸ τῶν ἀνθεστηκότων, ἄπαν-
 τες ἐτράπησαν. τὴν δὲ φυγὴν ἐκτὸς τῶν κεράτων 6
 ποιησάμενοι διωρθώσαντο τὴν ἥτταν· ἅμα μὲν
 γὰρ κατὰ τὴν ἀποχώρησιν οὐκ ἐτάραξαν τὴν ἴδιαν
 φάλαγγα, ἅμα δὲ περιπεσόντες Εὐβοεῦσι καὶ μισθο-
 φόροις τισίν ἀπεσταλμένοις ἐπὶ τὴν κατάληψιν τῶν
 πλησίον λόφων, συνάψαντες αὐτοῖς μάχην ἄπαντας
 10 ἀπέκτειναν. οἱ δὲ τῶν Θηβαίων ἵππεῖς τοὺς μὲν 7
 φεύγοντας οὐκ ἐπεδίωξαν, ἐπὶ δὲ τὴν φάλαγγα τῶν
 ἀντιτεταργέντων ἐπελάσαντες ἐφιλοτιμοῦντο παραλ-
 λάξαι τοὺς πεζούς. Ἰσχυρᾶς δὲ μάχης γενομένης,
 καὶ τῶν Ἀθηναίων καταπονούμένων καὶ πρὸς φυ-
 15 γὴν δομησάντων, δ τῶν Ἡλείων ἵππαρχος ἐπὶ τῆς
 οὐραγίας τεταργέντος ἐπεβοήθησε τοῖς φεύγοντι, καὶ
 πολλοὺς τῶν Βοιωτῶν καταβαλὼν παλίντροπον
 ἐποίησε τὴν μάχην. οἱ μὲν οὖν τῶν Ἡλείων ἵπ- 8
 πεῖς τούτον τὸν τρόπον ἐπιφανέντες τῷ λαιῷ κέ-
 20 φατι τὸ γεγονός περὶ τοὺς συμμάχους ἐλάττωμα
 διωρθώσαντο· ἐπὶ δὲ θατέρου κέρατος ἐπιρραξάν-
 των ἀλλήλοις τῶν ἵππων βραχὺν χρόνον ἡ μάχη
 διέμεινεν ἰσόρροπος, μετὰ δὲ ταῦτα διά τε τὸ πλῆ-
 θος καὶ τὴν ἀρετὴν τῶν Βοιωτῶν καὶ Θετταλῶν
 25 ἵππέων οἱ μετὰ τῶν Μαντινέων ὅντες ἐβιάσθησαν,
 καὶ συχνοὺς ἀποβαλόντες κατέφυγον πρὸς τὴν ἴδιαν
 φάλαγγα. ἡ μὲν οὖν τῶν παρ' ἀμφοτέροις ἵππέων 86

2 ὑπὸ τὸν ἵππο τῶν 1. Reiske 3 καταπολεμούμενοι αἱ Κ
 7 ἐπιπεσόντες Reiske .c. 24. 1 17 καταλαβωτοὶ οἱ - FJ

μάχη τοιοῦτον ἔσχε τὸ τέλος· αἱ δὲ πεζαὶ δυνάμεις
ώς συνηλθον εἰς χεῖρας τοῖς πολεμίοις, μεγάλους
καὶ θαυμαστοὺς ἀγῶνας συνεστήσαντο. οὐδέποτε
γὰρ Ἑλλήνων πρὸς Ἑλληνας ἀγωνιζομένων οὕτε
πλῆθος ἀνδρῶν τοσοῦτο παρετάξατο οὕθ' ἡγεμόνες ⁵
ἀξιολογώτεροι τοῖς ἀξιώμασιν οὕτε ἀνδρες δυνατώ-
τεροι τὰς ἐντοῖς κινδύνοις ἀνδραγαθίας ἐπεδείξαντο.
2 οἱ γὰρ πεζομαχεῖν ἄριστα δυνάμενοι κατὰ τοὺς ὑπο-
κειμένους καιρούς, Βοιωτοὶ καὶ Λακεδαιμόνιοι, πρὸς
ἄλληλους κατὰ τὴν τάξιν ἀνθεστηκότες πρῶτον μά- ¹⁰
χην συνῆψαν, οὐδεμίαν φειδὼ ποιούμενοι τοῦ ξῆν.
καὶ τὸ μὲν πρῶτον τύπτοντες ἀλλήλους τοῖς δόρασι,
καὶ διὰ τὴν πυκνότητα τῶν πληγῶν τὰ πλεῖστα συν-
τρίψαντες, εἰς τὸν ἀπὸ τῆς μαχαίρας ἀγῶνα κατήν-
3 τησαν. συμπλεκόμενοι δὲ τοῖς σώμασι καὶ παντοίᾳς ¹⁵
διασθέσεις τραυμάτων ἀπεργαζόμενοι τοῖς θυμοῖς
οὐκ ἔληγον. ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον τοῖς δεινοῖς ἐγ-
καρτερούντων διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς παρ' ἐκατέ-
ροις ἀνδραγαθίας οὐδεμίαν ὁσπῆτριν ἐλέμβανεν ἡ μάχη ²⁰ 71
ἐκαστος γὰρ τοῦ παθεῖν τι δεινὸν καταφρονῶν, τοῦ
δὲ δρᾶσαι τι λαμπρὸν ἐφιέμενος, εὐγενῶς ἀνεδέ-
4 χετο τὸν ὑπὲρ τῆς δόξης θάνατον. ἵσχυρας δὲ
μάχης ἐπὶ πολύν τε χρόνον γινομένης καὶ τοῦ κινδύ-
νου μῆδεμίαν ὁσπῆτριν λαμπράνοντος, δὲ μὲν Ἐπαμει-
νώνδιας ὑπολαβὼν τῆς ἴδιας ἀρετῆς πρόσσδεῖσθαι τὴν ²⁵
νίκην, ἔγνω δι' ἔαυτοῦ κρῖναι τὸν κίνδυνον. εὐθὺς

1 τὸ οπ. AL πεζικαὶ οἱ ταῖς . . . ἀνδραγαθίαις οἱ,
corr. Wess. (c. 65. 3. ἐπεδείξαντο οἱ. AFK 9 Βοιω-
ταὶ P 10 πρῶτοι del. Dind. 14 ἀπὸ] ἐπὸ P 19 ἀνε-
λάμβανεν οἱ, corr. Wess. 23 γενομένης L

οῦν ἀναλαβὼν τοὺς ἀρίστους καὶ μετὰ τούτων συμφράξας, εἰσέβαλεν εἰς μέσους τοὺς πολεμίους· καθηγούμενος δὲ τοῦ συντάγματος, καὶ πρῶτος ἀκοντίσας, ἔβαλε τὸν ἥρούμενον τῷν Λακεδαιμονίοιν. εὐθὺς δὲ καὶ τῷν ἄλλοιν εἰς χεῖρας ἐρχο-⁵ μένων, οὓς μὲν ἀνελών, οὓς δὲ καταπληξάμενος, διέκοψε τὴν φάλαγγα τῶν πολεμίων. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι τὸ ἀξιωμα τοῦ Ἐπαμεινάνδου καὶ τὸ βάρος τοῦ περὶ αὐτὸν συστήματος καταπλαγέντες ἀνεχό-¹⁰ νουν ἐκ τῆς μάχης ἐπικειμένων δὲ τῷν Βοιωτῶν καὶ τοὺς ἐσχάτους αἱὲ φονευόντων, νεκρῶν ἐσωρεύθη πλῆθος. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι θεωροῦντες⁸⁷ Ἐπαμεινάνδαν προθυμότερον προπίπτοντα τῷ θυμῷ, συνέδραμον ἐπ' αὐτόν. πολλῶν δὲ καὶ πυκνῶν φερομένων βελῶν, τὰ μὲν ἔξενενε, τὰ δὲ διεκρού-¹⁵ ετο, τινὰ δὲ ἐκ τοῦ σώματος ἔξαιρῶν τούτοις ἡμίνετο τοὺς ἐπιφερομένους. ἥρωικῶς δ' ὑπὲρ τῆς νίκης ἀγωνισάμενος καὶ οἵαν ἐλαβε πληγὴν εἰς τὸν θώρακα. ἥλασθέντος δὲ τοῦ δόρατος, καὶ τοῦ δι-²⁰ δήρου καταλειφθέντος ἐν τῷ σώματι, παραχρῆμα ἐπεσε κατισχυθεὶς ὑπὸ τῆς πληγῆς. περὶ δὲ τοῦ σώματος ἐμπεσούσῃς φιλοτιμίας, καὶ πολλῶν παρ' ἀμφοτέροις ἀναιρεθέντων, μόγις οἱ Θηβαῖοι τῇ φύμῃ τῷν σωμάτων προέχοντες κατεπόνησαν τοὺς Λακε-²⁵ δαιμονίους. φυγῆς δὲ γενομένης, οἱ μὲν Βοιωτοὶ βραχὺν ἐπιδιώξαντες χρόνον ἀνέστρεψαν, ἀναγκασθατον ἥρούμενοι τὸ κυριεῦσαι τῷν νεκρῶν. ἀνακαλεσαμένων οὖν τῷν σαλπιγκτῶν τοὺς στρατιώτας,

13 προπίπτοντα ο, corr. Weiss. e 65, 1) 28 σαλπίγγων PJ

ἀπαντες τῆς μάχης ἀπέστησαν, καὶ τρόπαιον ἀμφό-
3 τεροι στήσαντες ἡμφισβήτουν τῆς νίκης. οἱ μὲν γὰρ
Ἀθηναῖοι νευκικότες τοὺς περὶ τὸν λόφον Εὐβοεῖς
καὶ μισθοφόρους κύριοι τῶν νεκρῶν ὑπῆρχον, οἱ
δὲ Βοιωτοὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπὸ κράτους ἡτ-
τηκότες καὶ κρατοῦντες τῶν πεπτωκότων προσένε-
4 μον ἐαντοῖς τὴν νίκην. ἐπὶ μὲν οὖν χρόνον τινὰ
περὶ τῆς τῶν νεκρῶν ἀναιρέσεως οὐδέτεροι διεπρε-
σβεύσαντο, ἵνα μὴ δόξωσιν ἐκχωρεῖν τοῦ πρωτείου·
μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Λακεδαιμονίων πρώτων ἐπικη-
ρυκευσαμένων περὶ τῆς τῶν νεκρῶν ἀναιρέσεως
5 ἀμφότεροι τοὺς ἴδιους ἔθαψαν. Ἐπαμεινώνδας δ'
ἔτι ζῶν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπηνέχθη, καὶ τῶν
συγκληθέντων ἱατρῶν ἀποφηναμένων, ὅτι πάντως,
ὅταν ἐκ τοῦ θώρακος ἔξαιρεθῇ τὸ δόρυ, συμβήσε-
10 ται καὶ τὸν θάνατον ἐπακολουθήσαι, εὑρυχότατα
τὴν τοῦ βίου καταστροφὴν ἐποιήσατο. πρῶτον μὲν
γὰρ τὸν ὑπασπιστὴν προσκαλεσάμενος ἐπηρώτησεν,
εἰς διασέσωκε τὴν ἀσπίδα. τοῦ δὲ φήσαντος καὶ 72
θέντος αὐτὴν πρὸ τῆς ὁράσεως, πάλιν ἐπηρώτησε,
πότεροι νευκίκασιν. ἀποφανομένον δὲ τοῦ παιδός,
ὅτι Βοιωτοὶ νευκίκασιν, Θρα, φησίν, ἐστὶ τελευ-
τᾶν, καὶ προσέταξεν ἐκσπάσαι τὸ δόρυ. ἀναβοη-
σάντων δὲ τῶν παρόντων φίλων, καὶ τινος εἰπόντος
ὅτι Τελευτᾶς ἄτεκνος, Ἐπαμεινώνδα, καὶ δακρύ-
20 σαντος, Μὰ Δία μέν, φησίν, ἀλλὰ καταλείπω δύο

2 ἀμφεσβήτουν P.A. 5 πατὰ κράτος Cobet 7 τινα]
τὰ P. 16 ἐπακολουθῆσαι om P. εὑρυχότατα τὴν Cobet,
εὑρυχοτάτην ο 26 μᾶ] οὐδὲ Cobet μὲν] ἔγωγε Reiske,
μὲν οὖν Steph. (IX 33, 4)

θυγατέρας, τὴν τε ἐν Λεύκτροις νίκην καὶ τὴν ἐν
Μαντινείᾳ. καὶ τοῦ δόφατος εξαιρεθέντος ἀνευ
πάσης ταραχῆς ἔξεπνευσεν.

‘Ημεῖς δ’ εἰωθότες ταῖς τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν⁸⁸
τελευταῖς ἐπιλέγειν τὸν ἴδιον ἐπαινον, οὐδαμῶς ἀρ-
μόττον ἥγονύμεθα παραδομεῖν ἀνδρὸς τηλικούτου
τὴν τελευτὴν ἀνεπισήμαντον. δοκεῖ γάρ μοι μὴ μό-
νον τοὺς καθ’ ἑαυτὸν ὑπερβάλλειν [ἐν] τῇ στρατηγικῇ
συνέβει καὶ ἐμπειρίᾳ, πρὸς δὲ τούτοις ἐπιεικέᾳ τε
καὶ μεγαλοψυχίᾳ. κατὰ μὲν γὰρ τὴν ἡλικίαν τὴν²
τούτον γεγόνασιν ἀνδρες ἐπιφανεῖς Πελοπίδας τε
Θηβαῖος καὶ Τιμόθεος καὶ Κόνων, ἕτι δὲ Χαροίας
[τε] καὶ Ἰφικράτης οἱ Ἀθηναῖοι, πρὸς δὲ τούτοις
Ἀγησίλαος δὲ Σπαρτιάτης, βραχὺ τοῖς χρόνοις προ-¹⁵
τερῶν· ἐν δὲ τοῖς πρὸ τοῦ χρόνοις, ἐπὶ τῶν Μη-
δικῶν καὶ πρὸ τοῦ Περσικῶν καιρῶν, Σόλων καὶ
Θεμιστοκλῆς καὶ Μιλτιάδης, ἕτι δὲ Κίμων καὶ Μυ-
ρονίδης καὶ Περικλῆς καὶ τινες ἔτεροι παρὰ τοῖς
Ἀθηναίοις, κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Γέλων δὲ Λεινο-²⁰
μένους καὶ τινες ἔτεροι. ἀλλ’ ὅμως εἴ τις συγκρίναι³
τὰς τούτων ἀρετὰς τῇ Ἐπαμεινώνδον στρατηγίᾳ τε
καὶ δόξῃ, πολὺ ἀν προέχουσιν εὗροι τὴν περὶ τὸν
Ἐπαμεινώνδαν ἀρετήν. παρὰ μὲν γὰρ ἐκάστῳ τῶν
ἄλλων ἐν ἀν εὗροι προτέρημα τῆς δόξης, παρὰ δὲ

7 μοι om. Dind. 8 ὑπερβαλεῖν ο - PAF ἐν om. F
12 Θηβαῖος PAL, Θηβαῖος ἔτι δὲ εἴ τι δὲ] ἔτι P, om. FK
13 τε om. PA Peirescian. 14 προτερῶν Dind., πρότερον ο
15 πρὸ τοῦ Dind., πρὸ τούτον ο 16 πρὸ τῶν add. Klüber
(ex Ulpian. ad Dem. Tim. p. 243 B: Σόλων ἐγένετο . . .
πρὸ τῶν Περσικῶν χρόνων¹ τυραννικῶν pro Περσικῶν, aut
Ἐλλήνων μὲν pro Σόλων καὶ Wurm 19 ὁ Λεινομένους
om. f 24 εὗροι AFJL

τούτῳ πάσας τὰς ἀρετὰς ἥθροισμένας. καὶ γὰρ ὁώμη
σώματος καὶ λόγου δεινότητι, πρὸς δὲ τούτοις ψυχῆς
λαμπρότητι καὶ μισαργυρίᾳ καὶ ἐπιεικείᾳ, καὶ τὸ
μέγιστον, ἀνδρείᾳ καὶ στρατηγικῇ συνέσει πολὺ διή-
4 νεγκε πάντων. τοιγαροῦν ἡ πατρὶς αὐτοῦ ζῶντος 5
· μὲν ἐκτίσατο τὴν ἱρεμονίαν τῆς Ἑλλάδος, τελευ-
τικαντος δὲ ταύτης ἐστερήθη καὶ τῆς ἐπὶ τὸ χεῖ-
ρον ἀεὶ μεταβολῆς ἐπειράθη, καὶ πέρας διὰ τὴν
ἀφροσύνην τῶν ἡγουμένων ἀνδραποδισμοῦ καὶ
κατασκαψῆς ἔλαβε πεῖραν. Ἐπαμεινάνδας μὲν οὖν 10
παρὰ πᾶσι περιβόητον ἔχων τὴν ἀρετήν, τοιαύτης
89 ἔτυχε καταστροφῆς τοῦ βίου. οἱ δὲ Ἑλληνες μετὰ
τὴν μάχην ἀμφισβητούμενην ἔχοντες τὴν νίκην, καὶ
ταῖς ἀνδραγαθίαις ἐφάμιλλοι καθεστῶτες, ἔτι δὲ τῇ
συνεχείᾳ τῶν κινδύνων καταπονούμενοι, διελύσαντο 15
πρὸς ἀλλήλους. συνθέμενοι δὲ κοινὴν εἰρήνην καὶ 73
συμμαχίαν, κατέταττον ἐν τῇ συμμαχίᾳ καὶ τοὺς
2 Μεσσηνίους. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι διὰ τὴν πρὸς
τούτους ἀκατάλλακτον ἀλλοτριότητα τῶν σπουδῶν
οὐ προείλοντο κοινωνεῖν [διὰ τοὺς Μεσσηνίους] καὶ 20
μόνοι τῶν Ἑλλήνων ὑπῆρχον ἔκσπουδοι.

3 Τῶν δὲ συγγραφέων Σενοφῶν μὲν ὁ Ἀθηναῖος
τὴν τῶν Ἑλληνικῶν σύνταξιν εἰς τοῦτον τὸν ἐνιαυ-
τὸν κατέστροφεν ἐπὶ τὴν Ἐπαμεινάνδου τελευτήν.
Ἀναξιμένης δὲ ὁ Λαυφακηνὸς τὴν πρώτην τῶν 25
Ἑλληνικῶν ἀνέγραψεν ἀρξάμενος ἀπὸ θεογονίας καὶ

5 τοιγαροῦν] τί γὰρ P
τοὺς Μεσσηνίους del. Bek
στρεφεν ο, corr Steph
Reiske

12 τοῦ βίου om. P
23 Ἑλλήρων v
24 κατέ-
25 τὰ πρώτα aut τὰς πρώτας
26 ἀνέγραψεν fort. del.

ἀπὸ τοῦ πρώτου γένους τῶν ἀνθρώπων, κατέστροφε δὲ εἰς τὴν ἐν Μακτινείᾳ μάχην καὶ τὴν Ἐπαμεινώνδον τελευτήν· περιέλαβε δὲ πάσας σχεδὸν τὰς τε τῶν Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων πρᾶξεις ἐν βύβλοις δώδεκα. Φίλιστος δὲ τὰ περὶ Διονύσιον τὸν νεώτερον ὅδε κατέστροφε, διελθὼν ἔτη πέντε ἐν βύβλοις δυσίν.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Μόλωνος ἐν Ρώμῃ⁹⁰ κατεστάθησαν ὑπατοι Λεύκιος Γενούκιος καὶ Κοιν-¹⁰ τος Σερουνίλιος. ἐπὶ δὲ τούτων οἱ τὴν παράλιον οἰκοῦντες τῆς Ἀσίας ἀπέστησαν ἀπὸ Περσῶν, καὶ τινες τῶν σατραπῶν καὶ στρατηγῶν ἐπαναστάντες πόλεμον ἔξήνεγκαν πρὸς Ἀρταξέρξην. δύοις δὲ τούτοις καὶ Ταχὼς διβασιλεὺς τῶν Αἴγυπτίων κρί-¹⁵ νας πολεμεῖν τοῖς Πέρσαις, ναῦς τε κατεσκεύασε καὶ πεζὰς δυνάμεις ἥθροισεν. πολλοὺς δὲ ἔνολογήσας ἐκ τῶν Ἑλληνίδων πόλεων ἐπεισε καὶ Λα-
κεδαιμονίους συμμαχεῖν· οἱ γὰρ Σπαρτιῆται πρὸς Ἀρταξέρξην ἀλλοτρίως εἶχον διὰ τὸ τοὺς Μεσση-²⁰ νίους δύοις τοῖς ἄλλοις Ἑλλησιν ὑπὸ τοῦ βασιλέως εἰς τὴν κοινὴν εἰρήνην κατατετάχθαι. τηλικαύτης δὲ συνδρομῆς κατὰ τῶν Περσῶν γενομένης, καὶ διβασιλεὺς παρεσκευάζετο τὰ πρὸς τὸν πόλεμον. ὑπὸ γὰρ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἐδει πρὸς τε τὸν τῶν Αἴγυ-²⁵ πτίων βασιλέα πολεμεῖν καὶ [πρὸς] τὰς κατὰ τὴν

1 κατέστροφε δ'] κατέστροφεν P, κατέστρεψεν δ' A
 3 δὲ om. AF 5 τὰ] τὸν P, τῶν AF 6 κατέστρεψε A
 8 Ἀθήνησι] μὲν add. P 16 πεζὶκὰς ο 22 γιρομένης FJL
 23 τὰ om. FK 24 τῶν om. AF 25 πρὸς τὰς] τὰς πρὸς
 τὰς PA, τὰς πρὸς FK; πρὸς delevi

Ασίαν Ἐλληνιδας πόλεις καὶ Λασκεδαμονίους καὶ τοὺς τούτων συμμάχους σατράπιας καὶ στρατηγούς, τοὺς ἔρχοντας μὲν τῶν παραθαλαστίων τόπων, συντεθειμένους δὲ κοινοποραγίαν· ὃν ἦσαν ἐπιφανέστατοι Ἀριοβαρξάνης μὲν ὁ τῆς Φοινίκας σατράπης, ὃς καὶ 5 Μιθριδάτου τελευτήσαντος τῆς τούτου βασιλείας κεκυριευκὼς ἦν, Μαύσωλος δὲ Καρίας δυναστεύων καὶ πολλῶν ἐργαστῶν καὶ πόλεων ἀξιολόγων κυριεύων. ὃν ἔστιαν καὶ μητρόπολιν συνέβαινεν εἶναι τὴν Ἀλικαρνασσόν, ἔχονταν ἀκρόπολιν ἀξιόλογον 10 καὶ τὰ τῆς Καρίας βασίλεια, πρὸς δὲ τούτοις Ὁρόντης μὲν τῆς Μυσίας σατράπης, Αύτοφραδάτης δὲ 74 Αιδίας· τῶν δὲ Ἰώνων Λύκιοι τε καὶ Πισίδαι καὶ Παυφύλιοι καὶ Κίλικες, ἕτι δὲ καὶ Σύροι καὶ Φοίνικες καὶ σχεδὸν πάντες οἱ παραθαλάσσιοι. τηλι- 15 καύτης δ' οὕτης ἀποστάσεως, τὸ μὲν ἥμισυ τῶν προσόδων τῷ βασιλεῖ κατελέλυτο, τὸ δὲ λοιπὸν οὐχ ἴκανὸν ἦν εἰς τὰς τοῦ πολέμου χρείας.

91 Οἱ δ' ἀφεστηκότες τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὴν τῶν ὅλων διοίκησιν εἴλικτο στρατηγὸν Ὁρόντην. οὗτος 20 δὲ παραλιρὸν τὴν ἱγεμορίαν καὶ χρήματα πρὸς ἔργοντας, δισμυρδίοις στρατιώταις ἐνιαύσιον μισθόν, ἐγένετο προδότης τῶν πιστευσάντων. ὑπολιαβὼν γὰρ παρὰ τοῦ βασιλέως διωρεῶν τε μεγάλων τεύξεσθαι καὶ τῆς παραθαλασσίου πάσης παραλίψεθαι 25 τὴν σιταριπείαν, ἐὰν ἔγχειρίσῃ τοῖς Πέρσαις τοὺς

² συμμάχους ἔτι δὲ πρὸς τοὺς add. Wurm 13 τῶν δὲ δ' Ἰωνῶν οἱ πολλοὶ add. Ulrichs; μετὰ δὲ τῶν σινε τῶν δ' Ἰωνῶν συμμάχου Wess., τῶν δ' ἔθνων Dind.; πλὴν δὲ Ἰωνῶν οὐκίστο 21 χρήματα P.A. 26 σατραπίαν P

ἀφεστηκότας, πρῶτον μὲν τοὺς λοιπάντας τὰ χρή-
ματα συνέλαβε καὶ πρὸς τὸν Ἀρταξέρξην ἀπέστειλε,
μετὰ δὲ ταῦτα πολλὰς τῶν πόλεων καὶ τοὺς ξενο-
λογηθέντας στρατιώτας τοῖς ὑπὸ τοῦ βασιλέως πεμ-
5 φθεῖσιν ἡγεμόσι παρέδωκεν. δύοις δὲ τούτῳ καὶ 2
κατὰ τὴν Καππαδοκίαν ἐγένετο προδοσία, καθ' ἣν
ἴδιόν τι καὶ παράδοξον συνέβη γενέσθαι. Ἀρτα-
βάζου γὰρ τοῦ βασιλέως στρατηγοῦ μετὰ πολλῆς
δυνάμεως ἐμβαλόντος εἰς τὴν Καππαδοκίαν, ὁ μὲν
10 ταῦτης τῆς χώρας σατράπης Δατάμης ἀντετραπέ-
δευσεν αὐτῷ, πολλοὺς μὲν ἵππεῖς ἡθροικάς, δισμυ-
ρίους δὲ πεζοὺς μισθοφόρους ἔχων [αὐτῷ] συστρα-
τεύοντας ὁ δὲ αηδεστῆς τοῦ Δατάμου τῶν ἵππέων 3
ἀφηγούμενος, χάριν βουλόμενος καταθέσθαι καὶ τῆς
15 ἴδιας σωτηρίας ἅμα προνοούμενος, ἀποστὰς νυκτὸς
μετὰ τῶν ἵππέων ἀπῆλαυνε πρὸς τοὺς πολεμίους, συν-
τεθειμένος πρὸς Ἀρτάβαζον τῇ πρότερον ἡμέρᾳ περὶ
τῆς προδοσίας. Δατάμης δὲ παρακαλέσας τοὺς μι- 4
σθοφόρους καὶ δωρεὰς ὑποσχόμενος, ἀνέζευξε πρὸς
20 τοὺς ἀφεστηκότας. καταλαβὼν δ' αὐτὸς ἥδη συν-
έπτοντας τοῖς πολεμίοις, καὶ αὐτὸς προσπεσὼν ἅμα
τοῖς περὶ τὸν Ἀρτάβαζον καὶ τοῖς ἵππεῦσιν, ἔκτεινε
τοὺς εἰς χεῖρας ἐρχομένους. ὁ δ' Ἀρτάβαζος, τὸ μὲν
πρῶτον τὸ ἀληθὲς ἄγνοιῶν, ὑπολιθὼν δὲ τὸν ἀπο-
25 στάτην τοῦ Δατάμου [πρῶτον] πελιμπροδοσίαν ποιεῖ-
σθαι, παρίγγειλε τοῖς ἴδιοις κτείνειν τοὺς προσιόντας

10 δοτάμης P 12 αὐτῷ om. PAL 13 Δατάμον]
Μιθροβαρξάνης add. Schäfer 14 καταθέσθαι] κατὰ λιτ-
σθαι P 18 δοτάμης P 25 πρῶτον del. Schäfer πα-
λιμπροδοσίαν Reiske, πάλιν προδοσίαν ο

ίππεῖς. ὁ δὲ Μιθδοβαρξάνης ἐν μέσοις ἀποληφθεὶς,
καὶ τῶν μὲν ὡς προδότην ἀμυνομένων, τῶν δὲ ὡς
παλιμπροδότην τιμωρουμένων, ἐν ἀπορίᾳ καθει-
στήκει· τῆς δ' ἀπορίας οὐκ ἔώσης βουλεύσασθαι,
πρὸς ἀλκὴν ἐτρέπετο, καὶ πρὸς ἀμφοτέρους διαμα-
χόμενος πολὺν ἐποίει φόνον. τέλος δὲ πλειόνων
ἢ μυρίων ἀναιρεθέντων, τοὺς ὑπολειφθέντας δὲ Δα-
τάμης τρεψάμενος καὶ πολλοὺς φονεύσας ἀνεκαλέ-
6 σατο τῇ σάλπιγγι τοὺς διώκοντας στρατιώτας. τῶν
δ' ἵππεων τῶν ὑπολειφθέντων οἱ μὲν πρὸς τὸν ¹⁰₇₅
Δατάμην ἀποχωρήσαντες ἥξονται τυχεῖν συγγνώμης,
οἱ δὲ λοιποὶ τὴν ἡσυχίαν ἤγουν, οὐκ ἔχοντες δύοι
τράπανται, καὶ τέλος εἰς πεντακοσίους ὄντες κυ-
7 κλωθέντες ὑπὸ Δατάμου κατηκοντίσθησαν. Δατά-
μης μὲν οὖν καὶ πρότερον ἐπὶ στρατηγίᾳ θαυμαζό-
15 μενος, πολλῷ τότε μᾶλλον ἔσχε περιβόητον τὴν τε
ἀνδρείαν καὶ τὴν ἐν τῷ στρατηγεῖν σύνεσιν· δὲ
βασιλεὺς Ἀρταξέρξης πυθόμενος τὴν στρατηγίαν τοῦ
Δατάμου, καὶ σπεύδων ἀρασθαι τοῦτον, δι' ἐπι-
βουλῆς αὐτὸν ἐδολοφόνησεν. ²⁰

92 Ἄμα δὲ τούτοις προττομένοις Ρεωμίθρης ὑπὸ τῶν
ἀποστατῶν πεμφθεὶς εἰς Αἴγυπτον πρὸς Ταχὼ τὸν
βασιλέα, καὶ λαβὼν ἀργυροίου μὲν τάλαντα πεντα-
κόδια, ναῦς δὲ μακρὰς πεντήκοντα, κατέπλευσε τῆς
Ἄσιας εἰς τὰς ὄνομαζομένας Λεύκας. εἰς δὲ ταύτην ²⁵
τὴν πόλιν μεταπεμψάμενος πολλοὺς τῶν ἀφεστηκό-

3 ὡς πάλιν προδότην PALf, πάλιν ὡς προδότην ε ⁴
[ἀπορίας] ἐνεργείας Hert., περιπτετέας Dind.; τοῦ δὲ καιροῦ
οὐκ ἐῶντος Reiske 12 ἦγον] εἶχον L 14 δοτάμης P
16 τότε Reiske, τε ο 19 τοῦτον] πλήθος P 21 Ρεομίθρης
Dind. ex Xen. Cyrop. VIII 8, 4

των ἡγεμόνας, τούτους μὲν σύλλαβὸν καὶ δίσας
 ἀνέπειρψε πρὸς Ἀρταξέρξην, αὐτὸς δὲ ἀποστάτης
 γενόμενος ταῖς ἐκ τῆς προδοσίας δωρεαῖς διελύσατο
 τὰ πρὸς τὸν βασιλέα. κατὰ δὲ τὴν Αἰγυπτον Τα- 2
⁵ χῶς ὁ βασιλεὺς κατακενασάμενος τὰ πρὸς τὸν
 πόλεμὸν διακοσίας μὲν τριήρεις εἶχε πολυτελῶς
 κεκοσμημένας, μισθοφόρους δ' ἐπιλέκτους ἐκ τῆς
 Ἑλλάδος μυρίους, χωρὶς δὲ τούτων πεζοὺς στρα-
 τιώτας Αἴγυπτίους ὀκτακισμυρίους. καὶ τῶν μὲν
¹⁰ μισθοφόρων τὴν ἡγεμονίαν παρέδωκεν Ἀγησιλάῳ
 τῷ Σπαρτιάτῃ, ἀπεσταλμένῳ μὲν ὑπὸ Λακεδαιμο-
 νίων ἐπὶ συμμαχίαν μεθ' ὄπλιτῶν γιλίων, δυνα-
 μένῳ δ' ἡγεῖσθαι στρατιωτῶν καὶ δι' ἀνδρείαν καὶ
 στρατηγικὴν σύνεσιν τεθαυμασμένῳ· τοῦ δὲ ναυ- 3
¹⁵ τικοῦ τὴν στρατηγίαν ἐνεχείρισε Χαβρία τῷ Ἀθη-
 ναῖῳ, δημοσίᾳ μὲν ὑπὸ τῆς πατρίδος οὐκ ἀπεσταλ-
 μένῳ, ἵδιᾳ δὲ ὑπὸ τοῦ βασιλέως συστρατεύειν
 πεπεισμένῳ. αὐτὸς δὲ τῶν Αἴγυπτίων ἔχων [ἄπασαν]
 τὴν ἡγεμονίαν καὶ στρατηγὸς ὃν ἀπάσης τῆς δυνά-
²⁰ μεως, Ἀγησιλάῳ μὲν συμβουλεύσαντι μένειν ἐπὶ τῆς
 Αἴγυπτου καὶ διὰ τῶν στρατηγῶν τὸν πόλεμον διοι-
 κεῖν οὐ προσέσχε καλῶς συμβουλεύοντι. τῆς γὰρ
 δυνάμεως προελθούσης πορφωτέρῳ καὶ περὶ Φοι-
 νίκην καταστριπτοπεδευούσης, ὁ καθεσταμένος ἐπὶ
²⁵ τῆς Αἴγυπτου στρατηγὸς ἀπέστη ἀπὸ τοῦ βασιλέως,
 διακεψάμενος δὲ πρὸς τὸν νέὸν Νεκτανεβό, καὶ
 πείσας ἀντέχεσθαι τῆς ἐν Αἴγυπτῳ βασιλείας, μέγαν

5 τὰ f, μὲν τὰ c 18 ἄπασαν del. Reiske 19 δυ-
 νάμεως F¹J. ἡγεμονίας e 23 ἀπὸ] μὲν ἀπὸ vel μὲν conicio
 26 νεκτανεβῷ P, νεκτεναβῷ f

4 πόλεμον ἐξέκαυσεν· ὁ γὰρ Νεκτανεβὼς ὑπὸ τοῦ βασιλέως τεταγμένος ἡγεμῶν τῶν ἐξ Αἴγυπτου στρατιωτῶν, καὶ πεμφθεὶς ἀπὸ τῆς Φοινίκης πολιορκεῖν τὰς ἐν τῇ Συρίᾳ πόλεις, συγκάταινος γενόμενος ταῖς τοῦ πατρὸς ἐπιβολαῖς, τοὺς μὲν ἡγεμόνας δωρεαῖς, τοὺς δὲ στρατιώτας ἐπαγγελίαις
 5 5 προτρέψάμενος, ἐπεισε συναγωνιστὰς γενέσθαι. τέλος δὲ καταληφθείσης ὑπὸ τῶν ἀποστατῶν τῆς Αἴγυπτου,
 6 76 ὁ μὲν Ταχὼς καταπλαγεὶς ἐτόλμησε διὰ τῆς Ἀραβίας ἀναβῆναι πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ συγγνώμην ἥξιον 10 δοῦναι περὶ τῶν ἡμαρτημένων· ὁ δὲ Ἀρταξέρξης οὐ μόνον αὐτὸν ἀπέλυσε τῶν ἐγκλημάτων, ἀλλὰ καὶ στρατηγὸν ἀπέδειξε τοῦ πρὸς Αἴγυπτίους πολέμου.

93 Μετ' ὀλίγον δὲ ὁ μὲν βασιλεὺς τῶν Περσῶν 15 ἐτελεύτησεν ἄρξας ἔτη τοία πρὸς τοῖς τετταράκοντα, τὴν δὲ βασιλείαν διεδεξατο Ὡχος ὁ μετονομασθεὶς Ἀρταξέρξης, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη τοία πρὸς τοῖς εἶκοσι· τοῦ γὰρ Ἀρταξέρξου καλῶς βεβασιλευκότος καὶ γενομένου παντελῶς εἰδηνικοῦ καὶ ἐπιτυχοῦς,
 20 τοὺς μετὰ τοῦτον βασιλεύοντας μετωνόμαξον καὶ 2 τὴν τούτου προσηγορίαν ἔχειν προσέταττον. τοῦ δὲ βασιλέως Ταχὼ ἐπικελθόντος πρὸς τοὺς περὶ τὸν Ἀγησίλαον, Νεκτανεβὼς ἥθροικὼς στρατιώτας πλείους τῶν δέκα μυριάδων ἦκεν ἐπὶ τὸν Ταχώ,
 25 καὶ προεκαλεῖτο περὶ τῆς βασιλείας διαγωνίσασθαι. ὁ μὲν οὖν Ἀγησίλαος ὅρῶν τὸν βασιλέα κατα-

3 ἀπὸ] ὑπὸ P, ἐν Α 4 συγκατάτοντος Pa 16 πρὸς f,
 σὺν c 17 Ὡχος] ὁ χῶς Pa 23 Ταχὼς PAH (cf. Plut.
 Ag. 39)

πεπληγμένον καὶ μὴ τολμῶντα διακινδυνεύειν,
παρεκάλει θαρρεῖν· τῆς γὰρ νίκης τυγχάνειν οὐ
τοὺς κατὰ τὸ πλήθος προέχοντας, ἀλλὰ τοὺς κατὰ
τὰς ἀνδραγαθίας πρωτεύοντας· οὐ προσέχοντος δ'
5 αὐτοῦ συνηνεγκάσθη μετ' αὐτοῦ ποιήσασθαι τὴν
ἀναχώρησιν εἰς τινα πόλιν εὔμεγέθη. οἱ δ' Αἰγύ- 3
πτιοι τὸ πρῶτον ἐποιούσκουν τοὺς συγκεκλεισμέ-
νους· ἐπεὶ δὲ πολλοὺς ἐν ταῖς τειχομαχίαις ἀπέβαλον,
τείχει καὶ τάφρῳ περιελάμβανον τὴν πόλιν. ταχὺ¹⁰
δὲ τῶν ἔργων συντελουμένων τῇ πολυχειρίᾳ, καὶ
τῶν ἐπιτηδείων ἔξαναλωθέντων, δ μὲν Ταχὼς ἀπ-
έγνω τὴν σωτηρίαν, δ δὲ Ἀγησίλαος παρακαλέσας
τοὺς στρατιώτας, καὶ νυκτὸς ἐπιθέμενος τοῖς πολε-
μίοις, διέσωσεν ἀπαντας τὸν στρατιώτας ἀνελ-
15 πίστως. ἐπιδιωξάντων δὲ τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῶν 4
τόπων ὅντων πεδινῶν, οἱ μὲν Αἰγύπτιοι διέλαβον
τῷ πλήθει κεκυλῶσθαι τὸν πολεμίον καὶ πάντας
ἄρδην ἀναιρήσειν, δ δὲ Ἀγησίλαος καταλαβόμενος
τόπον, διεῖχεν ἔξι ἑκατέρους μέρους διώρυγα ποτα-
20 μοῦ χειροποίητον, ὑπέμενε τὴν τῶν πολεμίων ἔφο-
δον. ἔκταξας δὲ τὴν δύναμιν οἰκείως τοῖς τόποις, 5
καὶ τοῖς τοῦ ποταμοῦ φέρθροις διχρωσας τὴν στρα-
τιάν, συνῆψε μάχην. τοῦ δὲ πλήθους τοῖς Αἰγυπτίοις
ἀχρήστου γενομένου, ταῖς ἀρεταῖς προέχοντες οἱ
25 Ἑλληνες πολλοὺς μὲν ἀπέκτειναν τῶν Αἰγυπτίων,
τοὺς δὲ λοιποὺς φεύγειν ἡνάγκασαν. μετὰ δὲ ταῦτα 6

6 τινα] Ταῦτα Hemsterhusius XIV 51, 1. 58, 4] τὴν πολυχειρίαν P, διὰ τὴν πολυχειρίαν c (c. 68, 3 XIII 86, 1) 14 ἀνελπίστους P 17 κυκλώσεσθαι aut κεκυλώσεσθαι Steph. 19 διώρυγμα P

10 τῇ πολυχειρίᾳ, cf.

11 τὴν πολυχειρίαν c

17 κυκλώσεσθαι

aut κεκυλώσεσθαι Steph.

19 διώρυγμα P

δοὺς μὲν Ταχὼς ὁρδίως ἀνεκτήσατο τὴν κατ' Αἴγυπτον βασιλείαν, δοὺς δὲ Ἀγησίλαος ὡς μόνος κατωρθωκὼς τὴν βασιλείαν ἐτιμήθη προσηκούσας δωρεαῖς. ἐπ- 77 ανιών δὲ εἰς τὴν πατρίδα διὰ Κυροήνης ἐτελεύτησε, καὶ τοῦ σῶματος ἐν μέλιτι κομισθέντος εἰς τὴν 5 Σπάρτην ἔτυχε τῆς βασιλικῆς ταφῆς τε καὶ τιμῆς. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν μέχρι τούτων προέβη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν.

94 Κατὰ δὲ τὴν Πελοπόννησον τοῖς Ἀρκάσι γενομένης εἰρήνης κοινῆς μετὰ τὴν ἐν Μαντινείᾳ μάχην, 10 ἐνιαυτὸν μόνον ἐμμείναντες τοῖς ὄφοις πάλιν κατέστησαν εἰς πόλεμον. ἐν μὲν γὰρ τοῖς ὄφοις ἦν γεγραμμένον ἐκάστους εἰς τὴν ἑαυτῶν ἀπιέναι πατρίδα μετὰ τὴν μάχην, εἰς δὲ τὴν Μεγάλην πόλιν ὑπῆρχον αἱ περιοικοῦσαι πόλεις μεταφεύσμεναι καὶ 15 δυσχερῶς φέρουσαι τὴν ἐκ τῆς πατρίδος μετάστασιν. διόπερ αὐτῶν ἐπανελθόντων εἰς τὰς προγεγενημένας πόλεις, οἱ Μεγαλοπολῖται συνηγάγαξον 20. ἐκλιπεῖν τὰς πατρίδας. διὰ δὲ ταύτην τὴν αἰτίαν γενομένης διαφορᾶς, οἱ μὲν ἐκ τῶν πολισμάτων ἡξίουν αὐτοῖς βοηθεῖν Μαντινεῖς καὶ τῶν ἄλλων Ἀρκάδων . . ., ἔτι δὲ Ἡλείους καὶ τὸν ἄλλους τοὺς μετεσχηκότας τοῖς Μαντινεῦσι συμμαχίας· οἱ δὲ Μεγαλοπολῖται τὸν Θηβαίους παρεκάλουν συμμα-

1 ὁρδίως] ἄδιως P 2 Ἀγησίλαος] ἀγκοίλαος P aut
ἀνωρθωκωώς, aut τὸν πόλεμον pro τὴν βασιλείαν Reiske
11 τοῖς om. P 12 εἰς cf. XII 27. 1] εἰς τὸν Wess.,
om. PALK, τὸν ε; πατεστήσαντο πόλεμον Reiske 21 καὶ
τῶν] κατὰ τῶν Wurm. μετὰ τῶν Dind. τὸν ἄλλους Ἀρκά-
δας Reiske 22 καὶ τὸν] τὸν P; Μαντινεῖς καὶ Ἡλείους,
ἔτι δὲ τῶν ἄλλων Ἀρκάδων τὸν μετεσχηκότας conicio
24 Θηβαίους Dind. (cf. XVI 34, 1. 39, 2). Ἀθηναίους o

χεῖν. οἵς ἀπέστειλαν συντόμως ὁπλίτας μὲν τρισχιλίους, ἵππεῖς δὲ τριακοσίους, ὃν τὴν στρατήγιαν εἶχε Παμμένης. οὗτος δὲ παρελθὼν εἰς Μεγάλην 3 πόλιν, καὶ τῶν πολισμάτων ἢ μὲν ἐκπορθήσας, ἢ 5 δὲ καταπληξάμενος, συνηνάγκασεν εἰς τὴν Μεγάλην πόλιν μετοικῆσαι. καὶ τὰ μὲν περὶ τὸν συνοικισμὸν τῶν πόλεων ἐπὶ τοσοῦτο ταραχῆς ἐλθόντα ἔτυχεν ἐνδεχομένης καταστολῆς.

Τῶν δὲ συγγραφέων Ἀθάνας ὁ Συρακόσιος τῶν 4 10 περὶ Δίωνα πράξεων ἐντεῦθεν ἀρξάμενος ἔγραψε μὲν βύβλους τρισκαίδεκα, προσανέλαβε δὲ τὸν ἄγραφον χρόνον ἐτῶν ἑπτὰ ἀπὸ τῆς Φιλίστου συντάξεως ἐν μιᾷ βύβλῳ, καὶ διελθὼν τὰς πράξεις ἐν κεφαλίοις συνεχῇ τὴν ἴστορίαν ἐποίησεν.

15 'Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Νικοφήμου τὴν ὑπα-95 τικὴν ἀρχὴν ἐν Ρώμῃ διέλαβε Γάιος Σολπίκιος καὶ Γάιος Λικίνιος. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀλεξανδρος μὲν δὲ Φερῶν τύραννος ληστροίδας ναῦς ἐκπέμψας ἐπὶ τὰς Κυκλαδας νήσους, τινὰς μὲν ἐκπολιορκήσας πολ-20 λῶν σωμάτων ἐκυριεύεσσεν, εἰς δὲ τὴν Πεπάρηθον ἀποβιβάσας μισθοφόρους στρατιώτας ἐπολιόρκει τὴν πόλιν. Αθηναίων δὲ βοηθεάντων τοῖς Πεπαρηθο-2 : θίοις, καὶ στρατηγὸν Λεωσθένην ἀπολιπόντων, ἐπέ-
θετο τοῖς Ἀθηναίοις ἐτύγχανον δ' οὗτοι παρα-25 φυλάττοντες τοὺς ἐν τῷ Πανόρμῳ διατρίβοντας τῶν Ἀλεξάνδρου στρατιωτῶν. ἀπροσδοκήτως δὲ ἐπιθε-

1 οἷς] οἱ καὶ Reiske 4 καὶ τῶν — πόλιν οἱ. Α
6 μετοικίσαι PAF 12 ἑπτά] εἴ Reiske 16 πολπίκιος P,
Σονλπίκιος v 17 Λικίνιος o - PJ 23 ἀπολιπόντων] ἀπο-
πεμπόντων Palmerius, ἀποστειλάντων malim

μένων τῶν τοῦ δυνάστου, παράδοξος εὐημερία περὶ 78
 τὸν Ἀλεξανδρον ἐγένετο. οὐ μόνον γὰρ τοὺς ἀπε-
 σταλμένους ἐν τῷ Πανόρμῳ διέσωσεν ἐκ τῶν μεγί-
 στων κινδύνων, ἀλλὰ καὶ τριήρεις μὲν Ἀττικὰς
 πέντε, μίαν δὲ Πεπιωθῆσαν εἶλε, καὶ σωμάτων 5
 3 ἐκυρίευσεν ἔξακοσίων. οἱ δὲ Ἀθηναῖοι παροξυ-
 θέντες τοῦ μὲν Λεωσθένους ὡς προδότου θάνατον
 κατέγνωσαν καὶ τὴν οὐδίαν ἐδήμευσαν, ἐλόμενοι δὲ
 στρατηγὸν Χάροητα καὶ ναυτικὴν δύναμιν δόντες
 ἔξεπεμψαν. οὗτος δὲ τοὺς μὲν πολεμίους εὐλαβού- 10
 μενος, τοὺς δὲ συμμάχους ἀδικῶν διετέλει. κατα-
 πλεύσας γὰρ εἰς Κόρωναν συμμαχία πόλιν, στά-
 σεις ἐν αὐτῇ μεγάλις ἐκίνησεν, ἐξ ὅν συνέπεσε
 γενέσθαι σφαγὴς πολλᾶς καὶ ἀρπαγῆς, δι' ἣς συν-
 ἐβη τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων διαβληθῆναι παρὰ 15
 τοῖς συμμάχοις. διὰ μὲν οὖν Χάροης καὶ ἔτερα τοιαῦτα
 παρανομῶν ἀγαθὸν μὲν οὐδὲν διεπράξατο, τῇ δὲ
 πατρίδι διαβολάς.

4 Τῶν δὲ συγγραφέων Διονυσόδωρος καὶ Ἀναξις
 οἱ Βοιωτοὶ [τὴν τῶν Ἑλληνικῶν ἴστορίαν] εἰς 20
 τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν κατεστρόφασι τὰς συντάξεις.
 ἡμεῖς δὲ τὰς πρὸ Φιλίππου τοῦ βασιλέως πράξεις
 διεληλυθότες, ταύτην μὲν τὴν βύβλον κατὰ τὴν ἐν
 ἀρχῇ πρόθεσιν αὐτοῦ περιγράφομεν, τὴν δὲ ἔχο-

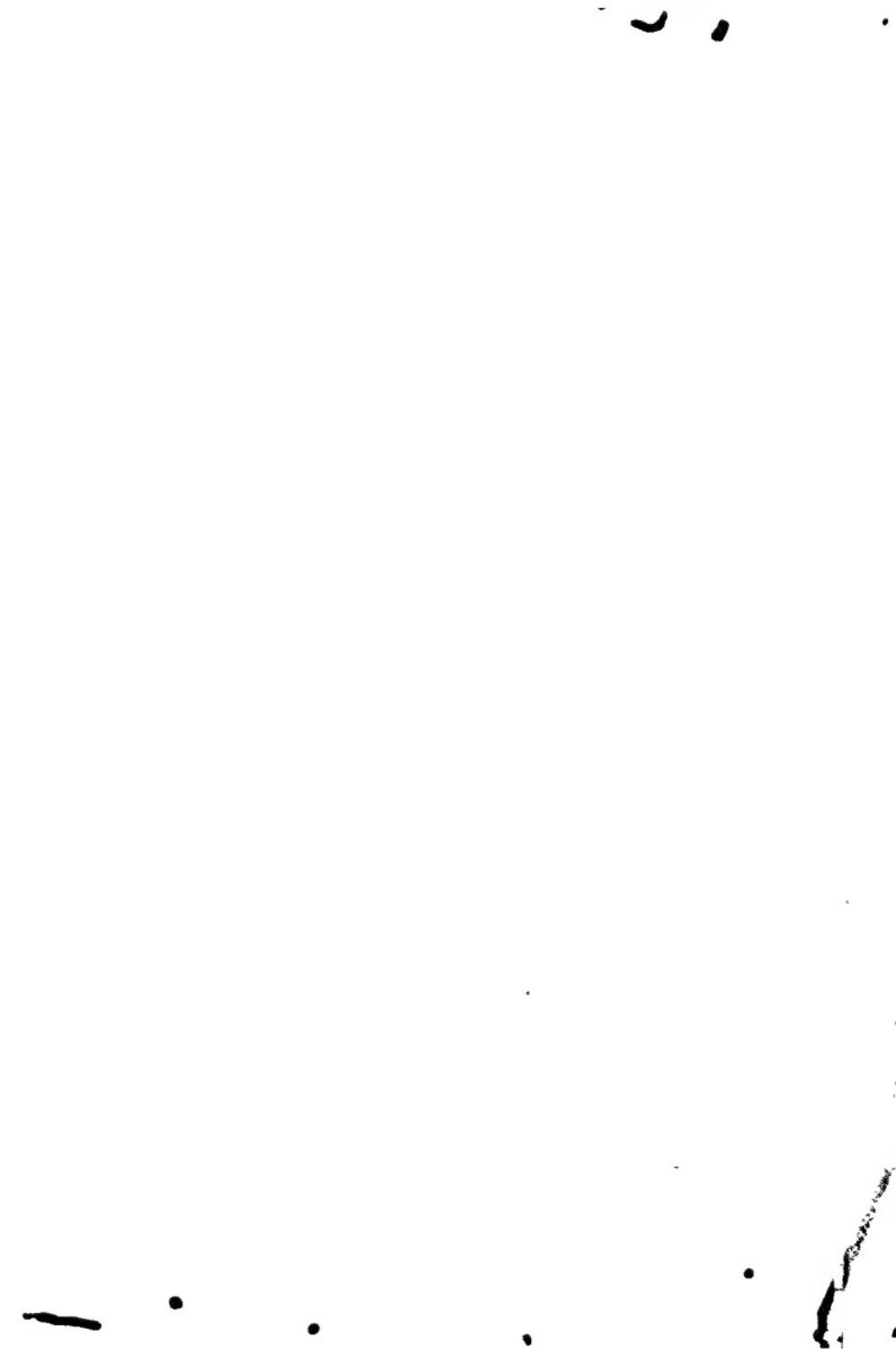
2 ἀπεσταλμένους] ἀπειλημένους Wurm 4 καὶ om. PAK
 Ἀττικὰς μὲν Dind. 7 λεοσθένους P 17 οὐδὲν] δύνδε P
 19 Διονυσιόδωρος ο, corr. Dind. 20 τὴν .. ἴστορίαν del.
 Dind. (cf. XIV 117, 8), τῆς .. ἴστορίας Wess., τῶν Ἐ. ἴστο-
 ριῶν Reiske; δινεγράψαντες add. Rhod. 24 περιγράφομεν
 Wess., παραγράφομεν ο; παραγράψωμεν fort., cf. I 41, 10. II
 60, 4. III 74, 6. IV 85, 7 (Α. 92, δ) XVI 95, 5. XVIII 75, 3

μένην ἀπὸ τῆς Φιλίππου παραλήψεως τῆς βασιλείας
ἀρξάμενοι πάσας διεξιμεν τὰς τοῦ βασιλέως τούτου
πράξεις μέχρι τῆς τελευτῆς, συμπεριλαμβάνοντες
καὶ τὰς ἄλλας τὰς γεγενημένας ἐν τοῖς γνωριζομέ-
νοις μέρεσι τῆς οἰκουμένης.

3 τελευτῆς] καὶ add. P 4 γεγενημένας PAJL, γενο-
μένας c Διοδώρου Σικελιώτου ιστορικῆς βιβλοθήκης ΙΕ subser. P.

Cathayana.

"A book that is shut is but a block"

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY
GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI.

Please help us to keep the book
clean and moving.